

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir
This project is co-financed by the European Union and the Republic of Turkey

Uluslararası
Çalışma
Örgütü
Cenevre

Örgütlenme Özgürlüğü

Örgütlenme Özgürlüğü
Komitesi Kararları
Derlemesi

T.C. AİLE, ÇALIşMA VE
SOSYAL HİZMETLER BAKANLIğI
Altıncı baskı, 2018

Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından hazırlanan bu kitap, 'Çalışma Hayatında Sosyal Diyalogun Geliştirilmesi Projesi' kapsamında Uluslararası Çalışma Örgütü Türkiye Ofisi tarafından çevirisi yaptırılarak dilimize kazandırılmış ve basılmıştır. Kitabın içeriğinden Avrupa Birliği, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Türkiye Cumhuriyeti sorumlu tutulamaz.

Bu kitap para ile satılmaz

Örgütlenme Özgürlüğü

Örgütlenme Özgürlüğü

**Örgütlenme Özgürlüğü
Komitesi Kararları
Derlemesi**

*Altıncı baskı
(2018)*

ULUSLARARASI ÇALIŞMA OFİSİ CENEVRE

Telif hakkı © Uluslararası Çalışma Örgütü 2019
Altıncı baskı 2018

Uluslararası Çalışma Bürosu yayınları, Evrensel Telif Hakkı Sözleşmesi 2. Protokolü kapsamında telif hakkı koruması altındadır. Bununla birlikte, kaynağın belirtilmesi koşuluyla, bu yayınlardan kısa alıntılar, izinsiz biçimde çoğaltılabilir. Çoğaltma ya da çeviri hakları için başvuru: ILO Publications (Rights and Permissions) International Labour Office, CH-1211 Geneva 22, Switzerland adresine yapılmalı veya e-posta ile: rights@ilo.org. Adresi üzerinden iletilmelidir. Uluslararası Çalışma Bürosu bu tür başvuruları memnuniyetle karşılamaktadır.

Bir çoğaltma hakları kuruluşuna kayıtlı olan kütüphaneler, kurumlar ve diğer kullanıcılar, bu amaçla kendilerine verilen lisanslara uygun biçimde çoğaltma yapabilirler. Ülkenizdeki çoğaltma hakları kuruluşunu bulmak için www.ifrro.org adresini ziyaret ediniz.

Örgütlenme Özgürlüğü. Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi Kararları Derlemesi
Uluslararası Çalışma Bürosu- Cenevre: ILO, 6. baskı, 2019

ISBN 978-92-2-132778-3 (basılı)
ISBN 978-92-2-132779-0 (web pdf)

İngilizce olarak da mevcut: Freedom of Association. *Compilation of decisions of the Committee on Freedom of Association* ISBN 978-82-2-131205-5 (basılı, ISBN 978-92-2-131206-2 (web pdf), Cenevre, 2018 ve Fransızca olarak da mevcut: La liberté syndicale. *Compilation des décisions du Comité de la liberté syndicale* (ISBN 978-92-2-231078-4 (basılı), ISBN 978-92-2-231079-1 (web pdf)), Cenevre, 2018, ve İspanyolca olarak: *La Libertad Sindical Recopilación de decisiones del Comité de Libertad Sindical* (ISBN 978-92-2-331118-6 (basılı), ISBN 978-92-2-331119-3 (web pdf), Cenevre, 2018.

ILO yayınlarında, Birleşmiş Milletler uygulamasına uygun olarak kullanılan isimlendirmeler ve sunulan materyaller, Uluslararası Çalışma Bürosu'nun hiçbir şekilde, herhangi bir ülke, saha ya da bölgeye veya bunların yetkililerinin yasal statülerine veya onun sınırlarının tahdidine ilişkin herhangi bir fikir beyanı teşkil etmez.

İnzalı makaleler, incelemeler ve diğer çalışmalarda ifade edilen görüşlere ilişkin sorumluluk tamamen yazarlara aittir ve yayınlarda ifade edilen görüşlerin Uluslararası Çalışma Bürosu'nca onaylanması anlamına gelmemektedir. Firmalara, ticari ürünlere ve işlemlere ismen atıf yapılması, bunların Uluslararası Çalışma Bürosu'nca onaylanması anlamına gelmeyeceği gibi, belirli bir firma, ticari ürün veya işlemden söz etmemek, bir onaylamama işareti değildir.

ILO yayınları ve dijital ürünleriyle ilgili bilgi www.ilo.org/publns adresinde bulunabilir.
Basıldığı ülke: Türkiye.

Kapak tasarımı, Veronika Vajdová tarafından hazırlanan 'Özgürlük Ağacı'nı temel almıştır.

Bu yayın ILO'nun Belge ve Yayınlar Üretim, Baskı ve Dağıtım Birimi(PRODOC)
tarafından üretilmiştir.

Grafik ve tipografik tasarım, düzen ve kompozisyon, basım, elektronik yayıncılık ve dağıtım.

PRODOC, çevresel açıdan sürdürülebilir ve sosyal olarak sorumlu bir şekilde yönetilen ormanlardan elde edilen kağıtları kullanmaya çalışmaktadır.

Kod: DTP-WEI-REPRO

Çevirmen

Doç. Dr. Çağla Ünlütürk Ulutaş

Pamukkale Üniversitesi İİBF C Blok Kat. 3

Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü

Pamukkale Üniversitesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü öğretim üyesidir. Ankara Atatürk Anadolu Lisesi'nden mezun olmuştur. Lisans ve lisansüstü eğitimlerini Ankara Üniversitesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü'nde tamamlamıştır. Sosyal Politika ve Uluslararası Sosyal Politika alanlarında dersler vermektedir. Kadın emeği, göç, sosyal yardımlar ve sağlık politikaları alanlarında ulusal ve uluslararası yayınları bulunmaktadır. Kadın Emeği ve İstihdamı Girişimi (KEİG), Türkiye Sosyal Bilimler Derneği (TSBD) ve Mülkiyeliler Birliği üyesidir.

İçindekiler Listesi

Giriş	1
1 Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi ve Sosyal Taraflar ile İlgili Prosedür	5
ILO'nun örgütlenme özgürlüğü ile ilgili işlevi.....	5
Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi'nin yetki alanları	8
Üye Devletlerin insan hakları ve sendikal haklara ilişkin temel yükümlülükleri.....	12
Hükümetlerin Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi'nin usulüne ilişkin yükümlülükleri	15
İşçi ve işveren örgütlerinin işlevleri	16
2 Sendika ve İşveren Örgütlerinin Hakları ve Medeni Özgürlükleri.....	19
Genel ilkeler	19
Kişinin yaşam hakkı, güvenliği ve fiziki ve ahlaki bütünlüğü	21
Sendikacıların ve işveren örgütlerinin üyelerinin gözaltına alınması ve tutuklanması.....	29
Önleyici gözaltı	32
Olağanüstü hal süresince gözaltı	33
Çalıştırma yoluyla eğitim sistemi	33
Özel organlar ve seri yargılama usulleri	34
Psikiyatri hastanelerinde göz altı.....	34
Sendikacıların ve işveren örgütlerinin temsilcilerinin suçla itham edilmeleri ve hapislerine hükmedilmesi	34
Yasal işlem teminatı.....	35
Hareket özgürlüğü.....	40

Toplanma ve gösteri hakları.....	42
A. Örgütlerin iç toplantıları, kendi binalarındaki toplantılar ve iş uyuşmazlıkları ile ilgili toplantılar	42
B. Kamusal toplantılar ve gösteriler	43
C. Uluslararası sendika ve işveren örgütlerinin toplantıları	47
Düşünce ve ifade özgürlüğü.....	47
A. Genel ilkeler	47
B. Yayınların tensibi ve sansürü	51
C. Siyasi özellikteki yayınlar	52
D. Yayınlara el konulması	53
Uluslararası Çalışma Konferansında konuşma özgürlüğü.....	53
Örgütlerin üyelik ve faaliyetleri hakkında bilgilerin açıklanmasına karşı koruma	53
Sendika ve işveren örgütlerinin bina ve mülklerinin korunması.....	54
Mülklere el konulması ve mülklerin işgal edilmesi.....	57
Olağanüstü hal ve sendika ve işveren örgütlerinin haklarının kullanımı.....	58
Sendika ve işveren örgütlerinin haklarını etkileyen siyasi nitelikteki soruşturmalar	60

3 İşçi ve İşverenlerin Ayrım Gözetmeksizin Örgüt Kurma ve Örgütlere Üye Olma Hakkı

Genel ilke	61
İrk, siyasi görüş veya milliyete dayalı ayrımlar.....	61
Sözleşmenin niteliğine göre ayrımlar	63
Mesleki kategoriye göre ayrımlar	64
A. Genel ilkeler	64
B. Kamu görevlileri	64
(a) Silahlı kuvvetler ve polis teşkilatı üyeleri	66
(b) Silahlı kuvvetlerde sivil personel.....	67
(c) Yargı personeli	67
(d) Yerel kamu hizmeti çalışanları	67
(e) İtfaiyeciler	68
(f) Cezaevi personeli.....	68
(g) Gümrük memurları, vergi memurları ve göçmenlik hizmetleri çalışanları..	68
(h) İş müfettişliğinde çalışanlar	68
(i) Öğretmenler.....	69
(j) Büyükelçiliklerdeki personel	69
(k) Üst düzey kamu görevlileri.....	70
C. Güvenlik görevlileri	70
D. Tarım çalışanları.....	70
E. Plantasyon işçileri.....	71
F. Hava ve deniz taşımacılığı çalışanları.....	71
G. Liman İşçileri.....	71

H. Hastane personeli.....	72
I. Yöneltil ve denetleyici personel.....	72
J. Kendi hesabına çalışanlar ve serbest meslekler	73
K. Geçici çalışanlar	73
L. Deneme süresini geçirmekte olan çalışanlar.....	74
M. Mesleki eğitim sözleşmesi ile istihdam edilen çalışanlar.....	74
N. İşsizler.....	74
O. İşsizlikle mücadele amaçlı toplum katılım programlarında çalışan kişiler.....	74
P. Kooperatiflerde çalışanlar.....	75
Q. Distribütörler, satış temsilcileri ve alt işveren işçileri	75
R. İhracat işleme bölgelerinde çalışanlar	76
S. Ev işçileri.....	76
T. Ev eksenli çalışanlar.....	77
U. İşten çıkarılan çalışanlar	77
V. Emekli çalışanlar	77
W. Profesyonel futbolcular.....	78
X. Küçük işletmelerde çalışanlar.....	78
Yaşa dayalı ayırmalar	78
Diğer farklılaşmalar.....	78

4 İşçi ve İşverenlerin Önceden İzin Almaksızın Örgüt Kurma Hakkı	79
Ön izin gerekliliği.....	79
Örgütlerin kuruluşu için yasal formaliteler	80
Örgütlerin kurulması için gereklilikler	80
Asgari üye sayısı.....	82
Örgütlerin tescili.....	84

5 İşçilerin ve İşverenlerin Kendi Seçtikleri Örgütleri Kurma ve Üye Olma Hakkı	89
Genel ilkeler	89
Örgütlerin birliği ve çoğulculuğu.....	89
Örgütün yapısını seçme özgürlüğü.....	94
Örgüt kurma teşebbüsüne yönelik yaptırımlar	96
Belirli kuruluşlara yönelik kayırmacılık veya ayrımcılık	96
En çok temsil edilen örgütler için kabul edilebilir ayrıcalıklar	99
Örgütlere serbestçe katılma hakkı.....	103
Sendika güvenliği hükümleri.....	104
Sendikaların ortadan kaldırılması amacıyla yetkililerin uygunsuz müdahalesi.....	106

6 Örgütlerin Kendi Tüzüklerini ve Kurallarını Hazırlama Hakkı	107
Yetkililer tarafından kontrol altına alınmaya ve müdahaleye ilişkin mevzuat	107
Örnek tüzükler.....	110
İrk ayrımcılığı	110
İlk derece sendikalar ve üst düzey örgütler arasındaki ilişkiler	111
7 Örgütlerin Temsilcilerini Tamamen Özgürce Seçme Hakkı	113
Genel ilkeler	113
Seçim prosedürleri	114
Uygunluk koşulları.....	116
A. İrk ayrımcılığı.....	117
B. Meslek veya işletmede istihdam	117
C. Asgari yaş.....	118
D. Örgüte üyelik süresi.....	118
E. Siyasi görüş ve faaliyetler	118
F. Yönetime aday olanların ahlaki duruşları.....	119
G. Milliyet	119
H. Sabıka kaydı	120
I. Tekrar seçilme	121
Oylamaya katılma yükümlülüğü.....	121
Sendika ve işveren örgütlerinin seçimlerinde yetkililer tarafından müdahale	121
Sendika ve işveren örgütlerinin seçimlerine ilişkin itirazlar	124
Yönetim Kurulunun görevden alınması ve örgütün kontrol altına alınması	125
8 Örgütlerin Yönetimlerini Düzenleme Hakkı	127
Genel ilkeler	127
Örgütlerin iç yönetimleri	127
Örgütlerin iç faaliyetleri üzerinde denetim	128
Örgütlerin mali yönetimi	130
A. Kamu otoritelerinden mali bağımsızlık	130
B. Sendika aidatları	131
C. Sendika fonlarının kullanımı üzerinde denetim ve kısıtlamalar	133
9 Örgütlerin Faaliyetlerini Özgürce Düzenleme ve Programlarını Özgürce Geliştirme Hakkı	137
Genel ilkeler	137
Siyasi faaliyetler ve ilişkiler.....	138
Örgütlerin diğer faaliyetleri (protesto eylemleri, üyelerin temsili, oturma eylemleri, halka açık gösteriler vb.)	140

10	Grev Hakkı	145
	Grev hakkının önemi ve meşru kullanımı.....	145
	Grevin amacı (Ekonomik ve sosyal konulardaki grevler, siyasi grevler, dayanışma grevleri, vb.).....	146
	Grev eyleminin türleri.....	150
	Grevi süresince işveren tarafı.....	151
	Şartları.....	151
	Grev süresinin sınırlandırılması.....	155
	Zorunlu tahkim imkânı.....	155
	Grevlerin sınırlandırılabilirliği veya yasaklanabilirliği durumları ve telafi edici teminatlar.....	156
	A. Akut ulusal olağanüstü hâl.....	156
	B. Kamu hizmeti.....	156
	C. Temel hizmetler.....	158
	D. Kamu hizmetlerinde veya temel hizmetlerde grev yaşağı durumunda telafi edici teminatlar.....	164
	Kişilerin ve ekipmanın güvenliğini temin etmek için asgari hizmetin dayatılabilirliği durumları (asgari güvenlik hizmeti).....	166
	Asgari işletim hizmetinin gerekli olabileceği durumlar ve koşullar.....	167
	Komite'nin, asgari işletim hizmeti gerekliliği koşullarının gerçekleştirilmesine karar verdiği örnekler.....	170
	Asgari hizmetle uyumsuzluk.....	173
	Grevi yasadışı ilan etme sorumluluğu.....	173
	Grevin askıya alınması.....	174
	İşe geri dön emirleri, grev esnasında işçi alımı, göreve çağırılma emirleri.....	175
	Grev sürecinde yetkililer tarafından müdahale.....	176
	Grevi sürecinde polis müdahalesi.....	177
	Grev gözcüleri.....	178
	Ücret kesintileri.....	179
	Yaptırımlar.....	180
	A. Bir yasal grev durumunda.....	180
	B. Grev hakkı kullanılırken suistimal durumları.....	183
	C. Barişçıl grev durumlarında.....	184
	D. Büyük çaplı yaptırımlar.....	185
	Greve katılmayanlar lehine ayrımcılık.....	185
	Grev durumunda işletmelerin kapanması.....	185
11	Örgütlerin Feshedilmesi ve Askıya Alınması	187
	Genel ilkeler.....	187

Gönüllü infisah.....	187
Eksik üyeler nedeniyle fesih.....	188
İdari makam tarafından fesih ve askıya alınma.....	188
Kaydın veya sendika statüsünün iptali	188
Yasal tedbirlerle fesih	189
Fesih nedenleri.....	189
Adli merciler tarafından müdahale.....	190
Feshedilen örgütlerin varlıklarının kullanılması.....	192
A. Genel ilkeler	192
B. Sendikal çoğulculuk durumuna geçiş	192

12 İşçilerin ve İşverenlerin Örgütlerinin Federasyonlar ve Konfederasyonlar Kurma ve İşçilerin ve İşverenlerin Uluslararası Örgütlerine Üye Olma Hakkı..... 193

Federasyon ve konfederasyonların kuruluşu.....	193
Federasyon ve konfederasyonlara üyelik.....	195
Federasyon ve konfederasyonların hakları	196
İşçilerin ve işverenlerin uluslararası örgütlerine üyelik	196
A. Genel ilkeler	196
B. Resmi makamlar tarafından müdahale	197
C. Uluslararası üyeliğin sonuçları	197
ILO toplantılarına katılım	200

13 Sendika Karşıtı Ayrımcılığa Karşı Koruma..... 203

Genel ilkeler	203
Korunan işçiler	205
Ayrımcılık biçimleri	206
A. Genel ilkeler	206
B. İşe alımla ilgili ayrımcılık	206
C. İstihdam süresince ayrımcılık.....	207
D. Ayrımcı işten çıkarma	209
Sendika yöneticileri ve temsilcileri	211
A. Genel ilkeler	211
B. Kara listeler	212
C. Sendika liderlerinin işten çıkarılması.....	212

Hızlı ve etkin koruma ihtiyacı	214
Sendikacıların işlerine geri dönmesi.....	221
İşverenlere karşı ayrımcılık	224
14 Müdahale Hareketlerine Karşı Koruma	225
Genel ilkeler	225
Müdahale biçimleri	226
Etkili koruma ihtiyacı	229
Dayanışmacı birlikler	230
A. Tanım	230
B. Onları sendikal faaliyetleri yerine getirmekten alı koyan korumalar	231
15 Toplu Pazarlık	233
Toplu pazarlık hakkı – Genel ilkeler	233
Toplu pazarlık kapsamındaki işçiler	234
A. Kamu görevlileri.....	234
B. Devlete ait teşebbüslerin çalışanları.....	238
C. Posta ve telekomünikasyon hizmetleri çalışanları.....	238
D. Radyo ve televizyon personeli	239
E. Öğretim elemanları	239
F. Hastane personeli	240
G. Havacılık sektörü personeli	240
H. Gümrük personeli	240
I. Denizciler	241
J. Kooperatif işçileri	241
K. Geçici ve yarı zamanlı çalışanlar	241
L. İşsizlikle mücadele programları altında istihdam edilen çalışanlar	241
M. Alt işveren işçileri	242
N. Sivil gönüllüler	242
O. Kendi hesabına çalışanlar	242
P. Sendikasız çalışanlar.....	243
Q. Toplu sözleşmelerin erga omnes etkisi (Toplu sözleşmelerin yalnız tarafları için değil herkes için sonuç yaratması).....	243
Toplu pazarlık kapsamına giren konular.....	243
Özgür ve gönüllü müzakere ilkesi	247
Toplu pazarlığı kolaylaştıran mekanizmalar	248
İyi niyetle pazarlık ilkesi	249
Sendikasız çalışanların temsilcileriyle toplu pazarlık	253
En çok temsil gücü olan örgütlerin tanınması	254
Müzakereye yetkili sendika(lar)ın belirlenmesi	256

Azınlık birliklerinin hakları.....	261
Müzakere hakkı olan işveren kuruluşlarının belirlenmesi	262
Örgütlerin toplu pazarlık sürecinde temsil edilmesi	262
Pazarlık düzeyi.....	263
Alt işverenlik durumunda toplu pazarlık.....	265
Özgür ve gönüllü toplu pazarlık ilkesi üzerindeki kısıtlamalar	265
A. Zorunlu tahkim	265
B. Toplu pazarlıkta yetkililerin müdahalesi.....	266
(a) Genel ilkeler	266
(b) Toplu sözleşmelerin taslaklarının hazırlanması.....	267
(c) Özgür şekilde sonuçlandırılan toplu sözleşmelerin idari onayı ve ulusal ekonomi politikası	269
(d) Mevcut toplu sözleşmeleri askıya alan veya mevcut toplu sözleşmelerin yeniden müzakere edilmesini gerektiren idari müdahaleler	271
(e) Toplu sözleşmelerin yürürlükte olduğu sürenin zorunlu uzatılması	273
(f) Yetkili makamların gelecekteki toplu pazarlık konusunda getirdikleri kısıtlamalar	273
(g) Ücretleri yaşam maliyetine endekslemeye ilişkin hükümler üzerindeki kısıtlamalar	274
(h) Yetkililer tarafından diğer müdahale biçimleri.....	275
Kamu sektöründe toplu pazarlık.....	276
A. Genel ilkeler	276
B. Ekonomik durum, bütçe yetkisi ve toplu pazarlık	277
ILO sözleşmeleri arasındaki ilişki	281
Pazarlık için süre sınırları.....	282
Toplu sözleşmelerin süresi	283
Toplu sözleşmelerin teşmili.....	283
Bireysel iş sözleşmeleri ile toplu sözleşmeler arasındaki ilişki	284
İşçi ve işverenlerin toplu pazarlık hakkından vazgeçmeleri için teşvikler.....	285
İşletmenin kapatılması ve toplu sözleşmenin uygulanması.....	285

16 İşçi ve İşveren Örgütleri ile İstişare 287 |

Genel ilkeler	287
Mevzuatın hazırlanması ve uygulanması sırasında istişare	290
İstişare ve istihdam esnekliği	293
Yeniden yapılanma, rasyonalizasyon ve personel tenkisi için istişare ve süreçler.....	293
Pazarlık süreci ile ilgili istişare.....	295
İşveren örgütleriyle istişare	296
Tasfiye edilmiş örgütlerin varlıklarının yeniden dağıtımı hakkında istişare.....	296

17	İşçi ve İşveren Örgütlerinin Çeşitli Organlara ve Prosedürlere Katılımı	297
18	İşçi Temsilcileri İçin İmkanlar	299
	Genel ilkeler	299
	Sendika toplantıları	300
	Alacakların toplanması.....	300
	Yönetime erişim	300
	İşyerine erişim.....	301
	İşletme tesislerinin kullanımı.....	303
	İşçi temsilcilerine tanınan boş zaman.....	303
	Plantasyonlardaki tesisler	304
19	Sendikal Hareket İçinde Çatışma	307
Ek I	Uluslararası Çalışma Örgütü'nün, Örgütlenme Özgürlüğü İhlallerini İddia Eden Şikâyetlerin İncelenmesi İçin Özel Prosedürler	311
	Arkaplan	311
	Birleşmiş Milletler tarafından alınan şikâyetler.....	312
	Şikâyetleri incelemekle yetkili organlar	312
	Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi'nin bileşimi ve işleyişi.....	313
	Komite'nin yetki ve sorumluluğu.....	313
	Komite'nin şikâyetleri inceleme yetkisi.....	315
	Şikâyetlerin alınabilirliği	316
	Şikâyetlerin tekrarlayan niteliği	317
	Şikâyet şekli.....	317
	Şikâyetçilerle ilişkiler hakkında kurallar.....	318
	Zamanaşımı	319
	Şikâyetlerin geri çekilmesi	319
	İlgili hükümetle ilişkiler için kurallar.....	320
	Dosyanın incelenmesinin ertelenmesi istekleri.....	322
	Vaka yerindeki görevler.....	323
	Tarafların dinlenmesi	323
	Komite tavsiyelerinin yürürlüğe konması	324
Ek II	Vakaların Kronolojik Endeksi	327

Giriş

1. Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi (CFA), 1951 yılında Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Yönetim Kurulu (YK) tarafından kurulmuş, üçlü yapıya sahip bir organdır. CFA, iddia edilen örgütlenme özgürlüğü ilkeleri ihlallerini ve Uluslararası Çalışma Örgütü Anayasası'nda (başlangıç hükümleri) ve Filedelfiya Bildirgesi'nde yer alan ve 1970 Uluslararası Çalışma Konferansı Kararlarında vurgulanan toplu pazarlık hakkının etkin tanınmasını inceler.

2. CFA dokuz asil üye ve YK'nın hükümet, çalışan ve işveren gruplarından dokuz temsilci ve bağımsız bir başkandan oluşmaktadır. CFA, yılda üç kere toplanır ve hükümetler tarafından iletilen gözlemleri de hesaba katarak onlara karşı yöneltilen şikayetlerin incelemesini yürütmekte ve uygun görüldüğü şekilde, YK'ya bir vakanın daha fazla inceleme ihtiyacının bulunmadığı (nihai rapor) yönünde veya ilgili hükümetin dikkatini, tespit edilmiş olan sorunlara çekmesi ve bunları çözmek için uygun önlemleri almaya davet etmesi gerektiği (ara veya takip raporları) yönünde tavsiyede bulunmaktadır. Son olarak, vakanın (Örgütlenme Özgürlüğü) Araştırma ve Uzlaştırma Komisyonu'na gönderilmesi için ilgili hükümetin muvafakatının alınması için çaba göstermenin uygun olup olmayacağını tespit etmek üzere CFA'ya başvurulabilir.

3. Özel vakalarda CFA tarafından yayınlanan kararlar, örgütlenme özgürlüğü ve toplu pazarlık hakkının etkin tanınması alanındaki tavsiyelerini takip etmeye yönelik tartışma ve alınacak önlemler için hükümetlere ve ulusal yetkinlere rehberlik etmeyi amaçlamaktadır. CFA, kararları ve tavsiyeleri meydana getirirken, yukarıda vurgulandığı gibi örgütlenme özgürlüğü ilkeleri ve toplu pazarlık hakkının etkin bir şekilde tanınmasının yanı sıra, üyelerin endüstri ilişkileri alanında uzun yıllara dayanan deneyim ve uzmanlığı tarafından yönlendirilir. CFA şikâyet prosedürünün amacı kimseyi suçlamak veya cezalandırmak değil, aksine, hukuk ve uygulamada sendikal haklara saygıyı tesis etmek için yapıcı bir üç taraflı diyaloga girmektir. Bunu yaparken, CFA farklı ulusal gerçekliklerin ve yasal sistemlerin farkındadır.

4. Uluslararası Çalışma Bürosu, bu yayını 65 yıldan fazla bir zamanda, 379. Raporuna Kadar olan (Haziran 2016) 3200'den fazla davada örgütlenme özgürlüğü ilkelerini uygulayan Komite'nin kararlarını kısa bir şekilde derlemek üzere hazırlamıştır. Büro, bu derleme yoluyla, 1970 yılında, 54. Uluslararası Çalışma Konferansı'nın oybirliğiyle kabul ettiği, YK'yı, Genel Direktöre CFA tarafından alınan ilave kararları geniş bir biçimde yayınlama ve dağıtma talimatı vermeye davet ettiği kararı yürürlüğe koymuştur. Bu yayın, örgütlenme özgürlüğünün temel ilkelerine ve toplu pazarlık hakkının etkin bir şekilde tanınmasına etkin bir şekilde saygı gösterilmesi için farkındalık yaratmaya ve yansımaları yönlendirmeye yöneliktir. 1972'deki ilk basımından bu yana, Büro, bu derlemeyi beş kez güncellemiştir.

5. Derlemenin önceki baskısının basımının üzerinden geçen 12 yılda, ILO'nun artan bilgisine, örgütlenme özgürlüğü ile ilgili özel prosedürlerinin daha iyi anlaşılmasına ve CFA'nın işine atfedilen prestije, aldığı şikayetlerin sayısında önemli bir yükseliş eşlik etmiştir. Bu şikayetlerin içeriğinin bir sonucu olarak, CFA, işverenlerin ve çalışan örgütlerinin karşılaştığı zorluklarla ilgili güncel gelişmelerin kalbinde yer almakta ve CFA'ya iş dünyasının önemli evrimini ve toplu iş ilişkileri alanında gündeme getirilen yeni sorunları dikkate almak üzere başvurulmaktadır. Bu son on yıl süresince, bu nedenle CFA, şimdiye kadar keşfedilmemiş soruları çözmek zorunda kaldı ve işverenlerin ve çalışanların örgütleri tarafından sunulan şikayetlerdeki iddialara uygun, tarafsız ve objektif bir yanıt vermek için önemli sayıda yeni karar ve tavsiyeyi kabul etti.

6. Aynı zamanda, daha önceki sonuçlardan alınan kararlara dayanmak, CFA'nın yeni sonuçlara ulaşmak için kullanılan ölçütlerde sürekliliği sürdürmesini ve iddiaların iyi bir şekilde kurulduğunu ya da iddiaların ortaya çıkarıldığını tespit etmesini sağlar. başka bir işlem gerektirmez.

7. CFA'nın kararları ve tavsiyeleri, çalışanların veya işverenlerin örgütleri tarafından yapılan şikayetler temelinde geliştirilmiştir. Bu bağlamda, işveren örgütleri tarafından yapılan şikayetlerin sayısı son yıllarda önemli ölçüde artmış olmasına rağmen, CFA tarafından bugüne kadar incelenen şikayetlerin çoğunluğunun, çalışanların örgütleri tarafından sunulduğuna dikkat edilmelidir. Bu, bu derlemedeki ifadenin, neden sıklıkla sendikalara veya çalışan örgüt çalışan örgütlerine atfı yaptığını açıklamaktadır. Bununla birlikte, örgütlenme özgürlüğü ilkeleri ve toplu pazarlık hakkının etkin bir şekilde tanınması genel bir niteliktedir ve hem çalışan hem de işveren örgütlerinin haklarını korumayı amaçlamaktadır. Bu nedenle, CFA'nın önceki kararlarından seçilerek bu derlemeye konmuş kararları, gerekli değişiklikler yapılarak (mutatis mutandis) işveren örgütlerine de uygulanabilir.

8. Okuyucuyu yönlendirmek için, her bir karar için ilgili referanslara (derlemenin çevrimiçi versiyonunda) hiper-linkler ve ilgili raporları, vaka sayılarını, ülkeyi,

uygun paragrafları ve 379. Raporuna kadar (Haziran 2016) tartışılan vakaların yayın yılını gösteren listeler aracılığıyla kolayca erişilebilir. Ülkenin bu şekilde gösterilmesi ne ülkeye veya hükümetine suçlama yönelmek ya da mahkûm etmek için kullanılabilir ne de böyle bir niyet söz konudur, ancak sadece ferdi vaka raporunun, davanın detaylarını herkesin okuyabileceği, sonuç ve tavsiyelerin bağlamını da içeren, tam metnine erişimi kolaylaştırmak niyetindedir.

9. Örgütlenme özgürlüğü alanında sağlanması gereken evrenselliği, sürekliliği, öngörülebilirliği, adalet ve eşit muamele ilkelerini hatırlatarak, derlemenin kolay erişilebilir çevrimiçi versiyonunu ILO web sitesinde bulabilirsiniz. Her vaka benzersiz olduğu ve kendi özel bağlamında düşünülmesi gerektiği için, bu modern arayüz, CFA tarafından vakaların tam olarak incelenmesine erişimi kolaylaştıracaktır. Gerçek zamanlı olarak düzenli güncelleme de bu araç ile sağlanacaktır.

ILO'nun örgütlenme özgürlüğü ile ilgili işlevi

1. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün örgütlenme özgürlüğü ve bireyin korunması açısından işlevi, barış ve sosyal adaletin temel güvencelerinden biri olan, örgütlenme özgürlüğü genel ilkelerinin etkinliğine katkı sağlamaktır. Örgüt, bu konudaki sorumluluğunu yerine getirirken, Örgüt Anayasası'nda, Filadelfiya Bildirgesi'nde ve örgütlenme özgürlüğüne ilişkin çeşitli sözleşmelerde belirtilen ILO hedeflerine ve amaçlarına ulaşılmasını önemli ölçüde etkileyecek nitelikteki uluslararası düzeydeki vakalarda müzakere etmekten çekinmemelidir.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 1; 344. Rapor, Vaka No. 2460, para. 985; 350. Rapor, Vaka No. 2547, para. 797; ve 353. Rapor, Vaka No. 1865, para. 748.)

2. Anayasası gereği, ILO, özellikle, çeşitli ülkelerde çalışma koşullarını iyileştirmek ve örgütlenme özgürlüğünü teşvik etmek için kurulmuştur. Sonuç olarak, Örgüt tarafından bu bağlamda ele alınan meseleler artık, devletlerin özel alanı içinde yer almamaktadır ve ILO tarafından kuruluş amaçlarına yönelik biçimde alınan önlemler, devletlerin iç işlerine müdahale olarak değerlendirilemez; çünkü bu önlemler, ILO'nun kendisine verilen hedefleri elde etmek amacıyla üyelerinden aldığı görevlerin kapsamına girmektedir.

(Bakınız 2006 Özeti, para. 2; 350. Rapor, Vaka No. 2519, para. 206 ve 351. Rapor, Vaka No. 2591, para. 149.)

3. Komite, Hükümete, Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından, işverenlerin ve çalışanların örgütlenme özgürlüğü ihlallerine ilişkin iddialarının incelenmesi için oluşturulan tüm prosedürün amacının, bu özgürlüğü yasal ve fiili olarak tesis etmek ve teminat altına almak olduğunu anımsatır.

(Bkz. 342.Rapor, Vaka No. 2262, para. 229, Vaka No. 2318, para. 247, Vaka No. 2421, para. 576, Vaka No. 2321, para. 590, Vaka No. 2365, para. 1046; 343. Rapor, Vaka No. 2425, para. 255, Vaka No. 2426, para. 277, Vaka No. 2449, para. 698, Vaka No. 2348, para. 975, Vaka No. 2432, para. 1022, Vaka No. 2313, para. 1165;

344. Rapor, Vaka No. 2468, para. 433, Vaka No. 2471, para. 889; 346. Rapor, Vaka No. 2323, para. 1124; 348. Rapor, Vaka No. 2262, para. 224, Vaka No. 2517, para. 833, Vaka No. 2520, para. 1029; 350. Rapor, Vaka No. 2384, para. 445, Vaka No. 2554, para. 501, Vaka No. 2543, para. 722, Vaka No. 2553, para. 1534; 351. Rapor, Vaka No. 2582, para. 238, Vaka No. 2318, para. 248, Vaka No. 2607, para. 583, Vaka No. 2581, para. 1326, Vaka No. 2598, para. 1349; 353. Rapor, Vaka No. 2557, para. 836, Vaka No. 2615, para. 862, Vaka No. 2630, para. 911; 354. Rapor, Vaka No. 2601, para. 1011; 355. Rapor, Vaka No. 2655, para. 348, Vaka No. 2609, para. 857, Vaka No. 2664, para. 1086; 356. Rapor, Vaka No. 2673, para. 788, Vaka No. 2700, para. 800; 357. Rapor, Vaka No. 2361, para. 670, Vaka No. 2712, para. 1079, Vaka No. 2713, para. 1097, Vaka No. 2714, para. 1112; 358. Rapor, Vaka No. 2648, para. 769, Vaka No. 2729, para. 884, Vaka No. 2715, para. 903; 359. Rapor, Vaka No. 2753, para. 405, Vaka No. 2752, para. 915; 360. Rapor, Vaka No. 2709, para. 656, Vaka No. 2712, para. 1089, Vaka No. 2714, para. 1099; 362. Rapor, Vaka No. 2733, para. 169, Vaka No. 2739, para. 313, Vaka No. 2795, para. 323, Vaka No. 2318, para. 334, Vaka No. 2808, para. 350, Vaka No. 2723, para. 830, Vaka No. 2794, para. 1134, Vaka No. 2815, para. 1368, Vaka No. 2713, para. 1421, Vaka No. 2715, para. 1433, Vaka No. 2797, para. 1448; 363. Rapor, Vaka No. 2655, para. 384, Vaka No. 2714, para. 1094; 364. Rapor, Vaka No. 2712, para. 1015; 365. Rapor, Vaka No. 2318, para. 288, Vaka No. 2794, para. 1107, Vaka No. 2648, para. 1129, Vaka No. 2713, para. 1285, Vaka No. 2797, para. 1296; 367. Rapor, Vaka No. 2655, para. 267, Vaka No. 2753, para. 648, Vaka No. 2684, para. 741, Vaka No. 2869, para. 780, Vaka No. 2913, para. 799, Vaka No. 2925, para. 1136; 368. Rapor, Vaka No. 2786, para. 297, Vaka No. 2740, para. 592, Vaka No. 2945, para. 604; 370. Rapor, Vaka No. 2318, para. 158, Vaka No. 2957, para. 409, Vaka No. 2985, para. 421, Vaka No. 2723, para. 438, Vaka No. 2794, para. 462, Vaka No. 2902, para. 594, Vaka No. 2994, para. 731; 371. Rapor, Vaka No. 2655, para. 219, Vaka No. 2937, para. 651, Vaka No. 3010, para. 664, Vaka No. 2988, para. 839; 372. Rapor, Vaka No. 2871, para. 170, Vaka No. 2896, para. 180, Vaka No. 2923, para. 190, Vaka No. 3007, para. 221, Vaka No. 3008, para. 241, Vaka No. 3013, para. 258, Vaka No. 2967, para. 303, Vaka No. 2989, para. 314, Vaka No. 3018, para. 491; 373. Rapor, Vaka No. 3041, para. 97, Vaka No. 2978, para. 366, Vaka No. 3035, para. 375, Vaka No. 2949, para. 450; 374. Rapor, Vaka No. 2318, para. 119, Vaka No. 2655, para. 135, Vaka No. 2902, para. 593; 375. Rapor, Vaka No. 3070, para. 111, Vaka No. 2753, para. 177, Vaka No. 3018, para. 410, Vaka No. 3105, para. 520; 376. Rapor, Vaka No. 3081, para. 719, Vaka No. 3076, para. 740, Vaka No. 3101, para. 855, Vaka No. 3067, para. 945; 377. Rapor, Vaka No. 3104, para. 99; ve 378. Rapor, Vaka No. 3018, para. 580 ve Vaka No. 3119, para. 664.)

4. Komitenin varlığı temel anayasal yükümlülüklerden ve ILO bileşenlerinin örgütlenme özgürlüğü ilkelerinin etkin bir şekilde uygulanmasına katkıda bulunma arzusundan kaynaklanır.

(Bkz. 343. Rapor, Dava No: 2265, para. 1135.)

5. Örgütlenme özgürlüğü ile ilgili özel prosedürün amacı kimseyi suçlamak veya cezalandırmak değil, bundan ziyade hukukta/mevzuatta ve uygulamada sendikallere haklara saygıyı tesis etmek için yapıcı bir üç taraflı diyaloga girmektir.

(Bkz. 343. Rapor, Vaka No. 2265, para 1135; ve 346. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1432.)

6. 1951 yılında kuruluşundan bu yana Komite, söz konusu ülke ilgili ILO Sözleşmelerini onaylamış olsun ya da olmasın, örgütlenme özgürlüğü ihlallerini iddia eden şikâyetleri incelemekle görevlendirilmiştir.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2460, para. 985; 349. Rapor, Vaka No. 2524, para. 847; ve 350. Rapor, Vaka No. 2547, para.797.)

7. Komite'ye yapılan şikâyetler, söz konusu ülke, örgütlenme özgürlüğü sözleşmelerini onaylamış olsun ya da olmasın, tevdi edilebilir.

(Bkz. 349. Rapor, Vaka No. 2577, para. 1058; 358. Rapor, Vaka No. 2704, para. 355.)

8. Komite'nin prosedürü, 87 ve/veya 98 sayılı Sözleşmeleri onaylamayan Devletlerle ilgili olarak harekete geçirilebilir.

(Bkz. 342. Raporu, Vaka No. 2446, para. 834.)

9. Komite'nin görevi, herhangi bir mevzuatın veya uygulamanın, ilgili Sözleşmelerde yer alan örgütlenme özgürlüğü ve toplu sözleşme ilkelerine uygun olup olmadığını belirlemekten ibarettir.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 6; 343. Rapor, Vaka No 2265, para. 1136; 346 Rapor, Vaka No. 2475, para. 992; 349. Rapor, Vaka No 2577, para. 1058; 350 Rapor, Vaka No.2476, para. 310, 358. Rapor, Vaka No 2716, para. 849, 359. Rapor, Vaka No. 2752, para. 917, 363. Rapor, Vaka No 2704, para 396, Vaka No 2602, para. 461, 365. Rapor, Vaka No. 2723, para. 777, 367. Rapor, Vaka No. 2907, para. 895, 370 Rapor, Vaka No 2969, para. 522, 371 Rapor, Vaka No. 2854, paragraf 114 2988, para. 839 ve 376. Rapor, Vaka No. 3027, para. 295.)

10. Uluslararası Çalışma Konferansı'nda temsil sorularının Konferans İtimatname Komitesinin yetkisi dahilinde olduğunu hatırlatan Komite, bu vakanın incelenmesi, Uluslararası Çalışma Konferansı İç Tüzüğü'nün 26. maddesi (mükerrer) 6. paragrafı ve İtimatname Komitesi tarafından ortaya konan örgütlenme özgürlüğü mahiyetini gözden geçirme yetkisi temelinde sürdürecektir.

(Bkz. 359. Rapor, Vaka No 2807, para. 699.)

11. Şikâyetler yalnızca Hükümet tarafından yapılan eylemlerle ilgili olarak değil, aynı zamanda sendikal hakların kullanımını kısıtlayan herhangi bir kamu veya özel makam tarafından eylemlerle ilgili olarak da sunulabilir.

(Bkz. 349. Rapor, Vaka No 2577, para. 1058.)

12. İç hukuk yollarının kullanımı, sonuç ne olursa olsun, kuşkusuz göz önünde bulundurulması gereken bir faktör olmasına karşın, Komite, her zaman, sorumluluklarını göz önünde bulundurarak, iddiaları inceleme yetkisinin ulusal hukuk yollarının tüketilmesine tabi olmadığını düşünmektedir.

(Bkz. 234. Rapor, Vaka No. 1212, para. 565; 324. Rapor, Vaka No. 2076, para. 873;

327. Rapor, Vaka No. 2153, para. 160; 329. Rapor, Vaka No. 2188, para. 210; 330. Rapor, Vaka No. 2196, para. 289; 335. Rapor, Vaka No. 2187, para. 116; 336. Rapor, Vaka No. 2365, para. 908; 346. Rapor, Vaka No. 2511, para. 897, Vaka No. 2528, para. 1431; 348. Rapor, Vaka No. 2512, para. 892, Vaka No. 2519, para. 1139; 349. Rapor, Vaka No. 2546, para. 1213; 350. Rapor, Vaka No. 2519, para. 206; 353. Rapor, Vaka No. 2620, para. 784; 358. Rapor, Vaka No. 2704, para. 353; 364. Rapor, Vaka No. 2821, para. 374; a. 374. Rapor, Vaka No. 2620, para. 297.)

13. Komitenin yetkisi ILO – kendine ait izleme mekanizması olan- 1998 Çalışma Yaşamında Temel İlkeler ve Haklar Bildirgesi'ne bağlı değildir, daha ziyade doğrudan ILO Anayasası'nda belirtilen temel hedef ve amaçlardan kaynaklanmaktadır.

(Bkz 2006 Özeti, para. 8; 349. Rapor, Vaka No. 2524, para 847 ve 350. Raporu, Vaka No. 2547, para 797.)

14. İddiaları desteklemek üzere sunulan kanıt olup olmadığı ve ne ölçüde tatmin edici kanıt olduğunun incelenmesi Komite'nin yetkisindedir; bu konudaki takdir, davanın esasına girer ve kabul edilemezlik hükmünü destekleyemez.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 9; 346. Rapor, Vaka No. 2528, para.1431 ve 371. Rapor, Vaka No 2988, para839.)

15. Her tür iddia için kanıt sunmak her zaman kolay veya mümkün değildir. Sonuca etki edecek olan, sunulan kanıtın değerlendirilmesidir (komitenin davayı incelerken izlediği bir süreçtir) ve mevcut şikâyetle olduğu gibi, şikâyetçi örgütler, örgütlenme özgürlüğü ile ilgili mevzuata önemli düzeyde uyumsuzluk olduğunu iddia ettiklerinde, davanın kabul edilebilirliğiyle ilgili doğrudan menfaat olduğu varsayılır.

(358 Raporu, Vaka No. 2734, para Bkz. 688.)

16. Komite her zaman çalışma ilişkilerinin tarihi, sosyal ve ekonomik bağlam gibi ulusal koşulları dikkate alır, ancak, örgütlenme özgürlüğü ilkeleri, ülkeler arasında daima aynı tarzda ve tutarlı biçimde uygulanır.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 10; 344. Rapor, Vaka No. 2460, para. 997 ve 362. Rapor, Vaka No. 2637, para 89)

Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi'nin yetki alanları

17. Yüksek mahkemeler tarafından yorumlananlar da dahil olmak üzere, ulusal yasalar örgütlenme özgürlüğü ilkelerini ihlal ettiğinde, Komite her zaman, yasaları incelemeyi, yönergeler sağlamayı ve yasaları, ILO Anayasası ve ilgili sözleşmelerinde yer alan örgütlenme özgürlüğü ilkeleriyle uyumlu hale getirmek için teknik yardım önermeyi kendi yetki alanı içinde saymıştır.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 11; 348. Rapor, Vaka No. 2356, para. 362 ve 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 839.)

18. Komite, birçok vesileyle, bir ülkenin mevzuatında değişiklik yapmasını talep etmiştir. Bu önerileri hayata geçirmek için alınan özel önlemler ve ilgili iç işleyiş, açık biçimde söz konusu Hükümetin takdirine bırakılmaktadır.

(Bkz. 343. Rapor, Vaka No. 2265, para. 1136.)

19. Taslak mevzuat hakkında hassas ve ayrıntılı iddialarla ilgilenmesi gerektiğinde, kanun gücüne sahip olmayan bir metinle ilgili bu tür iddiaların, Komiteyi, başlı başına, ileri sürülen iddiaların esasıyla ilgili görüşünü ifade etmesini engellememesi gerektiği bir gerçektir. Komite, tasarıda herhangi bir tadil gerçekleştirmek üzere, bu tür bir konuda alacağı inisiyatifeye bağlı olunan hükümetin erişimine açık olduğuna göre, bu tür durumlarda, Hükümet ve şikayetçinin yasalaşmadan önce, Komite'nin yasa tasarısı ile ilgili bakış açısından haberdar edilmelerini arzu edilir bulmuştur.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 2970, para. 465.)

20. Komite, sorumluluğu ulusal yetkili makamlara ve nihayetinde de mahkemelere düşen, ulusal mevzuat kapsamını yorumlamak üzere herhangi bir yetkiye sahip değildir.

(Bkz. 364. Rapor, Vaka No. 2891, para. 892.)

21. Son hükmü veren yüksek mahkemeyi de içeren ulusal yargı tarafından, spesifik iddialar incelendiğinde, Komite, mahkemeler tarafından ulusal mevzuatın özel durumlar ışığında yorumlarının bulunup bulunmadığına ilişkin bir pozisyon almadığının vurgulanmasını ümit etmektedir.

(Bkz. 358. Rapor, Vaka No. 2716, para. 849. Ve 363. Rapor, Vaka No. 2602, para. 461.)

22. Komite, görev alanı dahilinde, medeni özgürlüklerin ihlal edilmesi iddia edildiği takdirde, sendikal hakların kullanımının ne ölçüde etkilendiğini incelemekle yetkilendirilmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 7. Ve 346. Rapor, Vaka No. 22528, para. 1431.)

23. Ülkelerin işgal ve yönetimleriyle ilgili sorunlar Komite'nin hakkında karar alacağı hususlar değildir. Bununla birlikte, ILO üyesi olan işgalci devletin hükümeti, kendi ulusal yasalarının uygulanmadığı işgal edilen bölgeler hakkında ve örgütlenme özgürlüğü ile ilgili uluslararası sözleşmelerin onaylanmasının tek başına ILO'ya karşı bir yükümlülük oluşturmaması hakkında ILO Anayasasında yer alan örgütlenme özgürlüğü ilkelerine uymakla yükümlüdür. Komite, bu bağlamda, bu konudaki yetkisinin, örgütlenme özgürlüğüyle ilgili sözleşmelerin onaylanmasından bağımsız olduğunu anımsatmaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 12.)

24. Komite, tamamen siyasi ifadelerle ilgilenmekle yetkili değildir, ancak sendikal hakların kullanımını etkilemesi nedeniyle hükümetler tarafından alınan siyasi kararlı tedbirleri göz önünde bulundurabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 13.)

25. Sendika üyelerine yönelik ölüm tehditleriyle ilgili vakalar, sendika merkezinin soyulması, sendikal örgütler veya sendikacılara yönelik hırsızlık, Komite'nin tam yetkisi altındaki konulardır.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2495, para. 877;ve 346. Rapor, Vaka No. 2482, para. 1095.)

26. Uluslararası Çalışma Konferansı'nda temsiliyetle, Uluslararası Çalışma Konferansı'na katılımla ve Uluslararası Çalışma Konferansı'ndaki delegasyonların oluşumuyla ilgili sorular, Konferans İtimatname Komitesi'nin yetkisi dahilindedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 14; 359. Rapor, Vaka No. 2807, para. 699; 368. Rapor, Vaka No. 2254, para. 972; ve 375. Rapor, Vaka No. 3105, para. 530.)

27. Metal sektöründeki alt işveren işçileri tarafından örgütlenme ve toplu pazarlık hakkının etkin kullanımına yönelik idda edilen engellerin incelenmesi, Komite'nin yetkisi dahilindedir.

(Bkz. 350. Rapor, Vaka No. 2602, para. 666.)

28. Genel vergi mevzuatıyla ilgili sorular, bu mevzuatın, uygulamada, sendika faaliyetlerine müdahale amacıyla kullanılmadığı koşullarda, Komite'nin yetkisi dışına düşmektedir.

(Bkz. 364. Rapor, Vaka No. 2890, para. 1053.)

29. Tarım reformu hakkında konuşmak, atılan adımların işverenlere veya etkilendikleri koşullarda, çalışanların istihdam edildiği işletmelere yönelik ayrımcılık oluşturması ile 87 ve 98 Sayılı Sözleşmelerin ihlali iddiası hariç olmak üzere, Komite'nin yetkisi içinde değildir.

(Bkz. 363. Rapor, Vaka No. 2254, para. 1345.)

30. Sosyal güvenlik mevzuatıyla ilgili sorular, Komite'nin yetkisi dışına düşmektedir.

(Bkz. 364. Rapor, Vaka No. 2821, para. 388.)

31. Emeklilik için bir yasal sistemin kabulü, genel olarak Komite'nin yetki sınırı içinde kalmamaktadır. Ne var ki, Komite, sistem benimsenirken örgütlenme özgürlüğü ilkelerine ne ölçüde saygı gösterildiğini inceleyebilir.

(Bkz. 349. Rapor, Vaka No. 2434, para. 661.)

32. Bir sosyal güvenlik kurumunun gerileyen ve anayasaya aykırı olan mevzuatsal reformu ve yasama sürecindeki düzensizliklere ilişkin iddialar, Komite'nin yetkisi dışında kalmaktadır.

(Bkz. 349. Rapor, Vaka No. 2577, para. 1060.)

33. Komite, işten çıkarma ile ilgili iddiaları yalnızca, sendika karşıtı ayrımcılık sonucunu doğurduğu koşullarda inceleyebilir.

(Bkz. 365. Rapor, Vaka No. 2879, para. 643.)

34. Belirli bir sektörde asgari istihdam ve sözleşmesel koşullarını belirlemek üzere Hükümetin yasama ve düzenleme faaliyetini değerlendirmek, Komite'nin yetkisi dahilinde değildir.

(Bkz. 365. Rapor, Vaka No. 2905, para. 1225.)

35. Komite, belirli süreli ve belirsiz süreli sözleşmelerin danışılmasına ilişkin olarak yetkiye sahip değildir ve bu konuda hüküm bildirmeyecektir.

(Bkz. 368. Rapor, Vaka No. 2884, para. 213; 371. Rapor, Vaka No. 2998, para. 731; ve 373. Rapor, Vaka No. 2995, para. 208.)

36. Komite, yetkilerinin ulusal hukuku ve örgütlenme özgürlüğüne ilişkin sözleşmelerde yer alan sendikal hakların kullanılmasına saygı duyulmasını tahkik etmekle sınırlı olduğunu ve iş sözleşmeleri rejiminin ve süresinin veya çalışma koşullarının düzeyinin incelenmesini içermediğine dikkati çekmektedir. Bu nedenle, sadece çok kısıtlı bir bakış açısından ortaya çıkan sorunla ilgilenebilir: bu belirsiz biçimde yenilenen kısa süreli sözleşmelerin sendikal hakların kullanımı üzerinde uygulamadaki etkisi.

(Bkz. 357. Rapor, Vaka No. 2675, para. 873.)

37. Komite, yetkinliğinin, örgütlenme özgürlüğü ihlalleri ile ilgili olduğunu ve pek çok çalışanın etkilenmiş olmasına rağmen, işgücü tedarik hizmetlerinin istismar edilmesi veya geçici sözleşmelerin kötüye kullanılması durumlarıyla ilgili olmadığını ve sadece şikayetçi sendika tarafından bu tür vakalar ile sendika üyeliği veya ilgili kişilerin faaliyetleri arasında bir bağlantının kurulduğu durumlarda iddiaları inceleme yetkisinin olduğunu anımsatmıştır.

(Bkz. 371. Rapor, Vaka No. 2999, para. 741.)

38. Kötüye kullanma suçlamalarının bulunduğu bir vakada, Komite, söz konusu kişilerin sorumluluklarını belirlemenin görev alanı içinde olmadığı, bu görevin kararlarını uygun biçimde alacak olan ulusal yargı makamlarının meselesi olduğu kanaatine varmıştır.

(Bkz. 355. Rapor, Vaka No. 2686, para. 1120.)

39. Komite, konut haklarıyla ilgili şikayetleri inceleme konusunda hiçbir yetkisi olmadığını anımsatmaktadır.

(Bkz. 355. Rapor, Vaka No. 2642, para. 1177.)

40. Komite, ne göçmen çalışanların ülkelerinde kalan yasal hakları hakkında fikir açıklama pozisyonundadır, ne de bir ülkenin örgütlenme özgürlüğü ile ilgili olmayan göç politikasını incelemek, Komite'nin yetkisi dahilindedir.

(Bkz. 35 3. Rapor, Vaka No. 2620, para. 793.)

41. Bir şikâyetçinin, sendika karşıtı ayrımcılığın - ya da bu konuyla ilgili olarak örgütlenme özgürlüğü ilkelerinin ihlal edildiğinin - işten çıkarılmasında bir rol oynadığını iddia etmeden, işten çıkarmaların adil olmadığını iddia ettiği bir durumda, Komite, bu özel iddianın incelenmesine ihtiyaç olmadığı kanaatine varmıştır.

(Bkz. 346. Rapor, Vaka No. 2500, para. 328.)

42. Komite, ekonomik rasyonalizasyon ve yeniden yapılanma programları ve süreçleriyle ilgili iddialar hakkında, bunlar personel tenkisi ya da işletme ya da hizmetlerin kamudan özel sektöre transferlerine neden olsun ya da olmasın, yalnızca ayrımcı faaliyetlere ya da sendika karşıtı müdahaleye yol açıyorsa görüş verebileceğini anımsatmaktadır.

(Bkz. 355. Rapor, Vaka No. 2644, para. 550.)

43. Mahkemelerin görev alanları, ulusal mevzuatla belirlenmelidir. Komite'nin rolü, alınan herhangi bir kararın örgütlenme özgürlüğü ilkeleriyle aynı doğrultuda olmasını sağlamakla sınırlıdır.

(Bkz. 355. Rapor, Vaka No. 2659, para. 242.)

Üye Devletlerin insan hakları ve sendikal haklara ilişkin temel yükümlülükleri

44. Bir devlet, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün üyesi olmaya karar verdiğinde, örgütlenme özgürlüğü ilkelerini de kapsamak üzere, Anayasa'da ve Filadelfiya Bildirgesi'nde ifade edilen temel ilkeleri kabul eder.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 15; 340. Rapor, Vaka No. 2166, 2173, 2180 ve 2196, para. 49; 34 3. Rapor, Vaka No. 2265, para. 1135; 344. Rapor, Vaka No. 2437, para. 1312; 349. Rapor, Vaka No. 2524, para. 847; 350. Rapor, Vaka No. 2433, para. 29; 351. Rapor, Vaka No. 2591, para. 150; 353. Rapor, Vaka No. 2441, para. 118; 354. Rapor, Vaka No. 2591, para. 167; 355. Rapor, Vaka No. 2602, para. 672; 356. Rapor, Vaka No. 2591, para. 103; 359. Rapor, Vaka No. 2512, para. 86, Vaka No. 2602, para. 368; 360. Rapor, Vaka No. 2301, para. 69; 365. Rapor, Vaka No. 2637, para. 104; ve 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 837.)

45. Bir Devletin Uluslararası Çalışma Örgütü'ne üyeliği, ulusal mevzuatın örgütlenme özgürlüğü ilkelerine ve Devletin serbestçe onayladığı sözleşmelere saygı gösterme yükümlülüğünü beraberinde getirmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 16; 344. Rapor, Vaka No. 2364, para. 91, Vaka No. 2242, para. 144; 359. Rapor, Vaka No. 2474, para. 158; 362. Rapor, Vaka No. 2812, para. 390; ve 371. Rapor, Vaka No. 2508, para. 565.)

46. Örgütlenme özgürlüğü ilkelerine saygı duyulmasının nihai sorumluluğu, Hükümete aittir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 17; 344. Rapor, Vaka No. 2460, para. 997; 349. Rapor, Vaka No. 2524, para. 847; 353. Rapor, Vaka No. 2006, para. 164; 354. Rapor, Vaka No. 2633, para. 723; 355. Rapor, Vaka No. 2602, para. 672, Vaka No. 2685, para. 908; 359. Rapor, Vaka No. 2474, para. 158, Vaka No. 2602, para. 368; 362. Rapor, Vaka No. 2228, para. 80; 371. Rapor, Vaka No. 2508, para. 565; 375. Rapor, Vaka No. 3018, para. 417; ve 376. Rapor, Vaka No. 3076, para. 747.)

47. Örgütlenme özgürlüğü, barış ve sosyal adaletin temel teminatlarından biridir. ILO üye ülkeleri, 2008 Sosyal Adalet Bildirgesi ile ILO İnsan Onuruna Yakışır Çalışma Gündeminin dört stratejik amacının elde edilmesi için özellikle önemli olan, örgütlenme özgürlüğüne ve toplu pazarlığın etkin bir şekilde tanınmasına vurgu yaparak, işte temel ilke ve hakları teşvik etmeyi ve gerçekleştirmeyi taahhüt etmişlerdir.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 2988, para. 138.)

48. Tüm devletler, ILO Sözleşmelerinin onaylanması ile üstlendikleri taahhütlere tam olarak saygı gösterme yükümlülüğüne sahiptirler. Onaylanmış bir Sözleşmenin uygulanmasının hukuken ve uygulamada tatbik edilme biçimi, ulusal anayasal ve yasal sisteme bağlı olarak bir Devletten diğerine farklılık gösterirken, bu yükümlülüğün temeli sorgulanamaz.

(Bkz. 343. Rapor, Vaka No. 2265, para. 1134.)

49. Serbestçe onaylanmış olan ve yargı makamları da dahil olmak üzere tüm devlet makamları tarafından saygı duyulması gereken örgütlenme özgürlüğüne ilişkin uluslararası çalışma sözleşmelerinin uygulanmasını sağlamak Hükümetin sorumluluğudur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 18; 344. Rapor, Vaka No. 2242, para. 144; ve 356. Rapor, ve Vaka No. 2663, para. 770.)

50. Komite, Hükümete, özgürce onaylanmış olan ve tüm devlet makamları tarafından saygı gösterilmesi gereken ve örgütlenme özgürlüğüne ilişkin uluslararası çalışma sözleşmelerinin uygulanmasını sağlama sorumluluğunun bulunduğunu ve sendika tesislerinin dokunulmazlığının sendikal hakların kullanılması için gerekli olan bir medeni özgürlük olduğunu hatırlatır; Komite, Hükümetin gelecekte bu ilkelere tam olarak saygı gösterilmesini temin edeceğine güvenmektedir

(Bkz. 356. Rapor, Vaka No. 2476, para. 38.)

51. Komite, bu hususta, bir devletin Örgüt'e (ILO) üye olmaya karar vermesi halinde, Anayasada ve Filadelfiya Bildirgesi'nde yer alan, örgütlenme özgürlüğü ilkelerini de içeren temel ilkeleri kabul ettiğini vurgulamak istemektedir; bu nedenle, ILO üyesi tüm devletlerin, örgütlenme özgürlüğü ve toplu pazarlıkla ilgili temel sözleşmelerde ifade edilen ve geliştirilen bu ilkeleri yürürlüğe koyması beklenir ve Komite'nin görüşüne göre, bu görev, kamu yönetiminin ayrılmaz bir parçası olarak elçiliklere, konsolosluklara ve diğer ofislere yaygınlaştırılmalıdır.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2437, para. 1312.)

52. ILO Anayasası'nın 19. maddesinin 8. paragrafına göre, Konferans tarafından herhangi bir Sözleşme veya Tavsiyesinin kabulü veya herhangi bir Sözleşmenin herhangi bir üye tarafından onaylanması, ilgili çalışanlara, Sözleşme veya Tavsiyede belirtilenlerden daha elverişli koşullar sağlayan herhangi bir yasa, hüküm, teatmül ya da anlaşmayı hiçbir durumda etkilemiş sayılmaz.

(Bkz. 351. Rapor, Vaka No. 2599, para. 543.)

53. Diğer temel insan hakları gibi sendikal haklara da, ilgili ülkenin kalkınma düzeyi ne olursa olsun saygı gösterilmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 19; 346. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1446; ve 357. Rapor, Vaka No. 2516, para. 619.)

54. Komite, ILO Yönetim Kurulu tarafından Kasım 1977'de kabul edilen ve "ev sahibi ülke hükümetleri yabancı yatırımları çekmek için özel teşvikler uygularsa, bu teşvikler çalışanların örgütlenme özgürlüklerine veya örgütlenme ve toplu pazarlık haklarına sınırlama getiremez" ifadesinin yer aldığı (Kasım 2000'de tadil edilmiş olarak, paragraf 46) Çokuluslu Şirketler ve Sosyal Politika ile ilgili Üçlü İlkeler Deklarasyonuna atıf yapmıştır.

(Bkz 2006 Özeti, para. 20; ve 346. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1446.)

55. Bir devlet, başka taahhütlerin ya da sözleşmelerin, onaylanmış ILO Sözleşmelerinin uygulanmamasını haklı çıkarabileceği savını kullanamaz.

(Bkz 2006 Özeti, para.21)

56. 87 ve 98 Sayılı Sözleşmelerin şartlarından ve ilkelerinden kaynaklanan, sendikal hakların uygulanmasındaki koruma düzeyi, eksiksiz olarak asgari standartları oluşturur ve ilgili ülkenin anayasal ve hukuki sisteminden, çalışma ilişkileri, sendikal eylem veya taraflar arası pazarlıkla ilgili geleneklerinden kaynaklanan diğer ek garantilerin sağlanması da arzu edilir.

(Bkz 2006 Özeti, para.21)

57. Bir hükümetin sendikal hakları ihlal ettiği iddiasıyla karşılaşan Komite, aynı devlette sonra gelen hükümetin, yalnızca bir değişiklik olduğu gerekçesiyle, kendi-

sinden önceki hükümet döneminde gerçekleşen olaylardan kaynaklanan sorumluluktan kaçamayacağını anımsatmıştır. Her koşulda, yeni hükümet de bu olayların devam eden sonuçlarından sorumludur. Bir ülkede rejim değişikliği gerçekleştiğinde, yeni hükümet, bu olaylar önceki hükümet döneminde ortaya çıkmış olsa bile, iktidarı ele geçirmesinden itibaren şikâyet konusu olayların devam eden bütün etkilerine çözüm bulmak için her türlü gerekli adımı atmalıdır.

(Bkz 2006 Özeti, para.21)

Hükümetlerin Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi'nin usulüne ilişkin yükümlülükleri

58. Komite, eğer prosedür, hükümetleri makul olmayan suçlamalardan korursa, hükümetlerin kendileri için, kendilerine yönelik iddialarla ilgili objektif inceleme, ayrıntılı / kesin / doğru cevaplar oluşturmanın önemini kabul edeceklerinden emin olmaya devam etmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 24; 342. Rapor, Vaka No. 2262, para. 229, Vaka No. 2318, para. 247, Vaka No. 2421, para. 576, Vaka No. 2321, para. 590, Vaka No. 2365, para. 1046; 343. Rapor, Vaka No. 2425, para. 255, Vaka No. 2426, para. 277, Vaka No. 2449, para. 698, Vaka No. 2348, para. 975, Vaka No. 2432, para. 1022, Vaka No. 2313, para. 1165; 344. Rapor, Vaka No. 2468 , para. 433, Vaka No. 2471, para. 889; 346. Rapor, Vaka No. 2006, para. 144, Vaka No. 2323, para. 1124; 348. Rapor, Vaka No. 2262, para. 224, Vaka No. 2203, para. 703, Vaka No. 2517, para. 833, Vaka No. 2520, para. 1029; 349. Rapor, Vaka No. 2229, para. 203, Vaka No. 2520, para. 208; 350. Rapor, Vaka No. 2096, para. 132, Vaka No. 2384, para. 445, Vaka No. 2554, para. 501, Vaka No. 2543, para. 722, Vaka No. 2317, para. 1418, Vaka No. 2553, para. 1534; 351. Rapor, Vaka No. 2582, para. 238, Vaka No. 2318, para. 248, Vaka No. 2607, para. 583, Vaka No. 2581, para. 1326, Vaka No. 2598, para. 1349; 353. Rapor, Vaka No. 2557, para. 836, Vaka No. 2615, para. 862, Vaka No. 2630, para. 911; 354. Rapor, Vaka No. 2601, para. 1011; 355. Rapor, Vaka No. 2655, para. 348, Vaka No. 2609, para. 857, Vaka No. 2664, para. 1086, Vaka No. 2642, para. 1154; 356. Rapor, Vaka No. 2673, para. 788, Vaka No. 2700, para. 800; 357. Rapor, Vaka No. 2516, para. 622, Vaka No. 2361, para. 670, Vaka No. 2712, para. 1079, Vaka No. 2713, para. 1097, Vaka No. 2714, para. 1112; 358. Rapor, Vaka No. 2648, para. 769, Vaka No. 2729, para. 884, Vaka No. 2715, para. 903; 359. Rapor, Vaka No. 2753, para. 405, Vaka No. 2752, para. 915; 360. Rapor, Vaka No. 2709, para. 656, Vaka No. 2712, para. 1089, Vaka No. 2714, para. 1099; 362. Rapor, Vaka No. 2733, para. 169, Vaka No. 2739, para. 313, Vaka No. 2795, para. 323, Vaka No. 2318, para. 334, Vaka No. 2808, para. 350, Vaka No. 2723, para. 830, Vaka No. 2794, para. 1134, Vaka No. 2815, para. 1368, Vaka No. 2713, para. 1421, Vaka No. 2715, para. 1433, Vaka No. 2797, para. 1448; 363. Rapor, Vaka No. 2655, para. 384, Vaka No. 2714, para. 1094; 364. Rapor, Vaka No. 2712, para. 1015; 365. Rapor, Vaka No. 2318, para. 288, Vaka No. 2794, para. 1107, Vaka No. 2648, para. 1129, Vaka No. 2713, para. 1285, Vaka No. 2797, para. 1296; 367. Rapor, Vaka No. 2655, para. 267, Vaka No. 2753, para. 648, Vaka No. 2684, para. 741, Vaka No. 2869, para. 780, Vaka No. 2913,

para. 799, Vaka No. 2925, para. 1136; 368. Rapor, Vaka No. 2786, para. 297, Vaka No. 2740, para. 592, Vaka No. 2945, para. 604; 370. Rapor, Vaka No. 2318, para. 158, Vaka No. 2957, para. 409, Vaka No. 2985, para. 421, Vaka No. 2723, para. 438, Vaka No. 2794, para. 462, Vaka No. 2902, para. 594, Vaka No. 2994, para. 731; 371. Rapor, Vaka No. 2655, para. 219, , Vaka No. 2937, para. 651, Vaka No. 3010, para. 664; 372. Rapor, Vaka No. 2871, para. 170, Vaka No. 2896, para. 180, Vaka No. 2923, para. 190, Vaka No. 3007, para. 221, Vaka No. 3008, para. 241, Vaka No. 3013, para. 258, Vaka No. 2967, para. 303, Vaka No. 2989, para. 314, Vaka No. 3018, para. 491; 373. Rapor, Vaka No. 3041, para. 97, Vaka No. 2978, para. 366, Vaka No. 3035, para. 375, Vaka No. 2949, para. 450; 74. Rapor, Vaka No. 2318, para. 119, Vaka No. 2655, para. 135, Vaka No. 2902, para. 593; 375. Rapor, Vaka No. 2775, para. 30, Vaka No. 3070, para. 111, Vaka No. 2753, para. 177, Vaka No. 3018, para. 410, Vaka No. 3105, para. 520; 376. Rapor, Vaka No. 3081, para. 719, Vaka No. 3076, para. 740, Vaka No. 3101, para. 855, Vaka No. 3067, para. 945; 377. Rapor, Vaka No. 3104, para. 99; a. 378. Rapor, Vaka No. 3018, para. 580 a. Vaka No. 3119, para. 664.)

59. Kurulduğu andan beri kendisine sunulan bütün olaylarda, Komite, her zaman, hükümetlerin şikayetçilere karşı verdikleri yanıtların genel bir gözlemleme ile sınırlı olmamaları gerektiğini göz önünde bulundurmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 25; 355. Rapor, Vaka No. 2642, para. 1154; ve375. Rapor, Vaka No. 2775, para. 30.)

60. Şikayetlerin incelenmesine ilişkin prosedürde belirli bir zamanaşımı süresini sabitleyen resmi kurallar bulunmamakla birlikte, bir hükümetin uzun zaman önce ortaya çıkan meselelere ilişkin iddialara ayrıntılı olarak cevap vermesi -imkânsız değilse de- zor olabilir.

(Bkz. 350. Rapor, Vaka No. 2583, para. 613.)

61. Bir vakanın beklemeye alınması, Komite'nin bu ihtilaf konularıyla ilgili önemli kararlar alabilmesi için Hükümetten ya da şikayetçilerden davanın belirli yönleri ile ilgili belirli bilgilere ihtiyaç duymasından kaynaklanmaktadır. Bununla birlikte, vaka içinde daha fazla bilgi gerektirmeyen böylelikle, Komite'nin bu tür ihtilaf konularının esası hakkında bir görüş bildirmesini sağlayan konular olabilir. Bu noktada, öneriler Hükümet tarafından yerine getirilebilir.

(Bkz. 34 3. Rapor, Vaka No. 2355, para. 478.)

İşçi ve işveren örgütlerinin işlevleri

62. Özgür ve bağımsız örgütlerin gelişmesi ve tüm sosyal diyalogla ilgili taraflarla müzakereler bir hükümetin toplumsal ve ekonomik sorunlarla yüzleşebilmesi ve bunları çalışanların ve ulusun yüksek çıkarları doğrultusunda çözebilmesi için vazgeçilmezdir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 26; ve362. Rapor, Vaka No. 2637, para. 89.)

63. Sendikal hareketin temel hedefi, bütün çalışanların toplumsal ve ekonomik refahını sağlamak olmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 27; ve346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 778.)

64. İşçilerin ve örgütlerinin savundukları mesleki ve ekonomik çıkarlar, yalnızca daha iyi çalışma koşulları ya da işin doğasından kaynaklanan kolektif talepler ile ilgili değil, aynı zamanda, çalışanlarla doğrudan ilişkili olan, ekonomik ve sosyal politika sorunları ile işletmelerin karşılaştıkları sorunlara çözüm arayışlarıyla ilgilidir.

(Bkz 2006 Özeti, para.28)

65. Bir sendikanın faaliyetleri sadece mesleki meselelerle sınırlandırılmaz, çünkü genel bir politikanın seçimi - örneğin ekonomik ilişkilerde – muhakkak çalışanların durumu üzerinde sonuçlar yaratacaktır (ücretler, tatiller, işletmelerin işletilmesi vb.).

(Bkz. 291. Rapor, Vaka No. 1699, para. 544.)

66. Örgütlenme özgürlüğü haklarının kullanılmasında, çalışanlar ve örgütleri ülkelerinin hukukuna saygı göstermelidir ki bu da örgütlenme özgürlüğü ilkesine saygı göstermek demektir.

(Bkz. 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 787.)

Genel ilkeler

67. Komite, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nde düzenlenen temel ilkelere verilen önemi, bu hakların ihlalinin sendikal hakların özgürce kullanılmasını olumsuz etkileyebileceğini düşünerek vurgulamayı uygun görmüştür.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 30.)

68. Pek çok durumda, Komite, 1970'te Uluslararası Çalışma Konferansı tarafından onaylanan sendikal haklar ve onların medeni özgürlüklerle ilişkisi kararındaki, "çalışan ve işverenlerin örgütlerine verilen hakların özellikle İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nde ve Medeni ve Siyasi Haklar Uluslararası Sözleşmesi'nde beyan edilen medeni özgürlüklere saygıya dayanması gerektiğini ve bu özgürlüklerin mevcut olmayışının sendikal haklar kavramının bütün anlamını yok edeceğini" kabul eden ilkenin önemini vurgulamıştır.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 31; ve 351. Rapor, Vaka No. 2569, para 645.)

69. Komite, sendikal hakların özgürce kullanılması için demokratik bir sistemin esas olduğu kanaatine varmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 32 ve 367. Rapor, Vaka No. 2949, para 1224.)

70. İşverenlerin ve çalışanların örgütlerinin hakları, yalnızca, diğer temel insan haklarına etkin saygıyı teminat altına alan bir sistem çerçevesinde kullanılabilir.

(Bkz. 348. Rapor, Vaka No. 2254, para. 1308.)

71. Gerçekten özgür ve bağımsız bir sendikal hareket, ancak temel insan haklarına saygı gösterilen yerlerde gelişebilir.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 33; 340. Rapor, Vaka No. 2268, para. 1094; 349. Rapor, Vaka No. 2591, para. 1089; 351. Rapor, Vaka No. 2268, para. 1039; ve 364. Rapor, Vaka No. 2882, para. 288.)

72. Hükümetin, bireylere saygı duyulmasını ve korunmalarını teminat altına almanın tek yolu olarak yasaya saygının hüküm sürdüğü bir toplumsal iklimi savunma görevi vardır.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 34; 346. Rapor, Vaka No. 2318, para. 390; 351. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1204; ve353. Rapor, Vaka No. 2625, para. 963.)

73. Sendikal hakların, sendika üyeliğine bağlı olmaksızın, temel insan haklarına saygı gösterilen normal koşullarda ve şiddet, baskı, korku ve her tür tehditten uzak bir ortamda kullanılabilmesinin temin edilmesi için bütün uygun önlemler alınmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 35; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 787, Vaka No. 2528, para. 1453; 351. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1204; 356. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1145; ve360. Rapor, Vaka No. 2745, para. 1076.)

74. Komite bir hükümetten ulusal güvenliği sağlamayı amaçlayan herhangi bir olağanüstü önlemin, grevleri de içeren yasal sendikal hak ve eylemlerin, felsefi veya politik yönelimlerinden bağımsız biçimde, tüm sendikalar tarafından, tam bir güvenlik ortamı içinde kullanılmasını, hiçbir biçimde engellememesini talep etmiştir.

(Bkz. 356. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1184.)

75. Sendikaların ve işveren örgütlerinin tam anlamıyla yararlı ve güvenilir olmalarına katkıda bulunmak için, faaliyetlerini özgürlük ve güvenlik ortamında sürdürebiliyor olmaları gerekir. Bu onların misyonlarını doğrudan yerine getirmek için temel özgürlüğe sahip olmadıklarını düşündükleri ölçüde, sendikaların ve işveren örgütlerinin, bu özgürlükleri ve bunları kullanma hakkını talep etmekte haklı olacaklarını ve bu taleplerin yasal sendikal faaliyetler kapsamında görüldüğünü ifade eder.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 36; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 771; 358. Rapor, Vaka No. 2723, para. 552; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 832; 372. Rapor, Vaka No. 2254, para. 733; ve374. Rapor, Vaka No. 2254, para. 908.)

76. Özgür bir sendikal hareket sadece, sendikacıların sendika binasında toplanmalar düzenleme haklarını, konuşma ve basın yoluyla düşüncelerini ifade etme ve gözetimdeki sendikacıların mümkün olan en yakın zamanda, normal yargısal sürecin güvencelerinden yararlanmalarını kapsayan temel hakların temin edildiği bir rejimde gelişebilir.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 37; 351. Rapor, Vaka No. 2450, para. 794; ve356. Rapor, Vaka No. 2450, para. 679.)

77. Uluslararası Çalışma Konferansı, toplanma hakkı, düşünce ve ifade özgürlüğü ve özellikle, müdahale olmaksızın fikir sahibi olma özgürlüğü ve herhangi bir araçla, bilgi ve düşünceleri araştırma, edinme ve iletme özgürlüğünün sendikal hak-

ların olağan kullanımını için temel olan medeni özgürlükleri oluşturduğuna dikkat çekmiştir (sendikal haklar ve bunların medeni özgürlüklerle ilişkisi ile ilgili önerge, 1970’te 54. oturumda kabul edilmiştir.).

(Bkz. 2006 Özeti , para. 38; 346. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1453; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 839; ve 365. Rapor, Vaka No. 2723, para. 775.)

78. İnsan haklarının uygulanmasını sağlamak her hükümetin politikası olmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 39.)

79. Sendika yöneticilerinin, konumlarının gücünü kullanarak hukuki tedbirleri ihlal etme hakları olmamakla beraber, bu tedbirler ne örgütlenme özgürlüğünün temel güvencelerini ihlal etmeli, ne de örgütlenme özgürlüğü ilkelerine uygun olarak kabul edilmiş faaliyetlere engel olmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 40; 342. Rapor, Vaka No. 2441, para. 619; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 771; 353. Rapor, Vaka No. 2441, para. 118 ve 370. Rapor, Vaka No. 2983, para. 288.)

80. Suç teşkil eden davranış iddiaları, üyelikleri ya da etkinlikleri nedeniyle sendikacıları taciz etmek için kullanılmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 41 ve 365. Rapor, Vaka No. 2902, para. 1121.)

Kişinin yaşam hakkı, güvenliği ve fiziki ve ahlaki bütünlüğü

81. Yaşam hakkı, 87 Sayılı Sözleşme’de yer alan hakların kullanılabilmesi için temel önkoşuldur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 42; 351. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1203; 355. Rapor, Vaka No. 2664, para. 1090; 359. Rapor, Vaka No. 2609, para. 630; 364. Rapor, Vaka No. 2859, para. 551 ve 367. Rapor, Vaka No. 2923, para. 710.)

82. Örgütlenme özgürlüğü, sadece, temel haklara ve özellikle insan yaşamına ve kişisel güvenliğe ilişkin olanlara tamamen saygı duyulduğu ve bunların teminat altına alındığı koşullarda kullanılabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 42; 351. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1203; 355. Rapor, Vaka No. 2664, para. 1090; 359. Rapor, Vaka No. 2609, para. 630; 364. Rapor, Vaka No. 2859, para. 551; ve 367. Rapor, Vaka No. 2923, para. 710.)

83. Örgütlenme özgürlüğü, sadece, temel insan haklarına ve özellikle insan yaşamına ve kişisel güvenliğe ilişkin olanlara, kanunların gereğine, çalışan ve işveren örgütlerine ait olan bina ve mülklerin korunmasına tamamen saygı duyulduğu ve bunların teminat altına alındığı koşullarda kullanılabilir.

(Bkz. 334. Rapor, Vaka No. 2254, para. 1088)

84. İşçi ve işveren örgütlerinin hakları sadece şiddet, baskı ve bu örgütlerin liderleri ve üyelerine karşı her türlü şiddet, baskı veya tehditten uzak bir ortamda kullanılabilir ve bu ilkeye uyulmasının sağlanması, hükümetlerin sorumluluğundadır.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 44; 340. Rapor, Vaka No. 1787, para. 607, Vaka No. 2393, para. 1062, Vaka No. 2268, para. 1090; 342. Rapor, Vaka No. 2298, para. 548, Vaka No. 2323, para. 695; 343. Rapor, Vaka No. 1787, para. 418, Vaka No. 2445, para. 896, Vaka No. 2313, para. 1167; 344. Rapor, Vaka No. 2169, para. 140, Vaka No. 2486, para. 1213; 346. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1437; 348. Rapor, Vaka No. 1787, para. 274, Vaka No. 2516, para. 684, Vaka No. 2540, para. 813, Vaka No. 2254, para. 1323; 349. Rapor, Vaka No. 2486, para. 1242; 350. Rapor, Vaka No. 2554, para. 504; 351. Rapor, Vaka No. 2540, para. 894, Vaka No. 2268, para. 1037; 353. Rapor, Vaka No. 1787, para. 507, Vaka No. 2619, para. 580; 354. Rapor, Vaka No. 2068, para. 57; 355. Rapor, Vaka No. 2609, para. 863; 356. Rapor, Vaka No. 1787, para. 554, Vaka No. 2669, para. 1253; 357. Rapor, Vaka No. 2382, para. 25, Vaka No. 2713, para. 1102; 358. Rapor, Vaka No. 2723, para. 555, Vaka No. 2735, para. 609; 359. Rapor, Vaka No. 2445, para. 571, Vaka No. 2609, para. 628; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 834; 363. Rapor, Vaka No. 2761, para. 427, Vaka No. 2768, para. 636, Vaka No. 2850, para. 873; 364. Rapor, Vaka No. 2859, para. 551; 367. Rapor, Vaka No. 2761, para. 443, Vaka No. 2923, para. 710, Vaka No. 2913, para. 806; 368. Rapor, Vaka No. 2609, para. 458, Vaka No. 2959, para. 505, Vaka No. 2978, para. 519; 370. Rapor, Vaka No. 2957, para. 411, Vaka No. 2723, para. 441; 371. Rapor, Vaka No. 2982, para. 700; 372. Rapor, Vaka No. 3018, para. 494; 374. Rapor, Vaka No. 3050, para. 468; 376. Rapor, Vaka No. 3067, para. 953, Vaka No. 3113, para. 987; ve 378. Rapor, Vaka No. 2609, para. 300, Vaka No. 3119, para. 668 ve Vaka No. 2254, para. 848.)

85. Tamamı, söz konusu devlet tarafından onaylanan 87 ve 98 sayılı Sözleşmeler uyarınca, menfaatlerini meşru olarak savunan birey ve örgütlere zarar veren tehlikelerin, nefretin kışkırtılmasının ve mülklerin yağmalanmasının önlenmesi için güçlü tedbirlerin alınması önemlidir. İşçilerin ve işverenlerin örgütlerinin hakları, yalnızca, şiddetin, tehdidin ve korkunun olmadığı bir ortamda kullanılabilir; böylesine güvencesizlik koşulları 87 sayılı Sözleşmenin gerekleriyle uyumsuzdur.

(Bkz. 374. Rapor, Vaka No. 2254, para. 908.)

86. Gerçekten özgür ve bağımsız bir sendikal hareket, şiddet ve belirsizlik ortamında gelişemez.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 45; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 787; 348. Rapor, Vaka No. 2540, para. 813; 351. Rapor, Vaka No. 2540, para. 894; 355. Rapor, Vaka No. 2602, para. 671, Vaka No. 2609, para. 863; 359. Rapor, Vaka No. 2540, para. 61; ve 364. Rapor, Vaka No. 2882, para. 288.)

87. Özgür ve bağımsız bir sendikal hareket yalnızca şiddet, tehdit ve baskının olmadığı bir ortamda gelişebilir ve sendikal hakların normal biçimde gelişebilmesini teminat altına almak Hükümetin görevidir.

(Bkz. 355. Rapor, Vaka No. 2241, para. 760.)

88. Sendikal hakların kullanımı şiddet ve tehdidin hiçbir türü ile bağdaşmamaktadır ve bu türden herhangi bir eylemi gecikmeden araştırmak ve eğer gerekliyse yasaklamak yetkililerin görevidir.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 2786, para. 348.)

89. Sendika liderlerinin öldürüldüğü ya da kaybolduğu veya çalışanların ve işverenlerin bina ve mallarının saldırıya uğradığı bir şiddet ortamı, sendikal hakların kullanılmasına ciddi bir engel teşkil eder; böyle fiiller yetkililerce ciddi önlemler alınmasını gerektirir.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 46; 346. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1437; 350. Rapor, Vaka No. 2609, para. 905; 351. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1203; 360. Rapor, Vaka No. 2745, para. 1070; ve 378. Rapor, Vaka No. 2254, para. 843.)

90. Sendikacılara yönelik tehdit ve fiziksel şiddet eylemleri, örgütlenme özgürlüğü ilkelerinin ağır bir ihlalini oluşturmaktadır ve bu tür fiillere karşı korumadaki acizyet, yalnızca, sendikal hakların kullanımına yüksek düzeyde zarar veren korku ve belirsizlik ortamını güçlendirebilecek cezasızlık anlamına gelmektedir.

(Bkz. 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 834.)

91. Bireylere isnat edilebilen olaylar, insan hakları ihlalini engelleme yükümlülüğünden dolayı devletin sorumluluğunu ortaya çıkarır. Bu nedenle, hükümetler, sendikacıların yaşam haklarını teminat altına alma yükümlülüğü kadar, kişisel hak ve özgürlüklere saygı göstermeye ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmek için de çaba göstermelidir.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 47; 342. Rapor, Vaka No. 2442, para. 799, Vaka No. 2446, para. 834; 346. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1440; 350. Rapor, Vaka No. 2570, para. 269; 351. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1203; ve 360. Rapor, Vaka No. 2745, para. 1070.)

92. Sadece bir iş uyuşmazlığı veya sendika kampanyasının yokluğu, sendikal faaliyetlerin gerçekleştirilmesi, üyelik veya büro ile herhangi bir suç ilişkisinin kurulmasının muhakkak önüne geçmemektedir.

(Bkz. 370. Rapor, Vaka No. 2528, para. 81.)

93. Sendikaların bir ayaklanma ile kapsamlı bağlantılarının bulunması, sendika liderlerini ve üyelerini sıklıkla had safhada bir güvensizlik durumuna sokan damgalayıcı bir etkisi bulunmaktadır.

(Bkz. 356. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1182.)

94. Sendika liderlerinin ve sendikacıların öldürülmesi, kaybedilmesi ya da ciddi biçimde yaralanmaları, gerçekleri ve bu tür eylemlerin gerçekleştiği koşulları en kısa sürede tamamen aydınlatmak için bağımsız adli soruşturmanın tesisini gerekli kılar ve bu biçimde mümkün olduğu ölçüde, sorumluluğun nerede olduğu

belirlenebilir, sorumlu taraflar cezalandırılabilir ve benzeri olayların tekrarlanması engellenebilir.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 48; 340. Rapor, Vaka No. 2268, para. 1090; 342. Rapor, Vaka No. 2318, para. 253; 343. Rapor, Vaka No. 2396, para. 645, Vaka No. 2313, para. 1167; 346. Rapor, Vaka No. 2318, para. 388, Vaka No. 1865, para. 794, Vaka No. 2528, para. 1438; 351. Rapor, Vaka No. 2318, para. 252, Vaka No. 2268, para. 1037, Vaka No. 2528, para. 1203, 1215 ve 1220; 354. Rapor, Vaka No. 2318, para. 264; 356. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1155; 358. Rapor, Vaka No. 2318, para. 327; 359. Rapor, Vaka No. 2609, para. 631, Vaka No. 2528, para. 1112; 364. Rapor, Vaka No. 2859, para. 551, Vaka No. 2528, para. 949; 367. Rapor, Vaka No. 2923, para. 711; 370. Rapor, Vaka No. 2318, para. 164; 377. Rapor, Vaka No. 2923, para. 307; ve 378. Rapor, Vaka No. 3032, para. 386 ve Vaka No. 2254, para. 843.)

95. Yargısız infazlar gibi suçlar ciddiyetleri nedeniyle örneğin, kurban veya yaralı bir tarafça resmi bir suç duyurusunda bulunulmadığı durumlarda dahi, resen soruşturulmalı ve yargı yolu ile kovuşturulmalıdır.

(Bkz. 359. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1112)

96. Sendikacıların öldürülmesiyle ilgili soruşturmaların, uygun cezaları uygulamak ve gelecekte bu tür olayların tekrarlanmasından kaçınmak amacıyla olguları, güdülerini ve sorumlularını güvenilir bir şekilde tespit etmek için somut sonuçlar vermesi önemlidir.

(Bkz. 353. Rapor, Vaka No. 1787, para. 512.)

97. Hükümet, suçlu tarafların tespit edilmesi ve cezalandırılması için -özellikle şüphelilerin başarılı bir şekilde tanımlanması ve yargılanması için çok önemli olan tanıkların etkili bir şekilde korunmasını- ve insan hakları ihlallerinin tekrarının başarılı bir şekilde önlenmesini sağlayarak gerekli tüm tedbirleri almakla yükümlüdür. Resmi bir suçlama beyanında bulunulmasa dahi her dava kapsamlı olarak araştırılmalı ve tanıklar ortaya çıktığında, uygun ve yeterli koruma sağlanmalıdır.

(Bkz. 356. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1166.)

98. Komite, suçlu tarafların işlenen suçların ciddiyeti ölçüsünde cezalandırılmalarının ve işveren örgütünün yasadışı eylemler nedeniyle ortaya çıkan kayıp ve zarardan dolayı tazmin edilmesinin önemini vurgulamıştır.

(Bkz. 363. Rapor, Vaka No. 2254, para. 1332)

99. Soruşturmalar, gerçek adaletin yerini bulması ve sendikacılara karşı gelecekteki herhangi bir şiddeti anlamlı bir şekilde önleyebilmek için, yalnızca tek başına suçun failine değil, düşünsel olarak suça azmettirenlere de odaklanmalıdır. Suç, askeri personel veya polis tarafından işlendiğinde, komuta zincirindeki sorumluluğun usulüne uygun olarak belirlenebilmesi için, gerekli talimatların her seviyede

verilmesi ve bu tür fiillerin tekrarlanmasını etkili biçimde önlemek üzere denetimle ilgili olanların yerine getirilmesi gerekmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 49; 340. Rapor, Vaka No. 2413, para. 903; 344. Rapor, Vaka No. 2365, para. 1434; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 795, Vaka No. 2528, para. 1449; 351. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1236; 353. Rapor, Vaka No. 1865, para. 736; 356. Rapor, Vaka No. 2693, para. 1047; 360. Rapor, Vaka No. 2765, para. 289, Vaka No. 2745, para. 1070; 363. Rapor, Vaka No.2867, para. 351; 364. Rapor, Vaka No. 2745, para. 999; 367. Rapor, Vaka No. 2743, para. 160; 368. Rapor, Vaka No. 2765, para. 200; ve 370. Rapor, Vaka No. 2745, para. 679.)

100. Komite, bir hükümetten aşağıdaki konularda yüksek düzeyli talimatlar çıkarmasını talep etmiştir: (i) meşru sendikal faaliyetlerde bulunmak isteyen çalışanlar üzerinde korkutucu bir etkiye sahip olması ve uyumlu endüstri ilişkilerine hemen hiç olanak sağlamayan bir güvensizlik atmosferi yaratması olası olan, işyerlerinde uzun süreli askeri varlığı sona erdirmek; (ii) ulusal güvenliğe yönelik her türlü olağanüstü tedbirin, tam bir güvenlik ortamında, felsefi veya siyasi yönelimlerine bakılmaksızın tüm sendikalar tarafından grevler de dahil olmak üzere, meşru sendikal haklar ve faaliyetlerin herhangi bir şekilde kullanılmasını engellememesini sağlamak ve (iii) ordu ve polisın gözetim ve sorgulama işlemleri bağlamında, çalışanların örgütlerinin meşru haklarının, liderlerine ve üyelerine yönelik herhangi bir şiddet, baskı ve tehdit olmayan bir iklimde kullanılabilmesini temin edecek şekilde, kanuni prosedür teminatlarının sıkı bir şekilde yerine getirilmesini sağlamak.

(Bkz. 356. Rapor, Vaka No. 2528, paragraf 1184).

101. İşçilerin çıkarlarını örgütleyen ya da başka bir biçimde savunan çalışanlara yönelik şiddet iddiaları kapsamlı bir şekilde araştırılmalı ve şiddet eyleminin sendika faaliyeti ile doğrudan ya da dolaylı herhangi bir ilişki olasılığına tam olarak dikkat edilmelidir.

(Bkz. 356. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1143.)

102. Sendika üyelerine karşı şiddetin tüm örneklerinin, bunlar ister cinayet, ister kayıp, ister tehdit olsun, uygun şekilde araştırılması önemlidir. Dahası, bir soruşturma başlatması, Hükümetin çalışmalarının sona ermesi anlamına gelmez; daha ziyade Hükümet, bu tür soruşturmaların faillerin tespitine ve cezalandırılmasına yol açmasını sağlamak için kendi yetkileri dahilinde herşeyi yapmalıdır.

(Bkz. 343. Rapor, Vaka No: 1787, para. 422.)

103. Komite, insan hakları ve örgütlenme özgürlüğü ilkelerini ihlal ederek sendikacıları hedef olarak gören paramiliter örgütlerin varlığını ve eylemlerini kınamıştır. Bu tür örgütleri durdurma sorumluluğunun Hükümete ait olduğunu hatırlatmıştır.

(Bkz. 346. Rapor, Vaka No. 2489, para. 461.)

104. Toplumsal eylemlerin polis tarafından dağıtılmasının yaşam kaybına ya da ciddi yaralanmalara neden olduğu durumlarda, Komite, koşulların bağımsız bir soruşturma ile derhal tamamıyla incelenmesine ve polis tarafından gerçekleştirilen eylemin haklı olup olmadığına karar vermek ve sorumluluğu belirlemek üzere olağan hukuki sürecin işletilmesine özel önem vermiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 49; 340. Rapor, Vaka No. 2413, para. 903; 344. Rapor, Vaka No. 2365, para. 1434; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 795, Vaka No. 2528, para. 1449; 351. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1236; 353. Rapor, Vaka No. 1865, para. 736; 356. Rapor, Vaka No. 2693, para. 1047; 360. Rapor, Vaka No. 2765, para. 289, Vaka No. 2745, para. 1070; 363. Rapor, Vaka No.2867, para. 351; 364. Rapor, Vaka No. 2745, para. 999; 367. Rapor, Vaka No. 2743, para. 160; 368. Rapor, Vaka No. 2765, para. 200; ve370. Rapor, Vaka No. 2745, para. 679.)

105. Bireylerin fiziksel ya da ruhsal bütünlüklerine yönelik saldırı durumlarında, Komite, gerçekleri tamamen açığa çıkarmak, sorumluluğu belirlemek, sorumlu olanları cezalandırmak ve benzeri fiillerin tekrarlanmasını engellemek üzere bağımsız bir soruşturmanın derhal oluşturulması gerektiğini düşünmüştür.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 50; 344. Rapor, Vaka No. 1937 ve2027, para. 247; 357. Rapor, Vaka No. 2382, para. 25, Vaka No. 2664, para. 813; 360. Rapor, Vaka No. 2169, para. 86, Vaka No. 2399, para. 95; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 834; 365. Rapor, Vaka No. 2906, para. 259, Vaka No. 2723, para. 769, Vaka No. 2902, para. 1121; 371. Rapor, Vaka No. 2713, para. 879; 372. Rapor, Vaka No. 3018, para. 494, Vaka No. 2254, para. 734; 374. Rapor, Vaka No. 3050, para. 468; 376. Rapor, Vaka No. 3113, para. 987; ve378. Rapor, Vaka No. 2609, para. 317.)

106. Sendikacıların öldürülmesi ve kaybolması ile ilgili adli soruşturmaların nadiyen başarılı olması durumunda, Komite, suçlu tarafların belirlenmesi, yargılanması ve mahkûm edilmesi için önlemlerin alınmasını zorunlu bulmuştur ve böyle bir durumun, uygulamada, şiddet ve güvensizlik ortamını pekiştirecek olan, suçluların ceza muafiyetinden yararlanması anlamına geldiğine ve bu nedenle sendikal hakların kullanımı üzerinde son derece zarar verici etkilere sahip olduğuna işaret etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 51.)

107. Birtakım sendika liderleri ve üyelerinin cinayetiyle ilgili bir vakada, Komite özellikle, Hükümet'i, Cumhuriyet Savcılığı Makamı'nın, kurbanların sendikal harekete üyeliğini belirlemek ve soruşturma altındaki suçluların ardındaki olası sendika karşıtı motifleri tespit etmek için ilgili sendikalardan sistematik bir şekilde bilgi talep edeceğini garanti etmeye çağırmıştır.

(Bkz. 368. Rapor, Vaka No. 2609, para. 484.)

108. İşçi ve işveren liderleri ve örgütlerine karşı fiziksel veya sözlü şiddet olaylarında, Komite, suçlu taraflara karşı hüküm kurulmamasının, uygulamada, şiddet ve güvensizlik ortamını güçlendiren ve sendikal hakların kullanılmasına son derece zarar veren bir cezасızlık durumu yarattığını vurgulamıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 52; 342. Rapor, Vaka No. 2318, para. 253; 344. Rapor,

Vaka No. 1937 ve 2027, para. 247; 346. Rapor, Vaka No. 2048, para. 115, Vaka No. 2318, para. 388, Vaka No. 2323, para. 1118, Vaka No. 2528, para. 1439; 348. Rapor, Vaka No. 2540, para. 813; 350th Rapor, Vaka No. 2323, para. 987; 351. Rapor, Vaka No. 2318, para. 252, Vaka No. 2540, para. 894, Vaka No. 2528, para. 1214 ve 1220; 355. Rapor, Vaka No. 2609, para. 863; 356. Rapor, Vaka No. 1787, para. 562, Vaka No. 2528, para. 1154; 357. Rapor, Vaka No. 2382, para. 25; 359. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1112; 360th Rapor, Vaka No. 2745, para. 1070; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 834; 363. Rapor, Vaka No. 2609, para. 611; 364. Rapor, Vaka No. 2528, para. 949 ve 956; 365. Rapor, Vaka No. 2723, para. 769, Vaka No. 2902, para. 1121; 368. Rapor, Vaka No. 2445, para. 419, Vaka No. 2609, para. 465 ve 484; 372. Rapor, Vaka No. 2254, para. 734; 373. Rapor, Vaka No. 2478, para. 39, Vaka No. 2445, para. 319; 374. Rapor, Vaka No. 2254, para. 911; ve 378. Rapor, Vaka No. 2609, para. 309 ve Vaka No. 2982, para. 643.)

109. Komite, sendikacıların ölümü ile bağlantılı adli soruşturmaların uzun zaman alacağını gördüğü bir durumda, yargılamaların süratli bir sonuca götürülmesi ihtiyacını vurgulamıştır.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 53; ve 368. Rapor, Vaka No. 2609, para. 466.)

110. Komite, diğer bütün insanlar gibi, göz altına alınan sendikacıların, hürriyetten yoksun bırakılan tüm insanların insancıl ve doğuştan gelen insan onuruna saygıyla muamele etmeleri gerektiği bildirilen İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nde ve Medeni ve Siyasi Haklar Uluslararası Sözleşmesi'nde yer alan teminatlardan yararlanmaları gerektiği kanaatine varmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 54; 340. Rapor, Vaka No. 2268, para. 1094; 349th Rapor, Vaka No. 2591, para. 1081, Vaka No. 2486, para. 1244; 350th Rapor, Vaka No. 2508, para. 1097; 351st Rapor, Vaka No. 2566, para. 983 and 362nd Rapor, Vaka No. 2812, para. 397.)

111. Sendikacılara yönelik fiziki kötü muamele ya da işkence iddiaları hakkında, Komite, hükümetlerin, hiçbir tutuklunun böyle muamelelere maruz kalmaması için kötü muamelenin tespit edildiği durumlarda kesin talimatlar vermeleri ve etkili yaptırımlar uygulamaları gerektiğini anımsatmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 55; 340. Rapor, Vaka No. 2268, para. 1094; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 834; ve 365. Rapor, Vaka No. 2723, para. 769.)

112. Gözaltında işkence ya da kötü muamelenin iddia edildiği durumlarda, zararların tazmini ve sorumluların cezalandırılması da dahil olmak üzere hiçbir tutuklunun bir daha böyle bir muameleyle karşılaşmamasının sağlanması için gerekli önlemlerin alınabilmesi amacıyla hükümetler bu tür şikayetlerle ilgili soruşturma yapmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 56; 344. Rapor, Vaka No. 2169, para. 140; 349. Rapor, Vaka No. 2591, para. 1081; 364. Rapor, Vaka No. 2882, para. 294; 374. Rapor, Vaka No. 2882, para. 85; ve 375. Rapor, Vaka No. 2508, para. 363.)

113. Grevlerde yer almış olan çalışanlara karşı kötü muamele ya da alınan başka cezalandırıcı tedbirlerle ilgili öne sürülen iddialar konusunda, Komite tüm diğer insanların olduğu gibi sendikacıların da, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi ve Medeni ve Siyasi Haklar Uluslararası Sözleşmesi'nde beyan edilen ilkelerle uyumlu biçimde gereken hukuki işlem tarafından verilen garantilerden yararlanma hakları olmasına verilmesi gereken öneme dikkat çekmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 57; 364. Rapor, Vaka No. 2882, para. 294.)

114. Sendika liderleri ve ailelerini hedef alan şiddet, baskı ve her türlü tehdit ortamı, 87 ve 98 Sayılı Sözleşmelerde düzenlenen sendikal hak ve özgürlüklerin özgürce kullanılmasına ve bunlardan tamamen yararlanılmasına engel olur. Bütün devletlerin, reddedilemez biçimde, yaşamın korunması ve saygı görmesini temin etmenin tek yolu olarak hukukun egemenliğine saygı gösterilen bir toplumsal ortamı geliştirmek ve savunmak görevi vardır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 58; 342. Rapor, Vaka No. 2441, para. 627; 346. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1459; 349. Rapor, Vaka No. 2561, para. 381; 351. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1226; 356. Rapor, Vaka No. 2669, para. 1253; ve378. Rapor, Vaka No. 2254, para. 842.)

115. Sendikacılara ve sendika binaları ve mülklerine yönelik saldırılar, sendikal haklara ciddi bir müdahale teşkil etmektedir. Bu nitelikteki suçla ilgili faaliyetler, sendikal faaliyetlerin gerçekleştirilmesine aşırı derecede zarar veren bir korku ortamı yaratmaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 59; 367. Rapor, Vaka No. 2913, para. 806.)

116. Sendikacıların yaşamlarına yönelik tehditlerin neden olduğu korku ortamının, sendikal faaliyetlerin gerçekleştirilmesi üzerinde kaçınılmaz etkileri vardır ve bu faaliyetlerin gerçekleştirilmesi sadece temel insan haklarına saygı duyulan şartlarda ve şiddet, baskı ve her tür tehditten uzak bir atmosferde mümkün olur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 60; 367. Rapor, Vaka No. 2853, para. 482; ve378. Rapor, Vaka No. 3119, para. 668.)

117. Bir işveren örgütünün başkanına yönelik ölüm tehditleriyle ilgili olarak, Komite, Hükümet'in bu işveren liderini ve ikametgahını korumak için gerekli önlemleri aldığını gözlemlemiştir. Hükümetten, başkanın hayatı tehlikede olduğu sürece bu korumayı sürdürmesini talep etmiştir.

(Bkz. 291. Rapor, Vaka No. 1700, paragraf 308.)

118. Komite, bir hükümetten işyerlerinde meşru sendikal faaliyetlere dahil olmak isteyen çalışanlar üzerinde göz korkutucu bir etkisi olması ve uyumlu endüstri ilişkileri için pek de elverişli olmayan güvensizlik atmosferi yaratması muhtemel olan uzun süreli askeri varlığı sona erdirmek için uygun üst düzey talimatların

verilmesi de dahil olmak üzere beraberindeki gerekli önlemleri almak için talepte bulunmuştur.

(Bkz. 356. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1184; 360. Rapor, Vaka No. 2745, para. 1076 ve 378. Rapor, Vaka No. 3119, para. 671.)

Sendikacıların ve işveren örgütlerinin üyelerinin gözüne alınması ve tutuklanması

119. Medeni özgürlüklerin yokluğu, sendikal haklar kavramının bütün anlamını ortadan kaldırmaktadır. Çalışan ve işveren örgütlerine sunulan haklar, kişinin güvenliği, keyfi tutuklama ve gözüne alınması gibi medeni özgürlüklere saygıya dayanmalıdır.

(Bkz. 279. Rapor (Kasım 1991), Vaka No. 1556, para. 58.)

120. İşçilerin ve işverenlerin örgütlerinin liderlerinin, örgütlenme hakkını kullanmaları ile ilgili faaliyetler için gözüne alınmaları, örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 61; ve370. Rapor, Vaka No. 2957, para. 411.)

121. Sendika liderlerinin ve sendikacıların ve işveren örgütlerinin liderlerinin tutuklanmaları, açıkça yalnızca örgütlenme haklarıyla ilgili yasal faaliyetler yerine getirmelerinden dolayı ise, örgütlenme özgürlüğü ilkelerinin ihlalini teşkil etmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 62; 340. Rapor, Vaka No. 2416, para. 1027; 34 3. Rapor, Vaka No. 2426, para. 279; 346. Rapor, Vaka No. 2508, para. 1186; 358. Rapor, Vaka No. 2727, para. 979; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 836; ve365. Rapor, Vaka No. 2723, para. 771.)

122. Sendikal faaliyetleriyle ilgili nedenlerle, sendikacıları özgürlüklerinden mahrum etmek, sadece kısa bir süre için mahkemeye çağırıldıklarında veya sorgulandıklarında bile, sendikal hakların kullanılmasına engel oluşturur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 63; 34 3. Rapor, Vaka No. 2451, para. 925; 346. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1459; 348. Rapor, Vaka No. 2494, para. 962; 354. Rapor, Vaka No. 2672, para. 1142; 358. Rapor, Vaka No. 2735, para. 609; 359. Rapor, Vaka No. 2753, para. 409; ve378. Rapor, Vaka No. 3119, para. 668.)

123. Sendika liderlerinin ya da üyelerinin, çalışanların çıkarlarını savundukları etkinliklerle ilişkili gerekçelerle tutuklanmaları, genel olarak medeni özgürlüklere ve özel olarak sendikal haklara ciddi bir müdahale oluşturur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 64; 340. Rapor, Vaka No. 1865, para. 778, Vaka No. 2268, para. 1094; 342. Rapor, Vaka No. 2323, para. 691; 344. Rapor, Vaka No. 2365, para. 1433; 349. Rapor, Vaka No. 2591, para. 1089; 351. Rapor, Vaka No. 2268,

para. 1039; 35 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 744, Vaka No. 2620, para. 793; 356. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1188; 357. Rapor, Vaka No. 2712, para. 1084; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 836; 36 3. Rapor, Vaka No. 2761, para. 436; 364. Rapor, Vaka No. 2882, para. 296; ve365. Rapor, Vaka No. 2723, para. 771.)

124. Sendika liderlerinin ve üyelerini özgürlüklerinden mahrum bırakmaya yönelik olarak düzenlenen tedbirler, sendikal faaliyetlere ciddi bir müdahale riski içerir ve sendikal nedenlerle böyle önlemler alınması, örgütlenme özgürlüğü ilkelerinin ihlalini oluşturur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 65; 349. Rapor, Vaka No. 2585, para. 891; ve355. Rapor, Vaka No. 2686, para. 1120.)

125. Sendikacıların sendikal etkinlikler dolayısıyla gözaltına alınmaları, sendikal hakların kullanılmasına ciddi bir engel oluşturur ve örgütlenme özgürlüğüne ihlal teşkil eder.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 66; ve359. Rapor, Vaka No. 2760, para. 1172.)

126. Sendikacıların tutuklanması, sendikal etkinliklerin normal gelişimine zarar veren bir yıldırma ve korku ortamı yaratabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 67; 340. Rapor, Vaka No. 1865, para. 764 ve778; 342. Rapor, Vaka No. 2323, para. 691; 34 3. Rapor, Vaka No. 2426, para. 279; 35 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 744, Vaka No. 2620, para. 793; 36 3. Rapor, Vaka No. 2828, para. 897; 372. Rapor, Vaka No. 3018, para. 494; 376. Rapor, Vaka No. 3076, para. 745; ve378. Rapor, Vaka No. 2254, para. 850.)

127. Sendikacılar, tutuklamalara ve gözaltılara maruz kaldıkları süreçte, ülkede istikrarlı bir endüstri ilişkileri sisteminin uyumlu bir şekilde işlemesi mümkün değildir.

(Bkz. 340. Rapor, Vaka No. 1865, para. 765; ve346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 774.)

128. Sendika liderlerinin ve sendikacıların gözaltına alınması ve sistematik ya da keyfi polis sorgusu, suistimal tehlikesi içerir ve sendikal haklara ciddi bir saldırı oluşturabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 68; 346. Rapor, Vaka No. 2508, para. 1188; ve348. Rapor, Vaka No. 2494, para. 962.)

129. Sendikacıların yöneltmiş bir suçlama ya da mahkeme kararı olmaksızın tutuklanması ve gözaltına alınması, sendikal hakların ciddi ihlalini oluşturur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 69; 349. Rapor, Vaka No. 2585, para. 891; 351. Rapor, Vaka No. 2566, para. 982; 357. Rapor, Vaka No. 2712, para. 1084; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 836; ve371. Rapor, Vaka No. 2713, para. 880.)

130. Haklarında hiçbir suçlama olmayan sendika liderlerinin tutuklanması, örgütlenme özgürlüğünün kısıtlanmasına neden olur ve hükümetler böyle tutukla-

maların sendikal faaliyetlere ilişkin tehlike oluşturmasını engellemek için uygun talimatlar yayımlayarak tedbir almalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 70; 34 3. Rapor, Vaka No. 2440, para. 242, Vaka No. 2449, para. 701; 349. Rapor, Vaka No. 2548, para. 535, Vaka No. 2585, para. 891; 351. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1218; 354. Rapor, Vaka No. 2228, para. 114; 356. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1188; 359. Rapor, Vaka No. 2771, para. 1091; 36 3. Rapor, Vaka No. 2761, para. 436, Vaka No. 2828, para. 897; ve370. Rapor, Vaka No. 2712, para. 693.)

131. İşveren yetkililerinin meşru taleplere ilişkin eylemlerle bağlantılı nedenlerden dolayı tutuklanması, haklarının ciddi ölçüde kısıtlanması ve örgütlenme özgürlüğünün ihlali anlamına gelir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 71.)

132. Sendikal faaliyetlerde çalışan ya da sendika yönetiminde görevli olan kişiler olağan ceza hukuku açısından dokunulmazlık talebinde bulunamazlar, bununla birlikte, sendikal faaliyetler, kendi başlarına, resmi yetkililer tarafından keyfi tutuklama ya da gözaltı için bahane olarak kullanılamazlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 72; 340. Rapor, Vaka No. 1865, para. 778; 349. Rapor, Vaka No. 2585, para. 895; 35 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 744; 355. Rapor, Vaka No. 2686, para. 1122; ve376. Rapor, Vaka No. 3076, para. 744.)

133. Sendika faaliyetlerinde bulunan veya sendika bürosunda yer alan kişiler, olağan ceza hukuku, tutuklamaları ve aleyhlerindeki suçlamalarla ilgili olarak dokunulmazlık talebinde bulunamazlarken, sendikacılar yalnızca kendi içinde örgütlenme özgürlüğü ilkelerini ihlal etmeyen yasal gerekliliklere dayanabilirler.

(Bkz. 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 836.)

134. Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi'nin önüne bir vaka getiren sendika liderleri aleyhine kovuşturma veya diğer yaptırım biçimleri hiçbir şekilde uygulanmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 73.)

135. Sendika liderleri, ILO'nun örgütlenme özgürlüğüne ilişkin belgelerinin onaylanmasından doğan haklarını kullanmaları nedeniyle, bu vakada Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi'ne şikâyetinde buldukları için, misilleme niteliğindeki tedbirlerle ve özellikle yargılanmaksızın tutuklama ve gözaltına maruz bırakılmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 74.)

136. Sendikacıların tutuklanması ve göz altına alınması, iç güvenlik nedenlerinden ötürü dahi olsa, uygun adli güvenceler bulunmadığı takdirde sendikal haklara ciddi bir müdahale oluşturabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 75; 348. Rapor, Vaka No. 2355, para. 313, Vaka No. 2516, para. 690; ve 368. Rapor, Vaka No. 2609, para. 490.)

Önleyici gözaltı

137. İşçilerin ve işverenlerin örgüt liderlerine yönelik, haklarını kullanmalarıyla bağlantılı faaliyetler için önleyici gözaltı, örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırıdır.

(Bkz. 23 3. Rapor, Vaka No. 1007, para. 233)

138. İhtiyati gözaltı tedbirleri, makul bir sürede uygulanan yeterli yasal teminatlarla birlikte alınmazsa, sendikal faaliyetlere, ancak ciddi veya olağanüstü bir durumun varlığının haklı çıkarabileceği ve eleştiriye açık ciddi bir müdahaleye neden olabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 76; 346. Rapor, Vaka No. 2508, para. 1188; ve350. Rapor, Vaka No. 2508, para. 1096.)

139. Grev esnasında kanun ihlali meydana gelebileceği nedenine dayanılarak Sendikacıların önleyici gözaltına alınmaları ciddi biçimde sendikal hakların ihlal edilmesi tehlikesi içerir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 77; ve349. Rapor, Vaka No. 2548, para. 535.)

140. Önleyici gözaltı, yalnızca adli soruşturmanın kolaylaşması amacıyla, çok kısa sürelerle uygulanmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 78; 340. Rapor, Vaka No. 2412, para. 1136; 349. Rapor, Vaka No. 2585, para. 892; 356. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1190; 375. Rapor, Vaka No. 3098, para. 552; ve378. Rapor, Vaka No. 3110 ve3123, para. 625.)

141. Sendika liderlerinin önleyici gözaltına alındıkları tüm durumlarda, bu, sendikal hakların kullanılmasına ciddi bir müdahaleye neden olabilir ve Komite her zaman gözaltındaki kişilerin mümkün olan en kısa zamanda adil yargılamadan yararlanma hakkını vurgulamıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 79.)

142. Önleyici gözaltı, teminatlar ve sınırlamalarla birlikte uygulanmalıdır:

- 1) Özellikle, kesinlikle gerekli olan zamanın aşılmadığını ve yıldıracı tedbirleri beraberinde getirmediğini temin etmek,
- 2) Planlanan amaçlar dışındaki amaçlar için kullanılmasını engellemek ve özellikle işkence ve kötü muameleyi önlemek ve gözaltının sıhhi açıdan, gereksiz sıkıntı yaratması açısından veya savunma hakkı açısından istenmediği durumlara karşı koruma sağlamak.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 80; ve349. Rapor, Vaka No. 2585, para. 892.)

143. Kişilerin, delillerin normal uygulamalarla elde edilme zorluğu nedeniyle, yargı karşısına çıkarılmaksızın uzun süreli gözaltında tutulmaları, esaslı bir suistimal tehlikesi içeren bir uygulamadır, bu nedenle eleştiriye tabidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 81; ve356. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1190.)

144. Sendikal faaliyetlerin yerine getirilmesi veya sendika yönetiminde görev alınması olağan ceza hukukunun uygulanmasına ilişkin dokunulmazlık sağlamasa da, sendikacıların yargı önüne çıkarılmaksızın devamlı gözaltında tutulmaları sendikal hakların kullanılmasına ciddi bir engel oluşturabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 82; 34 3. Rapor, Vaka No. 2449, para. 702; 348. Rapor, Vaka No. 2449, para. 627; ve356. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1189.)

Olağanüstü hal süresince gözaltı

145. Komite olağanüstü halin siyasi yönleri hakkında görüş belirtmekten kaçınsa da, gözaltını içeren tedbirlerin makul bir süre içinde uygulanan yeterli adli teminatları beraberinde getirmesi gerektiğini ve gözaltındaki tüm şahısların, mümkün olan en yakın zamanda adil yargılanmadan yararlanması gerektiğini her zaman vurgulamıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 83.)

146. İç savaş durumuna benzer koşullarda, Komite, gözaltındaki tüm şahısların, mümkün olan en yakın zamanda adil yargılanmadan yararlanmasının önemini vurgulamıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 84.)

147. Eğer ulusal hukuk hükmünde olağanüstü halin etkisiyle mahkeme dava esaslarını incelemeyebilir veya inceleyemezse gereken kanuni işlemler gerçekleştirilebilir gözükmemektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 85; ve362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 841.)

148. Komite, olağanüstü hallerde gözaltı vakalarını incelerken, önleyici gözaltı önlemlerinin, yalnızca adli soruşturmanın seyrini kolaylaştırmak amacıyla, çok kısa sürelerle sınırlandırılması gerektiğine dikkat çekmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 86; ve340. Rapor, Vaka No. 2412, para. 1136.)

Çalıştırma yoluyla eğitim sistemi

149. Zaten tahliye edilmiş kişilere ilişkin olarak, “çalışma yoluyla eğitim sistemi”, zorla çalıştırmanın bir biçimini ve mahkeme tarafından mahkûm edilmemiş ve bazı durumlarda, adli makamlar tarafından verilen cezalardan sorumlu olmayan kişilerin idari göz altını meydana getirir. Alıkoymanın ve zorla çalıştırmanın bu biçimi hiç şüphesiz insan haklarına uyulmasını temin eden temel ILO standartlarının ihlalini oluşturur ve sendikal faaliyetlerle uğraşan kişilere uygulandığında örgütlenme özgürlüğü ilkelerinin had safhada ihlalini meydana getirir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 87.)

150. Hiçbir mahkeme kararı olmaksızın çalışanların çalışma yoluyla eğitim sisteme tabi olmaları, Uluslararası Çalışma Konferansı'nın 1970'de dikkat çektiği gibi sendikal hakların kullanımı için zorunlu olan temel insan haklarının açıkça ihlalini oluşturan idari gözaltının bir biçimidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 88.)

Özel organlar ve seri yargılama usulleri

151. Sendikacıların, özel yapıdaki kurumlardan çıkan tedbir veya kararların konusu olduğu tüm durumlarda, Komite, hukuk kurallarına uygunluk teminatının önemini vurgulamıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 89.)

152. Komite, sendikacılar seri muhakeme usulüyle mahkûm edildiklerinde normal muhakeme usulünün tüm teminatlarından yararlanamadıklarını dikkate almıştır. Bu nedenle, Komite, kimsenin tarafsız ve bağımsız bir adli merci önünde, normal muhakeme usulüyle yargılanma hakkı olmaksızın, özgürlüğünden yoksun bırakılmamasını sağlamak amacıyla, bu usulle mahkûm edilen sendikacıların dosyalarını yeniden gözden geçirmenin mümkün olması gerektiğini öne sürmüştür.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 90.)

Psikiyatri hastanelerinde gözaltı

153. Mevcut sendika yapısından bağımsız olarak yeni bir örgüt kurmak isteyen kişilerin yaptırım veya baskı aracı olarak psikiyatri hastanelerine gönderilmelerini önlemek için gerekli tüm önlemler alınmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 91.)

Sendikacıların ve işveren örgütlerinin temsilcilerinin suçla itham edilmeleri ve hapislerine hükmedilmesi

154. Komite, temsil ettikleri kişilerin çıkarlarının savunulmasıyla ilgili faaliyetler için çalışan temsilcilerine uygulanan cezaların sendika haklarının serbestçe kullanılmasını engelleme tehlikesine işaret etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 92.)

155. Sendika liderlerinin sendika faaliyetlerinden dolayı ceza kovuşturmayla maruz kalmaları ve hapse mahkûm edilmeleri, uyumlu ve istikrarlı bir endüstri ilişkileri iklimi için elverişli değildir.

(Bkz. 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 773.)

156. Hiç kimse, özellikle de 1 Mayıs vesilesiyle, barışçıl bir grevi, kamuya açık toplantıları veya törenleri örgütlediği ya da bunlarda yer aldığı için özgürlüğünden mahrum edilmemeli ya da cezai yaptırımlara tabi tutulmamalıdır.

(Bkz. 346. Rapor, Vaka No. 2323, para. 1122.)

157. Sendikacıların, suçlamaların genel karakterinden dolayı, çoğunlukla “kamu düzenine aykırılık” gerekçesiyle, uzun süreli hapis cezalarıyla cezalandırılmaları, sendikanın doğal faaliyetlerinin baskı altına alınmasını mümkün kılabılır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 93; ve362. Rapor, Vaka No. 2812, para. 395.)

158. Sendika yöneticilerinin tutuklanması, gözaltına alınması veya mahkûm edilmesini içeren durumlarda, Komite, kişilerin suçlu bulunana kadar masum sayılma haklarını göz önünde bulundurarak, hükümetleri, aldığı önlemlerin, ilgili kişinin sendikal faaliyetlerinin hiçbir biçimde etkilenmediğini göstermekle yükümlü saymıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 94; 360. Rapor, Vaka No. 2745, para. 1079; 364. Rapor, Vaka No. 2745, para. 1007; 370. Rapor, Vaka No. 2745, para. 677; ve378. Rapor, Vaka No. 2254, para. 850.)

159. Sendikacılara olağan ceza kanunu hükümleri gereğince verilen hiçbir ceza, yetkililerin bu kişilerin ve diğerlerinin mensubu oldukları örgütlere olumsuz bir tavır takınmasına sebep olmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 95.)

Yasal işlem teminatı

160. Komite, kişinin özgürlük ve güvenlik hakkı ve keyfi tutuklanmama ve gözaltına alınmamama hakkının yanı sıra, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi hükümlerine uygun olarak bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından adil yargılanma hakkına verilmesi gereken önemi vurgulamıştır.

(Bkz. 342. Rapor, Vaka No. 2318, para. 250; ve370. Rapor, Vaka No. 2318, para. 164.)

161. Gözaltına alınan sendikal haklar açısından ciddi bir müdahale içermesi nedeniyle ve adil yargılanma ilkesine verdiği önemden dolayı, Komite, gözaltını uzatmak için öne sürdükleri gerekçelere bakmaksızın hükümetlere gözaltındakilerin bütün durumlarda yargı önüne çıkarılmaları için ısrar etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 96.)

162. Gözaltındaki kişinin gecikme olmaksızın yargı önüne çıkarılması temel kişisel haklardanır, bu hak Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklar Uluslararası Sözleşmesi ve Amerikan İnsan Hakları ve Ödevleri Beyannamesi gibi belgelerde

tanınmıştır. Sendikal faaliyetlerle ilişkili kişiler söz konusu olduğunda, bu, sendikal hakların kullanılmasını temin etmek için yetkililer tarafından garanti altına alınması gereken medeni özgürlüklerden biridir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 97.)

163. Gözaltındaki kişinin gecikmeksizin uygun yargı önüne çıkarılması temel insan haklarından ve sendikacılar söz konusu olduğunda keyfi tutuklanmama ve gözaltına alınmama özgürlüğü ve adil ve hızlı yargılanma hakkı, sendikal hakların normal kullanımını güvence altına almak için, yetkililer tarafından temin edilmesi gereken medeni haklar asındadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 98; 34 3. Rapor, Vaka No. 2449, para. 703; ve355. Rapor, Vaka No. 2686, para. 1120.)

164. Tutuklanan herkes, tutuklama anında, tutuklama nedenleri hakkında bilgilendirilmeli ve kendisine yöneltilen suçlamalardan gecikmeksizin haberdar edilmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 98; 34 3. Rapor, Vaka No. 2449, para. 703; ve355. Rapor, Vaka No. 2686, para. 1120.)

165. İnsan haklarına ve özellikle, gözaltına alınan ve suçlanan kimselerin mümkün olan en kısa zamanda adil yargılanma haklarına uyulmasını temin etmek, her hükümetin politikası olmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 99; ve349. Rapor, Vaka No. 2585, para. 892.)

166. Komite, bütün tutuklu kişilerin İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nde yer alan ilkeler ile uyumlu, normal bir yargı sürecine tâbi olması ve Medeni ve Siyasi Haklar Uluslararası Sözleşmesi, Amerikan İnsan Hakları ve Ödevleri Beyannamesi, İnsan Hakları Amerika Sözleşmesi gibi belgelerde tanınmış olan, gözaltındaki bir kişinin gecikmeksizin yetkili hâkim önüne çıkarılmasının kişinin temel haklarından sayılması ilkesine bağlılığın önemini vurgulamıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 101.)

167. Gözaltına alınan sendikacılar, diğer herkes gibi, normal adli muameleden yararlanmalı ve özellikle, kendilerine yöneltilen suçlamalara ilişkin bilgi sahibi olma hakkı, savunmalarının hazırlanması için yeterli zamana ve olanaklara sahip olma hakkı, kendi seçtikleri avukatla özgürce görüşebilme hakkı ve tarafsız ve bağımsız bir adli makam tarafından ivedilikle yargılanma hakkı olmak üzere, normal kanuni işlem hakkına sahip olmalıdırlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 102; 340. Rapor, Vaka No. 2268, para. 1094; 34 3. Rapor, Vaka No. 2449, para. 702; 348. Rapor, Vaka No. 2516, para. 690; 349. Rapor, Vaka No. 2585, para. 892; ve351. Rapor, Vaka No. 2268, para. 1039.)

168. Normal kanuni işlemlere uyulması, adil ve hızlı yargılanma olanağını engellemez ve aksine, aşırı gecikme, faaliyetlerinin yürütümü üzerinde yankıları olması nedeniyle ilgili sendika liderlerini yıldırabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 103.)

169. Yasal muamelelerin aşırı derecede uzun olması yönündeki iddialara ilişkin Komite, geciken adaletin reddedilen adalet olduğunu belirterek bu işlemlerin süratle sonuçlandırılmasına verdiği önemi anımsatmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , 2006, para. 104; 356. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1169; 362. Rapor, Vaka No. 2228, para. 77, Vaka No. 2667, para. 134; 370. Rapor, Vaka No. 2812, para. 25; ve 376. Rapor, Vaka No. 2655, para. 239.)

170. Geciken adalet reddedilen adalettir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 105; 340. Rapor, Vaka No. 2188, para. 24, Vaka No. 2301, para. 131, Vaka No. 2267, para. 150, Vaka No. 2291, para. 171, Vaka No. 2395, para. 178, Vaka No. 1865, para. 756; 342. Rapor, Vaka No. 2160, para. 178; 34 3. Rapor, Vaka No. 2176, para. 124; 344. Rapor, Vaka No. 2301, para. 126, Vaka No. 2169, para. 139, Vaka No. 2373, para. 264, Vaka No. 2474, para. 1155; 346. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1439; 348. Rapor, Vaka No. 2356, para. 369; 349. Rapor, Vaka No. 2474, para. 250; 350. Rapor, Vaka No. 2169, para. 137, Vaka No. 2273, para. 145, Vaka No. 2476, para. 311, Vaka No. 2621, para. 1240, Vaka No. 2478, para. 1396, Vaka No. 2592, para. 1578; 351. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1214; 35 3. Rapor, Vaka No. 2153, para. 30, Vaka No. 2302, para. 34, Vaka No. 2006, para. 164, Vaka No. 2169, para. 173, Vaka No. 2273, para. 181, Vaka No. 2291, para. 252, Vaka No. 2592, para. 1329; 354. Rapor, Vaka No. 2476, para. 284, 354. Rapor, Vaka No. 2594, para. 1082 ; 356. Rapor, Vaka No. 2590, para. 113, Vaka No. 2474, para. 167, Vaka No. 1787, para. 562, Vaka No. 2665, para. 996, Vaka No. 2528, para. 1154 ve 1189; 358. Rapor, Vaka No. 2616, para. 67; 359. Rapor, Vaka No. 2291, para. 154, Vaka No. 2474, para. 158; 360. Rapor, Vaka No. 2169, para. 87, Vaka No. 2399, para. 94, Vaka No. 2801, para. 482; 362. Rapor, Vaka No. 2228, para. 77; 36 3. Rapor, Vaka No. 2356, para. 41, Vaka No. 2616, para. 190, Vaka No. 2291, para. 205; 364. Rapor, Vaka No. 2613, para. 68, Vaka No. 2203, para. 515, Vaka No. 2864, para. 785; 365. Rapor, Vaka No. 2709, para. 1019; 367. Rapor, Vaka No. 2667, para. 79, Vaka No. 2833, para. 103, Vaka No. 2763, para. 1283; 368. Rapor, Vaka No. 2867, para. 17, Vaka No. 2850, para. 54, Vaka No. 2291, para. 123; 370. Rapor, Vaka No. 2900, para. 625; 371. Rapor, Vaka No. 3016, para. 967; 372. Rapor, Vaka No. 2384, para. 28, Vaka No. 2341, para. 40, Vaka No. 2254, para. 734; 37 3. Rapor, Vaka No. 2893, para. 281; 374. Rapor, Vaka No. 2679, para. 63, Vaka No. 3056, para. 829, Vaka No. 2254, para. 911; 375. Rapor, Vaka No. 2850, para. 60, Vaka No. 2962, para. 348, Vaka No. 3018, para. 412; 376. Rapor, Vaka No. 2916, para. 85, Vaka No. 3075, para. 186; 377. Rapor, Vaka No. 2976, para. 64; ve 378. Rapor, Vaka No. 3032, para. 387.)

171. Normal kanuni işlem teminatlarının yokluğu suistimallere neden olabilir ve sendika çalışanlarının gereksiz kararlarla cezalandırılmaları sonucunu doğurabi-

lir. Bu aynı zamanda, sendikalar haklarının kullanımını etkileyebilen bir güvensizlik ve korku ortamı yaratabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 106; 342. Rapor, Vaka No. 2249, para. 198; ve355. Rapor, Vaka No. 2686, para. 1121.)

172. Normal adli muamele teminatları yalnızca kanunda yer almamalı, aynı zamanda fiilen uygulanmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 107.)

173. Komite, adalet yalnızca yerine getirilmemeli, aynı zamanda yerine getirildiği görülmelidir ilkesine verilmesi gereken öneme dikkat çekmiştir.

(Bkz. 378. Rapor, Vaka No. 3145, para. 756.)

174. Hükümet sendikalar ve üyeleri hakkında soruşturmalar yürütürken, usulüne uygun olarak hazırlanmış iddianamelere dayanmalı ve sendikaları, çalışanlarını ve üyelerini damgalanmaktan, hayatları veya güvenlikleri üzerinde tehdit oluşturmaktan alıkoymak üzere kesinlikle gizli tutmalıdırlar.

(Bkz. 355. Rapor, Vaka No. 2617, para. 498.)

175. Normal kanuni işlem ceza hukukunun geriye yürümez biçimde uygulanmasını da içermelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 108.)

176. Komite, sendikacıların siyasi ve cezai suçlarla itham edildiği davaları da içermek üzere tüm davalarda, bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından ivedi ve adil yargılanma ilkesine her zaman büyük önem vermiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 109; 34 3. Rapor, Vaka No. 2313, para. 1166; 35 3. Rapor, Vaka No. 2516, para. 1002; ve378. Rapor, Vaka No. 3110 ve3123, para. 625.)

177. Eğer hükümet tutuklanan şahısların yıkıcı bir faaliyette yer aldıklarına ilişkin yeterli nedene sahipse, bu şahıslar bir normal yargısal muamelenin tüm teminatlarıyla, mahkemeler tarafından hızla yargılanmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 110.)

178. Şikayette bulunanların sendika liderlerinin veya çalışanların sendikal faaliyetler nedeniyle tutuklandıklarını iddia ettiği ve hükümetlerin yanıtlarının genel olarak iddiaların reddi anlamına geldiği veya sadece tutuklamaların devleti yıkıcı faaliyetler nedeniyle, iç güvenlik nedeniyle veya örf ve adet hukukuna göre suç sayılan fiiller nedeniyle gerçekleştirildiğini belirttiği durumlarda, Komite, iddianın doğru biçimde incelenebilmesi için, ilgi hükümetlerden tutuklamalarla ilgili, özellikle de tutuklamanın sonucunda gerçekleştirilen kanuni veya adli kovuşturma ve bu

kovuşturmanın sonucu ile ilişkili yeniden ve olabildiğince kesin bilgi sunmalarının istenmesi gerektiği kuralına daima uymuştur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 111; 342. Rapor, Vaka No. 2323, para. 684; 346. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1461; 350. Rapor, Vaka No. 2323, para. 992; 351. Rapor, Vaka No. 2566, para. 984; 365. Rapor, Vaka No. 2758, para. 1400; ve378. Rapor, Vaka No. 2753, para. 222.)

179. Pek çok durumda, Komite, ilgili hükümetlerden ileri sürülen gerekçelerle birlikte, teslim edilen kararların metinlerini iletmelerini talep etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 112; 346. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1461; 350. Rapor, Vaka No. 2317, para. 1420; ve35 3. Rapor, Vaka No. 2592, para. 1334.)

180. Komite, bir hükümetten adli kovuşturmadaki kararları tedarik etmesini talep ettiğinde, böyle bir talebin hiçbir biçimde mahkemenin doğruluk veya bağımsızlığına yansımayacağını vurgulamıştır. Adli kovuşturmanın esası, sonuçlarının bilinmesi ve aleniyetine dayanan tarafsızlığına güvendir.

(Bkz. 2006 Özeti , para.113; 344. Rapor, Vaka No. 2486, para. 1207; 350. Rapor, Vaka No. 2317, para. 1420; ve35 3. Rapor, Vaka No. 2592, para. 1334.)

181. Komite, şahısların sendikal haklarla ilişkisiz gerekçelerle mahkûm edilmeleri durumunda, konunun onun yetkisi dışında kaldığına dikkat çekmiştir. Bununla birlikte, konunun ceza hukuku veya sendikal hakların kullanımından hangisiyle ilgili olduğunun ilgili hükümet tarafından tek taraflı olarak belirlenemeyeceğini vurgulamıştır. Bu, elde edilebilir tüm bilgiler ve özellikle karar metni incelendikten sonra, Komite tarafından karar verilecek bir sorundur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 114; 344. Rapor, Vaka No. 2486, para. 1207; ve35 3. Rapor, Vaka No. 2516, para. 1002.)

182. Komite bazı durumlarda, sendikacılara yönelik tedbirlerle ilgili iddiaların yeniden incelemeyi gerektirmediği sonucuna ulaşırsa, bu sadece hükümetlerden yeterli ve kesin olarak, tedbirlere hiçbir koşulda sendikal faaliyetlerin yol açmadığını, fakat yalnızca sendikanın dışındaki kamuya zararlı veya siyasi yapıdaki faaliyetlerin yol açtığını gösteren bilgi aldıktan sonra olmuştur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 115.)

183. Elde edilen bilgiden ilgili şahısların normal muhakeme usulünün teminatlarıyla, yetkili adli merciler tarafından yargılandıkları ve normal sendikal faaliyetlerle ilişkisi olmayan veya bu faaliyetlerin kapsamını aşan faaliyetlerden dolayı tutuklandıkları ortaya çıkıyorsa, Komite, dosyanın yeniden incelemeyi gerektirmediğini kabul etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 116.)

184. Tutuklanan tüm sendikacılar savunmaları için gerekli bütün teminatlardan yararlandıkları bir açık yargılama sonucunda suçlu oldukları ispat edilene kadar masum sayılmalıdırlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 117; 344. Rapor, Vaka No. 2169, para. 139; ve 349. Rapor, Vaka No. 2591, para. 1087.)

185. Komite, Medeni ve Siyasi Haklar Uluslararası Sözleşmesi'nin 14. Maddesi'nde cezai bir suçla itham edilen herkesin savunmasını hazırlamak için yeterli zaman ve gerekli olanaklara ve kendi seçtiği avukatla görüşme hakkına sahip olması gerektiğini belirttiğini anımsatmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 118; ve 350. Rapor, Vaka No. 2508, para. 1102.)

186. Uluslararası Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'nin 14. Maddesi, bir suçtan mahkûm edilen herkesin hakkındaki hüküm ve mahkumiyetin, yasaya uygun olarak, daha yüksek bir mahkeme tarafından yeniden incelenmesi hakkına sahip olması gerektiğini öngörür.

(Bkz. 349. Rapor, Vaka No. 2591, para. 1088.)

187. Kişinin kendi seçtiği hukuki danışman hakkı, Hükümete avukatların tacizi iddialarını soruşturması ve sanıkların engellenmemiş hukuki danışmanlardan yararlanabilmelerini sağlama yükümlülüğü ile sonuçlanmalıdır.

(Bkz. 349. Rapor, Vaka No. 2591, para. 1087.)

188. Komitenin, yabancı bir avukatın savunma yapmasına izin verilmesi hususunda bir görüş bildirmesi gerekmemektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 119.)

189. Komite, Başbakana, kendi takdirine göre, sendika liderlerini belirli bir alanla sınırlama, normalde kendi sendika faaliyetlerini sürdürdükleri alanlara girmelerini yasaklama, yargılama yapılmaksızın veya suçlamalar dahi yöneltilmeksizin, 90 günlük bir dönem için, süresi yenilenebilir hücre hapsinde tutma izni veren bir mevzuatın hükümlerinin sendikal faaliyetleri ve işlevleri yerine getirme hakkına ve adil yargılanma ilkesine uygun olmadığını düşünmektedir.

(Bkz. 85. Rapor, Vaka No. 300, 311 ve 321, para. 110.)

Hareket özgürlüğü

190. Sendikacılar, tüm diğer kişiler gibi, hareket özgürlüğünden faydalanmalıdır. Özellikle, örgütlenme özgürlüğü ilkelerini ihlal edecek şekilde düzenlenmiş olmaması gereken ulusal mevzuat uyarınca, yurtdışı sendika faaliyetlerine katılma hakkından yararlanmalıdırlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 121; ve 376. Rapor, Vaka No. 3113, para. 988.)

191. Komite, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nde düzenlenen, herkesin, kendi ülkesi de dahil olmak üzere, herhangi bir ülkeyi terk etme ve kendi ülkesine geri dönme hakkı olduğu ilkesinin önemine dikkat çekmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 122; 348. Rapor, Vaka No. 2254, para. 1319; 351. Rapor, Vaka No. 2581, para. 1331; ve 376. Rapor, Vaka No. 3113, para. 988.)

192. Komite, özellikle örgütlerin faaliyetlerine katıldıklarında, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nde düzenlenen, herkesin, kendi ülkesi de dahil olmak üzere, herhangi bir ülkeyi terk etme ve kendi ülkesine geri dönme hakkı olduğu ilkesine verdiği öneme dikkat çekmiştir.

(Bkz. 350. Rapor, Vaka No. 2254, para. 1656.)

193. Komite, çok sayıda eylemcinin ve sendika önderinin sürgüne gitmesine yol açan sindirme iklimi ile ilgili olarak, sendikacıların zorla sürgün edilmesinin ciddi bir örgütlenme özgürlüğü ihlali olduğunu hatırlatmıştır. Bu nedenle bu sendikacıların ülkeye dönmeleri ve sendikal faaliyetlerini tam özgürlükle yerine getirmelerine olanak sağlamasını, Hükümete, ısrarla tavsiye etmiştir.

(Bkz. 300. Rapor, Vaka No. 1682, 1711 ve 1716, para. 176.)

194. Hareketliliğin kısıtlanması, ev hapsi ya da sendikal nedenlerle kovuşturma gibi yaptırımların uygulanması, örgütlenme özgürlüğü ilkelerinin ihlalini oluşturmaktadır. Komite, idari eylemle uygulanması gereken bu nitelikteki yaptırımların kabul edilemez olduğu kanaatine varmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 124.)

195. Sendikacıların sürgün, uzaklaştırma, ya da ev hapsinde tutulması ile ilgili olarak, Komite, bu prosedüre bir ülkedeki krizin neden olabileceğini kabul ederken, bu prosedürün sendikal hakların serbest kullanımını bozmak amacıyla kullanılmamasını temin etmek üzere gerekli tüm güvenlik önlemleri ile birlikte uygulanmasının uygunluğuna dikkat çekmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 125; ve 355. Rapor, Vaka No. 2686, para. 1123.)

196. İnsan haklarını ihlalleri içinde yer alan sendikacıların sürgünleri, söz konusu kişileri ülkelerinde çalışma ve aileleriyle ilişkilerini sürdürme olanağından mahrum bıraktığı için son derece vahimdir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 126.)

197. Bir sendikacıya ülkeden ayrılması koşuluyla özgürlük tanınması, sendikal hakların özgürce kullanılmasıyla uyumlu değildir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 127.)

198. Komite, sendika veya işveren liderlerinin kendi görevlerini yerine getirmeleriyle ilgili faaliyetler nedeniyle sınır dışı edilmelerinin, sadece insan haklarına aykırı olmadığını, bununla birlikte, ait oldukları örgütün faaliyetlerine müdahale olduğunu belirtmiştir.

(Bkz. 23 3. Rapor, Vaka No. 1183 ve 1205, para. 510.)

199. Yasal başvurular henüz karar bağlanmamışken, sendikal liderlerin sınırdışı edilmesine yönelik tedbirler, sendikal faaliyetlere ciddi bir müdahale riski içerebilir.

(Bkz. 35 3. Rapor, Vaka No. 2620, para. 793; 362. Rapor, Vaka No. 2620, para. 595; ve 367. Rapor, Vaka No. 2620, para. 554.)

200. Bir kişinin hareketlerinin kısıtlı bir alanla sınırlanması, sendikanın faaliyet gösterdiği ve normal olarak sendika işlevlerini yerine getirdiği alana girmesinin yasaklanmasıyla birlikte, örgütlenme hakkının normal kullanımı ve sendikal faaliyet ve işlevlerin yerine getirilmesi hakkının kullanılması ile tutarsızdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 129; 349. Rapor, Vaka No. 2486, para. 1239; 360. Rapor, Vaka No. 2745, para. 1066; 364. Rapor, Vaka No. 2745, para. 997; ve 370. Rapor, Vaka No. 2745, para. 674.)

201. Uzun süre boyunca kasabalarda kalma ya da geçme hakkı gibi temel hakların kaybedilmesi, yalnızca sendika faaliyetleri ile bağlantılı olmayan cezai kovuşturmalara atıfta bulunarak haklı gösterilebilir ve söz konusu bireyin kişisel bütünlüğünü zedeleyecek kadar ciddi olabilir.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2486, para. 1211.)

Toplanma ve gösteri hakları

A. Örgütlerin iç toplantıları, kendi binalarındaki toplantılar ve iş uyuşmazlıkları ile ilgili toplantılar

202. Sendikalar, 87 sayılı Sözleşme'nin 3. maddesinde yer alan ilkeye uygun olarak, gündemi yetkililere iletme gereği duymadan toplantı yapabilmelidir; bu düzenleme sayesinde örgütler, yetkililerin müdahalesi olmaksızın faaliyetlerini serbestçe düzenleme hakkına sahiptir.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2491, para. 349.)

203. Mesleki örgütlerin önceden izin olmaksızın ve yetkililer tarafından müdahale edilmeksizin, kendi binalarında, mesleki sorunları görüşmek üzere toplantılar düzenleme hakları, örgütlenme özgürlüğünün temel bir ögesidir ve idari makamlar, bu nedenle kamu düzeni bozulmadıkça veya düzenin korunması ciddi ve yakın bir tehlikeye atılmadıkça, bu hakkı sınırlayacak veya kullanımını engelleyecek herhangi bir müdahaleden sakınmalıdırlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 130; 344. Rapor, Vaka No. 2456, para. 278; 348. Rapor, Vaka No. 2516, para. 678; ve 374. Rapor, Vaka No. 3032, para. 418.)

204. Sendika mitingleri düzenleme ve grev hakkı sendikal hakların esaslı yönlerindedir ve bu yüzden, yetkililer tarafından hukuka uyulmasını temin etmek için alınan önlemler, iş uyuşmazlığı süresince sendikaların toplantılar düzenlemesini engellememelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 131; ve 368. Rapor, Vaka No. 2912, para. 227.)

205. Toplanma özgürlüğü ile kanaat ve ifade özgürlüğü, örgütlenme özgürlüğünün kullanılması için olmazsa olmazdır.

(Bkz. 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 839.)

206. Kamu yetkililerinin bir temsilcisi sendika toplantılarına katılabildiğinde, bu müzakereleri ve alınan kararları etkileyebilir (özellikle bu temsilcinin yargılamalara katılma hakkı varsa) ve dolayısıyla sendika toplantıları yapma özgürlüğü ilkesine aykırı bir müdahale eylemi oluşturabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 132; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 839; 365. Rapor, Vaka No. 2723, para. 775; ve 378. Rapor, Vaka No. 3032, para. 393.)

207. Komite, bir sendika veya işveren örgütünün genel kurul toplantılarında Bakanlık temsilcisinin varlığına ilişkin bir yönetmelik hükmünün, kamu makamları tarafından ciddi bir müdahale riski oluşturduğuna karar vermiştir.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 2988, para. 140.)

B. Kamusal toplantılar ve gösteriler

208. İşçiler, mesleki çıkarlarını savunmak üzere, barışçıl gösteri yapma hakkından yararlanabilmelidirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 133; 340. Rapor, Vaka No. 1865, para. 764; 342. Rapor, Vaka No. 2323, para. 691; 350. Rapor, Vaka No. 2554, para. 505, Vaka No. 2508, para. 1104; 351. Rapor, Vaka No. 2616, para. 1011; 354. Rapor, Vaka No. 2508, para. 921; 355. Rapor, Vaka No. 2680, para. 883; 360. Rapor, Vaka No. 2765, para. 289; 363. Rapor, Vaka No. 2753, para. 483; 365. Rapor, Vaka No. 2902, para. 1121; 367. Rapor, Vaka No. 2680, para. 66, Vaka No. 2743, para. 160; 368. Rapor, Vaka No. 2765, para. 200; 372. Rapor, Vaka No. 3025, para. 152, Vaka No. 3024, para. 427; 375. Rapor, Vaka No. 3070, para. 113, Vaka No. 3059, para. 661, Vaka No. 3082, para. 692; 377. Rapor, Vaka No. 3100, para. 377; ve 378. Rapor, Vaka No. 3171, para. 489 ve Vaka No. 3110 ve 3123, para. 625.)

209. Mitingler örgütlenme hakkı, sendikal hakların önemli bir yönünü oluşturur. Bu vesile ile Komite, her zaman, sendikal hakların kullanılması kapsamında kabul ettiği, tamamen sendikal amaçlar peşindeki gösterilerle başka amaçlara yönelik olarak düzenlenen diğerleri arasında bir ayırım yapmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 134; ve 356. Rapor, Vaka No. 2672, para. 1276.)

210. Protestolar, ancak söz konusu faaliyetler sendikal örgütler tarafından organize edildiğinde ya da 87 sayılı Sözleşmenin 3. Maddesi kapsamındaki meşru sendikal faaliyetler olarak düşünülebildiğinde örgütlenme özgürlüğü ilkeleri ile korunmaktadır. (Bkz. 2006 Özeti , para. 135.)

211. Sendikal örgütler kendilerini sorumlu bir şekilde idare etmeli ve toplanma hakkının kullanılması gereken barışçıl yollara saygı göstermelidirler. (Bkz. 349. Rapor, Vaka No. 2562, para. 404; 350. Rapor, Vaka No. 2602, para. 682; ve 355. Rapor, Vaka No. 2602, para. 662.)

212. Kamuya açık toplantılar ve yürüyüşler düzenleme hakkı, özellikle 1 Mayıs sebebiyle olanlar, sendikal hakların önemli bir veçhesini oluşturmaktadır. (Bkz. 2006 Özeti , para. 136; 342. Rapor, Vaka No. 2323, para. 686; 349. Rapor, Vaka No. 2585, para. 891; 357. Rapor, Vaka No. 2711, para. 1180; 362. Rapor, Vaka No. 2812, para. 391; ve 364. Rapor, Vaka No. 2862, para. 1141.)

213. 1 Mayıs nedeniyle kamuya açık toplantılar düzenlemek ve toplumsal ve ekonomik nitelikli talepleri açıklamak, sendikal eylemlerin geleneksel biçimlerindenidir. Sendikalar, yetkililer tarafından kamu düzenini korumak için alınan önlemlere uymak kaydıyla, 1 Mayıs'ı nasıl kutlamak istiyorlarsa o biçimde toplantılar düzenleme hakkına sahip olmalıdırlar. (Bkz. 2006 Özeti , para. 137; 349. Rapor, Vaka No. 2591, para. 1091; 362. Rapor, Vaka No. 2812, para. 391; ve 367. Rapor, Vaka No. 2949, para. 1219.)

214. 87 Sayılı Sözleşme'nin 50. Yıldönümünü anmak için yapılan bir gösteri, sendikal hakların kullanım alanına girmektedir. (Bkz. 2006 Özeti , para. 138.)

215. Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi'nin tavsiyelerinin uygulanmasını talep etmek için yapılan bir tören, , sendikal hakların kullanım alanına girmektedir. (Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 2512, para. 41.)

216. Sendikal haklar, toplumsal gösteriler düzenleme hakkını da kapsar. Bir şehrin en kalabalık yerindeki karayolunda gösteriler düzenlenmesinin, rahatsızlık ortaya çıkarabileceğinden korkulduğu için yasaklanması, sendikal hakların ihlalini oluşturmasına rağmen, yetkililer gösterinin düzenleyicileriyle, gösterinin, rahatsızlık oluşturmayacak olan başka bir yerde yapılabilmesini sağlamak üzere uzlaşmaya varmak için gayret göstermelidirler. (Bkz. 2006 Özeti , para. 139; ve 349. Rapor, Vaka No. 2562, para. 404.)

217. Yetkililer, yalnızca, kanun ve düzeninin ciddi bir biçimde tehdit edildiği koşullarda kuvvet kullanımına başvurmalıdırlar. Kolluk güçlerinin müdahalesi, gö-

zetilmeye çalışılan hukuk ve düzene yönelik tehlike nispetinde olmalıdır ve hükümetler, toplum huzurunun bozulmasına yol açabilecek olan gösterilerin kontrol altına alınması sırasında aşırı şiddete başvurulmasından kaynaklanabilecek tehlikeleri bertaraf edebilmek için yetkili makamların gerekli talimatları kabul etmelerini sağlayacak tedbirleri almalıdırlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 140; 340. Rapor, Vaka No. 2413, para. 903; 342. Rapor, Vaka No. 2323, para. 671; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 779; 348. Rapor, Vaka No. 2540, para. 819, Vaka No. 2530, para. 1193; 349. Rapor, Vaka No. 2382, para. 33, Vaka No. 2562, para. 404; 350. Rapor, Vaka No. 2554, para. 505; 351. Rapor, Vaka No. 2566, para. 982, Vaka No. 2528, para. 1236, Vaka No. 2598, para. 1353; 362. Rapor, Vaka No. 2812, para. 396; 364. Rapor, Vaka No. 2882, para. 290; 367. Rapor, Vaka No. 2702, para. 151; 368. Rapor, Vaka No. 2609, para. 475; 372. Rapor, Vaka No. 3024, para. 427; 376. Rapor, Vaka No. 2512, para. 41, Vaka No. 3076, para. 748; 377. Rapor, Vaka No. 3100, para. 377; ve 378. Rapor, Vaka No. 2824, para. 157.)

218. Kamuya açık toplantılar ve gösteriler yapmak için idari izin gerekliliği, örgütlenme özgürlüğü ilkelerinin perspektifinden, kendi başına itiraz edilebilir değildir. Kamu düzeninden sorumlu yetkililer gösterilerin düzenleyicileri ile nerede ve hangi biçimde gerçekleştirileceği konusunda uzlaşmaya vardıkları sürece kamu düzeninin korunması, gösteri yapma hakkı ile uyumsuz değildir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 141; 351. Rapor, Vaka No. 2616, para. 1011; 356. Rapor, Vaka No. 2672, para. 1276; ve 362. Rapor, Vaka No. 2812, para. 389.)

219. Önemli bir sendikal hak olan kamuya açık toplantılar ve gösteriler yapma izni, keyfi olarak reddedilmemelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 142; 351. Rapor, Vaka No. 2616, para. 1012; 356. Rapor, Vaka No. 2672, para. 1276; 362. Rapor, Vaka No. 2812, para. 391, Vaka No. 2723, para. 839; 365. Rapor, Vaka No. 2723, para. 775; ve 378. Rapor, Vaka No. 2723, para. 264.)

220. Sendika toplantıları yapma hakkı sendikal hakların temel yönlerinden olmasına rağmen, ilgili örgütler, kamuya açık toplantılarla ilgili, tümüne uygulanabilir olan genel koşullara uymak zorundadır. Bu ilke, çalışanların ve örgütlerinin, diğer kişiler ya da örgütlenmiş topluluklar gibi bir ülkenin hukuk kurallarına uyması gerektiğini şart koşan 87 Sayılı Sözleşmenin 8. maddesinde de yer almıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 143; 367. Rapor, Vaka No. 2706, para. 946; 371. Rapor, Vaka No. 2925, para. 923; ve 372. Rapor, Vaka No. 3024, para. 427.)

221. İşçi örgütleri, kamu düzeniyle ilgili yasal hükümlere saygı göstermeli ve gösterilerde şiddet eylemlerinden kaçınmalıdırlar.

(Bkz. 349. Rapor, Vaka No. 2564, para. 611.)

222. Sendikalar, kamuya açık tüm toplantılara uygulanabilir olan genel koşullara uymak ve kamusal alanlarda rahatsızlık oluşmasına karşı yetkililerce tespit edilen makul sınırlamalara saygı göstermek zorundadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 144; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 778; 349. Rapor, Vaka No. 2546, para. 1215; 351. Rapor, Vaka No. 2616, para. 1011 ve 1012; 355. Rapor, Vaka No. 2680, para. 883; ve 372. Rapor, Vaka No. 3025, para. 152.)

223. Sendikal toplantılar yapma hakkı, örgütleri, kamu binalarından yararlanmak istediklerinde makul formalitelere uyma zorunluluğundan kurtaracağı anlamına gelmez.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 145.)

224. Örgütlenme özgürlüğü ilkeleri, protesto eylemleri yapılırken ortaya çıkan suç eylemlerinden oluşan ihlalleri korumamaktadır.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 2743, para. 164.)

225. Sendikal toplantılar dâhil olmak üzere, toplantıların özel durumlarda kamu düzeni ve güvenliğini tehlikeye atıp atmayacağına karar verecek ve gerekli koruyucu önlemleri alacak olan, kamu düzeninin korunmasından sorumlu olan hükümettir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 146.)

226. Sendikalar, kamu düzeninin korunmasını temin etmeyi amaçlayan yasal koşullara saygı göstermelidir; idari merciler, kendi adlarına, sendikaların toplantılarını gerçekleştirilmelerinin ve toplantılarının seyrinin tam bir özgürlük içinde düzenlenmesi haklarını sınırlandıracak herhangi bir müdahalede bulunmaktan kaçınmalıdırlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 147; 342. Rapor, Vaka No. 2323, para. 686; 349. Rapor, Vaka No. 2548, para. 535; ve 368. Rapor, Vaka No. 2912, para. 227.)

227. Bir yürüyüşün önceden belirlenmiş bir güzergâhta yapılması zorunluluğu, sendikal hakların ihlalini oluşturmaz.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 148.)

228. Gösteri hakkına yasal düzenlemeyle getirilen bir zaman kısıtlaması hakkı bulunamaz ve bu hakkı uygulamada işlemez hale getirebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 149.)

229. Genel olarak, sendika gösterileri boyunca kolluk güçlerinin kullanılması gerçekten zaruri durumlarla sınırlı olmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 150; 350. Rapor, Vaka No. 2570, para. 269; 354. Rapor, Vaka No. 2672, para. 1140; 357. Rapor, Vaka No. 2711, para. 1181; 360. Rapor, Vaka No. 2765, para. 289; 362. Rapor, Vaka No. 2812, para. 395; 363. Rapor, Vaka No. 2753, para. 483; ve 368. Rapor, Vaka No. 2765, para. 200.)

230. Polis yetkililerine, kamu düzeninin ciddi olarak tehdit edilmediği durumlarda kişilerin sadece gösteriyi örgütlemiş ya da içinde yer almış olmaktan dolayı gözaltına alınmaları için kesin emirler verilmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 151; 350. Rapor, Vaka No. 2508, para. 1104; 354. Rapor, Vaka No. 2508, para. 921; 357. Rapor, Vaka No. 2711, para. 1181; 36 3. Rapor, Vaka No. 2753, para. 483; ve 377. Rapor, Vaka No. 3100, para. 377.)

C. Uluslararası sendika ve işveren örgütlerinin toplantıları

231. Uluslararası nitelikteki sendikal toplantılar, yalnızca katılımcıların milliyetleri nedeniyle değil, aynı zamanda uluslararası politika ve bu toplantıların gerçekleşeceği ülkenin yükümlülükleri nedeniyle özel problemlere sebebiyet verebilir. Bu tür yükümlülüklerin sonucu olarak, belirli bir ülkenin hükümeti, belirli bir zamanda geçerli olan belirli özel durumlar nedeniyle kısıtlayıcı önlemleri almayı gerekli görebilecektir. Bu tür önlemler, istisnai durumlarda, belirli durumlara daha fazla dikkat göstererek ve ülke yasalarına uygun olmaları kaydıyla haklı görülebilir. Bununla birlikte, bir devletin uluslararası ilişkileri veya güvenlik ve kamu düzeni ile ilgili ortaya çıkabilecek gerçek tehlikeler gibi, hükümet kararını haklı çıkarmak için yeterli gerekçeler olmadığı sürece, genel nitelikteki önlemleri belirli sendika kuruluşlarına karşı uygulamak asla mümkün olmamalıdır. Aksi takdirde, kullanılması uluslararası kuruluşlar tarafından da tanınması gereken toplanma hakkı, önemli düzeyde kısıtlanmış olacaktır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 152.)

232. Sendikacıların uluslararası sendika toplantılarına katılmaları bir temel sendikal haktır ve bu yüzden hükümetlerin, çalışan örgüt çalışan örgütlerinin temsilcilerinin yetkilerini tam bir özgürlük ve bağımsızlıkla kullanmalarını engelleyecek olan seyahat belgelerini alıkoyma gibi her türlü önlemden kaçınmaları gerekir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 153; 357. Rapor, Vaka No. 2722, para. 263; ve 36 3. Rapor, Vaka No. 2753, para. 482.)

Düşünce ve ifade özgürlüğü

A. Genel ilkeler

233. Düşünce ve ifade özgürlüğü, sendikal hakların normal biçimde ifade edilmesi için temel medeni özgürlüklerden birini oluşturmaktadır.

(Bkz. 349. Rapor, Vaka No. 2546, para. 1215.)

234. Komite, örgütlenme özgürlüğünün tam olarak uygulanmasının vazgeçilmez ön şartları olarak, ifade özgürlüğü de dahil olmak üzere, sendikacıların ve işveren

örgütlerinin temel medeni özgürlüklerine duyduğu saygının önemini vurgulamak istemektedir.

(Bkz. 358. Rapor, Vaka No. 2723, para. 552.)

235. Düşünce ve ifade özgürlüğü ve özellikle de kişinin görüşü nedeniyle cezalandırılmama hakkı, örgütlenme özgürlüğünün temel bir sonucudur ve çalışanlar, işverenler ve örgütleri, toplantılarında, yayınlarında ve Sendikal faaliyetlerini sürdürürken, görüşlerinde düşünce ve ifade özgürlüğünden yararlanmalıdırlar.

(Bkz. 357. Rapor, Vaka No. 2712, para. 1083.)

236. Sendikal hakların tam olarak kullanılabilmesi, bilginin, görüşlerin ve düşüncelerin serbest dolaşımını gerektirmektedir ve bu nedenle çalışanlar, işverenler ve onların örgütleri, toplantılarında, yayınlarında ve sendika faaliyetleri sırasında düşünce ve ifade özgürlüğünden yararlanmalıdır. Bununla birlikte, sendikal örgütler düşüncelerini ifade ederken toplumsal tahammül sınırlarına saygı göstermeli ve hakaret içeren bir dilin kullanımından kaçınmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 154; 340. Rapor, Vaka No. 2340, para. 143; 348. Rapor, Vaka No. 2542, para. 530; 349. Rapor, Vaka No. 2591, para. 1091; 355. Rapor, Vaka No. 2680, para. 884; 358. Rapor, Vaka No. 2724, para. 825; 36 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 131; 370. Rapor, Vaka No. 2595, para. 37; 37 3. Rapor, Vaka No. 3002, para. 73; 374. Rapor, Vaka No. 3050, para. 471; ve 377. Rapor, Vaka No. 3104, para. 110.)

237. Yetkililerin, sendika temsilcilerinin meşru görüşlerine yanıt olarak cezai suçlama yapma tehdidinde bulunması, sendikal hakların kullanımını konusunda göz korkutucu ve zararlı bir etkiye sahip olabilir.

(Bkz. 37 3. Rapor, Vaka No. 3002, para. 73.)

238. Komite, işverenlerin örgütlerinin haklarıyla, ifade özgürlüğünü de içeren temel hakların uygulamadaki kullanımını arasındaki yakın ilişkiyi vurgulamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 156; ve 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 856.)

239. İşçilerin ve işverenlerin örgütlerinin düşüncelerini basın aracılığıyla veya diğer yollarla ifade etmeleri hakkı, sendikal hakların vazgeçilmez bir veçhesidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 155; 342. Rapor, Vaka No. 2366, para. 915; 349. Rapor, Vaka No. 2546, para. 1219; 35 3. Rapor, Vaka No. 2619, para. 581; 354. Rapor, Vaka No. 2672, para. 1140; 355. Rapor, Vaka No. 2686, para. 1126; 358. Rapor, Vaka No. 2724, para. 825; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 839; 365. Rapor, Vaka No. 2858, para. 279; 372. Rapor, Vaka No. 3025, para. 152, Vaka No. 3004, para. 570; 37 3. Rapor, Vaka No. 2949, para. 459; ve 377. Rapor, Vaka No. 2882, para. 196.)

240. Önceden izin almaksızın düşüncelerini basın aracılığıyla ifade etme hakkı, mesleki örgütlerin haklarının vazgeçilmez unsurlarından birisidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 156; ve 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 856.)

241. Basın yoluyla ya da başka bir yolla düşünce ifade etme hakkı, sendikal hakların temel bir unsurudur ve sendikal hakların tam olarak kullanılması, adab-ı muhâşeret ve şiddetsizlik sınırları dahilinde özgür bir bilgi, görüş ve fikir akışı gerektirir.

(Bkz. 342. Rapor, Vaka No. 2366, para. 915.)

242. İşçi ve işveren örgütlerinin basın veya diğer sosyal iletişim araçları aracılığıyla fikirlerini ifade etme hakkı, örgütlenme özgürlüğünün temel bir unsurudur ve yetkililer, bu örgütlerin yasal faaliyetlerini gereksiz yere engellemekten kaçınılmalı ve ifade özgürlüğünü genel olarak ve işverenlerin örgütleri için tam olarak temin etmelidirler.

(Bkz. 350. Rapor, Vaka No. 2254, para. 1655.)

243. Komite, hükümetin, çalışanların çalışanların ve çalışan örgütlerinin yaşamı ve esenliği için gerekli olan bağımsız ifade araçlarının, özgür fikir akışının varlığını garanti etmesini istemiştir.

(Bkz. 350. Rapor, Vaka No. 2254, para. 1655.)

244. Sendikalar ve onların liderleri tarafından faydalanılması gereken ifade özgürlüğü, hükümetin ekonomik ve sosyal politikasını eleştirmek istediklerinde de temin edilmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 157; 348. Rapor, Vaka No. 2542, para. 530; 355. Rapor, Vaka No. 2686, para. 1126; 358. Rapor, Vaka No. 2723, para. 552; 359. Rapor, Vaka No. 2722, para. 19; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 832; 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 856; 372. Rapor, Vaka No. 3004, para. 570; 373. Rapor, Vaka No. 2949, para. 459; 374. Rapor, Vaka No. 3050, para. 471; ve 377. Rapor, Vaka No. 2882, para. 196.)

245. Hükümetin ekonomik ve sosyal politikalarını eleştirmeyi de içeren düşüncelerin ifade edilmesi hakkı, mesleki örgütlerin haklarının vazgeçilmez unsurlarından biridir.

(Bkz. 365. Rapor, Vaka No. 2758, para. 1399; ve 368. Rapor, Vaka No. 2758, para. 130.)

246. Komite, kamu görevlilerinin sendikalarının üyelerinin çıkarları üzerinde doğrudan bir etkiye sahip olan daha geniş ekonomik ve sosyal politika sorunları hakkındaki görüşlerini, kamuya açık olarak ifade etme imkânına sahip olmalarını bir Hükümetten talep etmiştir.

(Bkz. 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 749; ve 353. Rapor, Vaka No. 1865, para. 705.)

247. Bir işveren veya çalışan örgütünün düşüncelerini bağımsız basın yoluyla sansürsüz biçimde ifade etme hakkı, tamamen mesleki veya sendikal dergilerde düşüncelerini ifade etme hakkından hiçbir biçimde ayrılamaz.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 158.)

248. Temel iletişim araçlarının aylarca kapatıldığı bir durumda, Komite, çalışanların ve işverenlerinin örgütlerinin basın veya *diğer medya yoluyla* görüşlerini ifade etmelerinin örgütlenme özgürlüğünün temel öğelerinden bir olduğunu vurgulamıştır; sonuç olarak yetkililer bunun gereksiz yere tehdit amacıyla yasal kullanımından kaçınmalıdırlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 159; 348. Rapor, Vaka No. 2254, para. 1310.)

249. İşveren örgütlerinin kullandığı veya işverenlerin sosyo-ekonomik tutumlarıyla az ya da uyum içinde olan medyaya karşı alınan önlemler, işveren örgütlerinin ifade özgürlüğünü kullandıkları araçları engelleyebilir.

(Bkz. 348. Rapor, Vaka No. 2254, para. 1308.)

250. Komite, bir hükümetten, ekonomik veya hukuki yaptırımların kullanımını da dahil olmak üzere, bağımsız iletişim araçlarının editoryal hattındaki tüm müdahalelerden kaçınmasını ve işveren ve çalışan örgütlerinin yaşamı ve refahı için gerekli olan bağımsız ifade araçlarının varlığını ve özgür fikir akışını garanti etmesini talep etmiştir.

(Bkz. 348. Rapor, Vaka No. 2254, para. 1310.)

251. “Ulusun ekonomik istikrarını tehlikeye atan” dergilerin ve yayınların geçici veya kesin olarak durdurulmasına izin veren yasalarla ilgili olarak, Komite, yayınların durdurulmasının sürekli bir tehdide vardığı böyle kısıtlamaların, sendikal hakların temel öğelerinden biri olan sendikal ve mesleki örgütlerin görüşlerini basında, kendi yayınlarında veya diğer medya aracılığıyla açıklama hakkını kaçınılmaz olarak, oldukça engelleyeceğini düşünmüştür ve bu nedenle, hükümetler, bunun gereksiz yere, tehdit amacıyla yasal kullanımından kaçınmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 160.)

252. Genel bir kural olarak, çalışanları endüstriyel eylem yapmaya çağıran bildirilerin dağıtılması, meşru bir sendikal faaliyettir.

(Bkz. 346. Rapor, Vaka No. 2521, para. 1034.)

253. Sendika sembolü seçimi, sendikal hakların normal kullanımı için esas olan ifade özgürlüğü kapsamına girer ve bu nedenle, genel bir ilke olarak, yalnızca sendika iç işlerine bırakılmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 161.)

254. İşyerindeki toplantılarda sendika bayraklarının sergilenmesi, sendika bülten kurullarının oluşturulması, sendika haberlerinin ve bildirilerinin dağıtımı, dilekçelerin imzalanması ve sendika mitinglerine katılım meşru sendikal faaliyetlerdir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 162; ve 374. Rapor, Vaka No. 2946, para. 244.)

255. Bir sendikal örgütün görüşünü belirten afişlerin asılmasının yasaklanması, sendikal etkinlikler üzerinde kabul edilemez bir sınırlamadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 163; ve 340. Rapor, Vaka No. 2340, para. 143.)

256. Komite, örgütlenme özgürlüğüne temel teşkil eden ifade özgürlüğüne ve çeşitli durumlarda sendikal hakların kullanılmasının önemine değinirken, bunların birisi diğerini yok eden yarışan haklar haline gelememeleri gerektiği kanaatine varmıştır.

(Bkz. 357. Rapor, Vaka No. 2683, para. 584).

257. Sendikal haklara ve onların sivil özgürlüklerle ilişkisine ilişkin 1970 tarihli karar, sendikal hakların normal kullanımı için vazgeçilmez olan düşünce ve ifade özgürlüğüne özel bir vurgu yapmaktadır.

(Bkz. 351. Rapor, Vaka No. 2569, para. 645).

B. Yayınların tensibi ve sansürü

258. Eğer bir gazetenin yayınlanabilmesinden önce sendikaların yüksek bir teminat ödemeleri gerekiyorsa, bu, özellikle küçük sendikalar açısından, sendikaların düşüncelerini basın yoluyla ifade hakkının kullanımı ile bağdaşmayan mantığa uygun düşmeyen böylesi bir durum oluşturabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 164.)

259. Yetkililerin, sendika faaliyetleri ile ilgisi olmayan veya en azından normal sendika faaliyetlerinin kapsamının çok dışına çıkan siyasi amaçlara hizmet eden bir sendika gazetesine karşılaşma kaygısı, böyle bir gazetenin çıkmasına izin verilmesinin reddedilmesi için yeterli bir gerekçe değildir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 165.)

260. Sendikaları ve üyelerini genel veya özel olarak ilgilendiren haberlerin ve bilginin basımı ve dağıtımı, yasal bir sendikal faaliyet oluşturmaktadır ve yayın ve enformasyon araçlarının denetimi için düzenlenen yasaların uygulanması, idarî merciler tarafından bu faaliyete önemli düzeyde müdahalede bulunulmasına yol açabilir. Böyle durumlarda, idari mercinin uygulaması, mümkün olan en kısa zamanda hukuki denetime tâbi olmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 166; ve 351. Rapor, Vaka No. 2566, para. 987.)

261. Resmi mercilerin bir sendika gazetesine verilen lisansın iptal edilmesine ilişkin takdir yetkisi, böyle bir karara karşı mahkemeye başvurmanın mümkün olmadığı durumlarda; çalışan örgütlerinin, faaliyetlerini kamu mercileri tarafından müdahale edilmeksizin düzenleme hakkına sahip olduklarını temin eden 87 Sayılı Sözleşme ile bağdaşmamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 167.)

262. “Krizlere neden olanların, bunun bedelini ödemesine izin ver”, “standart dışı istihdamla mücadele et” ve “gece vardiya payımızı talep ediyoruz” gibi sloganlar ve ya benzer sloganlar içeren broşürlerin, aşırılık yanlısı literatür listesinde yerleştirilmesi, sendikaların görüşlerini ifade etme haklarının önemli ölçüde engellenmesine neden olmaktadır ve sendikal faaliyetler üzerinde kabul edilemez bir kısıtlamadır ve bu itibarla da örgütlenme özgürlüğünün ağır ihlalidir.

(Bkz. 365. Rapor, Vaka No. 2758, para. 1399; ve 368. Rapor, Vaka No. 2758, para. 130.)

263. Genel sansür uygulaması, sendikal haklardan çok medeni özgürlüklerle ilgiliyken, iş uyuşmazlığı süresince basının sansürlenmesinin uyuşmazlığın gidişatı üzerinde doğrudan etkileri olabilir ve uyuşmazlıkla ilgili gerçeklerin bilinmesine engel olarak taraflarla ilgili haksız hüküm verilebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 168.)

C. Siyasi özellikteki yayınlar

264. Sendikal örgütler, yayınlarını yayınlarken, sendikal hareketin gelişmesi için, Uluslararası Çalışma Konferansı tarafından 35. Oturumunda (1952) açıkça belirtilen sendikal hareketin özgürlük ve bağımsızlığının korunması ve tüm çalışanların sosyal ve ekonomik refahının sağlanması yönündeki temel görevinin teminat altına alınması için oluşturulmuş ilkelere uymalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 169.)

265. Bir sendika gazetesinin, hükümet karşıtı ima ve suçlamalarının, tartışmanın kabul edilebilir limitlerini aşması ile ilgili bir durumda, Komite, sendika yayınlarının dilin abartılı kullanımından kaçınması gerektiğine dikkat çekmiştir. Bu tip yayınların başlıca rolü, aslında, özel olarak sendikaların üyelerinin çıkarlarının savunulması ve geliştirilmesi ile ilgili ve genel olarak çalışma sorunlarıyla ilgili konulardan bahsetmek olmalıdır. Komite, yine de karakter olarak siyasi olan ve tamamen sendikal olan arasında net bir ayrım tanımlamanın zor olduğunu kabul etmiştir. Bu iki kavramın çakıştığına ve sendika yayınları için hem siyasi yönleri olan sorunlar hem de tamamen ekonomik ve sosyal sorunlar için görüş belirtmenin kaçınılmaz ve bazen normal olduğuna dikkat çekmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 170; ve 351. Rapor, Vaka No. 2569, para. 645.)

266. Bir sendikal örgütün bütün yayınlarının dağıtımının yasaklandığı bir durumda, Komite, tartışmalı kararın, sendikal örgütlerin yayınlarını programlarında belirtildiği gibi dağıtma hakkına sahip olmaları gerektiği ilkesinin ışığında ve karakter olarak, doğrudan veya dolaylı olarak sendikaların yetkisinde olan sorunlarla ilgilenen ve açıkça siyasi veya gayri-ulusal olan sendika yayınlarını birbirinden ayırmak için yeniden incelenmesini önermiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 171.)

D. Yayınlara el konulması

267. 1 Mayıs propaganda materyallerine veya diğer sendika yayınlarına el koyulması, yetkililer tarafından sendika faaliyetlerine ciddi bir müdahale teşkil edebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 172.)

268. Yetkililer tarafından benimsenen bir sendika gazetesine sistematik olarak el koyma tavrı, düşüncelerin basın yoluyla veya başka türlü ifade edilmesi hakkının sendikal hakların temel yönlerinden biri olması ilkesiyle bağdaşır görünmemektedir

(Bkz. 2006 Özeti , para. 173.)

Uluslararası Çalışma Konferansında konuşma özgürlüğü

269. Komite, Uluslararası Çalışma Konferansı'na katılan çalışan ve işveren örgütlerinin temsilcilerinin, konuşmalarında ILO ile doğrudan veya dolaylı olarak ilgili sorunlara değinmelerine dikkat çekmiştir. Eğer doğrudan veya dolaylı olarak Konferans'taki konuşmalarının içeriği ile ilgili kovuşturma ile tehdit edilirlerse, çalışanların ve işverenlerin temsilcilerinin konuşma özgürlüğünün felce uğratılması ve Konferans'ın işleyişinin önemli düzeyde engellenmesi riski ortaya çıkabilir. Örgüt Anayasası'nın 40. Maddesi, Konferansa katılan temsilcilerin, Örgütle ilişkili görevlerini bağımsız olarak yerine getirebilmeleri için gerekli olan dokunulmazlıkları kullanacaklarını temin eder. Konferansa katılan temsilcilerin Örgüt'ün yetkisi dâhilindeki sorunlar üzerine bakış açılarını özgürce ifade etmeleri hakkı, çalışan ve işveren örgütlerinin delegelerinin üyelerini kendi ülkelerinde konuşmalarıyla ilgili bilgilendirme hakkını ifade eder. Bir temsilcinin konferanstaki konuşmasını takiben tutuklanması ve mahkûm edilmesi hem temsilcilerin konuşma hakkını hem de bu nedenle yararlanmaları gereken dokunulmazlıkları tehlikeye sokar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 174.)

Örgütlerin üyelik ve faaliyetleri hakkında bilgilerin açıklanmasına karşı koruma

270. Yazışmaların kurcalanması, sendikal hakların ve kişisel özgürlüklerin özgür kullanımı ile bağdaşmayan bir suçtur; Uluslararası Çalışma Konferansı, 1970'deki sendikal haklar ve onların kişisel özgürlüklerle ilişkisi ile ilgili kararında, telefon konuşmaları ve yazışmaların dokunulmazlığı hakkına özel olarak dikkat edilmesi gerektiğini belirtmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 175.)

271. Askeri inzibatın işletmelere, işletmede çalışanlar arasında doğal liderlerin, grev kıskırtıcılarının, sendika temsilcilerinin veya çalışan örgütlerinin olup olma-

diğının sorulduğu anketler gönderdiğinin iddia edildiği bir olayda, Komite, böyle bir soruşturmanın, bir iş uyuşmazlığı durumunda askeri merciler veya polis tarafından yanlış kullanılması riski içerebileceğine karar vermiştir. Örneğin çalışanlar, tespit edilen kişiler listesinde oldukları için, hiçbir suç işlememiş olmalarına karşın kolayca tutuklanabilirler. Komite, ayrıca, böyle bir hareketin, oluşturduğu güvensiz atmosfer nedeniyle, uyumlu endüstri ilişkileri için uygun olmadığını düşünmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 176.)

272. Sendika üyeliğinin mahremiyeti sağlanmalıdır. uygun kişisel veri işleme araçlarıyla, mutlak gizlilik garantisiyle üyelik verisinin sunulacağı koşulları yönetmek üzere sendikalar arasında davranış kuralları oluşturulmalıdır.

(Bkz. 340. Rapor, Vaka No. 2411, para. 1394.)

273. Sendika üyeleri ile ilgili verileri içeren bir sicilin oluşturulması, kişinin haklarına saygı göstermez (gizlilik hakları dahil) ve bu türden bir kayıt, çalışanların kara listelerini düzenlemek için kullanılabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 177; 357. Rapor, Vaka No. 2711, para. 1188; ve 374. Rapor, Vaka No. 2946, para. 243.)

274. Söz konusu meseleler yargı makamları tarafından onaylanmadığı sürece, polis, bir sendikanın itibarına zarar verebilecek bir açıklamadan kaçınmalıdır.

(Bkz. 335. Rapor, Vaka No. 2304, para. 1018; ve 376. Rapor, Vaka No. 2304, para. 51.)

Sendika ve işveren örgütlerinin bina ve mülklerinin korunması

275. Sendikal haklar ve onların sivil özgürlükler ile ilişkisiyle ilgili Uluslararası Çalışma Konferansı tarafından 54. Oturumunda (1970) kabul edilen kararda, sendika mülkiyetinin yeterli düzeyde korunması hakkının, sendikal hakların normal kullanımı için vazgeçilmez olan sivil özgürlüklerden biri olduğu ifade edilmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 183; 34 3. Rapor, Vaka No. 2426, para. 280; ve 344. Rapor, Vaka No.2476, para. 458.)

276. Komite, sendika tesislerinin ve mülklerinin, postası da dahil olmak üzere, dokunulmazlığının, sendikal hakların kullanılması için gerekli olan bir sivil özgürlük olduğunu hatırlatmaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 178; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 787, Vaka No. 2528, para. 1459; 349. Rapor, Vaka No. 2561, para. 379; 350. Rapor, Vaka No.2476, para. 312; 351. Rapor, Vaka No. 2581, para. 1332, Vaka No. 2598, para. 1354; 354. Rapor, Vaka No.2476, para. 286, Vaka No. 2581, para. 1104; 355. Rapor, Vaka No. 2686, para. 1125; 356. Rapor, Vaka No.2476, para. 38; 357. Rapor, Vaka No. 2713, para. 1100; 358. Rapor, Vaka No. 2726, para. 216; 359. Rapor, Vaka No. 2753, para. 410; 362. Rapor, Vaka No. 2812, para. 391; 367. Rapor, Vaka No. 2913, para. 807; ve 378. Rapor, Vaka No. 2254, para. 843.)

277. Komite, sendika mallarının yeterli korumadan yararlanması gerektiği ilkesinin önemine dikkat çekmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 189; 34 3. Rapor, Vaka No. 2381, para. 135; 355. Rapor, Vaka No. 2642, para. 1173; ve 357. Rapor, Vaka No. 2748, para. 1061.)

278. Sendika binalarının, güvenlik güçleri tarafından işgal izni veren bir mahkeme ilamı olmaksızın işgal edilmesi, yetkililer tarafından sendikal faaliyetlere ciddi bir müdahaledir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 179; 351. Rapor, Vaka No. 2581, para. 1332, Vaka No. 2598, para. 1354; ve 354. Rapor, Vaka No. 2581, para. 1104.)

279. İşçi ve işveren örgüt binalarının dokunulmazlığı hakkı, kaçınılmaz olarak, yetkili mercilerin, bunu yapmak üzere, önceden alınmış izin olmaksızın veya yasal bir yetki olmaksızın bu binalara girmekte ısrar edemeyeceklerine de işaret etmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 180; 354. Rapor, Vaka No.2476, para. 286; ve 357. Rapor, Vaka No. 2713, para. 1100.)

280. Hukukî bir yetki olmaksızın polis veya askeri güçler tarafından sendika binasına girilmesi, sendikal faaliyetlere ciddi ve haklılığı savunulamaz bir müdahale oluşturmaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 181; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 787; 348. Rapor, Vaka No. 2516, para. 678; ve 350. Rapor, Vaka No.2476, para. 312.)

281. Sendika binasının veya sendikacıların evlerinin mahkeme emri olmaksızın aranması, örgütlenme özgürlüğünün çok ciddi biçimde ihlalini teşkil etmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 182; ve 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 837.)

282. Sendika binalarına gerçekleştirilen saldırı ve sendikacılara yönelik tehdit iddiaları incelenirken, Komite, bu tip aktivitelerin sendikacılar arasında sendikal faaliyetlerin yerine getirilmesine zarar veren bir korku havası oluşturduğunu ve yetkililerin bu gibi sorunlardan haberdar oldukları zaman sorumlularının belirlenmesi için acilen soruşturma başlatması ve suçlu tarafları cezalandırması gerektiğini hatırlatmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 184; 346. Rapor, Vaka No. 2482, para. 1094; 351. Rapor, Vaka No. 2581, para. 1332; 354. Rapor, Vaka No. 2581, para. 1104; ve 358. Rapor, Vaka No. 2726, para. 216, Vaka No. 2740, para. 659.)

283. Sendika binalarında arama, her zamanki hukuki merci tarafından, o mercinin ceza gerektiren bir suçun kovuşturmasında önemli olan bir kanıtın binada olduğunun düşünülmesi için makul gerekçeler bulunduğuna ikna olmasıyla verilen iznin ardından ve aramanın verilen iznin amacı ile sınırlanması koşuluyla yapılabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 185; 348. Rapor, Vaka No. 2516, para. 678; ve 355. Rapor, Vaka No. 2686, para. 1125.)

284. Eğer sendika binaları, ağır suçlar işlemiş kişiler tarafından sığınak olarak veya siyasi örgütler için bir toplantı yeri olarak kullanılıyorsa, ilgili sendikalar yetkililerin bu binalara girmelerine karşı herhangi bir dokunulmazlık talebinde bulunamazlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 186.)

285. Sendika binalarına polis müdahalesi özellikle ciddi hallerde haklı kabul edilse dahi, böyle bir müdahalenin hiçbir durumda örgütün bina ve arşivlerinin aranmasını içermemesi gerekmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 187.)

286. Sendika merkezlerinin soyulması ve sendikal örgütlerin ya da sendikacıların soyulması, mümkün olan en kısa sürede, sorumlu olanların kimliğini mümkün olduğu ölçüde saptamak, suçların sebeplerini tespit etmek, sorumluları cezalandırmak, bu tür eylemlerin tekrarını önlemek ve çalıntı malların geri kazanılmasını mümkün kılmak üzere, olayların ve meydana geldiği koşulların tam olarak açıklığa kavuşturulması için adli soruşturmaların derhal yürütülmesini gerektirmektedir.

(Bkz. 346. Rapor, Vaka No. 2482, para. 1095.)

287. Sendika binasına el koyulması veya mühürlenmesi, yetkililer tarafından girişimde bulunulmadan önce, bu tarz hareketlerin sendikal faaliyetleri kayda değer düzeyde felce uğratabilme riski nedeniyle, bağımsız hukuki incelemeye tâbi olmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 188.)

288. Sendika mülkiyetine bir mahkeme emri olmaksızın yetkililer tarafından el konulması, sendikaların mülk sahibi olma ve sendikal faaliyetlere yersiz müdahalede bulunulmaması hakkının ihlali anlamına gelmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 190; 355. Rapor, Vaka No. 2642, para. 1173; 357. Rapor, Vaka No. 2748, para. 1061; ve 378. Rapor, Vaka No. 2254, para. 844.)

289. Sendika bina ve mülklerine karşı saldırıların gerçekleştirildiği bir şiddet ortamı, sendikal hakların kullanımına ciddi bir müdahale oluşturmaktadır; böyle durumlar yetkililer tarafından alınacak katı önlemleri ve özellikle sorumlu olduğu tahmin edilenlerin bağımsız hukuki merci huzurunda sorgulanmasını gerektirmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 191; 355. Rapor, Vaka No. 2686, para. 1124; 372. Rapor, Vaka No. 2254, para. 733; ve 374. Rapor, Vaka No. 2254, para. 908.)

290. Sendika üyelerinin sendika binalarına erişimi, devlet yetkilileri tarafından sınırlandırılmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 192; 359. Rapor, Vaka No. 2753, para. 410; 362. Rapor, Vaka No. 2812, para. 391; ve 367. Rapor, Vaka No. 2913, para. 807.)

291. Sendika üyelerinin sendika binalarına erişimi, işletme tarafından sınırlandırılmamalıdır.

(Bkz. 355. Rapor, Vaka No. 2642, para. 1173; ve 359. Rapor, Vaka No. 2754, para. 675.)

292. Öğle tatilinde düzenlenen 45 dakikalık protestonun sonucu olarak sendikaların kapatılması, örgütlenme özgürlüğü ilkelerinin ihlalini oluşturmaktadır.

(Bkz. 356. Rapor, Vaka No. 2663, para. 768.)

Müklere el konulması ve mülklerin işgal edilmesi

293. İşveren veya çalışan örgütlerinin liderlerinin mülklerine el koyma ve ele geçirme eylemleri, bu tür örgütlerin temsilcileri olarak faaliyetlerinin sonucu olarak gerçekleştirildiyse, örgütlenme özgürlüğüne aykırıdır.

(Bkz. 372. Rapor, Vaka No. 2254, para. 743.)

294. Arazinin istimlak veya ıslah edilmesine hükmeden yasal mekanizmalarda veya mülk edinme hakkını etkileyen diğer mekanizmalarda herhangi bir takdir yetkisi veya ayrımcılık türünü önlemek için her türlü önlemi almak önemlidir.

(Bkz. 372. Rapor, Vaka No. 2254, para. 744.)

295. Bir tarım reformu kapsamında bir merkezi işveren örgütünün liderlerinin arazi ve varlıklarının kamulaştırılması ile ilgili bir vakada, Komite, söz konusu kişilerin Tarım reformu politikasının sonuçlarından kaçınmak için işveren liderleri olarak konumlarından yararlanamayacağını farkında olarak, bu tedbirlerin işveren örgütlerinin çok sayıda liderini ayrımcı bir şekilde etkilediğini kaygıyla belirtmiştir ve söz konusu kişilerin kayıplarının adil bir şekilde tazmin edileceği yönündeki umudunu ifade etmiştir.

(Bkz. 255. Rapor, Vaka No. 1344, para. 55.)

296. Bir işveren liderine karşı “arazi kurtarma tedbirleri” adlı uygulama, işveren liderleri ve örgütleri üzerinde korkutucu bir etkiye sahip olabilir ve 87 sayılı Sözleşmenin 3. maddesini ihlal ederek faaliyetlerinin serbest kullanımını sınırlayabilir.

(Bkz. 356. Rapor, Vaka No. 2254, para. 1542.)

297. İşveren liderlerinin topraklarına el konulmasıyla ilgili olarak, Komite, doğrudan temas misyonu sırasında toplanan bilgiler ışığında, söz konusu kişiler için, bu tedbirlere karşı fiilen mahkemelere temyiz başvurusunda bulunma olasılıklarının nispeten sınırlı olduğuna ve bu el koyma için (kullanılmayan, kârlı olmayan veya terk edilmiş araziler için) herhangi bir tazminat olmadığına veya yetersiz tazminat olduğuna (tarım reformu “tahvilleri” sorunu) ikna olmuştur. Bu nedenle Komite, arazi istimlakı için tazminatla ilgili tüm hükümlerin, sahiplerinin uğradığı zararlar için gerçek ve adil bir tazminat olduğundan emin olmak için gözden geçirilmesi gerektiğini ve tarım reformu sürecinde mallarının zorla ellerinden alındığını düşünen kişiler tarafından talep edilmesi halinde Hükümet’in tazminat dosyalarını yeniden açması gerektiğini düşünmüştür.

(Bkz. 261. Rapor, Vaka No. 1454, para. 29.)

Olağanüstü hal ve sendika ve işveren örgütlerinin haklarının kullanımı

298. Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi, Sözleşmelerin ve Tavsiyelerin Uygulanması Hakkında Uzmanlar Komitesi'nin örgütlenme özgürlüğü sözleşmelerinin, olağanüstü hâlin bulunması mazeretine dayalı olarak, Sözleşmeden doğan yükümlülüklerin azaltılmasına veya uygulanmalarının ertelenmesine izin veren herhangi bir hüküm içermediğini vurguladığını hatırlatmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 193; 346. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1453; 351. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1205; 356. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1145; ve 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 839.)

299. Olağanüstü hâlin süresinin tekrarlanarak uzatılması durumunda, Komite, 1970'teki Uluslararası Çalışma Konferansı tarafından alınan, sendikal haklar ve onların kişisel özgürlüklerle ilişkisi ile ilgili kararın, "çalışan ve işveren örgütlerine verilen hakların (...) kişisel özgürlüklere dayanması gerektiği ve kişisel özgürlüklerin bulunmamasının sendikal haklar kavramının bütün anlamını yok edeceği"ni belirttiğine dikkat çekmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 194; ve 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 839.)

300. Olağanüstü hâlin, sendikal haklar ve kişisel özgürlükler üzerinde, bu hakların kullanımı için önemli olan ciddi kısıtlamalara neden olarak, birkaç yıldan fazla devam ettiği durumlarda, Komite, işveren ve çalışan örgütlerinin kuruluşu, sendika toplantılarının sendika binasında yapılması, hayati olmayan hizmetlerde grev hakkı gibi sendikal hakların belirli bir biçimde kullanımının korunmasının önemli olduğu kanaatine varmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 195.)

301. Hükümete kamuya açık mitinglerin düzenlenmesinde sınırlamalar getirme yetkisi veren olağanüstü hâl düzenlemelerinin yasalaştırılması ve bunların yalnız kamuya açık sendika mitinglerine değil, tüm halk mitinglerine ve olayların hükümetin olağanüstü hâl ilan edilecek kadar ciddi olduğunu düşünmesine sebep olanlara uygulanabilmesi, kendi başına sendikal hakların ihlâlini oluşturmaz.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 196; ve 340. Rapor, Vaka No. 2412, para. 1133.)

302. Bir devrimci hükümet tarafından genel siyasi yapıdan kaynaklanan nedenlerle ortaya çıkan olağanüstü dönem süresince bazı yayınlara sınırlamalar koyulduğunda, Komite, bu tedbirlerin istisnai durumunu hesaba katmakla birlikte; hükümetin dikkatini sendika yayınlarının özgürlüğüne saygı gösterilmesini sağlamanın önemine çekmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 197.)

303. Anayasa gereğince olağan üstü hal ilanına yol açan, Anayasal hükümete karşı teşebbüs edilmiş bir darbe nedeniyle, grev hakkına ve ifade özgürlüğüne getirilen kısıtlamalar, böyle kısıtlamaların, şiddetli bir ulusal olağanüstü hâl durumunda haklı bulunması gerekçesiyle örgütlenme özgürlüğünü ihlal etmemektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 198.)

304. İdari otorite tarafından geçici olarak yürürlükten kaldırılma veya iptale ilişkin herhangi bir tedbir, olağanüstü hâl durumunda gerçekleştirildiğinde, böyle bir yürürlükten kaldırma veya iptale karşı mahkemeye başvurma hakkını içeren normal hukuki korumaları da beraberinde getirmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 199)

305. Olağanüstü tedbirlerin uzun yıllar uzatıldığı bir durumda, Komite, sıkıyönetim hukukunun sendikal hakların tam kullanımıyla bağdaşmadığına dikkat çekmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 200.)

306. Toplum karşıtı bölücü unsurları hedefleyen olağanüstü hâl yasaları, yasal sendikal haklarını kullanan çalışanlara karşı uygulanmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 201.)

307. Siyasi bir kriz veya şiddetli bir karışıklık (iç savaş, devrim, vb.) durumundaki ülkeler hakkında, Komite, hükümetler tarafından alınan, sendikal örgütlere karşı olanları da içeren çeşitli tedbirleri incelerken, iddiaların doğruluğu araştırılırken bu istisnai durumları göz önünde tutmayı önemli bulmuştur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 202.)

308. Eylemlerin, olağanüstü hâl için yapılmış bir anayasa hükmü altında ele alındığı ve teröre karşı özel hükümlerin kabul edildiği durumlarda, Komite, bir ülkeyi etkileyebilecek ciddi şiddet koşullarının bilincinde olmakla birlikte, nitelikleri gereği temel haklar üzerinde belirli kısıtlamalar getirmeleri olası olan olağanüstü hâl tedbirlerinden ziyade mümkün olabildiğince olağan hukuka başvurulması gerektiğine dikkat çekmelidir.

(Bkz. 56. Rapor, Vaka No. 216, para. 157; ve 294. Rapor, Vaka No. 1689, para 301.)

309. Komite, ayrıca, olağanüstü hâlin olduğu yerlerde, hükümetler, meslek örgütleriyle ve onların temsilcileriyle ilişkilerinde, en kısa zamanda, nitelikleri gereği temel haklar üzerinde belirli kısıtlamalar getirmeleri olası olan olağanüstü hâl tedbirlerinden ziyade mümkün olabildiğince olağan hukuka dayanmasının arzu edilirdiğini anımsatmak istemektedir.

(Bkz. 340. Rapor, Vaka No. 2412, para. 1133)

310. Eğer bir devrimci hükümet anayasal teminatları geçici olarak yürürlükten kaldırır, bu durum, ilgili sendikaların sendikal amaçlardan uzaklaşması ve hukuka karşı gelmesi nedeniyle bu gibi tedbirlerin gerekli olduğu koşullar haricinde, 87 Sayılı Sözleşme'nin 3. Maddesine aykırı olarak, yetkililer tarafından sendika işlerine ciddi bir müdahale meydana getirebilir. Her halükârda, geciktirmeden başvuru labilecek, yeterli hukuki teminatlar, bu gibi tedbirlere eşlik etmelidir.

(Bkz. 131. Rapor, Vaka No. 626 ve 659, para. 113.)

Sendika ve işveren örgütlerinin haklarını etkileyen siyasi nitelikteki soruşturmalar

311. Uluslararası Çalışma Konferansı tarafından 1970'deki sendikal haklar ve onların kişisel özgürlüklerle ilişkisi ile ilgili kararında vurgulandığı gibi örgütlenme özgürlüğüne saygı gösterilmesi medeni özgürlüklere saygı gösterilmesine yakından bağlı ise, bir ülkenin siyasi kurumlarının değerlendirilmesi ile örgütlenme özgürlüğünün kullanımına ilişkin sorunların birbirinden ayrılması önemlidir. Bununla birlikte, genel olarak ülkenin siyasi sistemine bakılmaksızın, çalışan ve işverenlerin örgütlerinin, yerine getirecekleri kendi özel işlevleri vardır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 205.)

312. Aslında siyasi karakterli olan ve sendikal hakları sınırlamayı amaçlamayan tedbirler, yine de bu hakların kullanımını etkileyecek bir biçimde uygulanabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 206; 358. Rapor, Vaka No. 2723, para. 552; ve 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 832.)

313. 1970'deki Uluslararası Çalışma Konferansı'nda ifade edildiği gibi, genel olarak, örgütlenme özgürlüğüne saygı gösterilmesi, medeni özgürlüklere saygı gösterilmesine yakından bağlı olmasına karşın, bir ülkenin siyasi değerlendirmesiyle ilgili meselelerle, örgütlenme özgürlüğünün tanınmasını birbirinden ayırmak önemlidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 207.)

314. Örgütlenme özgürlüğünün kullanımına zarar vermeyen siyasi meseleler Komite'nin yetkisi dışındadır. Komite, mevcut düzeni yıkmaya yönelik faaliyetlere dayanan şikayetlerle ilgilenmeye yetkili değildir ve aynı biçimde hükümetin yanında atıfta bulunulan siyasi meselelerle ilgilenmeye de yetkili değildir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 208; ve 350. Rapor, Vaka No. 2508, para. 1101.)

İşçi ve İşverenlerin Ayrım Gözetmeksizin Örgüt Kurma ve Örgütlere Üye Olma Hakkı

3

Genel ilke

315. Sendikal sorunlarda eşit muamele ilkesini dile getirmek için düzenlenen 87 Sayılı Sözleşme'nin 2. Maddesi ve bu maddede kullanılan "herhangi bir ayırım yapılmaksızın" ifadesi, örgütlenme özgürlüğünün, yalnızca ekonominin özel sektöründeki çalışanlar için değil, genel olarak devlet memurları ve kamu hizmetlerinde çalışanlar için de meslek, cinsiyet, renk, ırk, inanç, ulus, politik görüş vb. hiçbir konuda ayırım yapılmaksızın güvence altında olması gerektiğini ifade eder.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 209; 35 3. Rapor, Vaka No. 2625, para. 961, Vaka No. 2637, para. 1051; 362. Rapor, Vaka No. 2620, para. 595; 364. Rapor, Vaka No. 2882, para. 302; 367. Rapor, Vaka No. 2620, para. 553; 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 841; 374. Rapor, Vaka No. 2620, para. 301; ve 378. Rapor, Vaka No. 2952, para. 69.)

İrk, siyasi görüş veya milliyete dayalı ayrımlar

316. Afrikalı çalışanların sözleşmeleri müzakere etmek ve uyuşmazlıkları çözmek için endüstriyel konseylere kayıt olabilen ve iştirak edebilen sendikalar kurmaktan men eden bir yasa, ülkelerin çoğunda kabul edilen ve çalışanların herhangi bir ayırım yapılmaksızın örgüt kurma hakkı ve önceden izin olmaksızın kendi istekleri ile sendikaya üye olmak için sadece ilgili örgütün kurallarına tabi olacakları şartını koyan 87 Sayılı Sözleşme ile bağdaşmayan bir ayrımcılık meydana getirir. Bu ayrıca tüm çalışan örgütlerinin toplu pazarlık hakkını kullanması gerektiği ilkesiyle de bağdaşmaz.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 210.)

317. Karma (farklı ırklardan çalışanlardan meydana gelen) sendikalara kayıt olmanın yasaklanması, genel olarak kabul edilen, çalışanların herhangi bir ayırım olmaksızın örgüt kurma hakkı ve önceden izin almaksızın kendi istekleri ile sendikaya üye olmak için sadece ilgili örgütün kurallarına tabi olacakları ilkesi ile bağdaşmaz.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 211.)

318. İşçiler herhangi bir ayırım olmaksızın, özellikle siyasi görüşe dayalı ayrımcılık olmaksızın kendi istedikleri sendikaya katılma hakkına sahip olmalıdırlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 212; 346. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1453; 351. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1205; 356. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1145; ve 378. Rapor, Vaka No. 3119, para. 668.)

319. İşçiler, ülkenin siyasi modeli de dahil olmak üzere, Hükümetin sosyal ve ekonomik modelini destekleyip desteklemediğine bakılmaksızın, gerekli gördükleri kuruluşları tam bir güvenlik iklimi içinde kurma hakkına sahip olmalıdırlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 213; 346. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1453; 351. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1205; 355. Rapor, Vaka No. 2620, para. 702; 356. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1145; ve 378. Rapor, Vaka No. 3119, para. 668.)

320. Komite, 87 Sayılı Sözleşme'nin 2. maddesine atıfta bulunarak, sayısız durumda göçmen çalışanları de kapsayacak şekilde örgütlenme özgürlüğü hakkını yorumladığını hatırlatmaktadır.

(Bkz. 35 3. Rapor, Vaka No. 2637, para. 1051; ve 362. Rapor, Vaka No. 2637, para. 90.)

321. Komite, hem kayıtlı hem kayıtsız göçmen çalışanların örgütlenme hakkının güvence altına alınmasının önemini vurgulamıştır.

(Bkz. 355. Rapor, Vaka No. 2620, para. 706.)

322. İşçi hakları, herhangi bir ayırım yapılmaksızın, kendi seçtikleri örgütleri önceden izin almaksızın kurmak ve bunlara katılmak için, ülkede yasal olarak ikamet eden herhangi birinin, milliyete dayalı herhangi bir ayırım yapılmaksızın, oy hakkı da dahil olmak üzere, sendikal haklardan yararlandığını ifade etmektedir.

(Bkz. 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 842; ve 378. Rapor, Vaka No. 2952, para. 69.)

323. Düzensiz durumdaki göçmen çalışanların örgütlenme hakkının reddedilmesiyle ilgili olarak, Komite, silahlı kuvvetler ve polis hariç olmak üzere tüm çalışanların 87 Sayılı Sözleşme kapsamında olduğunu anımsatmış ve Hükümetten, söz konusu mevzuatta, 87 sayılı Sözleşmenin 2. Maddesinin şartlarını dikkate almasını talep etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 214; 35 3. Rapor, Vaka No. 2620, para. 788; 355. Rapor, Vaka No. 2620, para. 705; 358. Rapor, Vaka No. 2620, para. 458; 362. Rapor, Vaka No. 2620, para. 595; 367. Rapor, Vaka No. 2620, para. 553; ve 371. Rapor, Vaka No. 2620, para. 252.)

324. Komite, ILO Konferansı tarafından 92. Oturumunda (2004) benimsenen küresel bir ekonomide, göçmen çalışanlara adil işlem yapılmasına ilişkin “[...] göçmen çalışanlar da Çalışma Yaşamında Temel İlke ve Haklar ve İzlenmesi ILO Bildirgesi (1998) tarafından sunulan korumadan faydalanırlar” kararını anımsatmıştır. Ayrıca, örgütlenme özgürlüğü ve toplu pazarlık yapma hakkı, istihdam ve meslekte ayrımcılık yapılmaması, zorla çalıştırmanın yasaklanması ve çocuk işçili-

ğinin ortadan kaldırılması ile ilgili sekiz temel ILO Sözleşmesi, statüye bakılmaksızın tüm göçmen çalışanları kapsamaktadır. [para. 12].

(Bkz. 35 3. Rapor, Vaka No. 2620, para. 788; 355. Rapor, Vaka No. 2620, para. 705; 358. Rapor, Vaka No. 2620, para. 458; ve 371. Rapor, Vaka No. 2620, para. 252 ve Vaka No. 2988, para. 842.)

325. Yabancılarla sendikal hakların verilmesi hususunda, karşılıklılık şartı 87 sayılı Sözleşme'nin 2. maddesi kapsamında kabul edilebilir değildir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 215.)

Sözleşmenin niteliğine göre ayrımlar

326. Komite, ILO Adil Bir Küreselleşme için Sosyal Adalet Bildirgesi 935.paragrafı ışığında Çalışma Haklarına İlişkin Temel Sözleşmelere Dair Uzmanlar Komitesi'nin genel sörveyinde aşağıda değinilen bulgulara şöyle atıf yapmıştır: “Komite, sendika örgütleri tarafından dile getirilen temel kaygılardan birinin, özellikle de sürekli yenilenen kısa vadeli geçici sözleşmeler; bazı hükümetler tarafından dahi, yasal olarak zorunlu görevleri yerine getirmek için kendi kamu hizmetlerinde kullandıkları dış kaynak kullanımı (*alt işveren sistemi*) ve sendika karşıtı nedenlerden dolayı sözleşmelerin yenilenmemesi durumlarında güvencesiz istihdam biçimlerinin sendikal haklar ve çalışan haklarının korunması üzerindeki olumsuz etkisi olduğunu gözlemlemektedir. Bu usullerden bazıları, özellikle de gerçek ve devam eden bir çalışma ilişkisini gizlediklerinde, çalışanlarını örgütlenme özgürlüğüne ve toplu pazarlığa erişimden mahrum bırakmaktadır. Bazı iş güvensizliği formları da çalışanların sendikalara katılmalarını engelleyebilir. Komite, üç taraflı bir çerçevede dahilinde, tüm üye devletlerde, bu istihdam biçimlerinin sendikal hakların kullanımı üzerindeki etkisini incelemenin önemini vurgulamak istemektedir.”

(Bkz. 364. Rapor, Vaka No. 2899, para. 572.)

327. Tüm çalışanlar, istihdam ilişkisini biçimlendiren sözleşme türüne bakılmaksızın, örgütlenme özgürlüğü hakkından yararlanabilmelidir.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 3042, para. 560.)

328. İşçilerin işverenle ilişkide bulunduğu statünün, çalışan örgütlerine katılma ve faaliyetlerinde yer alma hakları üzerinde hiçbir etkisi olmamalıdır.

(Bkz. 349. Rapor, Vaka No. 2556, para. 754; 378. Rapor, Vaka No. 2824, para. 158.)

329. Bütün çalışanların, güvencesiz durumlarından istifade edilmesi olasılığını ortadan kaldırmak üzere, statülerine bakılmaksızın, örgütlenme özgürlüğü hakları teminat altına alınmalıdır.

(Bkz. 355. Rapor, Vaka No. 2620, para. 706.)

330. Örgütlenme hakkının kapsadığı kişileri belirleme kriteri, bir istihdam ilişkisinin varlığına dayanmamaktadır. İstihdam sözleşmesi olmayan çalışanlar, eğer arzu ederlerse, kendi seçtikleri örgütleri oluşturma hakkına sahip olmalıdırlar.

(Bkz. 349. Rapor, Vaka No. 2498, para. 735; 35 3. Rapor, Vaka No. 2498, para. 557; ve 354. Rapor, Vaka No. 2560, para. 439.)

331. Zirai-gıda işletmelerinde istihdam edilen tüm çalışanlar, bu işletmelerle olan istihdam ilişkilerinin türünden bağımsız olarak, o sektördeki çalışanların çıkarlarını temsil eden sendikal örgütlere katılma hakkına sahip olmalıdırlar.

(Bkz. 378. Rapor, Vaka No. 2824, para. 158.)

Mesleki kategoriye göre ayrımlar

A. Genel ilkeler

332. Tüm çalışanlar, mesleğe ilişkin ayrımcılık da dahil, herhangi bir ayırım gözetilmeksizin, kendi seçtikleri örgütleri kurma ve bunlara katılma hakkına sahip olmalıdırlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 216; 349. Rapor, Vaka No. 2524, para. 854; 350. Rapor, Vaka No. 2547, para. 801; 35 3. Rapor, Vaka No. 2620, para. 788; 355. Rapor, Vaka No. 2620, para. 705; 358. Rapor, Vaka No. 2620, para. 458; 364. Rapor, Vaka No. 2882, para. 305, Vaka No. 2848, para. 425; 371. Rapor, Vaka No. 2620, para. 252, Vaka No. 2988, para. 841; ve 37 3. Rapor, Vaka No. 3048, para. 424.)

333. Örgütlenme hakkının tanınması için sınırlı bir meslekler listesi oluşturmak, çalışanların, herhangi bir ayırım gözetilmeksizin, kendi seçtikleri örgütleri kurma ve bunlara katılma hakkına sahip olmaları gerektiğine ilişkin ilkeye aykırı olacaktır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 217.)

B. Kamu görevlileri

334. 87 Sayılı Sözleşme'nin içerdiği standartlar herhangi bir ayırım yapılmaksızın bütün çalışanlara uygulanır ve bu nedenle Devletin çalışanları için de uygulanabilirler. Gerçekten, her iki kategoride çalışanların, kendi çıkarlarını savunmak için örgütlenme hakkına sahip olması gerektiğine göre, sendikal meselelerde özel sektör ve kamu çalışanları arasında bir ayırım gözetmenin, haksız olacağı düşünülmüştür.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 218; 348. Rapor, Vaka No. 2516, para. 675; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 840; ve 370. Rapor, Vaka No. 2926, para. 385 ve Vaka No. 2961, para. 488.)

335. 87 Sayılı Sözleşme'nin 2. maddesi, çalışanların, herhangi bir ayırım gözetmeksizin, kendi seçtikleri örgütleri kurma hakkına sahip olacaklarını öngörmektedir. Bu, kamu idaresi çalışanlarının da aynı haktan yararlanmaları gerektiği anlamına gelmektedir.

(Bkz. 342. Rapor, Vaka No. 2363, para. 89.)

336. Kamu görevlileri, diğer tüm çalışanlar gibi, herhangi bir ayırım yapılmaksızın, önceden izin almadan, mesleki çıkarlarını geliştirmek ve savunmak için, kendi seçtikleri örgütleri kurma ve onlara katılma hakkına sahiptirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 219; 340. Rapor, Vaka No. 2412, para. 1140; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 741; 347. Rapor, Vaka No. 2537, para. 19; 35 3. Rapor, Vaka No. 2650, para. 418, Vaka No. 1865, para. 698; 357. Rapor, Vaka No. 2707, para. 397; 362. Rapor, Vaka No. 2812, para. 388; 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 841; ve 377. Rapor, Vaka No. 3064, para. 210.)

337. Kamu çalışanlarının, (yalnızca 87 Sayılı Sözleşme'nin 9. Maddesi gereğince, silahlı kuvvetler ve polis olası istisnasıyla) özel sektördeki işçiler gibi, üyelerinin çıkarlarını geliştirmek ve savunmak için, kendi tercihleriyle örgütler kurabilmeleri gerekmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 220; 340. Rapor, Vaka No. 2433, para. 323, Vaka No. 2431, para. 922; 34 3. Rapor, Vaka No. 2430, para. 360; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 741; 348. Rapor, Vaka No. 2433, para. 48, Vaka No. 2516, para. 675; 35 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 698; 354. Rapor, Vaka No. 2433, para. 18; 357. Rapor, Vaka No. 2707, para. 397; 36 3. Rapor, Vaka No. 2892, para. 1152; 367. Rapor, Vaka No. 2892, para. 1236; ve 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 841.)

338. Devletin ve yerel yönetimlerin çalışanlarının sendika kurma ve sendikaya kayıt olma haklarının öneminden dolayı, Devlet hizmetindeki çalışanların örgütlenme hakkının yasaklanması, genel olarak kabul edilen, çalışanların herhangi bir ayırım yapılmaksızın, önceden izin almadan, kendi seçtikleri örgütleri kurma hakkına sahip olmaları gerektiği ilkesiyle bağdaşmamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 221.)

339. Bu hak özel sektördeki işçiler tarafından kullanılırken, kamu sektöründeki çalışanların sendika kurma haklarının reddi, onların örgütlerinin, sendikaların yararlandığı aynı avantajlar ve ayrıcalıklardan yararlanamamaları sonucunu doğurarak, devlette istihdam edilen çalışanlar ve onların örgütleri ile özel sektör çalışanları ve onların örgütleriyle karşılaştırıldığında ayrımcılık içermektedir. Böyle bir durum, bu ayrımların hem 87 Sayılı Sözleşme'nin çalışanların "herhangi bir ayırım olmaksızın", önceden izin almadan kendi istedikleri örgütleri kurabilme ve bunlara katılabilme hakkına ilişkin 2. Maddesi'ndeki, hem de Sözleşmenin 3. ve 8 Maddelerindeki, 2. paragraf ile uygunluğu sorununa yol açar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 222; 355. Rapor, Vaka No. 2680, para. 887; 360. Rapor, Vaka No. 2680, para. 59; 36 3. Rapor, Vaka No. 2680, para. 154; ve 367. Rapor, Vaka No. 2680, para. 65.)

340. Söz konusu düzenlemeler 87 Sayılı Sözleşme hükümlerine uygun olduğu sürece, kamu görevlilerinin örgütlenme hakkını düzenleyen özel yasal düzenlemelerin geçerliliğine itiraz etmek için herhangi bir neden bulunmamaktadır.

(Bkz. 371. Rapor, Vaka No 3031, para. 637.)

341. Bir uyuşmazlık çözüm mekanizmasının varlığı, hükümet çalışanlarına örgütlenme hakkının reddedilmesini haklı çıkaramaz.

(Bkz. 367. Rapor, Dava No. 2680, paragraf 65.)

342. Kamu sektörü çalışanlarının özel hukuk sisteminden kamu hukuku sistemine geçişi örgütlenme özgürlüğü ve toplu pazarlık ilkelerine uygun olduğu sürece, tek başına sorun oluşturmamaktadır.

(Bkz. 376 Rapor, Dava No. 2970, paragraf 466.)

343. Komite, bir Hükümet'in, profesyonel hizmetlere yönelik sivil sözleşmeler temelinde Devlet tarafından işe alınan çalışanların örgütlenme hakkını tanıması ihtiyacının altını çizmiştir.

(Bkz. 36 3. Rapor, Vaka No. 2768, para. 641; ve 376. Rapor, Vaka No. 3042, para. 532.)

(a) Silahlı kuvvetler ve polis teşkilatı üyeleri

344. 87 Sayılı Sözleşme'nin uygulanmasının dışında bırakılabilecek Silahlı kuvvetler mensupları sınırlı biçimde tanımlanmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 223; ve 34 3. Rapor, Vaka No. 2432, para. 1027.)

345. 87 Sayılı Sözleşme'nin 9. Maddesi'nin, 1. Paragrafı, "Bu sözleşmede öngörülen teminatların silahlı kuvvetlere ve polis mensuplarına ne ölçüde uygulanacağını ulusal mevzuatla belirleneceğini" öngörmüştür; bu şartlar altında, Uluslararası Çalışma Konferansı'nın Sözleşmeyle güvence altına alınmış hakların, silahlı kuvvetlere ve polis mensuplarına ne ölçüde verilmek istendiği konusundaki kararı devletlere bırakma niyetinde olduğu açıktır ki, bu Sözleşmeyi onaylayan devletlerin sözü geçen kategorideki şahıslara bu hakları vermelerinin gerekmediği anlamına gelmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 224; 357. Rapor, Vaka No. 2738, para. 1134; 368. Rapor, Vaka No. 2943, para. 758; ve 374. Rapor, Vaka No. 3073, para. 501.)

346. 87 Sayılı Sözleşmenin 9. Maddesi'nin 1. Paragrafı, bu sözleşmede öngörülen teminatların silahlı kuvvetlere ve polis mensuplarına ne ölçüde uygulanacağını ulusal mevzuatla belirleneceğini öngörmesi, bir devletin yasaları tarafından getirilen silahlı kuvvetler ve polisin sendikal haklarına ilişkin herhangi bir sınırlama veya dışarıda bırakmanın Sözleşme'ye aykırı olduğu varsayımını haklı çıkaramaz; bu ILO'ya üye devletlerin takdirine bırakılmış bir konudur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 225.)

347. 87 Sayılı Sözleşme'nin 2. Maddesi, çalışanların ve işverenlerin herhangi bir ayırım yapılmaksızın, kendi istedikleri örgütleri kurabilme ve bunlara katılabilme hakkını temin etmektedir. Sözleşme'nin 9. Maddesi polis ve silahlı kuvvetler için tedbirler kapsamında istisnalara izin vermekle birlikte, Komite, dışarıda bırakıla-

bilecek silahlı kuvvetler mensuplarının sınırlı biçimde tanımlanabileceğini hatırlatır. Ayrıca, Sözleşme ve Tavsiyelerin Uygulanması Hakkında Uzmanlar Komitesi, Sözleşme'nin bu maddesi yalnızca genel ilkeye istisnalar getirdiğine göre, şüphe halinde, çalışanların sivil sayılması gerektiğini gözlemlemiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 226.)

(b) Silahlı kuvvetlerde sivil personel

348. Silahlı kuvvetlerin imalat kuruluşlarındaki sivil personel 87 Sayılı Sözleşme'ye uygun olarak önceden izin almaksızın, kendi seçtikleri örgütleri kurma hakkına sahip olmalıdırlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 227; 34 3. Rapor, Vaka No. 2432, para. 1027; 348. Rapor, Vaka No. 2520, para. 1032; 349. Rapor, Vaka No. 2520, para. 206; 35 3. Rapor, Vaka No. 2520, para. 188; ve 355. Rapor, Vaka No. 2520, para. 111.)

349. Ordu Bankası'nda çalışan sivil personel sendikal örgütler kurma ve sendikal örgütlere katılma hakkından ve sendika karşıtı ayrımcılık yasalarına karşı yeterli korumadan ülkedeki diğer sendika üyeleri ve sendika liderleriyle aynı biçimde yararlanmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 228.)

350. Ordudaki hizmetlerde çalışan siviller, sendika kurma hakkına sahip olmalıdırlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 229; 344. Rapor, Vaka No. 2273, para. 147, Vaka No. 2454, para. 1065; ve 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 841.)

(c) Yargı personeli

351. Hakimlerin ve savcılarının sendika kurma hakkını reddeden bir hüküm, çalışanlar "herhangi bir ayrım olmaksızın" önceden izin almadan "kendi seçtikleri" örgütleri kurabilme ve bunlara katılabilme hakkı gereğince ilgili Sözleşmelerde belirtilen örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırıdır.

(Bkz. 371. Rapor, Vaka No. 2892, para. 933.)

352. Hakimler, diğer tüm çalışanlar gibi, örgütlenme özgürlüğünden faydalanmalıdır.

(Bkz. 377. Rapor, Vaka No 3064, para. 210.)

(d) Yerel kamu hizmeti çalışanları

353. Yerel kamu hizmeti çalışanları, "kendi seçtikleri" örgütleri kurabilmeli ve bu örgütler temsil ettikleri çalışanların çıkarlarını ilerletme ve savunma hakkından tam anlamıyla yararlanmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 230 ve 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 772.)

(e) İtfaiyeciler

354. İtfaiyecilerin yerine getirdikleri işlevler, onların örgütlenme hakkından dışlanmalarını haklı çıkarmamaktadır. Onlar bu nedenle örgütlenme hakkından yararlanmalıdırlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 231; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 741; 35 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 698; ve 37 3. Rapor, Vaka No. 3035, para. 377.)

355. (Her ne kadar kolektif eylem hakları çeşitli sınırlama ve yasaklamalara tabi olabilirse de) itfaiyecilerin kendi seçtikleri örgütleri kurabilme ve bunlara katılabilme hakkı da temin edilmelidir.

(Bkz. 340. Rapor, Vaka No. 1865, para. 751.)

356. İtfaiyecilere, 87 Sayılı Sözleşmenin 2. Maddesi uyarınca, genel iş kanunu kapsamındaki itfaiyecileri de kapsayabilen ancak sadece onlarla sınırlı olmayan bir üyelik sistemine sahip, daha üst düzey örgütlenmeler kurma ya da onlara katılma hakkı dahil olmak üzere, kendi seçtikleri örgütleri kurma ve bunlara katılma hakkı verilmelidir.

(Bkz. 360. Rapor, Vaka No. 2777, para. 778.)

(f) Cezaevi personeli

357. Cezaevi personeli örgütlenme hakkından yararlanmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 232; 34 3. Rapor, Vaka No. 2432, para. 1027; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 741; 35 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 698; 355. Rapor, Vaka No. 2617, para. 503; ve 368. Rapor, Vaka No. 2609, para. 469.)

(g) Gümrük memurları, vergi memurları ve
göçmenlik hizmetleri çalışanları

358. Gümrük memurları 87 Sayılı Sözleşme tarafından kapsanmaktadırlar ve bu nedenle örgütlenme hakkına sahiptirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 233; ve 34 3. Rapor, Vaka No. 2432, para. 1027.)

359. Gümrük, vergi, göç, cezaevi ve önleyici hizmet çalışanları tarafından yerine getirilen işlevler, 87 Sayılı Sözleşme'nin 9. Maddesi temelinde örgütlenme hakkından dışlanmalarına gerekçe olmamalıdır.

(Bkz. 34 3. Rapor, Vaka No. 2432, para. 1027.)

(h) İş müfettişliğinde çalışanlar

360. İş müfettişliğinde çalışanların örgütlenme haklarının reddedilmesi, 87 sayılı Sözleşme'nin 2. Maddesinin ihlalini oluşturmaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 234; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 741; ve 35 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 698.)

(ı) Öğretmenler

361. Öğretmenler, mesleki çıkarlarını geliştirmek ve savunmak için, önceden izin almaksızın, kendi seçtikleri örgütleri kurabilme ve onlara katılabilme hakkına sahip olmalıdırlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 235; 350. Rapor, Vaka No. 2547, para. 801; ve 357. Rapor, Vaka No. 2707, para. 397.)

362. Öğretmenler, diğer tüm çalışanlar gibi, örgütlenme özgürlüğü hakkından yararlanmalıdırlar.

(Bkz. 377. Rapor, Vaka No. 3064, para. 210.)

363. Hizmet sağlama sözleşmeleriyle idare edilen öğretim elemanları hakkında, Komite, 87 Sayılı Sözleşme yalnızca silahlı kuvvetler ve polisın Sözleşme kapsamı dışında tutulmasına izin verdiğine göre, söz konusu öğretim elemanlarının kendi seçtikleri örgütleri kurabilmeleri ve bunlara katılabilmeleri gerektiği kanaatine varmıştır.

(Bkz. 326. Rapor, Vaka No. 2013, para 416.)

364. Kamu ve özel üniversitelerde çalışanlar, örgüt kurma ve onlara üye olma hakkına sahip olmalıdırlar.

(Bkz. 357. Rapor, Vaka No. 2677, para. 79.)

365. Öğretim ve araştırma asistanları, çalışan oldukları sürece, örgütlenme haklarının tam olarak korunmasını sağlamalıdır.

(Bkz. 350. Rapor, Vaka No. 2547, para. 801.)

366. Komite, bir hükümetten Üniversiteler Yasası'nın işverene akademik personel örgütlerinin üyesi olabilecek kişileri belirleme yetkisi veren şartının yürürlükten kaldırılması için önlem alınmasını istemiştir. Komite ayrıca akademik personelin atanması için, gerektiğinde, üçüncü bir tarafın hakemliği yoluyla veya gayrı resmi mekanizmaların bazı biçimleriyle bağımsız bir sistemin ortaya konması imkânına önem verilmesini önermiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 237.)

(i) Büyükelçiliklerdeki personel

367. 87 ve 98 sayılı sözleşmeler, büyükelçiliklerin kendi yerlerinde işe alınmış personele uygulanabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 238.)

368. Örgütlenme özgürlüğü ilkelerini uygulama görevi, kamu idaresinin ayrılmaz bir parçası olarak elçiliklere, konsolosluklara ve diğer ofislere uzanır. Komite, bir

Devletin, ILO Sözleşmelerinin, kendi topraklarının bir parçası olmadıkları için elçilikler için uygulanabilir olmadığı yönündeki iddiasını kabul etse dahi, bu argümanın, geliştirmek için yetkilendirildiği, örgütlenme özgürlüğünün temel ilkeleri için geçerli olmadığını kabul etmektedir.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2437, para. 1312.)

(j) Üst düzey kamu görevlileri

369. Üst düzey kamu görevlilerinin mevzuatın tamamen dışında tutulmaları, örgütlenme temel haklarının ihlalidir. Bu nedenle, bu tür kamu görevlilerinin çıkarlarını savunmak üzere kendi derneklerini oluşturma hakkını elde etmelerini ve bu personel kategorisinin diğer kamu çalışanlarının örgütlerini zayıflatacak kadar geniş tanımlanmadığını temin etmek gereklidir.

(Bkz. 340. Rapor, Vaka No 1865, para.751 ve 752.)

370. Üst düzey yöneticilik veya politika yapma sorumluluklarını yerine getiren kişilerle ilgili olarak, Komite, bu kamu görevlilerinin diğer çalışanları temsil eden sendikalara katılmaları yasaklanabilse de bu tür kısıtlamaların bu kategorideki çalışanlarla katı biçimde sınırlandırılması gerektiği ve onların da çıkarlarını savunmak için kendi örgütlerini kurma hakkına sahip olmaları gerektiği görüşündedir.

(Bkz. 2006 Özet, para. 253; 346. Rapor, Vaka No 1865, para 741; 353 nolu Rapor, Vaka No 1865, para. 698; ve 363 nolu Rapor, Vaka No 1865, para. 121.).

371. Siyasi karar alıcılar veya üst düzey kamu görevlileri ile ilgili 151 Sayılı Sözleşmede bulunan istisna, ayırım yapılmaksızın tüm kamu görevlilerine temin edilmesi gereken örgütlenme hakkıyla ilgili değil, toplu pazarlık konusu ile ilgilidir.

(Bkz. 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 741.)

C.Güvenlik görevlileri

372. Özel güvenlik görevlileri, kendi seçtikleri sendikaları özgürce kurabilmelidirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 239; ve 342. Rapor, Vaka No. 2423, para. 482.)

373. Ulusal bir anayasa, işlerinin doğası gereği silah taşınması gereken çalışanların örgütlenme hakkının reddedilmesi etkisine yol açmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 240; ve 342. Rapor, Vaka No. 2423, para. 482.)

D.Tarım çalışanları

374. Tarım çalışanları örgütlenme hakkından yararlanmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 241; ve 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 841.)

375. Sendika üyelerinin %60'tan az olmamak kaydıyla okuryazar olması gerektiğini emreden yasalar, 87 Sayılı Sözleşme'de tespit edilen çalışanların herhangi bir ayırım yapılmaksızın, kendi istedikleri örgütleri kurma hakkına sahip olacakları ilkesiyle bağdaşmamaktadır. 11 Sayılı Sözleşme'nin 1. Maddesi bu ilkeyi teyit etmektedir ve Uluslararası Çalışma Örgütü'nün bu Sözleşmeyi onaylayan tüm üyelerinin, bütün tarımda çalışanlara, sanayi çalışanları ile aynı örgütlenme ve birleşme haklarını sağlamayı üstlendiğini ifade etmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 242.)

E. Plantasyon işçileri

376. 1950'deki ilk oturumunda Plantasyon Komitesi tarafından alınan kararda, plantasyon işçilerinin özgür, bağımsız ve demokratik olarak örgütlenmesi yolunda herhangi bir engel varsa, işverenlerin bunları kaldırmaları şart koşulmuştur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 243.)

F. Hava ve deniz taşımacılığı çalışanları

377. Hava ve deniz taşımacılığı çalışanları, diğer tüm işçiler gibi, örgütlenme özgürlüğü hakkından yararlanmalıdırlar.

(Bkz. 377. Rapor, Vaka No. 3064, para. 210.)

378. Uluslararası havayollarında sendikal faaliyetlerin yasaklanması, örgütlenme özgürlüğünün ciddi biçimde ihlalini oluşturur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 244.)

G. Liman işçileri

379. Bir ülkedeki liman çalışanlarının, teamül ve anlaşma gereği, hükümet görevlileri olarak sınıflandırıldığı ve bu nedenle Sendikalar Kanunu'nun kapsamı dışında olduğu ve hükümetin 87 sayılı Sözleşme'nin (söz konusu ülke tarafından onaylanmıştır) onlara uygulanmayacağı fikrinde olduğu bir durumda, Komite hükümetin Sözleşmenin çalışanlara "herhangi bir ayırım yapılmaksızın" uygulanması için uluslararası bir yükümlülük üstlendiğine ve bu koşullarda Sözleşme hükümlerinin herhangi bir özel veya ulusal anlaşma, teamül veya başka bir düzenleme nedeniyle çalışan ve hükümet çalışanı gibi özel kategoriler arasında değişiklik yapamayacağına işaret etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 245.)

H. Hastane personeli

380. İşçilerin çıkarlarını geliştirmek ve savunmak için önceden izin almaksızın örgütler kurma ve bunlara katılma hakkı, herhangi bir ayırım yapılmaksızın, hastane personeli de dâhil, tüm çalışanlar tarafından yararlanılması gereken bir temel haktır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 246; ve 367. Rapor, Vaka No. 2885, para. 383.)

I. Yönetmel ve denetleyici personel

381. Yönetici veya denetleyici görevlilerin diğer işçilerle aynı sendikalara üye olma hakkının reddedilmesi, iki koşulun bir araya geldiği bir durumda 87 Sayılı Sözleşme'nin 2. Maddesi'nin şartlarıyla kesinlikle uyumsuz değildir. Birincisi, bu çalışanların, çıkarlarını savunmak için kendi örgütlerini kurma hakları varsa; ikincisi, bu gibi personelin kategorileri, mevcut veya potansiyel üyelerinin büyük bölümünden yoksun bırakarak, kuruluştaki veya faaliyet kolundaki diğer çalışanların örgütlerini zayıflatmak amacıyla geniş biçimde tanımlanmamışsa.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 247; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 741; 353. Rapor, Vaka No. 1865, para. 698; 356. Rapor, Vaka No. 2717, para. 841; 365. Rapor, Vaka No. 2829, para. 574; ve 376. Rapor, Vaka No. 3042, para. 559.)

382. Denetim görevlilerini işçi sendikalarına girmekten men eden şartlarla ilgili olarak, Komite, “denetleyici” deyiminin yalnızca, gerçekten, işverenlerin çıkarlarını temsil eden kişileri kapsamakla sınırlı olması gerektiği görüşünü benimsemiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 248; 349. Rapor, Vaka No. 2524, para. 854; ve 356. Rapor, Vaka No. 2717, para. 841.)

383. Yönetici personel tanımını, atama ve görevden alma yetkisine sahip olan kişilerle sınırlandırmak, bu kategorilerdeki personelin çok geniş tanımlanmaması şartını karşılamak için yeterli düzeyde kısıtlayıcıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 249; 349. Rapor, Vaka No. 2524, para. 854; 356. Rapor, Vaka No. 2717, para. 841; ve 365. Rapor, Vaka No. 2829, para. 574.)

384. Yönetici personel tanımında çalışanlar üzerinde disiplin denetimi yapmaya yapılan bir atıf, çok sayıda çalışana çalışan haklarından dışlayacak geniş bir yorumlamaya yol açabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 250; 349. Rapor, Vaka No. 2524, para. 854; ve 356. Rapor, Vaka No. 2717, para. 841.)

385. “Güvenlik Görevlisi” kavramının, bu çalışanların örgütlenme hakkını reddeden çok geniş bir yorumu, sendikal hakları önemli düzeyde sınırlayabilir ve örgüt-

lenme özgürlüğü ilkesine karşıt biçimde küçük işletmelerde sendikaların kurulmasını dahi engelleyebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 251; 356. Rapor, Vaka No. 2717, para. 841; ve 376. Rapor, Vaka No. 3042, para. 536.)

386. İşverenlerin suni terfiler yoluyla çalışan örgütlerini zayıflatmasına izin veren kanuni şartlar, örgütlenme özgürlüğü ilkesinin ihlalini oluşturur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 252.)

J. Kendi hesabına çalışanlar ve serbest meslekler

387. Örgütlenme özgürlüğü ilkesinden dolayı, tüm çalışanlar- yalnızca silahlı kuvvetler mensupları ve polis istisnasıyla- kendi seçtikleri örgütleri kurma ve örgütlere katılma hakkına sahip olmalıdırlar. Bu nedenle, bu hak kapsamındaki kişileri belirleme kriteri, çoğu zaman var olmayan istihdam ilişkisinin varlığına dayanmamaktadır, mesela tarım çalışanları örneğinde, genel olarak kendi hesabına çalışanlar veya serbest mesleklerde çalışanlar, yine de örgütlenme hakkından yararlanması gerekenlerdir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 254; 342. Rapor, Vaka No. 2423, para. 479; 359. Rapor, Vaka No. 2602, para. 365, Vaka No. 2786, para. 453; 360. Rapor, Vaka No. 2757, para. 990; 36 3. Rapor, Vaka No. 2602, para. 461, Vaka No. 2888, para. 1084; ve 376. Rapor, Vaka No. 3042, para. 532.)

388. Komite, bir hükümetten kendi hesabına çalışanların örgütlenme özgürlüğü hakkında, özellikle de kendi seçtikleri örgütlere katılma hakkından tam olarak yararlanmalarını sağlayacak gerekli önlemleri almasını talep etmiştir.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 2786, para. 349.)

389. Bir kişiye tabi veya bağımlı olmayan kendi hesabına çalışanların sendikalarını engellemek 87 sayılı Sözleşmeye aykırıdır.

(Bkz. 36 3. Rapor, Vaka No. 2868, para. 1005.)

K. Geçici çalışanlar

390. Bütün çalışanlar, herhangi bir ayırım olmaksızın, belirli bir süre için veya sözleşmeli çalışan olarak, kalıcı biçimde istihdam edilsinler veya edilmesinler, kendi tercihleriyle örgütler kurma ve örgütlere katılma hakkına sahip olmalıdırlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 255; 342. Rapor, Vaka No. 2423, para. 479; 34 3. Rapor, Vaka No. 2430, para. 360; 349. Rapor, Vaka No. 2556, para. 754; 350. Rapor, Vaka No. 2602, para. 671, Vaka No. 2547, para. 801; 351. Rapor, Vaka No. 2556, para. 34, Vaka No. 2600, para. 572; 35 3. Rapor, Vaka No. 2637, para. 1051; 355. Rapor, Vaka No. 2600, para. 477, Vaka No. 2602, para. 654; 356. Rapor, Vaka No. 2637, para. 84; 357. Rapor, Vaka No. 2687, para. 891; ve 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 841.)

L. Deneme süresini geçirmekte olan çalışanlar

391. İşte deneme süresi geçiren çalışanlar, eğer istiyorlarsa, kendi seçtikleri örgütler kurabilmeli ve örgütlere katılabilmelidirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 256; ve 350. Rapor, Vaka No. 2547, para. 801.)

392. İşte deneme süresi geçiren çalışanların örgütlenme hakkının reddi 87 Sayılı Sözleşme'nin uygulanması ile ilgili sorunlara neden olabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 257; ve 350. Rapor, Vaka No. 2547, para. 801.)

M. Mesleki eğitim sözleşmesi ile istihdam edilen çalışanlar

393. Mesleki eğitim sözleşmesi ile istihdam edilen çalışanlar, örgütlenme hakkına sahip olmalıdırlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 258; 350. Rapor, Vaka No. 2547, para. 801; 360. Rapor, Vaka No. 2757, para. 990; ve 365. Rapor, Vaka No. 2757, para. 157.)

394. İşçilerin işverene bağlı bulunduğu çıraklık veya diğer statülerin, çalışan örgütlerine katılma ve faaliyetlerinde yer alma hakları üzerinde hiçbir etkisi olmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 259; 350. Rapor, Vaka No. 2547, para. 801; 360. Rapor, Vaka No. 2757, para. 990; ve 365. Rapor, Vaka No. 2757, para. 157.)

N. İşsizler

395. Komite, işsiz kişilere yalnızca bir sendikaya katılma ve söz konusu örgütün kurallarına tabi biçimde onun işleyişinde yer alma hakkının verilmesini, örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırı bulmamıştır.

(Bkz. 36 3. Rapor, Vaka No. 2888, para. 1085.)

O. İşsizlikle mücadele amaçlı topluma katılım programlarında çalışan kişiler

396. İşsizlikle mücadele amaçlı topluma katılım programlarında çalışan kişiler, 87 Sayılı Sözleşme anlamında işçidirler ve onların geliştirilmesi ve savunulması gereken reddedilemez kolektif çıkarları olduğunu düşünürsek, örgütlenme hakkına sahip olmalıdırlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 260.)

P. Kooperatiflerde çalışanlar

397. 2002, Kooperatif Tavsiyesinin (Sayı 193) Promosyonu, hükümetlerden, kooperatiflerin iş yasalarıyla uyumsuz biçimde veya gizlenmiş istihdam ilişkileri kurmak için kurulmamalarını ve kullanılmamaları temin etmelerini istemektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 261; ve 350. Rapor, Vaka No. 2589, para. 948.)

398. Kooperatiflerin belirli özelliklerinin farkında olarak, Komite, (üyeleri kendi patronları olan) ortak çalışma kooperatiflerinin, yasal olarak veya uygulamada, 87 sayılı Sözleşmenin anlamı dahilinde, çalışanların çıkarlarını geliştirmek ve korumak amacına sahip örgütler olan “çalışan örgütçalışan örgütleri” olarak değerlendirilemeyeceğini düşünmektedir. Öyle ki, Komite, 87 Sayılı Sözleşmenin 2. maddesine atıfta bulunarak ve çalışan kavramının yalnızca maaşlı işçi anlamına gelmediğini, aynı zamanda bağımsız ve özerk çalışan anlamına da geldiğini anımsatarak, kooperatiflerde örgütlenen çalışanların, kendi seçtikleri örgütleri kurma ve bunlara katılma hakkı olduğu kanaatine varmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 262; 342. Rapor, Vaka No. 2448, para. 405; 344. Rapor, Vaka No. 2448, para. 818; 349. Rapor, Vaka No. 2448, para. 50; 350. Rapor, Vaka No. 2362, para. 415; ve 354. Rapor, Vaka No. 2668, para. 679.)

399. Komite, özellikle onların çalışmaya ilişkin çıkarları konusunda olmak üzere, çalışanların kooperatiflerle ilgili özel durumlarını değerlendirmekten vazgeçemeyecektir ve böyle çalışanların bu çıkarları savunmak üzere sendikalar kurma ve bunlara katılma haklarından yararlanmaları gerektiğini düşünmektedir.

(Bkz. 342. Rapor, Vaka No. 2448, para. 405; ve 348. Rapor, Vaka No. 2237, para. 76.)

400. Komite, bir hükümetten, özellikle kooperatiflerin hem üyelerine hem de çalışanlarına, her ikisinin haklarını ve yükümlülüklerini duyurmak suretiyle, kooperatiflerde çalışanların sendikal haklarını kullanılmalarını önlemenin bir aracı olarak kullanılmamasını temin etmesini talep etmiştir.

(Bkz. 348. Rapor, Vaka No. 2237, para. 76.)

Q. Distribütörler, satış temsilcileri ve alt işveren işçileri

401. Komite, bir hükümetten, ilgili sosyal taraflara danışarak, önceden belirlenmiş, üzerinde anlaşılmış bir diyalog sürecini içeren, alt işveren/ acente işçilerinin örgütlenme özgürlüğü ve toplu pazarlık haklarının korunmasının güçlendirilmesini amaçlayan, böylece alt işverenliğin uygulamada bu işçilerin temel haklarını kullanmalarından kaçınmak için bir yol olarak herhangi bir biçimde istismar edilmesini önlemek üzere, uygun mekanizmalar geliştirmesini talep etmiştir.

(Bkz. 36 3. Rapor, Vaka No. 2602, para. 457.)

402. Komite, tanımlanmış bir istihdam ilişkisinin olmayışının İş Kanunu'nun onları kapsamaması anlamına gelip gelmeyeceği sorusunu içeren, bazı dağıtıcıların ve bir işletmenin satış temsilcilerinin (çalışmayla ilgili veya ticari) yasal ilişkisiyle ilgili görüş bildirme yetkisine sahip değildir. Bununla birlikte, 87 Sayılı Sözleşme'nin yalnızca silahlı kuvvetler ve polis dışarıda bırakılmasına izin vermesi karşısında, söz konusu satış temsilcileri, kendi seçtikleri örgütleri kurabilirler (87 Sayılı Sözleşme, Madde 2).
(Bkz. 2006 Özeti , para. 263.)

R. İhracat işleme bölgelerinde çalışanlar

403. İhracat yapılan bölgelerindeki çalışanlar -sıkça ileri sürülen ekonomik argümanlara rağmen- diğer işçiler gibi, herhangi bir ayırım yapılmaksızın, örgütlenme özgürlüğü sözleşmeleri tarafından temin edilen sendikal haklardan yararlanmalıdırlar.
(Bkz. 2006 Özeti , para. 264; 346. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1446; 360. Rapor, Vaka No. 2745, para. 1056; 364. Rapor, Vaka No. 2745, para. 995; 370. Rapor, Vaka No. 2745, para. 673; ve 371. Rapor, Vaka No. 2908, para. 290.)

404. Komite, 87 sayılı Sözleşme'de yer alan standartların herhangi bir ayırım olmaksızın tüm çalışanlara uygulanacağını ve ILO Çok Uluslu Şirketler ve Sosyal Politikayla İlgili İlkeler Üçlü Bildirgesi'nin yabancı yatırımı çekmeye dönük özel teşviklerin çalışanların örgütlenme özgürlüğü veya örgütlenme ve toplu pazarlık haklarına herhangi bir sınırlandırmayı içermeyeceğini şart koştuğunu anımsatmıştır ve böylece ihracat yapılan bölgelerle ilgili yasal düzenlemelerin bu hakları teminat altına alması gerektiği kanaatine varmıştır.
(Bkz. 33 3. Rapor, Vaka No. 2281, para. 636.)

405. ILO Çok Uluslu Şirketler ve Sosyal Politikayla İlgili İlkeler Üçlü Bildirgesi, yabancı yatırımı çekmeye dönük özel teşviklerin çalışanların örgütlenme özgürlüğü veya örgütlenme ve toplu pazarlık haklarına herhangi bir sınırlandırmayı içermeyeceğini şart koşturmaktadır. Komite, ihracat yapılan bölgelerle ilgili yasal düzenlemelerin çalışanların örgütlenme ve toplu pazarlık haklarını teminat altına alması gerektiğini düşünmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 266; 360. Rapor, Vaka No. 2745, para. 1052 ve 364. Rapor, Vaka No. 2745, para. 982.)

S. Ev işçileri

406. Ev işçileri, 87 Sayılı Sözleşme'nin uygulanmasından dışlanamaz ve bu nedenle sözleşmenin sağladığı teminatları kullanmalıdırlar ve mesleki örgütler kurma ve onlara katılma hakkına sahiptirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 267; 35 3. Rapor, Vaka No. 2637, para. 1051; 356. Rapor, Vaka No. 2637, para. 84; 362. Rapor, Vaka No. 2637, para. 90; ve 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 841.)

407. Ev işçileri, diğer tüm işçiler gibi, örgütlenme özgürlüğü hakkından yararlanmalıdırlar.

(Bkz. 377. Rapor, Vaka No. 3064, para. 210.)

T. Ev eksenli çalışanlar

408. Ev eksenli çalışanlar, 87 Sayılı Sözleşmenin uygulaması dışında değildir ve bu nedenle, sözleşmenin sağladığı teminatları kullanmalıdırlar ve mesleki örgütler kurma ve onlara katılma hakkına sahiptirler.

(Bkz. 36 3. Rapor, Vaka No. 2888, para. 1085.)

409. Sosyal hizmetlerde, sağlık ve çocuk bakım sektöründe evden çalışan kişiler, İş Yasası hükümlerinden veya gerçekten eşit haklardan yararlanmalıdırlar.

(Bkz. 340. Rapor, Vaka No. 2314 ve 2333, para. 420 ve 423.)

U. İşten çıkarılan çalışanlar

410. İşten çıkarılan çalışanların sendika üyeliği hakkına son veren bir hüküm, söz konusu kişileri seçtikleri örgütlere katılmaktan mahrum bıraktığı için örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırıdır. Bu tür bir hüküm, sendika aktivistlerinin işten çıkarılmasının örgütlerindeki sendikal faaliyetlere devam etmelerini engelleyecek olması halinde sendika karşıtı ayrımcılık eylemlerinin yürütülmesi riski taşımaktadır.

(Bkz. 2006 Özet, para 268, 346. Rapor, Vaka No 1865, para 761, 353 nolu Rapor, Vaka No 1865, para 720 ve 365. Rapor, Vaka No 2829, para 575.)

411. Grev faaliyetleri nedeniyle işten çıkarılma sonucunda bir kişinin sendikadaki statüsünü kaybetmesi, örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 269.)

V. Emekli çalışanlar

412. Komite, emekli çalışanlara yalnızca sendikaya katılma ve söz konusu örgütün kurallarına tabi biçimde işleyişinde yer alma hakkı verilmesinin örgütlenme özgürlüğü ilkelerime aykırı bulmamaktadır.

(Bkz. 36 3. Rapor, Vaka No. 2888, para. 1085.)

413. Bir sendikanın özel çıkarlarını savunmaları için emekli çalışanları temsil edip edemeyeceğine karar verme hakkı, tüm sendikaların iç özerklikleriyle ilgili bir sorundur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 270.)

W. Profesyonel futbolcular

414. Profesyonel futbol oyuncularının çalışan statüsünde olmaları reddedilemez. Bunu, onların 87 ve 98 sayılı Sözleşmeler tarafından kapsamaları gerektiği ve dolayısıyla, işlerinin özel karakteri dikkate alındığında, futbol oyuncularının bir sendika yerine sivil bir örgüt kurmayı uygun bulduklarında dahi, çıkarlarının savunmak için örgütlenme hakkından yararlanmaları gerektiği takip etmektedir. Bu durum, o sivil örgütün futbol çalışanlarını temsil statüsünü zayıflatacak hiçbir etki yaratmamaktadır.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2481, para. 838.)

X. Küçük işletmelerde çalışanlar

415. 10 veya daha az işçi çalıştıran küçük işletmeler için sendika kurma hakkından bir istisna öngörülüyse, bu, açıkça, çalışanların herhangi bir ayırım yapılmaksızın örgüt kurma veya kendi seçtikleri bir örgüte üye olma hakkını belirten 87 sayılı Sözleşme'nin 2. Maddesi'yle aykırılık içinde olacaktır.

(Bkz. 346. Rapor, Vaka No. 2473, para. 1541.)

416. Örgütlenme hakkı, işletme büyüklüğüne veya istihdam edilen çalışan sayısına bağlı olmamalıdır.

(Bkz. 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 845.)

Yaşa dayalı ayrımlar

417. 87 sayılı Sözleşme'nin 2. Maddesine atıfla, Komite, reşit olmayan çocuk işçilerin, örgüt kurma veya kendi seçtikleri bir örgüte üye olmalarına izin verilmesi gerektiğini düşünmektedir.

(Bkz. 342. Rapor, Vaka No. 2448, para. 405.)

Diğer farklılaşmalar

418. Sendikaların kuruluşu için çalışanların, yalnızca tek bir işverenin çalışanı olması gerektiği şartı, örgütlenme özgürlüğü ilkesinin ihlalidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 271.)

İşçi ve İşverenlerin Önceden İzin Almaksızın Örgüt Kurma Hakkı Ön İzin Gerekliliği

4

Ön izin gerekliliği

419. İşçilerin ve işverenlerin, bir örgüt kurma hakkının verilmesi için, herhangi bir ön izin almaları gerekirse örgütlenme özgürlüğü ilkesi, genel olarak hükümsüz kalacaktır. Böyle bir izin sendikal örgütün kuruluşuna, örgütün tüzüğüne veya kurallarının isteğe bağlı olarak onaylanması ihtiyacına veya yine örgüt ile ilgili girişimlerde bulunmak için önceden izin alınmasına ilişkin olabilir. Bu, örgütün kurucularının aleniyete ilişkin formaliteler ve kanunen tayin edilen benzeri diğer formalitelere uymak yükümlüğünden muaf olmaları anlamına gelmez. Yine de böyle gereklilikler, uygulamada, önceden izin almaya eş olmamalı ya da uygulamada örgütün kurulmasını bütünüyle yasaklayacak bir engel oluşturmamalıdır. Kaydın isteğe bağlı olduğu fakat bu kaydın örgüte “üyelerinin çıkarlarını geliştirme ve savunma” yetkisi veren temel haklarını tevdi ettiği durumlarda bile, kaydı işleme koymakla yetkili merciin bu kaydı ihtiyari olarak reddedebilme yetkisine sahip olmasından dolayı, bu durum önceden izin gerektiren durumlardan çok farklı değildir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 272; 357. Rapor, Vaka No. 2701, para. 137; 367. Rapor, Vaka No. 2944, para. 138, Vaka No. 2952, para. 876; ve 370. Rapor, Vaka No. 2961, para. 489.)

420. Bir sendikaya tüzel kişilik verilmesinin Cumhurbaşkanı'nın onayına tabi edilmesi, 87 Sayılı Sözleşmeye aykırıdır.

(Bkz. 36 3. Rapor, Vaka No. 2868, para. 1005.)

421. Örgütlenme hakkının bir hükümet birimi tarafından, tamamen kendi takdir yetkisiyle verilen izne tabi olduğuna hükmeden bir yasa, örgütlenme özgürlüğü ilkesiyle uyumsuzdur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 273; 362. Rapor, Vaka No. 2812, para. 388, Vaka No. 2723, para. 842; ve 365. Rapor, Vaka No. 2723, para. 778.)

422. Bakanlığın bir sendika kurulmasına izin vermeyi reddetmesine karşı bir yargı makamına müracaatın olmaması, örgütlenme özgürlüğü ilkelerini ihlal etmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 274.)

Örgütlerin kuruluşu için yasal formaliteler

423. 1948 Uluslararası Çalışma Konferansı'na sunduğu raporunda, Örgütlenme Özgürlüğü ve Endüstri İlişkilerine İlişkin Komite, “devletlerin, yasalarında mesleki örgütlerin normal işleyişini sağlamak için uygun görünen formaliteleri şart koşmakta serbest olduklarını” bildirmiştir. Dolayısıyla, çalışanların ve işverenlerin örgütlerinin kuruluş ve işleyişiyle ilgili olarak ulusal düzenlemeler tarafından öngörülen formaliteler, Sözleşme'nin şart koştuğu koşullarla uyumludur, elbette bu düzenlemeler, 87 Sayılı Sözleşme'de verilen teminatları azaltmamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 275.)

424. Bir sendikanın kurucularının kanunen öngörülen formalitelere uymak zorunda olmalarına rağmen, bu formaliteler örgütlerin özgürce kuruluşuna zarar verecek bir mahiyette olmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 276; 340. Rapor, Vaka No. 2439, para. 360; 344. Rapor, Vaka No. 2423, para. 931; 351. Rapor, Vaka No. 2622, para. 288; 360. Rapor, Vaka No. 2777, para. 778; ve 365. Rapor, Vaka No. 2840, para. 1057.)

425. İlgili birimdeki ticari üretimin başlamasını takip eden üç aylık sürenin bitimine kadar çalışanların çalışan dernekleri kurmalarına izin verilmeyeceğini belirten bir hüküm, 87 Sayılı Sözleşmenin 2. maddesine aykırıdır ve söz konusu çalışanların sözleşmeli ilişkilerinin başlangıcından itibaren çalışan dernekleri kurabilmelerini sağlamak üzere tadil edilmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 277.)

426. Komite, sendika liderlerinin kanun tarafından cezalandırılacakları eylemler gerçekleştirdiklerine dair ciddi bir şüphe varsa, sorumluluklarının kapsamını belirlemek için normal yasal işlemlere tabi tutulmaları gerektiği ve tutuklamanın tek başına ilgili örgüte tüzel kişiliğin verilmesine engel teşkil etmemesi gerektiği kanaatine varmıştır.

(Bkz. 129. Rapor, Vaka No. 514, para 115.)

Örgütlerin kurulması için gereklilikler

427. Bir sendikanın kuruluşu için kanunen öngörülen formaliteler sendikal örgütlerin kuruluşunu geciktirecek veya engelleyecek biçimde uygulanmamalıdır. Bir

sendikanın kaydının gecikmesine yetkililer tarafından sebep olunan herhangi bir gecikme, 87 Sayılı Sözleşme'nin 2. Maddesi'nin ihlalini oluşturmaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 279; 340. Rapor, Vaka No. 2439, para. 360, Vaka No. 2431, para. 923; 342. Rapor, Vaka No. 2441, para. 624; 354. Rapor, Vaka No. 2672, para. 1137; 356. Rapor, Vaka No. 2672, para. 1275; 357. Rapor, Vaka No. 2701, para. 137; 359. Rapor, Vaka No. 2751, para. 1043; 360. Rapor, Vaka No. 2777, para. 779; 36 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 125; 365. Rapor, Vaka No. 2840, para. 1057; 367. Rapor, Vaka No. 2944, para. 138; 375. Rapor, Vaka No. 2777, para. 39; ve 376. Rapor, Vaka No. 3042, para. 535.)

428. Eğer örgütlerin yasal olarak tanınmasından sorumlu olan organ, sunulan belgelerde aykırılık bulunduğunu düşünürse, aykırılıkların düzeltilmesi için bu örgütlere bir fırsat sağlanmalıdır.

(Bkz. 334. Rapor, Vaka No. 2282, para. 638; 337. Rapor, Vaka No. 2346, para. 1056; 340. Rapor, Vaka No. 2393, para. 1059.)

429. Bir kuruluşun kurallarını koyması gerektiğini öngören ulusal mevzuat, bu kuralların kamuya açıklanmasının sağlanması sadece bir formalite ise, 87 nolu Sözleşme'nin 2. maddesi ile uyumludur. Bununla birlikte, yetkili makamların, örgütlerin kurucularından, örgütlenme özgürlüğü ilkelerine uygun olmayan bazı hükümleri kendi tüzüklerine dahil etmelerini istemekle yükümlü olduğu koşullarda, sorunlar ortaya çıkabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 280; 348. Rapor, Vaka No. 2450, para. 557; 354. Rapor, Vaka No. 2672, para. 1136; ve 36 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 125.)

430. Sendikal örgütlerin statülerinin Resmî Gazete'de yayınlanması masraflarını karşılamakla yükümlü olmaları, bu masrafın yüksek düzeyde bir para gerektirdiği koşullarda, çalışanların önceden izin almaksızın örgüt kurma haklarının serbestçe kullanılmasını ciddi şekilde engeller ve böylece 87 sayılı Sözleşme'nin 2. maddesini ihlal eder.

(Bkz. 351. Rapor, Vaka No. 2622, para. 288.)

431. “İşverenlerin mesleki örgütleri”, işverenlerin, çalışanlar gibi, önceden izin almaksızın kendi seçtikleri örgütleri kurma hakkına sahip olduklarına hükmeden 87 Sayılı Sözleşme'nin 2. Maddesine aykırı biçimde, kurulmalarının önüne geçecek aşırı ayrıntılı şartlarla kısıtlanmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 281.)

432. Sendikanın tescil edilmiş bir merkezi olması koşulu, çok sayıda ülkede normal bir koşuldur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 282.)

433. Sendikal örgütlerin oluşumu için basit formalitelere duyulan gereksinim, 87 Sayılı Sözleşme ile uyumlu olmakla birlikte, 87 Sayılı Sözleşme'nin bir kuruluşun kurucularından telefon numarası, medeni hal ya da ev adresi gibi bilgiler talep etmesi, 87 Sayılı Sözleşme'ye aykırıdır (Bu, sabit bir meskeni olmayan veya bir telefon için ödeme yapamayan çalışanları üyelikten dolayı olarak dışlamaktadır).

(Bkz. 363. Rapor, Vaka No 2868, para. 1005.)

434. Kayıt amacıyla verilen sendika üyelerinin listesi, sendikal ayrımcılık eylemlerini engellemek üzere, gizli tutulmalıdır.

(Bkz. 358. Rapor, Dava No. 2734, para. 697.)

Asgari üye sayısı

435. Yasal olarak gerekli olan asgari üye sayısı sendikal örgütlerin kuruluşunu engelleyecek kadar yüksek tutulmamalıdır.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 3042, para. 540.)

436. Faaliyet koluna, mesleğe veya çeşitli mesleklere dayalı sendika kurmak için asgari 100 çalışan koşulu, çalışan ve işveren örgütlerine danışılarak azaltılmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 283; ve 368. Rapor, Vaka No. 2991, para. 564.)

437. Mevzuat, mevcut vakada olduğu gibi bir sendikanın asgari üye sayısını açıkça yüksek bir şekilde belirlediğinde, örnekte olduğu gibi, mevzuat, bir sendikanın en az 50 kurucu üyesi olması gerektiği şartını koştuğunda, bir sendikanın kuruluşu, oldukça engellenebilir veya imkânsız dahi kılınabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 284; 359. Rapor, Vaka No. 2751, para. 1043; ve 376. Rapor, Vaka No. 3113, para. 990.)

438. Bir sendikal örgütün kuruluşu için, 50 kamu çalışanı şartı, haddinden fazladır.

(359. Rapor, Vaka No. 2751, para. 1044.)

439. İşkolu sendikaları örneğinde asgari 30 çalışan kabul edilebilir olmasına rağmen, bu asgari sayı işyeri konseyleri örneğinde, bu tür kuruluşların kurulmasını engellemek üzere azaltılmalıdır, özellikle ülkenin büyük oranda küçük işletmelere sahip olduğu ve sendika yapısının işletme yapısına dayandığı hesaba katılarak azaltılmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 285.)

440. İş yasasında yer alan sendika kurmak için asgari 30 çalışan koşulu, işletmelerde sendikaların kurulmasını engellemek üzere, özellikle ülkenin büyük oranda küçük işletmelere sahip olduğu hesaba katılarak, azaltılmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 286; 367. Rapor, Vaka No. 2909, para. 695; 368. Rapor, Vaka No. 2991, para. 564; ve 371. Rapor, Vaka No. 2928, para. 309.)

441. Asgari üyelik koşulu, kendi başına, 87 Sayılı Sözleşme ile uyumsuz olmamasına rağmen, sayı, örgütlerin kurulmasını engellemeyecek makul bir biçimde tayin edilmelidir. Makul sayının kaç kişiden oluştuğu, sınırlandırmanın yapıldığı özel koşullara göre değişebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 287; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 842; 367. Rapor, Vaka No. 2909, para. 695; 371. Rapor, Vaka No. 2928, para. 309; ve 376. Rapor, Vaka No. 2991, para. 45.)

442. Örgüt kurmaya ilişkin, çalışanların %30'undan oluşan asgari üyelik koşulu çok yüksektir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 288; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 842.)

443. Sendika tescili için, ilgili işletmede veya işletmeler grubunda istihdam edilen toplam çalışanların %30'undan oluşan asgari üyelik koşulu koyan ve üyelik bu düzeyin altına düşerse, sendikanın tasfiyesine izin veren hükümler, 87 Sayılı Sözleşme'nin 2. Maddesi'ne uygun değildir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 289.)

444. Bir çalışan örgütünü kurmak için %50 asgari üyelik koşulu koyan bir hüküm, 87 Sayılı sözleşme ile bağdaşmayacaktır.

(Bkz. 365. Rapor, Vaka No. 2723, para. 778.)

445. Federal mevzuata sendikaların federal düzeyde tescili için 10000 üyeden oluşan asgari üyelik koşulu konması, federal tescilin haklarını korumaları için elverişli alternatiflerden yalnızca biri olması durumunda dahi, çalışanların ait olmak istedikleri sendikayı serbestçe seçmelerini gereğinden çok etkileyebilir.

(Bkz. 284. Rapor, Vaka No. 1559, para. 263(a).)

446. Bir sendikanın kuruluşu için asgari 20 üyesi olması yasal koşulu, aşırı görünmemektedir, bu nedenle, bir sendikanın kuruluşuna kendi başına engel oluşturmaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 292; ve 378. Rapor, Vaka No. 3177, para. 503.)

447. Bir işverenler örgütünü kurmak için aynı endüstri veya faaliyette ya da benzer veya bağlantılı endüstriler veya faaliyetlerde çalışan 10 veya daha fazla işvereni gerekli bulan bir hükümlerle ilgili olarak, Komite, asgari 10 sayısının aşırı yüksek olduğu ve işverenlerin kendi seçtikleri örgütleri kurma hakkını ihlal ettiği kanaatine varmıştır.

(Bkz. 290. Rapor, Vaka No. 1612, para. 15.)

Örgütlerin tescili

448. Eğer sendikanın tescil edilmesi için gereken koşullar, sendikanın kuruluş veya işleyişi için resmi mercilerden önceden izin alınmasına eşdeğerse, bu yadsınamaz biçimde 87 Sayılı Sözleşme'nin ihlalini oluşturmaktadır. Bununla birlikte, Sözleşme tarafından koyulan teminatlara zarar vermediği koşullarda, sendikaların tescilinin, yalnızca, bir formaliteden ibaret olduğunda, böyle bir durum olmayacaktır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 294; ve 37 3. Rapor, Vaka No. 2949, para. 458.)

449. Yasal tescil yoluyla resmi olarak tanınma hakkı, örgütlenme hakkının temel bir unsurudur; çünkü bu, çalışanların ya da işveren örgütlerinin verimli bir şekilde çalışabilmeleri ve üyelerini yeterli düzeyde temsil edebilmeleri için atmaları gereken ilk adımdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 295; 351. Rapor, Vaka No. 2618, para. 1302; 354. Rapor, Vaka No. 2672, para. 1136; 356. Rapor, Vaka No. 2317, para. 94; 357. Rapor, Vaka No. 2701, para. 137, Vaka No. 2516, para. 618; 362. Rapor, Vaka No. 2516, para. 799; 365. Rapor, Vaka No. 2516, para. 682; 367. Rapor, Vaka No. 2944, para. 138; 372. Rapor, Vaka No. 2989, para. 316; ve 37 3. Rapor, Vaka No. 2708, para. 332, Vaka No. 3035, para. 377 ve Vaka No. 2949, para. 458.)

450. Kayıt prosedürü çoğu kez yalnızca formaliteden ibaret olmasına karşın, kanunun ilgili makamlara bir örgütün kayıt için gerekli tüm koşullara uyup uymadığına karar verilmesinde, az veya çok takdir yetkisi verdiği böylece önceden izin alınmasının gerekli olduğu durumlara benzer bir durumun yaratıldığı bazı ülkeler vardır. Karmaşık ve uzun kayıt prosedürlerinin olduğu veya yetkili idari mercilerin yetkilerini çok kapsamlı biçimde kullandıkları benzer durumlar ortaya çıkabilir; bu etmenler, bir sendikanın kuruluşu için ciddi bir engel oluşturabilir ve önceden izin almaksızın örgütlenme hakkının yadsınması sonucunu doğurur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 296; 357. Rapor, Vaka No. 2676, para. 298; ve 360. Rapor, Vaka No. 2777, para. 779.)

451. İdari merciler, normal sendikal faaliyetlerin sınırlarını aşabileceği veya görevlerini yerine getiremeyebileceğini düşündükleri için bir örgütün tescilini kolayca reddedememelidirler. Böyle bir sistem, sendikaların zorunlu kaydının yetkili mercilerin ön iznine tabi kılınmasına eşdeğer olacaktır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 297.)

452. Sendika, kamu güvenliğine veya kamu düzenine yönelik ciddi tehditlere neden olması muhtemel faaliyetlerle "uğraşmak üzere" ise, bir sendikanın kaydının reddedebileceği yönündeki bir hüküm, istismara yol açabilir ve bu nedenle azami tedbirlerle birlikte uygulanmalıdır. Kaydın reddi, ancak ciddi fiillerin işlendiği ve usulüne uygun olarak ispatlandığı durumlarda, yetkili adli mercilerin denetimi altında gerçekleşmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 298.)

453. Bu vakada işveren konumunda olan Eğitim Bakanlığı'ndan, öğretmenler örgütünün tescil edilmesinin uygunluğu ile ilgili bir talep, çalışanların önceden izin almaksızın kendi seçtikleri örgütleri kurma ve onlara katılma hakkına aykırıdır.

(Bkz. 35 3. Rapor, Vaka No. 2516, para. 999.)

454. Sendikaların tescil edilmek için merkezi sendikal örgütün muvafakatini almaları zorunluluğu kaldırılmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 299.)

455. Komite, varlığına son vermekte olan örgütlerin mülklerinin transfer edilmesine ilişkin uygulanabilir bir ulusal mevzuatın olabileceğini kabul etmekle birlikte, genel bir kural olarak, gönüllü fesih durumunda sendika mallarının devriyle ilgili kanuni hükümlerin, bir sendikanın tescilini engellemesi gerektiği kanaatine varmıştır.

(Bkz. 360. Rapor, Vaka No. 2777, para. 778.)

456. Sendikaların kaydıyla ilgili herhangi bir idari karara karşı mahkemelere itiraz edilebilmelidir. Bu itiraz hakkı kayıttan sorumlu yetkililer tarafından verilen kanunsuz veya gerekçesiz kararlara karşı önemli bir koruma oluşturmaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 300; 348. Rapor, Vaka No. 2450, para. 558; ve 359. Rapor, Vaka No. 2602, para. 366.)

457. Yasal onay almış bir sendikanın tescilini yasaklayan bir karar, herhangi bir itirazda bulunmaksızın, bu karara karşı kanuni temyiz süresi sona erinceye kadar veya temyizi takiben mahkemeler tarafından onaylanıncaya kadar yürürlüğe girmemelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 301; 342. Rapor, Vaka No. 2441, para. 624; 344. Rapor, Vaka No. 2365, para. 1448; ve 359. Rapor, Vaka No. 2602, para. 366.)

458. Kayda yetkili kişinin sendikanın kaydı için gereken koşulların yerine getirilip getirilmediğine ilişkin kendi yargısını oluşturması gerektiğinde, kararlarına karşı mahkemeye itiraz edilmesine karşın, Komite, temyiz işleminin varlığının yeterli bir teminat olarak görülmediği; aslında, bunun kaydı gerçekleştirmekle sorumlu olan yetkililere verilen gücün karakterini değiştirmedeği ve bu temyizi muhakeme eden yargıçların, yalnızca yasaların doğru biçimde uygulanmasını sağlayabileceklerini düşünmüştür. Komite, sendikaların kayda hak kazanmak için yerine getirmeleri gereken ve kayıt memurunun başvurusu ret veya iptal etmesine dayanak oluşturabilecek kesin şartların mevzuatta açıkça tanımlanmasının ve söz konusu şartların yerine getirilip getirilmediğine karar verilmesi amacıyla özel kanuni ölçütlerin öngörülmesinin arzu edildiğine dikkat çekmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 302; 360. Rapor, Vaka No. 2301, para. 70; ve 377. Rapor, Vaka No. 3128, para. 466.)

459. Sendikaların uygun devlet sicillerine dahil edilmesine ilişkin standartların yorumlanmasına dair zorluklar, yetkili makamların yetkilerini aşırı kullandığı durumlar yarattığında, 87 Sayılı Sözleşme ile uyum sorunları ortaya çıkabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 303.)

460. Yargıçlar, söz konusu idari önlemlerin dayandığı hükümlerin 87 Sayılı Sözleşmeyle mesleki örgütlere verilen hakların ihlalini oluşturup oluşturmadığını belirlemek için kaydın reddiyle ilgili davanın esasıyla ilgilenmelidirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 304; 360. Rapor, Vaka No. 2301, para. 70; ve 376. Rapor, Vaka No. 2991, para. 44 ve Vaka No. 3042, para. 538.)

461. Sendikaların faaliyetlerinin olağan denetimi *aposteriori* ve adli yetkililer tarafından yapılmalıdır ve mesleki örgütlerin statüsünden yararlanmak isteyen bir örgütün bazı durumlarda sendikal faaliyetlerle ilişkisiz faaliyetlerle uğraşabilmesi sendikal örgütlerin bileşimi hakkında ve yönetim kurullarının bileşimi hakkında *apriori* denetime tabi olmaları için yeterli gerekçe oluşturur görünmemektedir. Yetkililerin peşinen, kendi kararlarıyla, bunun siyasi olarak istenmeyeceğini kabul etmeleri nedeniyle bir sendikanın kaydını reddetmeleri, 87 Sayılı Sözleşme'nin hükümleriyle bağdaşmayan, sendikaların zorunlu kayıtlarını yetkililerin ön iznine sunmakla aynı anlama gelecektir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 305.)

462. İşçilerin örgütünün kaydının isteğe bağlı olduğu bir hukuki sistemde, kayıt işlemleri örgüte, özel dokunulmazlıklar, vergi muafiyeti, sendikanın üyesi olsun olmasın bütün çalışanlar tarafından o sendikanın toplu sözleşmeye yetkili kılındığının kabul edilmesinin sağlanması vb. gibi birtakım avantajlar sağlayabilir. Bunun kabul edilmesini sağlamak için bir örgütün ön izne eşdeğer olmayan ve 87 Sayılı Sözleşme'nin gerekleriyle ilgili hiçbir sorun oluşturmayan belirli formaliteleri yerine getirmesi gerekebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 306.)

463. Uzun bir tescil süreci, örgütlerin kuruluşuna ilişkin ciddi bir engel teşkil eder ve çalışanların önceden izin almaksızın örgüt kurma haklarının reddiyle eşdeğerdir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 307; 351. Rapor, Vaka No. 2618, para. 1302; 354. Rapor, Vaka No. 2672, para. 1137; 356. Rapor, Vaka No. 2672, para. 1275; 357. Rapor, Vaka No. 2701, para. 137; 364. Rapor, Vaka No. 2864, para. 785; 368. Rapor, Vaka No. 2991, para. 561 ve 565; 374. Rapor, Vaka No. 2944, para. 17; 376. Rapor, Vaka No. 2991, para. 46, Vaka No. 3042, para. 535 ve 552; 377. Rapor, Vaka No. 2949, para. 440, Vaka No. 3128, para. 468; ve 378. Rapor, Vaka No. 3171, para. 487 ve Vaka No. 3177, para. 503.)

464. Bir vakada, Komite, tescil prosedüründeki gecikmenin, sendikanın asgari üye koşulunu yerine getirebilmesini ve sonuç olarak tescil edilmesini ve yönetim kurulu için dokunulmazlık kazanmasını olumsuz etkileyebilme olasılığını göz ardı edememiştir.

(Bkz. 378. Rapor, Vaka No. 3177, para. 503.)

465. Bir örgütün tescili için mevzuat tarafından öngörülen bir aylık süre makuldür.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 308; 368. Rapor, Vaka No. 2991, para. 561; ve 378. Rapor, Vaka No. 3171, para. 487.)

466. Üç aydan uzun bir sürenin olduğu bir vakada, Komite, gecikmeyi haklı çıkaracak herhangi bir açık engel bulunmamasına rağmen, sendika tescilinde gecikme olmasından dolayı üzüntüsünü ifade etmiştir.

(Bkz. 238. Rapor, Vaka No. 1289, para. 148; ve 378. Rapor, Vaka No. 3171, para. 487.)

467. Bir sendikanın tescil başvurusu için 1 yıllık bir süre geçirilmesi haddinden fazla uzundur ve uyumlu endüstri ilişkileri için elverişli değildir.

(Bkz. 368. Rapor, Vaka No. 2991, para. 561.)

468. Bakanlığın örgütlerin tescil başvurularıyla ilgili karar verdiği bir gecikme vakasında Komite, haddinden uzun bir gecikme olduğuna işaret etmiş ve Bakanlığın iç işleyişinin karmaşıklığına ilişkin kaygısını ifade etmiştir, bu bağlamda, Komite, hükümete, iç tescil prosedürlerini kayda değer düzeyde hızlandırmasını ve sendikaların, eğer tescil edilmiş değillerse, hızlı ve etkili idari ve adli çarelere erişimlerini teminat altına almasını şiddetle tavsiye etmiştir.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 3042, para. 538.)

469. Bir sendikal örgüt kurmak için, yalnızca noter belgesi biçiminde olmayabilen, aynı zamanda doğrudan yasal veya idari yetkililer tarafından belgelendirme olabilen, noter belgesi gerekliliği, özellikle yasanın onaylanmış bir kopyanın sunulmasını gerekli kıldığını düşünerek, sendikaların tescili için gecikmelere neden olmamalıdır. Ayrıca, noterin sendikal örgütlerin tüzüklerini de içeren noter belgesini vermeyi reddetmesi, çalışanların kendi seçtikleri örgütleri kurma veya bunlara katılma hakkının ihlalini oluşturmaktadır.

(Bkz. 340. Rapor, Vaka No. 2431, para. 923.)

470. Bazı durumlarda, sendikanın kurucularının yedi-emin konumu alıp almamalarının tespiti gibi karmaşık yasal değerlendirmeleri içeren konular kayıt sürecini geciktirmemelidir.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 3042, para. 536.)

471. Sendikanın kurucularının yedi-emin konumu alıp almamalarının tespiti gibi karmaşık yasal değerlendirmeler, söz konusu sendika için kayıt prosedürünü geciktirmemelidir çünkü, bu, tescil sonrası, herhangi bir itiraz halinde, özellikle sendika kuruluş sürecinde işveren tarafından müdahale iddiaları olduğunda, dikkate alınabilir.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 3042, para. 555.)

Genel ilkeler

472. Bu özgürlük tümüyle tesis edilmez ve bu hakka kanunen ve gerçekten riayet edilmezse, çalışanların kendi tercih ettikleri örgütleri kurma ve onlara üye olma hakkının varlığından söz edilemez.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 309; 364. Rapor, Vaka No. 2882, para. 301; ve 365. Rapor, Vaka No. 2516, para. 685.)

473. Gerçek şu ki, ulusal mevzuat nezdinde, bir işveren örgütünün sendikal örgüt statüsüne sahip olmaması, hükümeti, 87 sayılı Sözleşmeyi onaylamasından doğan yükümlülüklerinden özellikle, işverenlerin kendi seçtikleri örgütleri kurma özgürlüğü ve bu hakkı kısıtlayacak hiçbir müdahale olmadan, bu örgütlerin kendi yönetim ve faaliyetlerini düzenleme ve programlarını geliştirme hakkından muaf tutmamıştır.

(Bkz. 208. Rapor, Vaka No. 1007, para. 386.)

474. Komite, çalışanların ve işverenlerin, uygulamada, tamamen özgür bir biçimde, kendi tercih ettikleri örgütleri kurabilmeleri ve onlara katılabilmeleri gereğine verdiği önemi vurgulamıştır.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 310; 34 3. Rapor, Vaka No. 2439, para. 38, Vaka No. 2472, para. 957; 360. Rapor, Vaka No. 2709, para. 661; ve 368. Rapor, Vaka No. 2919, para. 651.)

Örgütlerin birliği ve çoğulculuğu

475. İşçilerin kendi seçtikleri örgütleri kurma hakkı, özellikle, tamamen güvenli bir iklimde önceden var olan örgütlerin ve siyasi partilerin her ikisinden bağımsız örgütler oluşturma filli olasılığını ifade etmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 311; 35 3. Rapor, Vaka No. 2516, para. 999; ve 372. Rapor, Vaka No. 3025, para. 151.)

476. Çalışanların örgütler kurma ve bunlara katılma konusundaki özgür seçimi, bir bütün olarak örgütlenme özgürlüğü için öylesine önemlidir ki, ondan gecikmelerle taviz verilemez.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 312; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 759; 35 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 718; 374. Rapor, Vaka No. 2620, para. 297; ve 377. Rapor, Vaka No. 3128, para. 472.)

477. Belirli bir meslekte bir örgütün varlığı, çalışanlar bunu istediği takdirde, başka bir örgütün kuruluşuna engel oluşturmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 313; 365. Rapor, Vaka No. 2516, para. 685; ve 378. Rapor, Vaka No. 2952, para. 68.)

478. Hiçbir biçimde belediyeden küçük olamayacak belirli bir bölgedeki, belirli bir mesleki veya ekonomik kategoride, örgütün düzeyine bakılmaksızın birden fazla sendika oluşturmanın yasaklanmasıyla ilgili ulusal anayasanın içerdiği hükümler, örgütlenme özgürlüğü ilkeleriyle bağdaşmamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 314; ve 346. Rapor, Vaka No. 2523, para. 350.)

479. İşçilerin kendi tercihleriyle örgütler kurabilme hakkı, özellikle, eğer çalışanlar böyle tercih ederlerse, işletme başına birden fazla çalışan örgüt çalışan örgütü oluşturma fiili olanagını beraberinde getirmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 315; 340. Rapor, Vaka No. 2433, para. 324; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 842; 365. Rapor, Vaka No. 2723, para. 778; ve 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 846.)

480. İki işletme sendikasının birlikte var olmasını engellemek, 87 Sayılı Sözleşme'ye aykırıdır.

(Bkz. 36 3. Rapor, Vaka No. 2868, para. 1005.)

481. İşletmede ikinci bir sendika kurulmasına izin vermeyen bir kanuni şart Sözleşme'nin, çalışanlara, önceden izin almaksızın kendi seçtikleri örgütleri kurma ve onlara katılma hakkını teminat altına alan 2. maddesi ile bağdaşmamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 316.)

482. Her bir işletmede, işte veya meslekte tek bir sendikayı gerektiren şartlar, 87 Sayılı Sözleşme'nin 2. Maddesine uygun değildir.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 317; ve 376. Rapor, Vaka No. 2977, para. 66.)

483. Sendikal çokluk ilkesi, çalışanların bir araya gelme ve bağımsız biçimde üyelerinin kendi yetkililerini seçmelerine, tüzüklerini oluşturup kabul etmelerine, çalışanların çıkarlarını savunmak için, kamu yetkililerinin müdahalesi olmaksızın, yönetimlerini ve faaliyetlerini düzenleyip programlarını geliştirmelerine izin veren bir yapıyla kendi seçtikleri örgütleri kurma hakkında temellenmektedir.

(Bkz. 359. Rapor, Vaka No. 2807, para. 701; 360. Rapor, Vaka No. 2508, para. 803, Vaka No. 2747, para. 838; ve 36 3. Rapor, Vaka No. 2807, para. 720.)

484. Komite Uluslararası Çalışma Konferansı'nın, 87 Sayılı Sözleşme'de "kendi tercih ettikleri örgütler" sözcüklerini içererek, bazı ülkelerde, bir kişinin mesleki, mezhepsel veya siyasi nedenlerle katılmayı isteyebileceği birçok farklı çalışan ve işveren örgütünün varlığını göz önünde bulundurduğuna, bununla birlikte, çalışanların ve işverenlerin çıkarları için, birleşik bir sendikal hareketin sendikal çoğulculuğa tercih edilir olup olmadığını beyan etmediğine işaret etmiştir. Konferans, bu suretle, herhangi bir grup işçinin (veya işverenin), maddi ve manevi çıkarlarını korumak için gerekli olduğunu düşünüyorlarsa, var olan örgütün yanı sıra örgütler kurma hakkını tanımıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 318.)

485. Sendikal çeşitliliğin önlenmesi, çalışanların avantajına olabilirse de, devlet müdahalesi yoluyla, yasal araçlarla dayatılan sendikal hareketin birleşmesi, 87 Sayılı Sözleşme'nin 2. ve 11. maddelerinde yer alan ilkeye ters düşmektedir. ILO Sözleşme ve Tavsiyelerin Uygulanması Uzmanlar Komitesi, "bir sendikal tekelin yasalarla meydana getirildiği veya sürdürüldüğü bir durumla, bazı ülkelerde varlığı tesis edilen, sendikalara ve sendikal örgütlerin kuruluşuna uygulanan yasal hükümlerin doğrudan veya dolaylı bir sonucu olmaksızın, tüm sendikal örgütlerin gönüllü olarak tek bir federasyon veya konfederasyonda bir araya geldiği somut durumlar arasında örgütlenme özgürlüğü teminatları ve örgütlenme hakkının korunması açısından temel bir fark bulunduğu" hususunu vurgulamıştır. Komite, herhangi bir hükümetin küçük ve zayıflıkları bağımsızlıklarını tehlikeye düşürebilecek olan rakip sendikal örgütlerin aşırı artışından kaynaklanan aksaklıkları önleyerek güçlü bir sendikal hareket geliştirme isteğini çok takdir etmekle birlikte, böyle durumlarda, bir hükümet için sendikaları güçlü ve birleşik örgütler meydana getirmek için gönüllü olarak bir araya gelmeleri yönünde teşvik etmeye çabalamanın, onlara, çalışanları örgütlenme hakkının özgür kullanımından yoksun bırakan ve bu nedenle örgütlenme özgürlüğü ile ilgili Uluslararası Çalışma Sözleşmelerine koyulan ilkelere ters düşen, kanunlar tarafından, mecburi biçimde birleşmeye zorlanmalarından daha arzu edilir olduğuna dikkat çekmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 319.)

486. Rekabet eden örgütlerin hızla çoğalmasının önlenmesi, genel olarak çalışanlar ve işverenlerin avantajına olsa da, kanunla dayatılan bir tekel durumu çalışanların ve işverenlerin örgütlerinin özgür seçimi ilkesiyle çelişmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 320; 350. Rapor, Vaka No. 2567, para. 1163; ve 378. Rapor, Vaka No. 2952, para. 68.)

487. Sendikal harekette birlik, devlet tarafından, yasalar vasıtasıyla dayatılmamalıdır çünkü bu örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırı olacaktır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 321; 367. Rapor, Vaka No. 2977, para. 860; ve 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 846.)

488. Var olan bir örgütün yerini almak için bir sendika tarafından gerçekleştirilen bir yasal girişimi, hükümet ne desteklemeli ne de engellemelidir. İşçiler, onların nazarında, mesleki çıkarlarını en çok geliştirecek sendikayı, yetkililer tarafından müdahale olmaksızın seçmekte özgür olmalıdırlar. Sendikaların çoğalmasının önlenmesi çalışanların avantajına olabilir fakat bu seçim özgürce ve gönüllü olarak yapılmalıdır. Uluslararası Çalışma Konferansı, 87 Sayılı Sözleşme'deki "kendi tercih ettikleri örgütler" sözlerini koyarak, bireylerin çeşitli çalışan ve işveren örgütleri arasından mesleki, mezhepsel veya siyasi nedenlerle seçim yapabileceğini kabul etmiştir. Birleşik bir sendikal hareketin çalışan ve işverenlerin çıkarları açısından sendikal çoğulculuğa tercih edilir olup olmadığını söylememiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 322; ve 372. Rapor, Vaka No. 2954, para. 94.)

489. Bir hükümet onun sendikal hareketin farklı yönelimlere ayrılmasına "izin vermek" için hazırlanmadığını ve tüm hareketi birliğe zorlamak için kararlaştırıldığını belirttiğinde, Komite, çalışanların ve işverenlerin "kendi tercih ettikleri" örgütleri kurma ve onlara katılma hakkına sahip olacaklarını öngören 87 Sayılı Sözleşme'nin 2. Maddesi'ni anımsatmıştır. Sözleşmenin bu şartı, hiçbir biçimde ne sendikal birlik ne sendikal çeşitlilik düşüncesine desteğin ifadesi anlamını taşınmaz. Hüküm, bir yandan birçok ülkede çalışanların ve işverenlerin aralarından özgürce seçim yapabilecekleri çeşitli örgütler olduğunu, diğer yandan çalışanların ve işverenlerin şimdiye dek böyle bir çeşitliliğin bulunmadığı bir ülkede yeni örgütler kurmak isteyebileceklerini ifade etmek niyetindedir. Başka bir deyişle, Sözleşme, sendikal çeşitliliği açıkça zorunlu tutmamasına karşın, en azından bu çeşitliliğin her durumda mümkün olmasını gerektirmektedir. Dolayısıyla, tek bir sendikal örgütün "dayatılmasını" içeren bir hükümet tavrı, 87 Sayılı Sözleşme'nin 2. Maddesi'ne aykırı olacaktır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 323.)

490. Yasaların kişinin mesleğini sürdürdüğü yerde sadece tek bir örgütün varlığına izin vermesi nedeniyle bireyin farklı örgütler arasında seçim yapma olanağının esirgendiği bir durum, 87 Sayılı Sözleşme'ye koyulan ilkelerle uyumsuzdur; aslında böyle koşullar, yasalar yoluyla, sendikanın üye kaybetmesini engelleyici sözleşmeler ve uygulamalardan ve çalışanların gönüllü olarak tek bir örgüt oluşturdukları koşullardan ayırt edilmesi gereken bir sendika tekeli oluştururlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 324.)

491. İlgili kategorideki tüm çalışanların, endüstri dalı ya da bölge düzeyinde kurulmasına izin verilmiş olan tek bir ulusal sendikaya aidat ödeme yükümlülüğünü dayatma gücü, çalışanların "kendi seçtikleri" örgütlere üye olma hakkına sahip olmaları gerektiği ilkesi ile uyumlu değildir. Bu koşullarda, çalışanlar üyesi olsun olmasın, o tekel sendikasına aidat ödeme zorunluluğu, o tekelin daha çok yüceltiildiğini ve güçlendiğini gösterir.

(Bkz. 65. Rapor, Vaka No. 266, para. 61 ve 62.)

492. Komite, bir devletin mevzuatını, kaydolmayı bekleyen yeni bir sendikanın örgütlediği ya da örgütlenme niyetinde olduğu aynı çalışanlar için zaten bir sendika var olduğunda ya da mevcut sendika bu sınıftaki çalışanlar için yetki belgesine sahip olduğunda, bunun kayıt memurunun yeni bir sendikanın kaydını reddetmesini haklı kılmaya yeterli itirazlara meydan veremeyeceğini açıklığa kavuşturması için değiştirmesini önermiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 326; ve 36 3. Rapor, Vaka No. 2850, para. 872.)

493. Ulusal sendika konfederasyonundan açıkça söz ederek tek sendika sistemini kurmak ve sürdürmek için tasarlanmış bir mevzuat hakkında Komite, Sözleşme ve Tavsiyelerin Uygulanması Uzmanlar Komitesi'nin bu hükmün, işçiler bunu isterlerse, başka bir konfederasyonun kuruluşuna bir engel oluşturabileceğini düşündüğüne ve Hükümetin mevzuattaki belirli bir sendikaya yönelik atfın silinmesi için gerekli önlemleri alacağı yönündeki umudunu dile getirdiğine dikkat çekmiştir. Bu koşullarda Komite, Uzmanlar Komitesi tarafından yapılan yorumları onaylamıştır.

(Bkz. 230. Rapor, Vaka No. 1198, para. 724.)

494. Hâlihazırda kaydolmuş olan başka bir sendika, kaydolmak isteyen bir sendikanın savunmaya niyet ettiği çıkarları yeterince temsil ediyorsa, kayıt başvurusunun reddine izin veren bir hüküm, bazı durumlarda, örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırı biçimde, çalışanların kendi seçtikleri örgüte katılma haklarının reddedilmesi anlamına gelir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 328; 349. Rapor, Vaka No. 2536, para. 987; 354. Rapor, Vaka No. 2536, para. 152; 36 3. Rapor, Vaka No. 2850, para. 872; 377. Rapor, Vaka No. 3128, para. 467; ve 378. Rapor, Vaka No. 2952, para. 68.)

495. İşçilerin örgütlerinin kendileri, sendikaların birleşmesini istediklerinde ve bu istek bunu yasal bir yükümlülüğe eşdeğer hale getirecek biçimde onaylandığında, Komite, birleşik sendikal hareket, yalnızca çalışanların isteklerinden kaynaklandığında, bu durumun, varlığı, birleşik bir sendikal hareketin yalnızca yasaların sonucu olduğu veya sadece bu yasalar yoluyla sürdürüldüğü izlenimi yaratabilecek yasal metinler tarafından onaylanması gerekmediğine işaret etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 329.)

496. Sendikal hareketin, tarihsel olarak, üniter bir temelde örgütlendiği bir durumda dahi, hukuk, bu durumu, mevcut bir sendikal örgütün isteğinden kaynaklansa bile, örneğin tek federasyona ismi ile atıf yaparak kurumsallaştırmamalıdır. Aslında, federasyona ya da var olan sendikalara girmek istemeyen çalışanların hakları korunmalıdır ve bu çalışanlar, kanunun tek sendika sistemini dayattığı bir koşulda mümkün olmayan, kendi seçtikleri örgütleri oluşturma hakkına sahip olmalıdırlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 330.)

497. Bir sendikanın usule uygun biçimde tanınması için özel bir merkezi örgütün tavsiyesini almakla yükümlü olması gerekmesi, çalışanların kendi seçtikleri örgütleri özgürce kurmaları önünde engeldir ve bu nedenle örgütlenme özgürlüğüne aykırıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 331.)

498. Gönüllü biçimde ulaşılan sendika teklifi yasaklanamaz ve kamu yetkilileri tarafından buna saygı gösterilmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 332.)

499. İşverenlerin Ticaret Odası'na zorunlu üyeliği, Oda, 87 Sayılı Sözleşme'nin 10. Maddesi'ndeki anlamıyla, işveren örgütlerinin gücüne sahipse, örgütlenme özgürlüğü standart ve ilkelerine aykırıdır.

(Bkz. 327. Rapor, Vaka No. 2146, para. 895.)

500. Komite, kanunun gerektirdiği örgütsel tekelin, ülkedeki örgütlenme özgürlüğü sorunlarının kökeninde olduğunu ve bir işveren örgütünün tanınmasının önündeki engel olduğunu hatırlatmış ve hükümetten çalışanların ve işverenlerin işletme düzeyinde, sektörel veya ulusal düzeyde ve daha önce işverenin örgütünün sahip olduğu haklara zarar vermeyecek şekilde birden fazla örgüt kurma hakkını teminat altına alacak biçimde mevzuatı tadil etmeye dönük önlemler almasını talep etmiştir.

(Bkz. 354. Rapor, Vaka No. 2567, para. 946.)

501. Tek bir işveren örgütü altında birleşme, söz konusu üyelerin özgür seçiminin bir sonucu olmalıdır ve tekeli endüstri ilişkileri sistemi çerçevesinde kamu yetkilileri tarafından olası bir baskı veya müdahalenin sonucu olmamalıdır.

(Bkz. 357. Rapor, Vaka No. 2567, para. 704.)

Örgütün yapısını seçme özgürlüğü

502. Sendikalar kurma ve onlara katılma hakkının özgür kullanımı, sendikaların yapısının ve oluşumunun özgürce belirlenmesini ifade etmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 333; 346. Rapor, Vaka No. 2523, para. 350; 349. Rapor, Vaka No. 2556, para. 754; 362. Rapor, Vaka No. 2842, para. 419; 364. Rapor, Vaka No. 2882, para. 302; 367. Rapor, Vaka No. 2892, para. 1236; 373. Rapor, Vaka No. 3048, para. 424; 376. Rapor, Vaka No. 3042, para. 542 ve 551; ve 377. Rapor, Vaka No. 2949, para. 440.)

503. Sendika yapısına ve örgütlenmesine ilişkin sorunlar, çalışanların kendi meseleleridir.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2301, para. 124.)

504. İşçiler, temel düzeyde bir fabrika sendikası mı veya sektörel sendika veya meslek sendikası gibi farklı bir ana örgütlenme biçimi mi kurmayı tercih edeceklerine karar vermekte özgür olmalıdırlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 334; 346. Rapor, Vaka No. 2523, para. 350; ve 367. Rapor, Vaka No. 2892, para. 1236.)

505. İşçilerin kendi seçtikleri örgütleri kurma hakkı, halihazırda üyesi oldukları daha yüksek düzeyde örgütlere ek olarak işletme düzeyinde örgütler kurma hakkını da içermektedir.

(Bkz. 341. Rapor, para. 49.)

506. 87 Sayılı Sözleşme'nin 2. Maddesi uyarınca, çalışanlar, farklı işyerlerindeki ve farklı şehirlerdeki çalışanları bir araya toplayan örgütler de dahil olmak üzere, kendi seçtikleri örgütleri kurma hakkına sahiptirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 335; 356. Rapor, Vaka No. 2717, para. 844; 360. Rapor, Vaka No. 2818, para. 633, Vaka No. 2717, para. 857; ve 376. Rapor, Vaka No. 3042, para. 543.)

507. Meslek veya işyeri düzeyinde sendikaların kurulmasını yasaklayan bir hüküm, ilgili Sözleşmelerde yer alan, çalışanların herhangi bir ayırım olmadan, önceden izin almaksızın, kendi seçtikleri örgütleri kurma ve onlara katılmayı öngören örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırıdır.

(Bkz. 371. Rapor, Vaka No. 2892, para. 933.)

508. Belirli bir sektördeki şirketlere hizmet sağlayan çalışanlar, eğer böyle isterlerse, o sektördeki bir ulusal sendikanın üyesi olma hakkına sahip olmalıdırlar. Gerçekten de, faaliyetlerini o sektörde sürdürdükleri düşünüldüğünde, ulusal düzeyde, o sektördeki çalışanların çıkarlarını temsil eden bir sendikaya katılmayı isteyebilirler.

(Bkz. 354. Rapor, Vaka No. 2595, para. 584.)

509. Bir hükümetin, yerel kamu hizmeti kanunu uyarınca pazarlıkların bölgesel düzeyde olması gerekmesi nedeniyle, bunun pazarlığı yapan örgütün, yalnızca bölgesel düzeyde var olan tek sendika olması anlamına geldiğini ifade ettiği izlenimi bıraktığı bir vakada, Komite, böyle bir sınırlandırmanın çalışanların kendi seçtikleri örgütleri kurma ve onlara katılma ve temsilcilerini tam bir özgürlük içinde seçme hakkına kısıtlama getireceği kanaatine varmıştır.

(Bkz. 54. Rapor, Vaka No. 179, para. 156.)

510. Tüm kamu çalışanlarının, üyeliklerinin o kategorideki çalışanlara hasredilmiş sendikalarla kısıtlayan sınırlamalara ilişkin olarak, kamu çalışanlarının ilk derece örgütlenmeler için o kategorideki çalışanlarla sınırlandırılması, örgütleri, özel

bir bakanlık, bölüm, hizmet ile sınırlandırılmamışsa kabul edilebilir ve ilk derece örgütleri özgürce kendi seçtikleri federasyon ve konfederasyonlara katılabilirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 337; 347. Rapor, Vaka No. 2537, para. 19; 359. Rapor, Vaka No. 2782, para. 503; ve 360. Rapor, Vaka No. 2818, para. 633.)

511. İlk derece sendikaları -yerel makamlar gibi- belirli idari birimlerle sınırlandırmak, hükümetin, sendika faaliyetlerine müdahale etmesini ve kamu çalışanlarının çalıştığı idari birimleri değiştirerek ve böylece sendika üyeliği ve kaynaktan kesme olanağının kendiliğinden sonlanmasına yol açarak, sendikanın varlığını ve mali kapasitesini dahi sorun haline getirmesini mümkün kılmaktadır. Mevzuat, aynı zamanda, şube sınıflandırmalarında değişiklik olduğunda, sendika yetkililerinin görevlerinin sonlanması anlamına gelmektedir. –Bu tür fiiller, yalnızca kamu çalışanlarının örgütlenme hakkının ihlalini meydana getirmemekte, aynı zamanda, 87 sayılı Sözleşme'nin 2. ve 3. Maddelerinin ihlal edildiği, sendikal faaliyetlere ciddi düzeyde müdahale anlamına gelmektedir.

(Bkz. 347. Rapor, Vaka No. 2537, para. 20.)

512. Eğitim sektöründeki bir sendikal örgüt için, her bir grubun ayrı pazarlık yapması gerektiği, ayrı bütçe ve ayrı düzenlemelere tabi olmaları gerektiği anlayışıyla, kamu okulları ve özel okullarda çalışanları bir araya toplamak mümkün olmalıdır.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 3042, para. 551.)

Örgüt kurma teşebbüsüne yönelik yaptırımlar

513. Resmi sendika örgütünün dışında çalışan örgüt çalışan örgütleri kurma ya da yeniden kurma girişiminde bulunan çalışanlara karşı alınan önlemler, çalışanların önceden izin almaksızın kendi tercih ettikleri örgütleri kurma ve bunlara katılma hakkı ilkesi ile bağdaşmayacaktır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 338; 351. Rapor, Vaka No. 2568, para. 907; ve 364. Rapor, Vaka No. 2864, para. 787.)

Belirli kuruluşlara yönelik kayırmacılık veya ayrımcılık

514. 87 sayılı Sözleşme'nin ruhu, meşru sendikal faaliyetlerin yürütülmesi için, yetkililer tarafından tüm sendikal örgütlere, ulusal veya yerel yöneticilerin sosyal veya ekonomik politikalarını eleştirseler dahi, tarafsız muameleyi ve aynı zamanda misillemeden kaçınmayı gerektirmektedir.

(Bkz. 356. Rapor, Vaka No. 2674, para. 1628.)

515. Kamu otoriteleri tarafından, belirli bir sendikaya yönelik, diğerlerine nazaran herhangi bir olumlu ya da olumsuz muamele, önceden belirlenmiş bir temsili kriter ölçütüne dayanmıyorsa ve toplu pazarlık ve müzakereye ilişkin bazı tercihli hakla-

rın ötesine geçiyorsa, çalışanların kendi seçtikleri örgütleri kurma ve bunlara katılma haklarını tehlikeye atabilecek bir ayrımcılık eylemi meydana getirebilecektir.

(Bkz. 36 3. Rapor, Vaka No. 2850, para. 872.)

516. Komite, bir durumda, kanunen belirli kategorilerdeki sendikalara açık olan sınırlı işlevleri göz önünde bulundurarak, ulusal yasalar uyarınca sendikalar arasında yapılan ayırımın, dolaylı olarak, çalışanların kendi tercih ettikleri örgütlere mensup olma özgürlüklerinin kısıtlama sonucu doğurabileceğini düşünmüştür. Komite'nin böyle bir tutum benimsemesine neden olan gerekçeler şunlardır: genel bir kural olarak, bir hükümet, belirli bir örgüte menfaatler sağlayabildiğinde veya bir örgütten, bir diğerinin lehine menfaatleri geri alabildiğinde, hükümetin maksadı bu olmasa dahi, bu suretle ayrımcılık filli oluşturacak olan, bir sendikayı haksız biçimde diğerlerine göre avantajlı ya da dezavantajlı duruma sokma riski bulunmaktadır. Daha kesin olarak, bir hükümet, bir sendikayı diğerlerine göre avantajlı veya dezavantajlı duruma sokarak, çalışanların mensup olmayı istedikleri örgütle ilgili seçimlerini doğrudan veya dolaylı olarak etkileyebilir, çünkü doğal tercihleri mesleki, dini, siyasi veya diğer gerekçelerle diğer sendikaya katılmalarına neden olsa dahi, onlar inkâr edilemez biçimde onlara en iyi hizmet edebilecek sendikaya üye olmak isteyeceklerdir. Tarafların seçme özgürlüğü 87 Sayılı Sözleşme'de açıkça belirtilen bir haktır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 339; ve 342. Rapor, Vaka No. 2317, para. 863.)

517. Bir hükümet diğerleriyle kıyaslanınca belli bir örgüte daha olumlu ya da olumsuz muamelede bulunarak, çalışanların girmek istedikleri sendikaya üye olma tercihlerini etkileyebilir. Buna ek olarak, kasten bu biçimde davranan bir hükümet 87 Sayılı Sözleşme'de yer alan, kamu makamlarının Sözleşme'de sağlanan hakları kısıtlayan veya yasal kullanımını engelleyen herhangi bir müdahaleden kaçınacakları ilkesini ihlal eder; daha dolaylı olarak, bu, ayrıca, o ülkenin hukuk normlarının Sözleşme'de sağlanan teminatları zayıflatamayacağı ya da zayıflatacak biçimde uygulanamayacağı ilkesini de ihlal etmektedir. Eğer bir hükümet sendikaların kullanabilecekleri bazı olanaklar sağlamak isterse, bu örgütlerin bu hususta, eşit muameleden yararlanmaları arzu edilmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 340; 342. Rapor, Vaka No. 2317, para. 863; 34 3. Rapor, Vaka No. 2426, para. 283; 348. Rapor, Vaka No. 2254, para. 1316; 350. Rapor, Vaka No. 2254, para. 1668; 351. Rapor, Vaka No. 2618, para. 1305; 359. Rapor, Vaka No. 2254, para. 1289; 362. Rapor, Vaka No. 2842, para. 419; 367. Rapor, Vaka No. 2911, para. 1099; ve 370. Rapor, Vaka No. 2951, para. 190 ve Vaka No. 2961, para. 490.)

518. Sendika, çalışanlar ve diğer yetkililer arasında, en azından yakın bir çalışma ilişkisinin bulunduğu bir durumda, Komite, sendikal hareketin bağımsızlığıyla ilgili 1952 kararına verdiği önemi vurgulamış ve hükümeti herhangi bir sendikaya

iltimas göstermekten ya da ona karşı ayrımcılık yapmaktan kaçınmaya yönlendirilmiştir ve hepsinin eşit düzeyde bulunması için bütün çalışan ve işveren örgütleriyle ilişkilerinde tarafsız bir tutum benimsemesini talep etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 341; ve 370. Rapor, Vaka No. 2961, para. 490.)

519. Birden fazla durumda, Komite, kamu otoritelerinin tutumları nedeniyle bir ya da daha fazla sendikayı kayırdığı ya da bunlara karşı ayrımcılık yaptığının iddia edildiği davaları incelemiştir:

- 1) Yetkililerce yapılan resmi beyanatlar yoluyla çalışanlar üzerinde uygulanan baskı;
- 2) Sübvansiyonların sendikalara eşitsiz dağılımı ya da toplantılarını yapması veya faaliyetlerini yerine getirmesi için, bir sendika yerine diğerine bina verilmesi;
- 3) Yasal etkinliklerin sürdürülmesinde, bazı örgütlerin liderlerini tanımayı reddetmek.

Bu veya başka yöntemlerle ayrımcılık yapmak, çalışanların sendika üyeliğini etkilemenin gayri resmi yolu olabilir. Bu nedenle bazen kanıtlanması zor olmaktadır. Bununla birlikte, bu tür herhangi bir ayrımcılığın 87 Sayılı sözleşmenin 2. Maddesinde belirlenen çalışanların kendi seçtikleri örgütleri kurma ve bunlara katılma haklarını tehlikeye attığı gerçeği değişmemektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 342; ve 350. Rapor, Vaka No. 2567, para. 1160.)

520. Komite, bir hükümetin, onu başka bir işveren örgütünün yerine kayıt ederek, bir işveren örgütüne, fiilen kayırmacılık sergilediğini düşünmüş ve söz konusu hükümeti kayırmacılığının etkilerini onarmaya çağırmıştır.

(Bkz. 354. Rapor, Vaka No. 2567, para. 945.)

521. Hem hükümet yetkilileri hem de işverenler, özellikle yasal etkinliklerini sürdürmeye çalışan liderlerini tanımak konusunda, sendikalar arasında ayrımcılık yapmaktan kaçınmalıdırlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 343; 340. Rapor, Vaka No. 2439, para. 361; 342. Rapor, Vaka No. 2249, para. 201; 34 3. Rapor, Vaka No. 2439, para. 39; 348. Rapor, Vaka No. 2422, para. 1346; 367. Rapor, Vaka No. 2911, para. 1099; ve 370. Rapor, Vaka No. 2969, para. 534.)

522. Özel bir vakada, Komite, temsil yetkisine sahip sendikal örgütlere üye olan belirli kamu hizmeti çalışanlarına yılda 80 Euro bonus, kamu yetkililerinin istediği, belirli çalışanlara verilen avantajlar aracılığıyla, katılmak istedikleri örgütle ilgili olarak çalışanların seçim yapmalarını haksız biçimde etkileme sonucuna yol açacak gerçek bir baskı aracı oluşturuyor gibi görünmemektedir. Mevcut niteliğini korumak için, söz konusu bonusla ait miktarın sembolik bir seviyeyi aşmaması önemlidir.

(Bkz. 349. Rapor, Vaka No. 2529, para. 497.)

523. Yerel otoritelerin, alternatif çalışan örgüt çalışan örgütleri kurarak ve çalışanların üyeliklerini değiştirmek için adaletsiz araçlar kullanarak kışkırtmak yoluyla özgürce kurulmuş bir sendikanın faaliyetlerine müdahale ettikleri durumlar, çalışanların kendi seçtikleri örgütleri kurma ve bunlara katılma haklarını ihlal eder.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 344; ve 364. Rapor, Vaka No. 2882, para. 301.)

524. Genel olarak, hükümetin belirli bir örgütün binayı kullanmasını sağlaması veya belirli bir örgütü, orayı başka bir örgüte vermek için, bulunduğu binadan tahliye etmesi, bu amaçlanmasa dahi, bir sendikaya diğerlerine nazaran olumlu veya olumsuz muamele edilmesine yol açmakta ve böylece, bir ayrımcılık fiili meydana getirmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 345; ve 351. Rapor, Vaka No. 2618, para. 1305.)

En çok temsil edilen örgütler için kabul edilebilir ayrıcalıklar

525. Komite, çeşitli durumlarda, özellikle Örgütlenme Özgürlüğü ve Toplu Pazarlık Hakkı Sözleşmesi taslağı üzerine tartışma süresince, Uluslararası Çalışma Konferansı'nın sendikaların temsilci karakteri sorununa gönderme yaptığına ve belirli bir ölçüye kadar, ilgili çeşitli sendikalar arasında temsil düzeylerine göre yapılan ayrımı kabul ettiğine işaret etmiştir. ILO Anayasası'nın 3. maddesi'nin 5. fıkrası "en çok temsil gücü olan" sendika kavramını içerir. Dolayısıyla, Komite, yalnızca bir ülkenin hukuk normlarının en çok temsil yeteneğine sahip olan sendika ile diğer sendikalar arasında ayrım yapmasının, kendi başına eleştiri konusu olmadığını düşünmüştür. Böyle bir ayrım, yine de en çok temsil gücüne sahip olan örgütlere, en çok üyeye sahip olmaları sebebiyle, toplu pazarlık veya hükümetlerle müzakere gibi amaçlarla ya da uluslararası organlara delege aday göstermek amacıyla temsil önceliği verilmesinin ötesine geçen ayrıcalıklar verilmesi sonucunu doğurmamalıdır. Başka bir deyişle, bu ayrım, en çok temsil yeteneğine sahip olanlar arasında kabul edilmeyen sendikal örgütleri üyelerinin 87 Sayılı Sözleşme'de öngörüldüğü gibi, mesleki çıkarlarını savunmak, yönetim ve faaliyetlerini düzenlemek ve programlarını belirlemek için gerekli vasıtalarından mahrum etme etkisine sahip olmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 346; 34 3. Rapor, Vaka No. 2438, para. 226; 358. Rapor, Vaka No. 2759, para. 520; 362. Rapor, Vaka No. 2843, para. 1487; 364. Rapor, Vaka No. 2898, para. 910; 367. Rapor, Vaka No. 2940, para. 257; 372. Rapor, Vaka No. 3007, para. 224; ve 378. Rapor, Vaka No. 3169, para. 349.)

526. Mevzuattan, temsil yeteneğine sahip sendika ile diğer sendikalar arasındaki tek farkın, ilkinin toplu sözleşmeler imzalayabilmesi, ortak komitelere üye olabilmesi ve uluslararası etkinliklere katılabilmesi olduğu anlaşılıyorsa, Komite, temsilci sendikalara verilen bu ayrıcalıkların aşırı olmadığını düşünmektedir.

(Bkz. 362. Rapor, Vaka No. 2843, para. 1487.)

527. Temsiliyet kavramının kuruluşu, hükümetlerin sendikal örgütlerin ülkede özgürce gelişebileceği bir atmosferi sağlamasını gerektirmektedir.

(Bkz. 362. Rapor, Vaka No. 2843, para. 1487.)

528. Kabul edilebilir olmak için, az temsil edilen ve çok temsil edilen örgütleri birbirinden ayırmak için uygulanan ölçütler objektif olmalı, suiistimale açık herhangi bir alan bırakmamalı ve daha az temsil edilen örgütlerin temel hak ve teminatlarından vazgeçilmesine izin verilmemelidir.

(Bkz. 243. Rapor, Vaka No. 1320, paragraf 112)

529. En çok temsil gücü olan sendikanın belirlenmesi, taraf tutma ve kötüye kullanma ihtimalini önlemek için, nesnel ve önceden tespit edilmiş kısıtlara göre yapılmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 347; 349. Rapor, Vaka No. 2473, para. 273; 354. Rapor, Vaka No. 2672, para. 1148; 358. Rapor, Vaka No. 2759, para. 520; ve 378. Rapor, Vaka No. 3142, para. 128.)

530. İşçilerin ve işverenlerin örgütlerinin temsil düzeylerinin belirlenmesi için önceden tespit edilmiş, kesin ve nesnel ölçütler yasalarda yer almalı ve bu belirleme hükümetlerin takdirine bırakılmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 348; 348. Rapor, Vaka No. 2153, para. 22; 358. Rapor, Vaka No. 2759, para. 520; ve 362. Rapor, Vaka No. 2843, para. 1488.)

531. 87 ve 98 sayılı Sözleşmeler, kolektif sendikal hakları kullanabilmek için, güncel sendika üyeliği düzeyine dayanan sendika temsilinin yanı sıra çalışanların veya sendika yetkililerinin gizli oyları temelinde sendika temsilini öngören veya her iki sistemin bir kombinasyonundan oluşan sistemlerle uyumludur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 349; ve 378. Rapor, Vaka No. 3142, para. 128 ve Vaka No. 3169, para. 349.)

532. Ortak örgütler için sendika temsilcilerinin sayısının, farklı örgütlerin sendika üyeliğini doğrulamaktan sorumlu bir komite tarafından dağıtıldığı bir sistem, belirli teminatlar sunduğu sürece, örgütlenme özgürlüğü ilkeleri ile uyumludur. Şüphe yok ki, sendika üyeliğine ilişkin verilerin korunması, insan haklarının temel bir yönüdür ve özellikle mahremiyet hakkıyla ilişkilidir; bununla birlikte, sendika üyeliğinin doğrulanması sıkı teminatlara tabi olduğu ölçüde, bu haklara riayet edilmesiyle uyumlu olmamasının veya üyelerin kimlikleriyle ilgili gizliliği temin etmemesinin bir nedeni yoktur. Sendikal örgütlerin üyelik düzeylerini doğrulamaktan sorumlu organların, böylesi tüm örgütlerin güvenini kazanmaları da önemlidi

(Bkz. 2006 Özeti , para. 350; ve 371. Rapor, Vaka No. 2908, para. 289.)

533. Sendikaların temsiliyet niteliğini belirleme veya doğrulamaya yönelik tespit, gizlilik ve tarafsızlık konusunda güçlü teminatlar sunulduğunda en iyi şekilde sağlanabilir. Bu nedenle, bir sendikanın Temsiliyet niteliğinin doğrulanması, önceden, bağımsız ve tarafsız bir kurum tarafından yapılmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 351; 356. Rapor, Vaka No. 2654, para. 378; 362. Rapor, Vaka No. 2843, para. 1492; 371. Rapor, Vaka No. 2908, para. 289; ve 378. Rapor, Vaka No. 3155, para. 111.)

534. Üye sayısını belirlemek için sendika üyelerinin bir listesini hazırlamak gereksizdir; bu, sendika üyelik aidatlarının kayıtlarından açıkça görülecektir ve kolayca sendika karşıtı ayrımcı fiillere yol açabilecek olan bir isimler listesine gerek yoktur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 352.)

535. Komite, örgütün temsilcilerinin isimlerinin listelenmesi taleplerinin doğası gereği misilleme ve sendika karşıtı ayrımcılık ve örgütün temsilcisinin belirlenmesi için üyelik kartlarının kopyalarını hatırlatmaktadır.

(Bkz. 345. Rapor, Vaka No. 2153, para. 22.)

536. Makamların, uygulamada bir örgütün tüm üyelerinin isimlerinin bir listesini ve en fazla temsil edilen örgütü belirlemek için üyelik kartlarının bir nüshasını elde etme zorunluluğu, örgütlenme özgürlüğü ilkelerine ilişkin bir sorun teşkil etmektedir. Bu tür gereksinimlere özgü bir misilleme ve sendika karşıtı ayrımcılık riski bulunmaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para.353 ve 344. Rapor, vaka no. 2153, para. 23).

537. Komite, en yüksek temsiliyete sahip olma statüsünü elinde bulunduran sendikaya göre % 10 düzeyinde önemli ölçüde daha fazla üyeliğin sendika statüsü (imtiyazlı statü) kazanmak için çok yüksek olduğu ve 87. Sözleşme'ye aykırı olduğu ile ilgili Uzmanlar Komitesi'nin konumunu hatırlatmıştır. Uygulamada, bu düzenleme, sadece kayıtlı olan ve sendikal statü talep etmek isteyen sendikaların önünde engel olmaktadır.

(Bkz. 348'inci Rapor, Vaka No 2515, para. 213.)

538. Ulusal şartlar ışığında, Komite, ulusal düzeyde en yüksek temsiliyete sahip tarımsal örgütlenme statüsünden yararlanmak ve Tarımsal Danışma Komitesi'ne katılmak için ulusal düzeyde belirli bir kapsama sahip olma şartını dikkate almıştır - özellikle: (a) 17 özerk toplumun en az dokuzunda seçimlere katılmak; veya (b) 10 özerk toplulukta en fazla temsiliyete sahip olarak tanınmak - ki bu uygulamada duruma bağlı olarak oyların yüzde 10 veya 15'ini gerektirmektedir - en güçlü ve en büyük örgütlerin devlet danışma organlarına entegre olanlar olmasını temin etmeyi amaçlayan karşılaştırmalı hukukta objektif ve nispeten yaygın bir kriterdir.

(Bkz. 358. Rapor, Vaka No. 2759, para. 521.)

539. İster seçmiş olsun isterse dayatılmış olsun, mesleki seçimlerinden sonra, bir konfederasyonun sendikası üyelikten ayrıldığında, sendikanın temsil gücü olduğu iddiası temelinde elde edilen sonuçları artık kullanılamayacağını düzenleyen bir içtihat yasası gereğince, Komite, Mahkeme, bir konfederasyona üyelik meselesinin seçim sırasında çalışanlar tarafından yapılan seçimde kilit bir faktör oluşturduğunu düşünmüşse, sonuçta ortaya çıkan temsiliyet kaybının gerçekten haklı olduğunu düşünmektedir.

(Bkz. 367. Rapor, Dava No. 2931, paragraf 764.)

540. Sendika çoğulculuğu olasılığını kabul etmek, en yüksek temsiliyete sahip örgütlere belirli haklar ve avantajlar vermeyi engellemez. Bununla birlikte, en yüksek temsile sahip örgütün belirlenmesi, önyargı veya kötüye kullanım olasılığını ortadan kaldırmak için nesnel, önceden belirlenmiş ve kesin kriterlere dayanmalıdır ve ayırım, genellikle, bazı tercihli hakların tanınmasıyla sınırlandırılmalıdır, örneğin, toplu pazarlık, makamlar tarafından istişare veya delegelerin uluslararası kuruluşlara atanması gibi amaçlar.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 354; 363. Rapor, Vaka No. 1865, para. 115; 371. Rapor, Vaka No. 2953, paragraf 619; ve 378. Rapor, Vaka No. 3142, para. 128 ve Vaka No. 3169, para. 349.)

541. Komite, özellikle temsiliyeti ilgili belirli avantajların, sendikalara temsiliyetleri düzeyinde verilebileceğini düşünmüştür. Ancak, kamu otoritelerinin bu gibi avantajlara yönelik müdahalesinin, çalışanların ait olmak istedikleri örgütle ilgili seçimlerini gereksiz yere etkilemeyecek nitelikte olmaması gerektiği görüşüne varmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 355; 342. Rapor, Vaka No. 2317, para. 863; ve 349. Rapor, Vaka No. 2529, para. 491.)

542. Örgütlerin temsiliyeti için baraj belirlemek ve en temsili örgütlere (özellikle toplu pazarlık amaçları için) belirli ayrıcalıklar vermek için mevzuatta bir yüzde oluşturulması, kriterlerin önyargı veya kötüye kullanım olasılığını önlemek için, objektif, kesin ve önceden belirlenmiş olması koşuluyla herhangi bir güçlük getirmez..

(Bkz. 2006 Özet, para. 356; 362. Rapor, Vaka No. 2750, para.933; 367. Rapor, Vaka No. 2940, para. 257).

543. Komite, temsiliyetin belirlenmesine yönelik bir sistem oluşturan mevzuatla ilgili olarak, yalnızca en fazla temsilci sayılan sendika örgütlerine Ekonomik ve Sosyal Konsey'e katılma hakkını vermenin, ne çalışanları örgüt seçiminde gereksiz yere etkileyeceği ne de daha az temsilci kuruluşların kendi üyelerinin çıkarlarını savunmaları, faaliyetlerini organize etmeleri ve programlarını formüle etmelerini engelleyeceğini düşünmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 357; 367. Rapor, Vaka No 2940, para. 257; ve 378. Rapor, Vaka No 3169, para. 353).

544. Komite, kayıtlı sendikalara münhasır müzakere haklarını veren bir yasa tarafından oluşturulan bir kayıt sisteminin, kayıtların objektif ve önceden belirlenmiş kriterleri temel alması koşuluyla, örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırı olmayacağını düşünmüştür. Bununla birlikte, en çok temsil edilen kuruluşa münhasır hakların verilmesi, bazı ilgili çalışanların ait olmak isteyebileceği diğer sendikaların varlığının yasaklanmış olduğu anlamına gelmemelidir.

(Bkz. 2006 Özeti, para.358; ve 362. Rapor, Vaka No. 2843 , para. 1490).

545. Toplu görüşme hakkı tanınmayan azınlık sendikalarının etkinliklerini yapmalarına ve en azından üyeleri adına konuşmalarına ve onları bireysel talepleri durumunda onları temsil etmelerine izin verilmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 359; 340. Rapor, Vaka No. 2351, para. 1347; 348. Rapor, Vaka No. 2153, para. 23; 362. Rapor, Vaka No. 2805, para. 201, Vaka No. 2750, para. 933; 36 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 115; ve 372. Rapor, Vaka No. 3007, para. 224.)

Örgütlere serbestçe katılma hakkı

546. İşçiler istedikleri takdirde hem işkolu düzeyindeki hem de işyeri düzeyindeki sendikalara aynı anda üye olabilmelidirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 360; 367. Rapor, Vaka No. 2896, para. 677; 375. Rapor, Vaka No. 2896, para. 257; ve 376. Rapor, Vaka No. 3042, para. 545 ve 552.)

547. İşçiler şirket sendikasına ve işletme gruplarının sendikasına aynı zamanda üye olabilmelidirler.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 3042, para. 545.)

548. İşçiler için birden fazla iş sözleşmesine sahip olduklarında dahi, ister işletme, ister işkolu, ister meslek, ister iş veya kurum sendikası olsun, birden fazla sendikaya üye olmaları konusundaki imkânsızlık, çalışanların kendi seçtikleri örgütlere katılma haklarını yersiz biçimde engelleyerek örgütlenme özgürlüğü ilkelerine uymamaktadır.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 3101, para. 857.)

549. Sendikasından istifa etmek isteyen herhangi bir sendika üyesinin bunu sadece ilgili kişinin kimliğini doğrulayacak ve imzasını tasdik edecek bir noter huzurunda yapabildiği bir durumda, Komite, uygulamada kolayca ve beklemeksizin gerçekleştirilecek bir formalite olduğu takdirde, bu gerekliliğin kendi başına sendikal hakların ihlalini oluşturmayacağını kabul etmiştir. Bununla birlikte, böyle bir gereklilik belli koşullarda sendikadan ayrılmak isteyen çalışanlar için uygulama zorlukları teşkil ederse, bu kendi tercih ettikleri örgüte katılma hakkının özgürce

kullanılmasını kısıtlayabilir. Böyle bir durumu önlemek için, Komite hükümetin sendikadan istifa etmek amacıyla, ilgili çalışanlar için uygulama açısından ya da maddi açıdan zorluklar taşımayan alternatif bir yöntem kullanma olanağını araması gerektiğini kabul etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 361.)

550. Komite, bir hükümete Gemi Adamları İstihdam Denetim Bölümü tarafından konulan gemicilerin ülkeyi terk etmeden önce mesleki çıkarlarını koruma yardımı için bir uluslararası sendikal örgütle iletişim ya da yakın ilişki kurma haklarını kısıtlayan bir yazılı ve yeminli ifade imzalamaları şartını iptal etmesi için ısrar etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 362.)

Sendika güvenliği hükümleri

551. Kanunen izin verilen sendika güvenliği koşullarıyla kanunla koyulanlar arasında bir ayırım yapmak gerekir, yalnızca ikincisi, örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırı olarak sendika tekeli sistemiyle sonuçlanabilecek gibi görünmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 363; ve 378. Rapor, Vaka No. 3110 ve 3123, para. 621.)

552. Toplu sözleşmelerde sendika güvenlik koşullarının kabul edilebilirliği, 98 Sayılı Sözleşme'nin hazırlık çalışmalarında gösterildiği gibi, onaylayıcı devletlerin takdir yetkisine bırakılmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 364.)

553. Sendika güvenliği hükümleri konusuna değinen Komite, 1949'da (98 sayılı) Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı Sözleşmesi'nin kabul edildiği Uluslararası Çalışma Konferansı sırasında gerçekleşen tartışmalara atıfta bulunmuştur. Bu vesileyle, Konferansın Uluslararası İlişkiler Komitesi, sendika güvenliği hükümleri konusunda yürüttüğü tartışmayı dikkate alarak, nihayet, Sözleşme'nin hiçbir şekilde sendika güvenliği düzenlemelerine izin verdiği veya bunları yasakladığı şeklinde yorumlanmayacağını kabul etmiştir, bu gibi konular ulusal uygulamaya uygun olarak düzenleme yapmak için önemlidir.

(Bkz. 281. Rapor, Vaka No. 1579, para. 64; 358. Rapor, Vaka No. 2739, para. 316; ve 364. Rapor, Vaka No. 2739, para. 332.)

554. Sendika güvenlik koşullarıyla ilgili sorunlar, her ülkenin ulusal uygulama ve endüstri ilişkileri koşullarıyla uyum halinde ulusal düzeyde çözümlenmelidir. Başka bir ifadeyle, sendika güvenliği hükümlerine izin verildiği veya bunların yasak-

landığı her iki durum da ILO örgütlenme özgürlüğü ilke ve standartlarıyla uyumlu olarak düşünülebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 365; 358. Rapor, Vaka No. 2739, para. 316; 364. Rapor, Vaka No. 2739, para. 332; ve 378. Rapor, Vaka No. 3110 ve 3123, para. 621.)

555. Sendika güvenliği hükümlerine özgürce karar verilmelidir.

(Bkz. 378. Rapor, Vaka No. 3110 ve 3123, para. 621.)

556. Sendika aidat kesintileri ve diğer sendika koruma yollarının yürürlükteki yasaya dayanarak değil, toplu sözleşmelerin ya da iki taraf arasındaki mevcut teamülün bir sonucu olarak tesis edildiği bazı durumlarda, Komite, 1949'da Uluslararası Çalışma Konferansı tarafından tayin edilen Endüstriyel İlişkiler Komitesi'nin 87 Sayılı Sözleşme'nin hiçbir şekilde sendika güvenliği düzenlemelerine izin verilmesi ya da bunların yasaklanması şeklinde yorumlanamayacağı ve bu sorunların ulusal uygulamaya göre düzenlenecek meseleler olduğu şeklindeki beyanına dayanarak bu tür iddiaları ele almayı reddetmiştir. Bu beyana göre, o ülkeler – özellikle sendikal çoğulculuğa sahip ülkeler – Sözleşme hükümlerine göre hiçbir biçimde yasayla veya teamül olarak sendikal güvenlik hükümlerine izin vermekle bağlı değildir; aynı zamanda bu tür hükümlere izin veren diğer ülkeler de Sözleşmeyi onaylamaktan alıkonulamazlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 366.)

557. Gerekçesini 1949'daki Uluslararası Çalışma Konferansı'nın Endüstri İlişkileri Komitesi'nin yaptığı deklarasyondan alarak, Komite, hiç kimsenin bir sendikaya katılmak ya da katılmamak için zorlanamayacağını öngören yasaların kendi başına 87 ve 98 Sayılı Sözleşmeleri ihlal etmeyeceğini kabul etmiştir.

(Bkz. Bkz. 85. Rapor, Vaka No. 335, para. 425 ve 427.)

558. Çalışma şartı olarak verili bir örgüte üye olma gerekliliği taşıyan sendikal güvenlik anlaşmaları bulunduğu, böyle bir üyelik için başvuran kişilere makul olmayan koşullar dayatılıyorsa bir ayrımcılık söz konusu olabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 368.)

559. Yasanın, sendikaya, tek taraflı olarak tespit etmesi ve üyeler için tespit edilmiş özel katkı miktarını dayanışma sembolü olarak ve toplu sözleşmeden elde edilen faydaların tanınması için, üye olmayanlardan alması konusunda yetki verdiği bir durumda, Komite, bunu örgütlenme özgürlüğü ilkelerine uygun hale getirmek için, yasanın, toplu sözleşmelerde, yararlanabilecekleri faydalar için üye olmayanlardan bu tür katkıların toplanma imkanında anlaşmak üzere -sendikanın tek taraflı olarak karar almasını değil- her iki tarafın da birlikte hareket edebilmesini sağlayacak bir imkanı yaratması gerektiğine karar vermiştir.

(Bkz. 290. Rapor, Vaka No. 1612, para. 27.)

Sendikaların ortadan kaldırılması amacıyla yetkililerin uygunsuz müdahalesi

560. Hükümetin, attığı adımların sendika karşıtı hiçbir amacı olmadığını belirttiği ancak yetkililerin üyelere sendikadan istifa etmeleri yönünde açıkça ısrar ederek ve yeni bir sendika sisteminin savunuculuğunu yaparak, konuşma özgürlüğünün ötesine geçmiş gibi göründükleri bir durumda, Komite, yetkililerin medyaya verdikleri beyanların, çalışanların kendi seçtikleri örgütlere katılma haklarını etkilemeye çalışmaması gereğinin önemini vurgulamıştır.

(Bkz. 360. Rapor, Vaka No. 2767, para. 605.)

Yetkililer tarafından kontrol altına alınmaya ve müdahaleye ilişkin mevzuat

561. 87 Sayılı Sözleşme'ye uygun olarak, sendikalar, üyelerinin haklarını ve çıkarlarını savunmak için gerekli olduğunu düşündükleri barışçıl amaçları, yazılı kurallarına ekleme hakkına sahip olmalıdırlar.

(Bkz. 342. Rapor, Vaka No. 2366, para. 915).

562. Örgütlerin tüzüklerini hazırlama haklarına, ifade edilme biçiminin ulusal güvenliği veya demokratik düzeni kaçınılmaz biçimde tehlikeye atabileceği yerlerde, sınırlamalar konabilir.

(Bkz. 342. Rapor, Vaka No. 2366, para. 915.)

563. İşçi ve işveren örgütlerinin iç işleyişlerini ayrıntılarıyla düzenleyen kanun hükümleri resmi merciler tarafından ciddi bir müdahale riski yaratır. İdari makamlar tarafından bu gibi hükümlerin gerekli addedildiği durumlarda, yetkililer sadece, örgütlerin işleyiş ve idaresinde mümkün olan azami özerklik onlara kalacak biçimde, bir genel çerçeve kurmalıdırlar. Bu ilkedeki sınırlamalar yalnızca üyelerin çıkarlarının korunması ve örgütlerin demokratik işleyişinin temin edilmesi amacıyla taşınmalıdır. Ayrıca, örgütlerin özgür işleyişine aşırı veya keyfi müdahale riskini önlemek için tarafsız ve bağımsız bir yargı organına başvuru yolu bulunmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 369; 342. Rapor, Vaka No. 2453, para. 716; 358. Rapor, Vaka No. 2740, para. 658; ve 36 3. Rapor, Vaka No. 2740, para. 703.)

564. Komitenin fikrine göre, devlet, sendikaların tüzük ve iç yönetmeliklerinin hukuka uygun olarak hazırlanmasını sağlamak için tedbirler alabileceğine göre, sadece sendikalarla ilgili yasaların varlığı, kendi başına, sendikal hakların ihlalinin oluşturmamaktadır. Diğer taraftan, bu alanda kabul edilmiş herhangi bir yasa, örgütlenme özgürlüğü ilkeleri tarafından belirlendiği gibi, çalışan haklarını zayıflata-

maz. Bu alanda aşırı ayrıntılı veya sınırlayıcı kanun hükümleri sendikal örgütlerin oluşum ve gelişimini fiilen engelleyebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 370.)

565. İşçilerin örgütlerinin tüzüklerinin ve iç yönetmeliklerini tamamen özgürce düzenlemelerini temin etmek için, ulusal kanunlar yalnızca sendika tüzükleriyle ilgili resmi şartlar koymalıdır ve tüzükler ile iç yönetmelikler resmi mercilerin önceden onayına tabi olmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 371; 342. Rapor, Vaka No. 2366, para. 915; 355. Rapor, Vaka No. 2620, para. 702; ve 360. Rapor, Vaka No. 2777, para. 779.)

566. Bölgesel yeterlilik ve sendika üyelerinin sayısı ile ilgili şartlar, kendi tüzüklerinde belirlemek üzere sendikalara bırakılmalıdır. Gerçekten de resmi gerekliliklerin ötesine geçen herhangi bir yasal düzenleme, örgütlerin kurulmasını ve geliştirilmesini engelleyebilir ve Sözleşme'nin 3. maddesinin 2. paragrafına aykırı bir müdahale teşkil edebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 372.)

567. Sendika iç yönetmeliklerinin ulusal kanuni şartlarla uyumlu olacağı hükmü, bu kanuni şartların kendilerinin örgütlenme özgürlüğü ilkesini ihlal etmemeleri koşuluyla ve iç yönetmeliklerin bir yetkili merci tarafından onayının bu mercilerin takdir yetkisinde olmaması şartıyla, çalışanların örgütlerinin tüzüklerini ve iç yönetmeliklerini tamamen özgürce düzenlemeleri hakkı olacağı ilkesini ihlal etmemektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 373; ve 342. Rapor, Vaka No. 2366, para. 915.)

568. Merkezi çalışan örgütçalışan örgütlerinin tüzüklerinin kamu yetkililerinin kendileri tarafından tasarlanması, örgütlenme özgürlüğü ilkelerinin ihlalini oluşturmaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 374; ve 36 3. Rapor, Vaka No. 2768, para. 638.)

569. Sendika iç yönetmeliklerinin onayı bir yetkili makamın takdir yetkisinde olduğunda, bu, çalışan örgütlerinin kendi tüzüklerini ve iç yönetmeliklerini tamamen özgürce hazırlayabilme hakkına sahip olacaklarına dair genel kabul gören ilkeyle bağdaşmamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 375.)

570. Tüzüklerin onaylanmasıyla ilgili olarak mahkemelere başvurma hakkının varlığı kendi başına yeterli bir teminat oluşturmamaktadır. Bu, adli mercilere verilen güçlerin karakterini değiştirmeyecektir ve mahkemeler yalnızca yasaların doğru biçimde uygulanmasını sağlayabilecektir. Mahkemeler, bu nedenle hem davanın esasının hem de idari kararların dayandığı temellerin yeniden incelenmesinde yetkili olmalıdırlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 376.)

571. Hükümetin, bazı koşullarda, uygun bakanlıklara danışmasının ardından, bir sendikanın tüzüğünün kayıt tarihinden itibaren üç aylık dönem içinde kuruluşuna karşı çıkmasına izin veren bir kanuni şart çalışanların ve işverenlerin önceden izin almaksızın kendi istedikleri örgütleri kurma hakkına sahip olmaları gerektiği ilkesiyle çelişmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 377.)

572. Sendikal örgütlerde demokratik ilkelerin geliştirilmesi için tasarlanan yasalara varlığı kabul edilebilir. Gizli ve doğrudan oylama elbette demokratik bir işlemdir ve böyle eleştirilemez.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 378.)

573. Bir sendika tüzüğünde bulunması gereken mevzuatın içeriğinin ayrıntılı listesi, kendi başına, çalışan örgütlerinin kendi iç yönetmeliklerini tamamen özgürce hazırlama haklarının ihlali değildir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 379.)

574. Birliklerin sahip olması gereken son derece kapsamlı ve ayrıntılı bir işlevler ve amaçlar zorunlu listesi, örgütlerin kuruluş ve gelişimini fiilen engelleyebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 380.)

575. Bir sendika tüzüğünün tadil edilmesi, sendika üyelerinin kendileri tarafından tartışılmalı ve kabul edilmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 381; ve 36 3. Rapor, Vaka No. 2768, para. 638.)

576. Bazı ülkelerde kanunlar, bir sendikanın üyelerinin çoğunluğunun- en azından ilk oylamada- tam olarak örgütün varlığını veya yapısını etkileyen belirli sorunlar üzerinde (tüzüğün kabul edilmesi ve tadil edilmesi, infisahı, vb.) karara varmasını gerektirmektedir. Bir sendikanın varlığına ve yapısı veya üyelerinin temel haklarına ilişkin ana konularla ilgili bu gibi durumlarda, söz konusu kararların kabulü için çoğunluk oylarıyla ilgili kanuni düzenleme, bu düzenlemenin bir sendikanın faaliyetini ciddi biçimde engelleyecek ve böylece mevcut şartlarda gereken kararların kabul edilmesini fiilen imkânsız kılacak biçimde bir düzenleme olmaması şartıyla ve amacının üyelerinin örgüte demokratik olarak katılım haklarını temin etmek olması koşuluyla, Sözleşme'ye aykırı bir müdahale içermemektedir.

(Bkz. 58. Rapor, Vaka No. 179, para. 386.)

577. Resmi mercilerin kararıyla, sendika tüzüğüne, sendikanın her yıl bakanlığa bir dizi belge -özellikle mevcut üyelerin isimlerini gösteren son genel kurul tutanağının bir kopyası, kurul tarafından onaylanmış olan genel sekreter raporunun bir kopyası, bütçe raporunun bir kopyası vs.- yollaması gerektiği maddesinin eklenmesi- ve tayin edilen süre içinde bu başarılamadığında sendikanın mevcudiyetinin

sona ermiş sayılmasıyla sonuçlanması- kamu makamlarının müdahalesi olmaksızın, kendi tüzük ve kurallarını oluşturma ve yönetim ve faaliyetlerini organize etme hakkıyla bağdaşmamaktadır.

(Bkz. 10 3. Rapor, Vaka No. 422, 473 ve 477, para. 160'tan 163'e kadar.)

578. Bir örgüte, üyelikten çıkarma veya üyeliğin sona erdirilmesine ilişkin hükümlerin uygulanması, ilgili kuralların açık bir şekilde oluşturulmasıyla sendika üyelerinin çıkarlarını korumak amacına dayanarak meşrulaştırılmasına rağmen, denetleme kurulunun işleyişiyle ilgili ayrıntılı içerik şartlarının yönergesi, yönetim kurulu ve denetim komitesi toplantılarının şekli veya gündemlerini iletme biçimleri, kamu makamları tarafından yersiz bir müdahale oluşturuyor gibi görünecektir.

(Bkz. 360. Rapor, Vaka No. 2777, para. 778.)

579. Kamu çalışanları örgütlerinin beş yıllık planlarının olması şartı ve dolaylı olarak asgari 5 yıllık devam süresi, 87 sayılı Sözleşme'nin 3. Maddesi'nde kabul edilen, çalışan örgütlerinin tüzüklerini tam bir özgürlük içinde oluşturma hakkına aykırıdır.

(Bkz. 346. Rapor, Vaka No. 2510, para. 1258.)

580. Komitenin, bir sendikanın tüzüğünde anadilde eğitim hakkına atıf yapmasının, sendikanın tasfiyesinin istenmesine yol açmış ve açabilecek olması nedeniyle ciddi endişeleri bulunmaktadır.

(Bkz. 342. Rapor, Vaka No. 2366, para. 915.)

Örnek tüzükler

581. Sendikanın tüzüğünü zorunlu bir örneğe (tamamen resmi bazı koşullardan başka) dayandırmasını gerektiren herhangi bir yükümlülük, örgütlenme özgürlüğünü sağlayan kuralları ihlal edecektir. Bununla birlikte, bir hükümet sadece, onlardan bu örneği kabul etmelerini talep etmeksizin tesis edilmiş örgütlerin kullanabileceği örnek tüzükler yaptığında, bu durum tamamen farklıdır. Sendikalara yol göstermesi için örnek tüzüklerin ve iç yönetmeliklerin hazırlanması, uygulamada sendikalar üzerinde bunları kabul etmeleri yönünde bir zorlama ve baskı olmaması koşuluyla, örgütlerin tüzüklerini ve iç yönetmeliklerini tamamen özgürce düzenlemeleri hakkına herhangi bir müdahale içermesi gerekmez.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 384; 360. Rapor, Vaka No. 2777, para. 778; ve 376. Rapor, Vaka No. 2988, para. 139.)

İrk ayrımcılığı

582. Kayıtlı karma sendikalarda, örgütlere farklı ırklardan çalışanlar için ayrı şubeleri ve ayrı şubeler tarafından ayrı toplantılar düzenlenmesini öngören yasalar,

genel kabul gören, çalışanların ve işverenlerin örgütlerinin tüzük ve iç yönetmeliklerini hazırlama ve yönetim ve faaliyetlerini düzenleme hakkına sahip olacakları ilkesiyle bağdaşmaz.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 385.)

İlk derece sendikalar ve üst düzey örgütler arasındaki ilişkiler

583. Kural olarak, sendikaların ve daha yüksek düzeydeki örgütlerin, onların çeşitli ilişkilerini de içeren özerkliğine, resmi makamlar tarafından saygı gösterilmelidir. Bu nedenle, bu özerkliği çiğneyen kanuni hükümler birer istisna olarak kalmalıdır ve olağandışı durumlar nedeniyle zorunlu addedildiğinde ve aşırı müdahaleye karşı mümkün olan tüm teminatlarla birlikte kullanılmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 386.)

584. Halka yakın olan örgütlerin, daha yüksek düzeydeki sendikal örgütlerin denetimine tabi olması, kuruluşlarının onlar tarafından onaylanması ve sendika tüzüğünün Sendika Üyeleri Ulusal Meclisi tarafından tesis edilmesi, çalışanların çalışanların ve işverenlerin örgütlerinin tüzüklerini hazırlama, faaliyetlerini düzenleme ve programlarını belirleme hakkı üzerinde büyük kısıtlamalar meydana getirir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 387.)

Genel ilkeler

585. Örgütlenme özgürlüğü, çalışanların çalışanların ve işverenlerin temsilcilerini tamamen özgürce seçme hakkını ifade eder.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 388; 350. Rapor, Vaka No. 2621, para. 1238; 355. Rapor, Vaka No. 2642, para. 1162; 367. Rapor, Vaka No. 2952, para. 876; 370. Rapor, Vaka No. 2971, para. 225; ve 374. Rapor, Vaka No. 3034, para. 284.)

586. İşçiler ve onların örgütleri, temsilcilerini tam bir serbestlik içinde seçme hakkına sahip olmadıkları ve temsilciler, onların adına talepler öne sürme hakkına sahip olmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 389; 358. Rapor, Vaka No. 2715, para. 909; 370. Rapor, Vaka No. 2595, para. 37; 371. Rapor, Vaka No. 2928, para. 312; ve 378. Rapor, Vaka No. 3142, para. 129.)

587. 87 Sayılı Sözleşme'nin 3. Maddesi'ne uygun olarak, çalışanlar, temsilcilerini tam bir serbestlik içinde seçebilmelidirler.

(Bkz. 342. Rapor, Vaka No. 2448, para. 409.)

588. Liderlerini seçmek için şartları belirlemek çalışan ve işveren örgütlerinin hakkıdır ve yetkililer, 87 Sayılı Sözleşme'yle temin edilen çalışanların çalışanların ve işverenlerin örgütlerinin temsilcilerini özgürce seçme hakkına kullanımına herhangi bir yersiz müdahaleden kaçınmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 390; 34 3. Rapor, Vaka No. 2426, para. 282; 358. Rapor, Vaka No. 2740, para. 656; ve 36 3. Rapor, Vaka No. 2740, para. 702.)

589. İşçilerin örgütlerinin kendi temsilcilerinin özgürce seçmeleri hakkı onların tamamen özgürce hareket edebilmeleri ve üyelerinin çıkarlarını etkin biçimde geliştirebilmeleri için vazgeçilemez bir koşuldur. Bu hakkın tümüyle tanınması için, yetkili makamların ister liderlerin seçilebilme koşullarının belirlenmesinde ister

seçimlerin kendisinin yönetiminde olsun, bu hakkın kullanımına zarar verecek herhangi bir müdahaleden kaçınmaları gereklidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 391; 34 3. Rapor, Vaka No. 2443, para. 310; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 789; 350. Rapor, Vaka No. 2567, para. 1156, Vaka No. 2621, para. 1238; 354. Rapor, Vaka No. 2567, para. 944; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 842, Vaka No. 2750, para. 947; 365. Rapor, Vaka No. 2829, para. 575, Vaka No. 2723, para. 778; 367. Rapor, Vaka No. 2952, para. 877; 371. Rapor, Vaka No. 2979, para. 150; 376. Rapor, Vaka No. 3113, para. 986; ve 377. Rapor, Vaka No. 2750, para. 33.)

590. Kamu makamları, ister çalışan sendikalarının seçim yapmaları isterse de temsilcilerin uygunluk koşulları veya yeniden seçilmeleri veya azledilmeleri ile ilgili olsun, çalışan örgütlerinin kendi temsilcilerini serbestçe seçme hakkını kısıtlayabilecek herhangi bir müdahaleden kaçınmalıdırlar.

(Bkz. 377. Rapor, Vaka No. 2750, para. 33.)

Seçim prosedürleri

591. Sendika seçimlerinin organizasyonu, 87 sayılı Sözleşmenin 3. Maddesine uygun olarak, yalnızca ilgili örgütlerin meselesi olmalıdır.

(Bkz. 336. Rapor, Vaka No. 2353, para. 864; ve 340. Rapor, Vaka No. 2411, para. 1397.)

592. Sendika yöneticilerinin seçimi için usullerin ve yöntemlerin düzenlemesi, sendikanın kendi kuralları tarafından tanzim edilmelidir. 87 Sayılı Sözleşme'nin 3. Maddesi'nin esas fikri, örgütün yönetimini ve orada yapılan seçimleri düzenleyen kurallara çalışan ve işverenlerin kendilerinin karar verebilecekleridir

(Bkz. 2006 Özeti , para. 392; 340. Rapor, Vaka No. 2411, para. 1392; 342. Rapor, Vaka No. 2422, para. 1036; 34 3. Rapor, Vaka No. 2426, para. 282; 350. Rapor, Vaka No. 2567, para. 1156; ve 354. Rapor, Vaka No. 2567, para. 944.)

593. Gelecek mesleki seçimleri göz önünde tutarak, temsil yeteneği olmayan sendikalara, kurulmaları ve işletmelerde ve kuruluşlarda faaliyet göstermeleri için izin vermek isteyen bir sendika şube temsilcisinin dahil olduğu bir çalışma ilişkileri sisteminde, Komite, böyle tedbirlerin toplu pazarlığın gelişimine katkıda bulunacağını düşünmektedir. Ne var ki, sendika şube temsilcisinin seçimi, 87 sayılı Sözleşme'nin 3. Maddesi'nde yer alan, kamu yetkililerine karşı özerklik ilkesine saygı duymalıdır. 87 Sayılı Sözleşme'nin 3. Maddesi'ne uygun olarak, bir sendika şube temsilcisinin atanması ve görev süresinin, tüzüğüne uygun biçimde, ilgili sendika tarafından serbestçe belirlenmelidir. Onu işletme içinde temsil etmek için ve bireysel talepleri konusunda üyelerini savunmak için en donanımlı kişiye karar vermek, sendikanın görevidir.

(Bkz. 362. Rapor, Vaka No. 2750, para. 952; ve 377. Rapor, Vaka No. 2750, para. 34.)

594. Sendikal seçim işlemi için aşırı derecede titiz ve ayrıntılı bir düzenleme, 87 Sayılı Sözleşme'nin 3. Maddesi'nde tesis edilen, bu örgütlerin temsilcilerini tamamen özgürce seçme haklarının ihlalidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 393; 340. Rapor, Vaka No. 2411, para. 1391; ve 342. Rapor, Vaka No. 2422, para. 1036.)

595. Sendikanın iç seçim usullerini ve yönetim kurulunun bileşimini inceden inceleme düzenleyen ve toplantıların gerçekleşeceği günleri, yıllık genel kurul için kesin tarihi ve sendika yöneticilerinin yetkilerinin sona ereceği tarihi belirleyen yasalar, 87 Sayılı Sözleşmeyle sendikalara verilen haklarla bağdaşmamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 394.)

596. Sendikaların iç seçim usullerini, çeşitli komitelerinin oluşumunu ve seçimlerinin tarihini ve ne şekilde işleyeceklerini bile inceden inceleme düzenlemek için bakana geniş bir takdir yetkisi veren bir hüküm, örgütlenme özgürlüğü ilkesiyle bağdaşmamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 395.)

597. Komite, genel itibariyle, seçimlerin sıklığını düzenleyen ve yönetim kurullarının azami görev sürelerini belirleyen mevzuat, örgütlenme özgürlüğü ilkelerini etkilemiyor olmasına rağmen, sendika seçimleriyle ilgili aşırı derecede kapalı hükümet düzenlemelerinin, sendikaların kendi temsilcilerini özgürce seçme haklarının sınırlandırılması olarak görülebileceğini anımsatmıştır.

(Bkz. 308. Rapor, Vaka No. 1920, para. 520.)

598. Görev dönemlerinin süresinin belirlenmesi sendikaların kendilerine bırakılmasıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 397.)

599. Sendika liderlerinin seçimi için yasal araçlarla, doğrudan, gizli ve evrensel oyun uygulanması, örgütlenme özgürlüğü ilkeleriyle ilgili herhangi bir soruna yol açmaz.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 398.)

600. Yasaların sendikal örgütlerde demokratik ilkelerin geliştirilmesi veya seçim sonuçlarıyla ilgili herhangi bir uyuşmazlığı önlemek için seçim işleminin normal bir biçimde ve üyelerin haklarına gereken saygı gösterilerek yürütülmesini sağlamak niyetindeki belirli kuralları kapsadığı durumlar, örgütlenme özgürlüğü ilkesinin hiçbir biçimde ihlalini içermemektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 399.)

601. Tescilli örgütlerin yöneticilerini seçmek için posta yoluyla oy kullanmalarını öngören hükümler, sendika liderlerinin seçme özgürlüğünü ihlal eder görünmemektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 400.)

602. Sendika liderlerinin seçimi için gereken oyların çoğunluğunu, tüzüklerinde ve ya iç yönetmeliklerinde şart koşturmak, çalışan örgütlerinin kendilerine bırakılmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 401.)

603. Bir örgütteki yönetici sayısı, sendikal örgütlerin kendileri tarafından karar verilecek bir konu olmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 402.)

604. Sendikal örgütlerin yönetim kurullarının tescili, sendika tarafından bildirildiği anda otomatikman gerçekleşmelidir ve ancak söz konusu sendikanın üyelerinin talebi üzerine itiraz edilebilmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 403.)

605. İşçi ve işveren konseylerinin oluşumu, bağımsız ve özgürce tesis edilmiş çalışan ve işveren örgütlerinin kuruluşu yönünde ilk basamağı meydana getirdiğine göre, bu konseylerdeki, tüm yönetici pozisyonlar, istisnasız, ilgili çalışan veya işverenler tarafından özgürce seçilmiş kişiler tarafından yerine getirilmelidir.

(Bkz. 36 3. Rapor, Vaka No. 2780, para. 812.)

Uygunluk koşulları

606. Üyelik veya görev için uygunluk şartlarının tespiti, sendika / işveren örgütlerinin tüzüklerinin takdirine bırakılması gereken bir konudur ve kamu makamları, bu hakkın kullanılmasına zarar verebilecek herhangi bir müdahaleden kaçınmalıdırlar.

(Bkz. 350. Rapor, Vaka No. 2567, para. 1157.)

607. Komite, özellikle de yönetim kurulundaki belirli işlevlerle bir kamu çalışanı tarafından yerine getirilenler arasında olmak üzere, bir işveren örgütünün yürütme organında herhangi bir çıkar çatışmasını önleyerek, müzakere gerçekleştirdiği ulusal makamlara karşı güvenilirliğini ve bağımsızlığını güvence altına almak için bir işveren örgütüne olan ihtiyacı kabul etmektedir. Komite, bir işveren veya çalışan örgütü içinde, geleneksel bir başkanın, seçim veya başka konularla ilgili sorumluluk üstlenmesini engelleyen mevzuatın yürürlükte olmasıyla ilgili bir uyumsuzluk ya da yasağın olmadığı konusunda yetkililerin görüşünü kaydederek, eğer bir örgüt, bir kamu makamı veya görevin, seçilmiş veya başka bir şekilde atanmış kendi liderliğinde bir pozisyonla bağdaşmadığı kanaatine varırsa, meslek örgütlerinin özellikle seçim usulleriyle ilgili olarak, kendi tüzük ve kurallarını, yetkililerin müdahalesi olmaksızın, tam anlamıyla özgürce oluşturma haklarına uygun olarak, bu konuyu tüzüğüne dahil etmek için geniş bir olanağa sahip olduğu görüşündedir.

(Bkz. 375. Rapor, Vaka No. 3105, para. 528.)

A. Irk ayrımcılığı

608. Karma (farklı ırklara mensup çalışanlardan oluşan) sendikaların yönetim kurullarının üyesi olma hakkını Avrupalılara ayıran yasal hükümler, çalışanların ve işverenlerin örgütlerinin temsilcilerini tamamen özgürce seçme hakkına sahip olacakları ilkesiyle bağdaşmamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 406.)

B. Bir meslekte veya işletmede istihdam

609. Bir sendika görevi için, bir mesleğin veya işletmenin üyesi olma şartı, çalışanların temsilcilerini tam bir serbestlik içinde seçme haklarıyla uyumlu değildir.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 407; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 842; 365. Rapor, Vaka No. 2723, para. 778; 368. Rapor, Vaka No. 2991, para. 563; 374. Rapor, Vaka No. 3034, para. 284 ve 378. Rapor, Vaka No. 2096, para. 75.)

610. Ulusal mevzuat, tüm sendika liderlerinin örgütün faaliyet gösterdiği mesleğe mensup olmaları gerektiğini şart koşarsa, 87 Sayılı Sözleşme'de temin edilen güvencelerin riske atılması tehlikesi vardır. Komite, çalışan örgütlerinin temsilcilerini tam bir özgürlük içinde seçme hakkı verildiğini göz önünde tutarak, bir sendika liderinin işten çıkarılmasının veya basitçe sendika liderinin sözü edilen işletmedeki görevinden ayrılması, söz konusu sendikanın tüzüğünde başka bir biçimde düzenlenmemişse, liderin sendikadaki görev ve işlevlerini etkilememelidir. Gerçekten, böyle durumlarda, sendika yöneticisi olan bir işçinin işten çıkarılması, onu sendika yöneticiliği pozisyonunu yitirmeye zorlamanın yanında, örgütün faaliyet özgürlüğünü ve temsilcilerini özgürce seçme hakkını etkileyebilir ve işverenler tarafından müdahaleyi dahi cesaretlendirebilir.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 408; 368. Rapor, Vaka No. 2991, para. 563; ve 378. Rapor, Vaka No. 2096, para. 75.)

611. Sendika yöneticiliğini ilgili meslekte bilfiil istihdam edilen kişilerle sınırlayan yasaları temsilcilerin özgür seçimi ilkesiyle uygun hale getirmek amacı için, en azından bu şartları ilgili meslekte önceden istihdam edilmiş olan şahısları aday kabul ederek ve bir örgütün yöneticilerinin makul bir oranını mesleki zorunluluktan muaf tutarak bu şartları daha esnek bir hale getirmek gereklidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 409; 368. Rapor, Vaka No. 2991, para. 563; ve 378. Rapor, Vaka No. 2096, para. 75.)

612. Sendika yöneticilerinin seçildikleri dönemde, bir yıldan fazla bir işle veya zanaatla işte çalışmış olmalarını gerektiren hükümler Sözleşmeyle uyumlu değildir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 410.)

613. İşçi örgütlerine temsilcilerini tam bir özgürlük içinde seçme hakkı verildiği göz önünde tutularak, sendika tüzüğü tarafından başka türlü öngörülmediyse, sendika yöneticilerinin işten çıkartılması veya sadece belirli bir işletmede yerine getirmekte olduğu işinden ayrılması, sendikal statü veya görevlerini etkilememelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 411; 347. Rapor, Vaka No. 2537, para. 22; 358. Rapor, Vaka No. 2723, para. 554; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 832; 365. Rapor, Vaka No. 2829, para. 575; 368. Rapor, Vaka No. 2991, para. 563; ve 371. Rapor, Vaka No. 2925, para. 916.)

614. Bir sendika yöneticisinin görev dönemi sırasında işini yapmaya devam etmesi gereği, tam zamanlı yöneticilerin varlığına engel olur. Böyle bir koşul, sendikaların, özellikle boyutu veya coğrafi kapsamı, yöneticiler tarafından önemli miktarda vaktin verilmesini gerektirenlerin çıkarları için çok zararlı olabilir. Böyle bir koşul, sendikaların özgürce işleyişini engeller ve Sözleşme'nin 3. Maddesi'nin koşullarıyla uyumlu değildir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 412.)

C. Asgari yaş

615. Komite, bir hükümetten, çalışanların temsilcilerini tam bir serbestlik içinde seçme haklarını sınırlandıran, sendika görevi üstlenenlerin en az 25 yaşında olmalarıyla ilgili yasal hükmü tadil etmesini talep etmiştir.

(Bkz. 34 3. Rapor, Vaka No. 2443, para. 310.)

D. Örgüte üyelik süresi

616. Sendika yönetimine seçilebilirlik koşullarından biri olarak adayların en az bir yıldan beri örgüte mensup bulunmaları gerektiğini emreden bir hüküm, bütün sendika yöneticilerinin sendikanın çalışanları temsil ettiği işletmede bir meslek veya işe mensup olması gerektiğini ifade ettiği biçiminde yorumlanabilir. O halde, eğer bu koşul sendikal örgütlerdeki tüm makam sahiplerine uygulanırsa, örgütlenme özgürlüğü ilkeleriyle bağdaşmaz.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 413.)

617. Herhangi bir sendika yöneticisinin 6 aydan az olmamak üzere sendika üyesi olmasını gerektiren bir koşul, çalışan örgütlerinin temsilcilerini tamamen özgürce seçmelerine önemli kısıtlamalar getirir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 414.)

E. Siyasi görüş ve faaliyetler

618. Siyasi inançları veya ilişkileri nedeniyle şahısları sendika yöneticiliğinden çıkarmak, sendikacıların yöneticilerini tamamen özgürce seçme hakkıyla uyumlu değildir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 415.)

619. Bir uyuşmazlıkta çalışanları temsil eden bir kurul, o çalışanlar tarafından seçildiğinde, o temsilcilerden yalnızca bazıları, siyasi görüşlerine dayanılarak, hükümet tarafından, uzlaştırma işlemlerine katılmaya muktedir bulunduğu anda, temsilcilerini tamamen özgürce seçme hakları kısıtlanmaktadır. Ülkenin hukuk normlarının, hükümetin yalnızca bir işletmenin çalışanlarının temsilcileri olanlarla müzakereye girişebileceğini ve aslında müzakere edeceklerini seçebileceğini öngördüğü bir durumda, ilgili çalışan kategorisini en çok temsil eden örgüt liderlerini, dolaylı yoldan dahi olsa, görüşmelerden alıkoymayı amaçlayan bir biçimde, ilgili kişilerin siyasi görüşlerine dayanan herhangi bir seçim, ülkenin hukuk normlarının çalışanların temsilcilerini özgürce seçme haklarını zayıflatmak amacıyla kullanılmasına neden olacak gibi görünmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 416.)

620. “Komünist karakterli siyasi faaliyetlerde yer alan herhangi bir kişiyi” on yıllık bir dönem için sendika görevinden men eden ve herhangi bir kişinin bu gibi faaliyetlerden sorumlu tutulabileceği bir takım “kanuni karineleri” listeleyen yasalar, çalışanların ve işverenlerin örgütlerinin “temsilcilerini tamamen özgürce seçmek, yönetim ve etkinliklerini düzenlemek” hakkına sahip olacaklarını ve “resmi mercilerin bu hakkı sınırlandıracak veya onun yasal kullanımını engelleyecek herhangi bir müdahaleden kaçınacağını” belirten 87 Sayılı Sözleşme’nin şart koyduğu ilkelerin ihlaline neden olabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 417.)

621. Komite, bakanın görüşüne göre, faaliyetleri komünizmin çıkarlarının ilerlemesini sağladığı için, bir sendikacının sendika görevinin ve üyeliğinin yasaklanabileceği bir durumda, kanunun örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırı olduğu görüşüne varmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 418.)

F. Yönetime aday olanların ahlaki duruşları

622. Sendika yönetimine aday olanların işleri bakanlığı ve adalet bakanlığı tarafından yürütülen bir özgeçmiş araştırmasına tabi olması gerektiğine dair bir kanuni şart, 87 Sayılı Sözleşmeyle bağdaşmayan, adayların yetkililer tarafından ön onaya tabi tutulmasına eşdeğerdir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 419; ve 357. Rapor, Vaka No. 2701, para. 139.)

G. Milliyet

623. Kanunlar, örgütlerin yöneticilerini özgürce ve engelsiz seçebilmelerine fırsat vermek ve yabancı çalışanların en azından makul bir süre ev sahibi ülkede ikamet

etmelerinin ardından sendika mevkilerine ulaşmasına olanak vermek amacıyla esnek biçimde koyulmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 420; 355. Rapor, Vaka No. 2620, para. 704; 377. Rapor, Vaka No. 3136, para. 326; ve 378. Rapor, Vaka No. 2952, para. 69.)

624. O ülkenin vatandaşı olmayan sendika üyelerinin oy kullanma, aday gösterme veya genel kurula katılma hakkı olmadığı, fakat yalnızca kurula, görüşlerinin açıklanması için bir temsilci seçme haklarının olduğu bir ülkeyle ilgili bir vakada, Komite, örgütlenme özgürlüğünün, milliyete dayalı herhangi bir ayrımcılık olmaksızın teminat altına alınması gerektiğini ve örgütlenme hakkı üzerinde böyle bir sınırlamanın, göçmen çalışanları, özellikle, ana işgücü kaynağı oldukları sektörlerde, çıkarlarını savunmak için aktif rol oynamaktan alıkoyduğunu vurgulamaktadır.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 2988, para. 140.)

H. Sabıka kaydı

625. Hakkında mahkûmiyet kararı verilen fiil, sendika görevini yerine getirmek için gereken yetenek ve dürüstlüğe aykırı olmadığı sürece, herhangi bir mahkûmiyet nedeniyle sendika yönetimine geliş genel olarak engelleyen bir yasa, örgütlenme özgürlüğü ilkeleriyle bağdaşmamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 421; 34 3. Rapor, Vaka No. 2443, para. 313; 348. Rapor, Vaka No. 2450, para. 555; ve 364. Rapor, Vaka No. 2882, para. 303.)

626. İlgili kişinin dürüstlüğüne ilişkin kuşku yaratmayacak ve sendikal görevlerin yerine getirilmesine zarar vermeyecek nitelikteki suçlardan dolayı mahkûmiyet, sendikada bir mevki sahibi olmaktan mahrumiyetin gerekçelerini oluşturmamaktadır ve herhangi bir suça dayanarak mahrumiyeti öngören herhangi bir yasa örgütlenme özgürlüğü ilkeleriyle bağdaşmamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 422; 357. Rapor, Vaka No. 2701, para. 139; ve 370. Rapor, Vaka No. 2971, para. 225.)

627. Herhangi bir sendika seçimi, siyasi görev veya kamu görevi için adaylığını koymanın yasaklanması gibi temel hakların kaybedilmesi, yalnızca, sendikal faaliyetlerle ilişkisi olmayan ve ilgili kişinin kişisel bütünlüğünü ihlal etmeye elverecek düzeyde ciddi olan sabıka kayıtlarına atıfla meşrulaştırılabilir.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2486, para. 1211.)

628. Komite, politik suçlar haricinde, herhangi bir mahkeme tarafından verilen bir ay veya daha fazla hapis cezasının bir sendikada icra-i veya idari mevkilerde bulunmaya aykırı olduğunu ya da engel teşkil ettiğini öngören yasalar hakkında, böyle genel bir hükmün basını düzenleyen yasaların ihlali gibi sendikal hakların

kullanımını içeren faaliyetler nedeniyle hüküm giymiş herhangi bir kişiyi sendika-daki sorumlu mevkilerin dışında bırakacak ve böylece sendikacıların temsilcilerini özgürce seçme haklarını aşırı derecede sınırlayacak şekilde yorumlanabileceği görüşünü benimsemiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 423.)

629. “Dolandırıcılık, sahtekârlık veya irtikâp içeren herhangi bir suçtan” ötürü sendika yönetimine seçilme ehliyetini haiz olamamak, “sahtekârlık” bu suçtan mahkûm edilen kişileri, sendika yönetimi gibi güvenilirlik gerektiren mevkilere sahip olmak için muhakkak uygunsuz kılmayan çok çeşitli davranışları kapsayabil-diğine göre, temsilcileri özgürce seçme hakkına ters düşebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 424.)

I. Tekrar seçilme

630. Sendika yöneticilerinin tekrar seçilmesi önündeki bir yasak, 87 Sayılı Sözleş-meyle bağdaşmamaktadır. Kaldı ki, böyle bir yasağın, sendika yönetiminin görev-lerini yeterli düzeyde yerine getirme yeteneğindeki kâfi sayıda kişiye sahip olmayan bir sendikal hareketin normal gelişimi üzerinde önemli yansımaları olabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 425.)

631. Sendika yöneticilerinin devresinin azami süresini sabitleyen ve aynı zamanda tekrar seçilme haklarını sınırlayan yasalar, örgütlerin temsilcilerini tamamen öz-gürce seçmeleri hakkını ihlal etmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 426.)

Oylamaya katılma yükümlülüğü

632. Örgüt üyelerinin oylamaya katılma mecburiyeti, sendikaların iç yönetmelik-lerine bırakılmalı ve kanunla düzenlenmemelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 427.)

633. Sendika seçimlerine katılmayan çalışanlara para cezası uygulayan bir kanun 87 Sayılı Sözleşme'nin hükümleriyle uyuşmamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 428.)

Sendika ve işveren örgütlerinin seçimlerinde yetkililer tarafından müdahale

634. Resmi merciler tarafından sendika seçimlerine herhangi bir müdahale, tem-silcilerini tamamen özgürce seçme haklarını tanıyan 87 Sayılı Sözleşme'nin 3. Mad-

desiyle bağdaşmayan, keyfi gözükme ve böylece bu örgütlerin işleyişine müdahale oluşturma riski yaratmaktadır.

(Bkz. 358. Rapor, Vaka No. 2740, para. 657.)

635. İşçilerin ve işverenlerin temsilcilerini özgürce seçme hakkı, mesleki birliklerinin tüzüklerine uygun olarak kullanılmalıdır ve seçimlerin yapılması bakanlık kararıyla gerçekleştirilmemelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 430; 358. Rapor, Vaka No. 2740, para. 657.)

636. Bir sendika, federasyon, dernek veya mesleki örgütünün yönetim kuruluna daimî seçim hazırlığı yapmak için, hazırlık komitesi üyelerinin seçimini öngören bir düzenleme, örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırıdır ve seçim sürecinde açık bir müdahaledir.

(Bkz. 358. Rapor, Vaka No. 2740, para. 657; ve 36 3. Rapor, Vaka No. 2453, para. 161 ve Vaka No. 2740, para. 702.)

637. Sendikal örgütteki iki rakip yönetim arasındaki bir iç uyuşmazlıkla ilgili olarak Komite, işlemin tarafsızlığını ve objektifliğini temin etmek amacıyla, sendika seçimlerinin denetiminin yetkili adli mercilere havale edilmesi gerektiğini kabul etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 431; ve 375. Rapor, Vaka No. 2952, para. 53.)

638. Yetkililer ve iktidardaki siyasi parti tarafından, bir ülkedeki merkezi sendikal örgütün başkanlığına ilişkin herhangi bir müdahale, örgütlerin temsilcilerini tamamen özgürce seçme hakkına sahip olacakları ilkesiyle bağdaşmaz.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 432.)

639. Sendika yönetim kurulu üyelerinin nüfuzlarıyla yetkililerce aday gösterilmeleri, sendikanın iç işlerine doğrudan müdahale oluşturur ve 87 Sayılı Sözleşme ile bağdaşmaz.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 433.)

640. Yetkililer, bir sendikanın seçim işlemleri süresince, adaylar ve seçim sonuçları hakkındaki görüşlerini ifade ederek müdahale ettiğinde, bu sendikal örgütlerin temsilcilerini tamamen özgürce seçme hakkı olduğu ilkesiyle ciddi biçimde çatışır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 434; 362. Rapor, Vaka No. 2842, para. 415; ve 371. Rapor, Vaka No. 2979, para. 152.)

641. Üst düzey kamu görevlilerin, sendika seçimlerine katılmaları veya sendika yöneticiliği pozisyonlarında yer almaları, söz konusu sendikaların bağımsızlığını zayıflatabilir.

(Bkz. 378. Rapor, Vaka No. 3166, para. 599.)

642. Bir kamu işvereni tarafından, “yasalara ve düzenlemelere saygı göstermede” noksanlığıyla ilgili sert ifadeler yoluyla, sendika yöneticilerinin dürüstlüğünü sorgulayan görüşler, uyumlu çalışma ilişkilerinin gelişimi için pek elverişli değildir ve sendika yöneticilerinin tamamen serbestçe seçilmesi hakkına zarar vermektedir.

(Bkz. 371. Rapor, Vaka No. 2925, para. 917.)

643. Sendika yönetimine aday olanların, polis raporuna dayanarak verilmiş olan Vali onayını almış olmasını gerektiren bir yasa, işverenlerin ve çalışanların örgütlerinin temsilcilerini tamamen özgürce seçme hakkına sahip olmaları gerektiği ilkesiyle bağdaşmamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 436.)

644. Aşağıdaki hükümler özgür seçimler yapma hakkıyla bağdaşmamaktadır, şöyle ki, adayların isimlerini şahsi özellikleriyle beraber çalışma bakanlığına önceden sunma yükümlülüğü ile başlayan ve seçim sürecinin çeşitli aşamalarında kamu otoritelerinin müdahalesini içerenler, seçimlerde çalışma bakanlığının ya da sivil veya askeri makamların bir temsilcisinin varlığını içerenler, seçimlerin bakanlık kararıyla onanarak bu onay olmaksızın geçersiz sayılmalarını içerenler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 437.)

645. Kamu yetkilileri tarafından seçim sürecinin çeşitli aşamalarına müdahale içeren hükümler, özgür seçimler yapma hakkıyla uyumsuzdur.

(Bkz. 340. Rapor, Vaka No. 2411, para. 1392; ve 342. Rapor, Vaka No. 2422, para. 1036.)

646. Sendika seçimleri boyunca bir yetkilinin bulunmasının, örgütlenme özgürlüğünü ihlal etmesi ve özellikle çalışanların örgütlerinin temsilcilerini tam bir özgürlük içinde seçme hakkına sahip olacakları ve resmi mercilerin bu hakkı sınırlayacak veya onun yasal kullanımını engelleyecek herhangi bir müdahaleden kaçınması gerektiği ilkesiyle bağdaşmaması olasıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 438; 350. Rapor, Vaka No. 2567, para. 1156; 354. Rapor, Vaka No. 2567, para. 944; ve 356. Rapor, Vaka No. 2669, para. 1258.)

647. Komite, birtakım ülkelerde, eğer şikayetlerde bulunulduysa veya bir sendika seçiminde kanuna veya sendika tüzüğüne aykırı biçimde usulsüzlükler meydana geldiğini düşünmek için makul gerekçeler bulunuyorsa, –sendika kayıt memuru gibi- kamu makamlarından bağımsız bir memurun temyize tabi olarak dava açabildiği yasal hükümler bulunduğunu gözlemlemiştir. Ancak seçimler yalnızca idari makamlar tarafından onaylandıktan sonra geçerli olabildiğinde durum farklıdır. Komite, sendika seçim sonuçlarının yetkililer tarafından onaylanması gerekliliğinin örgütlenme özgürlüğü ilkesiyle bağdaşmadığını düşünmüştür.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 439.)

Sendika ve işveren örgütlerinin seçimlerine yönelik itirazlar

648. Seçim sonuçlarına itiraz edildiğinde idari makamlar tarafından alınan tedbirler, keyfi olma riski yaratır. Bundan dolayı tarafsız ve objektif bir muamele sağlamak için bu çeşit sorunlar, adli makamlar tarafından incelenmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 440; 360. Rapor, Vaka No. 2765, para. 286; 368. Rapor, Vaka No. 2765, para. 198; ve 371. Rapor, Vaka No. 2979, para. 150.)

649. Seçimleri askıya alma veya iptal etme gücü, yalnızca, savunma hakkı ve yargı sürecine ilişkin yeterli teminatları sağlayabilecek olan, bağımsız yargıya verilmelidir.

(Bkz. 336. Rapor, Vaka No. 2353, para. 864; 340. Rapor, Vaka No. 2411, para. 1397; ve 342. Rapor, Vaka No. 2422, para. 1036.)

650. İşçilerin temsilcilerinin tamamen özgürce seçme haklarının ciddi biçimde sınırlandırılması tehlikesini önlemek için, idari bir makam tarafından iş mahkemelerine sunulan sendika seçim sonuçlarına itiraz şikâyetleri- adli muamelelerin nihai sonuçları oluşuncaya kadar- bu seçimlerin geçerliliğini askıya alma etkisine sahip olmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 441; 358. Rapor, Vaka No. 2764, para. 489; 360. Rapor, Vaka No. 2765, para. 287; ve 368. Rapor, Vaka No. 2765, para. 198.)

651. Sendika seçimlerinin sonuçlarına itiraz edildiği durumlarda, bu sorunlar, aynı zamanda süratli olması gereken tarafsız ve objektif bir muamelenin temin edilmesi için, adli makamlara havale edilmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 442; 340. Rapor, Vaka No. 2411, para. 1392; 342. Rapor, Vaka No. 2422, para. 1036; 350. Rapor, Vaka No.2476, para. 311, Vaka No. 2621, para. 1238; 354. Rapor, Vaka No.2476, para. 284; ve 367. Rapor, Vaka No. 2952, para. 877.)

652. İşçilerin temsilcilerini tamamen özgürce seçme haklarının ciddi biçimde sınırlandırılması tehlikesini önlemek için, idari makamlar tarafından mahkemeye sunulan, sendika seçim sonuçlarına itiraz içeren davalar -adli muamelelerin nihai sonuçları oluşuncaya kadar- sendikanın çalışmalarını felce uğratacak bir etkiye sahip olmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 443; 340. Rapor, Vaka No. 2394, para. 1177; ve 350. Rapor, Vaka No. 2621, para. 1238.)

653. İhtilafli bir oylama prosedüründe, uluslararası gözlemcilerin varlığı, örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırı değildir.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 3060, para. 800.)

Yönetim Kurulunun görevden alınması ve örgütün kontrol altına alınması

654. Sendika liderlerinin hükümet tarafından görevden alınması, sendikal hakların özgür kullanımının ağır ihlalidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 444; 360. Rapor, Vaka No. 2765, para. 286; 367. Rapor, Vaka No. 2952, para. 876; ve 368. Rapor, Vaka No. 2765, para. 198.)

655. Sendika görevlilerinin görevlerinin, şubelerdeki sınıflandırmalarda değişiklik meydana gelen yerlerde sona erdirilmesine ilişkin mevzuat, yalnızca kamu çalışanlarının kendi seçtikleri sendikaya katılma haklarının ihlalini değil, aynı zamanda, 87 No.lu Sözleşmenin 2 ve 3'üncü maddelerini ihlal edilerek, sendikaların kendi temsilcilerini seçmeleri ve yönetimini organize etmeleri hakkı dahil olmak üzere, sendikal faaliyetlere ağır müdahale oluşturmaktadır.

(Bkz. 347. Rapor, Vaka No. 2537, para. 20.)

656. Merkezi ulusal sendikayı yönetecek kişilerin, sendikaların yozlaşmış yönetiminin böyle bir tedbiri zorunlu kılması yüzünden, hükümet tarafından atanması, olağan bir dönemde örgütlenme özgürlüğü ile bağdaşmaz görünmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 445.)

657. Normal olarak, sendikalar adına, bir merkezi çalışan örgütü tarafından yerine getirilen işlevleri sağlamak amacıyla, hükümet tarafından bir sendika işleri yöneticisinin tayin edildiği bir durumda, Komite, sendikal hareketin herhangi bir biçimde yeniden örgütlenmesinin sendikaların kendilerine bırakılması gerektiğini ve idarecinin kendisini sendikalar tarafından bunu meydana getirmek için gösterilen çabaların koordine edilmesiyle sınırlaması gerektiğini düşünmüştür. İdareciye verilen ayrıcalıklar, 87 sayılı Sözleşme'nin 3. Maddesinin 1. Paragrafı tarafından temin edilen hakları sınırlamamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 446.)

658. Resmi makamlara, kendi takdirlerinde, önemli ve haklı gerekçelere sahip olduklarını düşündükleri her zaman, bir sendikanın yönetim kurulunu görevden alma yetkisi veren ve hükümetlere sendikaların seçilmiş kurulları yerine yönetim kurulları atama yetkisi veren yasalar, örgütlenme özgürlüğü ilkeleriyle bağdaşmamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 447.)

659. Sendika yöneticilerinin ilgili sendika üyelerinin kararıyla değil, idari mercinin kararıyla ve sendika tüzüğü'nün veya yasanın belirli hükümlerini ihlal ettiği için değil, fakat, idari merciler, bu sendika yöneticilerinin sendikalarında "disiplin" sağlamakta yetkin olmadıklarını düşündükleri için görevden alındığı bir yerde, Ko-

mite, bu tür tedbirlerin sendikal örgütlerin temsilcilerini tam bir serbestlik içinde seçme ve yönetim ve faaliyetlerini organize etme hakkına sahip olduklarına ilişkin ilkeyle açıkça uyumsuz olduğu görüşündedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 435.)

660. Rejim değişimini takiben, hükümet tarafından, sendika konfederasyonunun geçici danışma kurulunun kurulması ve o örgütün kongresinde seçilen yönetim kurulunun tanınmasının reddi, resmi makamların çalışan örgütlerinin temsilcilerini tam bir özgürlük içinde seçmeleri ve yönetim ve faaliyetlerini düzenlemeleri hakkını sınırlayacak herhangi bir müdahaleden kaçınmaları gerektiği ilkesinin ihlalini oluşturmaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 448.)

661. Bazı sendikaların kontrol altına alınması ile ilgili olarak, Komite, resmi makamların çalışan örgütlerinin temsilcilerini tam bir özgürlük içinde seçmeleri ve yönetim ve faaliyetlerini düzenlemeleri hakkını sınırlayacak herhangi bir müdahaleden kaçınmaları gerektiği ilkesine verdiği öneme dikkat çekmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 449.)

662. Sendikaların kontrol altına alınması, çalışan örgütlerinin temsilcilerini tam bir özgürlük içinde seçmeleri ve yönetim ve faaliyetlerini düzenlemeleri hakkının kısıtlanmasına ilişkin ciddi bir tehlike içermektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 450.)

663. Komite, bazı olayların istisnai türde olabileceğini ve yetkililer tarafından müdahaleyi haklı kılabileceğini kabul ederken, bunun kabul edilebilir olması için sendikanın yönetiminin üstlenilmesinin geçici olması ve yalnız sendikanın serbest seçimlerine izin vermeyi amaçlaması gerektiğini düşünmüştür.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 451.)

664. Geçici olsalar ve mahkeme huzurunda itiraza konu edilebilseler dahi, bir idari merci tarafından alınan sendikanın kontrol altına alınması gibi tedbirlerin, keyfi biçimde ortaya çıkması olasıdır.

(Bkz. 201. Rapor, Vaka No. 842, para. 47.)

665. Bir şahsa, bir sendikal örgütün normal biçimde işleyişini kolaylaştırmak amacıyla verilen yetkiler, sendikal örgütlerin tüzüklerini hazırlama, temsilcilerini seçme, yönetimlerini örgütlenme ve programlarını düzenleme hakları üzerinde sınırlamalar doğurmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 453.)

Genel ilkeler

666. Örgütlenme özgürlüğü, çalışanların ve işverenlerin temsilcilerini tamamen özgürce seçmelerini ve yönetimleriyle faaliyetlerini resmi makamların müdahaleleri olmaksızın düzenlemelerini ifade eder.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 454; 34 3. Rapor, Vaka No. 2381, para. 134; ve 362. Rapor, Vaka No. 2750, para. 947.)

667. 87 Sayılı Sözleşme'nin 3. Maddesinin esas fikri, çalışan ve işverenlerin örgütlerinin yönetimini düzenleyecek kurallara ve orada yapılacak seçimlere kendi kendilerine karar verebilmeleridir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 455.)

668. Komite, bir hükümete, sendikanın izin almaksızın ve engellenmeksizin, kendi işlerini ve faaliyetlerini yönetme hakkına uyması ve örgütlenme özgürlüğü ve demokrasi ilkelerine uygun olarak ve sendikanın seçilmiş yöneticileri, üyeleri tarafından kendilerine verilen yetkiyi kullanmakta özgür olmalarını sağlaması ve bu ölçüde Hükümetin sosyal taraf olarak tanınmasından yararlanması için ısrar etmiştir.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 3113, para. 986.)

Örgütlerin iç yönetimleri

669. Tüm demokratik sendikal örgütlerde, üye meclisi, sendikanın yönetim ve faaliyetlerini düzenleyen kuralları belirleyen ve programı oluşturan en önemli sendikal otoritedir, böyle bir meclisin yasaklanması sendikal hakların ihlalini oluşturur gibi görünmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 456; 359. Rapor, Vaka No. 2753, para. 408; ve 36 3. Rapor, Vaka No. 2753, para. 484.)

670. Kanunlar sendikaların, endüstriyel danışmanlar, onları adli veya idari işlemlerde temsil edebilecek avukatlar veya temsilciler gibi muhakkak seçilmiş görevliler olmayan uzman hizmetlerini kullanmalarını engelleyecek biçimde uygulandığında, bu hükümlerin çalışanların örgütlerinin, diğerlerinin yanı sıra, yönetim ve faaliyetlerinin düzenleme hakkına sahip olacaklarını öngören 87 Sayılı Sözleşme'nin 3. Maddesi'ne uygunluğuna ilişkin ciddi şüpheler olacaktır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 457.)

671. Sendika yöneticisini her hangi bir tür ücret almaktan men eden bir hüküm 87 Sayılı Sözleşme'nin 3. Maddesi'nin şartlarıyla uyumlu değildir

(Bkz. 2006 Özeti , para. 458.)

672. Tam zamanlı sendika görevlilerinin maaşlarının işverenler tarafından ödenmesini yasaklanmasını kabul etmiş olan mevzuatla ilgili olarak, Komite, böyle yaygın ve uzun süreli bir uygulamayı terk etmenin, sendikalar için mali zorluklara yol açabileceği ve işlevlerini büyük ölçüde aksatma riski yarattığı kanaatine varmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 459.)

673. Örgütlenme özgürlüğü, çalışanların ve işverenlerin örgütlerinin herhangi bir uyuşmazlığı kendi başlarına ve yetkililer tarafından bir müdahale olmaksızın çözmelerini ifade eder; böyle uyuşmazlıklarını çözümüne yardım eden bir atmosfer yaratmak hükümetlerin görevidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 460.)

Örgütlerin iç faaliyetleri üzerinde denetim

674. Bakana, sadece, kamu çıkarı için gerekli buluyorsa sendikanın iç işleri hakkında tahkikat yapmak için takdir hakkı veren yasaların çalışan örgütlerinin yönetimlerini ve faaliyetlerini kamu makamları tarafından bu hakkı sınırlandıracak veya bunun yasal kullanımını engelleyecek herhangi bir müdahale olmaksızın düzenleme hakkına sahip olması gerektiği ilkeleriyle bağdaşmamaktadır.

(Bkz. 95. Rapor, Vaka No. 448, para. 143 ve 145.)

675. İstisnai karakterli olaylar, sendikal haklara tamamen saygı gösterilen bir durumun yeniden tesis edilmesi için, hükümetler tarafından sendikanın iç meselelerine müdahale edilmesini haklı çıkarabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 462.)

676. Komite, 87 Sayılı Sözleşme'nin 3. Maddesine uygun olarak, Hükümete çalışan ve işveren örgütlerinin temsilcilerini tam bir serbestlik içinde seçme, faaliyetlerini organize etme ve programlarını hazırlama hakkını sınırlandırabilecek herhangi

bir müdahaleden kaçınması gerektiğini anımsatmaktadır. Komite, kabul edilmesi mümkün olan tek sınırlamanın, sonuçta sendikal hareket içinde ve özellikle federasyon düzeyinde demokratik kurallara riayet edilmesinin sağlanmasını amaçlaması gerektiğini düşünmektedir. Mesleki örgütlere kanunla dayatılan, genel kurullarda ve federasyon kongrelerinde oy kullandıkları zaman, oyların toplam sayının onda biriyle sınırlandırılması uygulaması, basit bir demokratik prosedürün ötesine geçmektedir.

(Bkz. 211. Rapor, Vaka No. 1057, para 174.)

677. Komite, idari merci tarafından askıya alma tedbirleri benimsendiğinde, bu bir adli fiille takip edilse dahi, koşullu ve geçici oldukları zaman, bunun keyfi olarak görülmesi riskinin bulunduğu anımsatmaktadır. Komite, 87 Sayılı Sözleşme'nin 3. Maddesi'nde kabul edilen ilkelerin, eğer bu ilkeler kanuni hüküm veya kuralları ihlal ediyorsa, bir sendikanın iç düzenlenmelerinin denetimine engel olmayacağını düşünmektedir. Bununla birlikte, Komite, tarafsız ve nesnel bir prosedürün teminat altına alınması için, ilgili adli makam tarafından uygulanmasının azami önem arz ettiği fikrindedir.

(Bkz. 7 3. Rapor, Vaka No. 346, para. 114.)

678. Böyle bir fiili haklı çıkaracak ciddi koşulların olduğu istisnai durumlarda, yalnızca dış denetim olmalıdır, çünkü aksi takdirde, çalışan örgütlerinin 87 Sayılı Sözleşme'nin 3. Maddesi'ne dayanarak sahip olduğu, yönetimlerini ve faaliyetlerini resmi makamlar tarafından bu hakkı kısıtlayacak veya yasal kullanımını engelleyecek bir müdahale olmaksızın düzenleme hakkının sınırlanması riski olacaktır. Komite, kararlarına karşı Yüksek Mahkeme'de temyiz yoluna gidilebilecek yargıçlara, müdahale etme yetkisi veren ve müdahale talebinin söz konusu mesleki kategoridekilerin önemli miktarı tarafından desteklenmesi gerektiğini düzenleyen bir yasanın bu ilkeleri ihlal etmeyeceğini kabul etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 465; ve 354. Rapor, Vaka No. 2641, para. 240.)

679. Sendikanın genel kurul kararlarının toplam 2100 üyesinin 12'sinin talebi ile hükümsüz ve geçersiz hale geldiği bir vakada, Komite, söz konusu mesleki kategoridekiler içinde, özellikle adli makamın kararıyla açık delil veya ispat olarak adlandırılan hiçbir şey olmaksızın, böyle bir idari fiille idari makamın, sendikanın faaliyetlerini sınırlandırmasına ve normal işleyişini aksatmasına izin verebilecek gibi yüksek bir sayıyı oluşturmadığı kanaatine varmıştır.

(Bkz. 354. Rapor, Vaka No. 2641, para. 241.)

Örgütlerin mali yönetimi

A. Kamu otoritelerinden mali bağımsızlık

680. İşçilerin kendi tercihleriyle örgütler kurabilme ve bu örgütlerin kendi tüzüklerini ve iç yönetmeliklerini hazırlama ve yönetim ve faaliyetlerinin düzenleme hakkı mali bağımsızlık gerektirir. Böyle bir bağımsızlık, çalışanların örgütlerinin resmi makamların onlar üzerinde takdir yetkisine izin verecek biçimde finanse edilmemeleri gerektiğini ifade etmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 466.)

681. Sendikal hareketin, sendikaları mali olarak bir resmi organa mali olarak bağımlı hale getiren finansman sistemleriyle ilgili olarak Komite, devlet denetiminin herhangi bir çeşidinin örgütlenme özgürlüğü ilkeleriyle bağdaşmadığını ve yetkililer tarafından sendikaların mali yönetimine müdahale edilmesine izin vermesi nedeniyle iptal edilmesi gerektiğini düşünmüştür.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 467.)

682. İşçilerin örgütlerinin mali işleyişini düzenleyen hükümler, resmi makamlara onlar üzerinde takdir yetkisi verecek biçimde olmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 468.)

683. Sendikaların fonlarını normal ve yasal sendikal amaçlarla diledikleri biçimde yönetmeleri ve kullanma özgürlüğünü sınırlandıran hükümler, örgütlenme özgürlüğü ilkeleriyle bağdaşmamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 469.)

684. İşçilerin sendikal örgütleri sırasıyla finanse eden bir kamu kurumuna aidat ödemek zorunda oldukları bir sistem, örgütlerin bağımsızlığına karşı ciddi bir tehdit oluşturmaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 470.)

685. Sendika eğitiminin desteklenmesi gerekirken, bu sendikaların kendileri tarafından sağlanmalıdır; sendikalar, elbette, hükümetin kendilerine önerebileceği herhangi bir maddi veya manevi yardımdan yararlanabilirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 471.)

686. İşçilerin örgütlerine mali destek sağlayan çeşitli sistemler, kabul ettikleri şekle, tasarlandıkları ve uygulandıkları ruha ve sübvansiyonların hangi ölçüde kanuni hükümlere veya kamu makamının takdirine dayanarak hak olarak verildiğine göre çok farklı sonuçlara sahiplerdir. Mali yardımın sendikal organizasyonların bağımsızlığına yansımaları esasen şartlara bağlı olacaktır; genel ilkelerin uygulanması ile

değerlendirilemezler: bunlar her bir olayın koşulları ışığında incelenmesi gereken maddi sorunlardır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 472.)

B. Sendika aidatları

687. Sendikal örgütlerin finansmanı ile ilgili, hem kendi bütçeleri hem de federasyon ve konfederasyonlarınkiler hakkındaki meseleler, sendikaların, federasyonların ve konfederasyonların kendi tüzükleri tarafından düzenlenmelidir ve bu nedenle aidat şartı koşan anayasal veya yasal hükümler örgütlenme özgürlüğü ilkeleleriyle bağdaşmamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 473; ve 360. Rapor, Vaka No. 2777, para. 778.)

688. Komite, üyelik aidatının ücretin yüzdelik oranı olarak belirlenmesine yönelik mahkeme itirazı konusunda kaygısını ifade etmiştir ve sendika aidatlarının ücretin yüzdelik oranı biçiminde ifade edilmesi de dâhil olmak üzere, bu meselenin sendika tüzüklerine bırakılması gerektiği kanaatine varmıştır.

(Bkz. 360. Rapor, Vaka No. 2777, para. 778.)

689. Sendika alacaklarının çeşitli sendika yapıları arasında bölüştürülmesi, yalnızca ilgili sendikalar tarafından belirlenmesi gereken bir konudur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 474; ve 372. Rapor, Vaka No. 2954, para. 96.)

690. Sendikal örgütlerin mali sorunlar yaşamasına sebep olabilecek olan chek-off olanağının iptal edilmesi, uyumlu endüstri ilişkilerinin gelişimi için olanak sağlamaz ve bu nedenle önlenmelidir.

691. Sendika aidatlarının ücretlerinden kesilmesi için sendika üyelerinin üyeliklerinin akreditasyonu veya ispatını düzenleyen ve sendika aidatlarının kesilmesi için sendikanın üyelerinin listesini sunmasının yeterli olduğunu öngören her iki mevzuat, 87 ve 135 sayılı Sözleşmelerle uyumludur.

(Bkz. 365. Rapor, Vaka No. 2878, para. 632.)

692. Sendika aidatlarının ücretlerinden kesilmesi için çalışanların sendika üyeliklerini yazılı olarak onaylamaları gerekliliği, örgütlenme özgürlüğü ilkelerini ihlal etmemektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 476; 357. Rapor, Vaka No. 2755, para. 428; ve 358. Rapor, Vaka No. 2724, para. 824.)

693. Aidiyetlerin kaynakta kesilmesi için yazılı rıza şartı, örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırı olmayacaktır.

(Bkz. 363. Rapor, Vaka No. 1865, para. 122.)

694. İşletmenin, sendika aidatlarını ödemek istemediklerini açıkça bildiren sendikalı olmayan çalışanlardan sendika aidatlarını toplamaması, örgütlenme özgürlüğü ilkeleriyle uyumludur.

(Bkz. 378. Rapor, Vaka No. 2824, para. 154.)

695. İşçiler, en çok temsil gücü olan olmasalar dahi, ücretlerinden, kendi seçtikleri sendikal örgütlere ödenmek üzere, check-off sistemi altında kesinti yapılmasını tercih etme olanağına sahip olmalıdırlar.

(Bkz. 378. Rapor, Vaka No. 3095, para. 799.)

696. Komite, bir hükümetten, en çok temsil gücü olan olmasalar dahi, ücretlerinden, kendi seçtikleri sendikal örgütlere ödenmek üzere, check-off sistemi altında kesinti yapılmasını tercih edebilmeleri için, mevzuatta değişiklik yapılmak üzere gerekli adımların atılmasını talep etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 477.)

697. İşçilerin bir sendikaya üyelikleriyle ilgili bilgi, elbette, sendika aidatlarının ücret bordrosundan kesildiği durumlar haricinde, gizli olmalıdır.

(Bkz. 362. Rapor, Vaka No. 2834, para. 1174.)

698. Sendika aidatlarının ücretlerden kesilmesi için, çalışanların kimlik belgelerini ve üyelik kartlarını, üye listesini, sendika genel sekreteri tarafından üyelerin doğruluğunu belirten bir beyannameyi ve listenin işverenin web sitesine gönderilmesini sağlamalarını da içeren şartların olduğu bir vakada, Komite, tüm bu gerekliliklerin örgütlenme özgürlüğü ilkelerini ihlal etmek üzere bir araya geldiğini düşünmüştür ve sendika aidatlarının ücretlerden kesilmesi için işletmenin üyelerin üyeliklerinin ve üyelikten çıkmalarının kanıtlarını talep etme konusunda kendisini sınırlandırması gerektiğini ifade etmiştir. Öte yandan, işverenin web sitesinde sendika üye listesinin yıllık olarak yayınlanması, sendika aidatlarının kesintisiyle ilgili bir şey ifade etmezken, bilhassa kabul edilmezdir ve sendika üyelerinin mahremiyetini ihlal etmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 478.)

699. Yetkililerin, kamu görevlilerinin ücretlerinden kesilen aidatları, ilgili sendikaya transfer etmedikleri bir vakada, Komite, sendika aidatlarının ne yetkililere ne de kamu fonlarına ait olmadığını, aksine, yetkililerin, ilgili örgüte gecikmeden göndermek dışında hiçbir nedenle kullanamayacakları emanet edilmiş bir meblağdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 479; 36 3. Rapor, Vaka No. 2684, para. 564; ve 370. Rapor, Vaka No. 2994, para. 737.)

700. Mevzuat, toplu sözleşmenin bağtlanmasından yararlanıp sendika üyesi olmayanların ücretlerinden sendika aidatlarının kesilmesi gibi sendika güvenliği

hükümlerini kabul ettiğinde, o hükümler, yalnızca toplu sözleşmeler aracılığıyla hüküm ifade etmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 480; 290. Rapor, Vaka No. 1612, para. 27; 358. Rapor, Vaka No. 2739, para. 317; 364. Rapor, Vaka No. 2739, para. 332; ve 371. Rapor, Vaka No. 2963, para. 235.)

701. Sendika aidatlarının işverenler tarafından kesilmesi ve sendikalara transferi, yasal engel olmaksızın, işverenler ve tüm sendikalar arasında toplu pazarlık aracılığıyla üzerinde anlaşmaya varılması gereken bir konudur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 481; 36 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 122; ve 371. Rapor, Vaka No. 2713, para. 878.)

702. Bir işletme tarafından kesilen sendika aidatlarının havalesiyle ilgili adaletin yerine getirilmesinde hatırı sayılır ölçüde bir gecikme, adaletten yoksun bırakmak ile eşdeğerdir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 482.)

703. Bir federasyonun, kendisine üye sendikalardan alabileceği meblağın yasal olarak sınırlandırılması, genel olarak kabul görmüş olan, çalışan örgütleri ve onların kurdukları federasyonların yönetim ve faaliyetlerini organize etme hakkına sahip olmaları ilkesine aykırı görünmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 483; ve 378. Rapor, Vaka No. 3032, para. 390.)

704. Özellikle geçiş ekonomisi ülkelerinde, sendika aidatları ve işveren örgütleri üyelik aidatlarından vergi kesintilerini de içeren özel tedbirler, işverenlerin ve çalışanların örgütlerinin gelişimini kolaylaştırmak üzere göz önünde bulundurulmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 484; ve 348. Rapor, Vaka No. 2317, para. 1010.)

705. Taraflar arasında bu hususta toplu sözleşme olmaksızın, kaynaktan kesme (check-off) imkanını tüm personele tek taraflı olarak yaygınlaştırmak, örgütlenme özgürlüğü ilkeleriyle uyumsuzdur.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2437, para. 1316).

C. Sendika fonlarının kullanımı üzerinde denetim ve kısıtlamalar

706. Yetkililere sendikaların fonlarını normal ve yasal sendikal amaçlar için diledikleri gibi yönetebilmeleri ve kullanabilmeleri özgürlüğünü sınırlama hakkı veren hükümler, örgütlenme özgürlüğü ilkeleriyle bağdaşmamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 485; 342. Rapor, Vaka No. 2453, para. 713; ve 358. Rapor, Vaka No. 2740, para. 654.)

707. Sendika banka hesaplarının dondurulması, sendikal faaliyetlere yetkililer tarafından ciddi bir müdahale oluşturmaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 486; 342. Rapor, Vaka No. 2453, para. 713; 34 3. Rapor, Vaka No. 2381, para. 136; ve 358. Rapor, Vaka No. 2740, para. 654.)

708. Pek çok ülkede yasalar, sendika hesaplarının ya sendika tarafından tayin edilmiş ya da daha nadir olarak sendika kayıt memuru tarafından tayin edilmiş bir denetmen tarafından denetlenmesini gerektirmektedir, genel olarak böyle bir denetmenin gereken mesleki niteliklere sahip olacağı ve bağımsız bir kişi olacağı kabul edilmektedir. Hükümete sendika fonlarını denetleme hakkı veren bir hüküm, bu nedenle, genel olarak kabul edilmiş olan, sendikaların yönetimlerini düzenleme hakkına sahip olması gerektiği ve resmi makamların bu hakkı kısıtlayacak veya onun yasal kullanımını engelleyecek herhangi bir müdahaleden kaçınmaları gerektiği ilkesiyle bağdaşmamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 487.)

709. Bir sendikanın hesap defterlerinin kullanıma açılmadan önce Çalışma Bakanlığı tarafından damgalanmış ve sayfalarının numaralandırılmış olmasını zorunlu tutan yasalar, yalnızca hileyi engellemeyi amaçlamış görünmektedir. Komite, böyle bir koşulun sendikal hakların ihlalini oluşturmadığı görüşüne varmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 488.)

710. Komite, genel olarak, sendikal örgütlerin örneğin mali raporların öngörül-müş biçimde yıllık olarak yetkilere sunulması ve sözü geçen raporlarda açıkça görülemeyen hususlar konusunda diğer bilgilerin sunulmasını gerektiren yasal hükümlerin kendi başına sendikal özerkliği ihlal etmediğinde anlaşmış göründüklerini gözlemlemiştir. Sendikaların yönetimi üzerindeki denetim tedbirleri, eğer onlar yalnızca istismalarını önlemek ve sendikaların kendi üyelerini fonlarının kötü idare edilmesine karşı korumak için istihdam ediliyorlarsa yararlı olabilir. Ancak, bu tip tedbirlerin, bazı durumlarda, 87 Sayılı Sözleşme'nin 3. Maddesi'ne aykırı olarak, resmi makamların sendikaların yönetimine müdahale etmesi tehlikesine neden olduğu ve bu müdahalenin örgütlerin haklarını sınırlayabilecek veya onların yasal kullanımını engelleyebilecek bir yapıda olabileceği görülmektedir. Yine de, denetimi yerine getirmek üzere tayin edilen görevli, idari makamların müdahalesinden bir miktar bağımsız olduğunda ve bu görevli adli makamların denetimine tabi olduğunda böyle bu müdahaleye karşı, bir dereceye kadar bir güvencenin var olduğu düşünülebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 489.)

711. Resmi makamlar tarafından sendika finansmanı üzerine uygulanan denetim, genellikle, periyodik raporları sunma yükümlülüğünü aşamaz. Yetkililerin incele-

meler yapmak ve herhangi bir zamanda bilgi talep etmek üzere takdir hakkı sendikalarının iç yönetimlerine müdahale tehlikesine sebep olur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 490.)

712. Sendika varlıkları üzerinde, mali denetimler ve tahkikatlar gibi bazı idari denetim önlemleriyle ilgili olarak, Komite, bunların, bir sendikayla diğeri arasında herhangi bir ayrımcılığı önlemek ve yetkililer tarafından bir sendikanın yönetimini özgürce organize etme hakkını kullanmasını engelleyebilecek aşırı müdahale tehlikesinin önüne geçmek ve zararlı ve muhtemelen haksız propagandadan veya gizli olabilecek bilginin alenileştirilmesinden kaçınmak üzere, yalnızca ciddi koşullarla gerekçelendirilen (örneğin, yıllık beyanda öngörülen düzensizlikler veya örgütün üyeleri tarafından bildirilen düzensizlikler) istisnai durumlarda uygulanmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 491.)

713. Tarafsız ve objektif bir muamele sağlamak için, bir mesleki örgütün iç yönetiminin adli denetimi olması gerektiği genel ilkesi, sendika varlıkları ve maliyesinin yönetiminde özellikle önemlidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 492.)

714. Sendika fonlarını zimmete geçirmekle suçlanan sendika yöneticilerinin banka hesaplarının dondurulması durumunda, Komite, soruşturmanın ardından, sendika fonlarının zimmete geçirildiğine dair hiçbir kanıt bulunamadıysa, ülkede kalsınlar veya kalmasınlar, sendikacıların hesaplarının dondurulmaya devam etmesinin mantıksız olacağına işaret etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 493; ve 350. Rapor, Vaka No. 2478, para. 1396.)

715. Yasal faaliyetler, insan haklarını ve sendikal hakları geliştirmek ve savunmak için fon alıp almayacaklarına karar vermek örgütlerin kendi işidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 494.)

Örgütlerin Faaliyetlerini Özgürce Düzenleme ve Programlarını Özgürce Geliştirme Hakkı

9

Genel ilkeler

716. Örgütlenme özgürlüğü sadece çalışanların ve işverenlerin kendi seçtikleri örgütlerini serbestçe kurma haklarını kapsamamaktadır, aynı zamanda örgütlerin kendilerinin mesleki çıkarlarını savunmak için yasal etkinliklerini sürdürmelerini de kapsamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 495; 346. Rapor, Vaka No. 2475, para. 992, Vaka No. 2521, para. 1034; ve 374. Rapor, Vaka No. 3050, para. 471.)

717. Eğitim sendikaları tarafından örgütlenen toplantılar ve grevlerle ilgili olarak, Komite, öncelikle, örgütlenme özgürlüğünün yalnızca çalışanların ve işverenlerin özgürce kendi seçtikleri örgütleri kurmaları anlamına gelmediğini, aynı zamanda, örgütlerin kendilerinin mesleki çıkarlarını savunmak üzere, -barışçıl gösterileri de içeren-yasal faaliyetler sürdürmeleri anlamına da geldiğini anımsatmaktadır.

(Bkz. 351. Rapor, Vaka No. 2566, para. 980.)

718. Ülkelerin büyük çoğunluğunda yetkililere, örneğin sendikaların üyelerinin çıkarlarını korumak ve onlara yardım etmek için sürdürdükleri etkinliklerle ya da amaçlarıyla ilgili olarak sendikal etkinlikleri kısıtlama yetkisi veren her hüküm örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 496.)

719. İşveren ve çalışan örgütlerinin faaliyetlerini baskı, korkutma, taciz, tehdit veya onların ya da liderlerinin evrakta sahteciliği de içeren suçlamalarla itibarsızlaştırılmasından uzak bir iklimde sürdürmelerine izin verilmelidir.

(Bkz. 328. Rapor, Vaka No. 2167, para. 302.)

720. İşçi ve işverenlerin profesyonel örgütleri, hiçbir koşul altında, örgütlenme özgürlüğüne ilişkin ILO belgelerinden doğan haklarını kullandıkları ve özellikle

Örgütlenme Özgürlüğüne İlişkin Komite'ye şikâyetle buldukları için misilleme tedbirlerine maruz kalmamalıdır.

(Bkz. 375. Rapor, Vaka No. 3085, para. 100.)

Siyasi faaliyet ve ilişkiler

721. Sendikalar politik değişikliklerden korunabilecekleri için ve kamu yetkililerine bağımlı olmayı önleyebilecekleri için, arzu edilen odur ki, üyelerinin düşünce özgürlüğüne zarar vermeksizin, etkinlik alanlarını mesleki ve sendikal alanlarla sınırlamalıdır; öte yandan, hükümet, sendikaların işleyişine müdahale etmekten kaçınmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 497.)

722. Sendikal hareketin normal gelişiminin menfaati için, Uluslararası Çalışma Konferansı tarafından 35. Oturumunda (1952) alınan sendikal hareketin bağımsızlığı kararında beyan edilen, bir sendikal hareketin temel ve kalıcı görevinin çalışanların ekonomik ve sosyal açıdan gelişmeleri olduğu ve sendikalar ulusal hukuka ve kendi ülkelerinin uygulamalarına uygun olarak ve üyelerinin kararıyla ekonomik ve sosyal amaçlarını geliştirme doğrultusunda vasıta olarak bir siyasi partiyle ilişki kurmaya ya da anayasaya uygun siyasi eyleme girişmeye karar verdiğinde, bu tür siyasi ilişkilerin ya da eylemlerin, ülkedeki politik değişikliklerden bağımsız olarak, sendikal hareketin devamını ya da sosyal veya ekonomik işlevlerini tehlikeye atabilecek bir nitelikte olmaması gerektiği ilkelerine saygı gösterilmesi arzu edilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 498; ve 349. Rapor, Vaka No. 2249, para. 306.)

723. 1952 yılındaki Uluslararası Çalışma Konferansı'nda kabul edilen, tüm ülkelerde sendikal hareketin özgürlüğünü ve bağımsızlığını korumanın vazgeçilmez olduğunu, böylece herhangi bir siyasi değişimden bağımsız olarak ekonomik ve sosyal amaçlarını takip edebileceklerini anımsatan sendikal hareketin bağımsızlığıyla ilgili karara dikkat çekmiştir.

(Bkz. 378. Rapor, Vaka No. 3166, para. 599.)

724. Komite, Uluslararası Çalışma Konferansı'nın sendikal hareketin bağımsızlığıyla ilgili verdiği kararda açıkladığı, hükümetlerin sendikal hareketi politik amaçların gerçekleşmesi için bir araç haline getirmeye çalışmaması ve bir sendikanın bir politik partiyle serbestçe kurduğu ilişkisinden dolayı onun biçimsel işlevlerine müdahale etmemesi gerektiğine ilişkin ilkeyi tekrar teyit etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 499; ve 340. Rapor, Vaka No. 1865, para. 763.)

725. Sendikaların özel amaçlarını geliştirmek için yaptıkları politik etkinliklere genel yasaklamalar getiren düzenlemeler örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 500; 340. Rapor, Vaka No. 1865, para. 763; 36 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 131; 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 856; ve 374. Rapor, Vaka No. 3050, para. 476.)

726. Eğer sendikaların herhangi bir politik faaliyetle uğraşmaları genel ifadelerle yasaklanırsa, bu, ilgili hükümlere verilen anlamın uygulamada her an değişebilmesi ve örgütlerin hareket olanaklarını önemli ölçüde kısıtlayabilmesi nedeniyle güçlüklerle yol açabilir. Bu nedenle, devletlerin mesleki örgütlerin politik etkinliklerini genel ifadelerle yasaklamaksızın, bazı durumlarda temel amacının üyelerinin ekonomik ve sosyal gelişimini sağlamak olduğu görüşünü unutan örgütlerce gerçekleştirilebilecek olan suiistimalleri yorumlama görevi konusunda yargı makamlarına güvenmeleri gerek gibi görünmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 501.)

727. Sendikal örgütler suiistimal edici nitelikteki politik faaliyetlerle uğraşmamalı ve esas politik çıkarlarını geliştirerek gerçek işlevlerinin ötesine geçmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 502; 344. Rapor, Vaka No. 2365, para. 1432; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 749; 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 856; ve 378. Rapor, Vaka No. 2723, para. 265.)

728. Sendikaların her tür politik etkinliğe katılmalarına ilişkin genel bir yasaklama, örgütlenme özgürlüğü ilkeleriyle uyumsuz olduğu gibi, uygulama açısından da gerçekçi olmayacaktır. Sendikal örgütler örneğin hükümetin ekonomik ve sosyal politikasına ilişkin görüşlerini kamuya açıklamak isteyebilirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 503; 344. Rapor, Vaka No. 2365, para. 1432; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 749; 358. Rapor, Vaka No. 2723, para. 552; 360. Rapor, Vaka No. 2747, para. 841; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 832; 363. Rapor, Vaka No. 1865, para. 131; 370. Rapor, Vaka No. 2723, para. 441; 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 856; ve 378. Rapor, Vaka No. 2723, para. 265.)

729. Sendikaların, örneğin çalışanların mesleki çıkarlarını korumak ve geliştirmek gibi kendi özel işlevlerini gerçekleştirmeleriyle, bazı üyelerinin sendika işlevleriyle bağlantısı bulunmayan diğer etkinlikleri birbirine karıştırılmamalıdır. Bu tür kişilerin bu tür etkinliklerinin bir sonucu olarak ortaya çıkabilecek olan cezai sorumlulukları, hiçbir şekilde sendikaların kendilerini ya da liderlerini etkinlik araçlarından mahrum bırakacak önlemlere sebep olmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 504.)

730. Sendikal örgütler mesleki taleplerinin tamamen politik olduğunun varsayılmasına mümkün olduğunca izin vermemelidir ki etkinliklerine hiçbir müdahale olmamasını meşru olarak talep edebilsinler. Diğer yandan, yapısal açıdan politik olanla, doğrusu istenirse sendikal olan arasında net bir ayırım yapmak zordur. Bu iki kavram kesişmektedir ve sendikal yayınların tamamen ekonomik ve sosyal sorunlar gibi politik yönler barındıran sorunlar üzerinde de durması kaçınılmaz ve bazen doğaldır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 505; ve 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 778.)

731. Sendikal hakların kullanımı zaman zaman kamu işveren kurumlarındaki yetkililerin ve / veya sosyo-ekonomik koşullarla ilgilenen sendikalar ve üyelerinin eleştirilerine neden olabilmektedir.

(Bkz. 340. Rapor, Vaka No. 2418, para. 810.)

732. Bazı kamu görevlisi kategorileriyle ilgili özel koşullarda, sosyo-ekonomik sorunların ötesine geçen ve ulusal güvenlik konularına temas eden konularla ilgili faaliyetler, örgütlenme özgürlüğü ilkeleriyle desteklenen koruma kapsamında yer almamaktadır.

(Bkz. 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 778.)

733. “Sendikal örgütlerin işçileri ve çalışanları harekete geçirecekleri ve eğitecekleri ve böylece onların... çalışma disiplinine saygı duyacakları”, “işyerinde sosyalist öykünme kampanyaları yürütmek suretiyle işçileri ve çalışanları örgütleyecekleri”, “sendikaların işçileri ve çalışanları... ideolojik inançlarını güçlendirmek üzere eğitecekleri” konularındaki yasal hükümlerle ilgili olarak, Komite, bu hükümler bütünüyle sendikal örgütlere verilen işlevlerin, faaliyetlerini organize etme haklarını, örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırı biçimde, kaçınılmaz olarak sınırladığı kanaatine varmıştır. Bu nedenle, misyonları, ülkenin politik ve ekonomik sistemlerini güçlendirmek değil, kurucularının çıkarlarını savunmak ve geliştirmek olması gereken sendikaların uymaları gerektiği belirlenen yükümlülüklerin, kamu mercilerinden ve iktidar partisinden bağımsız sendikaların örgütlenmelerini engellediği kanaatine varmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 506; 374. Rapor, Vaka No. 3050, para. 474.)

734. Mesleki örgütlerin liderlerine “demokrasiye bağlılık” açıklaması yapma zorunluluğu getiren bir kanun, böyle bir düzenlemede bir sendika liderinin açıklamadaki hususlara uyup uymadığının yargısal denetimi için önceden belirlenmiş kistaslar içermediği için, suistimallere yol açabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 507; ve 374. Rapor, Vaka No. 3050, para. 474.)

Örgütlerin diğer faaliyetleri (protesto eylemleri, üyelerin temsili, oturma eylemleri, halka açık gösteriler vb.)

735. Dilekçe hakkı, sendikal örgütlerin yasal bir faaliyetidir ve bu tür sendika dilekçelerini imzalayan kişiler bu etkinlik türü için kınanamazlar ya da suçlanamazlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 508; ve 357. Rapor, Vaka No. 2714, para. 1117.)

736. Sendikalar, işverene taleplerini sunmak için prosedürü seçmekte özgür olmalıdırlar ve mevzuat, sendikayı işverenden talepte bulunulacak her zaman için bir genel toplantı çağrısı yapmakla yükümlü kılarak sendikanın işleyişini engellememelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 510.)

737. Yetkili makamları iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin yetersizliğinden dolayı eleştirmek, aslında meşru bir sendikal faaliyet ve yasal olarak güvence altına alınması gereken bir çalışan hakkıdır.

(Bkz. 340. Rapor, Vaka No. 1865, para. 774.)

738. Eğer hükümet doğrudan ya da dolaylı olarak, sendikacılara ya da çalışanların veya işverenlerin örgütlerinin liderlerine, çalışanların ya da işverenlerin delegelerinin ulusal ya da uluslararası toplantılara atanmasına karşı protesto yapmaları gibi basit nedenlerle misilleme yaparsa, bu sendikal hakların ihlalini oluşturur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 511.)

739. Yetkili mercilere, asgari ücret kampanyası gibi normal sendikal etkinliklerini sürdüren herhangi bir örgütü yasaklama izni veren mevzuat, genel olarak kabul edilmiş olan, resmi mercilerin çalışanların örgütlerinin, faaliyetlerini düzenleme ve programlarını belirleme hakkını sınırlayabilecek ya da bu hakkın meşru olarak kullanılmasını engelleyecek olan her türlü müdahaleden kaçınması gerektiği ilkesi ile bağdaşmamaktadır

(Bkz. 85. Rapor, Vaka No. 300, 311 ve 321, para. 123 ve 124.)

740. Sendikanın, sendika üyelerinin öldürülmeleriyle ilgili bir mahkeme kararı üzerine görüş açıklaması, esasen, yasal bir sendikal etkinliktir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 513.)

741. İşveren, yasal ekonomik ve sosyal menfaatleri için oturma eylemi gerçekleştirme amaçlarını sadece açıklamış olan çalışanları misilleme ile tehdit ederek, çalışanların yönetimlerini ve faaliyetlerini düzenleme ve programlarını belirleme temel haklarına, 87 Sayılı sözleşmeye aykırı olarak müdahale etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 514.)

742. Üretim veya ekonomik planların yerine getirilmesi için işyeri yarışması düzenlenmesinde ve işletme propagandasında sendikalar tarafından oynanan rolün sendikalar tarafından, çalışanların çıkarlarını koruma sorumluluklarını yerine getirmeleriyle ne ölçüde uyumlu olduğu, sendikalarca diğer hususlarda yararlanılan özgürlük derecesine bağlıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 515.)

743. Komite, sosyal sigortanın idaresi ve sosyal mevzuatın uygulanmasının denetiminin idari devlet kurumları yerine mesleki örgütlere bırakılmasının arzu edilirdiği hakkında bir görüş bildirmeye başvurmamış olmakla birlikte, böyle bir tedbirin sendikal hakların özgür kullanımını sınırladığı ölçüde, bu tür sorunlar yetki alanı içinde olabilir: (1) eğer sendikalar kendi kullanabildikleri sosyal sigorta fonlarının

yönetiminde örgütsüz çalışanlar üzerinde baskı uygulamak amacıyla ayrımcılık yaparlarsa; (2) sendikal hareketin bağımsızlığı bu suretle tehlikeye düşecektir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 516.)

744. Ne mevzuat, ne de mevzuatın uygulanması, işveren ve çalışan örgütlerinin bireysel çalışma şikayetleri durumları da dahil olmak üzere, üyelerini temsil etme haklarını sınırlandırmamalıdır.

(Bkz. 378. Rapor, Vaka No. 3110 ve 3123, para. 627.)

745. İşçilerin, çalışma koşulları ile ilgili herhangi bir adli kovuşturmada, sendikalarından bir görevli tarafından yasalar ya da tüzükler tarafından öngörülen usuller uyarınca temsil edilme hakkı, çok sayıda ülke tarafından genel olarak kabul edilmiş bir haktır. Bu hakka, daha deneyimli bir kişinin yardımı olmadan kendilerini yeterli düzeyde savunabilecek eğitimden yoksun çalışanların avukat tarafından temsil edilmelerine izin verilmediği ve dolayısıyla yardım için sadece sendika görevlilerine güvenebilecekleri zaman saygı gösterilmesi özellikle önemlidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 517.)

746. Sendikaların en üst seviyedeki temyiz davalarında üyelerini temsil etmelerine koyulan sınırlama veya üyelerin sendikaları yerine avukat tarafından temsil edilmelerine koyulan sınırlama, çalışanların ve işverenlerin mesleki çıkarlarını savunmalarına yönelik yasal faaliyetler yürütme haklarına başlı başına yersiz bir müdahale oluşturmamaktadır.

(Bkz. 346. Rapor, Vaka No. 2475, para. 992.)

747. Sendikaların kendi yönetim ve faaliyetlerini organize etme ve kendi programlarını oluşturma hakkı, ulusal mahkemelerde bir avukat tarafından zorunlu temsili yetin tanınması nedeniyle etkilenmez. Ne var ki, maliyetli ve daha önce mevcut olmayan temyiz mahkemesi avukatı, bir başka bir ifadeyle, bir uzmanlaşmış avukat tarafından temsil edilme yükümlülüğü, sendikalar ve çalışanlar tarafından yapılan temyiz başvurusu sayısının sınırlandırılması sonucunu verecektir. Bu karar, sendika üyeliği oranını da etkileyebilir, çünkü sendika işlevlerinden biri ortadan kalktığında, daha az sayıda işçi, sendikalara üye olmaya ilgi gösterebilir.

(Bkz. 346. Rapor, Vaka No. 2475, para. 992.)

748. Boykot, bazı durumlarda, üyeleri çalışmaya devam eden ve boykotun uygulandığı işverenle uyuşmazlıkta doğrudan ilgili olmayan bir sendikanın dâhil olabileceği çok özel bir eylem türüdür. Bu koşullarda, boykotların kanunla yasaklanması ister istemez sendikal haklara müdahale edilmesini gerektirir gibi görünmemektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 518.)

749. Sendikacıların sadece sendika merkezli eğitim çalışmalarında yer alma tercihi, nerede olursa olsun, çalışanların örgütüne ya da bu tür etkinliklerden sorumlu eğitim kurumuna bırakılmalı ve hiçbir siyasi parti tarafından zorla kabul ettirilmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 519.)

750. Özel bir işletme gününün merkezi bir işveren örgütü tarafından tayin edilmesi meselesi, ilgili meslek örgütü tarafından serbestçe kararlaştırılması gereken bir meseledir ve bu tür anmaların ya da anma tarihlerinin tayin edilmesinde idari izne ihtiyaç olmamalıdır.

(Bkz. 246. Rapor, Vaka No. 1351, para. 261)

Grev hakkının önemi ve meşru kullanımı

751. Komite, grev hakkının her zaman çalışanların ve örgütlerinin temel bir hakkını oluşturduğunu kabul ederken, bunun sadece ekonomik çıkarların savunma aracı olarak kullanıldığı ölçüde böyle değerlendirmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 520.)

752. Komite çalışanların ve örgütlerinin grev hakkını her zaman ekonomik ve sosyal çıkarlarını savunmanın meşru bir aracı olarak görmüştür.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 521; 346. Rapor, Vaka No. 2528, para. 1446; 349. Rapor, Vaka No. 2552, para. 419; 351. Rapor, Vaka No. 2566, para. 980; 353. Rapor, Vaka No. 2589, para. 126; 355. Rapor, Vaka No. 2602, para. 662; 356. Rapor, Vaka No. 2696, para. 306; 358. Rapor, Vaka No. 2737, para. 636; 360. Rapor, Vaka No. 2803, para. 340; 362. Rapor, Vaka No. 2741, para. 767, Vaka No. 2841, para. 1036; 363. Rapor, Vaka No. 2704, para. 399, Vaka No. 2602, para. 465; 365. Rapor, Vaka No. 2829, para. 577; 367. Rapor, Vaka No. 2938, para. 227; 370. Rapor, Vaka No. 2994, para. 735; 374. Rapor, Vaka No. 3057, para. 213; ve 376. Rapor, Vaka No. 2994, para. 1002.)

753. Grev hakkı, çalışanların ve örgütlerinin ekonomik ve sosyal menfaatlerini geliştirebilecekleri ve savunabilecekleri temel zeminlerden biridir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 522; 342. Rapor, Vaka No. 2323, para. 695, Vaka No. 2365, para. 1048; 344. Rapor, Vaka No. 2496, para. 407, Vaka No. 2471, para. 891; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 780, Vaka No. 2473, para. 1532; 349. Rapor, Vaka No. 2548, para. 538; 350. Rapor, Vaka No. 2602, para. 681; 351. Rapor, Vaka No. 2581, para. 1329; 354. Rapor, Vaka No. 2581, para. 1103; 356. Rapor, Vaka No. 2696, para. 306; 357. Rapor, Vaka No. 2713, para. 1101; 360. Rapor, Vaka No. 2803, para. 340; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 842; 365. Rapor, Vaka No. 2723, para. 778; 372. Rapor, Vaka No. 3022, para. 614; ve 377. Rapor, Vaka No. 3107, para. 240.)

754. Grev hakkı, 87 sayılı Sözleşme ile korunan örgütlenme hakkının asıl sonucudur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 523; 344. Rapor, Vaka No. 2471, para. 891; 346. Rapor, Vaka No. 2506, para. 1076, Vaka No. 2473, para. 1532; 349. Rapor, Vaka No. 2552, para. 419; 354. Rapor, Vaka No. 2581, para. 1114; ve 362. Rapor, Vaka No. 2838, para. 1077.)

755. Grevler, doğaları gereği zarar verici ve maliyetlidirler, grev eylemi, aynı zamanda, grevi son çare aracı ve algılanan herhangi bir adaletsizliği gidermek için işveren üzerinde baskı aracı olarak kullanmayı tercih eden çalışanlardan ciddi bir fedakarlıkta bulunmayı gerektirmektedir.

(365. Rapor, Vaka No. 2829, para. 577.)

756. Greve gitme hakkını sendikal örgütlerin tek koruması yapmak 87 sayılı Sözleşme'nin standartlarıyla uyumsuz görünmemektedir. Ne var ki, çalışanlar ve özellikle onların işletmelerdeki liderleri, grev nedeniyle uygulanabilecek herhangi bir ayrımcılığa karşı korunmalıdır ve sendika karşıtı ayrımcılığa maruz kalmadan sendikalar kurabilmelidirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 524.)

757. Federasyonlar ve konfederasyonlar tarafından grev çağrısı yapılmasının yasaklanması, 87 Sayılı Sözleşme ile uyumlu değildir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 525.)

Grevin amacı (Ekonomik ve sosyal konulardaki grevler, siyasi grevler, dayanışma grevleri, vb.)

758. İşçilerin grev hakkını kullanarak savundukları mesleki ve ekonomik menfaatler, sadece daha iyi çalışma koşulları ya da mesleki nitelikli ortak taleplerle ilgili değildir, aynı zamanda çalışanlarla doğrudan ilgili olan, işletmenin karşı karşıya kaldığı ekonomik ve sosyal politika soru ve sorunlarına çözüm arayışıyla da ilgilidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 526; 344. Rapor, Vaka No. 2496, para. 407; 353. Rapor, Vaka No. 2619, para. 573; 355. Rapor, Vaka No. 2602, para. 668; 357. Rapor, Vaka No. 2698, para. 224; 371. Rapor, Vaka No. 2963, para. 236, Vaka No. 2988, para. 852; ve 378. Rapor, Vaka No. 3111, para. 712.)

759. İşçilerin sosyoekonomik ve mesleki menfaatlerini savunmakla sorumlu olan örgütler, üyeleri üzerinde ve genel olarak işçiler üzerinde doğrudan etkisi bulunan, özellikle çalışma, sosyal koruma ve yaşam standardı hakkındaki, büyük çaplı sosyal ve ekonomik politika yönelimleri tarafından oluşturulan sorunlara çözüm ararken, konularını desteklemek için, grev eylemini de kullanabilmelidirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 527; 340. Rapor, Vaka No. 2413, para. 901; 342. Rapor, Vaka No. 2323, para. 685; 343. Rapor, Vaka No. 2432, para. 1025; 344. Rapor,

Vaka No. 2496, para. 413; 346. Rapor, Vaka No. 2506, para. 1076; 355. Rapor, Vaka No. 2602, para. 668; 362. Rapor, Vaka No. 2838, para. 1077; 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 852; ve 378. Rapor, Vaka No. 3111, para. 712.)

760. Salt siyasi nitelikli grevler ve görüşmelerin yapılmasından sistematik olarak uzun zaman önce kararlaştırılmış olan grevler, örgütlenme özgürlüğü ilkeleri kapsamına girmemektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 528; 340. Rapor, Vaka No. 2413, para. 901; 344. Rapor, Vaka No. 2509, para. 1245; ve 35 3. Rapor, Vaka No. 2619, para. 573.)

761. Salt siyasi nitelikli grevler, 87 ve 98 sayılı Sözleşmelerin korunması içinde yer almamaktadır.

(Bkz. 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 749; ve 35 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 705.)

762. Eğer bir ulusal kentsel iş bırakma eylemi, yalnızca siyasiye ve isyancıya, Komite, bu konuda yetki sahibi olmayacaktır.

(Bkz. 334. Rapor, Vaka No. 2254, para. 1082).

763. Salt politik grevler örgütlenme özgürlüğü ilkeleri kapsamına girmezken, sendikalar, özellikle bir hükümetin ekonomik ve sosyal politikalarını eleştirirken, protesto grevine başvurabilmelidirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 529; 344. Rapor, Vaka No. 2509, para. 1247; 348. Rapor, Vaka No. 2530, para. 1190; 351. Rapor, Vaka No. 2616, para. 1012; 35 3. Rapor, Vaka No. 2619, para. 573; 355. Rapor, Vaka No. 2602, para. 668; 360. Rapor, Vaka No. 2747, para. 841; ve 372. Rapor, Vaka No. 3011, para. 646.)

764. Grev ve lokavt arasında bir ayırım vardır ancak işçi işveren ilişkilerinin kapsamında kalmayan barışçıl gösteri ve hizmetlerin askıya alınması durumunda, bu, daha ziyade işveren tarafından bir protesto ve faaliyetlerin askıya alınmasıdır. Bu koşullar altında, işverenler, çalışanlar gibi, bir hükümetin ekonomik ve sosyal politikalarına karşı, yalnızca hayati hizmetler ve asli önem arz eden kamu hizmetleri durumunda sınırlandırılabilen protesto grevlerine (veya eylemi) başvurabilmelidirler. Bu sırada asgari hizmet verilebilir.

(Bkz. 348. Rapor, Vaka No. 2530, para. 1190.)

765. Grev yapma hakkını, sendikal örgütlerin tek koruyucusu haline getirmenin, 87 sayılı Sözleşmenin standartlarına aykırı olduğu görülmemektedir. İşçiler, özellikle de onların işletmelerdeki liderleri, grev nedeniyle uygulanabilecek her türlü ayrımcılığa karşı korunmalıdırlar ve sendika karşıtı ayrımcılığa maruz kalmadan sendikalar kurabilmelidirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 530.)

766. Grev hakkı sadece, bir toplu sözleşme imzalamakla çözümlenebilecek olan endüstriyel uyuşmazlıklarla sınırlanmamalıdır; işçiler ve örgütleri, daha geniş bir

bağlamda, eğer gerekliyse, üyelerinin menfaatlerini etkileyen ekonomik ve sosyal konularla ilgili memnuniyetsizliklerini ifade edebilmelidirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 531; 344. Rapor, Vaka No. 2486, para. 1208, Vaka No. 2509, para. 1245; 346. Rapor, Vaka No. 2473, para. 1543; 355. Rapor, Vaka No. 2602, para. 668; 362. Rapor, Vaka No. 2814, para. 443; 363. Rapor, Vaka No. 1865, para. 118; 367. Rapor, Vaka No. 2814, para. 354; 372. Rapor, Vaka No. 3011, para. 648; 374. Rapor, Vaka No. 3050, para. 468; ve 376. Rapor, Vaka No. 3011, para. 151.)

767. Yasal metinlerin yorumlanmasına ilişkin bir farklılıktan kaynaklanan hukuki çekişmenin çözümü, yetkili mahkemelere bırakılmalıdır. Grevlerin böyle bir koşulda yasaklanması, örgütlenme özgürlüğünün ihlalini teşkil etmemektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 532; 367. Rapor, Vaka No. 2907, para. 897; ve 373. Rapor, Vaka No. 3005, para. 192.)

768. Eğer grevler, bir toplu sözleşme yürürlükteyken yasaklanırsa, bu sınırlama, toplu sözleşmelerin yorumlanması veya uygulanmasıyla ilgili bireysel veya toplu şikayetlerin incelenebileceği, tarafsız ve hızlı işleyen mekanizmalara başvuru hakkıyla telafi edilmelidir; bu tip bir mekanizma, yalnızca, sözleşmeler yürürlükteyken, toplu sözleşmelerin yorumlanması ve uygulanması konusunda karar vermekle ilgili çözülmesi gereken kaçınılmaz zorluklara yol açmayacaktır; tanınması gereken, söz konusu toplu sözleşmenin geçerlilik süresi boyunca sorunlara yol açacağı göz önünde tutulursa, aynı zamanda gelecek müzakere rauntları için temel hazırlama avantajı da bulunmaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 533; 344. Rapor, Vaka No. 2509, para. 1245; 364. Rapor, Vaka No. 2907, para. 673; ve 367. Rapor, Vaka No. 2907, para. 898.)

769. Ücretlerde artışı ve gecikmiş ücret borçlarının ödenmesini amaçlayan bir grev, açıkça, meşru sendikal faaliyetlerin kapsamına girmektedir.

(Bkz. 342. Rapor, Vaka No. 2323, para. 691.)

770. Sempati grevlerinin genel olarak yasaklanması, suüstümale yol açabilir ve çalışanlar, destekledikleri baştaki grevin yasal olması koşuluyla böyle bir eylem yapabilmelidirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 534; 346. Rapor, Vaka No. 2473, para. 1543; ve 357. Rapor, Vaka No. 2698, para. 220.)

771. Yasal hükümler, sempati grevlerini, ikincil boykotları ve çok şirketli anlaşmaların desteklediği endüstriyel eylemi korunan endüstriyel eylem kapsamından çıkararak, örgütlerin çok işverenli sözleşmelerin düzenlenmesi ve görüşülmesi haklarının yanı sıra, grev haklarını da olumsuz etkileyebilirler.

(Bkz. 357. Rapor, Vaka No. 2698, para. 220.)

772. Bir sendikanın tanınması için gidilen grev, çalışanlar ve örgütleri tarafından savunulabilecek olan meşru bir menfaattir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 535; 346. Rapor, Vaka No. 2473, para. 1537; 350. Rapor, Vaka No. 2602, para. 681; 355. Rapor, Vaka No. 2602, para. 662; ve 36 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 118.)

773. (Toplu pazarlık için) uyuşmazlıkların tanınması ile ilişkili grevlere koyulan bir yasak, örgütlenme özgürlüğü ilkeleri ile uyumlu değildir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 536.)

774. Alt işveren firmaya yöneltilen toplu pazarlık amaçlı tanınma iddiası, bir grevi yasa dışı ilan etmemektedir.

(Bkz. 350. Rapor, Vaka No. 2602, para. 681.)

775. Birçok aydır çalışanların maaşlarının Hükümet tarafından ödenmediği bir durumdaki protesto grevleri, meşru sendikal faaliyetlerdir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 537; ve 35 3. Rapor, Vaka No. 2619, para. 573.)

776. İşçi ya da sendikanın tarafı olduğu bir toplu uyuşmazlık ile bağlantılı olmayan grev eyleminin yasaklanması, örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 538; 344. Rapor, Vaka No. 2496, para. 408; 346. Rapor, Vaka No. 2473, para. 1543; 350. Rapor, Vaka No. 2602, para. 681; 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 852; ve 372. Rapor, Vaka No. 3011, para. 648.)

777. Grevleri, bir toplu iş sözleşmesinin birden fazla işvereni bağlayıp bağlamayacağı konusu ile ilişkili oldukları takdirde yasaklayan bir düzenleme, grev hakkıyla ilgili örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırıdır; çalışanlar ve örgütleri çok-işverenli sözleşmeleri desteklemek için greve gitme çağrısı yapabilmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 539.)

778. İşçiler ve örgütleri çok-işverenli sözleşmeleri (toplu sözleşmeler) desteklemek için endüstriyel eylem (grevler) çağrısı yapabilmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 540; ve 357. Rapor, Vaka No. 2698, para. 220.)

779. Komite, ulusal düzeydeki grevlerin, ekonomik ve sosyal amaçları olduğu ve salt politik olmadıkları sürece meşru olduklarını, pek çok durumda tespit etmiştir; grevlerin yasaklanması, sadece devlet adına otorite kullanan kamu görevlilerinin, ya da kelimenin tam anlamıyla zorunlu hizmetlerde bulunan, örneğin ara verilmesi, nüfusun tamamı ya da bir bölümü için yaşam, kişisel güvenlik ya da sağlığı tehlikeye atabilecek olan hizmetlerde çalışan çalışanların durumunda kabul edilebilir olur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 541.)

780. Hükümetin ekonomik politikasının toplumsal ve çalışmaya ilişkin sonuçlarını protesto eden bir ulusal grevin illegal ilan edilmesi ve grevin yasaklanması örgütlenme özgürlüğünün ciddi bir ihlalini oluşturur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 542.)

781. Genel grev söz konusu olduğunda, Komite, grev eyleminin çalışanların örgütleri tarafından kullanılabilir eylem türlerinden biri olması gerektiğini kabul etmiştir. Asgari ücretin yükselmesini, yürürlükteki toplu sözleşmelere uyulmasını ve ekonomik politikada değişikliği (fiyatların ve işsizliğin azaltılmasını) amaçlayan 24 saatlik bir genel grev meşrudur ve sendikal örgütlerin normal alanlarındaki etkinliklerdendir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 543.)

782. Son yıllardaki yüzlerce sendika lideri ve sendikacının öldürülmesine son verilmesi talebiyle yapılan bir genel protesto grevi meşru bir sendikal etkinliktir ve yasaklanması da bu yüzden örgütlenme özgürlüğünün ciddi bir ihlalini oluşturur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 544.)

Grev eyleminin türleri

783. Genel olarak, bir grev, talepleri kabul ettirmek ya da bunlara karşı direnmek ya da şikayetleri dile getirmek ya da diğer çalışanları kendi talepleri ya da şikayetleri için desteklemek amacıyla bir ya da daha fazla çalışan grubu tarafından kasten gerçekleştirilen geçici bir iş durdurmadır (ya da yavaşlatmadır).

(Bkz. 358. Rapor, Vaka No. 2716, para. 862.)

784. İşçilere yasaklanan çeşitli grev türleriyle (vahşi grev, iş yavaşlatma, kurallara tamamen uyararak işi ağırdan alma ve oturma grevi) ilgili olarak Komite, bu sınırlamaların, ancak grev, barışçılığını yitirdiğinde haklı olabileceğini kabul etmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 545; 348. Rapor, Vaka No. 2519, para. 1143; ve 362. Rapor, Vaka No. 2815, para. 1370.)

785. Komite, çalışanların ve diğer kişilerin plantasyonda çalışmalarının, özellikle şiddet eylemleri gerçekleştirildiğinde, 87 sayılı Sözleşme'nin 8. Maddesine aykırı olduğu kanaatine varmıştır. Bu nedenle hükümetten, gelecekte, plantasyonlarda veya iş yerlerinde, endüstriyel uyuşmazlıklarla ilişkili suç fiilleri her ne zaman gerçekleşirse, adli makamlar tarafından alınan tahliye kararlarının yerine getirilmesini talep etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 546.)

786. Adalet sisteminin kazıtılmış başlar veya kırılmış saç stilleri ile çalışmayı grev eylemi ve otelin bakım standartlarına zarar verilmesi olarak nitelediği bir vakada,

Komite, otel yönetiminin otelin imajıyla ilgili endişelerini göz önünde tutmakla birlikte, yalnızca barışçıl ve hukuka uygun biçimde gerçekleştirilen bir hoşnutsuzluk ifadesinin, başlı başına grevle eşit görülmesinin, örgütlenme ve ifade özgürlüğünün ihlali olduğu kanaatine varmıştır.

(Bkz. 358. Rapor, Vaka No. 2716, para. 862.)

Grev süresince işveren tarafı

787. Bir toplu iş uyuşmazlığı çerçevesinde, her zaman, işveren tarafında, kamu sektöründe de olsa (örneğin yetkili bakan), özel sektörde de olsa (örneğin, aile şirketi) nihai ekonomik ve finansal sorumluluğu taşıyan işletmeyle veya en yüksek işveren temsilcisiyle anlaşmak, ne gerçekçi, ne de gereklidir.

(Bkz. 378. Rapor, Vaka No. 3111, para. 708.)

788. İşçilerin ve onların örgütlerinin ekonomik ve sosyal çıkarlarını korumak için vazgeçilmez araçlardan biri olan grev hakkının önemi kadar, işverenin ve sendikasının iyi niyetle müzakere etme ve anlaşmaya varmak için her tür çabayı gösterme yükümlülüğü göz önüne alındığında, toplu iş uyuşmazlığının işveren tarafı, ödün verme ve ücretler ve istihdam koşullarıyla ilgili kararlar alma yetkisine sahiptir, bu nedenle toplu iş uyuşmazlığının çeşitli aşamalarında ortaya çıkacak baskı, uygun bir kuruluşa etkili bir şekilde yönlendirilir.

(Bkz. 378. Rapor, Vaka No. 3111, para. 708.)

Şartları

789. Bir grevin yasal sayılması için yasal olarak gerçekleştirilmesi gereken şartlar makul olmalıdır ve herhangi bir durumda sendikal örgütlere açık olan eylem türlerine esaslı bir yasaklama oluşturmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 547; 34 3. Rapor, Vaka No. 2432, para. 1026; 346. Rapor, Vaka No. 2488, para. 1331; 357. Rapor, Vaka No. 2698, para. 225; 359. Rapor, Vaka No. 2203, para. 524; 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 850; ve 375. Rapor, Vaka No. 2871, para. 231.)

790. Grev ilanının yasal usulü, yasal bir grev ilanını uygulamada imkânsız hale getirecek kadar ayrıntılı olmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 548; 359. Rapor, Vaka No. 2203, para. 524.)

791. Grev hakkının sınırlandırılmasını meşrulaştırmak için ekonomik kaygılara başvurulmamalıdır.

(Bkz. 362. Rapor, Vaka No. 2841, para. 1041; 367. Rapor, Vaka No. 2894, para. 339.)

792. 1951 Gönüllü Uzlaştırma ve Tahkim Sözleşmesi (92 sayılı) uyarınca, gönüllü uzlaştırma mekanizması, ulusal koşullara uygun biçimde, işverenler ve çalışanlar arasındaki endüstriyel uyuşmazlıkların giderilmesinde ve önlenmesinde yardımcı olmaya elverişli hale getirilmelidir. Ya uyuşmazlık tarafların herhangi birinin inisiyatifinde veya resen gönüllü uzlaştırma mercii tarafından, prosedürün etkin hale getirilmesi için hüküm işler hale getirilmelidir.

(Bkz. 298. Rapor, Vaka No. 1612, para. 22.)

793. İş uyuşmazlığı durumunda grev ilan edilebilmesinden önce gönüllü uzlaştırma ve tahkimi öngören yasalar, tahkim başvurusunun zorunlu olmaması ve uygulamada grev çağrısını önlememesi koşuluyla örgütlenme özgürlüğünün ihlali sayılamaz.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 549; 359. Rapor, Vaka No. 2725, para. 261, Vaka No. 2776, para. 288; ve 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 853.)

794. Genel olarak, tarafların uzlaştırma veya arabuluculuk çabaları aracılığıyla müzakere edilmiş bir çözüm aramalarına izin vermek üzere, grevi makul bir süreyle askıya alma kararı, kendi başına örgütlenme özgürlüğü ilkelerinin ihlalini oluşturmamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 550; 359. Rapor, Vaka No. 2725, para. 261, Vaka No. 2776, para. 288; ve 371. Rapor, Vaka No. 2987, para. 167.)

795. Uzlaştırma ve arabuluculuk mekanizması, yalnızca pazarlık olanağını sağlama amacına sahip olmalıdır ve yasal bir grevi uygulamada imkânsız kılacak veya etkisini yitirmesine yol açacak düzeyde karmaşık veya yavaş olmamalıdır.

(Bkz. 375. Rapor, Vaka No. 2794, para. 387.)

796. Zorunlu uzlaştırma durumlarında, toplu uyuşmazlıkta uzlaştırma prosedürünün açılmasının uyuşmazlık taraflarından bağımsız bir kurula tevdi edilmesi arzu edilmektedir.

(Bkz. 336. Rapor, Vaka No. 2369, para. 212; 338. Rapor, Vaka No. 2377, para. 403; 342. Rapor, Vaka No. 2420, para. 221; ve 344. Rapor, Vaka No. 2458, para. 302.)

797. Zorunlu uzlaştırma durumlarında, toplu uyuşmazlıkta uzlaştırma prosedürünün açılmasının uyuşmazlık taraflarından bağımsız bir kurula tevdi edilmesi gereklidir.

(Bkz. 349. Rapor, Vaka No. 2535, para. 351; ve 368. Rapor, Vaka No. 2942, para. 188.)

798. Komite, bir grevin müzakere, uzlaşma ve tahkim için mümkün olan bütün usuller sona erene kadar geçici olarak sınırlanabilmesine rağmen, böyle bir sınırlanmaya, tarafların her aşamasında yer alabildikleri, uygun, tarafsız ve hızlı bir uzlaşma ve tahkim usulünün eşlik etmesi gerektiğini vurgulamıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 551; 340. Rapor, Vaka No. 2439, para. 363; ve 364. Rapor, Vaka No. 2827, para. 1123.)

799. Greve gidilmeden önce işverene ön bildirimde bulunma zorunluluğu, kabul edilebilir bulunabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 552; 340. Rapor, Vaka No. 2415, para. 1257; 344. Rapor, Vaka No. 2509, para. 1246; 346. Rapor, Vaka No. 2473, para. 1542; ve 376. Rapor, Vaka No. 2994, para. 1002.)

800. 48 saat öncesinden bildirim makuldür.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2509, para. 1246.)

801. Sosyal ya da kamusal menfaatlere ilişkin hizmetlerde 20 günlük bildirim süresi gerekliliği, örgütlenme özgürlüğü ilkelerine zarar vermez.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 553.)

802. Zorunlu hizmetlerde grev ilanından önce 40 günlük bir soğuma süresinin yasal olarak gerekli olması, bunun taraflara tepki süreci sağlamak için düzenlenmiş olması durumunda, örgütlenme özgürlüğü ilkelerine karşıt değildir. Eylemi erteleyen bu hüküm, her iki tarafın bir kez daha müzakere masasına gelmesini ve belki greve başvurmaksızın bir anlaşmaya ulaşmalarını olanaklı kılabılır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 554.)

803. Grev bildiriminde talep edilen bilgi makul olmalıdır veya makul biçimde yorumlanmalıdır ve ortaya çıkan herhangi bir ihtiyati tedbir, meşru sendikal faaliyeti neredeyse imkânsız kılacak şekilde kullanılmamalıdır.

(Bkz. 346. Rapor, Vaka No. 2473, para. 1542.)

804. Amme Hizmeti İşleri ve Konut Bakanlığı'nın grevin zamanı ve yerini belirleme hakkı, grev hakkının kullanımını aşırı derecede engelleyebilir.

(Bkz. 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 850.)

805. Yasal bir grev çağrısı yapmak için yasa tarafından öngörülen *çoğunluk oyu* (sendikanın toplam üyelerinin ya da ilgili iş kolunun üçte ikisi), bu koşula uyulmadığında idari merciler tarafından, sendikanın kapatılması da dâhil olmak üzere cezalandırmanın gerekebileceği konusunda, Komite, Sözleşme ve Tavsiyelerin Uygulanması Uzmanlar Komitesi'nin, bu tür yasal hükümlerin, idari mercilerin, sendikaların etkinliklerine, bu örgütlerin haklarını kısıtlayabilecek yapıda ve Sözleşmenin 3. Maddesine aykırı bir müdahale oluşturduğu kararını anımsatmıştır

(Bkz. 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 850.)

806. Bir grev ilanı için, kapsadığı çalışanların yarısından fazlasının kararının gerekmesi aşırıdır ve özellikle büyük işyerlerinde grev yapmayı önemli düzeyde engelleyebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 556; 357. Rapor, Vaka No. 2698, para. 225; ve 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 850.)

807. Grev ilanı için çalışanların mutlak çoğunluğunun sağlanması gerekliliği, özellikle birlikte yüksek bir üye sayısına ulaşan sendikalar açısından zor olabilir. Bu yüzden, mutlak çoğunluğu gerektiren bir koşul, grev hakkının ciddi biçimde sınırlandırılması riskini içerebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 557.)

808. Komite, bir hükümetten, grev ilanı için uygulanan, çalışanların yarısından fazlası tarafından kabul edilmesi yasal koşulunun, özellikle yüksek sayıda sendika üyesi bulunan işyerleri açısından değiştirilmesi için önlem almasını talep etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 558.)

809. Belirli bir yetersayı ve kararların gizli oyla alınması zorunluluğu, kabul edilebilir bulunabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 559.)

810. Üyelerin üçte ikisi yetersayısına riayet edilmesi, özellikle sendikaların geniş bir alanı kapsayan çok sayıda üyeye sahip olması durumunda, zor olabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 560.)

811. Komite, federasyon ve konfederasyonlarda greve çağırma için üye örgütlerin çoğunluğunu ve diğer durumlarda işletmedeki çalışanların grev lehine oylarının mutlak çoğunluğunu gerektiren şartın sendikaların potansiyel faaliyetlerine ciddi bir sınırlama oluşturduğu kanaatine varmıştır.

(Bkz. 214. Rapor, Vaka No. 1081, para. 266.)

812. Komite, örgütlenme özgürlüğü ilkeleriyle uyumlu olması için, grev nedeni yerel nitelikte olduğunda sendikanın yerel şubelerinde greve gitme kararının yerel şubelerin genel kurulları tarafından alınabildiği ve daha üst düzey sendikal örgütlerde greve gitme kararının bu örgütlerin yönetim kurulları tarafından, kurul üyelerinin mutlak çoğunluğunca alınabildiği bir durum düşünmüştür.

(Bkz. 214. Rapor, Vaka No. 1081, para. 266.)

813. Ulusal mevzuatın çoğunluktaki sendikanın ve bir işletmedeki çalışanların mutlak çoğunluğunun grev çağırması yapabileceğine ve tahkim kuruluna başvurabileceği gibi devam eden bir grevi sonlandırabileceğine hükmettiği bir vakada, Komite, özel koşullarda grev eylemini sonlandırma lehine çoğunluk oyunun ve tahkim kuruluna başvuru düzenlenmesinin örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırı olmadığı kanaatine varmıştır.

(Bkz. 380. Rapor, Vaka No. 3097, para. 324.)

814. Grevin ilk grev oylamasından itibaren üç ay içinde gerçekleştirilmediği koşullarda ikinci bir grev oylaması yapma yükümlülüğü örgütlenme özgürlüğü ilkelerinin ihlalini oluşturmamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 563.)

Grev süresinin sınırlandırılması

815. Komite, niteliği gereği çalışanların çıkarlarını savunmaları için son çare olan bir grevin önceden belirlenemeyecek olan süresine sınırlandırma getirilmesi konusunda endişesini ifade etmiştir.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 2994, para. 1002.)

Zorunlu tahkim imkânı

816. Bir toplu iş uyuşmazlığı ve grevi sonlandırmak için zorunlu tahkim, eğer görüşmede yer alan her iki tarafın talebiyle olursa kabul edilebilir, ya da örneğin kamu hizmetinde devlet adına yetki kullanan ya da hizmete ara verilmesi nüfusun tamamı ya da bir kısmını yaşam, kişisel güvenlik ya da sağlığını tehlikeye atabilecek olan, kelimenin tam anlamıyla zorunlu hizmetlerde bulunan kamu görevlilerinin görüşmeleri durumunda ilgili söz konusu grevler sınırlanabilir, hatta yasaklanabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 564; 344. Rapor, Vaka No. 2484, para. 1093; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 757, Vaka No. 2488, para. 1331; 349. Rapor, Vaka No. 2545, para. 1149; 353. Rapor, Vaka No. 1865, para. 713; 367. Rapor, Vaka No. 2894, para. 340; 370. Rapor, Vaka No. 2983, para. 284; 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 853; 372. Rapor, Vaka No. 3038, para. 468; 374. Rapor, Vaka No. 3084, para. 871; 377. Rapor, Vaka No. 3107, para. 241; ve 378. Rapor, Vaka No. 3147, para. 570.)

817. Akut ulusal kriz durumlarında zorunlu tahkim kabul edilebilir.

(Bkz. 374. Rapor, Vaka No. 3084, para. 871).

818. Zorunlu tahkim, grev eylemini önlediği sürece, sendikaların faaliyetlerini özgürce organize etme haklarına aykırıdır ve yalnızca kamu hizmetinde veya temel hizmetlerde, tam anlamıyla haklı görülebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 565; ve 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 853.)

819. Yetkililerin kendi inisiyatifleriyle uyguladıkları tahkimle grev hakkını ve gönüllü nitelikteki müzakere ilkesini uyumlulaştırmak güçtür.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2484, para. 1093; 349. Rapor, Vaka No. 2545, para. 1149; ve 378. Rapor, Vaka No. 3147, para. 570.)

820. Her iki tarafa uyuşmazlığı çözmek için tek taraflı olarak çalışmadan sorumlu makamın müdahalesini talep etme izni veren bir hüküm çalışanların greve gitme hakkına zarar verebilir ve gönüllü toplu pazarlığı teşvik etmemektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 566.)

821. Eğer bir yasal hüküm işverenlere toplu pazarlık sürecinde anlaşmaya varamaktan kaynaklanan uyuşmazlıkları, her durumda zorunlu tahkim kararına sun-

ma izni verecek olursa ve bu sebeple greve başvurulmasını önlüyorsa grev hakkı zarar görecektir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 567.)

822. Komite kabul etmektedir ki, çalışmadan sorumlu makamlar yoluyla zorunlu tahkim sistemi, eğer bir uyuşmazlık başka yollarla halledilemiyorsa, örgütlenme özgürlüğüne aykırı biçimde, çalışanların örgütlerinin kendi etkinliklerini örgütleme hakkını önemli ölçüde kısıtlar ve hatta grevlere kesin bir yasağı kapsayabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 568; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 757; 35 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 713; 367. Rapor, Vaka No. 2894, para. 340; 370. Rapor, Vaka No. 2983, para. 284; ve 377. Rapor, Vaka No. 3107, para. 241.)

823. Tarafların güvenini kazanmak ve korumak için, tahkim sisteminin tamamen bağımsız olması ve tahkim sonuçlarının yasal kriterler tarafından önceden belirlenmemesi gerekmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 569 ve 995.)

Grevlerin sınırlandırılabilirliği veya yasaklanabileceği durumlar ve telafi edici teminatlar

A. Akut ulusal olağanüstü hâl

824. Grevlere genel bir yasaklama, yalnızca bir olağanüstü hâl yönetimi durumunda ve geçici bir süre için (yapıldığında) meşru olur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 570; 34 3. Rapor, Vaka No. 2426, para. 284; ve 371. Rapor, Vaka No. 3001, para. 211.)

825. Bir grevi ulusal güvenlik veya kamu sağlığı gerekçeleriyle askıya alma sorumluluğu, Hükümete ait değil, ilgili tüm tarafların güven duyduğu bağımsız bir organa ait olmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 571; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 757, Vaka No. 2506, para. 1079; 35 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 713; ve 362. Rapor, Vaka No. 2838, para. 1078.)

B. Kamu hizmeti

826. Kamu görevlileri açısından örgütlenme özgürlüğü ilkesinin kabul edilmesi, grev hakkının da mutlaka tanındığı anlamına gelmemektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 572.)

827. Komite kabul etmiştir ki, kamu hizmetindeki ya da zorunlu hizmetlerdeki grev hakkı, bu grev ulusal topluma ciddi bir sıkıntı verebilecekse ve kısıtlamalarda tazmin edici teminatlar varsa kısıtlanabilir ve hatta yasaklanabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 573; ve 374. Rapor, Vaka No. 2941 ve 3026, para. 662.)

828. Grev hakkı, yalnızca, devlet adına yetki kullanan kamu görevlileri için kısıtlanabilir ya da yasaklanabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 574; 344. Rapor, Vaka No. 2365, para. 1446;ve 372. Rapor, Vaka No. 3025, para. 152.)

829. Kamu görevlisi kavramının çok geniş tanımlanması, bu çalışanlar için grev hakkının geniş biçimde kısıtlanmasına ya da hatta yasaklanmasına sebep olabilir. Kamu hizmetindeki grev hakkının yasaklanması, devlet adına yetki kullanan kamu görevlileriyle sınırlı olmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 575; 344. Rapor, Vaka No. 2365, para. 1446;ve 378. Rapor, Vaka No. 3111, para. 715.)

830. Grev hakkı (1) devlet adına yetki kullanan kamu görevlileri açısından (2) kamu hizmetinde ya da kelimenin tam anlamıyla zorunlu (ara verilmesi, nüfusun tamamı ya da bir bölümü için yaşam, kişisel güvenlik ya da sağlığı tehlikeye atabilecek olan) hizmetlerde kısıtlanabilir ya da hatta yasaklanabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 576; 340. Rapor, Vaka No. 1865, para. 751; 344. Rapor, Vaka No. 2467, para. 578; 346. Rapor, Vaka No. 2500, para. 324; 348. Rapor, Vaka No. 2433, para. 48, Vaka No. 2519, para. 1141; 349. Rapor, Vaka No. 2552, para. 421; 351. Rapor, Vaka No. 2355, para. 361, Vaka No. 2581, para. 1336; 353. Rapor, Vaka No. 2631, para. 1357; 354. Rapor, Vaka No. 2649, para. 395; 356. Rapor, Vaka No. 2654, para. 370; 357. Rapor, Vaka No. 2698, para. 224; 362. Rapor, Vaka No. 2741, para. 767, Vaka No. 2723, para. 842; 365. Rapor, Vaka No. 2723, para. 778; 367. Rapor, Vaka No. 2894, para. 335, Vaka No. 2885, para. 384, Vaka No. 2929, para. 637, Vaka No. 2860, para. 1182; 370. Rapor, Vaka No. 2956, para. 142; 371. Rapor, Vaka No. 3001, para. 211, Vaka No. 2988, para. 851; 372. Rapor, Vaka No. 3022, para. 614; 374. Rapor, Vaka No. 3057, para. 213; 377. Rapor, Vaka No. 3107, para. 240;ve 378. Rapor, Vaka No. 3111, para. 715.)

831. Devlete ait ticari veya endüstriyel işletmelerdeki kamu çalışanları, hizmetlerin kesintiye uğramasının toplumun bir bölümünün veya tamamının yaşamını, kişisel güvenliğini veya sağlığını tehlikeye atmaması koşuluyla, toplu sözleşmelerde müzakere hakkına sahip olmalı, sendika karşıtı ayrımcı fiillere karşı makul korumadan ve grev hakkından yararlanmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 577; 340. Rapor, Vaka No. 2415, para. 1254; 348. Rapor, Vaka No. 2519, para. 1144; 350. Rapor, Vaka No. 2543, para. 728; 358. Rapor, Vaka No. 2735, para. 605;ve 372. Rapor, Vaka No. 3022, para. 614.)

832. Adliyede çalışan memurlar, devlet adına yetki kullanan memurlardır ve bu yüzden grev hakları kısıtlanabilir ya da hatta yasaklanabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 578; 344. Rapor, Vaka No. 2461, para. 313; 348. Rapor, Vaka No. 2088, para. 176; 353. Rapor, Vaka No. 2614, para. 398; 359. Rapor, Vaka No. 2776, para. 288; 371. Rapor, Vaka No. 2203, para. 534;ve 374. Rapor, Vaka No. 3024, para. 556.)

833. Devlet adına yetki kullanan kamu çalışanları olan gümrük memurlarının grev hakkının yasaklanması, örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırı değildir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 579; 357. Rapor, Vaka No. 2690, para. 947; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 842;ve 365. Rapor, Vaka No. 2723, para. 778.)

834. İç gelirlerin yönetimi, denetimi ve toplanması ile ilgili görevler yerine getiren çalışanlar da devlet adına yetki kullanmaktadırlar.

(Bkz. 357. Rapor, Vaka No. 2690, para. 947.)

835. Hükümetin, bir greve geçici olarak son vermek için mahkeme kararı almak üzere yaptığı eylem, sendikal hakların ihlalini oluşturmamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 580.)

C. Temel hizmetler

836. Bir grevin yasaklanabileceği koşullara karar vermek için belirlenmesi gereken ölçüt, nüfusun tamamı ya da bir kısmının yaşamına, kişisel güvenliğine ya da sağlığına açık ve yakın bir tehlike oluşturmasıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 581; 34 3. Rapor, Vaka No. 2355, para. 469; 346. Rapor, Vaka No. 2488, para. 1328; 348. Rapor, Vaka No. 2519, para. 1141; 349. Rapor, Vaka No. 2552, para. 421;ve 364. Rapor, Vaka No. 2907, para. 670.)

837. Kelimenin tam anlamıyla zorunlu hizmetlerin ne anlama geldiği, büyük oranda, bir ülkede hâkim olan özel koşullara bağlıdır. Ayrıca, bu kavram, zorunlu olmayan bir hizmetin eğer grev belli bir sürenin üzerinde devam eder ya da belli bir kapsamın üzerine çıkarsa bu nedenle nüfusun tamamı ya da bir kısmı için yaşamı, kişisel güvenliği ya da sağlığı tehlikeye atabileceğinden zorunlu hale gelebilmesi bakımından, mutlak değildir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 582; 34 3. Rapor, Vaka No. 2432, para. 1024; 348. Rapor, Vaka No. 2519, para. 1142; 349. Rapor, Vaka No. 2552, para. 422; 351. Rapor, Vaka No. 2355, para. 361, Vaka No. 2581, para. 1336; 354. Rapor, Vaka No. 2581, para. 1114;ve 372. Rapor, Vaka No. 3038, para. 469.)

838. Eğer kelimenin gerçek anlamıyla zorunlu hizmet gerçekleştirilmeyen, örneğin ara verilmesi nüfusun tamamı ya da bir kısmı için yaşamı, kişisel güvenliği ya da sağlığı tehlikeye atmayan bir ya da daha fazla işletmede grev yasadışı ilan edilirse, zorunlu hizmetlerdeki grevlerin yasaklanmasıyla ilgili ilke anlamını yitirir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 583; 34 3. Rapor, Vaka No. 2432, para. 1024;ve 348. Rapor, Vaka No. 2519, para. 1142.)

839. Grev hakkının kısıtlanması açısından, gerçekten zorunlu olanlarla olmayanlar arasında ayırım yapmaksızın devletin sahip olduğu bütün işletmelerin yasalarda aynı temelde değerlendirilmesi uygun görülmez.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 584;ve 374. Rapor, Vaka No. 3057, para. 214.)

840. Şunlar zorunlu hizmet kabul edilebilir:

hastane sektörü

(Bkz. 2006 Özeti , para. 585; 349. Rapor, Vaka No. 2552, para. 422; 351. Rapor, Vaka No. 2581, para. 1336;ve 355. Rapor, Vaka No. 2659, para. 240);

elektrik hizmetleri

(Bkz. 2006 Özeti , para. 585; 349. Rapor, Vaka No. 2552, para. 422; 351. Rapor, Vaka No. 2581, para. 1336; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 842;ve 365. Rapor, Vaka No. 2723, para. 778);

su temin hizmetleri

(Bkz. 2006 Özeti , para. 585; 349. Rapor, Vaka No. 2552, para. 422; 351. Rapor, Vaka No. 2581, para. 1336; 354. Rapor, Vaka No. 2649, para. 395; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 842;ve 365. Rapor, Vaka No. 2723, para. 778);

telefon hizmeti

(Bkz. 2006 Özeti , para. 585; 349. Rapor, Vaka No. 2552, para. 422; 351. Rapor, Vaka No. 2581, para. 1336; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 842;ve 365. Rapor, Vaka No. 2723, para. 778);

polis ve silahlı kuvvetler

(Bkz. 2006 Özeti , para. 585;ve 349. Rapor, Vaka No. 2552, para. 422);

itfaiye hizmetleri

(Bkz. 2006 Özeti , para. 585;ve 351. Rapor, Vaka No. 2581, para. 1336);

kamusal ve özel hapisane hizmetleri

(Bkz. 2006 Özeti , para. 585;ve 349. Rapor, Vaka No. 2552, para. 422);

okul yaşındaki çocuklara yiyecek sağlama ve okulların temizliği

(Bkz. 2006 Özeti , para. 585;ve 360. Rapor, Vaka No. 2784, para. 243);

hava trafik kontrolü

(Bkz. 2006 Özeti , para. 585; 349. Rapor, Vaka No. 2552, para. 422; 351. Rapor, Vaka No. 2581, para. 1336; 35 3. Rapor, Vaka No. 2631, para. 1357; 362. Rapor, Vaka No. 2785, para. 736, Vaka No. 2841, para. 1041;ve 376. Rapor, Vaka No. 3079, para. 421).

841. Hava trafik kontrolörlüğünün zorunlu hizmet olması ilkesi, bunlar da nüfusun tamamının veya bir bölümünün hayatı, kişisel güvenlik ve sağlığı için tıpkı alındık grevler kadar tehlikeli olabileceği için, biçimi her ne olursa olsun -iş ya-vaşlatma, kurallara harfiyen uyararak çalışma, hastalığı bahane ederek işe gelmeme vb.- tüm grevlere uygulanmaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 586.)

842. Aşağıdakiler kelimenin tam anlamıyla zorunlu hizmetleri oluşturmamaktadır:

Radio ve televizyon

(Bkz. 2006 Özeti , para. 587; 34 3. Rapor, Vaka No. 2432, para. 1024; 348. Rapor, Vaka No. 2519, para. 1144; 351. Rapor, Vaka No. 2581, para. 1336; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 842;ve 365. Rapor, Vaka No. 2723, para. 778);

petrol sektörü ve benzin tesisleri

(Bkz. 2006 Özeti , para. 587; 34 3. Rapor, Vaka No. 2355, para. 469, Vaka No. 2432, para. 1024; 348. Rapor, Vaka No. 2519, para. 1144; 349. Rapor, Vaka No. 2552, para. 422; 362. Rapor, Vaka No. 2841, para. 1036; 364. Rapor, Vaka No. 2727, para. 1082; 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 851; 372. Rapor, Vaka No. 3038, para. 469;ve 374. Rapor, Vaka No. 2946, para. 253);

uçuşların devam etmesini sağlamak üzere yakıt dağıtımını

(362. Rapor, Vaka No. 2841, para. 1041);

gaz sektörü

(Bkz. 349. Rapor, Vaka No. 2552, para. 422);

gaz tenekelerinin dolumu ve satışı

(Bkz. 358. Rapor, Vaka No. 2727, para. 979);

limanlar

(Bkz. 2006 Özeti , para. 587; 34 3. Rapor, Vaka No. 2432, para. 1024; 348. Rapor, Vaka No. 2540, para. 817, Vaka No. 2519, para. 1142, Vaka No. 2530, para. 1191; 349. Rapor, Vaka No. 2552, para. 422; 35 3. Rapor, Vaka No. 2619, para. 573; 357. Rapor, Vaka No. 2690, para. 943;ve 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 851);

bankacılık

(Bkz. 2006 Özeti , para. 587; 34 3. Rapor, Vaka No. 2432, para. 1024; 349. Rapor, Vaka No. 2545, para. 1149; 351. Rapor, Vaka No. 2581, para. 1336; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 842;ve 365. Rapor, Vaka No. 2723, para. 778);

Merkez Bankası

(Bkz. 348. Rapor, Vaka No. 2519, para. 1144);

sigortacılık hizmetleri

(Bkz. 349. Rapor, Vaka No. 2545, para. 1149);

tüketim vergileri ve vergileri toplanması için bilgisayar hizmetleri

(Bkz. 2006 Özeti , para. 587);

alışveriş merkezleri ve eğlence parkları

(Bkz. 2006 Özeti , para. 587);

metal ve madencilik sektörü

(Bkz. 2006 Özeti , para. 587);

Büyük şehirlerin ulaşımı da dahil olmak üzere ulaşım

(Bkz. 2006 Özeti , para. 587; 340. Rapor, Vaka No. 2415, para. 1254; 342. Rapor, Vaka No. 2252, para. 155; 34 3. Rapor, Vaka No. 2432, para. 1024; 346. Rapor, Vaka No. 2506, para. 1071; 348. Rapor, Vaka No. 2540, para. 817, Vaka No. 2519, para. 1144; 349. Rapor, Vaka No. 2552, para. 422; 362. Rapor, Vaka No. 2741, para. 767;ve 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 851);

havayolu pilotları

(Bkz. 2006 Özeti , para. 587; 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 851);

yakıt üretimi, nakli ve dağıtımı

(Bkz. 2006 Özeti , para. 587; 348. Rapor, Vaka No. 2530, para. 1191; 362. Rapor, Vaka No. 2841, para. 1036; 364. Rapor, Vaka No. 2727, para. 1082;ve 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 851);

demiryolu hizmetleri

(Bkz. 2006 Özeti , para. 587; 348. Rapor, Vaka No. 2519, para. 1144;ve 372. Rapor, Vaka No. 3022, para. 614);

büyük şehirlerin ulaşımı

(Bkz. 2006 Özeti , para. 587; 34 3. Rapor, Vaka No. 2432, para. 1024; 348. Rapor, Vaka No. 2530, para. 1191;ve 377. Rapor, Vaka No. 3107, para. 240);

posta hizmetleri

(Bkz. 2006 Özeti , para. 587; 34 3. Rapor, Vaka No. 2432, para. 1024; 348. Rapor, Vaka No. 2519, para. 1144; 351. Rapor, Vaka No. 2581, para. 1336;ve 367. Rapor, Vaka No. 2894, para. 335);

çöp toplama hizmetleri

(Bkz. 2006 Özeti , para. 587);

soğutma işletmeleri

(Bkz. 2006 Özeti , para. 587);

otel hizmetleri

(Bkz. 2006 Özeti , para. 587);

inşaat

(Bkz. 2006 Özeti , para. 587);

araba imalatı

(Bkz. 2006 Özeti , para. 587);

zirai faaliyetler, gıda maddelerinin arzı ve dağıtımı

(Bkz. 2006 Özeti , para. 587; 348. Rapor, Vaka No. 2530, para. 1191;ve 36 3. Rapor, Vaka No. 2704, para. 399);

çay, kahve ve hindistan cevizi plantasyonları
(Bkz. 348. Rapor, Vaka No. 2519, para. 1144);

darphane
(Bkz. 2006 Özeti , para. 587; 34 3. Rapor, Vaka No. 2432, para. 1024);

devlet basım hizmeti ve devlet alkol, tuz ve tütün tekelleri
(Bkz. 2006 Özeti , para. 587);

eğitim sektörü
(Bkz. 2006 Özeti , para. 587; 344. Rapor, Vaka No. 2364, para. 91; 346. Rapor, Vaka No. 2489, para. 463, Vaka No. 1865, para. 772; 348. Rapor, Vaka No. 2364, para. 122; 349. Rapor, Vaka No. 2562, para. 406, Vaka No. 2552, para. 422, Vaka No. 2489, para. 686; 351. Rapor, Vaka No. 2569, para. 639; 35 3. Rapor, Vaka No. 2619, para. 573; 354. Rapor, Vaka No. 2587, para. 1057; 355. Rapor, Vaka No. 2657, para. 573;ve 360. Rapor, Vaka No. 2803, para. 340);

maden suyu şişeleme şirketleri
(Bkz. 2006 Özeti , para. 587);

uçak tamiri
(Bkz. 34 3. Rapor, Vaka No. 2432, para. 1024);

asansör hizmetleri
(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2484, para. 1093);

ihracat hizmetleri
(Bkz. 348. Rapor, Vaka No. 2519, para. 1144);

özel güvenlik hizmetleri (kamusal ve özel hapisane hizmetleri istisnasıyla)
(Bkz. 349. Rapor, Vaka No. 2552, para. 422);

Havaalanları (hava trafik kontrolü istisnasıyla)
(Bkz. 349. Rapor, Vaka No. 2552, para. 422);

eczaneler
(Bkz. 349. Rapor, Vaka No. 2552, para. 422);

fırınlr
(Bkz. 349. Rapor, Vaka No. 2552, para. 422);

bira üretimi
(Bkz. 364. Rapor, Vaka No. 2907, para. 670);

cam sanayii
(Bkz. 374. Rapor, Vaka No. 3084, para. 871).

843. Petrol ve doğal gaz sektöründeki tam lokavt beyanının bu tür kolektif eylemlerin gündelik yaşama ilişkin sonuçlarının değerlendirilmesinde yarattığı etki şüphesiz Komite tarafından dikkate alınacak ilgili ulusal bir durumken, zorunlu tahkime başvurulmasına izin verilmesi için bu tür etkilerin alım satım ve ticaretle sınırlı bir engellenmenin ötesine geçerek, nüfusun tamamının veya bir kısmının yaşamını, kişisel güvenlik veya sağlığını tehlikeye atması gerekmektedir.

(Bkz. 372. Rapor, Vaka No. 3038, para. 470.)

844. Komite, eğitim sektörünün vazgeçilmez bir hizmet olmadığını tespit etse de, müdür ve müdür yardımcılarının grev haklarının kısıtlanmış hatta yasaklanmış olabileceğini tespit etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 588; 346. Rapor, Vaka No. 2414, para. 18, Vaka No. 1865, para. 772;ve 351. Rapor, Vaka No. 2569, para. 639.)

845. Devletin işveren olarak kendilerine karşı daha büyük bir koruma yükümlülüğüne sahip olması nedeniyle, devlet memurlarının geleneksel olarak grev haklarından yararlanmadıkları argümanları, Komiteyi öğretmenlerin grev hakkı konusundaki pozisyonunu değiştirmeye ikna etmemiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 589; 348. Rapor, Vaka No. 2364, para. 122;ve 351. Rapor, Vaka No. 2569, para. 639.)

846. Eğitim sektöründeki grevlerin uzun dönemdeki olası sonuçları, yasakları haklı kılmamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 590; 348. Rapor, Vaka No. 2364, para. 122;ve 360. Rapor, Vaka No. 2803, para. 340.)

847. Komite, çöp toplama hizmeti sektöründe olduğu gibi, asgari hizmetlerin uygulanmasına izin verilen uygun durumlarda, bu tür asgari hizmetlerin halk sağlığı ve toplumun güvenliği açısından tehlikeyi önlemeyi teminat altına almak için tedbirler alınması gerektiğini düşünmektedir.

(Bkz. 309. Rapor, Vaka No. 1916, para. 100.)

848. Grev eylemine getirilen kısıtlamaları alım satım ve ticareti engellemekle ilişkilendirerek, çok çeşitli meşru grev eylemleri engellenebilecektir. Endüstriyel eylemin ekonomik etkisi ve alım satım ve ticaret üzerindeki etkisi üzücü olsa da, bu tür sonuçlar kendi içinde ve kendi başına bir hizmeti “vazgeçilmez” hale getirmez ve bu nedenle grev hakkının devamlılığı sağlanmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 592; 35 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 715; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 842; 36 3. Rapor, Vaka No. 2602, para. 465; 365. Rapor, Vaka No. 2829, para. 577, Vaka No. 2723, para. 778; 370. Rapor, Vaka No. 2983, para. 285;ve 372. Rapor, Vaka No. 3038, para. 469.)

849. Zorunlu hizmetlerde, hastane çalışanları ve bahçıvanlar gibi belirli çalışan kategorileri grev hakkından yoksun bırakılmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 593; 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 851;ve 374. Rapor, Vaka No. 3057, para. 215.)

850. Özel sektörde denem süresinde olan ücretlilerin grev hakkından dışlanması, örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 594.)

851. Her ne kadar posta hizmetlerinde uzun süreli bir kesintinin uyuşmazlıkla bağlantısı olmayan üçüncü şahısları etkileyebileceğine ve örneğin, şirketler için ciddi yansımaları olabileceğine ve bireyleri doğrudan etkileyebileceğine (özellikle işsizlik yardımı veya sosyal yardım alanlar ve emeklilik ödemelerine bağımlı olan yaşlı kişiler) karşı her zaman hassas olsa da, Komite, yine de, durum ne olursa olsun ve böylesi talihsiz sonuçlar ortaya çıkarsa çıksın, nüfusun bir kısmının ya da tümünün yaşamını, güvenliğini ya da sağlığını tehlikeye sokacak kadar ciddi olmadıkça, temel örgütlenme özgürlüğü ve toplu pazarlık haklarının kısıtlanmasını haklı kılmadıkları kanaatine varmıştır.

(Bkz. 316. Rapor, Vaka No. 1985, para. 322-323;ve 367. Rapor, Vaka No. 2894, para. 336.)

852. Bir toplu sözleşmenin, çeşitli hizmetlerin vazgeçilmez olarak sınıflandırılmasını içerdiği bir durumda, Komite, genel olarak, topluma hizmet sunumunu kapsayarak madencilik sektörünün çok ötesine geçen, toplu sözleşmedeki listenin zorunlu hizmet kavramına karşılık geldiğini gözlemiştir. Sözleşmede yer alan hizmetlerin bir kısmı, sanitasyon ve taşımacılık ile ilgili olanlar gibi, zorunlu hizmetlerin kapsamı dışında kaldığı halde, grev hakkına yönelik bu kısıtlamalar iki tarafça serbestçe girilen bir anlaşmanın sonucuydu.

(Bkz. 346. Rapor, Vaka No. 2500, para. 325).

D. Kamu hizmetlerinde veya temel hizmetlerde grev yaşağı durumunda telafi edici teminatlar

853. Grev hakkının kısıtlandığı ya da yasaklandığı belirli önemli işletme ya da hizmetlerde, çalışanlara, bu tür işletme ve hizmetlerle ilgili uyuşmazlıklarda eylem özgürlüğünü kısıtlamayı telafi edecek yeterli koruma sağlanmalıdır

(Bkz. 2006 Özeti , para. 595; 344. Rapor, Vaka No. 2467, para. 578; 349. Rapor, Vaka No. 2552, para. 421; 350. Rapor, Vaka No. 2543, para. 726; 356. Rapor, Vaka No. 2654, para. 376; 367. Rapor, Vaka No. 2860, para. 1182;ve 370. Rapor, Vaka No. 2956, para. 142.)

854. Güvenlik gerekçesiyle müdahalenin gerekli olacağı hallerde, uyuşmazlığın taraflarına, öncelikle toplu pazarlığın teşviki amacıyla tasarlanmış bağımsız kolaylaştırıcılar ve mekanizma ve prosedürlerin yardımıyla, yeterli bir süre boyunca, toplu bir şekilde pazarlık etmek için her türlü fırsatı vermelidir.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2484, para. 1095.)

855. Tatmin edici olmasa dahi müzakere edilmiş bir anlaşmanın, dayatılan bir çözüme tercih edilmesi gerektiği varsayımına dayanarak, taraflar her zaman pazarlık masasına gönüllü olarak dönme seçeneğini akıllarında tutmalıdırlar, bu, uyuşmazlıkların çözümü için kabul edilmiş mekanizma ne olursa olsun, taraflar müzakere- lere devam etmek istiyorlarsa, zorunlu tahkim sürecini askıya almanın mümkün olması gerektiği anlamına gelmektedir.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2484, para. 1095.)

856. Zorunlu hizmetlerde ve kamu hizmetinde Grev hakkına kısıtlamaların getirildiği durumlardaki uygun teminatların yapısıyla ilgili olarak, grev hakkı üzerindeki kısıtlamalar, ilgili tarafların her aşamasında yer alabildikleri, kazanımların tam ve zamanında uygulandığı, yeterli, tarafsız ve hızlı uzlaştırma ve arabuluculuk usulü ile birlikte uygulanmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 596; 340. Rapor, Vaka No. 2415, para. 1256; 344. Rapor, Vaka No. 2484, para. 1095; 349. Rapor, Vaka No. 2552, para. 421; 350. Rapor, Vaka No. 2543, para. 726; 353. Rapor, Vaka No. 2631, para. 1357; 356. Rapor, Vaka No. 2654, para. 376; 359. Rapor, Vaka No. 2383, para. 182; 367. Rapor, Vaka No. 2885, para. 384, Vaka No. 2929, para. 637; 370. Rapor, Vaka No. 2956, para. 142;ve 371. Rapor, Vaka No. 2203, para. 534.)

857. Bütçeyle ilgili yetkinin yasama merciine verilmiş olması, zorunlu arabulucu heyeti tarafından verilen hükümlere uyulmasını önleyici etkiye sahip olmamalıdır. Bu uygulamadan herhangi bir biçimde uzaklaşmak, zorunlu hizmetlerdeki çalışanların grevleri yasaklandığında ya da kısıtlandığında bu yasaklamanın, kararları her iki taraf üzerinde bağlayıcı olan, uzlaşma usulleri ve tarafsız tahkim mekanizmasıyla birlikte uygulanması ilkesinin etkili uygulanmasına gölge düşürecektir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 597;ve 359. Rapor, Vaka No. 2383, para. 181.)

858. Uzlaştırma ve arabuluculuk usullerinde, bu tür işlevler ile görevlendirilmiş organların tüm üyelerinin yalnızca tam olarak tarafsız olmaları değil, aynı zamanda zorunlu arabuluculuktan da kaynaklansa başarılı neticenin bağlı olduğu her iki tarafın da güveninin kazanılması ve sürmesi için, bu üyeler, aynı zamanda hem işverenlere hem de çalışanlara karşı tarafsız görünmelidirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 598; 340. Rapor, Vaka No. 2415, para. 1256; 356. Rapor, Vaka No. 2654, para. 382; 359. Rapor, Vaka No. 2383, para. 183; 367. Rapor, Vaka No. 2894, para. 341;ve 370. Rapor, Vaka No. 2983, para. 286.)

859.Zorunlu Hizmetler Arabuluculuk Heyetinin beş üyesinin tamamının bakan tarafından atanması, böyle bir heyetin bağımsızlığı ve tarafsızlığı kadar, böyle bir sistemdeki ilgili tarafların güveni açısından da şüphe yaratmaktadır. İşçilerin ve işverenlerin temsilci örgütleri, ayrı ayrı Zorunlu Hizmetler Arabuluculuk Heyetinin kendilerini temsil edecek üyelerini seçebilmelidirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 599.)

860.Zorunlu hizmetlerde çalıştıkları için grev hakkından yoksun bırakılan çalışanlar, çıkarılarını koruyabilmek için yeterli korumaya; karşılık olarak lokavt hakkının reddine, ortak uzlaştırma prosedürünün sağlanmasına ve uzlaşma başarısız olduğunda ve sadece bu durumda, ortak- tahkim mekanizmasının sağlanmasına sahip olmalıdırlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 601.)

861.Grev hakkının kısıtlanmasının, uzlaştırma ve tahkim usulleriyle birlikte uygulandığı takdirde kabul edilebilir olduğu tavsiyesine atıf yaparak, Komite, bu tavsiyenin grev hakkının tamamen yasaklanmasına atıf yapmadığını, ancak bu hakkın çalışanların çıkarılarının korunması için yeterli koruma sağlanması ile ilgili olarak zorunlu hizmetler ya da kamu hizmetindeki hakkın kısıtlanmasına atıf yaptığını açıklığa kavuşturmuştur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 601.)

862. Tarafların uzlaşma ve arabuluculuk / tahkim hizmetleri için ödeme yapma gerekliliğine ilişkin olarak Komite, maliyetlerin makul olması ve özellikle kaynakları yetersiz olan tarafların, bu hizmetleri kullanma olanaklarını engellememesi koşuluyla, bu temelde örgütlenme özgürlüğünün ihlali olmadığı kanaatine varmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 602.)

863.Komite, arabuluculuk konusunda uzlaşmanın arabuluculuktan daha çok arzu edilmesi konusunda hiçbir pozisyon almamaktadır, çünkü her ikisi de tarafların gönüllü olarak bir anlaşmaya varmalarında yardımcı olma araçlarıdır. Komite, bu tür işlevler ile görevlendirilen organların üyeleri tarafsız olduğu ve tarafsız görüldüğü sürece, ayrı bir arabuluculuk-tahkim sisteminin birleşik bir uzlaşma ve tahkim sisteminden daha çok arzu edilmesi konusunda da bir tutum almamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 603.)

Kişilerin ve ekipmanın güvenliğini temin etmek için asgari hizmetin dayatılabileceği durumlar (Asgari güvenlik hizmeti)

864.Yasal güvenlik gerekliliklerine riayet etmek için, belli sektörlerde grev hakkı üzerindeki gerekli boyutta sınırlamalar, normal sınırlamalardır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 604.)

865. Bir vakada, yasalar, bütün etkinlik alanlarındaki meslek örgütlerine makine ve ekipmanın güvenliği ve kazaların önlenmesi için gerekli olan personelin çalışmaya devam edeceğini temin etme yükümlülüğü getirmiştir ve “gerekli personel” tanımındaki anlaşmazlıkların idari tahkim heyeti önüne getirileceğini belirtmiştir. Grev hakkı üzerindeki bu kısıtlamalar kabul edilebilir bulunmuştur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 605.)

Asgari işletim hizmetinin gerekli olabileceği durumlar ve koşullar

866. Grev eylemi durumunda asgari hizmetlerin tespit edilmesi ancak şu koşullarda mümkündür: (1) kesintiye uğraması nüfusun tamamı ya da bir kısmının yaşam, kişisel güvenlik ya da sağlığını tehlikeye atabilecek olan hizmetler. (kelimenin tam anlamıyla zorunlu hizmetler); (2) kelimenin tam anlamıyla zorunlu olmayan ancak bir grevin boyut ve süresinin , nüfusun normal yaşam koşullarını tehlikeye atabilecek şiddetli ulusal krize yol açabileceği hizmetler (3) temel önemdeki kamu hizmetlerinde.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 606; 34 3. Rapor, Vaka No. 2355, para. 469, Vaka No. 2432, para. 1024; 344. Rapor, Vaka No. 2509, para. 1242; 346. Rapor, Vaka No. 2506, para. 1071; 348. Rapor, Vaka No. 2355, para. 308; 349. Rapor, Vaka No. 2548, para. 538, Vaka No. 2534, para. 558; 362. Rapor, Vaka No. 2841, para. 1037; ve 364. Rapor, Vaka No. 2727, para. 1082.)

867. Grev eyleminin önemli düzeyde kısıtlanması veya yasaklanmasının meşrulaştırılabilir gibi görünmediği ve çalışanların büyük çoğunluğunun grev hakkının yerindediğini sorgulamaksızın kullanıcıların temel ihtiyaçlarının karşılanmasının veya tesislerin güvenli bir şekilde veya kesintisiz çalışmasının sağlanmasının düşünülebi-leceği koşullarda, asgari hizmet, olası bir alternatif olarak uygun olabilecektir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 607; 344. Rapor, Vaka No. 2461, para. 313, Vaka No. 2484, para. 1094; 348. Rapor, Vaka No. 2433, para. 48; 349. Rapor, Vaka No. 2545, para. 1153; 350. Rapor, Vaka No. 2543, para. 727; 354. Rapor, Vaka No. 2581, para. 1114; 356. Rapor, Vaka No. 2654, para. 371; 362. Rapor, Vaka No. 2741, para. 768, Vaka No. 2841, para. 1041; 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 851; 372. Rapor, Vaka No. 3022, para. 614;ve 377. Rapor, Vaka No. 3107, para. 240.)

868. Bir hizmet kelimenin tam anlamıyla zorunlu olmadığında ancak ülkede durma noktasına gelen çok önemli bir sektörün parçası olduğunda, asgari hizmet sağlamak için tedbirler haklı görülebilir.

(Bkz. 362. Rapor, Vaka No. 2841, para. 1041; 367. Rapor, Vaka No. 2894, para. 339;ve 370. Rapor, Vaka No. 2983, para. 285.)

869. Endüstriyel eylemin, kelimenin tam anlamıyla zorunlu olmayan ancak ülke için çok önemli olan bir hizmeti– bu vakada petrol ve gaz sektörü- sekteye uğrattığı

koşullarda, ilgili tarafların grev hakkı ilkeleri ve toplu pazarlığın gönüllü doğasına saygıyı korurlarken, petrol ve gaz üretiminin tamamen durdurulmasının sonuçları hakkında Hükümet'in kaygılarını gidermek için yeterli düzeyde asgari hizmetler konusunda bir anlaşmaya varabilmeleri arzu edilebilecektir. Bu nedenle Komite, Hükümeti, kapsamı veya süresi geri dönüşü olmayan zararlarla sonuçlanabilecek endüstriyel eylem durumunda bir asgari hizmet sunma olasılığını incelemeye teşvik etmiştir.

(Bkz. 372. Rapor, Vaka No. 3038, para. 471ve 472.)

870. Asgari hizmetlerin kamu sağlığı ve güvenliğine yönelik tehlikeyi engellemesini temin etmek için tedbirler alınmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 608;ve 344. Rapor, Vaka No. 2484, para. 1094.)

871. Faaliyet alanı ve süresi şiddetli ulusal krize yol açabilecek grev olaylarında belli bir asgari hizmet talep edilebilir, fakat bu durumda işverenler ve resmi mercilerle birlikte sendikalar da asgari hizmeti tanımlamaya katılabilmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 609;ve 349. Rapor, Vaka No. 2549, para. 368.)

872. Petrol sektöründeki bazı grevci çalışanların öncelikli araçların yakıt ikmali ihtiyaçlarını karşılamak üzere talep edilmesi, kamu düzeninin sorunlarına cevap verebilecek, nüfusun yaşamını, sağlığını veya güvenliğini etkileyebilecek asgari bir hizmetin geçici olarak tesis edilmesinde kullanılabilir.

(Bkz. 362. Rapor, Vaka No. 2841, para. 1038.)

873. Faaliyet alanı ve süresi nüfusun normal yaşam koşullarını tehlikeye atabilecek şiddetli ulusal krize yol açabilecek grev etkinliklerinde bir asgari hizmet düzenlenebilir. Böyle bir asgari hizmet, tam olarak, nüfusun tamamı ya da bir kısmının yaşamını ya da normal yaşam koşullarının tehlikeye atılmasını önleyecek gereklilikle sınırlanmalıdır; ayrıca, çalışanların örgütleri bu hizmetlerin belirlenmesinde işverenler ve resmi mercilerle birlikte bu hizmetin tanımlanmasında yer alabilmelidir.

(Bkz. 362. Rapor, Vaka No. 2841, para. 1038.)

874. Asgari hizmet, asgari hizmet kapsamının grevi etkisiz kılmadığından emin olarak, nüfusun temel ihtiyaçlarını veya hizmetin asgari gerekliliklerini karşılamak için gerekli olan faaliyetlerle sınırlandırılmalıdır.

(Bkz. 356. Rapor, Vaka No. 2696, para. 309.)

875. Uygun olan herhangi bir yerde yapılacak eylemler için, asgari hizmetin tanımı ve örgütlenmesi konusundaki görüşmelerin, bir işçi uyuşmazlığı sırasında gerçekleştirilmemesi, böylece tüm tarafların konuları gerekli olan açıklık ve nesnellikle inceleyebilmeleri arzu edilir.

(Bkz. 356. Rapor, Vaka No. 2654, para. 375.)

876. Asgari hizmete ilişkin müzakereler, ideal olarak bir iş uyuşmazlığından önce yapılmalıdır, böylece tüm taraflar konuyu gerekli nesnellik ve tarafsızlıkla inceleyebilir. Herhangi bir anlaşmazlık, ilgili bakanlık tarafından değil, örneğin adli makamlar gibi bağımsız bir organ tarafından çözülmelidir.

(Bkz. 346. Rapor, Vaka No. 2506, para. 1073; 349. Rapor, Vaka No. 2506, para. 124; ve 362. Rapor, Vaka No. 2841, para. 1039.)

877. Komite, bir hükümetten, bir grev durumunda, asgari hizmete ilişkin herhangi bir tespitin, denizcilik sektörü işverenlerinin ve çalışanlarının örgütleri arasındaki müzakerelerin sonucu olduğunu temin etmek için gerekli önlemleri almasını talep etmiştir, bu tür müzakerelerin bir çatışmanın başlangıcından önce yapılmadıysa, grevin bildirilme tarihi ile olası gerçekleştirilme tarihi arasında, devam etmekte olan sivil hareketliliğin ışığında gerçekleşebileceği anlaşılmaktadır.

(Bkz. 362. Rapor, Vaka No. 2838, para. 1076).

878. İdeal olarak, bir asgari hizmetin tercihen bir uyuşmazlığın ortaya çıkmasından önce, söz konusu taraflarca müzakere edilmesi gerekse de, Komite, asgari hizmetin, grev ilanından hemen sonra ihtiyacın ortaya çıktığı koşullarda sağlanabilmesi için, yalnızca uyuşmazlık sürecinde belirlenebileceğini kabul etmektedir.

(Bkz. 349. Rapor, Vaka No. 2545, para. 1152; ve 344. Rapor, Vaka No. 2484, para. 1094)

879. Taraflarca belirli bir işletme düzeyinde bu hususta herhangi bir anlaşmaya varılmadığında, grev hakkı ilkeleri ve toplu pazarlığın gönüllü doğasına saygıyı koruyarak, uyuşmazlığın sonuçları hakkında Hükümet'in kaygılarını gidermek için yeterli düzeyde bir asgari hizmet sunulabilmesi için bağımsız bir kurul kurulabilir.

(Bkz. 349. Rapor, Vaka No. 2545, para. 1152.)

880. Komite dikkat çekmiştir ki, zorunlu hizmetlerdeki bir grev durumunda sürdürecek olan asgari hizmet ile ilgili düzenlemelerin açıkça tespit edilmesi, net olarak uygulanması ve ilgililer tarafından uygun zamanda bilinebilir olması önemlidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 611; ve 344. Rapor, Vaka No. 2461, para. 313.)

881. Asgari hizmetlerin ve bunları sağlayacak olan asgari çalışan sayısının belirlenmesi, sadece resmi mercileri değil, aynı zamanda ilgili işverenlerin ve çalışanların örgütlerini de kapsmalıdır. Bu sadece verili bir durumda nelerin tam olarak gerekli olan asgari hizmetler olarak kabul edilebileceğine ilişkin titiz bir görüş alışverişine izin vermekle kalmaz, aynı zamanda asgari hizmetin kapsamının sınırlı etkisi dolayısıyla grevin uygulamada etkisiz hale gelmesine yol açmamasını temin etmeye ve sendikalaradaki çok geniş ve tek taraflı olarak belirlenmiş asgari hizmetten dolayı grevin boşa gittiği yönündeki muhtemel izlenimi dağıtmaya katkıda bulunur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 612; 340. Rapor, Vaka No. 2415, para. 1255; 344. Rapor, Vaka No. 2509, para. 1243; 346. Rapor, Vaka No. 2506, para. 1073; 349. Rapor,

Vaka No. 2548, para. 538, Vaka No. 2534, para. 559; 350. Rapor, Vaka No. 2543, para. 727; 354. Rapor, Vaka No. 2587, para. 1059, Vaka No. 2581, para. 1114; 356. Rapor, Vaka No. 2696, para. 309, Vaka No. 2654, para. 372; ve 362. Rapor, Vaka No. 2741, para. 768, Vaka No. 2841, para. 1039 ve Vaka No. 2838, para. 1076.)

882. İlgili çalışan ve işveren kuruluşlarının, sağlanacak asgari hizmetlerin belirlenmesine katılabilmeleri gerekmektedir ve anlaşmazlık durumunda, mevzuat, sorunun idari makam tarafından değil, bağımsız bir organ tarafından çözülmesini sağlamalıdır.

(Bkz. 348. Rapor, Vaka No. 2540, para. 817, Vaka No. 2530, para. 1191; ve 349. Rapor, Vaka No. 2548, para. 539 ve Vaka No. 2534, para. 559.)

883. Müzakere başarısız olduysa, asgari hizmetin işveren tarafından tek taraflı olarak belirlenmesi, örgütlenme özgürlüğü ilkelerine uygun değildir. Bu husustaki herhangi bir anlaşmazlık, ilgili tarafların güvenine sahip bağımsız bir organ tarafından çözümlenmelidir.

(Bkz. 349. Rapor, Vaka No. 2525, para. 188.)

884. Zorunlu kamu hizmetlerindeki bir grev etkinliğinde asgari hizmetin sürdürülmesiyle ve ilgili çalışanların sayısı ve görevleri ile ilgili uyumsuzluğun çalışmayla ilgili makam tarafından çözümlenmesiyle ilgili bir yasal gereklilik konusunda, Komite, yasaların bu tür uyumsuzlukların, çalışma bakanlığı ya da ilgili kamu işletmesinin yönetimi değil, bağımsız bir organ tarafından çözümlenmesi gerektiği düşüncesindedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 613; 349. Rapor, Vaka No. 2534, para. 559; 350. Rapor, Vaka No. 2543, para. 727; 355. Rapor, Vaka No. 2659, para. 241; 362. Rapor, Vaka No. 2741, para. 768; ve 376. Rapor, Vaka No. 3096, para. 890.)

885. Asgari hizmetin düzeyinin zaruri olup olmadığı konusundaki kesin karar, özellikle de ilgili işletme ve kurumların yapısı ve işlevleri ve grevin gerçek etkisine ilişkin esaslı bir bilgiye dayalı olduğu takdirde –gerçeklere ilişkin tam bir bilgi çerçevesinde - sadece yargı mercileri tarafından verilebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 614; 356. Rapor, Vaka No. 2654, para. 375; ve 376. Rapor, Vaka No. 3096, para. 891.)

Komite'nin, asgari işletim hizmeti gerekliliği koşullarının gerçekleştirilmesine karar verdiği örnekler

886. Feribot hizmetleri, bir zorunlu hizmet değildir. Bununla birlikte, kıyı şeridi boyunca adalarda yaşayan nüfusun feribot hizmetlerinin durması sonucu karşılaşılabilecek zorluklar ve rahatsızlıklar açısından, grev durumunda sürdürülecek olan asgari hizmet konusunda bir anlaşma sağlanabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 615; 346. Rapor, Vaka No. 2506, para. 1071; 349. Rapor, Vaka No. 2506, para. 124; ve 362. Rapor, Vaka No. 2838, para. 1076.)

887. Denizcilik sektöründe, asgari hizmet, gemiyi yöneten personel sayısı yerine, bir günde yapılan geçişlerin sayısı ile ilgili olabilir.

(Bkz. 35 3. Rapor, Vaka No. 2506, para. 101.)

888. Ulusal Liman İşletmesi tarafından sağlanan hizmetler zorunlu hizmetleri oluşturmamaktadır. Bununla birlikte bunlar, grev durumunda bir asgari hizmete gereksinim duyulabilecek olan, önemli kamu hizmetleridir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 616; 348. Rapor, Vaka No. 2540, para. 817; 35 3. Rapor, Vaka No. 2619, para. 573; 357. Rapor, Vaka No. 2690, para. 943;ve 36 3. Rapor, Vaka No. 2854, para. 1039.)

889. Metro demiryolu faaliyetlerinin yerel toplulukların asgari ihtiyaçlarını karşılamak için asgari bir hizmet sağlama yükümlülüğüne saygı gösterilmesi, örgütlenme özgürlüğü ilkelerinin ihlali değildir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 617; 344. Rapor, Vaka No. 2509, para. 1242;ve 362. Rapor, Vaka No. 2741, para. 768.)

890. Yeraltı taşımacılık işletmesindeki çalışanlar tarafından yapılan grevle ilgili olarak, taraflar arasında anlaşma olmaksızın bir asgari hizmetin sürdürülmesi, tarafsız bir kurul tarafından tespit edilmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 618;ve 362. Rapor, Vaka No. 2741, para. 768.)

891. Demiryolu taşımacılık sektöründe bir grev durumunda asgari hizmetin sürdürülmesi meşrudur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 619; ve 372. Rapor, Vaka No. 3022, para. 614.)

892. Bir ülkenin demiryolu hizmetlerinin özel durumu göz önüne alındığında, tamamen ve uzun süreli bir duraklama, bazı durumlarda örneğin asgari hizmet tesis etmek gibi bir hükümet müdahalesini haklı kılacak olan, nüfusun refahını tehlikeye atan akut ulusal olağan üstü halin ortaya çıkmasına yol açabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 620.)

893. Yolcu ve ticari malların taşınması, kelimenin tam anlamıyla bir zorunlu hizmet değildir; bununla birlikte bu, grev durumunda bir asgari hizmetin gerekliliğinin haklı olacağı birincil önemdeki bir kamu hizmetidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 621; 340. Rapor, Vaka No. 2415, para. 1254; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 755, Vaka No. 2506, para. 1071, Vaka No. 2488, para. 1332; 348. Rapor, Vaka No. 2540, para. 817, Vaka No. 2530, para. 1191; 35 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 711; 362. Rapor, Vaka No. 2838, para. 1076;ve 377. Rapor, Vaka No. 3107, para. 240.)

894. Posta hizmetlerinde asgari hizmetin sürdürülmesi öngörülebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 622.)

895. Darphane, bankacılık hizmetleri ve petrol sektörü, bir grev durumunda bu hizmetlerin kullanıcılarının temel ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlamak amacıyla, müzakere edilen asgari hizmetin sağlanabileceği hizmetlerdir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 624; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 755; 348. Rapor, Vaka No. 2355, para. 308; 35 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 711;ve 364. Rapor, Vaka No. 2727, para. 1082.)

896. Bankacılık hizmetleri, kelimenin tam anlamıyla zorunlu olmasalar da Komite, geri dönüşü olmayan zararların yanı sıra, üçüncü taraflara, yani toplu uyuşmazlıkların ekonomik etkilerine maruz kalan kullanıcılara veya tüketicilere zarar vermekten kaçınmak için, yetkili makamın, zorunlu tahkim uygulamak yerine, taraflarca kabul edilen asgari hizmetlere ilişkin prosedürlere saygı gösterebileceğini düşünmektedir

(Bkz. 349. Rapor, Vaka No. 2545, para. 1152.)

897. Petrol sektörünün ülkenin ekonomik kalkınması için hayati öneme sahip stratejik bir hizmet olduğu göz önüne alındığında, bu sektörde asgari bir hizmetin uygulanmasını engelleyen hiçbir şey yoktur.

(Bkz. 34 3. Rapor, Vaka No. 2355, para. 469.)

898. Eğitim sektöründe, uzun süreli grevler söz konusu olduğunda, sosyal taraflarla tam istişare halinde asgari hizmetler tesis edilebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 625; 35 3. Rapor, Vaka No. 2619, para. 573; 354. Rapor, Vaka No. 2587, para. 1057; 356. Rapor, Vaka No. 2696, para. 308;ve 360. Rapor, Vaka No. 2784, para. 243 ve Vaka No. 2803, para. 340.)

899. Komite, eğitim sektöründe asgari hizmet tesis etmenin örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırı olmadığı kanaatine varmıştır

(Bkz. 354. Rapor, Vaka No. 2587, para. 1058)

900. Bir hükümet tarafından kabul edilen, oldukça bulaşıcı bir hastalık salgını karşısında, Hayvan Sağlığı Bölümü'nde asgari hizmet gerektiği kararı, örgütlenme özgürlüğü ilkelerini ihlal etmemektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 626.)

901. Asansörlerin nitelikli bakımdan ve temel hizmet sunumundan uzun süre yoksun kalması, halk sağlığı ve güvenliği açısından potansiyel tehlike yaratabilir.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2484, para. 1093.)

902. Ulusal Meteoroloji ve Jeofizik Enstitüsü tarafından sağlanan hizmetlerin, hava trafik kontrolünün güvenli bir şekilde gerçekleştirilmesi için gerekli olduğu göz önünde bulundurulduğunda, bu kurum, çalışanlar grev yapmaya karar verdiklerinde asgari hizmetlerin tesis edilebileceği bir kurumdur.

(Bkz. 349. Rapor, Vaka No. 2534, para. 558.)

903. İşverenlerin asgari bir hizmeti belirlemesine ilişkin bir vakanın söz konusu olduğu koşullarda, Komite, alüminyum üretiminin asgari hizmetin uygulanabileceği temel bir kamu hizmeti olarak görülemeyeceği kanaatine varmıştır.

(Bkz. 346. Rapor, Vaka No. 2525, para. 1240.)

904. Kamu yetkililerine bağlı bir topluluk yaşam birimindeki kazanın ve basınçlı kapların ruhsatlandırılması, özel müfettişlerin ve güvenlik görevlilerinin, çamaşırhane personeli ve sürücülerin ruhsatlandırılması gibi bazı hizmetler, tek taraflı olarak asgari hizmetlerin sürdürülmesi gereken “zorunlu” hizmetler olarak ilan edilmemelidir.

(Bkz. 356. Rapor, Vaka No. 2654, para. 371.)

Asgari hizmetle uyumsuzluk

905. Bir sendikanın yasal statüsünü askıya almak ya da ortadan kaldırmak yönündeki nihai karar bağımsız bir yargı mercii tarafından verilmiş olsa dahi, bu tedbirler asgari hizmetlerle uyumsuzluk durumunda benimsenemez.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 627.)

906. Komite, bir hükümetten, sivil taleplerin yalnızca örgütlenme özgürlüğü ilkelerine uygun olarak tesis edilmiş asgari hizmetlere saygı gösterilmediği durumlarda kullanılmasını temin etmesini talep etmiştir.

(Bkz. 349. Rapor, Vaka No. 2534, para. 560.)

Grevi yasadışı ilan etme sorumluluğu

907. Bir grevi yasadışı ilan etme sorumluluğu hükümette değil, ilgili tarafların güvendiği bağımsız bir kurulda olmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 628; 342. Rapor, Vaka No. 2356, para. 360; 34 3. Rapor, Vaka No. 2355, para. 470; 346. Rapor, Vaka No. 2489, para. 464; 348. Rapor, Vaka No. 2355, para. 309, Vaka No. 2356, para. 368; 349. Rapor, Vaka No. 2513, para. 329, Vaka No. 2489, para. 686; 351. Rapor, Vaka No. 2613, para. 1091; 35 3. Rapor, Vaka No. 2614, para. 401, Vaka No. 2650, para. 420, Vaka No. 2619, para. 575; 354. Rapor, Vaka No. 2587, para. 1060; 355. Rapor, Vaka No. 2664, para. 1088; 357. Rapor, Vaka No. 2664, para. 811, Vaka No. 2697, para. 984; 358. Rapor, Vaka No. 2735, para. 605; 360. Rapor, Vaka No. 2664, para. 954; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 842, Vaka No. 2794, para. 1137; 36 3. Rapor, Vaka No. 2837, para. 310, Vaka No.2867, para. 357; 364. Rapor, Vaka No. 2866, para. 873; 365. Rapor, Vaka No. 2723, para. 778; 368. Rapor, Vaka No.2867, para. 17; 370. Rapor, Vaka No. 2994, para. 735; 371. Rapor, Vaka No. 2928, para. 313, Vaka No. 3033, para. 763;ve 374. Rapor, Vaka No. 3029, para. 109 ve Vaka No. 3032, para. 416.)

908. Komite, bir grevin yasal veya yasadışı ilan edilmesi sorumluluğunun hükümette değil bağımsız ve tarafsız bir kurulda olmasını sağlamak için, gerekli olduğu yerlerde yasal önlemlerin alınmasına yönelik öneriler de dahil olmak üzere gerekli tedbirleri almasını hükümetten talep etmiştir.

(Bkz. 374. Rapor, Vaka No. 3029, para. 109)

909. Bir grevi yasadışı ilan etme sorumluluğu hükümette değil, ilgili tarafların güvendiği bağımsız ve tarafsız bir kurulda olmalıdır.

(Bkz. 378. Rapor, Vaka No. 3032, para. 392)

910. Bir grev veya iş durdurmayı yasadışı ilan etmek için adli merci, bağımsız bir merci olarak hareket etmek için en iyi yerdir.

(Bkz. 34 3. Rapor, Vaka No. 2355, para. 471;ve 348. Rapor, Vaka No. 2355, para. 309 ve Vaka No. 2356, para. 368.)

911. Grevlerin yasa dışılığına ilişkin son kararlar, özellikle hükümetin tarafı olduğu uyuşmazlıklarda, hükümetçe verilmemelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 629; 34 3. Rapor, Vaka No. 2355, para. 471; 348. Rapor, Vaka No. 2355, para. 309; 362. Rapor, Vaka No. 2794, para. 1137;ve 367. Rapor, Vaka No. 2860, para. 1182.)

912. Kamu hizmetindeki bir grevi yasadışı ilan etme hakkının, yönetici oldukları için bir uyuşmazlığın tarafı ve hakemi olan kamu kurumlarının yöneticilerinde olması, örgütlenme özgürlüğüne aykırıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 630; 358. Rapor, Vaka No. 2735, para. 605;ve 367. Rapor, Vaka No. 2860, para. 1182.)

913. Komite, kamu sektöründeki herhangi bir grevin yasa dışılığı hakkındaki bir resmi genelgeye atıf yaparak, bu tür konuların idari mercilerin yetkisinde olmadığını kabul etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 631.)

Grevin askıya alınması

914. Bir grevin askıya alınması sorumluluğu hükümette değil, ilgili tüm tarafların güvendiği bağımsız bir kurulda olmalıdır.

(Bkz. 374. Rapor, Vaka No. 3084, para. 872.)

915. Komite, bir grevin askıya alınıp alınmayacağı ile ilgili nihai kararın bağımsız ve tarafsız bir kurul tarafından verilmesini sağlayacak biçimde tadil edilmesi için gerekli tedbirleri almasını hükümetten talep etmiştir.

(Bkz. 374. Rapor, Vaka No.3084, para. 872.)

916. Hükümetin ulusal güvenlik veya kamu sağlığı gerekçeleriyle bir grevi askıya almasına ve zorunlu tahkim uygulamasına izin veren bir hüküm, iyi niyetle ve “ulusal güvenlik” ve “kamu sağlığı” terimlerinin yaygın anlamına uygun biçimde uygulandığı sürece, kendi başına örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırı değildir.

(Bkz. 374. Rapor, Vaka No. 3084, para. 871.)

İşe geri dön emirleri, grev esnasında işçi alımı, göreve çağırılma emirleri

917. Grevcilerin yerleri sadece: (a) mevzuatın grevleri yasakladığı, kelimenin tam anlamıyla zorunlu bir hizmette grev olması durumunda ve (b) grevin akut bir ulusal krize neden olacağı koşullarda değiştirilmelidir.

(Bkz. 354. Rapor, Vaka No. 2587, para. 1061.)

918. Kelimenin tam anlamıyla zorunlu hizmet olarak kabul edilemeyecek ve bu nedenle grevlerin yasaklanamayacağı bir sektörde grev kırmak amacıyla çalışan istihdam edilmesi, örgütlenme özgürlüğünün ciddi bir ihlalini oluşturur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 632; 34 3. Rapor, Vaka No. 2472, para. 966; 344. Rapor, Vaka No. 2465, para. 722; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 757; 349. Rapor, Vaka No. 2562, para. 406, Vaka No. 2548, para. 538; 350. Rapor, Vaka No. 2563, para. 230; 35 3. Rapor, Vaka No. 2619, para. 574; 357. Rapor, Vaka No. 2638, para. 797, Vaka No. 2697, para. 983; 360. Rapor, Vaka No. 2770, para. 372; 372. Rapor, Vaka No. 3011, para. 650;ve 376. Rapor, Vaka No. 3096, para. 893.)

919. Eğer bir grev yasalsa, grevdekilerin yerini almak üzere belirsiz süre için dışarıdan işgücüne başvurulması, sendikal hakların özgürce kullanılmasına zarar veren, grev hakkının kapsamını daraltan bir risk yaratır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 633; 34 3. Rapor, Vaka No. 2472, para. 966; 344. Rapor, Vaka No. 2365, para. 1448; 35 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 711; 357. Rapor, Vaka No. 2638, para. 797;ve 360. Rapor, Vaka No. 2770, para. 371.)

920. Ekonominin yaşamsal bir sektöründeki genel ve uzun süren grev nüfusun yaşamına, sağlığına ya da kişisel güvenliğini tehlikeye düşürebilecek bir duruma yol açtığı anda, işe geri dönüş emri, grevdeki çalışanların, böyle bir duruma yol açabilecek özel bir bölümüne uygulandığında yasal olabilir. Bununla birlikte, işe geri dönüş emrinin bu gibi durumlar dışında kullanılması örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 634; 344. Rapor, Vaka No. 2467, para. 578;ve 346. Rapor, Vaka No. 2506, para. 1075.)

921. Mesleki talepli bir grevi kırmak için askeri emirlerin ya da göreve çağrı emirlerinin kullanılması, bu etkinliğin gerçekten önemli koşullarda zorunlu hizmetleri

sürdürmek amacını gütmesi dışında, örgütlenme özgürlüğünün ciddi bir ihlalini oluşturmaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 635.)

922.Bir iş uyuşmazlığının sonucu olarak askıya alınmış hizmetleri gerçekleştirmek için silahlı kuvvetlerin ya da başka bir grup insanın istihdam edilmesi, eğer grev yasalsa, sadece, askıya alınması şiddetli krize yol açabilecek olan hizmet ve sektörlerin işleyişini temin etme gereksinimi ile meşru olabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 636;ve 360. Rapor, Vaka No. 2770, para. 372.)

923.Taşıma şirketleri ve demiryolları gibi hizmet ve işletmelerde hizmetin durmasının toplumun normal yaşamını bozabileceği kabul edilmiş olsa da bu tür hizmetlerdeki kesintilerin bir şiddetli ulusal olağanüstü hale yol açabileceğini kabul etmek zordur. Bu yüzden Komite kabul etmiştir ki, bu tür hizmetlerdeki uyuşmazlık zamanlarında çalışanları harekete geçirmek için alınan tedbirler, çalışanların mesleki ve ekonomik çıkarlarını savunma araçlarından grev hakkını kısıtlayıcı türdedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 637.)

924. Kelimenin gerçek anlamıyla zorunlu olmayan hizmetlerde yasal ve barışçıl grevleri kırmak için, grev durumunda demir ve çelik çalışanları talep edilmesi, grev gözcülerinin işten çıkarmakla tehdit edilmesi, daha düşük ücretle çalışan alınması ve bir sendikaya katılmanın yasaklanması örgütlenme özgürlüğüyle uyumlu değildir.

(Bkz. 236. Rapor, Vaka No. 1270, para. 620.)

925.Komite, sağlık hizmetleri gibi zorunlu hizmetlerde grev yapmayan çalışanların istihdam edilmesine izin vermektedir.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 3096, para. 893.)

926.Telefon hizmeti gibi bir zorunlu kamu hizmeti yasadışı bir grevle kesintiye uğradığında, toplumun çıkarları için bunun işlevselliğinin devamı ve bu amaçla belki doğru olmayan ancak elverişli bir çare olarak silahlı kuvvetleri ya da başka kişileri, duraklayan görevleri yerine getirmek için çağırarak ve bu tür kişilerin, bu tür görevlerin yerine getirildiği binalarda yer almalarını sağlamak için gerekli adımları atmak sorumluluğunu hükümet üzerine almalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 639.)

Grev sürecinde yetkililer tarafından müdahale

927. İlk bakışta ulusal çıkar için elzem görülmeyen alanlara müdahalede bulunulması olasılığı ile birlikte yasada kesin olarak düzenlenmiş olan kelimenin tam anlamıyla zorunlu hizmetlerin ötesindeki grevlere bakanlık tarafından müdahale

edilmesi olasılığı ve bir grevin yasal hale gelmesi için gerekli olan birçok yöntemin yanı sıra yasadışı greve başvurulması durumunda ortaya çıkan ciddi cezalar, kaçınılmaz olarak müzakerelerin gerçekleştirildiği çerçeve ve iklim üzerinde bir etkiye sahiptir.

(Bkz. 346. Rapor, Vaka No. 2488, para. 1330.)

928. Hükümetin, grevin devam etmesini mi yoksa sona erdirilmesini mi istediklerine karar vermek için çalışanların görüşüne başvurduğu ve oylama organizasyonunun kalıcı ve bağımsız bir kuruma emanet edildiği, çalışanların gizli oy korumasından yararlandıkları bir durumda Komite, özgürlüğün, uygulamada grev hakkının kullanılmasını etkileyebilecek olan, yetkililerden gelecek herhangi bir etki ya da baskıdan korunması amacıyla temsilci örgütlere başvurmanın önemine dikkat çekmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 640.)

929. Ordunun iş uyuşmazlıkları ile ilgili müdahalesi, örgütlenme özgürlüğünün kullanılması için gerekli olan şiddet, baskı veya tehditten arınmış iklime elverişli değildir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 641.)

Grev sürecinde polis müdahalesi

930. Komite, kanıtların, müdahalenin kamu düzenin korunması ile sınırlı kaldığını gösterdiği durumlarda, polis müdahalesi iddialarının reddedilmesini tavsiye etmiştir. Komite, aynı zamanda, polisin grev kırma amacıyla kullanılmasının sendikal hakların ihlali sayılacağını ifade etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 642.)

931. Polisin grev kırma amaçlarıyla kullanılması, sendikal hakların ihlalidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 643;ve 360. Rapor, Vaka No. 2747, para. 841.)

932. Grev hareketi durumlarında, yetkililer sadece hukuk ve düzenin ciddi biçimde tehdit edildiği koşullarda güç kullanmaya başvurmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 644; 340. Rapor, Vaka No. 2416, para. 1024; 349. Rapor, Vaka No. 2564, para. 611; 351. Rapor, Vaka No. 2581, para. 1332; 362. Rapor, Vaka No. 2832, para. 1333;ve 367. Rapor, Vaka No. 2938, para. 227.)

933. İşçilerin ve örgütlerinin ülke hukukuna uyma sorumlulukları varken, grev durumlarında güvenlik kuvvetlerinin müdahalesi tam olarak kamu düzeninin korunmasıyla sınırlı olmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 645; 356. Rapor, Vaka No. 2478, para. 956;ve 367. Rapor, Vaka No. 2938, para. 227.)

934. İşçiler ve örgütleri o ülkenin hukukuna saygı göstermekle yükümlü olsa da grev yapanları etkileyecek bir mahkeme kararının uygulanmasına yönelik polis müdahalesi, temel kamu özgürlüklerine saygılı herhangi bir sistemde uygulanan temel teminatlara uymalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 646;ve 350. Rapor, Vaka No. 2602, para. 697.)

935. Yetkililer, bir grev durumunda ancak kamu düzenine gerçek bir tehdit var ise polise başvurmalıdır. Polisin müdahalesi kamu düzenine tehditle orantılı olmalıdır ve hükümetler yetkili mercilerin kamu düzenine zarar veren gösterileri kontrol altına alırken aşırı şiddet kullanma tehlikesini önlemek için yeterli talimatları almalarını sağlamak için tedbir almalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 647; 340. Rapor, Vaka No. 2416, para. 1024ve 1025; 34 3. Rapor, Vaka No. 2472, para. 966; 349. Rapor, Vaka No. 2564, para. 611; 359. Rapor, Vaka No. 2760, para. 1169; 360. Rapor, Vaka No. 2747, para. 841, Vaka No. 2745, para. 1073; 36 3. Rapor, Vaka No. 2792, para. 375; 364. Rapor, Vaka No. 2745, para. 1001; 370. Rapor, Vaka No. 2745, para. 679;ve 372. Rapor, Vaka No. 3018, para. 494 ve Vaka No. 3011, para. 650.)

Grev gözcüleri

936. Grev gözcülerinin hukukla uyumlu biçimde örgütlenmiş eylemleri kamu makamlarının müdahalesine konu olmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 648; 346. Rapor, Vaka No. 2473, para. 1544; 356. Rapor, Vaka No. 2488, para. 148, Vaka No. 2652, para. 1216; 36 3. Rapor, Vaka No. 2792, para. 374;ve 376. Rapor, Vaka No. 3096, para. 894.)

937.Grev gözcülerinin yasaklanması, ancak grev barışçıl biçimde sona erdiğinde haklı bulunabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 649; 350. Rapor, Vaka No. 2252, para. 171; 356. Rapor, Vaka No. 2488, para. 148, Vaka No. 2652, para. 1216;ve 376. Rapor, Vaka No. 3096, para. 894.)

938.Komite, grev gözcülerinin kamu düzenini bozmasını ve çalışmaya devam eden çalışanları tehdit etmesini yasaklayan yasal düzenlemeyi meşru kabul etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 650; 346. Rapor, Vaka No. 2473, para. 1544; 350. Rapor, Vaka No. 2602, para. 694;ve 376. Rapor, Vaka No. 3096, para. 894.)

939.Grev gözcülüğü yapmak ve diğer çalışanları işyerlerinden uzak tutmak için sebatla ama barışçıl olarak teşvik etmek yasadışı kabul edilemez. Bununla birlikte, grev gözcülüğüne şiddet eşlik ettiğinde ya da greve katılmayanlar üzerinde, çalışma özgürlüklerini ihlal eder biçimde baskı kullanıldığında durum farklıdır; bu fiiller, pek çok ülkede cezai suç teşkil etmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 651; 34 3. Rapor, Vaka No. 2432, para. 1026; 350. Rapor,

Vaka No. 2602, para. 682; 35 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 716; 354. Rapor, Vaka No. 2668, para. 676; 355. Rapor, Vaka No. 2602, para. 666; 36 3. Rapor, Vaka No.2867, para. 351, Vaka No. 2792, para. 374;ve 372. Rapor, Vaka No. 3025, para. 152.)

940. Grev hakkının kullanımı, mevzuat tarafından düzenlendiği gibi, greve katılmayanların çalışma özgürlüğünün yanı sıra yönetimin işletme binalarına grime hakkına saygı göstermelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 652; 349. Rapor, Vaka No. 2548, para. 540; 350. Rapor, Vaka No. 2602, para. 682;ve 35 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 716.)

941.Grev gözcülerinin sadece bir işletmenin yakınına yerleştirilmesi gerekliliği, örgütlenme özgürlüğü ilkelerini ihlal etmez.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 653.)

Ücret kesintileri

942. Grev günleri için aylık ücret kesintisi, örgütlenme özgürlüğü ilkelerine hiçbir aykırılık oluşturmamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 654; 344. Rapor, Vaka No. 2464, para. 330, Vaka No. 2467, para. 579; 35 3. Rapor, Vaka No. 2614, para. 397, Vaka No. 2650, para. 421; 355. Rapor, Vaka No. 2657, para. 573; 358. Rapor, Vaka No. 2302, para. 18; 359. Rapor, Vaka No. 2725, para. 261; 362. Rapor, Vaka No. 2788, para. 252, Vaka No. 2795, para. 326, Vaka No. 2741, para. 773, Vaka No. 2794, para. 1138; 36 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 110, Vaka No.2867, para. 356; 364. Rapor, Vaka No. 2847, para. 104; 367. Rapor, Vaka No. 2938, para. 230, Vaka No. 2885, para. 385, Vaka No. 2904, para. 418, Vaka No. 2929, para. 639; 371. Rapor, Vaka No. 3001, para. 210; 372. Rapor, Vaka No. 3024, para. 430; 374. Rapor, Vaka No. 3029, para. 110, Vaka No. 3024, para. 558; 376. Rapor, Vaka No. 3101, para. 859, Vaka No. 3096, para. 892;ve 378. Rapor, Vaka No. 2897, para. 242.)

943. Grev dönemine karşılık gelen miktardan daha yüksek ücret kesintileri gibi ilave yaptırımlar, bu durumda, meşru endüstriyel eyleminin yapılmasına yönelik bir yaptırım anlamına gelmektedir.

(Bkz. 362. Rapor, Vaka No. 2741, para. 773.)

944. Ödeme kesintilerinin grev dönemine denk gelenden daha yüksek olduğu bir durumda Komite, grev için yaptırım uygulanmasının uyumlu çalışma ilişkilerini geliştirici olmadığını anımsatmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 655; 344. Rapor, Vaka No. 2467, para. 579;ve 378. Rapor, Vaka No. 2897, para. 242.)

945. Özellikle okulların yönetim kurullarıyla yapılan bir anlaşmanın sonucu olarak, öğretmenlerin iş bırakma günlerinin yerine çalıştıkları günler için ödeme

yapılmaması, uyumlu çalışma ilişkilerinin gelişmesine elverişli olmayan aşırı bir yaptırım oluşturabilir.

(Bkz. 355. Rapor, Vaka No. 2657, para. 574.)

946. Eğer maaş kesintileri yalnızca bir sendikanın eylemcilerine uygulanırsa ve tüm sendikalar grevde yer almışsa, bu durum, ilgili sendikaya karşı, örgütlenme özgürlüğü ilkelerini etkileyen fiilen ayrımcı bir muamele oluşturacaktır.

(Bkz. 372. Rapor, Vaka No. 3024, para. 430;ve 374. Rapor, Vaka No. 3024, para. 558.)

947. Komite, ücret kesintilerinin sadece sendika üyeleri açısından uygulanması veya uygulamakla tehdit edilmesi, diğer grevciler açısından uygulanmaması iddiasıyla ilgili olarak, bunun örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırı olacağını vurgulamıştır.

(Bkz. 364. Rapor, Vaka No. 2847, para. 104.)

948. İşverenin grev için “sorumlu” ilan edildiği durumlarda, işvereni grev günleri için ücret ödemeye mecbur etmek, endüstri ilişkilerinde dengeyi bozmak ve işverene pahalıya mal olmak dışında, örgütlenme özgürlüğü ilkelerine uygunluk sorunlarını gündeme getirmektedir, böyle bir ödeme ne gerekli ne de yasaklanmış olmalıdır. Sonuç olarak, bu, taraflar arasındaki bir karar verilecek bir mesele olmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 656.)

949. Şikâyet beyanına cevap verilmemesi, ilgili taraflara bırakılması gereken bir konu olan, işverenin grev günlerinde ödeme yapmasına ilişkin yasal bir zorunlulukla sonuçlanmaksızın yasaların öngördüğü bazı cezaları gerektirebilecek, toplu pazarlıkta iyi niyet ilkesine aykırı adaletsiz bir uygulama olarak kabul edilebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 657.)

950. Grev günleri için maaş kesintisi, yalnızca grev veya protesto eyleminde yer alan çalışanlara uygulanmalıdır.

(Bkz. 36 3. Rapor, Vaka No.2867, para. 356.)

Yaptırımlar

A. Bir yasal grev durumunda

951. Yasal bir grev yürütmeleri nedeniyle sendikalar yaptırım uygulamak örgütlenme özgürlüğü ilkelerinin ağır ihlalidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 658;ve 362. Rapor, Vaka No. 2794, para. 1138 ve Vaka No. 2797, para. 1454.)

952. Yasal bir grev sonucunda, sendika bürolarının kapatılması, örgütlenme özgürlüğü ilkelerinin ihlalidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 659.)

953. Hiç kimse, yasal bir grevi uygulamak ya da uygulamaya çalışmaktan dolayı cezalandırılmaz.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 660; 34 3. Rapor, Vaka No. 2472, para. 966; 346. Rapor, Vaka No. 2473, para. 1532; 348. Rapor, Vaka No. 2494, para. 961; 351. Rapor, Vaka No. 2569, para. 640; 355. Rapor, Vaka No. 2664, para. 1089; 358. Rapor, Vaka No. 2735, para. 608; 359. Rapor, Vaka No. 2754, para. 680; 360. Rapor, Vaka No. 2747, para. 840; 362. Rapor, Vaka No. 2794, para. 1138; 367. Rapor, Vaka No. 2938, para. 227; 368. Rapor, Vaka No. 2972, para. 824; 370. Rapor, Vaka No. 2994, para. 735; 372. Rapor, Vaka No. 3004, para. 573; 374. Rapor, Vaka No. 3030, para. 536;ve 376. Rapor, Vaka No. 2994, para. 1002.)

954. Barışçıl bir greve katıldığı için hiçbir çalışana cezai yaptırımlar uygulanmamalıdır.

(Bkz. 374. Rapor, Vaka No. 3057, para. 217.)

955. Cezai yaptırımlar, yalnızca, bir grev çerçevesinde, kişilere ve mallara yönelik şiddet uygulanıyor veya olağan ceza yasası ciddi biçimde ihlal ediliyorsa ve bu yaptırım, yasalar ve düzenlemeler temelinde bu tür fiilleri cezalandırıyorsa uygulanabilir.

(Bkz. 35 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 716.)

956. Grev tehdidi ile ilgili olarak yaptırımlar uygulayan yasal düzenlemeler, ifade özgürlüğüne ve örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırıdır.

(Bkz. 374. Rapor, Vaka No. 3057, para. 217.)

957. İşçilerin, yasal bir sendikal etkinlik olan grevden dolayı işten çıkarılması, istihdam açısından ciddi bir ayrımcılık oluşturur ve 98 Sayılı Sözleşme'ye aykırıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 661; 340. Rapor, Vaka No. 2419, para. 1293; 342. Rapor, Vaka No. 2450, para. 428; 34 3. Rapor, Vaka No. 2472, para. 966; 350. Rapor, Vaka No. 2602, para. 681; 355. Rapor, Vaka No. 2602, para. 662; 358. Rapor, Vaka No. 2737, para. 636; 359. Rapor, Vaka No. 2754, para. 680; 360. Rapor, Vaka No. 2747, para. 842; 362. Rapor, Vaka No. 2797, para. 1454;ve 372. Rapor, Vaka No. 3018, para. 494.)

958. Sendikacılar ya da sendika liderleri grev hakkını kullandıkları için işten çıkarıldıklarında, Komite sadece onların sendikal etkinliklerinden dolayı cezalandırıldıklarına ve ayrımcılığa maruz kaldıklarına karar verebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 662; 355. Rapor, Vaka No. 2664, para. 1089; 357. Rapor, Vaka No. 2664, para. 812; 358. Rapor, Vaka No. 2735, para. 606; 360. Rapor,

Vaka No. 2747, para. 842; 362. Rapor, Vaka No. 2815, para. 1370, Vaka No. 2797, para. 1454; 368. Rapor, Vaka No. 2972, para. 824;ve 374. Rapor, Vaka No. 3030, para. 536; 380. Rapor, Vaka No. 3121, para. 140.)

959.Örgütlenme özgürlüğü ilkelerine uyum, çalışanların bir grev ya da başka bir endüstri eyleminde yer aldıkları için işten çıkarılmamalarını ya da yeniden işe alınmalarının reddedilmemesini gerektirir. İşten çıkarmanın grev esnasında ya da grevden sonra olmasının bu amaçlarla ilgisi yoktur. Mantıken, eğer işten çıkarmanın amacı grev hakkının kullanılmasını engellemek ya da cezalandırmak ise, işten çıkarmanın grev sürecinde gerçekleşmesi de konuyla ilgisizdir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 663; 362. Rapor, Vaka No. 2815, para. 1370;ve 371. Rapor, Vaka No. 2937, para. 653.)

960.Komite, aşağıdaki bir dizi yasal kurala ılımlı bakamaz:

(a) neredeyse bütün endüstriyel eylemlere, bunlara katılan tarafın sözleşmeyi ihlal etmesi gibi muamele eder görünen; (b) herhangi bir sendikayı ya da buradaki yetkiliyi, bu tür sözleşme ihlallerini teşvik etiği için, onların eylemlerinden dolayı işverenin uğradığı zarardan sorumlu tutan ve (c) bu tür bir eylemle karşılaşan işverenin, yasa dışı davranışların başlamasını (veya devamının) engellenmesi için bir tedbir almak için yararlandığı. Bu tür düzenlemelerin kümülatif sonucu, çalışanları, ekonomik ve sosyal çıkarlarını geliştirmek ve korumak için yasal olarak grev düzenleme gücünden yoksun bırakabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 664.)

961. Hükümetin, çalışanların grevin zararlarını tazmin etmek için fazla mesai yapması gerektiğine ilişkin ilanı, başlı başına grevin amacını aşırı derecede etkileyebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 665.)

962. Greve katıldıkları için çalışanların işten atılması ya da yeniden işe alınmalarının reddedilmesi gibi aşırı derecede ciddi önlemler alınması, ciddi bir suiistimal riskini içerir ve örgütlenme özgürlüğünün ihlalini oluşturur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 666; 34 3. Rapor, Vaka No. 2355, para. 477; 344. Rapor, Vaka No. 2380, para. 197; 346. Rapor, Vaka No. 2488, para. 1331; 348. Rapor, Vaka No. 2355, para. 311; 35 3. Rapor, Vaka No. 2380, para. 269, Vaka No. 2619, para. 576; 357. Rapor, Vaka No. 2702, para. 162; 362. Rapor, Vaka No. 2794, para. 1138; 365. Rapor, Vaka No. 2902, para. 1121;ve 372. Rapor, Vaka No. 3022, para. 615 ve Vaka No. 3011, para. 647.)

963. Mahkeme tarafından belirlensin veya grev sonrası işten çıkarılan çalışanların toplu sözleşmenin anlamı dahilinde zorunlu olarak kategorize edilenler dışındaki hizmetlerde çalıştırıldığına dair bilgi toplanmasıyla belirlensin, bu çalışanların

önceki pozisyonlarına tamamen yeniden getirilmelerini sağlamak için gerekli önlemler alınmalıdır.

(Bkz. 346. Rapor, Vaka No. 2500, para. 325.)

964. Grev katılmalarının bir sonucu olarak işten çıkarılmış olan çalışanlar, bir işletme için yıllarca süren çalışma ile tahakkuk eden yasal olarak edindikleri emeklilik maaşlarından mahrum bırakılmamalıdır.

(Bkz. 360. Rapor, Vaka No. 1914, para. 104.)

B. Grev hakkı kullanılırken suistimal durumları

965. Örgütlenme özgürlüğü ilkeleri, grev hakkını kullanırken suç işlemeyi de içeren suistimalleri korumaz.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 667; 34 3. Rapor, Vaka No. 2472, para. 959; 344. Rapor, Vaka No. 2465, para. 718, Vaka No. 2486, para. 1208; 348. Rapor, Vaka No. 2472, para. 936; 349. Rapor, Vaka No. 2548, para. 540; 354. Rapor, Vaka No. 2668, para. 676; 355. Rapor, Vaka No. 2602, para. 666; 356. Rapor, Vaka No. 2478, para. 956; 358. Rapor, Vaka No. 2742, para. 279; 360. Rapor, Vaka No. 2747, para. 840; 362. Rapor, Vaka No. 2710, para. 464, Vaka No. 2832, para. 1333; 368. Rapor, Vaka No. 2912, para. 227; 371. Rapor, Vaka No. 2928, para. 314; ve 374. Rapor, Vaka No. 2946, para. 252, Vaka No. 3032, para. 413 ve Vaka No. 3030, para. 536.)

966. Cezai yaptırımlar, sadece, örgütlenme özgürlüğü ilkeleriyle uyum içinde olan grev yasaklarının ihlal edildiği grevler söz konusu olduğunda konabilir. Grevlerle ilişkili yasadışı eylemlere ilişkin tüm cezalar, işlenen suç ya da kusurla orantılı olmalı ve resmi merciler sadece barışçıl bir grevi örgütlemiş ya da bunda yer almış olmak dolayısıyla hapis cezası tedbirine başvuramamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 668; 340. Rapor, Vaka No. 2415, para. 1259; 34 3. Rapor, Vaka No. 2472, para. 959; 346. Rapor, Vaka No. 2525, para. 1242; 348. Rapor, Vaka No. 2472, para. 936; 351. Rapor, Vaka No. 2616, para. 1012; 355. Rapor, Vaka No. 2659, para. 242; 356. Rapor, Vaka No. 2488, para. 146; 358. Rapor, Vaka No. 2616, para. 66; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 842; 36 3. Rapor, Vaka No. 2602, para. 465; 365. Rapor, Vaka No. 2829, para. 577, Vaka No. 2723, para. 778; ve 372. Rapor, Vaka No. 3022, para. 616.)

967. Komite kabul etmiştir ki, resmi mercilerin zorunlu hizmetlerdeki bir grevin sonucu olarak aldıkları geçici önlemler (sendikanın etkinliklerinin yasaklanması, sendikanın vadesi gelmiş aidatlarının kaynaktan kesilmesine ara verilmesi vb.) 87 Sayılı Sözleşme'nin 3. Maddesi'ndeki teminatlara aykırıdır. Komite, resmi merciler tarafından zorunlu hizmetlerin işleyişini temin amacıyla alınan önlemlerin amacını aşmaması ve aşırıya kaçmaması gerektiği konusuna Hükümet'in dikkatini çekmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 669.)

968. Kötü niyetli grev için günde en fazla 500 veya 1.000 asgari ücrete denk gelen para cezaları, sendikalar üzerinde korkutucu bir etkiye sahip olabilir ve özellikle de bu türden bir para cezasının iptali kötü niyetli olarak kabul edilen başka herhangi bir grev yapılmaması koşuluna bağlı olduğunda, onların meşru sendikal faaliyetleri engelleyebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 670;ve 372. Rapor, Vaka No. 3022, para. 616.)

969. Komite, yasadışı grevler için sendikalara uygulanabilecek herhangi bir para cezasının, sendikanın feshine veya sendikalar üzerinde korkutucu bir etkiye yol açması ve meşru sendikal faaliyetlerini engellemesi muhtemel bir miktar olmaya-çağını beklemektedir ve hükümetin böyle durumları açık ve gerçek sosyal diyalog yoluyla çözmeye çalışacağına güvenmektedir.

(Bkz. 372. Rapor, Vaka No. 3011, para. 649.)

C. Barışçıl grev durumlarında

970. Resmi merciler, barışçıl bir grevi örgütlemek ya da bunda yer almakla ilişkili olarak tutuklamalara ve hapis cezalarına baş vurmamalıdır; bu tür önlemler ciddi suiistimal riskleri doğurur ve örgütlenme özgürlüğü için ciddi tehditlerdir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 671; 344. Rapor, Vaka No. 2471, para. 894; 35 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 728; 355. Rapor, Vaka No. 2602, para. 669; 359. Rapor, Vaka No. 2760, para. 1172; 360. Rapor, Vaka No. 2747, para. 840; 362. Rapor, Vaka No. 2812, para. 395; 364. Rapor, Vaka No. 2727, para. 1083; 367. Rapor, Vaka No. 2938, para. 227; 368. Rapor, Vaka No. 2912, para. 227; 372. Rapor, Vaka No. 3018, para. 494;ve 378. Rapor, Vaka No. 3110ve 3123, para. 625.)

971. Hiç kimse, barışçıl bir grevi örgütlediği ya da bunda yer aldığı için özgürlüğünden mahrum edilmemeli ya da cezai yaptırımlara tabi tutulmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 672; 344. Rapor, Vaka No. 2471, para. 894; 348. Rapor, Vaka No. 2494, para. 962; 35 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 715; 358. Rapor, Vaka No. 2742, para. 279; 362. Rapor, Vaka No. 2788, para. 254, Vaka No. 2812, para. 395, Vaka No. 2741, para. 772; 36 3. Rapor, Vaka No. 2854, para. 1042; 364. Rapor, Vaka No. 2727, para. 1083;ve 374. Rapor, Vaka No. 3029, para. 111.)

972. Yasal yaptırımlar ancak, bir grev sırasında yasal araçlarda düzenlenmiş hükümlerin bulunduğu ve bu hükümler uyarınca cezalandırılabilir, şahıslara veya mülklere yönelik veya örfi hukuka yönelik diğer ihlaller gerçekleştirildiyse uygulanabilir.

(Bkz. 358. Rapor, Vaka No. 2742, para. 279.)

973. Sendikal hakların (grev ve gösteri) çalışanlar tarafından barışçıl olarak kullanılması tutuklamalara ve sınır dışı etmeye sebep olmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 673; 351. Rapor, Vaka No. 2569, para. 640;ve 372. Rapor, Vaka No. 3018, para. 494.)

974. Meşru sendikal faaliyetlerin barışçıl bir şekilde yürütülmesinin önemini vurgulayan Komite, endüstri ilişkilerinin kriminalizasyonunun ahenkli ve barışçıl endüstri ilişkilerine hiçbir şekilde olanak sağlamadığını düşünmektedir.

(Bkz. 355. Rapor, Vaka No. 2602, para. 669.)

D. Büyük çaplı yatırımlar

975. Grevcilerin büyük oranda tutuklanması ve işten atılması, ciddi bir suiistimal riskini kapsar ve örgütlenme özgürlüğünü ciddi bir tehlikeye atar. Yetkili merciler, bu tür tutuklama ve işten çıkarmaların içerdiği, örgütlenme özgürlüğüne ilişkin tehlikeleri ortadan kaldırmak için uygun talimatlar almalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 674; 371. Rapor, Vaka No. 2928, para. 314; 372. Rapor, Vaka No. 3008, para. 244, Vaka No. 3018, para. 494; ve 374. Rapor, Vaka No. 3032, para. 416.)

Greve katılmayanlar lehine ayrımcılık

976. Eğitim Bakanlığı tarafından, greve katılmayan öğretmenlere ücret artışı yaparak tazmin etmek yönünde alınan önlemlerle ilgili olarak Komite, bu tür ayrımcı uygulamaların, sendikacıların etkinliklerini örgütlenme hakkına ciddi bir engel oluşturduğunu düşünmüştür.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 675; ve 367. Rapor, Vaka No. 2977, para. 861.)

Grev durumunda işletmelerin kapanması

977. Bir grev durumunda işletmenin kapatılması, yasada öngörüldüğü gibi, greve katılmayan kişilerin çalışma özgürlüğünün ihlalidir ve işletmenin temel ihtiyaçlarını göz ardı etmektedir (ekipmanın bakımı, kazaların önlenmesi ve işverenlerin ve idari personelin işletmenin tesislerine girme ve faaliyetlerini yürütme hakkı).

(Bkz. 2006 Özeti , para. 676.)

978. Grev hakkının kullanılması ve tesislerin işgal edilmesi, greve gitmeyenlerin çalışma hakkına ve yönetimin kendi tesislerine girme hakkına saygı gösterilmelidir.

(Bkz. 356. Rapor, Vaka No. 2699, para. 1391.)

Genel ilkeler

979. 87 Sayılı Sözleşme ışığında, çalışan örgütleri, yalnızca gönüllü olarak veya adli kanallarla feshedilebilir.

(Bkz. 36 3. Rapor, Vaka No. 2684, para. 564.)

980. Bir ülkedeki sendikal örgütlerin kapatılmasını ve askıya alınmasını içeren bir vakada, Komite, bir ülkeyi kuşatan ekonomik ve sosyal sorunların çözümünün hiçbir durumda sendikal örgütlenmeleri izole etmede ve faaliyetlerini askıya almadaki bulunmadığına dair derin bir inancını ifade etmiştir. Tam tersine, ancak özgür ve bağımsız sendikal örgütlerin gelişmesi ve bu örgütlerle yapılan müzakereler yoluyla, hükümet bu tür sorunlarla başa çıkabilir ve onları çalışanların ve milletin yüksek çıkarlarına uygun biçimde çözebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 677.)

981. Bir sendikanın dağılmasının çalışanların mesleki temsili konusunda içerdiği ciddi sonuçlar göz önüne alındığında, Komite, bu tür eylemlerin sadece son çare olarak alınacak olması halinde ve örgüt için bir bütün olarak daha az ciddi etkiler yaratacak diğer olasılıkları tükettikten sonra çalışma ilişkilerinin çıkarları açısından tercih edilir görüneceğini düşünmüştür.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 678.)

Gönüllü infisah

982. Bir sendikal örgütün infisahı normal biçimde toplanmış, tüm çalışanları kapsayan bir kongre tarafından kararlaştırıldığında, Komite, bu infisahın veya bundan kaynaklanan herhangi bir sonucun, sendikal hakların ihlali sayılmayacağı görüşüne sahip olmuştur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 679;ve 350. Rapor, Vaka No. 2592, para. 1578.)

Eksik üyeler nedeniyle fesih

983. İşyeri sendikası veya mesleki sendika olmasına bağlı olarak, üyeleri 20 veya 40'ın altına düşerse, bir sendikanın feshedilmesini zorunlu tutan bir yasal hüküm, bu tasfiyenin herhangi bir kötü niyetli yorumu önlemek için gereken tüm yasal teminatlarla birlikte uygulanması, başka bir deyişle, mahkemeye başvuru hakkının bulunması koşuluyla kendi başına sendikal hakların kullanılmasının ihlalini oluşturmamaktadır.
(Bkz. 2006 Özeti , para. 680.)

984. Yasaların bir sendika kurmak için asgari 20 kişi bulunmasını gerekli bulduğu ve mahkemenin, bu mesleği yerine getirmek için yasal niteliklere sahip yetersiz sayıda kişi olması nedeniyle, homeopati çalışanları sendikasının feshine karar verdiği bir durumda, Komite, feshin örgütlenme özgürlüğünün ihlali sayılabilecek bir tedbir oluşturmadığını düşünmüştür.
(Bkz. 2006 Özeti , para. 681.)

985. Sendika üyelerinin sayısının en az yasal sayı olan 25'in altına düşmesinin, sendika karşıtı işten çıkarmalar ve tehditlerin bir sonucu olduğuna vardığı bir durumda Komite, hükümetten bunların sendika karşıtı işten çıkarmalar olduğu ve sendika liderlerinin, sendika üyeliğinden geri çekilmelerinin, kanun tarafından hükmedilen cezaların uygulanması için işverenin baskı veya tehditlerinden kaynaklandığı sonucuna varılmasını, işten çıkarılan çalışanların işlerine geri dönmelerini ve feshedilen sendikanın tekrar kurulmasına izin verilmesini talep etmiştir.
(Bkz. 2006 Özeti , para. 682.)

İdari makam tarafından fesih ve askıya alınma

986. İdari makam tarafından alınan fesih veya askıya alma tedbirleri, örgütlenme özgürlüğü ilkelerinin ciddi ihlalini oluşturur.
(Bkz. 2006 Özeti , para. 683; 342. Rapor, Vaka No. 2441, para. 624; 350. Rapor, Vaka No. 2567, para. 1158;ve 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 856.)

987. Sendikal örgütlerin idari feshi, 87 Sayılı Sözleşme'nin 4. Maddesi'nin açıkça ihlalini oluşturmaktadır.
(Bkz. 2006 Özeti , para. 684.)

Kaydın veya sendika statüsünün iptali

988. Komite, bir örgütün kaydının sendikaların kaydından sorumlu merci tarafından iptalinin, idari makamlar tarafından, örgütün faaliyetlerinin askıya alınması veya feshedilmesiyle eşdeğer olduğunu vurgulamıştır.
(Bkz. 2006 Özeti , para. 685;ve 348. Rapor, Vaka No. 2520, para. 1031.)

989. Bir sendikal örgütün tescilinin, bir iç uyuşmazlık nedeniyle idari bir makam tarafından- aslında faaliyetlerinin askıya alınması anlamına gelen - iptal edilmesi örgütlenme özgürlüğü ilkelerinin ve özellikle de 87 No.lu Sözleşmenin çalışan ve işveren örgütlerinin idari makam tarafından fesh edilmelerinin mümkün olmadığına hükmeden 4. maddesinin ciddi bir ihlalidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 686.)

990. Sendika kaydının iptali ancak adli kanallarla mümkün olmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 687; 359. Rapor, Vaka No. 2602, para. 366; ve 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 856.)

991. Kaydın silinmesi tedbirleri, haklı olduğunda dahi, bir kez normal durum tekrar tesis edildiğinde, sendika kayıt başvurusunun kabul edilme ihtimalini dışlamamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 688.)

992. Herhangi bir temyiz hakkı olmaksızın, bakana, bir sendika kaydının iptali için tam takdir yetkisi veren yasalar, örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 689; 359. Rapor, Vaka No. 2602, para. 366; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 842;ve 365. Rapor, Vaka No. 2723, para. 778.)

Yasal tedbirlerle fesih

993. Tescil iptali, haklı olduğunda dahi, normal koşullar bir kere yeniden tesis edilebildiğinde, bir sendika tescil başvurusunun kabul edilmesi olasılığından dışlanmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 688.)

994. Yasal bir hükme göre, mevcut sendikal örgütlerin kaydının iptal edildiğini kaydederek, Komite, çalışanların ve işverenlerin örgütlerinin tüm fesihleri, tek başına savunma haklarını temin edebilen adli makamlar tarafından yerine getirmesi gerektiği kanaatine varmıştır. Komite'nin işaret ettiği bu ilke, olağanüstü hâl süresince böyle fesih tedbirleri alındığında dahi, eşit biçimde uygulanabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 691.)

Fesih nedenleri

995. Bazı liderler veya üyeler tarafından yasa dışı faaliyetlerin yürütüldüğüne dair bir karar nedeniyle birçok çalışanı sendikal örgütlerinden mahrum bırakmak, örgütlenme özgürlüğü ilkelerinin açık ihlalini oluşturmaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 692;ve 344. Rapor, Vaka No. 2169, para. 139.)

996. Sendikanın belirli üyelerinin normal sendikal faaliyetlerin sınırlarının ötesine geçen aşırılıklar gerçekleştirdiği tespit edildiyse, bu kişiler, tüm sendikal hareketin askıya alma ve müteakiben fesih işlemlerini içermeksizin, belirli yasal hükümler altında ve adli yargılama usulleri uyarınca yargılanmış olabilirlerdi.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 693.)

997. Bir sendikal örgütten, sendika statüsünün, kısmen örgütün mali yönetimindeki usulsüzlüklerden dolayı geri alındığı bir vakada, Komite, yetkililer sendikaların sosyal varlıklarına zarar verebilecek düzensizlikler tespit ederlerse, sendikayı tüm eylem olasılıklarından mahrum eden tedbirler kabul etmek yerine, bu usulsüzlüklere dayanarak sorumlu kişilere karşı hukuki yollara başvurmaları gerektiği kanaatine varmıştır.

(Bkz. 151. Rapor, Vaka No. 809, para. 195.)

998. Kalkınma ihtiyaçları, çalışanların sendikal haklarını kullanmalarını engellenmenin yanı sıra, örgütlerin normal faaliyetlerini yerine getirmelerini engelleyerek, bir ülkenin tüm sendikal hareketinin kuraldışı bir yasal durumda tutulmasını haklı göstermemelidir. Dengeli bir ekonomik ve sosyal kalkınma, bu sürece katılabilecek güçlü ve bağımsız örgütlerin varlığını gerektirir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 695.)

999. Bir sendikanın tasfiyesinin çalışanların mesleki temsili için içerdiği çok ciddi sonuçları göz önüne alındığında, Komite, bir federasyon temsilcisinin ülkenin başkanlığına aday olarak gösterilmesinin hiçbir şekilde tüm federasyonun tasfiyesini haklı çıkaramayacağı kanaatine varmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 696.)

1000. Bir sendikanın tasfiye edilmesi aşırı bir önlemdir ve kamusal bir olayın kesintiye uğramasıyla, bir kuruluşun faaliyetlerinin geçici olarak sona ermesiyle veya ulaşımın kesintiye uğramasıyla sonuçlanan gösteri eylemine dayanarak böyle bir eyleme başvurulması, açıkça örgütlenme özgürlüğü ilkelerine uygun değildir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 697.)

1001. Sendika tescilinin iptal edilmesinin çalışanların mesleki temsili konusunda yol açacağı ciddi sonuçlar göz önüne alındığında Komite, şirketin isminin sendika unvanı içerisinde kullanılmasının, sendika tescilinin iptali ile sonuçlanmaması gerektiğini düşünmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 698.)

Adli merciler tarafından müdahale

1002. Komite, bir sendikanın feshinin ancak aşırı düzeyde ciddi durumlarda ortaya çıkabilecek bir tedbir olduğu, bu tür fesihlerin yalnızca savunma haklarının tam

olarak teminat altına alınabileceği bir adli kararın ardından olabileceği kanaatine varmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 699; 348. Rapor, Vaka No. 2520, para. 1031;ve 376. Rapor, Vaka No. 3113, para. 990.)

1003. Sendikal örgütlerin tüzel kişiliğinin askıya alınması sendikal haklar üzerindeki ciddi bir sınırlamayı gösterir ve bu tip meselelerde savunma hakları ancak normal kanun yoluyla tümüyle temin edilebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 700;ve 367. Rapor, Vaka No. 2896, para. 684.)

1004.İdari makamlar tarafından herhangi bir askıya alma veya fesih tedbiri, olağanüstü hâl süresince alındığında, bu fesih veya askıya alma tedbirlerine karşı temyiz hakkını da içeren, normal adli teminatlarla birlikte uygulanmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 701.)

1005.Bir sendikanın tüzel kişiliğini iptal etmek ve sendika fonlarını bloke etmek üzere alınan tedbirler bazı koşullarda haklı olsalar dahi, herhangi bir keyfi karar riskini önlemek için idari değil adli eylemle alınmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 702;ve 363. Rapor, Vaka No. 2602, para. 463.)

1006.Bir mesleki örgütün idari makamlar tarafından askıya alma veya feshetme tabi olamayacağı ilkesi, gerektiği gibi uygulanmalıdır, bu idari kararlar için temyiz hakkı verilmesi hukuken yeterli değildir; bu kararlar hiç temyiz edilmeden, yasal temyiz süresinin dolmasına kadar veya bu kararların adli merci tarafından onaylanmasına kadar geçerli olmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 703;ve 363. Rapor, Vaka No. 2602, para. 463.)

1007.İdari otoriteler tarafından herhangi bir askıya alma veya fesih olanağı yasalardan çıkarılmalıdır veya en azından, idari kararın temyize izin veren makul bir süre boyunca, temyiz durumunda, adli makamın ilgili sendikal örgütler tarafından yapılan itiraz hakkında karar verene dek yürürlüğe girmeyeceğini şart koşmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 704;ve 346. Rapor, Vaka No. 2473, para. 1531.)

1008.Yargıçlar alınan söz konusu idari tedbirlerin alındığı koşulların 87 Sayılı Sözleşmeyle mesleki örgütlere verilen hakların ihlalini oluşturup oluşturmadığına karar vermek için davanın esasıyla ilgilenmelidir. Gerçekte, eğer idari makam sendikanın kaydını yapmak veya iptal etmek için takdir hakkına sahipse, temyiz prosedürünün varlığı yeterli bir teminat gibi görünmemektedir; böyle bir temyize kulak veren yargıçlar yalnızca yasaların doğru biçimde uygulanmasını sağlayabilirler. Aynı sorun bir mesleki örgütün faaliyetinin askıya alınması veya feshedilmesi durumunda da ortaya çıkabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 705; 346. Rapor, Vaka No. 2473, para. 1531;ve 367. Rapor, Vaka No. 2909, para. 696.)

Feshedilen örgütlerin varlıklarının kullanılması

A. Genel ilkeler

1009. Komite, bir örgüt feshedildiğinde, varlıklarına geçici olarak el konulması ve sonunda eski üyeleri arasında dağıtılması veya feshedilen örgütün kuruluş amaçlarını takip eden ve bu amaçları aynı ruhla izleyen örgüt veya örgütleri ifade eden, halefi olan örgüte devredilmesi gerektiği ölçütünü kabul etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 706;ve 358. Rapor, Vaka No. 2733, para. 151.)

1010. Bir sendikanın varlığı son bulduğunda, varlıkları onun yerine geçen örgüte devredilebilir veya kendi kurallarına uygun olarak dağıtılabılır; ancak belirli bir kural olmadığında, varlıklar ilgili çalışanların tasarrufunda olmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 707; 358. Rapor, Vaka No. 2733, para. 151;ve 360. Rapor, Vaka No. 2777, para. 778.)

B. Sendikal çoğulculuk durumuna geçiş

1011. Sendikal tekel durumundan sendikal çoğulculuk durumuna geçişi takiben, sendika varlıklarının çeşitli sendikal örgütler arasında dağıtılması konusunda ilgili olarak, Komite, (gayri menkulleri de içeren) sendika varlıklarının devri veya sendika binalarının Devlet tarafından kullanıma sunulduğu durumda, bu malların yeniden dağıtımının sendikalara, eşit düzeyde, faaliyetlerini fiilen tamamen bağımsız biçimde yerine getirme imkânı garanti edilmesini sağlamayı amaçlaması gerektiği ilkesine verdiği önemi vurgulamıştır. Hükümet ve ilgili tüm sendikal örgütler için, mümkün olan en kısa zamanda, eski sendikal örgütün varlıklarının dağıtımını düzenleyen nihai bir anlaşma yapılması arzu edilecektir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 708; 342. Rapor, Vaka No. 2453, para. 714;ve 358. Rapor, Vaka No. 2733, para. 151.)

1012. Demokratikleşme yaşayan eski bir komünist ülkede sendikal örgütlerin varlıklarının devriyle ilgili olayları incelerken, devletin şu an yerine getirdiği toplumsal görevlerin üstesinden gelebilmesine karşılık gelen varlıkları geri alabilmesi ve tüm sendikal örgütlere, eşit düzeyde, faaliyetlerini fiilen tamamen bağımsız biçimde yerine getirme imkânı garanti edilmesi için, Komite, mümkün olan en kısa zamanda, söz konusu fonların devri sorununu çözmek için bir formül tesis etmek üzere, hükümeti ve ilgili tüm sendikal örgütleri davet etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 709.)

1013. Bir eski komünist ülke sendika varlıklarının devri sorunu, en iyi hükümet ve ilgili sendikalar arasındaki bir anlaşma ile çözülür.

(Bkz. 364. Rapor, Vaka No. 2890, para. 1056.)

Federasyon ve konfederasyonların kuruluşu

1014. 87 Sayılı Sözleşme'nin 2. Maddesi'nde açıklanan çalışanların kendi tercih ettikleri örgütleri kurma ve onlara katılma hakkına sahip olacakları ilkesi, örgütler için kendi başlarına, kendi tercih ettikleri federasyon ve konfederasyonları kurma ve onlara katılma hakkını ifade etmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 710; 344. Rapor, Vaka No. 2467, para. 583; 350. Rapor, Vaka No. 2592, para. 1577; 362. Rapor, Vaka No. 2842, para. 419;ve 367. Rapor, Vaka No. 2949, para. 1217.)

1015. İşçilerin örgütleri, federasyonlar ve konfederasyonlar tarafından tüzel kişiliğin kazanılması, önceki paragrafta atıf yapılan hakkın kullanımını sınırlayabilecek bir karakterdeki koşullara tabi tutulmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 711;ve 367. Rapor, Vaka No. 2949, para. 1217.)

1016. Bir bakanın, genel bir konfederasyonun oluşumu için yapılan başvuruyu, kendi takdirleriyle, onayabilmesi veya reddedebilmesi, örgütlenme özgürlüğü ilkeleleriyle uyumsuzdur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 712.)

1017. Federasyonlar veya konfederasyonlar kurma ihtiyacının hissedilip hissedilmediği sorusu, onların üst örgütleri kurma hakları yasal olarak tanındıktan sonra, yalnızca çalışanlar ve örgütler tarafından belirlenecek bir meseledir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 713;ve 350. Rapor, Vaka No. 2592, para. 1577.)

1018. Daha üst düzeyde örgütler kurabilmeleri için gereken aşırı yükske sayıdaki asgari sendika sayısı, 87 Sayılı Sözleşme'nin 5. Maddesi'yle ve örgütlenme özgürlüğü ilkeleriyle çatışmaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 714.)

1019. Belirli bir yer veya bölgede, farklı faaliyetlerdeki sendikaları veya federasyonları bir araya getirerek federasyonlar ve konfederasyonların kurulmasını engelleyen yasalar, 87 Sayılı Sözleşme'nin 5. Maddesi'yle bağdaşmamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 715; 364. Rapor, Vaka No. 2882, para. 300.)

1020. Bir ülkede yalnızca bir çalışan konfederasyonu bulunabilirdiğinde ve federasyonlar kurabilme hakkı, bu federasyonların kanunda anılan sendikalar tarafından kurulabilmesiyle ve bunun yanında bu yeni birliklerin bakanın rızasıyla onaylanabilmesiyle sınırlı olduğunda, bu 87 Sayılı Sözleşme'nin 5. Maddesi'yle bağdaşmaz.

(Bkz. 2006 Özeti , para 716.)

1021. Farklı meslek ve sektörlerde çalışanların sendikalarının birleştirilmesiyle federasyonlar oluşturma hakkına Komite tarafından önem verilmiştir. Bu vesileyle, Sözleşme ve Tavsiyelerin Uygulanması Uzmanlar Komitesi, kamu görevlilerinin örgütlerinin endüstriyel veya tarımsal örgütlerin federasyon veya konfederasyonlarına katılmalarını yasaklayan ulusal kanun hükümleriyle ilgili olarak, bu hükmü 87 Sayılı Sözleşme'nin 5. Maddesi'yle uzlaştırmamanın zor görüldüğüne işaret etmiştir. Komite, aynı yorumunda, yasalar kamu görevlilerinin örgütlerinin kendi aralarında federasyon oluşturmalarına izin verirken ve ortaya çıkan federasyon, devlet tarafından tanınan tek federasyonken, bu hükümlerin federasyon ve konfederasyonların kuruluşu ve bu üst örgütlere katılım la ilgili olarak Sözleşme'nin 2. Maddesi'ne atıf yapan Sözleşme'nin 6. Maddesi'yle bağdaşmadığını belirtmiştir. Sözleşme'nin bu hükümlerine göre, sendikal örgütler, "kendi istekleriyle, önceden izin almaksızın", federasyonlar veya konfederasyonlar kurma ve onlara katılma hakkına sahip olmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 717.)

1022. Farklı işkollarındaki sendikalar tarafından federasyonlar kurulmasını yasaklayan bir hüküm, çalışanların örgütlerinin 87 Sayılı Sözleşme'nin 5. maddesi 2.e tanınan federasyonlar ve konfederasyonlar kurma hakkının sınırlandırılmasını meydana getirir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 718.)

1023. Federasyonların kuruluşu için yasayla belirlenen şartlar ve özellikle farklı illerde kurulan sendikaların ilk olarak bakandan (reddedilebilir olan) izin almaları şartı, örgütlenme özgürlüğünün, sendikaların kendi tercih ettikleri federasyonları kurma ve onlara katılma hakkını içeren, genel olarak kabul edilen ilkeleriyle bağdaşmamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 719.)

1024. Komite, belirli bir yer veya bölgede ya da bölgesel ya da ulusal düzeyde farklı faaliyetlerin sendikalarını ya da federasyonlarını bir araya getiren federasyon

ve konfederasyonların kurulmasını engelleyen mevzuatın örgütlenme özgürlüğü ilkelerine uygun olmadığını hatırlatmaktadır.

(Bkz. 364. Rapor, Vaka No. 2882, para. 300.)

1025. En çok temsil gücü olan örgütlere verilen öncelikli haklar, federasyonlar kurmak ve onlara üye olmak için onlara bir tekel hakkı vermemelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 721.)

Federasyon ve konfederasyonlara üyelik

1026. Bir çalışan örgütü, ilgili örgütlerin kurallarına bağlı olarak ve herhangi bir ön izin almadan, kendi tercih ettiği federasyon ve konfederasyona katılma hakkına sahip olmalıdır. Bir sendikanın kendi tüzük ve kurallarına uygun olarak, sendikanın üyeliğini kabul edip etmemeye karar vermek federasyonlar ve konfederasyonların kendi görevidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 722; 351. Rapor, Vaka No. 2566, para. 987; 359. Rapor, Vaka No. 2602, para. 365; 363. Rapor, Vaka No. 2602, para. 461; 365. Rapor, Vaka No. 2829, para. 578; 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 857; ve 374. Rapor, Vaka No. 3015, para. 182.)

1027. Konfederasyonun hükümet tarafından yeni üyeler kabul etmeye mecbur edildiği bir vakada, Komite bu tür eylemlerin, yetkililerin bir sendikanın seçimlerinin sonucunu veya eylemlerini, bileşenlerinin kompozisyonuna doğrudan müdahale ederek etkilemesine mahal verebileceği kanaatine varmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 723.)

1028. Tüm çalışanlar, kendi seçtikleri merkezi örgütler aracılığıyla ekonomik ve sosyal çıkarlarını savunmaya ve geliştirmeye serbestçe katılma hakkına sahip olmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 724.)

1029. Kamu görevlilerinin örgütleri, böyle tercih ettikleri takdirde, özel sektördeki çalışanların federasyonlarına ya da konfederasyonlarına, bu federasyon ve konfederasyonların kuralları buna izin veriyorsa, üye olabilmelidirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 725.)

1030. Kamu görevlilerinin örgütlerinin endüstriyel örgütlerin federasyonlarına ve konfederasyonlarına bağlı olmasını yasaklayan herhangi bir hükmün 87 Sayılı Sözleşme'nin 5. Maddesi ile uyumlaştırılması zor görünmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 726.)

1031. Bir hükümetin tarımsal sendikalara, endüstriyel sendikalardan oluşan ulusal işçi sendikaları merkezine üye olmasına izni vermeyi reddetmesi, Sözleşme'nin 5. maddesine aykırıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 727.)

1032. Belirli kişilerin federasyonlara ve konfederasyonlara doğrudan üye olma yasağı, örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırıdır. Üyeliklerine ilişkin kuralların neler olması gerektiğini belirlemek bu örgütlerin kendi işidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 728;ve 346. Rapor, Vaka No. 2477, para. 245.)

1033. İçinde yer aldığı örgütlerin sayısını ve türünü belirlemek bir faaliyet kolundaki federasyonların tüzüklerince yapılır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 729.)

Federasyon ve konfederasyonların hakları

1034. Üyelerinin haklarını daha etkili bir biçimde savunabilmek için, çalışanların ve işverenlerin örgütlerinin özellikle işleyişlerindeki, faaliyetlerindeki ve programlarındaki özgürlükleriyle ilgili ilk derece örgütlerine verilen haklardan yararlanmaları gereken kendi istedikleri federasyonları ve konfederasyonları kurma hakkına sahip olmalıdırlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 730;ve 375. Rapor, Vaka No. 3065ve 3066, para. 476.)

1035. Sendika görevlilerinin seçim koşullarının belirlenmesi, sendika tüzüklerine bırakılmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 731.)

İşçilerin ve işverenlerin uluslararası örgütlerine üyelik

A. Genel ilkeler

1036. Uluslararası sendikal dayanışma her sendikal hareketin asıl hedeflerinden birini meydana getirir ve 87 Sayılı Sözleşme'nin 5. Maddesi'nde belirlenen herhangi bir örgütün, federasyon veya konfederasyonun çalışanların ve işverenlerin uluslararası örgütlerine üye olma hakkına sahip olacakları ilkesinin temelini oluşturur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 732.)

1037. Sendikalar ve konfederasyonlar, siyasi makamların müdahalesi olmaksızın, kendi tercih ettikleri uluslararası federasyonlara veya konfederasyonlara üye olmakta özgür olmalıdırlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 733.)

1038. 87 Sayılı Sözleşme'nin 5. Maddesi sadece – belgenin hazırlık çalışmasında açıkça görüldüğü gibi- çalışanların veya işverenlerin çıkarlarının dayanışmasıyla, ne belirli bir işletmeyle, ne özel bir endüstriyle, ne de ulusal ekonomiyle sınırlı olmayan, ancak tüm uluslararası ekonomiye uzanan bir dayanışmayla birleştiği gerçeğini ifade eder. Bunun yanında, örgütlenme hakkı, Birleşmiş Milletler ve Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından takip edilen prosedürlere uymaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 734.)

1039. Komite, çalışanların örgütlerinin kendi istedikleri herhangi bir uluslararası çalışan örgütüne tamamen özgürce üye olmaları yolunda hiçbir engel çıkarılmaması gereğine verdiği önemi vurgulamıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 735;ve 356. Rapor, Vaka No. 2571, para. 715.)

1040. Komite, bir şikayetçinin çalışanların çalışanların örgütlerinin uluslararası çalışan örgütlerine üye olma hakkı ilkesinin, zımnen uluslararası çalışan örgütlerine üyelikten ayrılma hakkını da içerdiği savında haklılık olabileceğini düşünmüştür.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 736.)

B. Resmi makamlar tarafından müdahale

1041. Bir sendikanın uluslararası üyeliği için hükümet izni alınmasını gerektiren yasalar, sendikaların uluslararası örgütlere özgür ve gönüllü üyeliği ilkesiyle bağdaşmaz.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 737.)

1042. Bir ulusal örgüt, uluslararası bir çalışan örgütüne üye olmak istediğinde, ulusal örgütün başvurusuna eklediği koşullar ve uluslararası örgütle herhangi bir siyasi soruna karşı tavrı üzerinde anlaşılabilir sorusu, yalnızca ilgili örgütlerin kendilerini ilgilendiren meselelerdir; anlaşmazlığın ulusal örgütün uluslararası üyeliği istemesini, sürdürmesini veya üyelikten çekilmesini etkileyebilmesine karşın, bu hükümet müdahalesi için bir temel oluşturmaz.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 738.)

C. Uluslararası üyeliğin sonuçları

1043. Bir uluslararası sendikal örgütün ulusal sendikal örgütlerin kuruluşunda, savunmasında veya gelişiminde sağlayabileceği herhangi bir yardım veya destek, sendikal eğilim ülke içindeki eğilim veya eğilimlere uymadığında dahi, yasal bir sendikal faaliyettir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 739; 348. Rapor, Vaka No. 2254, para. 1309;ve 374. Rapor, Vaka No. 3050, para. 476.)

1044. Herhangi bir dış kaynağın etki veya idaresi altında olduğuna dair kanıtın varlığı durumunda, herhangi bir sendikanın yasaklanmasını sağlayan ve aynı zamanda herhangi bir dış kaynaktan mali yardım veya başka faydalar elde ettiğine dair kanıtın varlığı durumunda, bu mali yardım veya diğer faydalar hükümet tarafından onaylanmadıysa ve hükümet kanalıyla sevk edilmediyse, herhangi bir sendikanın yasaklanmasını sağlayan yasalar, 87 Sayılı Sözleşme'nin 5 Maddesi'ne koyulan ilkelerle bağdaşmaz.

(Bkz. 101. Rapor, Vaka No. 506, para. 414ve 423.)

1045. Bir sendikal örgüte uluslararası üyelikten kaynaklanan avantajların sağlanması yasa ile çelişki içinde olmamalıdır; yani yasa bu üyeliği anlamsız hale getirmemelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 741.)

1046. Bir ulusal örgüt tarafından, üyesi olduğu bir uluslararası çalışan örgütünden mali yardım kabul edilmesini yasaklayan yasalar, çalışanların uluslararası örgütlerine üye olma hakkıyla ilgili ilkeleri ihlal etmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 742;ve 345. Rapor, para. 96.)

1047. Sendikaların, sendikal faaliyetlerinde uluslararası mali yardım almak için, ön izin almaları gerekmemelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 743; 345. Rapor, para. 96; 348. Rapor, Vaka No. 2254, para. 1325(f);ve 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 856.)

1048. Tüm ulusal çalışan ve işveren örgütleri, sırasıyla çalışanların ve işverenlerin uluslararası örgütlerinden, bu örgütlere üye olsunlar ya da olmasınlar, mali yardım alma hakkına sahip olmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 744;ve 36 3. Rapor, Vaka No. 2254, para. 1355.)

1049. İşçilerin ulusal örgütlerinin uluslararası örgütlere üye olma hakkına sahip olması gerektiği ilkesi, bu örgütler için birbirleriyle irtibat kurma ve özellikle sendika yayınlarını değiş tokuş etme hakkını beraberinde getirir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 745.)

1050. İşçilerin uluslararası örgütlerine üye olma hakkı, ulusal sendikaların temsilcileri için üyesi oldukları uluslararası sendikal örgütlerle irtibatın sürdürülmesi, bu örgütlerin faaliyetlerine katılım ve üyeliklerinin sağladığı hizmet ve avantajlardan faydalanma hakkını ifade eder.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 746; 342. Rapor, Vaka No. 2441, para. 619.)

1051. O sendikanın eğilimi, ülkedeki eğilim veya eğilimlere uygun olmasa dahi, ulusal sendikal örgütlerin savunulmasına veya geliştirilmesine yardımcı olmak için

bölgedeki diğer iyi kurulmuş sendikal hareketlerden tavsiye ve destek almak için çabalamak tam meşru bir sendikal faaliyettir ve bu konuda yapılan ziyaretler normal sendikal faaliyetleri temsil etmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 747;ve 344. Rapor, Vaka No. 2365, para. 1442.)

1052. Üye olan ulusal sendikal örgütlere ziyaretler ve onların kongrelerine katılım, uluslararası çalışan örgütleri için yabancıların kabulüyle ilgili ulusal yasaların şartlarına tabi olan normal faaliyetlerdir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 749;ve 357. Rapor, Vaka No. 2722, para. 263.)

1053. İşçilerin ve işverenlerin örgütlerinin liderleri görevlerini yerine getirmek için tahsis edilen, temsil ettikleri kişiler namına faaliyetleri öyle gerektirdiğinde, ülkeyi terk etme hakkını da içeren olanaklardan yararlanmalıdırlar; ayrıca bu temsilcilerin serbest dolaşımı yetkililer tarafından sağlanmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 748.)

1054. Üye olan ulusal sendikal örgütlere ziyaretler ve onların kongrelerine katılım, uluslararası çalışan örgütleri için, yabancıların kabulü hakkındaki ulusal mevzuatın hükümlerine tabi olan normal bir faaliyettir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 750;ve 374. Rapor, Vaka No. 3058, para. 357.)

1055. Sendikacıların ve sendika liderlerinin bir Devletin topraklarına girmeye veya buradaki sendika faaliyetlerine katılmaya yönelik olarak maruz kaldıkları formaliteler nesnel ölçütlere dayanmalı ve sendika karşıtı ayrımcılıktan uzak olmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 751;ve 344. Rapor, Vaka No. 2365, para. 1442.)

1056. Komite yabancılar pasaport (veya vize) verilmesinin reddinin veya daha genel olarak kişilerin ulusal topraklardan dışarı çıkarılması hakkının, devletin egemenliğine ilişkin meseleler olduğunu kabul etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 752.)

1057. Yabancılar vize verilmesinin reddedilmesinin, devlet egemenliğinin kapsamına giren bir mesele olduğunu kabul etmesine karşın, Komite, Hükümet'ten ülkeye girişte uluslararası sendikacılar için gereken formalitelerin sendikacılık karşıtlığından uzak objektif kriterlere dayanmasını sağlamasını talep etmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 753;ve 374. Rapor, Vaka No. 3058, para. 357.)

1058. Sendikacıların uluslararası toplantılarda yer almak için ülkeyi terk etmesinden önce gereken formalitelerin, sendikal örgütlerin temsilcilerini uluslararası sendikal kongrelere gönderme hakkının ihlaline sebep olmaması için, sendika karşıtı ayrımcılıktan uzak objektif kriterlere dayanmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 754.)

1059. Genel olarak, yetkililerin resmi dokümanları, kişilerin çalışan veya işveren örgütlerine üyelikleri gerekçesiyle alıkoymamaları gerekir çünkü bu dokümanlar bazen önemli faaliyetler için, örneğin iş edinmek veya işe devam etmek için, ön koşul olmaktadır. Hatta, bu, kişilerin o örgütte bir mevki sahibi olmaları durumunda, başvurunun reddi, resmi bir toplantıya gitmelerinde olduğu gibi, onların görevlerini yerine getirmelerini engelleyebileceğine göre, çok daha önemlidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 755.)

1060. Sendikal gerekçeler nedeniyle sürgün veya deniz aşırı yolculukların denetimi gibi yaptırımların uygulanması, örgütlenme özgürlüğü ilkelerinin ihlalini oluşturmaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 756.)

1061. Sendikacılar tarafından uluslararası toplantılara katılım, temel bir sendikal haktır ve hükümetler bu nedenle seyahat belgelerine el konulması gibi, çalışan örgütlerinin temsilcilerinin yetkilerini tamamen özgürce ve bağımsızca kullanmalarını engelleyecek herhangi bir tedbirden kaçınmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 757.)

1062. Tüm durumlarda hükümetler kamu düzenini ve ulusal güvenliği temin etmek için zorunlu önlemleri alma hakkına sahiptirler. Bu, bu bakış açısıyla hakkında şüphe duyulması için gerekçeler bulunan kişiler tarafından ülkeye yapılan ziyaretlerin amacının tespit edilmesini de içerir. Yetkililer, her bir özel durumu mümkün olan en hızlı biçimde soruşturmalı ve objektif ölçüt temelinde, kamu düzeni ve güvenliği üzerinde gerçek yansımaları olabilecek durumların bulunup bulunmadığının tespit edilmesi hedeflemelidir. Bu tip durumlarda, yetkililerin yanında liderlerin ve örgütlerin de dahil olduğu, konumlarını açıklığa kavuşturabilecekleri uygun bir müzakere yoluyla anlaşma çabası arzu edilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 759.)

ILO toplantılarına katılım

1063. Komite, doğrudan bir grevden ileri gelen bir olayın sonucu olarak bir sendikacının tutuklanmasının bir çalışan üyenin Yönetim Kurulu'nun bir oturumuna katılımını engelleyen bir sonucu olması gerektiğini kesin olarak reddetmiştir; Komite, ayrıca, muameleler bir kere başladığında, hükümet tarafından, kendi başına harekete geçmesinin mazereti olarak hâkimlerin bağımsızlığına başvurulamayacağı kanaatine varmıştır. Komite, bu nedenle, Anayasa'nın 40. maddesinde ileri sürülen, Yönetim Kurulu üyelerinin görevlerini bağımsız bir biçimde yerine getirmeleri için gerekli olan ayrıcalıklardan ve dokunulmazlıklardan yararlanacakları ilkesine Yönetim Kurulu'nun verdiği öneme dikkat çekmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 760.)

1064. ILO Konferansı'nın herhangi bir organının hiçbir delegesi ve Yönetim Kurulu'nun hiçbir üyesinin görevlerini icra etmekten veya direktiflerini yerine getirmekten hiçbir biçimde alıkonulamaları, men edilememeleri veya caydırılmaları önemlidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 761; 351. Rapor, Vaka No. 2581, para. 1331;ve 354. Rapor, Vaka No. 2581, para. 1102.)

1065. ILO Konferansı'nın bir delegesinin görevlerini yerine getirirken onu engelleyeceği tahmin edilen tedbirleri almaktan kaçınmak ve böyle bir delegenin, bir delege olarak görevlerini kabul etmiş olması ya da delege olmasından kaynaklanan davranışlarından dolayı, hiçbir biçimde ayrımcılıkla karşılaşmaması için nüfuzunu kullanmak ve gerekli önlemleri almak bir hükümetin görevidir; başka gerekçelerle alınan tedbirler, yokluğunda ona karşı ele alınmamalı, dönmesi ve böylece kendini savunacak bir konumda olabilmesi beklenmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 762.)

1066. Yurt dışında bir uluslararası toplantıya katılmak isteyen çalışan temsilcilerinin ülkeyi terk etmek için yetkililerden izin almalarını gerektiren bir hükümet kararı, Yönetim Kurulu üyeliği durumunda, ILO Anayasası'nın 40. Maddesi'nde ileri sürülen ilkelerle bağdaşmaz.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 763.)

1067. Genel olarak, sendikada mevki sahibi görevlilerden birine, ILO tarafından düzenlenen bir danışma toplantısına katılım izni verilmesinin Devlet tarafından reddi, bu ret, ilgili kişinin sendikal faaliyet veya görevlerine dayanmıyorsa, örgütlenme özgürlüğü ilkelerinin ihlalini oluşturmaz.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 764.)

1068. Bir sendikacı olarak ILO tarafından düzenlenen bir sempozyuma katılım, yasal bir sendikal faaliyettir ve hükümet bu nedenle gereken çıkış belgelerini reddetmemelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 765;ve 36 3. Rapor, Vaka No. 2753, para. 482.)

1069. Komite çalışanların ve işverenlerin temsilcilerinin uluslararası çalışan ve işverenlerin örgütlerinin ve ILO'nun toplantılarında hazır bulunmalarını ve onlara katılmalarına verdiği önemi tekrarlamıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 766; 344. Rapor, Vaka No.2476, para. 459; 351. Rapor, Vaka No. 2618, para. 1307, Vaka No. 2581, para. 1331; 354. Rapor, Vaka No. 2581, para. 1102; 362. Rapor, Vaka No. 2812, para. 398;ve 370. Rapor, Vaka No. 2951, para. 193.)

1070. ILO Anayasası'nın 40. Maddesi ile uyumlu olarak Yönetim kurulu üyelerine Örgüte karşı görevlerini tamamen özgürce yerine getirebilmelerine imkân vermek için sağlanan koruma bir yana, bir sendikacı olarak ILO tarafından düzenlenen toplantılara katılmak, temel bir sendikal haktır. Bu nedenle çalışanların ve işverenlerin örgütlerinin temsilcilerinin yetkilerinin tamamen özgürce ve bağımsızca kullanmalarını engelleyecek herhangi bir tedbirden kaçınmak, tüm ILO üyesi Devletlerin hükümetlerinin üzerine düşmektedir. Özellikle, bir hükümet bu amaç için gereken dokümanlara el koymamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 767.)

1071. Komite, çalışan olsun veya işveren olsun, herhangi bir kişinin, uluslararası çalışma konferanslarına temsilci veya danışman olarak, birden fazla katılmasının yasaklanmasının, örgütlenme özgürlüğü ilkesini ve özellikle 87 Sayılı Sözleşme'nin 3. ve 5. Maddelerini ihlal ettiğini düşünmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 768.)

Genel ilkeler

1072. Sendika karşıtı ayrımcılık, sendikaların varlığını tehlikeye atabileceği için, örgütlenme özgürlüğünün en ciddi ihlallerinden biridir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 769; 344. Rapor, Vaka No. 2467, para. 584; 346. Rapor, Vaka No. 2480, para. 437; 348. Rapor, Vaka No. 2538, para. 618, Vaka No. 2517, para. 835 ve Vaka No. 2512, para. 895; 351. Rapor, Vaka No. 2594, para. 1177; 353. Rapor, Vaka No. 2634, para. 1303; 354. Rapor, Vaka No. 2633, para. 719 ve Vaka No. 2594, para. 1080; 359. Rapor, Vaka No. 2752, para. 918; 362. Rapor, Vaka No. 2228, para. 80; 363. Rapor, Vaka No. 2819, para. 534; 364. Rapor, Vaka No. 2855, para. 770, ve Vaka No. 2864, para. 787; 368. Rapor, Vaka No. 2976, para. 845; 370. Rapor, Vaka No. 2926, para. 385; 371. Rapor, Vaka No. 2953, para. 625;ve 372. Rapor, Vaka No. 3025, para. 151.)

1073. Bir işçinin, bir sendikaya üye olmaması veya sendika üyeliğinden feragat etmesi koşuluyla istihdam edilmesini sağlamayı planlayan fiiller, 98 Sayılı Sözleşme'nin 1. maddesinin ihlalini oluşturmaktadır.

(Bkz. 359. Rapor, Vaka No. 2655, para. 311.)

1074. Hiç kimse, geçmişteki veya şimdiki sendika üyeliği veya meşru sendikal faaliyetler nedeniyle istihdamda önyargıya maruz kalmayacaktır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 770; 340. Rapor, Vaka No. 2397, para. 887, Vaka No. 2416, para. 1023 ve Vaka No. 2393, para. 1062; 342. Rapor, Vaka No. 2423, para. 492; 346. Rapor, Vaka No. 2480, para. 437; 349. Rapor, Vaka No. 2546, para. 1217; 351. Rapor, Vaka No. 2566, para. 986; 353. Rapor, Vaka No. 2546, para. 242, Vaka No. 2291, para. 251 ve Vaka No. 2557, para. 840; 357. Rapor, Vaka No. 2736, para. 1262; 363. Rapor, Vaka No. 2760, para. 231;ve 370. Rapor, Vaka No. 3006, para. 751.)

1075. Hiç kimse sendika üyeliği veya yasal sendikal faaliyetleri nedeniyle işten çıkartılamaz veya işinde zarara uğratılamaz ve istihdamla ilgili tüm sendika karşıtı uygulamaları yasaklamak ve cezalandırmak önemlidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 771; 340. Rapor, Vaka No. 2418, para. 811 ve Vaka No. 2351,

para. 1350; 342. Rapor, Vaka No. 2356, para. 364, Vaka No. 2390, para. 563; 344. Rapor, Vaka No. 2456, para. 278, Vaka No. 2479, para. 1051, Vaka No. 2474, para. 1153; 346. Rapor, Vaka No. 2487, para. 928; 348. Rapor, Vaka No. 2356, para. 372, Vaka No. 2526, para. 1046; 349. Rapor, Vaka No. 2498, para. 744; 350. Rapor, Vaka No. 2553, para. 1538; 351. Rapor, Vaka No. 2582, para. 240 ve Vaka No. 2594, para. 1177; 353. Rapor, Vaka No. 2619, para. 582, Vaka No. 2557, para. 840, Vaka No. 2634, para. 1303; 354. Rapor, Vaka No. 2594, para. 1080; 355. Rapor, Vaka No. 2609, para. 864, Vaka No. 2648, para. 960; 356. Rapor, Vaka No. 2663, para. 761; 357. Rapor, Vaka No. 2676, para. 299; 359. Rapor, Vaka No. 2773, para. 301, Vaka No. 2769, para. 482 ve Vaka No. 2752, para. 918; 360. Rapor, Vaka No. 2775, para. 728; 363. Rapor, Vaka No. 2819, para. 537, Vaka No. 2811, para. 658, Vaka No. 2875, para. 693; 370. Rapor, Vaka No. 2985, para. 423; 371. Rapor, Vaka No. 3010, para. 666; 372. Rapor, Vaka No. 2989, para. 316; 374. Rapor, Vaka No. 3052, para. 584; 376. Rapor, Vaka No. 3027, para. 297, Vaka No. 3042, para. 546 ve Vaka No. 3086, para. 783; 377. Rapor, Vaka No. 3104, para. 110; ve 378. Rapor, Vaka No. 3171, para. 488.)

1076. Meşru sendika faaliyeti veya üyeliği nedeniyle hiç kimse istihdama ilişkin ayrımcılığa veya önyargıya maruz bırakılmamalıdır ve bu tür fiillerden sorumlu kişiler cezalandırılmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 772; 344. Rapor, Vaka No. 2481, para. 843; 348. Rapor, Vaka No. 2512, para. 895; 358. Rapor, Vaka No. 2737, para. 640; 359. Rapor, Vaka No. 2754, para. 682 ve Vaka No. 2613, para. 944; 362. Rapor, Vaka No. 2825, para. 1253; 367. Rapor, Vaka No. 2590, para. 69; 370. Rapor, Vaka No. 2714, para. 702; ve 376. Rapor, Vaka No. 3062, para. 580 ve Vaka No. 3016, para. 1035.)

1077. Meşru sendikal faaliyetler nedeniyle hiç kimse istihdamda önyargıya maruz kalmamalı ve sendika karşıtı ayrımcılık vakaları yetkili kurumlar tarafından derhal ve etkin bir şekilde ele alınmalıdır.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 3042, para. 567.)

1078. Sendika karşıtı ayrımcılığa karşı, özellikle işten çıkarmaya karşı yetersiz teminatlar tek bir işletmedeki çalışanlardan oluşan sendikaların fiilen yok olmasına neden olabileceğine göre, tüm örgütlerin liderleri ve sendikaların temsilcileri ve üyeleri için, herhangi bir ayrımcı davranışa karşı daha çok korumanın sağlanmasına yönelik ek önlemler alınmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 773; 359. Rapor, Vaka No. 2752, para. 918; 363. Rapor, Vaka No. 2752, para. 920; ve 378. Rapor, Vaka No. 3171, para. 488.)

1079. Komite, sendika karşıtı ayrımcılığa karşı korumayı düzenleyen iç standartları olan federal devletlerde karar alma ve özellikle de genel uygulama standartlarının mı, söz konusu eyaletin standartlarının mı uygulanabilir olduğunu belirlemenin kendi rolü olmadığını düşünmektedir. Bununla birlikte, federal bir devletin kamu görevlilerine veya çalışanlarına uygulanan usul veya esas kanunlarından ba-

ğimsız olarak, Komite, mevcut iddia edilen sendika karşıtı ayrımcılık önlemlerinin, onaylanmış ILO Sözleşmeleri hükümlerine ve örgütlenme özgürlüğü ilkelerine uygun olup olmadığını incelemek zorundadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 774.)

Korunan işçiler

1080. Sendika karşıtı ayrımcılığa karşı korunma, sendika üyelerine, eski sendika yetkililerine ve mevcut sendika liderlerine eşit biçimde uygulanır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 775.)

1081. Hiç kimse, işinde, o sendika işveren tarafından ilgili çalışanların çoğunluğunu temsil eden sendika olarak tanınmasa dahi, sendika üyeliğinden dolayı zarara uğratılamaz.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 776; 340. Rapor, Vaka No. 2429, para. 1195;ve 378. Rapor, Vaka No. 2673, para. 333.)

1082. Sendika karşıtı ayrımcılık fiillerine karşı koruma, bir işveren, uygulamada, örgütlenme özgürlüğü ve toplu pazarlık haklarından kaçınma aracı olarak alt işverenliğe başvurabiliyorsa, yetersiz görünecektir.

(Bkz. 355. Rapor, Vaka No. 2602, para. 654.)

1083. Komite, iç savaşa yaklaşan koşulların hâkim olduğu bir duruma dikkat çekerek, kamu hizmetleri işletmelerine sabotajı bertaraf etmek amacıyla getirilen özel sınırlamaların hiçbir biçimde sendika karşıtı ayrımcılığa neden olamaması gerektiğini kabul etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 777.)

1084. Komite, 151 Sayılı Sözleşme'nin 8. maddesinin, ilgili tarafların güveninin sağlanması şartıyla, kamu görevlileriyle ilgili uyuşmazlıkların çözümü için usul seçiminde belirli bir esnekliğe izin verdiği dikkat çekmiştir. Komite, kendisi, hem kamu sektöründe hem de özel sektörde sendika karşıtı uygulamalara ilişkin şikâyetlerle ilgili olarak, bu tür şikâyetlerin normal koşullarda hızlı olmasına ek olarak, sadece tarafsız olmakla kalmayıp aynı zamanda da ilgili taraflarca böyle görülen ulusal mekanizma tarafından incelenmesi gerektiğini belirtmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 778)

Ayrımcılık biçimleri

A. Genel ilkeler

1085. İşten çıkarmayla ilgili hükümlerin sendika karşıtı ayrımcılığı işaret ettiği durumlar haricinde, işten çıkarmayla iş sözleşmesinin bozulması sorunu üzerine görüş beyan etmesi için Komite 'ye çağrıda bulunulmaz.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 779; 364. Rapor, Vaka No. 2835, para. 500; 368. Rapor, Vaka No. 2933, para. 274; 370. Rapor, Vaka No. 2950, para. 329, Vaka No. 2993, para. 352;ve 378. Rapor, Vaka No. 3114, para. 190.)

1086. Sendika karşıtı ayrımcılığa karşı korunma, özellikle, sendika üyeliği veya çalışma saatleri dışındaki veya işverenin rızasıyla çalışma saatleri içindeki sendika faaliyetlerine katılım nedeniyle çalışanın işten çıkarılması veya başka bir şekilde önyargıya neden olacak şekilde planlanan fiiller konusunda uygulanmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 780;ve 355. Rapor, Vaka No. 2648, para. 960.)

1087. Sendika karşıtı ayrımcı fiillere karşı korunma, yalnızca işe alma ve işten çıkarmayı değil, aynı zamanda istihdam sırasında herhangi bir ayrımcı tedbiri, özellikle de çalışana yönelik önyargılı nakiller, aşağılama ve diğer eylemleri de kapsamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 781; 349. Rapor, Vaka No. 2580, para. 870, Vaka No. 2546, para. 1217; 351. Rapor, Vaka No. 2566, para. 986; 353. Rapor, Vaka No. 2546, para. 242; 354. Rapor, Vaka No. 2633, para. 719; 356. Rapor, Vaka No. 2681, para. 1034; 362. Rapor, Vaka No. 2825, para. 1258; 372. Rapor, Vaka No. 3025, para. 154; 374. Rapor, Vaka No. 2811, para. 367;ve 376. Rapor, Vaka No. 2892, para. 145.)

1088. Sendika karşıtı ayrımcılığın eylemlerin niteliği değişebilir ve görevden alma, işten çıkarma veya hizmetten çıkarma ile sınırlı değildir, aynı zamanda sendika faaliyetleri sürdüren bir çalışana karşı misillemede yapılan, uzaklaştırma cezası gibi tüm eylemleri de içermektedir.

(Bkz. 371. Rapor, Vaka No. 2228, para. 70.)

B. İşe Alımla ilgili ayrımcılık

1089. İşçiler, özellikle etkisi gizliliğinden kaynaklanan kara listeye alınma durumunda görüldüğü gibi; işten çıkarılmalarının veya işe alınmamlarının gerçek karakterini ispatlamakta fiili güçlüklerle karşılaşmaktadırlar. İşverenler için, potansiyel çalışanlar hakkında bilgi edinmenin önemi ne kadar doğru ise, geçmişte sendikaya üye olan veya sendikal faaliyetlerde bulunan çalışanların kendileri hakkında tutulan bilgilerden haberdar olmaları ve özellikle bilgi yanlışsa ve güvenilir bir kaynaktan elde edilmişse, bunun doğruluğunu tartışabilmeleri için bir şans verilmesi gerektiği

de o kadar doğrudur. Üstelik bu koşullarda, ilgili çalışanlar, işten çıkarılmalarının veya işe alınmamalarının asıl karakterini ispatlama yönünden daha iyi bir konumda bulunacakları için kanuni takibat başlatmaya daha çok eğilimli olacaklardır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 782;ve 348. Rapor, Vaka No. 2445, para. 784.)

1090.Eğer hizmet için tutulurlarsa, Kamu hizmetleri işletmelerdeki bazı çalışanlar için gereken “bağlılık belgesinin” verilmesi veya reddedilmesi amacıyla kanunla kurulan özel komitelerle ilgili olarak Komite, söz konusu özel komitelerin sendika karşıtı ayrımcılığa neden olabilecek bir biçimde kullanılmamasının sağlanmasının arzu edildiğini anımsatmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 783.)

1091. Mevzuat, işçiler “çalışanlar” olarak nitelendirilmeden önce dahi, işe alımda ayrımcılığa karşı itiraz etme imkânına izin vermelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 784;ve 36 3. Rapor, Vaka No. 2768, para. 640.)

1092. Komite, işe alım mülakatları sırasında poligraf testlerinin kullanılmasının sendika karşıtı ayrımcılıklara yol açabileceği korkusunu ifade etmiştir.

(Bkz. 36 3. Rapor, Vaka No. 2768, para. 640.)

C. İstihdam süresince ayrımcılık

1093. Sendika karşıtı nedenlerden dolayı sözleşmenin yenilenmemesi, 98 sayılı Sözleşme'nin 1. maddesi anlamında ön yargılı bir fiil oluşturmaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 785; 350. Rapor, Vaka No. 2602, para. 671; 355. Rapor, Vaka No. 2602, para. 654; 360. Rapor, Vaka No. 2775, para. 739; 367. Rapor, Vaka No. 2836, para. 60;ve 37 3. Rapor, Vaka No. 2995, para. 207.)

1094. Bazı durumlarda, belirli süreli sözleşmelerin birkaç yıl için yenilenmesi, sendikal hakların kullanımını etkileyebilir.

(Bkz. 368. Rapor, Vaka No. 2884, para. 213; 371. Rapor, Vaka No. 2998, para. 731;ve 37 3. Rapor, Vaka No. 2995, para. 208.)

1095. Bazı durumlarda, çalışanların belirli süreli sözleşmelerin birkaç yıl için tekrarlanan yenilemeleri ile istihdam edilmeleri, sendikal hakların kullanılmasına engel olabilir.

(Bkz. 374. Rapor, Vaka No. 2946, para. 250, Vaka No. 2998, para. 719; 375. Rapor, Vaka No. 3065ve 3066, para. 481;ve 377. Rapor, Vaka No. 3064, para. 213.)

1096. Belirli süreli sözleşmeler, bilinçli olarak, sendika karşıtı amaçlar için kullanılmamalıdır.

(Bkz. 374. Rapor, Vaka No. 2998, para. 719; 375. Rapor, Vaka No. 3065ve 3066, para. 481;ve 377. Rapor, Vaka No. 3064, para. 213.)

1097. Komite, hükümeti, en çok temsil edilen çalışan ve işveren örgütleriyle birlikte, geleneksel olmayan ihracat sektöründeki kısa süreli geçici sözleşmelerin sistematik olarak kullanılmasının pratikte sendikal hakların kullanımı önünde bir engel haline gelmemesini sağlayacak bir yol aramaya davet etmiştir.

(Bkz. 357. Rapor, Vaka No. 2675, para. 874;ve 375. Rapor, Vaka No. 3065ve 3066, para. 481.)

1098. Sendika üyeliği ya da meşru sendikal faaliyetleri nedeniyle çalışanlara karşı yürütülen taciz ve sindirme eylemleri, çalışanlara işlerinde çok önemli zararlar vermemesine rağmen, onları kendi seçtikleri örgütlere katılmaktan vazgeçirerek, örgütlenme haklarını ihlal edebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 786; 346. Rapor, Vaka No. 2508, para. 1181; 348. Rapor, Vaka No. 2494, para. 963; 359. Rapor, Vaka No. 2752, para. 919; 360. Rapor, Vaka No. 2775, para. 730; 36 3. Rapor, Vaka No. 2752, para. 920; 37 3. Rapor, Vaka No. 3035, para. 379;ve 378. Rapor, Vaka No. 3142, para. 129.)

1099. Sendika üyesi olmayan personele ikramiye verilmesi - sendika dışındaki tüm çalışanlar için olmadığında dahi - ve toplu çatışma dönemlerinde sendika üyesi olan tüm çalışanlarıbu tür ikramiyelerden hariç tutmak, 98 sayılı Sözleşmeye aykırı bir sendika karşıtı ayrımcılık eylemi teşkil etmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 787; 359. Rapor, Vaka No. 2752, para. 919;ve 36 3. Rapor, Vaka No. 2752, para. 920.)

1100. Bir çalışan örgütünün üyelerinin doğrudan tehdidi ve sindirilmesi ve onları fesih tehdidi altında örgütle bağlarını koparmaya zorlamak, bu çalışanların örgütlenme özgürlüğü haklarının reddedilmesi anlamına gelmektedir.

(Bkz. 377. Rapor, Vaka No. 3100, para. 376.)

1101. 98 Sayılı Sözleşme ve sendika karşıtı ayrımcılığa karşı korumaya ilişkin ilkeler uyarınca hükümetin yükümlülükleri, yalnızca (alt düzeye indirme, işten çıkarma, sık sık nakletme vb. gibi) doğrudan ayrımcılık fiillerini içermemekte, sendikalı çalışanları ihmalin sonucu olabilecek daha kurnaz saldırılara karşı korumayı da kapsamaktadır. Bu hususta, mal sahibinin değişimi çalışanları toplu pazarlık hakkından alıkoyamaz veya sendikaları çalışanları ve onların örgütlerini doğrudan ya da dolaylı olarak tehdit edemez.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 788; 348. Rapor, Vaka No. 2494, para. 963;ve 364. Rapor, Vaka No. 2823, para. 483.)

1102. Komite, yeterli gerekçe olmaksızın, sendika yetkililerine yönelik idari takibat başlatmanın sendika yetkilileri üzerinde korkutucu bir etkisi olabileceğine dikkat çekmiştir.

(Bkz. 37 3. Rapor, Vaka No. 3000, para. 138.)

1103. Çalışanların sendika üyeliği veya faaliyetleri ile ilgisi olmayan nedenlerden dolayı nakli, 98 sayılı Sözleşme'nin 1. maddesi kapsamına girmemektedir.

(Bkz. 358. Rapor, Vaka No. 2661, para. 793.)

D. Ayrımcı işten çıkarma

1104. Bir örgüte üyelikleri veya sendikal faaliyetleri nedenleriyle çalışanların *işten çıkarılmaları*, örgütlenme özgürlüğü ilkelerini ihlal eder.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 789; 340. Rapor, Vaka No. 2241, para. 827, Vaka No. 2400, para. 1228; 362. Rapor, Vaka No. 2815, para. 1381; 365. Rapor, Vaka No. 2815, para. 1277;ve 370. Rapor, Vaka No. 2969, para. 525.)

1105. Taşeronlaşmayla birlikte sendika yöneticilerinin işten çıkarılması, hiç kimşenin işinde, sendika üyeliğinden veya faaliyetlerinden dolayı zarara uğratılmayacağı ilkesinin ihlalini oluşturmaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 790; 350. Rapor, Vaka No. 2602, para. 671; 362. Rapor, Vaka No. 2815, para. 1381;ve 365. Rapor, Vaka No. 2815, para. 1277.)

1106. İşverenlerin uygulamada, gerekçesiz işten çıkarma durumları için kanunla belirlenen tazminatı ödemeleri şartıyla herhangi bir çalışana işten çıkarabildikleri durumlarda, eğer gerçek neden çalışanın sendikal üyeliği veya faaliyetleri ise, kanun tarafından 98 Sayılı Sözleşme'de düzenlendiği gibi, sendika karşıtı ayrımcılık fiillerine karşı yeterli koruma sağlanmış görünmemektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 791; 342. Rapor, Vaka No. 2376, para. 106, Vaka No. 2262, para. 233; 34 3. Rapor, Vaka No. 2443, para. 315, Vaka No. 2265, para. 1143; 344. Rapor, Vaka No. 2474, para. 1154; 350. Rapor, Vaka No. 2252, para. 172; 355. Rapor, Vaka No. 2613, para. 930; 356. Rapor, Vaka No. 2663, para. 761; 358. Rapor, Vaka No. 2737, para. 639; 359. Rapor, Vaka No. 2754, para. 682; ve 372. Rapor, Vaka No. 2684, para. 278.)

1107. Sendika karşıtı işten çıkarma durumlarında, yeni kurulmuş işletme düzeyindeki sendikaların, eğer tüm liderleri ve üyeliklerinin büyük bir bölümü işten çıkarıldıysa, onların varlığını bile tehdit eden olumsuz sonuçlardan müzdarip olmaları muhtemeldir.

(Bkz. 350. Rapor, Vaka No. 2252, para. 172.)

1108. Kamu hizmetlilerinin “*serbest atama ve görevden alınma*” koşullarında istihdam edildiği durumlarda, kamu çalışanlarını memuriyetten serbestçe çıkarma hakkının kullanılması, hiçbir zaman, bu tedbirlerden etkilenebilecek kişilerin sendikal görevleri veya faaliyetlerinden kaynaklanmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 792; 370. Rapor, Vaka No. 2926, para. 385;ve 376. Rapor, Vaka No. 3051, para. 691.)

1109. Yalnızca işten çıkarma değil, aynı zamanda zorunlu emeklilik de yasal sendikal faaliyetlerin sonucu olarak dayatıldığında, hiç kimsenin sendikal üyelik ve faaliyetleri nedeniyle işinde zarar uğratılmaması gerektiği ilkesine aykırı olacaktır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 793; 357. Rapor, Vaka No. 2722, para. 259; 372. Rapor, Vaka No. 3025, para. 154;ve 378. Rapor, Vaka No. 3171, para. 488.)

1110. Bazı durumlarda, Komite, bölüm başkanlarının grevden hemen sonra, hizmet kayıtlarına dayanarak, sadece birtakım grevcilerin değil aynı zamanda sendika komitelerinin üyelerinin de işten çıkarılmasını emreden disiplin kurullarının toplanmasına karar vermesi gerekmesini sendikal faaliyet ile ilgili olmayan bir tesadüf olarak kabul etmeyi güç bulmuştur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 794;ve 372. Rapor, Vaka No. 3018, para. 494.)

1111. Ekonomik zorunluluğa dayalı işten çıkarma bahanesiyle, sendika karşıtı ayrımcı fiillere izin verilmemelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 795; 360. Rapor, Vaka No. 2775, para. 728; 362. Rapor, Vaka No. 2815, para. 1382;ve 365. Rapor, Vaka No. 2815, para. 1277.)

1112. Personel azaltma programlarının uygulanması, sendika karşıtı ayrımcılık eylemlerini yürütmek için kullanılmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 796; 346. Rapor, Vaka No. 2488, para. 1359; 351. Rapor, Vaka No. 2573, para. 467; 359. Rapor, Vaka No. 2760, para. 1165;ve 377. Rapor, Vaka No. 3017, para. 265.)

1113. Kurumsal bir yeniden yapılandırma, sendikal çalışanları ve örgütlerini doğrudan veya dolaylı olarak tehdit etmemelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 797; 359. Rapor, Vaka No. 2760, para. 1165; 362. Rapor, Vaka No. 2228, para. 80, Vaka No. 2815, para. 1382;ve 365. Rapor, Vaka No. 2815, para. 1277.)

1114. Yeniden yapılanma programlarıyla ilgili iddialar hakkında karar bildirmek, toplu işten çıkarmaları kapsasa dahi, sendika karşıtı ayrımcılık ya da müdahale eylemlerine sebebiyet vermedikçe, Komite'nin görev alanı içinde değildir.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 3051, para. 690.)

1115. Bir şirketin tasfiyesi ve şirketin faaliyette bulunduğu tüzel kişiliğin varlığının sona ermesi, ne sendika karşıtı ayrımcılık için bir bahane olarak kullanılmalı ne de yetkili makamların eğer bu tür uygulamaların gerçekleştiği görünüyorsa, bu tür yasadışı eylemleri onaylamak ve etkilenen çalışanların zararlarının usulüne uygun olarak tazmin edilmesini sağlamak için, sendika karşıtı ayrımcı fiillerin bulunup bulunmadığına karar vermesine engel olmalıdır.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 3027, para. 297.)

1116. Komitenin görüşüne göre, işten çıkarma izni için iki taraflı konuşmalar ve idari prosedür, halen yürürlükteki yasalar bir işverenin yalnızca “çalışma ilişkilerinde uyum eksikliğine” başvurarak, sadece örgütlenme özgürlüğü ilkeleri uyarınca bir temel hakkı kullanmak isteyen çalışanları işten çıkarmasını meşrulaştırmasına izin veriyorken, çalışanlara, sendika karşıtı ayrımcılık fiillerine karşı yeterli koruma sağlamamaktadır.

(Bkz. 259. Rapor, Vaka No. 1756, para. 414.)

Sendika yöneticileri ve temsilcileri

A.Genel ilkeler

1117. Örgütlenme özgürlüğünün temel ilkelerinden biri, çalışanların, işten çıkarma, alt düzeye indirme, nakil ve diğer önyargılı tedbirler gibi, çalışmalarına ilişkin tüm sendika karşıtı ayrımcılık fiillerine karşı yeterli korumadan yararlanmaları gerektiğidir. Bu koruma özellikle, sendika yöneticiliği durumunda, sendikal görevlerini tamamen bağımsız bir biçimde yerine getirebilmeleri için arzu edilir, sendikadan aldıkları vekâletten dolayı zarar görmeyecekleri temin edilmelidir. Komite, sendika yöneticileri için böyle bir korumanın güvence altına alınmasının aynı zamanda çalışanların örgütlerinin temsilcilerini tamamen özgürce seçme hakkına sahip olacakları temel ilkesine yürürlük kazandırmak için de gerekli olduğunu düşünmüştür.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 799; 340. Rapor, Vaka No. 2439, para. 367 ve Vaka No. 2416, para. 1023; 342. Rapor, Vaka No. 2262, para. 231, Vaka No. 2450, para. 429, Vaka No. 2441, para. 619; 34 3. Rapor, Vaka No. 2402, para. 26 ve Vaka No. 2451, para. 925; 344. Rapor, Vaka No. 2471, para. 892, Vaka No. 2474, para. 1153 ve Vaka No. 2466, para. 1331; 346. Rapor, Vaka No. 2500, para. 331; 348. Rapor, Vaka No. 2153, para. 24, Vaka No. 2433, para. 49, Vaka No. 2262, para. 229, Vaka No. 2517, para. 835, Vaka No. 2512, para. 895 ve Vaka No. 2526, para. 1046; 349. Rapor, Vaka No. 2590, para. 1107; 350. Rapor, Vaka No. 2433, para. 30; 351. Rapor, Vaka No. 2433, para. 20 ve Vaka No. 2607, para. 587; 35 3. Rapor, Vaka No. 2441, para. 118 ve Vaka No. 2619, para. 579; 354. Rapor, Vaka No. 2633, para. 719; 355. Rapor, Vaka No. 2613, para. 930, Vaka No. 2661, para. 1065; 356. Rapor, Vaka No. 2663, para. 761 ve Vaka No. 2601, para. 1019; 357. Rapor, Vaka No. 2722, para. 259, Vaka No. 2703, para. 1009, Vaka No. 2748, para. 1067, Vaka No. 2714, para. 1117 ve Vaka No. 2736, para. 1262; 358. Rapor, Vaka No. 2723, para. 551, Vaka No. 2737, para. 635 ve Vaka No. 2715, para. 906; 359. Rapor, Vaka No. 2783, para. 337 ve Vaka No. 2754, para. 678; 360. Rapor, Vaka No. 2790, para. 420, Vaka No. 2775, para. 729; 362. Rapor, Vaka No. 2808, para. 355, Vaka No. 2796, para. 533, Vaka No. 2723 , para. 832, Vaka No. 2815, para. 1371; 36 3. Rapor, Vaka No. 2811, para. 656 ve Vaka No. 2892, para. 1155; 365. Rapor, Vaka No. 2829, para. 580; 367. Rapor, Vaka No. 2896, para. 683, Vaka No. 2925, para. 1139 ve Vaka No. 2892, para. 1238; 368. Rapor, Vaka No. 2914, para. 407; 371. Rapor, Vaka No. 2752, para. 86 ve Vaka No. 2925, para. 920; 372. Rapor, Vaka No. 3025, para. 154; 376. Rapor, Vaka No. 2892, para. 145, Vaka No. 3076, para. 746, Vaka No. 3067, para. 952 ve Vaka No. 2994, para. 1004; 377. Rapor, Vaka No. 3100, para. 375;ve 378. Rapor, Vaka No. 2994, para. 771.)

1118. Komite, 1971 yılında Uluslararası Çalışma Konferansı tarafından kabul edilen, işletmedeki çalışan temsilcilerinin, çalışanların temsilcileri olarak statü veya faaliyetlerine veya sendika üyeliklerine ya da mevcut yasalara, toplu sözleşmelere veya diğer müştereken kabul edilmiş anlaşmalara olabildiğince uygun olarak gerçekleştirildikleri sendika faaliyetlerine katılıma dayanan, işten çıkarmayı da içeren, onlara yönelik herhangi bir önyargılı fiile karşı etkin korumadan yararlanmaları gerektiğini açıkça saptayan işletmedeki çalışan temsilcilerine sağlanan koruma ve olanaklarla ilgili 135 Sayılı Sözleşme'ye ve 143 Sayılı Tavsiye'ye dikkat çekmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 800; 34 3. Rapor, Vaka No. 2426, para. 281; 354. Rapor, Vaka No. 2382, para. 34, Vaka No. 2633, para. 719; 362. Rapor, Vaka No. 2808, para. 355; 371. Rapor, Vaka No. 2925, para. 911; 374. Rapor, Vaka No. 3024, para. 556;ve 377. Rapor, Vaka No. 3140, para. 392.)

1119. Bir çalışanın veya sendika yöneticisinin sendikal faaliyetleri sebebiyle önyargıdan zarar görmemesi gerektiği ilkesi, sendikada bir mevki sahibi olan kişiye, işten çıkarmaya karşı, şartlara bağlı olmaksızın dokunulmazlık verilmesini ifade etmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 801; 360. Rapor, Vaka No. 2775, para. 729;ve 370. Rapor, Vaka No. 2969, para. 525.)

1120. Sendikada bir mevki sahibi olan kişilerin kasti olarak sık sık transfer edilmesi politikası, sendikal faaliyetlerin etkinliğine ciddi bir zarar verebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 802; 340. Rapor, Vaka No. 2429, para. 1195; 356. Rapor, Vaka No. 2673, para. 791; 359. Rapor, Vaka No. 2754, para. 678; 362. Rapor, Vaka No. 2825, para. 1258;ve 370. Rapor, Vaka No. 2595, para. 37.)

B. Kara listeler

1121. Sendika liderlerinin “kara listeye alınmasını” içeren bütün uygulamalar, sendikal hakların özgür kullanımına ciddi bir tehdit oluşturmaktadır ve hükümetlerin böyle uygulamalarla mücadele etmek için sıkı önlemler almaları gerekmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 803; 34 3. Rapor, Vaka No. 2355, para. 477; 346. Rapor, Vaka No. 2318, para. 391 ve Vaka No. 2488, para. 1355; 348. Rapor, Vaka No. 2355, para. 311; 359. Rapor, Vaka No. 2609, para. 639; 360. Rapor, Vaka No. 2745, para. 1066; 364. Rapor, Vaka No. 2745, para. 997; 368. Rapor, Vaka No. 2609, para. 493; 370. Rapor, Vaka No. 2745, para. 674; 371. Rapor, Vaka No. 2908, para. 290, Vaka No. 3010, para. 666; 377. Rapor, Vaka No. 2882, para. 196;ve 378. Rapor, Vaka No. 3119, para. 670.)

C. Sendika liderlerinin işten çıkarılması

1122. Komite, sendika yöneticilerini korumanın bir yolunun bu yöneticilerin, elbette, görevi kötüye kullanma haricinde, görevleri süresince veya daha sonraki belirli bir süre işten çıkartılamamaları olduğuna işaret etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 803; 34 3. Rapor, Vaka No. 2355, para. 477; 346. Rapor,

Vaka No. 2318, para. 391 ve Vaka No. 2488, para. 1355; 348. Rapor, Vaka No. 2355, para. 311; 359. Rapor, Vaka No. 2609, para. 639; 360. Rapor, Vaka No. 2745, para. 1066; 364. Rapor, Vaka No. 2745, para. 997; 368. Rapor, Vaka No. 2609, para. 493; 370. Rapor, Vaka No. 2745, para. 674; 371. Rapor, Vaka No. 2908, para. 290, Vaka No. 3010, para. 666; 377. Rapor, Vaka No. 2882, para. 196; ve 378. Rapor, Vaka No. 3119, para. 670.)

1123. Sendikacıların örneğin çalışan eğitimi kursuna katılmak için, işverenin izni olmaksızın, işe devamsızlık nedeniyle işten çıkartılması, tek başına örgütlenme özgülüğünün ihlalini oluşturur gibi görünmemektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 805;ve 344. Rapor, Vaka No. 2339, para. 78.)

1124. Komite, çalışma günü olmayan bir günde çalışılmamasının sendika liderlerinin görevden alınmasına yol açan bir iş disiplini ihlali olarak görülmesini kabul edemez.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 806.)

1125. Sendika yöneticilerinin gerekçe bildirimini olmadan işten çıkarılabildiği bir durumda, Komite hükümetten sendika karşıtı ayrımcılık fiillerinin cezalandırılması amacıyla önlemler almasını ve böyle fiillerin mağdurları için temyiz işlemlerinin geçerli olmasını talep etmiştir

(Bkz. 2006 Özeti , para. 807; 356. Rapor, Vaka No. 2663, para. 761; 372. Rapor, Vaka No. 2684, para. 278;ve 375. Rapor, Vaka No. 3059, para. 664.)

1126. Yalnızca uyuşmazlık hallerinin bir listesini sunduğu için, bir sendika görevlisini işten çıkarmak mümkün olmamalıdır; bu son derecede ciddi bir ayrımcılık fiili oluşturur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 808; 348. Rapor, Vaka No. 2538, para. 618; 364. Rapor, Vaka No. 2855, para. 770; 368. Rapor, Vaka No. 2914, para. 407;ve 378. Rapor, Vaka No. 3095, para. 800.)

1127. Bir sendika başkanının bir işverenin önerisine ilişkin tavsiyesi toplu pazarlık bağlamında meşru bir fiildir ve meşru bir sendikal faaliyet olarak korunmalıdır.

(Bkz. 342. Rapor, Vaka No. 2441, para. 618.)

1128. Bir mahkemenin bulgularına göre, sendika yöneticilerinin işten çıkarılmalarının temel nedenlerinden biri, çalışma saatleri içinde bazı sendikal faaliyetler gerçekleştirilmesi ve işyerindeki konumunu, başka bir çalışan üzerinde uygunsuz baskı uygulamak için kullanması- tüm bunları işverenin rızası olmaksızın yapmasıdır. Komite, sendikal faaliyetler bu biçimde yerine getirildiğinde, ilgili kişi için 98 Sayılı Sözleşme'nin korumasına başvurmanın veya işten çıkarma durumunda kişinin yasal sendikal haklarının ihlal edildiğini ileri sürmenin mümkün olmadığını düşünmüştür.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 809.)

1129. Bir sendika liderinin işten çıkarıldığı ve ardından birkaç gün sonra işe geri alındığı bir durumda, Komite, sendika liderlerinin sendikal üyelik veya faaliyetler nedeniyle işten çıkarılmasının 98 Sayılı Sözleşme'nin 1 Maddesi'ne aykırı olduğuna ve sendikal görevlerini özgürce yerine getirmeleri engellemeyi amaçlayan yıldırma varlığına işaret etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 810; 359. Rapor, Vaka No. 2769, para. 482;ve 36 3. Rapor, Vaka No. 2752, para. 919.)

1130. Sendika görevlilerinin sendikal görev ya da faaliyetlerinden dolayı işten çıkarılmaları, daha sonra yeniden görevlendirilseler dahi, 98 sayılı Sözleşmenin 1. Maddesine aykırıdır ve işten çıkarmanın kanıtlandığı durumlarda, sendikal işlevlerin yerine getirilmesini önlemek üzere tehdit anlamına gelmektedir.

(Bkz. 348. Rapor, Vaka No. 2527, para. 1106.)

1131. Özellikle bir işyerinde sendikalaşmanın ilk aşamalarında, sendika temsilcilerinin işten çıkarılması, yalnızca çalışanları temsilcilerinden yoksun bırakmakla kalmayıp, aynı zamanda sendika işlevlerini üstlenmeyi veya yalnızca sendikaya üye olmayı planlayan diğer çalışanlar üzerinde korkutucu bir etki yaratarak örgütlenme hakkının kullanılmasına yönelik yeni girişimlerden ciddi şekilde ödün verilmesine yol açabilir.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 3086, para. 783.)

1132. İşten çıkarma gerekçeleriyle ilgili olarak, sendika yöneticilerinin faaliyetleri, bilhassa iş uyuşmazlıkları ve grev durumlarında, gerilimli ve zor olabilecek özel şartlar bağlamında düşünülmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 811; 350. Rapor, Vaka No. 2252, para. 171;ve 356. Rapor, Vaka No. 2652, para. 1215.)

1133. Çok sayıda sendika liderinin ve diğer sendikacıların işten çıkarıldığı vakalarda, Komite, alınan tedbirler için doğru gerekçeleri tespit etmek amacıyla hükümetlerin soruşturma yapmalarının özellikle arzu edileceği kanaatine varmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 812;ve 346. Rapor, Vaka No. 2488, para. 1359.)

Hızlı ve etkin koruma ihtiyacı

1134. Yasalar, 98 Sayılı Sözleşme'nin 1. Maddesi'nin etkin biçimde uygulanmasını sağlamak için sendika karşıtı ayrımcılık davranışlarına karşı tazminat ve cezaları açıkça göstermelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 813; 34 3. Rapor, Vaka No. 2443, para. 315 ve Vaka No. 2265, para. 1141; 344. Rapor, Vaka No. 2467, para. 584; 348. Rapor, Vaka No. 2512, para. 899; 351. Rapor, Vaka No. 2607, para. 589;ve 356. Rapor, Vaka No. 2663, para. 761.)

1135. Bir hükümet örgütlenme hakkının uygun tedbirlerle temin edilmesinin sağlamayı taahhüt ettiğinde, bunun etkin olması için, gerektiğinde, çalışanların işlerinde sendika karşıtı ayrımcılığa karşı korunmalarını içeren tedbirlerle birlikte uygulanmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 814; 348. Rapor, Vaka No. 2494, para. 964; 35 3. Rapor, Vaka No. 2634, para. 1306; 358. Rapor, Vaka No. 2737, para. 640;ve 359. Rapor, Vaka No. 2754, para. 682.)

1136. 98 Sayılı Sözleşme'ye uygun olarak, bir hükümet gerekli olduğu zaman çalışanların etkin olarak korunmasını sağlayacak önlemleri almalıdır; yani yetkililer, çalışanların istihdamıyla ilgili olarak sendika karşıtı ayrımcılığı tahrik edecek ya da bunu amaç olarak benimseyen her türlü eylemden sakınmalıdırlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 815.)

1137. Sendika karşıtı ayrımcılığa karşı koruma gerçekten sağlandığı sürece, çalışanları bu tür uygulamalara karşı korumak için kabul edilen yöntemler bir devletten diğerine değişiklik gösterebilir, fakat eğer ayrımcılık varsa, ilgili hükümet, ayrımcılığı önlemek için normalde kullanılan yöntemlere bakmaksızın gerekli tüm önlemleri almalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 816; 348. Rapor, Vaka No. 2512, para. 896;ve 354. Rapor, Vaka No. 2633, para. 720.)

1138. Hükümet, tüm sendika karşıtı ayrımcılık fiillerini önlemekle yükümlüdür ve sendika karşıtı ayrımcılık şikâyetlerinin çabuk, tarafsız ve ilgili taraflar tarafından böyle olduğu düşünülmesi gereken ulusal yasal muameleler çerçevesinde incelenmesini sağlamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 817; 340. Rapor, Vaka No.2395, para. 180, Vaka No. 2439, para. 367 ve Vaka No. 2397, para. 887; 34 3. Rapor, Vaka No. 2451, para. 925; 344. Rapor, Vaka No.2395, para. 191 ve Vaka No. 2468, para. 436; 346. Rapor, Vaka No. 2508, para. 1181; 348. Rapor, Vaka No. 2153, para. 24 ve Vaka No. 2512, para. 899; 350. Rapor, Vaka No. 2488, para. 202, Vaka No. 2362, para. 422, Vaka No. 2560, para. 568 ve Vaka No. 2592, para. 1583; 351. Rapor, Vaka No. 2295, para. 869; 35 3. Rapor, Vaka No. 2488, para. 233; 354. Rapor, Vaka No. 2229, para. 179 ve Vaka No. 2633, para. 720; 355. Rapor, Vaka No. 2655, para. 353 ve Vaka No. 2685, para. 908; 358. Rapor, Vaka No. 2723, para. 553; 359. Rapor, Vaka No. 2655, para. 313; 360. Rapor, Vaka No. 2745, para. 1060; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 832; 364. Rapor, Vaka No. 2855, para. 770, Vaka No. 2864, para. 787 ve Vaka No. 2745, para. 989; 368. Rapor, Vaka No. 2976, para. 845; 370. Rapor, Vaka No. 2745, para. 669; 371. Rapor, Vaka No. 2925, para. 924; 372. Rapor, Vaka No. 2967, para. 306; 374. Rapor, Vaka No. 2882, para. 88, Vaka No. 2960, para. 267 ve Vaka No. 2811, para. 369; 375. Rapor, Vaka No. 2962, para. 349; 377. Rapor, Vaka No. 2889, para. 416; 378. Rapor, Vaka No. 3171, para. 492.)

1139. Sendika karşıtı ayrımcılıkla ilgili davalar süratle incelenmelidir, böylece gerekli hukuki çözümler gerçekten etkili olabilir, bu tip davalarının işleyişinde aşırı bir gecikme ilgili kişilerin sendikal haklarına yönelik ciddi bir saldırı oluşturmaktadır.

(Bkz. 367. Rapor, Vaka No. 2925, para. 1139.)

1140. Ulusal yasalarda yer alan, sendika karşıtı ayrımcılık fiillerini yasaklayan yasalar, onlara, bu fiillere karşı etkin koruma sağlayan muameleler eşlik etmediği sürece yetersizdir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 818; 340. Rapor, Vaka No.2395, para. 180; 344. Rapor, Vaka No.2395, para. 191; 348. Rapor, Vaka No. 2472, para. 940 ve Vaka No. 2494, para. 964; 351. Rapor, Vaka No. 2295, para. 869; 35 3. Rapor, Vaka No. 2336, para. 115 ve Vaka No. 2488, para. 233; 358. Rapor, Vaka No. 2737, para. 640; 359. Rapor, Vaka No. 2754, para. 682; 360. Rapor, Vaka No. 2775, para. 741; 362. Rapor, Vaka No. 2815, para. 1383; 365. Rapor, Vaka No. 2815, para. 1277 ve Vaka No. 2758, para. 1398; 376. Rapor, Vaka No. 3040, para. 485; 378. Rapor, Vaka No. 3171, para. 492.)

1141. Bir çalışan için kurbanı olduğu bir sendika karşıtı fiilin ispatını sağlamak imkânsız değilse de çoğu zaman zordur. Bu, örgütlenme hakkına saygı gösterilmesini sağlamak için gerekli olduğunda, ulusal koşullara uygun mekanizmanın tesis edileceğini öngören 98 Sayılı Sözleşme'nin 3. Maddesi'nin tüm önemini göstermektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 819;ve 36 3. Rapor, Vaka No. 2655, para. 385.)

1142. Örgütlenme özgürlüğü ilkelerine uyum açıkça sendikal faaliyetleri nedeniyle haksız biçimde zarara uğratıldıklarını düşünen çalışanların, süratli, ucuz ve tamamen tarafsız olan kanun yoluna erişmeleri gerekmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 820; 34 3. Rapor, Vaka No. 2186, para. 50; 348. Rapor, Vaka No. 2472, para. 940; 349. Rapor, Vaka No. 2236, para. 141; 351. Rapor, Vaka No. 2607, para. 589 ve Vaka No. 2568, para. 907; 35 3. Rapor, Vaka No. 2236, para. 110; 354. Rapor, Vaka No. 2228, para. 117; 357. Rapor, Vaka No. 2169, para. 66; 362. Rapor, Vaka No. 2808, para. 356; 365. Rapor, Vaka No. 2228, para. 78; 371. Rapor, Vaka No. 2228, para. 70, Vaka No. 2988, para. 858 ve Vaka No. 2925, para. 911;ve 375. Rapor, Vaka No. 2962, para. 349; 376. Rapor, Vaka No. 2512, para. 40 ve Vaka No. 3042, para. 564.)

1143. Bir prosedürün tamamlanması - özellikle de sendikacıların haklarının iadesiyle ilgili ise- ne kadar uzun sürerse, şikâyet konusu durum çoğunlukla geri dönüşü olmayan bir şekilde değiştirildiğinden yetkili makamın mağduriyeti adil ve uygun biçimde gidermesi o denli zor olmaktadır, kişiler, örneğin yeterli tazminat istemenin veya önceki duruma geri dönülmesinin imkânsız hale geldiği bir noktaya nakledilmiş olabilirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 821; 357. Rapor, Vaka No. 2722, para. 261; 358. Rapor, Vaka No. 2716, para. 864;ve 359. Rapor, Vaka No. 2474, para. 158.)

1144. Çözüme erişmeyi sağlayacak yargılamaların sonuçlanmasının gecikmesi, bu hukuk yollarının etkinliğini başlı başına azaltmaktadır, çünkü şikâyet edilen durum çoğunlukla geri dönüşü olmayan bir şekilde, yeterli tazminat istemenin veya önceki duruma geri dönülmesinin imkânsız hale geldiği bir noktaya dönüşmüştür.

(Bkz. 378. Rapor, Vaka No. 3018, para. 584.)

1145. 98 Sayılı Sözleşme'ye aykırı olan, sendika karşıtı ayrımcılıkla ilgili davalar, süratle incelenmelidir, böylece gerekli hukuki çözümler gerçekten etkili olabilir. Sendika karşıtı ayrımcılık davalarının işleyişinde aşırı bir gecikme ve özellikle işletme tarafından işten çıkarılan çalışanların görevlerine geri döndürülmeleriyle ilgili muamelelerin sonuçlandırılmasında çok uzun süren bir gecikme, adaletin reddini oluşturmaktadır ve bu nedenle ilgili kişilerin sendikal haklarının reddini oluşturmaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 826; 340. Rapor, Vaka No.2395, para. 178, Vaka No. 2400, para. 1228 ve Vaka No. 2419, para. 1293; 34 3. Rapor, Vaka No. 2267, para. 158 ve Vaka No. 2088, para. 207; 344. Rapor, Vaka No. 2380, para. 197, Vaka No. 2419, para. 202 ve Vaka No. 2474, para. 1155; 349. Rapor, Vaka No. 2474, para. 250, Vaka No. 2419, para. 287 ve Vaka No. 2559, para. 1179; 350. Rapor, Vaka No. 2550, para. 881; 35 3. Rapor, Vaka No. 1914, para. 221; 354. Rapor, Vaka No. 2228, para. 118; 355. Rapor, Vaka No.2160, para. 142; 357. Rapor, Vaka No. 2722, para. 261; 358. Rapor, Vaka No. 2267, para. 81 ve Vaka No. 2715, para. 907; 359. Rapor, Vaka No. 2474, para. 158; 360. Rapor, Vaka No. 2775, para. 723, Vaka No. 2745, para. 1060; 362. Rapor, Vaka No. 2685, para. 97; 364. Rapor, Vaka No. 2864, para. 787 ve Vaka No. 2745, para. 989; 365. Rapor, Vaka No. 2512, para. 85; 370. Rapor, Vaka No. 2900, para. 624 ve Vaka No. 2745, para. 669; 371. Rapor, Vaka No. 2925, para. 911; 372. Rapor, Vaka No. 2869, para. 295; 37 3. Rapor, Vaka No. 2948, para. 358 ve Vaka No. 3014 para. 404; 376. Rapor, Vaka No. 2512, para. 40, Vaka No. 3042, para. 566 ve Vaka No. 3062, para. 580; 377. Rapor, Vaka No. 2889, para. 416;ve 378. Rapor, Vaka No. 3114, para. 197 ve Vaka No. 3018, para. 584.)

1146. İşten çıkarmalara ilişkin yargılamaların 14 ay sürdüğü davalarda, Komite yargı makamlarından, adaleti reddetmekten kaçınmak için işten çıkarmalarla ilgili kararlarını gecikmeksizin açıklamalarını talep etmiş ve yargılamaların daha aşırı geciktirilmesini bu kişilerin görevlerine iade edilmelerini başlı başına meşrulaştırabileceğini vurgulamıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 827; 348. Rapor, Vaka No. 2512, para. 896; 357. Rapor, Vaka No. 2722, para. 261; 359. Rapor, Vaka No. 2474, para. 158; 360. Rapor, Vaka No. 2775, para. 723; 368. Rapor, Vaka No. 2984, para. 378; 371. Rapor, Vaka No. 2512, para. 77; 372. Rapor, Vaka No. 2869, para. 295.)

1147. Komite, sendika karşıtı işten çıkarılma iddialarına ilişkin adli yargılamaların birkaç yıldan beri beklediği bir durumda, Hükümetten yargılamaların daha fazla bir gecikme olmaksızın sonuçlandırılmasını sağlamasını ve nihai yargı karar-

ları beklenirken derhal emekli edilmemiş çalışanların işe iade emirlerinin ilk etapta verilmesi konusunda, acil koşullu işe iade temin etmesini talep etmiştir.

(Bkz. 372. Rapor, Vaka No. 2869, para. 295.)

1148. Mevzuat, 98 Sayılı Sözleşme'nin 1. ve 2. Maddelerinin fiili uygulamasını sağlamak üzere sendika karşıtı ayrımcılığa karşı itirazlar için kesin hükümler getirmeli ve yeterli caydırıcı yaptırımlar tesis etmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 822; 34 3. Rapor, Vaka No. 2443, para. 315, Vaka No. 2451, para. 925 ve Vaka No. 2265, para. 1143; 344. Rapor, Vaka No. 2468, para. 436; 355. Rapor, Vaka No. 2655, para. 353;ve 359. Rapor, Vaka No. 2655, para. 313.)

1149. Bir hükümet sendikal hakların özgür kullanımının uygun tedbirlerle temin edilmesini sağlamayı üstlendiğinde, o teminata, etkili olabilmesi için, gerekli olduğunda çalışanların işlerinde sendika karşıtı ayrımcılığa karşı korunmasını içeren tedbirler eşlik etmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 823.)

1150. Komite medeni hakların temini için kanunun tanıdığı müracaat yolları ve cezai yaptırımlarla birlikte belirli hükümler tarafından, çalışanları işverenlerin sendikal ayrımcılık fiillerine karşı korumanın sağlanması ihtiyacını anımsatmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 824;ve 378. Rapor, Vaka No. 3171, para. 492.)

1151. Komite, sendika karşıtı ayrımcılığa karşı yasama güvencelerinin bulunmadığına dair iddiayla ilgili olarak, sendika karşıtı uygulamalara karşı mevcut koruma sisteminin (sendika karşıtı işten çıkarma durumunda bu şekilde işten çıkarılan çalışanları işe iade etmeye yönelik idari kararlar ve işletmenin kapatılması olasılığı) 98 sayılı Sözleşmeyi ihlal etmemektedir, ancak prosedürü hızlandırmak için geliştirilebilir.

(Bkz. 28 3. Rapor, Vaka No. 1596, para. 372.)

1152. Sendika karşıtı ayrımcılığa karşı şikayetler, genellikle, hızlı olmasının yanı sıra, yalnızca tarafsız olması gerekmeyen aynı zamanda uygun ve yapıcı biçimde prosedüre katılması gereken ilgili taraflar tarafından da böyle görülmesi gereken ulusal mekanizma tarafından incelenmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 828;ve 362. Rapor, Vaka No. 2794, para. 1138.)

1153. Komite, Örgütlenme Özgürlüğü Soruşturma ve Uzlaştırma Komisyonu'nun sendika karşıtı ayrımcılık fiillerinin neden olduğu mağduriyetlerin telafi edilmesi için çabuk, ucuz ve tümüyle tarafsız araçların sağlanmasının önemini vurguladığını anımsatmıştır; tazminatın belirlenmesi işlemi bir hukuki ihtilaf biçimi olarak görmeksizin, mümkün olduğunca müzakere yoluyla tazminat ödenmesinin arzu

edilirliğine dikkat çekmiştir fakat Komisyon, açık fikir veya bakış açısı farklılıklarının olduğu durumlarda, tazminat sürecinin son basamağı olarak tarafsız mahkemelere veya bireylere başvurulması gerektiği sonucuna varmıştır

(Bkz. 2006 Özeti , para. 829.)

1154. Komite, çalışan temsilcilerinin etkili bir şekilde korunmasını sağlamak için alınması gereken tedbirlerden biri olarak, bir çalışan temsilcisinin istihdamı koşullarında herhangi bir ayrımcı olduğu iddia edilen işten çıkarma veya olumsuz bir değişiklik olması durumunda, bu eylemin aslında haklı olduğunu kanıtlama yükünü işverene yükleyen hükmün benimsenmesini öneren 1971 İşçi Temsilcileri Tavsiyesi 'ne dikkat çekmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 830.)

1155. Sendika karşıtı ayrımcılığı engellemek için önleyici mekanizmaların (örneğin bir sendika liderini işten çıkarmadan önce çalışma müfettişinden ön izin istemek gibi) yanı sıra etkin korumanın sağlanması için başka bir araç, tüm işverenler için bir çalışanı işten çıkarma kararının saikinin çalışanı sendikal faaliyetleriyle hiçbir ilgisi olmadığını ispatlamasını zorunlu hale getirme olabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 831;ve 36 3. Rapor, Vaka No. 2655, para. 385.)

1156. Personel azaltılması davalarında, Komite, 1971 (143 sayılı) İşçi Temsilcileri Tavsiyesi'nde yer alan, bu çalışanların etkin olarak korunması için alınması gereken önlemler arasında, işgücünün azaltılması durumunda çalışanların temsilcilerine, işlerini muhafaza etmeleri için öncelik verilmesi gerektiğinden bahseden ilkeye dikkat çekmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 832; 344. Rapor, Vaka No. 2151, para. 54; 357. Rapor, Vaka No. 2736, para. 1264;ve 359. Rapor, Vaka No. 2760, para. 1165)

1157. Komite işgücünün azaltılması durumunda etkin biçimde korunmalarının sağlanması amacıyla çalışanların temsilcilerine, işlerini muhafaza etmeleri için öncelik verilmesinin tavsiye edilebilirliğini vurgulamıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 833; 357. Rapor, Vaka No. 2736, para. 1264; 364. Rapor, Vaka No. 2844, para. 644; 37 3. Rapor, Vaka No. 3020, para. 226;ve 377. Rapor, Vaka No. 3140, para. 392.)

1158. Komite, hükümetlerin iş müfettişlerinin teftişe tabi işyerlerine serbestçe ve önceden bildirmeksizin girmelerini ve -sendika karşıtı ayrımcılığı da içeren- yasal hükümlere tam anlamıyla uyulduğuna ikna olmak için gerekli olabileceğini düşündükleri herhangi bir inceleme, test veya soruşturmayı yerine getirmelerini mümkün kılan gerekli önlemleri almaları gerektiğini düşünmüştür.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 834;ve 368. Rapor, Vaka No. 2984, para. 377.)

1159. Sendika karşıtı ayrımcılık iddiasını içeren davalarda, çalışma konularıyla ilgilenen yetkili makamlar, hemen bir soruşturma başlatmalı ve sendika karşıtı ayrımcılığın dikkatlerini çeken herhangi bir etkisini tazmin etmek için uygun önlemler almalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 835; 340. Rapor, Vaka No. 2419, para. 1293; 34 3. Rapor, Vaka No. 2402, para. 26; 344. Rapor, Vaka No. 2380, para. 197, Vaka No. 2419, para. 202; 348. Rapor, Vaka No. 2512, para. 896; 349. Rapor, Vaka No. 2419, para. 287; 351. Rapor, Vaka No. 2512, para. 101; 35 3. Rapor, Vaka No. 2380, para. 269; 356. Rapor, Vaka No. 2663, para. 769; 357. Rapor, Vaka No. 2678, para. 656; 371. Rapor, Vaka No. 2925, para. 924; 37 3. Rapor, Vaka No. 2995, para. 206 ve Vaka No. 2948, para. 356; 374. Rapor, Vaka No. 2946, para. 251; 376. Rapor, Vaka No. 3027, para. 298; 377. Rapor, Vaka No. 3094, para. 346; ve 378. Rapor, Vaka No. 2673, para. 334 ve Vaka No. 3177, para. 504.)

1160. Sendikal haklarını kullanma girişiminde buldukları gerekçesiyle kayıtsız çalışanlara sunulan hukuk yollarının (1) Yasal ihlallere ilişkin bir vazgeçme ve feragat emrini (2) yasaya göre haklarını ortaya koyan ve önceki haksız fiillerin ayrıntılarını belirleyen çalışanlara yönelik, dikkat çekici bir ilanının yayınlanmasını içerdiği bir vakada, Komite, bu tür hukuk yollarının, zaten işlenen sendika karşıtı ayrımcılık eylemini hiçbir şekilde tasdik etmediği, ancak sadece gelecekteki eylemler için olası caydırıcı olma rolü oynadığı kanaatine varmıştır. Böyle bir yaklaşımın, örgütlenme özgürlüğünü kullandıkları için, ayırım gözetmeksizin işten çıkarılabilen kayıtsız çalışanlara çok az koruma sağlaması muhtemeldir. Bu nedenle, söz konusu iyileştirici tedbirler, sendika karşıtı ayrımcılığa karşı etkili koruma sağlamak için yetersizdir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 836.)

1161. Komite, Hükümetin sendika karşıtı ayrımcılık ve müdahale eylemleriyle ilgili rolünün arabuluculuk ve uzlaştırma ile sınırlı olmadığını, aynı zamanda, uygun durumlarda, sendika karşıtı ayrımcılık ve müdahaleye karşı etkili koruma sağlamak ve özellikle de bu tür eylemlerin tanımlanmasını ve bunlara karşı çözüm yolu bulunmasını, suçlu tarafların cezalandırılmasını ve bu tür eylemlerin gelecekte tekrarlanmamasını sağlamak amacıyla soruşturma ve yaptırımı da içerdiğini düşünmektedir.

(Bkz. 348. Rapor, Vaka No. 2472, para. 940.)

1162. Sendika karşıtı ayrımcılığa karşı etkili bir koruma sağlamak için, şikâyetçi örgütlerin çalışanları sendikalarından istifa etmeleri yönünde teşvik etmeye yönelik baskılara ilişkin iddialarının doğruluğunu ortaya çıkarmaya çalışmak ve eğer iddialar doğru bulduysa, uygun düzeltici tedbirleri almak önemlidir.

(Bkz. 355. Rapor, Vaka No. 2602, para. 654.)

Sendikacıların işlerine geri dönmesi

1163. Kimse yasal sendikal faaliyetleri nedeniyle sendika karşıtı ayrımcılığa maruz kalmaz ve sendika karşıtı ayrımcılığın kurbanı olanlar için işlerine geri dönme imkânı bulunmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 837; 34 3. Rapor, Vaka No. 2265, para. 1143; 344. Rapor, Vaka No. 2471, para. 893; 349. Rapor, Vaka No. 2521, para. 113; 35 3. Rapor, Vaka No. 2291, para. 251; 356. Rapor, Vaka No. 2663, para. 770; 359. Rapor, Vaka No. 2773, para. 301; 36 3. Rapor, Vaka No. 2819, para. 534;ve 367. Rapor, Vaka No. 2836, para. 60.)

1164. Örgütlenme özgürlüğü ilkelerine saygı, çalışanların meşru sendikal faaliyetlere katılmaları nedeniyle işten çıkarılmamalarını içermektedir.

(Bkz. 340. Rapor, Vaka No. 2164, para. 134.)

1165. Hükümet, etkili bir tazminat aracı olarak işe iadeyi vurgulayarak, yeterli derecede caydırıcı yaptırımlar ve tazminat yollarını içermesi gereken sendika karşıtı ayrımcılığa karşı yeterli ve etkili bir koruma sistemi sağlamalıdır.

(Bkz. 348. Rapor, Vaka No. 2445, para. 786;ve 355. Rapor, Vaka No. 2609, para. 865.)

1166. Gereksiz olarak işten çıkarılmış olan çalışanların işe iadesini öngören bir mevzuatın bulunmadığı bir ülkede, Komite, hükümetten, sendikal haklarını kullandıkları için işten çıkarılan çalışanların görevlerine geri dönebilmeleri için, mevzuatta değişiklik yapma yönünde tedbirler almasını talep etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 838;ve 367. Rapor, Vaka No. 2896, para. 683.)

1167. Sendikal üyelikleri veya faaliyetleri nedenleriyle sendikacıların işten çıkarılması durumlarında, Komite hükümetten yasal sendikal faaliyetlerinden ötürü işten çıkarılan sendika liderleri ve üyelerinin işlerine geri dönmelerinin güvence altına alınmasını ve ilgili işletmelere karşı uygun yasal yaptırımların uygulanmasının sağlanmasını talep etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 839; 367. Rapor, Vaka No. 2896, para. 680;ve 370. Rapor, Vaka No. 2936, para. 317.)

1168. Birçok durumda, Komite, hükümetten, söz konusu kişilerin, işlerinde ücret veya tazminat kaybına uğramaksızın işe iade edilmelerini sağlamasını talep etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 840; 344. Rapor, Vaka No. 2371, para. 34; 346. Rapor, Vaka No. 2480, para. 440; 348. Rapor, Vaka No. 2361, para. 752; 350. Rapor, Vaka No. 2399, para. 149; 35 3. Rapor, Vaka No. 2399, para. 184; 354. Rapor, Vaka No. 2594, para. 1082; 355. Rapor, Vaka No. 2655, para. 354; 356. Rapor, Vaka No. 2533, para. 1072; 357. Rapor, Vaka No. 2638, para. 800; 358. Rapor, Vaka No. 2576, para. 716; 359. Rapor, Vaka No. 2655, para. 311; 360. Rapor, Vaka No. 2169, para. 87; 362. Rapor, Vaka No. 2815, para. 1372; 36 3. Rapor,

Vaka No. 2450, para. 143; 368. Rapor, Vaka No. 2976, para. 845; 370. Rapor, Vaka No. 2902, para. 596; 371. Rapor, Vaka No. 2925, para. 920; 372. Rapor, Vaka No. 3025, para. 155;ve 378. Rapor, Vaka No. 3095, para. 800.)

1169. İşten çıkarılmaların, ilgili çalışanların bir sendikanın faaliyetine katılımı neticesinde meydana geldiği ortaya çıkarsa, Hükümet, bu çalışanların ücret kaybına uğramaksızın işlerine iadelerini sağlamalıdır.

(Bkz. 34 3. Rapor, Vaka No. 2096, para. 164.)

1170. İşten çıkarılmalardan bu yana geçen dikkate değer süre düşünüldüğünde, örgütlenme özgürlüğü ilkelerinin ihlalinde, söz konusu çalışanları yeniden işe almak uygulanabilir değilse, Komite hükümetten çalışanların gecikme olmadan tam tazminat almalarını sağlamak için gerekli adımları atmasını talep etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 841,ve 350. Rapor, Vaka No. 2252, para. 172.)

1171. Adli yargılamanın devam ettiği bazı işten çıkarma davalarında, karar, sendika karşıtı ayrımcılık eylemleri olduğu sonucuna varırsa, Komite, öncelikli bir çözüm olarak ilgili çalışanların işe iadelerini talep etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 842; 350. Rapor, Vaka No. 2602, para. 672 ve Vaka No. 2533, para. 1492; 35 3. Rapor, Vaka No. 2589, para. 126 ve Vaka No. 2602, para. 459;ve 355. Rapor, Vaka No. 2602, para. 663.)

1172. Eğer adli makam, örgütlenme özgürlüğünü ihlal ederek işten çıkarılmış çalışanların işe iadelerinin mümkün olmadığını tespit ederse, tam tazminat almalarına yönelik tedbirler alınmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 843;ve 349. Rapor, Vaka No. 2521, para. 113.)

1173. Tazminat, hem oluşan zarar hem de gelecekte bu tür durumların tekrarlanmasını önleme gereği dikkate alınarak, yeterli düzeyde olmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 844; 349. Rapor, Vaka No. 2521, para. 113 ve Vaka No. 2546, para. 1217; 350. Rapor, Vaka No. 2252, para. 172; 35 3. Rapor, Vaka No. 2546, para. 242; 356. Rapor, Vaka No. 2227, para. 66; 360. Rapor, Vaka No. 2775, para. 722;ve 36 3. Rapor, Vaka No. 2450, para. 143.)

1174. Eğer işe iade mümkün değilse, hükümet, ilgili çalışanlara, sendika karşıtı işten çıkarmalar için yeterli ve caydırıcı bir yaptırımını temsil edecek yeterli tazminat ödenmesini sağlamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 845; 34 3. Rapor, Vaka No. 2096, para. 164 ve Vaka No. 2265, para. 1143; 344. Rapor, Vaka No. 2471, para. 893; 350. Rapor, Vaka No. 2399, para. 149 ve Vaka No. 2252, para. 172; 35 3. Rapor, Vaka No. 2399, para. 184; 356. Rapor, Vaka No. 2227, para. 66; 358. Rapor, Vaka No. 2735, para. 607; 359. Rapor, Vaka No. 2773, para. 301; 37 3. Rapor, Vaka No. 2995, para. 207; ve 377. Rapor, Vaka No. 3140, para. 394.)

1175. Eğer adli makam -ya da bağımsız bir yetkili organ- sendika üyelerinin işe iadelerinin objektif ve zorlayıcı nedenlerle mümkün olmadığını tespit ederse, sendika karşıtı ayrımcı fiillere karşı yeterince caydırıcı bir yaptırım oluşturmak amacıyla, maruz kaldığı tüm zararların giderilmesi ve bu tür eylemlerin gelecekte tekrarlanmaması için yeterli tazminat ödenmelidir.

(Bkz. 350. Rapor, Vaka No. 2602, para. 672, Vaka No. 2533, para. 1492; 35 3. Rapor, Vaka No. 2589, para. 126; 355. Rapor, Vaka No. 2646, para. 323, Vaka No. 2602, para. 663; 359. Rapor, Vaka No. 2613, para. 944; 36 3. Rapor, Vaka No. 2602, para. 459; 367. Rapor, Vaka No. 2590, para. 69. Bkz. ayrıca 359. Rapor, Vaka No. 2655, para. 311.)

1176. Pek çok durumda, Komite, hükümetten, objektif ve zorlayıcı nedenlerle işe iadenin mümkün olmaması halinde, ilgili çalışanların, sendika karşıtı eylemlere karşı yeterince caydırıcı bir yaptırım oluşturmak amacıyla, yeterli tazminat almalarını sağlamak için gerekli tedbirleri almalarını talep etmiştir.

(Bkz. 35 3. Rapor, Vaka No. 2533, para. 1085; 355. Rapor, Vaka No. 2655, para. 354; 356. Rapor, Vaka No. 2533, para. 1064; 357. Rapor, Vaka No. 2722, para. 262, Vaka No. 2638, para. 800; 360. Rapor, Vaka No. 2169, para. 87, Vaka No. 2772, para. 321, Vaka No. 2775, para. 722; 365. Rapor, Vaka No. 2902, para. 1121; 368. Rapor, Vaka No. 2914, para. 408, Vaka No. 2976, para. 845; 370. Rapor, Vaka No. 2902, para. 596; 372. Rapor, Vaka No. 3025, para. 155, Vaka No. 2715, para. 529; 374. Rapor, Vaka No. 2902, para. 596; 378. Rapor, Vaka No. 3095, para. 800.)

1177. Bir vakada, Komite, Hükümetten, bağımsız bir yargı organı tarafından o veya bu şekilde kişinin işe iadesi mümkün bulunmadıysa, ilgili çalışanlara, basit bir şekilde gerekçesiz işten çıkarma için yasada öngörülenin ötesinde, sendika karşıtı işten çıkarma için yeterli caydırıcı bir yaptırımı temsil edecek yeterli tazminat ödenmesini sağlamasını talep etmiştir.

(Bkz. 34 3. Rapor, Vaka No. 2443, para. 314.)

1178. Bazı durumlarda Komite, hükümetten işten çıkarmalar hakkında bağımsız soruşturmalar yürütmesini ve eğer bunların sendika karşıtı fiiller oluşturduğunu tespit ederse, ilgili çalışanların işe iade edilmesini sağlayacak önlemleri almasını talep etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 846.)

1179. Bir vakada, Komite, yargı sürecinin yavaşlığını göz önünde bulundurarak, bir Hükümetten iş müfettişliğinin gecikmeden bir soruşturma yürütmesini ve işten çıkarmaların sendika karşıtı nedenlerle gerçekleştiği görülürse, ilgili çalışanların iş yerlerinde görevlerine iade edilmelerini sağlamak için adımlar atılmasını sağlamasını talep etmiştir.

(Bkz. 355. Rapor, Vaka No. 2241, para. 763.)

1180. Eğer, çalışan tarafından işgal edilen makam ortadan kaldırılırsa, görevden alınan sendika karşıtı ayrımcılık teşkil etmesi durumunda, kişinin benzer bir makama iade edilmesi gerekmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 847;ve 36 3. Rapor, Vaka No. 2752, para. 919.)

1181. İşletmenin artık mevcut olmadığı koşullarda, sendikal faaliyetleri nedeniyle işten çıkarılan çalışanların tam tazminat almalarını sağlayacak tedbirler alınmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 848;ve 362. Rapor, Vaka No. 2228, para. 80.)

1182. Sadakat beyanları veya benzeri bir taahhüt, işe iade koşulu olarak uygulanmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 849.)

1183. Hava trafik kontrolörleri tarafından yapılan kamu güvenliğinin tehlikede olduğu bir grev durumunda, Komite, Hükümetten, şikâyetçinin iddia ettiği gibi işten çıkartılanların işlerine geri dönme talebine izin vermesini rica etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 850.)

1184. Bir sendikanın kuruluşuyla ilgili faaliyetler nedeniyle işten çıkarılmış olan sendikacıların, istedikleri takdirde görevlerine geri dönmeleri için gerekli önlemler alınmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 852; 342. Rapor, Vaka No. 2262, para. 231 ve Vaka No. 2423, para. 492;ve 34 3. Rapor, Vaka No. 2265, para. 1143.)

1185. Bir işverenin, grev, lokavt veya başka bir endüstriyel eylem sonucunda, bu çalışanların bağımsız bir mahkeme veya heyet önünde bu işten çıkarmanın doğruluğuna karşı çıkma hakları olmaksızın, çalışanların bir kısmını veya tamamını geri almayı reddetmesine izin verilmesi, grev hakkı ile bağdaşmamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 853.)

İşverenlere karşı ayrımcılık

1186. Tarım reformu sebebiyle işverenlerin liderlerine karşı ayrımcılık hakkındaki iddialara ilişkin olarak Komite, sahiplerinin uğradığı kayıpları için gerçek ve adil bedelin ödendiğinden emin olmak için toprağın kamulaştırılması için bedelinin ödenmesiyle ilgili koşulların gözden geçirilmesi gerektiğini ve Hükümet'in tarım reformu sürecinde soyulduğunu düşünen kişiler tarafından talep edildiği takdirde tazminat dosyalarını yeniden açması gerektiğini düşünmüştür.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 854.)

Genel ilkeler

1187. 98 Sayılı Sözleşme'nin 2. maddesi, çalışan ve işveren örgütlerinin, kuruluşlarında, işleyişinde veya yönetimlerinde müdahale eylemlerine karşı yeterli korumadan yararlanacaklarını öngörmektedir.

(Bkz. 364. Rapor, Vaka No. 2901, para. 722.)

1188. 98 Sayılı Sözleşme'nin 2. Maddesi çalışan örgütlerinin faaliyetlerini yerine getirirken işverenlerden tamamıyla bağımsız olmasını tesis etmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 855; 35 3. Rapor, Vaka No. 2488, para. 236; 356. Rapor, Vaka No. 2488, para. 147; 358. Rapor, Vaka No. 2735, para. 611; 360. Rapor, Vaka No. 2488, para. 114; 362. Rapor, Vaka No. 2808, para. 353;ve 370. Rapor, Vaka No. 2969, para. 534.)

1189. İşçiler, işverenin herhangi bir müdahalesi olmadan kendi seçtikleri örgütlere üye olma hakkına sahip olmalıdırlar.

(Bkz. 34 3. Rapor, Vaka No. 2472, para. 957.)

1190. Komite, çalışanların kendi seçtikleri kurumlara ve bir sendika lehine müdahale etmeyen işletmelere katılabilmeleri temel ilkesini hatırlatmıştır.

(Bkz. 340. Rapor, Vaka No. 2439, para. 362.)

1191. İşverenin sendikanın kuruluşuna rıza göstermesi, kayıt için bir şart olarak gerekli olmamalıdır. Gerçekten de Komite böyle bir gerekliliğin örgütlenme özgürlüğü ilkelerinin açık bir ihlali teşkil edeceği kanaatine varmıştır.

(Bkz. 360. Rapor, Vaka No. 2777, para. 778.)

1192. Örgütlenme özgürlüğü ilkelerine saygı duyulması, işverenlerin sendikaların işçilerine müdahalesiyle ilgili olarak büyük bir kısıtlama uygulamasını gerektirmektedir.

(Bkz. 36 3. Rapor, Vaka No. 2789, para. 1121.)

1193. Örgütlenme özgürlüğü ilkelerine riayet edilmesi kamu makamlarının sendikaların içişlerine müdahale edilmesiyle ilgili önemli düzeyde sınırlandırılmalarını gerektirmektedir. İşverenlerin bu konuda sınırlandırılmaları çok daha önemlidir. Örneğin bir sendikadaki bir grubu bir diğerinin aleyhine olacak biçimde kayırıyor gibi görünebilecek herhangi bir şey yapmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 859; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 788; 35 3. Rapor, Vaka No. 2488, para. 236; 355. Rapor, Vaka No. 2642, para. 1162; 356. Rapor, Vaka No. 2669, para. 1258; 357. Rapor, Vaka No. 2748, para. 1057; 360. Rapor, Vaka No. 2745, para. 1054; 362. Rapor, Vaka No. 2708, para. 1118; 36 3. Rapor, Vaka No. 2850, para. 874; 364. Rapor, Vaka No. 2745, para. 983; 370. Rapor, Vaka No. 2745, para. 666; 372. Rapor, Vaka No. 2954, para. 96 ve Vaka No. 3007, para. 228;ve 37 3. Rapor, Vaka No. 2708, para. 333.)

Müdahale biçimleri

1194. İşletme tarafından yürütülen sendikadan çekilmelerini teşvik etmek için sendika üyelerine rüşvet teklif etme biçimindeki sendika karşıtı taktik iddiaları yanında kukla sendikalar yaratmak için sarf edildiği iddia edilen çabalar hakkında Komite, bu fiillerin, çalışanların ve işverenlerin örgütlerinin birbirleri veya birbirlerinin temsilcileri tarafından kuruluşlarına, işleyişlerine veya idarelerine herhangi bir müdahalede bulunmalarına karşı yeterli korumadan yararlanacağını öngören 98 Sayılı Sözleşme'nin 2. Maddesi'ne aykırı olacağını kabul etmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 858; 344. Rapor, Vaka No. 2468, para. 438; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 788; 348. Rapor, Vaka No. 2388, para. 163; 358. Rapor, Vaka No. 2735, para. 611; 360. Rapor, Vaka No. 2775, para. 731; 36 3. Rapor, Vaka No. 2780, para. 809 ve Vaka No. 2850, para. 874;ve 365. Rapor, Vaka No. 2829, para. 580 ve Vaka No. 2815, para. 1274.)

1195. Paralel bir sendikanın kurulmasını teşvik etmek için bir işverenin müdahalesi, 98 sayılı Sözleşmenin 2. maddesi uyarınca yasaklanan, bir çalışan örgütünün işleyişine işveren tarafından bir müdahale eylemi oluşturmaktadır.

(Bkz. 364. Rapor, Vaka No. 2890, para. 1058.)

1196. Komite, ülkedeki adil olmayan çalışma uygulamalarına karşı, herhangi bir emek örgütünün oluşumuna veya bir sendikanın toplu pazarlık amacıyla temsilci seçilmesine müdahale edecek konuşma özgürlüğüne karşı korumayı da içeren korumayı inceleyerek, örgütlenme özgürlüğü ilkelerinin ihlal edilmiş gibi görünmediği sonucuna vardığı bir vakada, işverenlerin ifade özgürlüğü sorununu gözden geçirme fırsatı bulduğunu anımsatmıştır.

(Bkz. 356. Rapor, Vaka No. 2654, para. 381.)

1197. Komite, bir hükümetten, işverenlerin, örgütsel haklarını kullanırken, çalışanların gözünü korkutacak, bir örgütün kurulmasının hukuka aykırı olduğunu

ileri sürmek veya daha üst düzey bir örgüte başvuru yapmaya karşı uyarıda bulunmak veya çalışanları üyelikten çekilmeye teşvik etmek gibi fikirleri ifade etmemelerini sağlamasını talep etmiştir.

(Bkz. 356. Rapor, Vaka No. 2301, para. 80;ve 357. Rapor, Vaka No. 2683, para. 585.)

1198. İşçilerin veya sendika görevlilerinin sendika üyeliklerini iptal etmeleri için herhangi bir biçimde zorlanması, 87 sayılı Sözleşmeyi ihlal ederek örgütlenme özgürlüğü ilkesinin ihlalini oluşturmaktadır.

(Bkz. 370. Rapor, Vaka No. 2985, para. 424.)

1199. Sendika üyelerini sendikadan ayrılmaya zorlamak, çalışanların kendi seçtikleri örgütlere özgürce katılma haklarını ve bu hakkın yeterli korunması ilkesini benimseyen 87 ve 98 sayılı Sözleşmelerin ciddi bir ihlalini oluşturmaktadır.

(Bkz. 350. Rapor, Vaka No. 2341, para. 870.)

1200. Yönetimce düzenlenen sendikadan istifa mektubu, çalışan örgütünün işleyişine ciddi bir müdahale teşkil etmektedir.

(Bkz. 364. Rapor, Vaka No. 2901, para. 722.)

1201. Komite, istifa dilekçelerinin dağıtılmasının ve sendikadan nasıl istifa edileceğine dair bilgi veren ücretsiz telefon hattının kurulmasının, sendikanın işçilerine müdahale teşkil ettiği kanaatindedir. Bu bağlamda, Komite, çalışanların ve işverenlerin örgütlerinin birbirleri veya birbirlerinin temsilcileri tarafından kuruluşlarına, işleyişlerine veya idarelerine herhangi bir müdahalede bulunmalarına karşı yeterli korumadan yararlanacağını öngören 98 Sayılı Sözleşme'nin 2. Maddesi'ni hatırlatmaktadır ve hükümetten, bu tür müdahalelerin etkilerini hızla düzeltilmesini ve gelecekte bu tür olaylardan kaçınılmasını sağlamak üzere, gerektiğinde işveren üzerinde yeterince caydırıcı yaptırımlar uygulanmasını da içeren, bir mekanizmayı uygulamaya koymasını talep etmiştir.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2470, para. 385.)

1202. Sendika üyelerine istifa dilekçelerinin dağıtımı ve üyelerin sendikadan çekilmesini sağlamak için birebir görüşmeler, müdahale eylemleri oluşturmaktadır.

(Bkz. 350. Rapor, Vaka No. 2602, para. 671.)

1203. Ücretli tam-zamanlı sendika görevlileri, sendika görevlerini, her bir faaliyet için yönetime hesap vermek zorunda kalmadan, örgüt kurallarına uygun olarak yürütebilmelidir. Bu tür faaliyetler, eğitim faaliyetlerini, ilgili federasyon veya konfederasyonun himayesinde yürütülen faaliyetleri ve bir toplu uyuşmazlıkla ilgili eylem hazırlığına ilişkin faaliyetleri içermelidir.

(Bkz. 363. Rapor, Vaka No. 1865, para. 110.)

1204. Şirket yönetimiyle yapılan toplantılara katılmak bir örgüte davet sunulurken, diğerine sunulmaması, bir örgüte iltimas göstermenin ve dolayısıyla sendika üyeliğini etkilemenin gayri resmi bir yolu olabilir.

(Bkz. 348. Rapor, Vaka No. 2388, para. 164.)

1205. Meşru bir grevin sonucu olarak sendika bürolarının kapatılması, örgütlenme özgürlüğü ilkelerinin ihlalini ve eğer yönetim tarafından yürütüldüyse, 98 sayılı Sözleşme'nin 2. maddesi uyarınca yasaklanmış olan, işverenin bir çalışan örgütünün işleyişine müdahalesini oluşturmaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 856.)

1206. Bir işveren tarafından bir sendikanın yönetim kurulunun oluşturulmasına ve yazışmalarına müdahale edilmesi, örgütlenme özgürlüğü ilkelerinin ağır ihlalini teşkil eden fiillerdir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 857.)

1207. İşverenler tarafından çalışanları bir sendikaya verilen yetkileri geri çekmeye razı etme teşebbüsleri, çalışanların tercihlerini aşırı derecede etkileyebilir ve böylece toplu pazarlığın teşvik edilmesi gerektiği ilkesine aykırı biçimde toplu pazarlığı zorlaştırarak, sendikanın konumunu zayıflatabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 863; 362. Rapor, Vaka No. 2808, para. 353;ve 378. Rapor, Vaka No. 3171, para. 488.)

1208. Sendikayla toplu pazarlık ilişkisi içine girmeleri gerekmemesi koşuluyla, şirket tarafından şartlı yardım teklifinde bulunulması iddiası eğer doğruysa, çalışanların mesleki çıkarlarını temsil etmek için kendi seçtikleri örgütleri oluşturma ve onlara katılma haklarına yönelik işveren müdahalesine eşdeğer olacaktır.

(Bkz. 36 3. Rapor, Vaka No. 2780, para. 809.)

1209. İşverenlerin, çalışanların sahte terfileriyle çalışan örgütlerini zayıflatmalarına izin veren yasal hükümler, örgütlenme özgürlüğü ilkelerinin ihlalini oluşturmaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 864.)

1210. Sendika toplantılarına ayrılan odalarda kamera gözetiminin sürdürülmesinin sendika organları ve üyeleri üzerinde göz korkutucu bir etki yaratması muhtemeldir ve örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırı bir biçimde, sendika toplantılarına ilişkin işveren müdahalesine yol açabilir.

(Bkz. 364. Rapor, Vaka No. 2901, para. 725.)

1211. Çalışanlarının bir sendikaya üye olup olmadıklarını belirtmelerini isteyen bir yönetim konusu, sendikal hakların kullanımına müdahale etme niyetinde değilse dahi, doğal olarak böyle bir müdahale olarak adedilebilir ve sendika üyelerinin gözünü korkuttuğu hissedilebilir.

(Bkz. 364. Rapor, Vaka No. 2901, para. 726.)

1212. Bir şirket tarafından, çalışanlarından hangi sendikaya mensup olduklarını belirtmelerini talep eden genelgeler konusu, sendikal hakların kullanımına müdahale etme niyetinde olmasa dahi, anormal olmayan bir biçimde, böyle bir müdahale olarak addedilebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 866.)

1213.Hükümetin üyelerinden birinin aynı zamanda Devlet tarafından istihdam edilen çeşitli kategorilerdeki çalışanları temsil eden bir sendikanın lideri olması, 98 Sayılı Sözleşme'nin 2. Maddesi'ni ihlal edecek bir müdahale olasılığı yaratmaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 867.)

1214.Toplu pazarlıktaki tarafların bağımsızlığının önemini anımsayarak, görüşmeler çalışanların veya onların örgütleri namına, işverenler veya onların örgütleri tarafından tayin edilmiş veya onların hâkimiyeti altındaki temsilciler tarafından yürütülmemelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 868; 34 3. Rapor, Vaka No. 2436, para. 629;ve 348. Rapor, Vaka No. 2512, para. 903.)

Etkili koruma ihtiyacı

1215. Komite, bir işverenin tahakkümü altındaki çalışan örgütlerinin kurulmasını teşvik etmek için işverenlerce tasarlanan müdahale eylemlerine karşı korunmanın sağlanmasına verdiği önemi hatırlatmıştır.

(Bkz. 34 3. Rapor, Vaka No. 2436, para. 629.)

1216. Yasalar, çalışan örgütlerini işverenlerin ve onların örgütlerinin müdahale hareketlerinden korumak için belirli hükümler içermediğinde (ve kanunla önlem alınmamış herhangi bir durumun, diğerlerinin yanı sıra, Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından kabul edilen Sözleşme ve Tavsiyelere konan hükümlerle uyumlu olacağına, olabildiğince o ülkenin kanunlarına aykırı olmayacağına ve onaylanması nedeniyle 98 Sayılı Sözleşmeyle uyumlu olacağına düşünülmesi gerektiğini öngördüğünde), hükümet için çalışan örgütlerine bu müdahale hareketlerine karşı yeterli koruma sağlayan açık ve kesin hükümler kabul etme imkânını gözden geçirmek uygun olacaktır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 860;ve 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 858.)

1217. Eğer bunlara pratikte uygulanmalarını sağlamak için elverişli yöntemler eşlik etmiyorsa, yetkililer tarafından veya çalışan veya işveren örgütleri tarafından birbirlerinin işlerine müdahale hareketlerini yasaklayan yasal hükümlerin varlığı yetersizdir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 861; 358. Rapor, Vaka No. 2735, para. 611; 360. Rapor, Vaka No. 2775, para. 731;ve 378. Rapor, Vaka No. 3171, para. 492.)

1218. Mevzuat, 98 Sayılı Sözleşme'nin 2. Maddesinin fiili uygulamasını sağlamak üzere çalışanlara ve çalışan örgütlerine karşı işverenler tarafından müdahale hareketlerine karşı itirazlar için kesin hükümler getirmeli ve yeterli caydırıcı yaptırımlar tesis etmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 862; 342. Rapor, Vaka No. 2317, para. 862; 34 3. Rapor, Vaka No. 2186, para. 51; 348. Rapor, Vaka No. 2512, para. 899;ve 358. Rapor, Vaka No. 2715, para. 909.)

1219. Bir kanunla ilgili olarak Sözleşme ve Tavsiyelerin Uygulanması Uzmanlar Komitesi tarafından yapılan incelemelerin onaylanmasında, Komite örneğin "görevi ihmali" gerekçe gösteren bir işveren tarafından işten çıkarılan bir çalışanın işten çıkarılmasındaki gerçek saikin sendikal faaliyetlerde bulunduğunu ispat etmesinin son derece zor olduğuna işaret etmiştir. Ayrıca, bu davada, temyiz edilmesi, alınan kararı askıya almadığı için, işten çıkarılan sendika lideri, kanundan dolayı, işten çıkarıldığı zaman sendikadaki görevini bırakması gerekmiştir. Komite, bu nedenle, kanunun, çalışanların ve işverenlerin örgütlerinin birbirleri veya birbirlerinin temsilcileri tarafından kuruluşlarına, işleyişlerine veya idarelerine herhangi bir müdahalede bulunmalarına karşı yeterli korumadan yararlanacağını öngören 98 Sayılı Sözleşme'nin 2. Maddesi'ne aykırı biçimde işletmelerin yöneticilerinin sendikal faaliyetleri engellemesini mümkün kıldığını düşünmüştür.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 865.)

Dayanışmacı ve diğer birlikler

A. Tanım

1220. Dayanışmacı birlikler üzerine bir kanun bu örgütlerin 12 veya daha çok çalışandan oluşabileceğini öngörür ve onları şöyle tanımlar: "Dayanışmacı birlikler, kendi tüzel kişilikleri olan ve amaçlarına ulaşmak için [adalete ve toplumsal barışa katkıda bulunmak, çalışanlar ve işverenler arasında uyum ve onların üyelerinin genel gelişimi] her tür malı edinebilen, herhangi bir tür anlaşmayı yapabilen ve yaşam standartlarını yükseltmek ve itibarlarını artırmak için üyelerinin toplumsal ve ekonomik durumlarını geliştirmeyi amaçlayan her çeşit yasal işlemi üstlenen belirsiz süreli organlardır. Bu nedenle, tasarrufları, kredi ve yatırım işlemlerini ve herhangi diğer finansal olarak geçerli işlemi üstlenebilirler. Ayrıca barınma, bilim, spor, eğitim, rekreasyon, kültürel ve ruhsal konular, toplumsal ve ekonomik işler alanlarında programlar ve çalışanlar arasında ve çalışanlarla işverenleri arasında işbirliği yaratmak için yasal olarak tasarlanmış diğer başka programlar düzenleyebilirler." Dayanışmacı birliklerin geliri, üyelerin yüzdesi genel kurullar tarafından belirlenecek aylık minimum tasarruflarından ve işverenin çalışanı adına yaptığı, iki taraf arasında ortak anlaşmayla belirlenecek katkılarından gelmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 869.)

1221. Dayanışmacı birlikler, ilgili işverenden gelen katkılara bağlı olarak kurulmuş ve çalışanların ve işverenlerin her ikisi tarafından maddi refahın ve çalışanlarla işverenler arasında beraberlik ve işbirliğinin ekonomik ve toplumsal amaçları (tasarruflar, kredi, yatırım, barınma, eğitim programları vb.) için ve ortak fayda topluluklarının ilkelerine göre finanse edilen çalışan örgütleridir; danışma kurulları çalışanlardan oluşmalıdır, bununla birlikte işverenlerin konuşabilecek fakat oy kullanamayacak olan bir temsilcisi katılabilir. Komite'nin fikrine göre, 87 ve 98 Sayılı Sözleşmelerde yer alan ilkelerin bakış açısından, hiçbir şeyin çalışanların ve işverenlerin bu mutualist yapıdakileri de içeren, toplumsal amaçlar peşinde olan işbirliği biçimleri aramasına engel olmamasına rağmen, Komite'ye göre bu gibi işbirliği biçimleri, dayanışmacı birliklerin yasalarının ve görevlerinin sendikaların faaliyetlerine ve rolüne mâni olmamasını sağlamak için olabildiğince kalıcı yapılar ve örgütler haline gelmektedirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 870.)

*Onları sendikal faaliyetleri yerine getirmekten
alı koyan korumalar*

1222. “Dayanışma” birliklerini düzenleyen hükümler 98 Sayılı Sözleşmeyle güvence altına alınan sendikal faaliyetlere uymalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 871.)

1223. Dayanışmacı örgütlerin sendikal faaliyetlere katılmamalarını güvence altına almak için gerekli yasal ve diğer önlemlerin yanında, sendika karşıtı ayrımcılığın herhangi bir biçimine karşı etkin korumayı temin etmek ve dayanışmacı örgütlerin lehine herhangi bir muamele eşitsizliğini yok etmek için önlemler alınmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 872.)

1224. “Dayanışmacılıkla” ilgili iddialar hakkında Komite, 98 Sayılı Sözleşme'nin ikinci maddesiyle uyumlu olarak, işverenler tarafından, çalışan örgütlerinin işverenin hakimiyetinde kurulmalarını sağlamak için tasarlanmış herhangi bir müdahale hareketine karşı koruma sağlanmasına verdiği önemi anımsatır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 873.)

1225. Dayanışmacı örgütlerin sendikaların faaliyetlerine engel olmayı amaçlayan faaliyetleriyle ilgili iddialar hakkında Komite Hükümet'in dikkatini, çalışanların ve işverenlerin örgütlerinin, birbirleri tarafından herhangi bir müdahale hareketine karşı yeterli korumadan yararlanacaklarını ve çalışan örgütlerinin işverenlerin ya da işveren örgütlerinin hakimiyeti altında kurulmasını veya çalışan örgütlerinin bu örgütleri işverenlerin veya işveren örgütlerinin denetimi altına almak amacıyla, finansal araçlarla veya diğer araçlarla desteklenmesini sağlamak için tasarlanmış

tedbirlerin müdahale hareketlerine özellikle benzediğini öngören 98 Sayılı Sözleşme'nin 2. Maddesi'ne çekmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 874.)

1226. Dayanışmacı örgütlerin toplu pazarlığı da içeren sendikal faaliyetlere, işletmede bir sendika bulunduğu bile, işveren ve bir grup sendikasız çalışan arasında imzalanmış doğrudan anlaşma yoluyla müdahalesi, müzakerelerin işverenler veya onların örgütleri ve çalışanların örgütleri arasında gelişimine atıf yapan 98 Sayılı Sözleşme'nin 4. Maddesi'nde düzenlendiği gibi, toplu pazarlığı geliştirmez.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 875.)

1227. Dayanışmacı örgütler kısmen işverenler tarafından finanse edildiklerine göre, çalışanların yanında üst düzey yöneticileri veya işverenlerin güvenine sahip personeli de kapsamaktadır ve çoğunlukla işverenler tarafından kurulurlar, birbirinden tümüyle bağımsız olan işveren (veya işveren örgütü) ve bir veya birden çok çalışan örgütü arasında yerine getirilmesi gereken bir işlem olan toplu pazarlık işleminde bağımsız örgütlerin rolünü oynayamazlar. Bu durum, bu nedenle, çalışan örgütlerinin faaliyetlerini yerine getirirken tamamen özgür olmaları ilkesini düzenleyen 98 Sayılı Sözleşme'nin 2. Maddesi'nin uygulanmasında sorunlara yol açar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 876.)

1228. Dayanışmacı örgütlerle ilgili olarak Komite, ILO tarafından savunulan, çalışanların örgütlerinin ve işverenlerin birbirlerinden ve kamu makamlarından bağımsız olduklarını varsayan üçlü yapı ilkesinin temel önemini vurgulamıştır. Komite, Hükümet'ten, sendika konfederasyonlarına danışarak, bağımsız sendikal hareketin güçlendirilmesi ve onun toplumsal alandaki faaliyetlerinin geliştirilmesi için gerekli koşulların yaratılması için önlemler almasını talep etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 877.)

1229. İşçi refahı örgütleri, kendi bileşimlerinde ve işleyişlerinde bağımsızlık garantileri sunmadıkları sürece özgür ve bağımsız sendikaların yerine geçemezler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 878.)

1230. Komite, sendikalardan ayrı olan örgütlerin sendika faaliyetleri için sorumluluk üstlenmediğini ve her tür sendika karşıtı ayrımcılığa karşı etkin bir koruma sağladığını temin etmek için yasal veya diğer tedbirlerin alınması gerektiğini hatırlatmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 879.)

Toplu pazarlık yapma hakkı – Genel ilkeler

1231. İşveren veya işveren örgütleriyle çalışan örgütleri arasında, çalışma süreleri ve koşullarının toplu sözleşme vasıtasıyla düzenlenmesi amacıyla gönüllü müzakerelere mekanizmasının tümüyle geliştirilmesinin ve kullanılmasının teşvik edilmesi ve desteklenmesi için tedbirler alınmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 880; 344. Rapor, Vaka No. 2460, para. 993; 349. Rapor, Vaka No. 2481, para. 78; 350. Rapor, Vaka No. 2602, para. 676; 356. Rapor, Vaka No. 2611, para. 174; 358. Rapor, Vaka No. 2704, para. 357; 362. Rapor, Vaka No. 2826, para. 1298; 363. Rapor, Vaka No. 2819, para. 538; 364. Rapor, Vaka No. 2848, para. 426; 370. Rapor, Vaka No. 2900, para. 627; ve 371. Rapor, Vaka No. 3010, para. 668.)

1232. Çalışma koşulları hakkında işverenlerle özgürce pazarlık hakkı örgütlenme özgürlüğü içinde esaslı bir ögeyi oluşturur ve sendikalar toplu pazarlık veya diğer yasal araçlar yoluyla, sendikaların temsil ettiği kişilerin yaşama ve çalışma koşullarını geliştirmeye çabalama hakkına sahip olmalıdır. Kamu makamları bu hakkı sınırlayacak veya onun yasal kullanımını engelleyecek herhangi bir müdahaleden kaçınmalıdır. Böyle herhangi bir müdahalenin, çalışanların ve işverenlerin örgütlerinin faaliyetlerini düzenleme ve programlarını tasarlama hakkına sahip olmaları gerektiği ilkesini ihlal eder görünmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 881; 344. Rapor, Vaka No. 2467, para. 570 ve Vaka No. 2460, para. 995; 346. Rapor, Vaka No. 2488, para. 1353; 350. Rapor, Vaka No. 2602, para. 676; 351. Rapor, Vaka No. 2581, para. 1335; 354. Rapor, Vaka No. 2684, para. 831 ve Vaka No. 2581, para. 1111; 363. Rapor, Vaka No. 1865, para. 120; 364. Rapor, Vaka No. 2887, para. 697; 368. Rapor, Vaka No. 2976, para. 844; ve 376. Rapor, Vaka No. 3067, para. 950 ve Vaka No. 3113, para. 990.)

1233. 87 Sayılı Sözleşme'nin kabulü için ön çalışma açıkça "örgütlenme özgürlüğü teminatının ana hedeflerinden birinin işverenlere ve çalışanlara kamu makamlarından bağımsız ve özgürce bağitlanmış toplu sözleşmeler vasıtasıyla ücretleri ve

işin diğer şartlarını belirleme yeteneğinde örgütler oluşturma olanağı tanımak olduğunu” belirtmektedir. (Örgütlenme Özgürlüğü ve Endüstri İlişkileri, Rapor VII, Uluslararası Çalışma Konferansı, 30. Oturum, Cenevre, 1974, s. 52)

(Bkz. 2006 Özeti , para. 882; 358. Rapor, Vaka No. 2704, para. 357; 36 3. Rapor, Vaka No. 2704, para. 398;ve 364. Rapor, Vaka No. 2848, para. 427.)

1234. İşçilerin örgütlenme haklarını kullanmadaki temel amaçlarından biri de çalışma şartlarını ve koşulları hakkında topluca pazarlık yapmaktır. Sendikaların toplu pazarlık yapmasını yasaklayan hükümler bu nedenle, bu tür sendikaların kurulduğu ana hedef ve etkinliği kaçınılmaz bir şekilde engellemektedir. Bu yalnızca 98 sayılı Sözleşmenin 4. Maddesine değil, aynı zamanda sendikaların faaliyetlerini yürütme ve programlarını tam bir özgürlük içinde geliştirme hakkına sahip olmalarını öngören 87 No.lu Sözleşmenin 3. maddesine de aykırıdır.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2460, para. 991.)

1235. Komite, toplu uyuşmazlıkların, toplu pazarlık çerçevesinde barışçıl bir biçimde yürütülmesi ve çözülmesinin önemini vurgulamaktadır.

(Bkz. 349. Rapor, Vaka No. 2564, para. 611.)

1236. Federasyon ve konfederasyonlar, toplu sözleşmeler bağitlayabilmelidirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 883.)

1237. Komite, bu örgütler tescil edilmiş olsun veya olmasın, temsili örgütlerin müzakere etme hakkına verdiği öneme işaret etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 884;ve 358. Rapor, Vaka No. 2704, para. 357.)

1238. Komite, çalışma ilişkileri ve toplu pazarlık sistemini düzenleyen temel kuralların mümkün olan en fazla sayıda temsilci çalışan ve işveren örgütü tarafından paylaşılmasının önemini vurgulamıştır.

(Bkz. 371. Rapor, Vaka No. 2947, para. 455.)

Toplu pazarlık kapsamındaki işçiler

A. Kamu görevlileri

1239. Sadece silahlı kuvvetler, polis ve devletin idaresinde görev yapan kamu görevlileri toplu pazarlık dışı bırakılabilir.

(Bkz. 371. Rapor, Vaka No. 2988, para. 843.)

1240. 98 Sayılı Sözleşme ve özellikle onun toplu pazarlığın teşvik edilmesi ve desteklenmesi hakkındaki 4. Maddesi hem özel sektöre hem de devletleştirilmiş işletmeler ve kamu organlarına uygulanır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 885;ve 356. Rapor, Vaka No. 2611, para. 174.)

1241.Devlet yönetimiyle iştgal edenler haricinde tüm kamu hizmetleri çalışanları, toplu pazarlık haklarından yararlanmalıdır ve kamu hizmetlerinde çalışma sürelerinin ve koşullarının belirlenmesiyle ilgili olarak ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözülmesinin bir aracı olarak toplu pazarlığa öncelik verilmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 886; 34 3. Rapor, Vaka No. 2430, para. 361 ve Vaka No. 2292, para. 794; 344. Rapor, Vaka No. 2364, para. 91; 376. Rapor, Vaka No. 3042, para. 560; 377. Rapor, Vaka No. 3118, para. 177;ve 378. Rapor, Vaka No. 3135, para. 418.)

1242. Bir yanda, görevi doğrudan Devlet idaresiyle ilgili olan kamu hizmetlileri (yani, hükümet bakanlıklarında ve benzeri diğer organlarda istihdam edilen devlet memurları) ve bunlara ek olarak, bu faaliyetlerde destek elemanı olarak rol alan memurlarla diğer yanda hükümet tarafından, kamu işletmeleri tarafından veya bağımsız kamu kurumları tarafından istihdam edilen kişiler arasında ayırım yapılmamıştır. Yalnızca ilk kategori 98 Sayılı Sözleşme'nin kapsamının dışında bırakılabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 887; 34 3. Rapor, Vaka No. 2292, para. 794; 344. Rapor, Vaka No. 2460, para. 989; 376. Rapor, Vaka No. 2970, para. 469;ve 377. Rapor, Vaka No. 3118, para. 177.)

1243. 151 sayılı Sözleşmenin 1 (2). Maddesi, bu Sözleşmede öngörülen güvencelerin, işlevleri normalde politika yapma veya yönetme olarak kabul edilen üst düzey çalışanlara veya görevleri ulusal yasa veya yönetmeliklerle düzenlenecek, son derece gizli bir niteliğe sahip olan çalışanlara uygulanacağını belirtilmektedir. Ancak, 98 sayılı sözleşme uyarınca toplu pazarlık hakkı sadece devlet yönetiminde çalışan kamu görevlileri için reddedilebilir.

(Bkz. 374. Rapor, Vaka No. 2941ve 3026, para. 663.)

1244. Komite, 1978 (151 sayılı) Çalışma İlişkileri (Kamu Hizmeti) Sözleşme 'sine (Madde 7) göre, "ilgili kamu makamları ve kamu çalışanları arasında çalışma şartları ve koşullarının müzakere mekanizmasının veya bu konuların belirlenmesine kamu çalışanlarının temsilcilerinin katılımına izin verecek benzeri diğer yöntemlerin tamamen geliştirilmesi ve kullanılmasını teşvik etmek ve desteklemek için, gerekli olduğunda, ulusal koşullara uygun tedbirler alınabileceğini " anımsatmayı yararlı bulmuştur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 888.)

1245. Komite, 151 Sayılı Sözleşme'nin 7. maddesinin şartlarını hatırlarken, ulusal mevzuat, müzakere mekanizmasını tercih ettiğinde, Devletin bu tür mekanizmaların düzgün bir şekilde uygulanmasını sağlaması gerektiğini vurgulamıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 889.)

1246. Komite, 151 Sayılı Sözleşme'nin 7. Maddesi'nin istihdam şartları ve koşullarının belirlenmesinde kullanılacak usullerinin seçiminde bir miktar esnekliğe izin verdiğini kabul etmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 891;ve 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 744.)

1247. Komite, 151 Sayılı Sözleşme'nin uyuşmazlıkların çözümüyle ilgili 8. Maddesi'ne gönderme yaparak, sözleşmenin kabul edilmesinden önce gerçekleştirilen hazırlık çalışmasını göz önünde tutarak bu maddenin uyuşmazlıkların çözümünde müzakere veya (arabuluculuk, uzlaştırma veya tahkim gibi) diğer usuller arasında alternatif sunduğu şeklinde yorumlandığını anımsatmıştır. Komite, 151 Sayılı Sözleşme'nin 8. Maddesi'nde yer alan ilkenin önemini vurgulamıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 890.)

1248. 98 Sayılı Sözleşme uyarınca belirli kamu görevlisi kategorilerinin halihazırda toplu pazarlık hakkından yararlanmaları gerekmesine rağmen, 154 sayılı Sözleşme'nin onaylanmasıyla bu hakkın tesis edilmesi genel olarak tüm kamu görevlileri için tanınmıştır ve sonuç olarak, kamu sektöründe ve merkezi kamu idaresinde çalışanlar toplu pazarlık hakkından yararlanmalıdır.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2434, para. 798.)

1249. Kamu görevlilerinin beyaz yakalı çalışanlar olduğu gerçeği, devletin idaresinde yer alan çalışanlar olma niteliklerine tek başına kesinlik kazandırmaz; eğer durum böyle olmasaydı, 98 sayılı sözleşme, kapsamının çoğundan mahrum kalacaktı. Özetle, tüm kamu hizmeti çalışanları, yalnızca silahlı kuvvetler, polis ve devletin idaresine doğrudan müdahil olan kamu görevlileri istisnası ile, toplu pazarlık haklarından yararlanmalıdırlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 892;ve 344. Rapor, Vaka No. 2460, para. 989 ve Vaka No. 2437, para. 1320.)

1250. Mevzuatın, toplu sözleşmeleri bağtılamak üzere devlet idaresi temsilcisi sıfatıyla hareket etmeyen kamu çalışanlarının ve memurların örgütlerinin toplu sözleşmeler bağtılama hakkını açık ve kesin bir biçimde tanıyan özel hükümler içermeleri zorunludur. ILO'nun 98 Sayılı Sözleşmeyle ilgili denetim organları tarafından ortaya konulan ilkeler göz önüne alındığında, bu hak yalnızca bakanlıklarda ve benzeri diğer organlarda çalışan memurlar için reddedilebilir ancak, örneğin, kamu işletmelerinde ve bağımsız kamu kurumlarında çalışanlar için reddedilemez.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 893;ve 344. Rapor, Vaka No. 2114, para. 115 ve Vaka No. 2460, para. 989.)

1251. Devlet idaresi temsilcisi sıfatıyla hareket etmeyen kamu çalışanları ve memurlar (örneğin kamu işletmelerinde ve bağımsız kamu kurumlarında çalışanlar), işverenleriyle özgür ve gönüllü müzakerelerde bulunabilmelidirler; bu durumda,

tarafların pazarlık özerkliği yürürlükte olmalı ve yasaların, yönetmeliklerin hükümlerine veya bütçenin koşullarına bağlı olmamalıdır.

(Bkz. 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 743.)

1252. Kamu çalışanlarının herhangi bir sınıfı, çalışma şartları ve koşulları ya-salaştırılarak, basitçe, toplu pazarlık hakkından mahrum bırakılabilirse, 98 sayılı Sözleşme, kamu çalışanlarına karşı tüm kapsamından yoksun bırakılacaktır.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2114, para. 115.)

1253. Komite, Uluslararası Çalışma Konferansı'nın 87 Sayılı Sözleşme'yle kapsam altına alınmış hakların, silahlı kuvvetlere ve polis mensuplarına ne ölçüde verilmek istendiği konusundaki kararı devletlere bırakma niyetinde olduğunun açık olduğu kanaatine varmıştır. Komite, aynı zamanda, aynı düşüncelerin 98, 151, 156 sayılı Sözleşmeler için de geçerli olduğu kararına varmıştır.

(Bkz. 368. Rapor, Vaka No. 2943, para. 758;ve 374. Rapor, Vaka No. 3073, para. 501.)

1254. 151 Sayılı Sözleşme'ye öncülük eden hazırlık çalışmalarında, yargı hakimle-rinin Sözleşmenin uygulanması kapsamında yer almadığı tespit edilmiştir; bunun-la birlikte, söz konusu Sözleşme, yargıçların yardımcı personelini hariç tutmamaktadır. Dolayısıyla Komite, yardımcı yargı personelinin bu nedenle toplu pazarlık hakkına sahip olmaları gerektiğini düşünmektedir.

(Bkz. 364. Rapor, Vaka No. 2881, para. 228.)

1255. 87 ve 98 Sayılı Sözleşmeler, elçiliklerde yerel olarak işe alınmış personele de uygulanabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 905;ve 334. Rapor, Vaka No. 2197, para. 130.)

1256. Komite, kamu görevlilerinin sadece güvenlik soruşturmasına tabi olmaları gerçeğinin, onlara devlet idaresinde bulunan çalışanlar niteliğini verdiği kanaatine varmamıştır.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2437, para. 1320.)

1257. Komite, federal havaalanı güvenlik tarama görevlilerinin aslında devlet idaresinde görev alan kamu görevlileri olarak değerlendirilip değerlendirileme-yeyeğinden kuşku duymaktadır. Komite, aslında özel işletmelerin güvenlik tarama görevlilerinde de olduğu gibi, işlerinin açık bir güvenlik unsuru içerdiğini kabul ederken, ulusal güvenliği açık bir şekilde etkilemeyen ve açıkça güvenliği etkileyebilecek ulusal politika yapmayan, fakat yalnızca açıkça belirlenmiş para-metreler içinde belirli görevleri yerine getiren kişiler için ulusal güvenlik kaygıları kavramının genişletilmesinin federal çalışanların haklarına gereksiz yere zarar ve-rebileceğinden endişe duymuştur. Bu nedenle Hükümetten ilgili çalışan örgütle-rine danışarak, ulusal güvenlik meseleleriyle doğrudan ilgisi bulunmayan federal

havaalanı güvenlik tarama görevlilerinin tüm istihdam şartlarının ve koşullarının kapsadığı hususları dikkatlice gözden geçirmesini ve bu hususlar üzerinde, güvenlik tarama görevlilerinin serbestçe seçilen temsilcileriyle toplu pazarlık yapmasını talep etmiştir.

(Bkz. 34 3. Rapor, Vaka No. 2292, para. 795ve 796.)

1258. Taşımacılık güvenlik görevlilerinin çalışmaları, ülke çapında, ulusal güvenlik gerekçesiyle kabul edilen tedbirleri o veya bu şekilde etkileyen veya uygulayan çok sayıdaki diğer çalışanın görevleri gibi, hiç kuşkusuz güvenlik sorunuyla ilişkili olmasına karşın, Komite, genişletilmiş güvenlik idaresinde çalışanların açıkça politika yapmama durumlarının, toplu pazarlık hakları reddedilebilecek çalışanlar kategorisi büyümesine sınırsız biçimde katılabileceğini düşünmemektedir.

(Bkz. 351. Rapor, Vaka No. 2292, para. 64.)

1259. Merkez Bankası'ndaki çalışanlara özel sektör statüsü verme girişiminde bulunulduğu bir durumda, Komite, çalışanlara kamu hukuku veya özel hukuk statülerinin verilip verilmemesiyle ilgili görüş ifade etmenin yetki sahası içinde olmadığını düşünmüştür. 87 ve 98 Sayılı Sözleşmelerin bankacılık sektöründeki tüm çalışanlara uygulandığını düşünmesine rağmen, banka çalışanlarının toplu sözleşme yapma ve istedikleri federasyonlara katılma hakkının tanınacağı ümidini ifade etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 896.)

1260. 98 sayılı Sözleşme'nin hiçbir hükmü *sözleşmeli personel* statüsüne sahip personelin kapsam dışında bırakılmasına izin vermemektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 898;ve 34 3. Rapor, Vaka No. 2430, para. 361.)

B. Devlete ait teşebbüslerin çalışanları

1261. Devlete ait ticari veya sınai teşebbüslerinin çalışanları toplu sözleşme görüşmeleri yapma hakkına sahip olmalıdırlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 894.)

C. Posta ve telekomünikasyon hizmetleri çalışanları

1262. 98 sayılı Sözleşme posta ve telekomünikasyon hizmetleri çalışanlarına uygulanmaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 895.)

1263. “Posta yüklenicilerinin” (Postane ile yapılan bir sözleşme uyarınca) özel statüsü, pazarlık birimlerinin tanımı, belgelendirme kuralları vb. yanı sıra statüle-

rini sözleşme altına alma ve çalışma ihtiyaçlarını göz önüne alan özel müzakerelele ilgili konuları açıklığa kavuşturmak gerekmesine rağmen, Komite, temel örgütlenme ve toplu pazarlık haklarının tüm çalışanlara sağlanması ilkelerinin posta yüklenicilerine niçin uygulanmaması gerektiği konusunda herhangi bir neden göstermemektedir.

(Bkz. 364. Rapor, Vaka No. 2848, para. 428.)

D. Radyo ve televizyon personeli

1264. Ulusal radyo ve televizyon kurumunun, bir kamu işletmesinin personeli, görevleri gerekçesiyle, toplu pazarlıkla ilgili ilkenin dışında tutulamazlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 897.)

E. Öğretim elemanları

1265. Komite 98 sayılı Sözleşme'nin 4. Maddesi'nde düzenlendiği gibi eğitim sektöründe toplu pazarlığı desteklemenin önemine dikkat çekmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 900;ve 350. Rapor, Vaka No. 2547, para. 803.)

1266. Komitenin görüşüne göre, öğretmenler devlet idaresindeki yetkililere özgü görevleri yerine getirmemektedir; gerçekten de bu tür faaliyetler özel sektörde de gerçekleştirilmektedir. Bu şartlarda, kamu görevlisi statüsüne sahip öğretmenlerin 98 sayılı Sözleşme uyarınca sağlanan teminatlardan yararlanması önemlidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 901; 344. Rapor, Vaka No. 2114, para. 116 ve Vaka No. 2467, para. 571; 350. Rapor, Vaka No. 2592, para. 1586; 351. Rapor, Vaka No. 2611 ve 2632, para. 1272;ve 358. Rapor, Vaka No. 2723, para. 552.)

1267. Kamu ve özel sektör üniversitelerinde çalışanlar toplu pazarlık hakkına sahip olmalıdır.

(Bkz. 357. Rapor, Vaka No. 2677, para. 79.)

1268. Öğretim ve araştırma görevlilerinin üniversitelere yönelik eğitim ve istihdam ilişkileri arasında bazı bağlantılar olabilese de, bir dizi başka somut unsur, Komite'yi, lisansüstü öğretim ve araştırma görevlilerinin, çalışan olmalarından ötürü, diğer tüm çalışanlar gibi, mesleki çıkarlarını korumak ve teşvik etmek için, akademik şartlar ve politikalar hariç olmak üzere, istihdam şartları ve koşulları üzerinde toplu olarak pazarlık etme hakkına sahip olmaları gerektiği kararını vermeye yöneltmektedir. Bu durumda, bu hak, kendi seçtikleri sendika tarafından müzakerelerde temsil edilmeyi ve sendikal haklarının kullanılmasına yönelik yeterli korumaya sahip olmayı içermelidir.

(Bkz. 350. Rapor, Vaka No. 2547, para. 804.)

F.Hastane personeli

1269. Kamu hastanelerinde istihdam edilen kişiler, toplu pazarlık hakkından yararlanmalıdırlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 903.)

1270. Komite, sağlık hizmeti çalışanlarının, müzakere etme hakları sınırlamalara tabi olan, devlet idaresinde bulunan kamu görevlileri olarak düşünilemeyecekleri kanaatine varmıştır.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2467, para. 571.)

G.Havacılık sektörü personeli

1271. Hava uçuş kontrol personeli, istihdam koşulları hakkında toplu pazarlıkta bulunma hakkına sahip olmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 902.)

1272. Silahlı kuvvetlerin hükmü altında çalışan *sivil havacılık* teknisyenlerinin görevlerinin karakteri nedeniyle silahlı kuvvetlere mensup olmalarından dolayı 98 Sayılı Sözleşme'ye koyulan teminatların dışında tutulmalarının uygun olduğu düşünülemez; Sözleşme'nin 4. Maddesi'nde yer alan toplu pazarlıkla ilgili standartlar onlara uygulanmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 904.)

H.Gümrük personeli

1273. Komite, resmi mercilerle ilgili sektörün en çok temsil gücü olan mesleki örgütler arasında karşılıklı menfaat konuları hakkında diyalog ve müzakerelerin geliştirilmesine verdiği önemi vurgulamıştır.

(Bkz. 299. Rapor, Vaka No. 1808, para. 380;ve 344. Rapor, Vaka No. 2464, para. 329.)

1274. Yeni bir liman güvenlik sistemi kurma kararı, liman güvenliğine ilişkin daha geniş bir Hükümet politikasının bir parçasını oluşturduğu ölçüde – makul bir biçimde, toplu pazarlığın kapsamı dışında kaldığı düşünülse de böyle bir sistemin varlığı taraflar arasında istişare ve müzakere konusu olması gereken gümrük personelinin istihdam koşullarına etki edebilir.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2464, para. 329.)

I. Denizciler

1275. Ülkede ikamet etmeyen gemicilerin toplu sözleşme dışında bırakılmasını mümkün kılan yasaları incelerken, Komite, Hükümet'ten tam ve gönüllü toplu pazarlığın ulusal bayrak altında yolculuk eden gemilerde istihdam edilen gemicilere açık olmasının yeniden gerçekleşmesini sağlamak amacıyla Yasa'nın değiştirilmesi için önlemlerin alınması talebinde bulunmuştur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 899.)

J. Kooperatif işçileri

1276. Kooperatiflere bağlı çalışanların örgütlenme hakkının mantıklı bir sonucu olarak, kooperatif çalışanlarının katıldığı sendikal örgütlerin, onların çıkarlarını savunmak ve geliştirmek amacıyla, onları temsilen, toplu pazarlık yapma hakkı güvence altına alınmalıdır.

(Bkz. 354. Rapor, Vaka No. 2668, para. 679.)

K. Geçici ve yarı zamanlı çalışanlar

1277. Geçici çalışanlar, toplu müzakere edebilmelidirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 906; 351. Rapor, Vaka No. 2600, para. 572; 355. Rapor, Vaka No. 2600, para. 477; ve 371. Rapor, Vaka No. 2963, para. 234.)

1278. Yarı zamanlı çalışanların özel koşulları, pazarlık birimlerinin tanımı, belgelendirme kuralları vb. yanı sıra statülerini sözleşme altına alma ve çalışma ihtiyaçlarını göz önüne alan özel müzakereler bakımından farklılaştırılmış muamele ve düzenlemeler gerektirmesine rağmen, Komite, temel örgütlenme ve toplu pazarlık haklarının tüm çalışanlara sağlanması ilkelerinin yarı zamanlı çalışanlara niçin uygulanmaması gerektiği konusunda herhangi bir neden görememektedir.

(Bkz. 34 3. Rapor, Vaka No. 2430, para. 362.)

L. İşsizlikle mücadele programları altında istihdam edilen çalışanlar

1279. İşsizlikle mücadele için, ücretlerin, düzenli çalışanların ücretlerini düzenleyen toplu sözleşmelerin koşulları altında belirlenmediği kamu sektöründeki geçici iş teklifleri hakkında Komite, Hükümet'in uygulamada, iş teklifinin sınırlı bir sürede kalmasını ve kalıcı işlerin ücretleri hakkında toplu pazarlık hakları sınırlı olan işsiz kişiler tarafından doldurulma fırsatı haline gelmemesini sağlayacağı umudunu ifade etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 907.)

1280. İşsizlikle savaşmayı amaçlayan, altı ayla sınırlı topluma katılım faaliyetlerinde yer alan kişiler, onların emeğinden faydalanan bir örgütün gerçek çalışanları değildir, bu nedenle, en azından ücretlerle ilgili olarak, yürürlükteki toplu sözleşmelerin kapsamı dışında bırakılabilirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 908.)

1281. Topluma katılım faaliyetlerinde yer alan kişilere atıfla, Komite, bununla beraber, söz konusu kişilerin işlerini yürüttüklerini ve ilgili örgütler yararına hizmet sağladıklarını düşünmüştür. Bu nedenle çalışma ve istihdam koşullarıyla ilgili belirli bir korumadan yararlanmaları gerekmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 909.)

1282. İşsizlikle mücadele tedbirleri ve saatlik ücret oranlarına tavan uygulayan iş teklifi programlarının uygulamaya konulması bağlamında, Komite, Hükümet'in, uygulamada, düzenli işleri ücretler konusunda toplu olarak pazarlık yapma hakkı kısıtlı olan işsiz kişilerle doldurmak üzere, iş havuzlarına art arda başvurulmamasını temin etmesi gerektiğini vurgulamıştır. Komite, Hükümeti herhangi bir kötüye kullanımı önlemek için üç taraflı prosedürler düzenlemeye çağırmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 910.)

M. Alt işveren işçileri

1283. İlgili sendika ile alt işveren / acente çalışanlarının istihdam şart ve koşullarını belirleyen taraf arasında toplu pazarlık her zaman mümkün olmalıdır.

(Bkz. 36 3. Rapor, Vaka No. 2602, para. 457.)

N. Sivil gönüllüler

1284. Sivil gönüllülerin tazminat, çalışma saatlerinin belirlenmesi ve hizmetin sürekliliğini gerektiren çalışmaları, bu çalışanlara, toplu pazarlık hakkını da içeren, örgütlenme özgürlüğü ilkeleri tarafından sağlanan korumayla benzer bir koruma sağlamalıdır.

(Bkz. 377. Rapor, Vaka No. 3100, para. 373.)

O. Kendi hesabına çalışanlar

1285. Komite, bir hükümetten, kendi hesabına çalışanların, çıkarlarını geliştirmek ve savunmak amacıyla toplu pazarlık araçlarını da içeren, sendikal haklardan tam olarak yararlanabilmelerini sağlamak için gerekli önlemleri almalarını ve ilgili sosyal taraflarla istişare ederek, eğer uygunsa, kendi hesabına çalışanlarla ilgili özel

bir toplu pazarlık mekanizması geliştirmek üzere toplu pazarlıkla bağlantısı olan kendi hesabına çalışanların özelliklerini tanımlamasını talep etmiştir.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 2786, para. 349.)

P. Sendikasız çalışanlar

1286. Sendikasız çalışanlara, şirket içinde bir veya daha fazla toplu sözleşme bağtlandığında, istedikleri toplu sözleşmeyi seçme hakkı veren mevzuat ile ilgili olarak, Komite sendikalaşmamış çalışanların hangi sendikanın ait oldukları mesleki kategorideki çıkarları, şirket ile bağtladığı toplu sözleşme aracılığıyla savunma konusunda en başarılı olduğunu tespit etmek için daha iyi bir konumda olduklarını düşünmektedir. Ayrıca, seçme hakkının, bir kuruluşta birden fazla toplu sözleşmenin varlığıyla kısıtlanmadığı gibi, 98 sayılı Sözleşmenin 4. Maddesinde yer alan, özgür ve gönüllü toplu pazarlığın teşvik edilmesi ilkesini zayıflatmadığını da düşünmüştür.

(Bkz. 358. Rapor, Vaka No. 2729, para. 888.)

Q. Toplu sözleşmelerin erga omnes etkisi (Toplu sözleşmelerin yalnız tarafları için değil herkes için sonuç yaratması)

1287. Bazı toplu sözleşmelerin, tüm çalışanlara değil, yalnızca sözleşme taraflarına ve üyelerine uygulandığı bir durumda, Komite, bunun örgütlenme özgürlüğü ilkelerini ihlal eder gibi görünmeyen ve birçok ülkede uygulanan - tam aksi de olabileceği gibi- bir meşru seçenek olduğu kanaatine varmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 911.)

1288. 98 Sayılı Sözleşme hem pazarlık hakkını en çok temsil edilen örgüte tanıyan tüm işgücünü etkileyen sistemlerle hem de azınlıktaki sendikaların üyeleri adına pazarlık yapmalarına izin veren sistemlerle uyumludur, ilk durumda, aynı alandaki azınlıktaki sendikalara toplu pazarlık hakları vermek uygun değildir ve uygulamada bunu yapmak, sendika karşıtı uygulamalara yol açabilir.

(Bkz. 374. Rapor, Vaka No. 3056, para. 828.)

Toplu pazarlık kapsamına giren konular

1289. Müzakere konularına karar vermek ilgili tarafların işidir.

(Bkz. 357. Rapor, Vaka No. 2638, para. 793.)

1290. Yetkili makamlar tarafından tek taraflı olarak alınan ve müzakere edilebilir konuların kapsamını kısıtlayan önlemler genellikle 98 sayılı Sözleşme ile uyumlu

değildir; toplu pazarlık için rehber ilkelerin hazırlanması için gönüllülük temelinde yapılan üçlü tartışmalar, bu zorlukların çözülmesi için özellikle uygun bir yöntemdir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 912; 354. Rapor, Vaka No. 2684, para. 832;ve 357. Rapor, Vaka No. 2698, para. 227.)

1291. Toplu iş sözleşmesine konu olabilecek konular, çalışanlara sunulacak sözleşme türü veya gelecekte müzakere edilecek olan endüstriyel aracın türünün yanı sıra, ücretler, yardımlar ve ödenekler, çalışma süresi, yıllık izin, işten çıkarma durumunda seçim kriteri, toplu sözleşmenin kapsamı, sendika tesislerinin verilmesi, işyerine mevzuatta öngörülenin ötesinde erişim vb. içermektedir; bu hususlar, kanunla veya bu vakada olduğu gibi, Kurallar ve Kılavuz İlkelerinin uygulanmaması durumunda mali açıdan caydırıcılık ve önemli cezalarla toplu pazarlık kapsamından çıkarılmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 913; 344. Rapor, Vaka No. 2464, para. 327 ve Vaka No. 2502, para. 1022; 346. Rapor, Vaka No. 2488, para. 1353; 349. Rapor, Vaka No. 2545, para. 1154;ve 362. Rapor, Vaka No. 2804, para. 568.)

1292. Ödenen ücret tutarı hakkında veya çeşitli yardımlar ve özel ödemeler verme veya vermeme gerekçesi hakkında bir görüş bildirmek, Komite'nin görevi değildir. Bu konu ilgili taraflar arasında müzakere ile ilişkilidir.

(Bkz. 34 3. Rapor, Vaka No. 2425, para. 257.)

1293. Hükümet izni olmazsa, çalışma zamanını toplu pazarlık kapsamı dışında bırakan yasalar, 98 Sayılı Sözleşme'nin 4. Maddesi uyarınca temin edilen, çalışan örgütlerinin işverenlerle, çalışma koşullarını özgürce müzakere etme hakkını ihlal eder görünmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 914.)

1294. Toplu sözleşmedeki tali boykot hükümlerini içeren kanuni yasak hakkında, Komite, bu gibi hükümler üzerindeki kısıtlamaların kanunlarda yer almaması gerektiğini düşünmüştür.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 915.)

1295. Toplu sözleşmelerin yetkililerin müdahalesi olmaksızın sendika aidatlarının toplanması için bir sistem getirmesi mümkün olmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 916.)

1296. Tam zamanlı sendika görevlilerine işveren tarafından ücret ödenmesi konusu, taraflarca belirlenmelidir ve Hükümet tam zamanlı sendika görevlileri tarafından yerine getirilen sendika faaliyetinin ücretsiz izin olarak kabul edilip edilmemesi gerektiği konusundaki müzakerelere izin vermelidir.

(Bkz. 35 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 701.)

1297. İş dağıtımının yasal sınırlamalara tabi olduğu bir durumda, Komite bu hükümlerin toplu sözleşmeyle, esas olarak, belirli bir işe girişle ilgili, daha iyi şartlar ve koşullar sağlamak için görüşmeleri engelleme ve bu suretle ilgili çalışanların toplu pazarlık etme ve çalışma koşullarını geliştirme hakkını ihlal etme eğiliminde olabileceğine dikkat çekmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 917.)

1298. Bir süreden beri, halen yürürlükte bulunan toplu sözleşmeleri değiştiren ve gelecekte gemiye personel alımıyla ilgili toplu sözleşmelerin yapılmasını yasaklayan yasalar 98 Sayılı Sözleşme'nin 4. Maddesi'yle uyumlu değildir.

(Bkz. 106. Rapor, Vaka No. 541, para. 12, 14 ve 15.)

1299. Çalışma bakanlığının ücretleri, çalışma saatlerini, izinleri ve çalışma koşullarını düzenleme yetkileri olduğunu saptayan yasalar, bu düzenlemeler toplu sözleşmeler içinde yapılması gerektiği için ve çalışma koşullarının böyle önemli yönlerini toplu pazarlık sahasının dışında bıraktığı için 98 Sayılı Sözleşme'nin 4. Maddesi'yle uyumlu değildir.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 919.)

1300. Kamu sektöründeki belirli konular üzerinde toplu pazarlığın reddedilmesiyle ilgili iddialar hakkında, Komite, Örgütlenme Özgürlüğü Soruşturma ve Uzlaştırma Komisyonu'nun "açık bir biçimde, esas olarak veya temel olarak devlet işlerinin idaresi ve işleyişiyle ilgili olan belirli konular vardır; bunlar makul bir biçimde görüşmelerin kapsamı dışında sayılabilirler" görüşünü anımsatmıştır. Aynı şekilde bazı diğer konuların esas olarak veya temel olarak çalışma koşullarıyla ilgili meseller olduğu ve bu konuların karşılıklı iyi niyet ve güven ortamı içinde yürütülen toplu pazarlığın kapsamı dışında kaldığının düşünülemeyeceği açıktır.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 920; 344. Rapor, Vaka No. 2464, para. 328 ve Vaka No. 2460, para. 992; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 747; 353. Rapor, Vaka No. 1865, para. 704; 362. Rapor, Vaka No. 2804, para. 568; ve 364. Rapor, Vaka No. 2821, para. 387.)

1301. Personel düzeyleri veya mali zorluklar nedeniyle etkilenecek bölümler, öncelikli olarak ya da esasen idari işlerin yönetimi ve işleyişini ele alan ve dolayısıyla müzakere kapsamı dışında kabul edilen hususlar olarak düşünülebilir, iş güvenliğinin daha geniş spektrumu genelde, öncelikli olarak ya da esasen toplu pazarlık kapsamı dışında bırakılmaması gereken işten çıkarma öncesi haklar, tazminatlar vs. gibi istihdam koşullarıyla ilgili sorunları içermektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 921.)

1302. Bu gibi konularda bu örgütlere danışılması normal olmakla birlikte, eğitim politikasının genel çizgilerinin belirlenmesi yetkili makamlar ve öğretmen örgütleri arasında bir toplu pazarlık konusu değildir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 922; 340. Rapor, Vaka No. 2405, para. 454; 344. Rapor, Vaka No. 2464, para. 328; 350. Rapor, Vaka No. 2592, para. 1586;ve 351. Rapor, Vaka No. 2569, para. 631.)

1303. Eğitim sektörü ile ilgili olarak, toplu pazarlığın dışında bırakılabilecek olan, esasen eğitim politikasının geniş hatlarını belirleyen konular ile toplu iş sözleşmesine konu olması gereken istihdam koşulları ile ilgili konular arasında bir ayırım yapılabilir.

(Bkz. 350. Rapor, Vaka No. 2547, para. 803.)

1304. Eğitim politikasına ilişkin kararların istihdam koşullarına ilişkin sonuçları hakkında serbest toplu pazarlık yapılmasına izin verilmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 923; 344. Rapor, Vaka No. 2464, para. 328;ve 350. Rapor, Vaka No. 2592, para. 1586.)

1305. Pazarlık ortakları, gerekçeleri tartmak ve müzakere edilen emeklilik koşullarının usullerini belirlemek için en iyi donanıma sahiptir.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2434, para. 792.)

1306. Pazarlık ortakları, gerekçeleri tartmak ve müzakere edilen veya yasal emeklilik yaşından önce, işin zorlu niteliğinden veya sağlık ve güvenlik gerekçelerinden kaynaklanan zorunlu emeklilik koşullarının usullerini (ve işverenler söz konusu olduğunda, finansal uygulanabilirliği) belirlemek için en iyi donanıma sahiptir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 924.)

1307. Komite, Devletlerin emeklilik programlarını düzenleme hakkını kabul etmekle birlikte, Devletlerin bunu yaparken, toplu pazarlık ilkesine saygı duymaları gereklidir.

(Bkz. 349. Rapor, Vaka No. 2434, para. 661.)

1308. Bir genel emeklilik sistemi, toplu pazarlığı zorunlu olarak engellemez. Gerçekten de genel sistem bir nüfusun bütünü için zorunlu bir asgari güvence altına alınmış platform oluştursa da genel sisteme ek olarak, toplu pazarlık ile oluşturulmuş ek bir planın engellenmesi için hiçbir neden yoktur. Özel şirketler ve kamu sektörü arasında bir ayırım yapmak gerekmektedir. İlk durumda, işveren, ekonomik imkanlarını ve beklentilerini göz önünde bulundurarak, sendika ile ek bir emeklilik maaşı verme imkanını müzakere edebilir.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2434, para. 793.)

1309. Toplu iş sözleşmesinde yer alan taraflar, karşılıklı anlaşma ile emeklilik ve emeklilik planlarına ilişkin yasal hükümleri iyileştirebilmelidirler.

(Bkz. 35 3. Rapor, Vaka No. 2434, para. 538; 354. Rapor, Vaka No. 2684, para. 830; ve 362. Rapor, Vaka No. 2804, para. 571.)

1310. Tamamlayıcı emeklilik planları, meşru olarak toplu pazarlığın konusu olabilecek faydalar olarak düşünülebilir.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2502, para. 1022.)

1311. ILO standartları uyarınca, asgari ücretlerin belirlenmesi, üçlü kurullar tarafından verilen kararlara tabi olabilir.

(Bkz. 356. Rapor, Vaka No. 2699, para. 1389.)

1312. Komite, 98 sayılı Sözleşmenin 4. maddesinde öngörüldüğü gibi, onun görüşüne göre çalışma koşullarının belirlenmesi için ikili pazarlığın geliştirilmesini sınırlandırmayan ve engellemeyen, çalışma ya da istihdam koşulları için yasal asgari standartları belirlemenin yasal makamlara bırakılması görüşünü kalıcı biçimde benimsediğini anımsatmaktadır.

(Bkz. 365. Rapor, Vaka No. 2905, para. 1218.)

Özgür ve gönüllü müzakere ilkesi

1313. Toplu sözleşmenin gönüllü müzakere edilmesi ve bu nedenle pazarlık taraflarının özerkliği örgütlenme özgürlüğü ilkelerinin temel veçhesidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 925; 340. Rapor, Vaka No. 2405, para. 452; 342. Rapor, Vaka No. 2408, para. 271 ve Vaka No. 2447, para. 748; 34 3. Rapor, Vaka No. 2425, para. 257 ve Vaka No. 2405, para. 335; 344. Rapor, Vaka No. 2434, para. 789 ve Vaka No. 2460, para. 990; 356. Rapor, Vaka No. 2611, para. 174; 358. Rapor, Vaka No. 2704, para. 357; ve 370. Rapor, Vaka No. 2983, para. 284.)

1314. Komite, toplu sözleşme sürecindeki tarafların özerkliğine saygı gösterilmesinin önemini vurgulamakta ve böylece 98 sayılı Sözleşmenin 4. maddesinde yer alan toplu pazarlığın özgür ve gönüllü niteliği güvence altına alınmaktadır.

(Bkz. 357. Rapor, Vaka No. 2638, para. 793.)

1315. Toplu pazarlık, eğer etkin olacaksa, gönüllü bir karakter üstlenmeli ve bu pazarlığın gönüllü yapısını değiştirecek cebir tedbirlerine başvuruyu gerektirmemelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 926; 342. Rapor, Vaka No. 2408, para. 271; 344. Rapor, Vaka No. 2467, para. 575, Vaka No. 2460, para. 990 ve Vaka No. 2437, para. 1314; 356. Rapor, Vaka No. 2663, para. 767; 364. Rapor, Vaka No. 2887, para. 697; ve 370. Rapor, Vaka No. 2983, para. 284.)

1316. 98 Sayılı Sözleşme'nin 4. Maddesi'ndeki hiçbir şey hükümete, cebri yollarla, belirli bir örgütle toplu pazarlığa zorlama görevi vermemektedir, böyle bir müdahale pazarlığın yapısını açıkça değiştirecektir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 927; 344. Rapor, Vaka No. 2460, para. 990 ve Vaka No. 2437, para. 1314;ve 354. Rapor, Vaka No. 2672, para. 1146.)

1317. 98 Sayılı Sözleşme'nin 4. maddesi, hiçbir şekilde, toplu pazarlığın yürütülmesi için bir hükümete görev vermemiştir, toplu pazarlık mekanizmasının tam olarak geliştirilmesinin ve kullanılmasının teşvik edilmesi çerçevesinde, sosyal ortakların istihdam şartları ile ilgili müzakerelere girmek için zorunlu kılınması da bu hükme aykırı olacaktır? Her halükârda kamu otoriteleri müzakere sürecindeki gereksiz müdahalelerden kaçınmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 928; 354. Rapor, Vaka No. 2672, para. 1146;ve 365. Rapor, Vaka No. 2905, para. 1218.)

1318. 98 Sayılı Sözleşme'nin 4. Maddesinde yer alan hiçbir hüküm, devlete, belirli bir sendikayla toplu pazarlık yapmayı zorunlu araçlarla yürütme görevini yüklemesine karşın, böyle bir müdahale toplu pazarlığın gönüllü doğasını açıkça değiştireceği halde, bu, hükümetlerin bir toplu pazarlık mekanizması kurmayı amaçlayan her tür tedbirden kaçınması gerektiği anlamına gelmemektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 929.)

1319. Bir tarafı diğeriyle sözleşme bağtılamaya zorunlu kılan bir mevzuat hükmü, serbest gönüllü müzakere ilkesine aykırı olacaktır.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2460, para. 990.)

1320. Zorunlu uzlaşmayı öngören ve işverenin, grev günlerinde ücretlerin ödemesiyle ve ayrıca orantısız olarak, cezalandırılma riskinin olduğu durumlarda, koşullara bakılmaksızın, işverenin müzakereden çekilmesini önleyen bir mevzuat, 98 sayılı Sözleşme'de yer alan gönüllü müzakere ilkesine aykırıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 930.)

1321. Yasalara göre işverenlerin sahip olabilecekleri toplu pazarlığın amaçları için öneriler sunma fırsatı – bu önerilerin yalnızca 98 Sayılı Sözleşme'nin atıf yaptığı gönüllü müzakere için bir temel vazifesini görmesi koşuluyla- bu meselelere uygulanabilen ilkelerin ihlali olarak düşünülemez.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 931; 342. Rapor, Vaka No. 2448, para. 408;ve 344. Rapor, Vaka No. 2493, para. 860.)

Toplu pazarlığı kolaylaştıran mekanizmalar

1322. Müzakereler anlaşmazlık yüzünden başarılı olmazsa, Hükümet tarafların bu türden bir engeli bir uzlaştırma veya arabuluculuk mekanizması yoluyla orta-

dan kaldırmanın yollarını düşünmeli veya anlaşmazlıklar devam ederse, taraflarca güvenilen bağımsız bir organ tarafından tahkim yoluyla ele almalıdır.

(Bkz. 350. Rapor, Vaka No. 2584, para. 294.)

1323. Tarafların güvendiği tarafsız, bağımsız bir üçüncü tarafın müdahalesi, tarafların kendi başlarına çözemediği toplu bir uyuşmazlıktan kaynaklanan bir çıkmazı kırmak için yeterli olabilir.

(Bkz. 368. Rapor, Vaka No. 2942, para. 188.)

1324. Çeşitli düzenlemeler müzakereleri kolaylaştırabilir ve toplu pazarlığın desteklenmesine yardımcı olabilirken, bir endüstrinin her iki tarafı arasında pazarlığı kolaylaştırmak için tasarlanmış tahkim ya da uzlaşma mekanizmalarını tesis eden yasal düzenlemeler ya da uygulamalar, tarafların toplu pazarlık konusundaki özerkliğini garanti etmelidir.

(Bkz. 365. Rapor, Vaka No. 2905, para. 1222.)

1325. Toplu pazarlık tarafları arasındaki uyuşmazlıkların çözümü için tayin edilen kurullar bağımsız olmalıdır ve bu kurullara başvuru gönüllülük temelinde olmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 932; 360. Rapor, Vaka No. 2803, para. 343; 364. Rapor, Vaka No. 2887, para. 698;ve 365. Rapor, Vaka No. 2905, para. 1222.)

1326. Bazı kurallar ve uygulamalar müzakereleri kolaylaştırabilir ve toplu pazarlığın ilerlemesine yardım edebilir ve çeşitli düzenlemeler tarafların örneğin pazarlık birimlerinin ekonomik konumuyla, çok benzer birimlerdeki ücretler ve çalışma koşullarıyla veya genel ekonomik koşullarla ilgili bazı bilgilere ulaşmasını kolaylaştırabilir; bununla birlikte endüstrinin her iki tarafı arasında pazarlığı kolaylaştırmak amacıyla tasarlanan tahkim veya uzlaştırma mekanizma veya usullerini tesis eden tüm yasalar toplu pazarlık taraflarının özerkliğini temin etmelidir. Bu nedenle, kamu makamlarına bakış açılarını ileri sürmeleri amacıyla aktif olarak yardım etmeleri, hatta müdahale etmeleri için yetki vermek yerine, toplu pazarlık taraflarını görüşmelerinde gönüllü olarak genel çıkarın ekonomik ve sosyal politikaları için hükümet tarafından öne sürülen ana gerekçeleri dikkate almaları için ikna etmek daha iyi olacaktır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 933.)

İyi niyetle pazarlık ilkesi

1327. Komite, çalışma ilişkilerinin uyumlu gelişiminin sürdürülmesi için iyi niyetli müzakere yükümlülüğüne verdiği önemi hatırlatmaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 934; 342. Rapor, Vaka No. 2408, para. 271; 34 3. Rapor, Vaka No. 2425, para. 258; 344. Rapor, Vaka No. 2460, para. 990; 346. Rapor,

Vaka No. 1865, para. 745 ve Vaka No. 2506, para. 1077; 350. Rapor, Vaka No. 2584, para. 293 ve Vaka No. 2602, para. 676; 351. Rapor, Vaka No. 2611 ve 2632, para. 1282; 35 3. Rapor, Vaka No. 2634, para. 1308; 354. Rapor, Vaka No. 2581, para. 1107; 355. Rapor, Vaka No. 2655, para. 356; 356. Rapor, Vaka No. 2611, para. 175 ve Vaka No. 2663, para. 767; 359. Rapor, Vaka No. 2655, para. 315; 360. Rapor, Vaka No. 2745, para. 1056; 36 3. Rapor, Vaka No.2867, para. 352, Vaka No. 2704, para. 398 ve Vaka No. 2819, para. 538; 368. Rapor, Vaka No. 2914, para. 409;ve 371. Rapor, Vaka No. 3001, para. 209, Vaka No. 2908, para. 292 ve Vaka No. 2937, para. 653.)

1328. Gerek işverenlerin gerek sendikaların iyi niyet içinde pazarlık etmeleri ve bir anlaşmaya varmak için çabalamaları önemlidir; ayrıca samimi ve yapıcı görüşmeler taraflar arasında bir güven ilişkisi kurmak ve sürdürmek için önemli bir unsurdur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 935; 34 3. Rapor, Vaka No. 2425, para. 258; 344. Rapor, Vaka No. 2437, para. 1314; 346. Rapor, Vaka No. 2506, para. 1077; 350. Rapor, Vaka No. 2584, para. 293, Vaka No. 2553, para. 1538; 351. Rapor, Vaka No. 2607, para. 585, Vaka No. 2611 ve 2632, para. 1282; 35 3. Rapor, Vaka No. 2650, para. 419; 355. Rapor, Vaka No. 2655, para. 356; 356. Rapor, Vaka No. 2611, para. 175, Vaka No. 2663, para. 767; 357. Rapor, Vaka No. 2638, para. 796; 358. Rapor, Vaka No. 2716, para. 859; 359. Rapor, Vaka No. 2776, para. 289, Vaka No. 2655, para. 315; 360. Rapor, Vaka No. 2803, para. 342; 362. Rapor, Vaka No. 2788, para. 251, Vaka No. 2741, para. 765, Vaka No. 2838, para. 1079, Vaka No. 2825, para. 1256; 36 3. Rapor, Vaka No. 2837, para. 309, Vaka No. 2704, para. 398; 365. Rapor, Vaka No. 2872, para. 1085; 37 3. Rapor, Vaka No. 3039, para. 263;ve 375. Rapor, Vaka No. 3063, para. 132 ve Vaka No. 2871, para. 227.)

1329. Hem işverenler hem de sendikalar iyi niyetle pazarlık yapmalı ve anlaşmaya varmak için her türlü çabayı göstermelidir ve tatmin edici çalışma ilişkileri, öncelikle, tarafların birbirlerine karşı tutumlarına ve karşılıklı güvenlerine bağlıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 936; 344. Rapor, Vaka No. 2467, para. 576, Vaka No. 2486, para. 1212, Vaka No. 2437, para. 1314; 346. Rapor, Vaka No. 2506, para. 1077; 349. Rapor, Vaka No. 2481, para. 78, Vaka No. 2486, para. 1238; 362. Rapor, Vaka No. 2361, para. 1096; 364. Rapor, Vaka No. 2848, para. 427;ve 375. Rapor, Vaka No. 3063, para. 134.)

1330. Gerek işverenlerin gerek sendikaların iyi niyet içinde pazarlık etmeleri ve bir anlaşmaya varmak için çabalamaları ilkesi, müzakerelerin gerçekleştirilmesinde herhangi bir gereksiz gecikmenin önlenmesi gerektiği anlamına gelmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 937; 340. Rapor, Vaka No. 2417, para. 307, Vaka No. 2397, para. 888; 34 3. Rapor, Vaka No. 2425, para. 259; 360. Rapor, Vaka No. 2803, para. 342; 362. Rapor, Vaka No. 2361, para. 1096; 364. Rapor, Vaka No. 2827, para. 1121; 370. Rapor, Vaka No. 2969, para. 533;ve 375. Rapor, Vaka No. 2871, para. 227.)

1331. Gönüllü toplu pazarlık ve iyi niyet ruhu bağlamında, sendikal örgütler tarafından bulunulan, toplantı boyunca Hükümet tarafından sunulan öneriler üzerinde ve başka hangi teknik detayların gerekli olduğu hakkında iç istişareye izin vermek üzere, bazı günler için Kamu Sektörü Maaş Müzakere Komitesinin çalışmalarını askıya almaları talebi, mantıksız değildir.

(Bkz. 378. Rapor, Vaka No. 3122, para. 211.)

1332. Müzakere toplantılarının önceden uyardıksızın ve Son dakikada tek tarafı olarak ertelenmesi veya düzenlenmesi fiili, iyi bir neden olmaksızın gerçekleşirse, normal ve sağlıklı çalışma ilişkilerinin gelişmesine zarar veren bir uygulamadır.

(Bkz. 356. Rapor, Vaka No. 2611, para. 175.)

1333. Bir tarafın diğer tarafa karşı uysal veya uzlaşmaz bir tavır takınıp takınmaması ile ilgili sorun taraflar arasında görüşme konusu iken gerek işverenler gerek sendikalar anlaşmaya varmak için tüm çabalarını sarf ederek iyi niyet içinde pazarlık etmelidirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 938; 34 3. Rapor, Vaka No. 2319, para. 1007; 344. Rapor, Vaka No. 2467, para. 576, Vaka No. 2437, para. 1315; 350. Rapor, Vaka No. 2362, para. 429;ve 355. Rapor, Vaka No. 2640, para. 1048.)

1334. Sözleşmeler taraflar üzerinde bağlayıcı olmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 939; 342. Rapor, Vaka No. 2356, para. 352, Vaka No. 2421, para. 582; 34 3. Rapor, Vaka No. 2425, para. 259; 344. Rapor, Vaka No. 2467, para. 585, Vaka No. 2486, para. 1212; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 745; 349. Rapor, Vaka No. 2469, para. 71, Vaka No. 2572, para. 792; 350. Rapor, Vaka No. 2601, para. 1446; 351. Rapor, Vaka No. 2611ve 2632, para. 1282; 354. Rapor, Vaka No. 2626, para. 358; 355. Rapor, Vaka No. 2572, para. 85; 356. Rapor, Vaka No. 2663, para. 766, Vaka No. 2601, para. 1023; 357. Rapor, Vaka No. 2744, para. 1157; 358. Rapor, Vaka No. 2735, para. 601; 359. Rapor, Vaka No. 2776, para. 289, Vaka No. 2639, para. 1070; 362. Rapor, Vaka No. 2825, para. 1256; 36 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 120, Vaka No.2867, para. 352, Vaka No. 2811, para. 662; 368. Rapor, Vaka No. 2914, para. 409; 370. Rapor, Vaka No. 2969, para. 532; 371. Rapor, Vaka No. 2947, para. 463, Vaka No. 2937, para. 653; 372. Rapor, Vaka No. 2986, para. 206, Vaka No. 3013, para. 260, Vaka No. 3024, para. 423; 37 3. Rapor, Vaka No. 3012, para. 307; 374. Rapor, Vaka No. 3044, para. 333;ve 376. Rapor, Vaka No. 3081, para. 722, Vaka No. 3072, para. 923 ve Vaka No. 3016, para. 1033.)

1335. Komite, anlamlı bir toplu pazarlık, tüm temsil edilen tarafların gönüllü olarak kabul edilen hükümler ile bağlı olduğu varsayımına dayandığını hatırlatarak, Hükümet'i, sözleşme taraflarınca temsil edilenler arasındaki her toplu sözleşmenin yasal olarak yürütülebilirliğini sağlamaya çağırmıştır.

(Bkz. 365. Rapor, Vaka No. 2820, para. 997.)

1336. Toplu sözleşmelerde üstlenilen taahhütlere yönelik karşılıklı saygı duyulması, toplu pazarlık hakkının önemli bir ögesidir ve istikrarlı ve sağlam bir zeminde çalışma ilişkileri kurmak üzere desteklenmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 940; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 745; 349. Rapor, Vaka No. 2572, para. 792; 350. Rapor, Vaka No. 2601, para. 1446; 351. Rapor, Vaka No. 2598, para. 1355; 35 3. Rapor, Vaka No. 2615, para. 866; 355. Rapor, Vaka No. 2572, para. 85; 356. Rapor, Vaka No. 2663, para. 766; 371. Rapor, Vaka No. 2947, para. 453; 372. Rapor, Vaka No. 3024, para. 423; 37 3. Rapor, Vaka No. 3002, para. 74; 375. Rapor, Vaka No. 3065ve 3066, para. 476; 376. Rapor, Vaka No. 3081, para. 722, Vaka No. 3016, para. 1033;ve 377. Rapor, Vaka No. 3094, para. 345.)

1337. Toplu pazarlık hem bir verme-alma sürecini hem de müzakere edilen taahhütlere en azından, belirli konularda her iki tarafça anlaşmaya varılmasının sonucu olan ve sendikalar ve üyeleri tarafından daha fazla öncelik verilen diğer hakları güvence altına almak için belirli pazarlık taleplerinin çıkarılmış olduğu sözleşmenin süresi boyunca saygı gösterileceğine dair makul bir kesinlik anlamına gelmektedir. Başka noktalara ilişkin imtiyazların verilmiş olduğu bu haklar tek taraflı olarak iptal edilebilseydi, ne endüstri ilişkilerinin istikrarı için makul bir beklenti ne de müzakere edilen anlaşmalara yeterli güven söz konusu olamazdı.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 941; 344. Rapor, Vaka No. 2434, para. 792, Vaka No. 2502, para. 1019; 356. Rapor, Vaka No. 2663, para. 766; 370. Rapor, Vaka No. 2969, para. 532; 372. Rapor, Vaka No. 3024, para. 423; 374. Rapor, Vaka No. 3044, para. 333;ve 376. Rapor, Vaka No. 3081, para. 722.)

1338. İşverenin imzalanan toplu sözleşmenin içeriğini tek taraflı olarak değiştirmesine veya tekrar görüşülmelerini talep etmesine izin veren bir yasal hüküm, toplu pazarlık ilkelerine aykırıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 942; 344. Rapor, Vaka No. 2467, para. 573; 348. Rapor, Vaka No. 2497, para. 400; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 842;ve 365. Rapor, Vaka No. 2723, para. 778.)

1339. Hükümetlerin toplu pazarlık ilkelerini anlamalarına rehberlik eden 1951 Sayılı Toplu Sözleşme Tavsiyesi (No 91), Paragraf 3'te "toplu pazarlık sözleşmelerinin onları imzalayanlara ek adına sözleşme bağitlanan kimseleri bağlaması gerektiğini açıkça kabul etmektedir.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 3081, para. 722.)

1340. Bir toplu sözleşmenin uygulanmaması, geçici olarak olsa bile, toplu pazarlık hakkının yanı sıra iyi niyetle pazarlık ilkesini ihlal etmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 943; 35 3. Rapor, Vaka No. 2615, para. 866; 358. Rapor, Vaka No. 2735, para. 601; 36 3. Rapor, Vaka No. 2811, para. 662;ve 376. Rapor, Vaka No. 3081, para. 722.)

1341. Tüzel kişiliğe sahip olsunlar ya da olmasınlar, müzakerenin tüm tarafları, toplu pazarlık çerçevesinde aldıkları bilgilerin gizlilik hakkının herhangi bir biçimde ihlalinden sorumlu olmalıdırlar.

(Bkz. 356. Rapor, Vaka No. 2699, para. 1389.)

Sendikasız çalışanların temsilcileriyle toplu pazarlık

1342. Sendika üyesi olmayan ya da sendikadan ayrılan çalışanlarla, toplu sözleşmelerden daha iyi şartlar sağlayan toplu anlaşmalar bağlatmak, 98 sayılı Sözleşmenin 4. maddesinde belirtilen toplu pazarlıktan caydırmaya hizmet etmektedir.

(Bkz. 350. Rapor, Vaka No. 2362, para. 426.)

1343. 1951 (91 Sayılı) Toplu Sözleşmeler Tavsiyesi, 1951 (No. 91), toplu sözleşmenin taraflarından biri olarak çalışan örgütlerinin rolünü vurgular; yalnızca hiçbir örgüt mevcut olmadığında örgütsüz çalışanların temsilcilerine atıf yapar. Bu koşullarda, temsili örgütlerin bulunduğu yerlerde, bunları atlayarak, işletme ve onun çalışanları arasında doğrudan müzakere, işverenle çalışan örgütleri arasında müzakerenin teşvik edilmesi ve desteklenmesi gerektiği ilkesine zarar verebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 944; 356. Rapor, Vaka No. 2699, para. 1389; 360. Rapor, Vaka No. 2801, para. 482; 362. Rapor, Vaka No. 2796, para. 535; 365. Rapor, Vaka No. 2820, para. 998;ve 370. Rapor, Vaka No. 2595, para. 37.)

1344. 1951 (91 Sayılı) Toplu Sözleşmeler Tavsiyesi, “bu Tavsiyenin amacına göre, ‘toplu pazarlıklar’ teriminin çalışma koşulları ve çalışma süreleriyle ilgili bir tarafta bir işveren, bir grup işveren veya bir veya birden fazla işveren örgütünün diğerinde bir veya birden fazla temsilci çalışan örgütü veya bunların olmadığı durumlarda onlar tarafından ulusal yasalara ve kurallara uygun olarak, gerektiği gibi seçilmiş ve yetkilendirilmiş çalışan temsilcilerinin bulunduğu taraflar arasında akdedilen tüm yazılı sözleşmeleri ifade ettiğini” öngörmektedir. Bu hususta, Komite, bahsedilen Tavsiyenin toplu pazarlığın taraflarından biri olarak çalışan örgütlerinin rolünün üzerinde durduğunu vurgulamıştır. Temsili örgütlerin bulunduğu yerlerde, bunları atlayarak, işletme ve onun çalışanları arasında doğrudan müzakere, bazı durumlarda, işverenle çalışan örgütleri arasında müzakerenin teşvik edilmesi ve desteklenmesi gerektiği ilkesine zarar verebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 945; 340. Rapor, Vaka No. 2241, para. 824; 342. Rapor, Vaka No. 2455, para. 770; 343. Rapor, Vaka No. 2259, para. 90; 357. Rapor, Vaka No. 2698, para. 216; 362. Rapor, Vaka No. 2796, para. 535, Vaka No. 2723, para. 842; 363. Rapor, Vaka No. 2780, para. 813; 367. Rapor, Vaka No. 2877, para. 505;ve 375. Rapor, Vaka No. 3010, para. 455.)

1345. 1971 (135 sayılı) İşçi Temsilcileri Sözleşmesi ve 1981 (154 sayılı) Toplu Pazarlık Sözleşmesi, aynı işletme içinde hem sendika temsilcileri hem de seçilmiş

temsilciler bulunduğunda, bir işletmedeki seçilmiş temsilcilerin varlığının ilgili sendikaların konumlarına zarar vermek için kullanılmamasının sağlanması için uygun tedbirlerin alınması gerektiğini temin eden açık hükümler içermektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 946; 342. Rapor, Vaka No. 2455, para. 770; 348. Rapor, Vaka No. 2492, para. 992; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 842; 363. Rapor, Vaka No. 2780, para. 813;ve 365. Rapor, Vaka No. 2820, para. 998.

1346. Komite, 135 Sayılı Sözleşme'nin 5. maddesinin, aynı işletmede hem sendika temsilcilerinin hem de seçilmiş temsilcilerin bulunduğu koşullarda, seçilmiş temsilcilerin varlığının ilgili sendikaların veya temsilcilerinin konumunu zayıflatmak amacıyla kullanılmaması ve seçilmiş temsilcilerle ilgili sendikalar ve temsilcileri arasında, tüm ilgili konularda işbirliğini teşvik etmek için, gerekli her yerde, uygun önlemlerin alınması gerektiğini hatırlatmıştır.

(Bkz. 348. Rapor, Vaka No. 2518, para. 494.)

1347. Sendikasız çalışanlarla toplu sözleşmeler, sendikalı çalışanların haklarını zayıflatmak amacıyla kullanılmamalıdır.

(Bkz. 340. Rapor, Vaka No. 2241, para. 824;ve 349. Rapor, Vaka No. 2493, para. 700.)

1348. İşçilerin %10'unu temsil eden personel temsilcileri için, halen bir veya birden fazla çalışan örgütü bulunsa bile, işverenle toplu sözleşme akdetme imkânı, 98 Sayılı Sözleşme'nin 4. Maddesi'nden anlaşıldığı gibi toplu pazarlığın gelişmesine yardım etmemektedir; ayrıca gereken düştük yüzdeden dolayı, bu imkân 154 Sayılı Sözleşme'nin 3. Maddesi'nin 2. Paragrafına aykırı biçimde, çalışan örgütlerinin konumuna zarar verebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 947.)

1349. Bir şirket tarafından çalışanlarına doğrudan yapılan bir önerinin yalnızca sendikaya daha önce yapılan tekliflerin bir tekrarı olduğu ve ardından şirketle sendika arasındaki görüşmelerin kaldığı yerden devam ettiği bir durumda, Komite şikayetçilerin bu durumda sendikal hakların ihlalinin bulunduğunu kanıtlayamadıklarını düşünmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 948.)

En çok temsil gücü olan örgütlerin tanınması

1350. 1981 (163 Sayılı) Toplu Pazarlık Tavsiyesi, temsil yeteneğine sahip işveren ve çalışan örgütlerinin tanınmasını da içeren, toplu pazarlığı desteklemenin çeşitli araçlarını sıralamaktadır (paragraf 3 (a)).

(Bkz. 2006 Özeti , para. 949.)

1351. En çok temsil edilen sendika için özel haklar sağlayan toplu pazarlık sistemlerinin ve bir şirketteki bazı sendikalar tarafından bağitlanan bir dizi toplu sözleşmenin mümkün olduğu sistemlerin her ikisi de örgütlenme özgürlüğü ilkeleri ile uyumludur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 950; 344. Rapor, Vaka No. 2437, para. 1315; 356. Rapor, Vaka No. 2691, para. 258; 358. Rapor, Vaka No. 2729, para. 887; 362. Rapor, Vaka No. 2750, para. 933; 36 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 115; 364. Rapor, Vaka No. 2881, para. 229; 367. Rapor, Vaka No. 2952, para. 878; 370. Rapor, Vaka No. 2971, para. 220;ve 372. Rapor, Vaka No. 3024, para. 421.)

1352. Toplu sözleşmelerin onaylanması için bir eşik belirleyen mevzuat, özellikle de eşik sosyal ortaklar ile istişare halinde belirlenmişse ve çok yüksek değilse, ne 98 sayılı Sözleşmenin 4. Maddesine ne de gönüllü toplu pazarlık prosedürlerinin mümkün olan en geniş şekilde geliştirilmesine ve kullanılmasına destek olmak amacıyla ters düşmektedir.

(Bkz. 362. Rapor, Vaka No. 2750, para. 961.)

1353. Söz konusu sektördeki tüm çalışanları temsil etme hakkının ulusal düzeyde yalnızca sınırlı bir dereceye kadar temsil yeteneğine sahip olan örgütlere verildiğinin görüldüğü bir durumda, Komite, eğer ulusal yasalar bütün çalışan kategorisinin mesleki çıkarları için bir mekanizma kurarsa, bu temsilin normal olarak bu kategorideki en büyük üyeliğe sahip örgütlerin elinde bulunması gerektiğini ve kamu makamlarının bu ilkeye zarar verebilecek herhangi bir müdahaleden kaçınmaları gerektiğini düşünmüştür.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 951.)

1354. İşveren sıfatına sahip hükümet yetkilileri de dahil olmak üzere, işverenler, toplu pazarlık amacıyla, kendileri tarafından istihdam edilen çalışanları temsil eden örgütleri tanımalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 952; 340. Rapor, Vaka No. 2416, para. 1022; 348. Rapor, Vaka No. 2512, para. 904, Vaka No. 2492, para. 988; 350. Rapor, Vaka No. 2579, para. 1699; 355. Rapor, Vaka No. 2609, para. 864; 357. Rapor, Vaka No. 2169, para. 64; 360. Rapor, Vaka No. 2169, para. 88; 36 3. Rapor, Vaka No. 2837, para. 309;ve 376. Rapor, Vaka No. 3067, para. 950.)

1355. İşletmesinde temsil edilen belli başlı sendikaların ya da bunların en çok temsil yeteneğine sahip olanlarının işveren tarafından tanınması, işletmedeki çalışma koşulları üzerine toplu pazarlık için tüm prosedürlerin temelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 953; 340. Rapor, Vaka No. 2416, para. 1022; 348. Rapor, Vaka No. 2492, para. 988; 355. Rapor, Vaka No. 2685, para. 907; 357. Rapor, Vaka No. 2169, para. 64;ve 360. Rapor, Vaka No. 2169, para. 88.)

1356. İşverenler, toplu pazarlık amacıyla, belirli bir endüstrideki çalışanları temsil eden örgütleri tanımalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 954.)

1357. Sendika görevlilerinin seçilmesine ilişkin kuralların yorumlanmasına ilişkin zorluklar, işverenlerin söz konusu sendika ile görüşmeyi ve genelde daha çok, böyle bir birliği tanımayı reddettiği durumlar meydana getirdiğinde, 87 sayılı Sözleşme ile uyum sorunları ortaya çıkmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 955;ve 34 3. Rapor, Vaka No. 2096, para. 163.)

1358. Bir sendikanın tanınan uyumsuzluk prosedürüne başvurması için işverenin en az 21 çalışanı olması koşulu, özgür ve gönüllü toplu pazarlık ilkesine aykırı düşmektedir.

(Bkz. 349. Rapor, Vaka No. 2473, para. 274.)

Müzakereye yetkili sendika(lar)ın belirlenmesi

1359. İşçiler ve işverenler, uygulamada, toplu pazarlık amacıyla hangi örgütün kendilerini temsil edeceğini özgürce seçebilmelidirler.

(Bkz. 368. Rapor, Vaka No. 2919, para. 651.)

1360. Tek bir (en çok temsil gücüne sahip) pazarlık temsilcisine dayalı sistemler ve tüm örgütleri veya pazarlık yetkisine sahip örgütlerin belirlenmesi için önceden belirlenmiş açık kriterlere uygun en yüksek temsil gücüne sahip örgütleri içeren sistemlerin her ikisi de 98 sayılı Sözleşme ile uyumludur.

(Bkz. 350. Rapor, Vaka No. 2578, para. 252.)

1361. Bir sendikanın tescil edilmesi için toplu pazarlık yapabilme şartının gerekmesi, bu, haddinden uzun gecikmelere yol açmazsa ve yetkili makam, bu konuda, takdir yetkisine sahip değilse, örgütlenme özgürlüğü ilkelerini ihlal etmemektedir.

(Bkz. 35 3. Rapor, Vaka No. 2597, para. 1228.)

1362. İşkolu düzeyinde veya mesleki düzeyde toplu sözleşme bağlatmak için yalnızca çalışanların sayısında değil aynı zamanda işletmelerin sayısında da çoğunluk şartı, 98 Sayılı Sözleşme'nin uygulanması hususunda sorunlara neden olabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 956.)

1363. Şube düzeyinde bir sendikanın işletme düzeyinde toplu sözleşme müzakere edebilmesi için, sendikanın işletme düzeyde yeterli temsil düzeyine sahip olduğunun kanıtlanması yeterli olmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 957; 346. Rapor, Vaka No. 2473, para. 1535;ve 37 3. Rapor, Vaka No. 3021, para. 527.)

1364. En yüksek temsili üst düzey sendika ile işletme düzeyinde pazarlık, ancak şirkette ulusal mevzuata uygun sayıda üye varsa gerçekleşmelidir.

(Bkz. 356. Rapor, Vaka No. 2699, para. 1389.)

1365. Bir işletmedeki çoğunluk sendikasının temsilci federasyonuna bağlı değilse, toplu pazarlık yapamayacağı hükmü ile ilgili olarak, Komite, işletmedeki çoğunluk sendikasının toplu pazarlık yapmasının önemini anımsatmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 958.)

1366. Yetkili makamlar, her durumda, bir sendikanın, bir işletmede kendisinin çalışanların çoğunluğunu temsil ettiği iddiasıyla ilgili objektif bir inceleme başlatma yetkisine sahiptir; şu şartla ki, bu iddia akla yatkın görünmelidir. Eğer ilgili sendikanın çoğunluk sendikası olduğu anlaşılırsa, o sendikanın toplu pazarlık amacıyla işveren tarafından tanınmasının sağlanması için uygun uzlaştırıcı tedbirleri almalıdırlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 959.)

1367. Toplu sözleşmeyi bağtlayan sendikadan başka bir sendika bu arada çoğunluk sendikası olur ve bu sözleşmenin iptalini talep ederse, yetkililer, sözleşmeye bakmaksızın, işverene bu sendikanın tanınmasıyla ilgili uygun itirazlarda bulunmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 960.)

1368. Eğer yetkililer toplu pazarlık amacıyla çalışanları temsil edecek çoğunluk sendikasının belirlenmesi için oy verme yetkisine sahiplerse, bu oylar, her zaman, çalışanların hangi sendikanın onları temsil etmesini istedikleriyle ilgili şüphelerin olduğu durumlarda kullanılmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 961.)

1369. Yürürlükteki sisteme göre, en çok temsil yeteneğine sahip sendikanın öncelikli veya tek başına pazarlık haklarından yararlandığı durumlarda, en çok temsil yeteneğine sahip örgütle ilgili kararlar, herhangi bir taraflılık veya istismar fırsatını önlemek için objektif ve önceden belirlenmiş kriterlere dayanarak verilmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 962; 349. Rapor, Vaka No. 2529, para. 495; 362. Rapor, Vaka No. 2805, para. 197; 367. Rapor, Vaka No. 2952, para. 878;ve 372. Rapor, Vaka No. 3024, para. 422.)

1370. Kamu makamları bölgesel düzeyde mi ulusal düzeyde mi görüşme yapacaklarına karar verme yetkisine sahip iken, çalışanlara ister bölgesel ister ulusal düzeyde görüşme yaparken, görüşmelerde onları temsil edecek örgütü seçme hakkı verilmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 963.)

1371. Temsilci olduğunu iddia etmek ve toplu sözleşmeler için tek imzacı olma yeterliliğine sahip olmak için söz konusu örgütlerin ulusal ve çok sektörlü temsiliyet sergilemelerini gerektiren bir vakada, Komite bu gerekliliklerin kombinasyonunun, temsil şartlarıyla ilgili örgütlenme özgürlüğü ilkelerine dair sorunları artırdığı kanaatine varmıştır. Uygulama, belirli bir sektördeki temsilci sendikanın, katıldığı ortak müzakerelerden kaynaklanan toplu sözleşmelerde tek imzacı olmasını engelleme sonucunu doğurabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 964.)

1372. Tam anlamıyla etkili ve gerçek olabilmesi için, bir örgütün müzakere sürecine katılımı, sektördeki temsilcilerinin nesnel biçimde tanıtılması koşuluyla, örgütün, istediğinde sonuçlanan sözleşmeleri imzalayabilmesi ve gerektiğinde tek imzacı olabilmesi anlamına gelmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 965.)

1373. Toplu pazarlığa katılım ve sonuçta ortaya çıkan sözleşmelerin imzalanması, imzacıların işveren veya işveren örgütlerinin yanı sıra yetkililerden bağımsız olmalarını zorunlu kılmaktadır. Ancak bağımsızlıkları ispatlandığında, sendikal örgütler pazarlığa katılabilirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 966; 348. Rapor, Vaka No. 2512, para. 903;ve 350. Rapor, Vaka No. 2592, para. 1581.)

1374. Bir örgütün toplu sözleşmeler için tek imzacı olma yeterliliğine sahip olup olmadığını belirlemek için iki kriter uygulanmalıdır: temsil gücü ve bağımsızlık. Hangi örgütlerin bu kriterleri karşıladığının belirlenmesi, her tür bağımsızlık ve tarafsızlık teminatını veren bir organ tarafından gerçekleştirilmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 967; 348. Rapor, Vaka No. 2512, para. 904;ve 350. Rapor, Vaka No. 2592, para. 1581.)

1375. Tek başına pazarlık haklarını vermek için kanunda düzenlenen asgari 1000 üye gerekliliğinin, örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırı biçimde, küçük pazarlık birimlerindeki veya geniş coğrafi alan üzerine yayılmış çalışanları, sendikal faaliyetleri tümüyle yerine getirme yeteneğinde örgütler kurma hakkından mahrum bırakması olasıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 968.)

1376. İşyerini veya bir işletmeyi kapsayan toplu iş sözleşmesini bağlatmak için işyeri barajına (yüzde 50) veya işletme barajına (yüzde 40) ek olarak, mevzuatın gerektirdiği bir işkolu barajı (yüzde 3), uyumlu endüstri ilişkileri için elverişli değildir ve toplu sözleşmelerin kapsadığı çalışan sayısında bir azalmaya yol açabileceğinden, 98 sayılı Sözleşmenin 4. maddesi uyarınca toplu pazarlığı desteklememektedir.

(Bkz. 37 3. Rapor, Vaka No. 3021, para. 529.)

1377. Bir vakanın özel şartlarında, Komite, bir sendikanın toplu pazarlık temsilcisi olarak tanınma prosedüründen önce çalışanların yüzde 45'inin desteğini almasının aşırı derecede zor olabileceği kanısına varmıştır.

(Bkz. 356. Rapor, Vaka No. 2654, para. 379.)

1378. Bir sendikal örgütün müzakere komisyonuna katılabilmesi için gerekli yüzde 10'luk bir temsil gerekliliği, örgütlenme özgürlüğü ve toplu pazarlık ilkelerini ihlal etmemektedir.

(356. Rapor, Vaka No. 2691, para. 258.)

1379. Belirli bir birimde en çok temsil yeteneğine sahip sendikanın o birim için tek toplu pazarlık temsilcisi olarak tasdik edilmesinin gerekmesi, Sözleşme'yle muhakkak uyumsuz değildir. Ancak, yalnızca, bazı teminatlar sağlandıysa durum böyledir. Komite, sendikaları tek toplu pazarlık temsilcisi olarak tasdik etme işleminin tesis edildiği bazı ülkelerde, aşağıdaki teminatları içermesinin gerekli görüldüğüne işaret etmiştir: (a)Tasdik işleminin bağımsız bir organ tarafından yapılması; (b) Temsilci örgütlerin ilgili birimdeki çalışanların çoğunluk oyuyla seçilmesi; (c)Yeterli çokluktaki oyu sağlamayı başaramayan örgütün şart koşulan sürenin ardından yeni bir seçim isteme hakkı; (d)Tasdik edilen örgütlerin dışında kalan bir örgütün, önceki seçimden itibaren geçen, genelde 12 aylık belirli bir sürenin ardından yeni bir seçim talep etme hakkı.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 969;ve 357. Rapor, Vaka No. 2683, para. 588.)

1380. Toplu pazarlık amacıyla çalışanları tek başına temsil etmek için öncelik hakkı veya yetkisi için rekabet eden sendikaların görece güçlerinde bir değişiklik varsa, o zaman hakkın veya yetkinin verildiği somut temellerin yeniden gözden geçirilmesinin mümkün olması istenir. Böyle bir imkân olmadığında, ilgili çalışanların çoğunluğu, yersiz biçimde uzun bir süre, bir sendika tarafından temsil edilebilirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 970.)

1381. Komite, toplu sözleşme kapsamındaki hakların müzakere edilmesi için, rakip örgütlerin çalışanları veya üyeleri arasındaki seçim sürecinde, gerçeklerin ve usulsüzlük iddialarının doğrulanması için uygun prosedürün öncelikle ulusal organların sorumluluğunda olduğunu vurgularken, Komite, yeni bir oylama varsa, yetkililerin, iddia edilen tüm usulsüzlüklerin önüne geçmek için gerekli önlemleri sağlamalarına, böylece etkilenen çalışanların, sakin ve güvenli bir atmosferde, tam ve adil bir fırsata sahip olmalarını temin etmelerine verdiği önemi vurgulamıştır.

(Bkz. 368. Rapor, Vaka No. 2919, para. 651;ve 37 3. Rapor, Vaka No. 2919, para. 50.)

1382. Toplu pazarlığın ahenkli bir şekilde gelişmesini teşvik etmek ve uyuşmazlıkları önlemek için, her zaman takip edilecek uygulama, çalışanların hangi sendikalar tarafından temsil edilmek istedikleri açık olmadığında, toplu pazarlık

amacıyla en çok temsil yeteneğine sahip sendikanın tayin edilmesi için koyulan prosedürlerin bulunması durumunda, bu prosedürler olmalıdır. Bu prosedürlerin yokluğunda, yetkililer, uygun olduğu hallerde, bu hususta nesnel kurallar koyma imkânını incelemelidirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 971; 348. Rapor, Vaka No. 2512, para. 904;ve 350. Rapor, Vaka No. 2592, para. 1581.)

1383. Bir vakada, kamu hizmeti için müzakere eden komitelerle ilgili bir kanun tasarısı, onların temsil edici niteliklerinin sulh hâkimi tarafından başkanlık edilecek bir kurul tarafından yerine getirilecek olan doğrulaması için, sendikaların aidatlı üyelerinin (her altı yılda bir veya sendikanın talep ettiği herhangi bir zamanda) sayılmasını öngörmüştür. Komite, her ne kadar, genel olarak, oylama, sendikaların ne düzeyde temsil edici olduklarının tespit edilmesinde arzu edilen bir araç olsa da, kanun tasarısında öngörülen tahkikatların, böyle bir işlemde vazgeçilmez olan gizlilik ve tarafsızlığın güçlü teminatlarını sunuyor gibi görüldüğü kanaatine varmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 972.)

1384. Bir sendikaya karşı nasıl oy verileceği de dahil olmak üzere tüm ilgili oy bilgilerinin sunulması, bir onay seçimi sürecinin parçası olarak kabul edilebilirken, bir işveren tarafından, bir bakıma, serbest seçimini yapan bir çalışana müdahale edecek şekilde aktif katılım, örgütlenme özgürlüğünün ihlali ve çalışanların temel örgütlenme hakkına saygısızlık olacaktır.

(Bkz. 357. Rapor, Vaka No. 2683, para. 584.)

1385. Hükümetin ulusal koşulların ışığında, genelde en çok temsil gücüne sahip iki ulusal çalışan sendikasının toplu pazarlıkta yer alma hakkını kısıtladığı bir durumda Komite, bunun, belirli bir kategorideki çalışanların çoğunluğunu temsil eden bir sendikanın üyelerinin çıkarlarını geliştirmesini engellememesi gerektiğini düşünmüştür. Komite, Hükümet'e, bu sendikanın üyelerinin toplu çıkarlarını layıkıyla temsil etmesi ve savunmasına izin vermek amacıyla toplu pazarlık sürecine katılma imkânı verilmesi için ulusal koşullar altında alması gereken tedbirleri incelemesinin temenni edildiğine salık vermiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 973.)

1386. Sendikaların yolsuzluk meselelerini soruşturmakla görevlendirilen araştırmacıların bağımsızlığını koruma amacını göz önünde bulunduran Komite, kendi örgütlerini kurma haklarına sahip olmaları şartıyla, müfettişlerin katılabileceği, sendikaların seçimine kısıtlama getiren özel bir toplu iş sözleşmesi birimi oluşturulmasının, 87 sayılı Sözleşme'nin 2. maddesi ve 98 sayılı Sözleşme'nin 4. maddesinin hükümlerine aykırı olmadığını düşünmektedir.

(Bkz. 374. Rapor, Vaka No. 3015, para. 180.)

Azınlık birliklerinin hakları

1387. Komite, Sözleşme ve Tavsiyelerin Uygulanması Uzmanlar Komitesinin, bir ülkenin kanununun en çok temsil yeteneğine sahip sendikayla diğer sendikalar arasında ayırım yaptığı bir durumda, böyle bir sistemin azınlık sendikalarının işleyişini ve en azından üyeleri adına şikâyetle bulunma ve kişisel şikâyetlerine bağlı davalarda onları temsil etme haklarını engelleme etkisine sahip olmaması gerektiği yönündeki pozisyonunu anımsatmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 974;ve 356. Rapor, Vaka No. 2691, para. 258.)

1388. En çok temsil gücü olan örgüte ayrıcalıklı haklar verilmesi, ilgili bazı çalışanların mensup olmak istedikleri diğer sendikaların varlığının yasaklanması anlamına gelmemelidir. Azınlık örgütlerinin etkinliklerini sürdürmelerine ve en azından üyeleri adına konuşma ve onları temsil etme haklarına izin verilmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 975.)

1389. Tek bir pazarlık temsilcisi tayin eden bir sistemde, böyle tayin edilmek için gerekli yüzdede temsil yeteneğine sahip hiçbir sendika bulunmadığında, toplu pazarlık hakları, en azından kendi üyeleri adına, bu birimdeki tüm sendikalara tanınmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 976; 340. Rapor, Vaka No. 2380, para. 1274; 346. Rapor, Vaka No. 2473, para. 1535; 349. Rapor, Vaka No. 2473, para. 273; 357. Rapor, Vaka No. 2683, para. 588; 363. Rapor, Vaka No. 1865, para. 115; 370. Rapor, Vaka No. 2969, para. 533;ve 373. Rapor, Vaka No. 3021, para. 529.)

1390. Bir birimdeki çalışanların yüzde 50'sinden fazlasını kapsayan bir sendika yoksa toplu pazarlık hakları yine de, en azından kendi üyeleri adına, bu birimdeki sendikalara verilmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 977;ve 348. Rapor, Vaka No. 2355, para. 316.)

1391. Toplu sözleşmenin yalnızca bir işletmedeki salt çoğunluğu temsil eden sendika tarafından müzakere edilebileceğini şart koşan bir hüküm hakkında, Komite, hükmün toplu pazarlığı 98 Sayılı Sözleşme'nin 4. Maddesi'ndeki anlamda teşvik etmediğini düşünmüştür ve hükümeti, ilgili örgütlere danışarak, hiçbir sendika çalışanların salt çoğunluğunu temsil etmediğinde, örgütlerin ortak bir biçimde işletmeye veya pazarlık birimine uygulanabilir toplu sözleşmeler müzakere edebilmelerini veya en azından kendi üyeleri adına toplu sözleşmeler bağlatmalarını sağlamak amacıyla söz konusu hükmü değiştirmek üzere adımlar atmaya davet etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 978.)

1392. Kanunla tesis edilen, bir sendikanın toplu iş sözleşmesi için müzakerelerde temsil etmek istediği tüm çalışanlar için yetkisini kanıtlaması gerektiği koşulu

ölçüsüzdür ve çalışan örgütlerinin üyelerini temsil etme hakkına engel oluşturmak amacıyla kullanılabilceği için örgütlenme özgürlüğü ilkeleriyle çelişmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 979.)

1393. Toplu Sözleşmeyi bağitlayan kişiler mümkün olduğunca sendika temsilcileridir, onların ilgili çalışanların salt çoğunluğu tarafından onaylanması şartı, toplu pazarlığa 98 sayılı Sözleşme'nin 4. Maddesi'ndeki hükümlerle bağdaşmayan bir engel oluşturabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 980.)

Müzakere hakkı olan işveren kuruluşlarının belirlenmesi

1394. İşverenler, toplu pazarlık sürecinde kendilerini temsil etmesini istedikleri örgütü seçebilmelidirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 981.)

1395. Toplu pazarlık amaçları için temsil ilkesi, eğer Ticaret Odasına üyelik zorunluysa ve Ticaret Odasının sendikalarla toplu pazarlık yapmaya yetkili ise, işveren örgütleri açısından adil bir biçimde uygulanamaz.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 982.)

1396. Kanunla kurulmuş ve üyeliğın zorunlu olduğu Ticaret Odası'na toplu pazarlık haklarının verilmesi, işverenlerin toplu pazarlıkta çıkarlarını temsil etmek üzere örgütlenmelerine ilişkin seçme özgürlüğüne zarar vermektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 983.)

Örgütlerin toplu pazarlık sürecinde temsil edilmesi

1397. İşçi örgütleri, kendileri, toplu pazarlıkta kendilerini temsil edecek temsilcileri, kamu makamlarının müdahalesi olmaksızın seçebilmelidirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 984;ve 365. Rapor, Vaka No. 2723, para. 778.)

1398. İşçi örgütlerinin yönetim ve faaliyetlerini 87 Sayılı Sözleşmenin 3. maddesi uyarınca örgütlenme hakkı, temsilci olarak tanınan örgütlerin toplu pazarlık amaçlarıyla sendika temsilcilerini seçme özgürlüğünü içermektedir.

(Bkz. 362. Rapor, Vaka No. 2750, para. 947;ve 377. Rapor, Vaka No. 2750, para. 33.)

1399. Toplu pazarlık sürecindeki tarafların temsilcilerinin bileşimi gibi konulardaki aşırı derecede katı reçeteler, pazarlığın etkinliğini sınırlayabilir ve bu, tarafların kendileri tarafından belirlenmesi gereken bir konudur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 985.)

1400. Komite, toplu pazarlık taraflarının, ilgili örgütlerdeki istişarelere yönelik herhangi bir şarta tabi olan müzakereleri yürütmek ve sonuçlandırmak için her birinin gerekli yetkileri kendi temsilcilerine vermeleri gerektiğini düzenleyen Toplu Pazarlık Tavsiyesi'nin 1981 (No: 163) 6. Paragrafı'na dikkat çekmiştir. toplu iş sözleşmesinin taraflarının 6. maddesine dikkat çekmiştir. Bu ilkelere dayanarak ve toplu pazarlığın iyi niyetle ve kamu sektöründe çalışan ilişkilerinin ahenkli gelişiminin desteklenmesi amacıyla, toplu pazarlığın farklı aşamalarının dile getirilmesinde, öncelikle, açıklık olmalıdır ve müzakerelerin içeriğinin mali açıdan geçerliliğinin doğrulanmasıyla ilgili çalışmalar, toplu sözleşmenin bağitlanmasından önce gelmelidir.

(Bkz. 377. Rapor, Vaka No. 3094, para. 345.)

1401. İşçi örgütlerinin 87 Sayılı Sözleşmenin 3. Maddesine göre yönetim ve faaliyetlerini organize etme hakkı, temsilci olarak tanınan örgütlerin toplu pazarlık amaçları için sendika temsilcilerini seçme özgürlüğünün yanı sıra, seçtikleri danışmanlar tarafından yardım sağlanması olanağının da içermektedir.

(Bkz. 362. Rapor, Vaka No. 2750, para. 947;ve 377. Rapor, Vaka No. 2750, para. 33.)

1402. İşçi ve işveren örgütleri, herhangi bir engel olmaksızın toplu pazarlık ve uyuşmazlık çözüm prosedürleri sırasında yardım talep etmek istedikleri kişileri seçme hakkına sahip olmalıdırlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 986.)

1403. Uyuşmazlıkların çözümüne üçüncü tarafın müdahalesinin yasaklanması hakkında, Komite, bu dışarıda bırakmanın, onları danışmanların yardımından yoksun bırakarak sendikaların serbest işleyişi üzerinde ciddi bir kısıtlama oluşturacağı fikrindedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 987;ve 365. Rapor, Vaka No. 2723, para. 778.)

Pazarlık düzeyi

1404. 98 Sayılı Sözleşme'nin 4. Maddesi'nde somutlaşan özgür ve gönüllü toplu pazarlık ilkesine göre, pazarlık düzeyinin belirlenmesi gerçekten tarafların takdirine bırakılması gereken bir konudur ve bu nedenle müzakere düzeyi kanunla, idari makamın kararıyla veya çalışmayla ilgili idari makamın teamülüyle düzenlenmemelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 988; 340. Rapor, Vaka No. 2267, para. 152; 346. Rapor, Vaka No. 2473, para. 1534; 357. Rapor, Vaka No. 2698, para. 220;ve 362. Rapor, Vaka No. 2826, para. 1298.)

1405. pazarlık düzeyinin belirlenmesi gerçekten tarafların takdirine bırakılması gereken bir konudur. Bu nedenle Komite işverenlerin belirli bir düzeyde pazarlığı reddetmesini örgütlenme özgürlüğünün ihlali saymamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 989.)

1406. Pazarlık düzeyinin belirlenmesi, aslen, tarafların takdirine bırakılması gereken bir meseledir.

(Bkz. 356. Rapor, Vaka No. 2699, para. 1389.)

1407. Komite, gerek işkolu faaliyet düzeyinde pazarlık gerekse işletme düzeyinde pazarlık lehine bir görüş benimsememiştir. Temel ilke, toplu pazarlık düzeyinin ilgili taraflarca, özgürce belirlenmesi ihtiyacıyla ilgilidir.

(Bkz. 34 3. Rapor, Vaka No. 2375, para. 181.)

1408. Daha yüksek düzeydeki hükümlerden daha az elverişli olan dışlayıcı hükümlerin ademi merkezi pazarlıklarını yapmayı sistematik olarak destekleyen prosedürlerin hazırlanması, toplu pazarlık mekanizmalarının ve çalışan ve işveren örgütlerinin küresel olarak istikrarsızlaşmasına yol açabilir ve bu bağlamda 87 ve 98 sayılı Sözleşmelerin ilkelerine aykırı olarak, örgütlenme özgürlüğü ve toplu pazarlıkta bir zayıflama teşkil eder.

(Bkz. 365. Rapor, Vaka No. 2820, para. 997;ve 371. Rapor, Vaka No. 2947, para. 453.)

1409. Mevzuat, sektörel düzeyde toplu pazarlığın önünde bir engel teşkil etmemelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 990;ve 365. Rapor, Vaka No. 2820, para. 997.)

1410. Toplu pazarlıkta yer alan tarafların bağımsızlığını korumaya yönelik en iyi prosedür, karşılıklı anlaşmayla pazarlığın gerçekleşmesi gereken düzeye karar vermelerine izin vermektir. Yine de, birçok ülkede, bu sorunun tarafların kendilerinden bağımsız bir organ tarafından belirlendiği görülmektedir. Komite, bu gibi durumlarda, ilgili organın gerçekten bağımsız olması gerektiğini düşünmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 991.)

1411. İnşaat sektöründeki tüm toplu pazarlıkların şube düzeyinde gerçekleştirilmesi gerektiği ile ilgili bir anayasa mahkemesi kararı, 98 sayılı sözleşmede yer aldığı gibi, her ikisi de toplu pazarlık hakkından ayrılmayan, tarafların özgürlüğü ve özgür ve gönüllü pazarlık ilkelerini geçersiz kılmaktadır.

(Bkz. 34 3. Rapor, Vaka No. 2375, para. 181.)

1412. Müzakere düzeyleriyle ilgili olarak taraflar arasında anlaşmazlık olması durumunda, yargı makamı tarafından işkolu düzeyi lehine genel bir karar verilmesi

yerine, taraflarca, çıkarlarını ve bakış açılarını belirli bir biçimde ifade edebildikleri ortak bir anlaşmayla kurulmuş bir sistem, 98 sayılı Sözleşme ve 163 Sayılı Tavsiye'nin lafzına ve ruhuna daha uygun olacaktır.

(Bkz. 34 3. Rapor, Vaka No. 2375, para. 181;ve 362. Rapor, Vaka No. 2826, para. 1298.)

Alt işverenlik durumunda toplu pazarlık

1413. Uygun tedbirler aracılığıyla, alt işverenliğin, mevzuatta öngörülen örgütlenme özgürlüğü teminatlarının uygulanmasından kaçınmak için bir yöntem olarak kullanılmamasını sağlamak ve alt işveren işçilerini temsil eden sendikaların temsil ettikleri kişilerin yaşam ve çalışma koşullarını etkin bir şekilde iyileştirmeye çalışmalarını sağlamak, Hükümet'e düşmektedir.

(Bkz. 350. Rapor, Vaka No. 2602, para. 677.)

1414. Bir işverenin / ana yüklenicinin, alt işveren tarafından çalıştırılan işçileri temsil eden bir sendika (veya ana yüklenicinin çalışanları arasında üyeliğini kanıtlamayan bir sendika) ile müzakere etme zorunluluğu olmasa da, hiçbir şey, böyle bir işverenin gönüllü olarak toplu iş sözleşmesi müzakere etmekten ve bağtılamaktan alıkoymaz. Üstelik, ilgili sendika ayrıca, özellikle de alt yüklenicilerin her biri ile müzakerenin imkânsız olduğu durumlarda, isteğe bağlı olarak, gönüllülük temelinde, işverenle görüşme talebinde bulunabilmelidir. Aşlında, ana yüklenicinin şantiyedeki hâkim konumu ve genel olarak işkolu veya sektör düzeyinde toplu pazarlık olmaması nedeniyle, ana yüklenici ile bir toplu sözleşmenin imzalanması ve şantiye alanında yeterli genel kapsam ile bir toplu sözleşmenin bağıtlanması, etkin toplu pazarlık için uygun bir seçenek olarak görünmektedir.

(Bkz. 340. Rapor, Vaka No. 1865, para. 775.)

Özgür ve gönüllü toplu pazarlık ilkesi üzerindeki kısıtlamalar

A. Zorunlu tahkim

1415. Eğer taraflar taslak bir toplu sözleşme üzerinde anlaşmaya varamadırlarsa zorunlu tahkim usulünün uygulanması 98 Sayılı Sözleşme'nin uygulanmasıyla ilgili sorunlara neden olur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 992;ve 358. Rapor, Vaka No. 2716, para. 860.)

1416. Taraflar arasında anlaşma olmadığı takdirde, ihtilafli noktaların çalışmadan sorumlu makamlar tarafından tahkimle çözülmesi gerektiğini saptayan hükümler, 98 Sayılı Sözleşme'nin 4. Maddesinde yer alan gönüllü müzakere ilkesine uymamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 993; 346. Rapor, Vaka No. 2473, para. 1539; 367. Rapor, Vaka No. 2894, para. 340; 370. Rapor, Vaka No. 2983, para. 284;ve 377. Rapor, Vaka No. 3107, para. 241.)

1417. Tarafların toplu pazarlık yoluyla anlaşmaya varmadıkları durumlarda zorunlu tahkime başvurulmasına ancak kelimenin tam anlamıyla zorunlu hizmetler bağlamında (mesela kesintiye uğraması nüfusun tümünün veya bir bölümünün yaşamını, kişisel güvenliğini veya sağlığını tehlikeye atacak olan hizmetler) izin verilebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 994; 358. Rapor, Vaka No. 2716, para. 860; 360. Rapor, Vaka No. 2803, para. 343;ve 362. Rapor, Vaka No. 2785, para. 736.)

1418. Bazı durumları, Komite, hükümetin zorunlu olmayan bir hizmetteki çalışma koşullarını düzenleme aracı olarak toplu pazarlığa öncelik vermemesine, fakat onun yerine söz konusu uyuşmazlıkta zorunlu hakeme başvuruya zorunluluk duymasına eseflenmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 996.)

1419.Toplu pazarlığın, işletmelerde üretimin rasyonelleştirilmesi sorunlarını çözmek ve verimliliklerini artırmak için kullanılması, gerek çalışanlar için, gerek işletmeler için değerli sonuçlar doğurabilir. Bununla beraber, eğer toplu pazarlığın bu çeşidi, sendikal örgütlere çalışmayla ilgili makam tarafından belirlenmiş yönlere üzerinde pazarlığı dayatan ve müzakere döneminin belirli bir süreyi aşamayacağını şart koşan, farklı bir model izlemek zorundaysa ve taraflar arasında anlaşma olmadığı takdirde ihtilafli noktalar söz konusu makam tarafından tahkime sunulacaksa, böyle bir yasal sistem 98 sayılı Sözleşme'nin 4. Maddesi'nin yol gösterici ilkesi olan gönüllü müzakere ilkesine uymamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 997.)

B. Toplu pazarlıkta yetkililerin müdahalesi

(a) Genel ilkeler

1420. Komite, toplu pazarlığı kısıtlamak için hükümet müdahalesinin söz konusu olduğu durumlarda, Hükümet tarafından konumunu ya da benimsediği tedbirleri haklı göstermek için kullandığı ekonomik argümanların sağlamlığı hakkında bir görüş bildirmenin kendi rolü olmadığı kanaatine varmıştır. Ancak, Hükümetin bu tür bir eylemde bulunurken, Komitenin özgür toplu pazarlık üzerine geçici olarak konabilecek kabul edilebilir kısıtlamalar olarak gördüğü şeyin ötesine geçip geçmediği konusundaki görüşlerini ifade etmesi Komitenin görevidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 998;ve 364. Rapor, Vaka No. 2821, para. 378.)

1421. Her durumda, yetkililer tarafından toplu pazarlığa getirilen herhangi bir sınırlamadan önce onların rızasını alma çabasıyla çalışanların ve işverenlerin örgütlerine danışılmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 999; 344. Rapor, Vaka No. 2467, para. 568;ve 37 3. Rapor, Vaka No. 3039, para. 264.)

1422. Hükümetlerin geçen on yılda birçok vesileyle toplu pazarlık üzerinde pek çok kanuni sınırlamaya başvurduğu durumlarda, Komite, toplu pazarlık üzerinde tekrarlanan biçimde yasal sınırlamalara başvurunun, uzun dönemde, çalışanları temel bir haktan ve ekonomik ve toplumsal çıkarların savunma ve geliştirme araçlarından yoksun bırakarak, yalnızca çalışma ilişkilerine zararlı olacağına ve ilişkilerin dengesini bozacağına işaret etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1000; 372. Rapor, Vaka No. 2177ve 2183, para. 373; ve 378. Rapor, Vaka No. 2177ve 2183, para. 465.)

1423. Toplu pazarlığa yönelik tekrarlanan ve aşırı müdahale, eğer tedbirler, örgütlenme özgürlüğü ve toplu pazarlık ilkeleriyle uyumlu değilse, ülkedeki çalışma ilişkilerinin bütün çerçevesini istikrarsızlaştırabilir.

(Bkz. 365. Rapor, Vaka No. 2820, para. 995)

(b) Toplu sözleşmelerin taslaklarının hazırlanması

1424. Devlet kurumları, özgürce bağitlanmış toplu sözleşmelerin içeriğini değiştirmek amacıyla müdahaleden kaçınmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1001; 344. Rapor, Vaka No. 2502, para. 1018; 362. Rapor, Vaka No. 2785, para. 736; 364. Rapor, Vaka No. 2821, para. 380; 371. Rapor, Vaka No. 2947, para. 463; 373. Rapor, Vaka No. 3039, para. 263;ve 376. Rapor, Vaka No. 3072, para. 923.)

1425. Devlet kurumları, çalışan ve işveren örgütleri arasındaki özgür toplu pazarlığa müdahaleden kaçınmalıdır.

(Bkz. 378. Rapor, Vaka No. 3155, para. 105.)

1426. Genel anlamda Komite, toplu pazarlık sürecinde, genel olarak, Konferans tarafından 1981 yılında Toplu Pazarlık Sözleşmesi'nin (No. 154) kabul edilmesine öncülük eden hazırlık tartışmalarında, genel kabul gören bir ilke olan tarafların özerkliği ilkesine verdiği önemi vurgulamak ister. Bu ilkedен hareketle, kamu otoritelerinin özgürce bağitlanan toplu sözleşmelerin içeriğini değiştirmek için, bir kural olarak müdahale etmemeleri gerekmektedir. Böyle bir müdahale sadece sosyal adalet ve genel çıkarların haklı nedenleri ile meşrulaştırılabilir.

(Bkz. 211. Rapor, Vaka No. 1052, para. 155)

1427. Hukuk kurallarına saygı, mevzuat aracılığıyla toplu sözleşmelere geriye dönük müdahalenin önlenmesi anlamına gelmektedir.

(Bkz. 364. Rapor, Vaka No. 2821, para. 380.)

1428. Bir kamu makamının temsilcisi tarafından toplu sözleşmenin taslağının hazırlanmasına müdahale edilmesi, yalnızca teknik yardımdan ibaret değilse, 98 Sayılı Sözleşme'nin 4. Maddesi'nin ruhuna aykırıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1002.)

1429. Komite, uzun süreli ve verimsiz müzakerelerden sonra, müzakerelerde çıkmazın kendi taraflarınca bir inisiyatif olmaksızın kırılmayacağına açık olduğu durumlarda, pazarlıkta yetkililerin adım atmalarının meşru olabileceği bir zamanının geldiğini kabul etmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1003;ve 362. Rapor, Vaka No. 2785, para. 737.)

1430. Komite, sadece toplu pazarlık sürecindeki bir çıkmazın varlığının, kamu makamlarının iş uyuşmazlığı taraflarına tahkim uygulanmasına yönelik bir müdahaleyi haklı çıkarmak için kendi başına yeterli bir dayanak olmadığı görüşünü ifade etmiştir. Kamu makamları tarafından toplu uyuşmazlıklardaki herhangi bir müdahale, özgür ve gönüllü müzakereler ilkesi ile uyumlu olmalıdır; bu, toplu pazarlık tarafları arasındaki uyuşmazlığın çözümü için atanan organların bağımsız olması ve bu kurumlara başvurunun akut bir ulusal krizin olduğu durumlar haricinde gönüllülük temelinde olması gerektiği anlamına gelmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1004;ve 362. Rapor, Vaka No. 2741, para. 765.)

1431. Kamu makamları tarafından müdahalenin, onların politikayla uyuşup uyuşmadığına bakmaksızın, esas itibarıyla müzakereci tarafların çıkarlarını hükümet tarafından izlenen ulusal ekonomik politikalara tabi kılmak amacıyla olduğu durumlarda, bu genel kabul gören çalışanların ve işverenlerin örgütlerinin faaliyetlerini özgürce düzenleme ve programlarını tasarlama hakkına sahip oldukları, kamu makamlarının bu hakkı sınırlayacak veya onun yasal kullanımını engelleyecek herhangi bir müdahaleden kaçınması gerektiği ve bir ülkenin hukuk normlarının bu hakların kullanımını zayıflatamayacağı veya zayıflatmak amacıyla uygulanamayacağı ilkeleriyle bağdaşmaz.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1005; 342. Rapor, Vaka No. 2447, para. 751; 344. Rapor, Vaka No. 2502, para. 1020;ve 365. Rapor, Vaka No. 2820, para. 995.)

1432. Toplu sözleşmenin salt biçimsel hatalar gerekçesiyle onaylanmasının reddedilmesine izin veren yasalar gönüllü müzakere ilkesiyle çatışmaz. Bununla birlikte, eğer bu yasalar, toplu sözleşmenin onaylanmasının hükümetin genel politikasıyla uyumsuz olması gibi gerekçelerle reddedilebileceğini ifade ediyorsa, bu toplu sözleşme yürürlüğe girmeden önce, ön izin alınması koşuluyla eşdeğerdir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1006.)

1433. Komite, ekonomik durum üzerindeki azami etkiyi elde etmek için ücret kısıtlama önlemlerinin uygulamaya konulmasının gerekli olduğunu takdir etmekle birlikte, halihazırda müzakere edilmiş sözleşmelerin kesintiye uğratılmasının özgür toplu pazarlık ilkelerine uygun olmadığını düşünmektedir, çünkü, bu tür sözleşmelere saygı gösterilmelidir

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1009.)

1434. Toplu pazarlığı sınırlamak için hükümet müdahalesini gerekçelendirmek için başvuru iktisadi argümanların sağlamlığı hakkında bir görüş ifade etmek onun görevi olmasa da, Komite, istisnai koşulların üstesinden gelmek için alınabilecek tedbirlerin, çalışanların çalışma şartları ve koşulları üzerinde ciddi olumsuz sonuçları göz önünde tutarak, geçici nitelikte olması gerektiğini hatırlatmak zorundadır.

(Bkz. 371. Rapor, Vaka No. 2947, para. 464; 365. Rapor, Vaka No. 2820, para. 995; 371. Rapor, Vaka No. 2947, para. 464;ve 376. Rapor, Vaka No. 3072, para. 917.)

1435. Eğer kamu makamları, çalışanların alım gücü kaybıyla ilgili sorunlarla ilgilenirken her iki tarafın rızası olmaksızın sözleşmelerin tadil edilmesini içeren çözümler benimsemeselerdi, çalışma ilişkilerinin ahenkli gelişimi kolaylaşabilirdi.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1010; 364. Rapor, Vaka No. 2887, para. 697.)

1436. Kanunla birlikte, taraflardan birinin emeklilik fonlarının kurulduğu toplu sözleşmelerin feshini ihbar etmesi/ iptal etmesi cesaretlendirildiği özel bir teşvik, toplu pazarlığın özgür ve gönüllü niteliğine müdahale teşkil etmektedir. Ayrıca, Komite, emeklilik fonlarının kurulduğu toplu sözleşmelerden sonra, taraflardan birince fesih ihbarı yapılırsa, fonların tasfiye edilip edilmeyeceği ve hangi şartlar ve koşullar altında tasfiye edileceği ve onların varlıklarına ne olacağını belirlemenin taraflara ait olduğunu düşünmektedir. 98 sayılı Sözleşmede yer alan hiçbir şey, Hükümetin tek taraflı olarak toplu sözleşmeyle oluşturulan bir bireysel emeklilik fonunun varlıklarının elden çıkarılacağını ve otomatik olarak bir kamu emeklilik planına devredileceğini belirlemek şöyle dursun, müdahale etmesi ve tek taraflı olarak bu konuları belirleyebilmesini mümkün kılmamaktadır. Bu tedbirler 87 sayılı Sözleşmenin 3. Maddesine ve 98 Sayılı Sözleşmenin 4. Maddesine aykırıdır.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2502, para. 1018.)

(c) Özgür şekilde sonuçlandırılan toplu sözleşmelerin idari onayı ve ulusal ekonomi politikası

1437. Komite, bir ekonomik kriz bağlamında, en çok temsil gücü olan çalışan ve işveren örgütleriyle kalıcı ve yoğun diyalog sürdürmenin önemini vurgulamıştır.

(Bkz. 368. Rapor, Vaka No. 2918, para. 362.)

1438. Taraflarca imzalanan toplu sözleşmelerin geçerliliğini, bu sözleşmelerin yetkililer tarafından onaylanmasına tabi kılmak, toplu pazarlık ilkelerine ve 98 sayılı Sözleşme'ye aykırıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1012; 344. Rapor, Vaka No. 2365, para. 1447;ve 367. Rapor, Vaka No. 2952, para. 879.)

1439. Toplu sözleşmeleri ekonomik politika gerekçesiyle, işverenlerin ve çalışanların örgütlerinin ücretleri serbestçe belirleyememeleri için, çalışma bakanlığının

onayına tabi kılan yasal hükümler, gönüllü toplu görüşme mekanizmasının teşvik edilmesi ve tümüyle geliştirilmesi hakkındaki 98 Sayılı Sözleşme'nin 4. Maddesi'yle uyumsuzdur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1013.)

1440. Hükümet, toplu sözleşmelerin tescil ve yayınlanma sürecinin, örneğin, yalnızca tarafların ve sözleşmenin faydalanicılarının ve sözleşme süresinin yeterli doğrulukla belirlenmesi gibi yasal asgari şartlara ve formdaki sorulara uyma konusundaki kontrolleri içermesini sağlamalıdır.

(Bkz. 356. Rapor, Vaka No. 2699, para. 1389.)

1441. Pazarlık sonucu yapılan sözleşmeler için Kabine onayı ve kamu sektörü için tek taraflı olarak hazırlanmış politika ve yol gösterici kurallarla uyumlu olması şartı, 98 Sayılı Sözleşme'nin kapsadığı tüm çalışanlara uygulanan örgütlenme özgürlüğü ilkeleriyle tam bir uyum içinde değildir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1014.)

1442. Geçerli bir sözleşme yapmak için bir hükümet yetkilisi tarafından önceden onaylanması koşulu, çalışanlar ve işverenler arasında istihdam koşullarının düzenlenmesi için işverenler ve işçiler arasında gönüllü toplu pazarlığın kullanımının önüne geçebilir. Her ne kadar, yetkililer tarafından onay vermenin reddedilmesi bazen temyize konu olabilese de, önceden idari izin sistemi, başlı başına, gönüllü müzakere sisteminin bütününe aykırıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1015.)

1443. Toplu sözleşmeler için hükümetten alınacak ön onay koşuluna Komite tarafından yapılan itirazlar, tarafların görüşmelerinde gönüllü biçimde hükümetin ekonomik ve sosyal politikasıyla ve genel çıkarların korunmasıyla ilgili hususları göz önünde bulundurmaları için toplu pazarlığa ikna etme yollarının bulanamayaacağı anlamına gelmemektedir. Fakat bunu başarmak için, ilk önce genel menfaatler içinde olduğu kabul edilecek amaçların 1960 (113 Sayılı) (Endüstriyel ve Ulusal Düzeylerde) İstişare Tavsiyesi'ne uygun olarak, istişare kurulu aracılığıyla ulusal düzeyde tüm taraflarca enine boyuna tartışılmış olması gerekir. Aynı zamanda bazı durumlarda tarafların dikkatinin sözleşme şartlarının kendi adlarına yeniden incelenmesini gerektiren genel menfaatlerin düşünülmesine çekilebileceği bir usul öngörmek de mümkün olabilir. Ancak, bu hususta, ikna etme her zaman zorlamaya tercih edilmelidir. Öncelikle, toplu sözleşmeleri hükümet onayına tabi kılmak yerine, çalışma bakanlığı tarafından onaylanan tüm toplu sözleşmelerin genellikle onaylandıktan makul bir süre sonra yürürlüğe girmeleri şart koşulabilir; eğer kamu makamı teklif edilen sözleşmenin şartlarının açıkça, genel menfaat için arzu edildiği kabul edilen ekonomik politika araçlarıyla çatıştığını düşünürse, konu danışma

ve öneri için uygun bir istişari kurula sunulabilir, anlaşılmaktadır ki yine de konuyla ilgili son karar sözleşmenin taraflarına bırakılmaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1016.)

1444. Toplu sözleşmenin yürürlüğe girmesinden önce bakanlık onayı şartı 98 Sayılı Sözleşme’de açıklanan gönüllü müzakere ilkeleriyle tam olarak uyumlu değildir. Bazı toplu sözleşmelerin genel menfaat düşünceleriyle çatıştığı görülen kurallar içerdiği durumlarda, son kararın taraflara bırakılması kaydıyla tarafların dikkatinin konuyu yeniden incelemelerine olanak vermek için bu düşüncelere çekilebildiği bir usul tasarlamak mümkün olabilir. Bu tür bir sistemin kurulması, sendikaların toplu pazarlık vasıtasıyla üyelerinin yaşama ve çalışma koşullarını geliştirmeye çabalama hakkından yararlanmaları gerektiği ve yetkililerin bu hakkı sınırlayabilecek herhangi bir müdahaleden kaçınması gerektiği ilkesiyle uyumlu olacaktır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1017.)

1445. Toplu sözleşmede “Devlete verilen ulusun ekonomik yaşamını koordine etme ve onun kapsamlı denetimine sahip olma hakkı”na engel olan bir maddenin varlığını onaylamanın reddi için bir gerekçe olarak saptayan bir hüküm, toplu sözleşmelerin gönüllü müzakeresini ciddi biçimde sınırlama riski içermektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1018.)

(d) Mevcut toplu sözleşmeleri askıya alan veya mevcut toplu sözleşmelerin yeniden müzakere edilmesini gerektiren idari müdahaleler

1446. Halihazırda bağitlanmış toplu sözleşmelerdeki hükümlerin kanun tarafından kesilmesi, serbest toplu pazarlık ilkelerine uygun değildir.

(Bkz. 342. Rapor, Vaka No. 2447, para. 748.)

1447. İmzalanan toplu sözleşmenin içeriğini tek taraflı olarak değiştiren veya tek-rar görüşmelerini gerektiren bir yasal hüküm, toplu pazarlık ilkelerinin yanı sıra tarafların kazanılmış hakları ilkesine aykırıdır.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2434, para. 791;ve 346. Rapor, Vaka No. 2469, para. 415.)

1448. İstikrar politikası bağlamında toplu sözleşmelerin (kamu sektöründe ve özel sektörde) ücretle ilgili hükümlerinin askıya alındığı bir durumda, Komite, yürürlükteki toplu sözleşmelerin (taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça) tümüyle uygulanması gerektiğini vurgulamıştır

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1007.)

1449. Taraflarca serbestçe akdedilmiş toplu sözleşmelerin – tarafların rızası olmaksızın- kararnameyle askıya alınması veya bozulması, 98 Sayılı Sözleşme'nin 4. Maddesi'nde tesis edilen özgür ve gönüllü toplu pazarlık ilkesini ihlal etmektedir. Eğer bir hükümet toplu sözleşme hükümlerinin ülkenin ekonomik politikasına uygun hale gelmesini istiyorsa, tarafları yürürlükteki toplu sözleşmelerin yeniden müzakere edilmesine zorlamaksızın, onları bu faktörleri gönüllü biçimde dikkate almaya ikna etmeye çalışmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1008; 342. Rapor, Vaka No. 2447, para. 748; 365. Rapor, Vaka No. 2820, para. 995; 368. Rapor, Vaka No. 2918, para. 362; 371. Rapor, Vaka No. 2947, para. 464;ve 376. Rapor, Vaka No. 3072, para. 923.)

1450. Eğer kanun koyucu sıklıkla sendikalar ve üyelerine tanınan hakların kullanımını askıya almak veya sonlandırmak için müdahalede bulunursa, toplu pazarlık üzerinde tekrarlanan biçimde yasal sınırlamalara başvuru, uzun dönemde, çalışma ilişkilerinin atmosferine zarar verir ve dengesini bozar. Üstelik eğer bu pazarlığın sonuçları kanunla daimî biçimde geçersiz kılınıyorsa, üyeler ve potansiyel üyeler, temel amacı üyelerini toplu pazarlıkta temsil etmek olan bir örgüte katılımı yararsız bulabilecekleri için, bu, çalışanların sendikalaşmadaki menfaatleri üzerinde zararlı etkilerde bulunabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1019; 340. Rapor, Vaka No. 2405, para. 452; 34 3. Rapor, Vaka No. 2405, para. 335; 354. Rapor, Vaka No. 2684, para. 831;ve 365. Rapor, Vaka No. 2820, para. 995.)

1451. İşletmelerin ciddi ekonomik sorunlarının, bazı durumlarda toplu sözleşmelerin değiştirilmesini gerektirip gerektirmediği sorusu ele alınmalıdır ve çeşitli şekillerde ele alınabileceğinden, izlenecek yol sosyal diyalog çerçevesinde belirlenmelidir.

(Bkz. 371. Rapor, Vaka No. 2947, para. 453.)

1452. Tarafları kazanılmış sendikal hakları yeniden müzakere etmeye zorunlu kılan yasalar toplu pazarlık ilkelerine aykırıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1020.)

1453. Ekonomik kriz nedeniyle toplu sözleşmelerin feshi ve zorla yeniden müzakere edilmesi iddialarını incelerken Komite, yürürlükteki sözleşmelerin yeniden müzakere edilmesini gerektiren yasaların 98 Sayılı Sözleşme'ye koyulan özgür ve gönüllü toplu pazarlık ilkelerine aykırı olduğu görüşünü benimsemiş ve hükümetin yürürlükteki toplu sözleşmelerin yeniden müzakere edilmesinin ilgili taraflar arasında varılan anlaşmadan kaynaklanmasını sağlamaya çalışması gerektiğinde ısrar etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1021; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 842;ve 365. Rapor, Vaka No. 2829, para. 574 ve Vaka No. 2723, para. 778.)

1454. Devlet bütçesine bağlı emeklilik fonlarıyla ilgili bir anlaşmanın uygulanmasının neredeyse imkânsız olduğu belirginleştiyse ve anlaşmanın uygulanmasını sağlamak için tüm iyi niyetli çabalar tüketildikten sonra Hükümet, taraflar için müşterek olarak kabul edilebilir bir çözüm bulmak amacıyla anlaşmayı yeniden müzakere etmek için somut çaba harcadıysa, bu, uygunsuz olmayacaktır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1022.)

(e) Toplu sözleşmelerin yürürlükte olduğu sürenin zorunlu olarak uzatılması

1455. Komite, toplu pazarlığa diğer hükümet müdahalelerini takip eden toplu sözleşmelerin uzatılması hakkındaki yasaya atıf yaparak, toplu pazarlık sürecine yasal müdahalede bulunulmasını da içeren böyle bir önlemin yalnızca olağanüstü hallerde veya kısa süreler için alınması gerektiğine işaret etmiştir. Komite, gelecekte özgür toplu pazarlık sürecini engellemek için veya çalışanların grev yoluyla ekonomik veya toplumsal çıkarlarını savunma haklarını sınırlamak için hiçbir benzeri tedbirin alınmayacağını umut etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1023;ve 344. Rapor, Vaka No. 2467, para. 570.)

(f) Yetkili makamların gelecekteki toplu pazarlık konusunda getirdikleri kısıtlamalar

1456. Eğer bir hükümet, istikrar politikasının bir parçası olarak ücret düzeylerinin özgürce belirlenemeyeceğini kabul ederse, böyle bir sınırlama tek tedbir olarak ve yalnızca gerekli olduğu ölçüde, makul süreyi aşmaksızın uygulanmalıdır ve bu tedbirlere çalışanların hayat standartlarını korumak üzere yeterli teminatlar eşlik etmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1024; 344. Rapor, Vaka No. 2467, para. 574; 354. Rapor, Vaka No. 2684, para. 830; 355. Rapor, Vaka No. 2639, para. 1011; 357. Rapor, Vaka No. 2690, para. 944; 364. Rapor, Vaka No. 2821, para. 379; 365. Rapor, Vaka No. 2820, para. 990; 367. Rapor, Vaka No. 2894, para. 343; 368. Rapor, Vaka No. 2918, para. 362, Vaka No. 2990, para. 541;ve 376. Rapor, Vaka No. 3072, para. 923.)

1457. Ekonomik istikrar politikası bağlamında 3 yıl süreyle ücret konusunda sınırlanan toplu pazarlık, önemli bir sınırlama oluşturmaktadır ve en geç Yasâda sözü edilen tarihlerde veya hatta mali ve ekonomik durum düzelirse daha yakın zamanda söz konusu yasaların sonuç doğurması sona ermelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1025; 344. Rapor, Vaka No. 2467, para. 572; 365. Rapor, Vaka No. 2820, para. 990;ve 367. Rapor, Vaka No. 2894, para. 343.)

1458. Toplu pazarlık üzerinde 3 yıl boyu sınırlama, çok uzundur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1026; 365. Rapor, Vaka No. 2820, para. 990;ve 367. Rapor, Vaka No. 2894, para. 343.)

1459. Mali denetimler yapmak için hükümet tarafından ücret sınırlama tedbirleri alındığında, parayla ilgili olmayan konular üzerinde toplu pazarlığın sürdürülmesinin ve sendikaların ve üyelerinin normal sendikal faaliyetlerini tümüyle yerine getirebilmelerinin sağlanmasına dikkat edilmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1027.)

1460. Komite, mali sınırlamanın kabul edilebilir miktarları üzerinde karar vermek için yetkili değildir ancak mümkün olduğunca bu tedbirler yalnızca gerçekten olağanüstü durumla yüz yüze gelen sektörlerle yayılmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1028.)

1461. Gelecek toplu sözleşmelerde verimlilik kriterine uyma yükümlülüğü hakkında Komite, eğer istikrar politikası bağlamı içinde, bir hükümet, mücbir sebeplerle ücret düzeylerinin toplu pazarlıkla serbestçe belirlenemeyeceğini (mevcut durumda, ücret düzeylerinin belirlenmesi endekse bağlı mekanizmaları dışlamaktadır ve verimlilikteki artışlara ayarlanmalıdır) kabul edebilirse, bu sınırlamanın istisnai bir tedbir olarak ve zorunlu olduğu ölçüde, makul süreyi aşmaksızın uygulanabileceğini ve çalışanların yaşam standartlarını korumak için yeterli teminatlarla birlikte uygulanması gerektiğini anımsatmıştır. Bu ilke hepsinden daha önemlidir çünkü müteakip sınırlamalar gönüllü toplu görüşmeyi teşvik etme ilkesine ters düşecek olan ücret müzakerelerine uzun süre ara verilmesine neden olabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1029.)

(g) Ücretleri yaşam maliyetine endekslemeye ilişkin hükümler üzerindeki kısıtlamalar

1462. Ücret artışlarının devam eden bir şekilde, müzakere edilmesinin imkansızlığı, 98 Sayılı Sözleşme'de yer alan özgür ve gönüllü toplu pazarlık ilkesine aykırıdır.

(Bkz. 357. Rapor, Vaka No. 2690, para. 946;ve 374. Rapor, Vaka No. 2941ve 3026, para. 666.)

1463. Hayat pahalılığındaki artış düzeyini aşan ücret artışları müzakerelerini yasaklayan yasal hükümler 98 Sayılı Sözleşme'de açıklanan gönüllü toplu pazarlık ilkesine aykırıdır; böyle bir sınırlama yalnızca eğer ekonomik istihdam politikasının şartları içinde kaldıysa ve o halde de, yalnızca istisnai bir tedbir olarak ve ancak zorunlu olduğu ölçüde, makul süreyi aşmaksızın kabul edilebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1030;ve 342. Rapor, Vaka No. 2447, para. 750.)

1464. Taraflar başka bir endeksleme sistemi saptamışken, hükümet tedbirlerinin ücretlerin endekslenmesi için temel referansı saptadığı bir durumda, Komite hükümetin geleneksel olarak her zaman taraflarca serbestçe müzakere edilen alanlara müdahalesinin, eğer bazı teminatlarla birlikte uygulanmazsa ve özellikle uygulama

dönemi belirli bir süreyle sınırlanmamışsa, 98 Sayılı Sözleşme'nin 4. Maddesi'yle tanınan özgür toplu pazarlık ilkesine gölge düşürebileceğini anımsatmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1031.)

1465. Taraflar arasında ücretlerin tespit edilmesinde uygulanacak kıstasların belirlenmesi (yaşam maliyeti artışları, verimlilik vb.) taraflar arasında müzakere edilmesi gereken bir husustur ve ödeme ayarlamalarının tespit edilmesinde uygulanacak kriterlere ilişkin bir görüş ifade etmek Komite'nin görevi değildir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1032.)

(h) Yetkililer tarafından diğer müdahale biçimleri

1466. Bir vakada, uzun müzakereler çıkmaza girdiğinde, Hükümet'in kararnemeyle sendikanın taleplerini yerine getirmesi nedeniyle, 98 Sayılı Sözleşmenin 4. Maddesi'nin ihlal edildiği iddia edilmiştir. Komite böyle bir iddianın, eğer mantığı sonucuna bakılırsa, çalışanların asgari ücret elde etmek için yeterince güçlü biçimde örgütlü olmadığı hemen her ülkede ve bu standart kanunla öngörüldüğünde, 98 Sayılı Sözleşme'nin 4. Maddesi'nin ihlal edileceği anlamına geldiğine işaret etmiştir. Böyle bir iddianın savunulamaz olduğu açıktır. Bununla birlikte, eğer bir hükümet, sistematik olarak sendikaların müzakereyle elde edemediklerini kanunla verme politikası benimsemişse, durum yeniden değerlendirmeyi gerektirebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1044;ve 364. Rapor, Vaka No. 2887, para. 697.)

1467. Özel sektörde, toplu sözleşmelerde üzerinde anlaşılan artışlara eklenen genel ücret artışlarının kanunla düzenlendiği bir durumda, Komite, Hükümet'in dikkatini eğer kamu makamları çalışanların alım gücü kayıplarıyla ilgili sorunları çözmeye çalışırken, her iki tarafın da rızası olmaksızın, çalışanların ve işverenlerin örgütlerinin üzerinde anlaşmalarının üzerinde değişiklik gerektirmeyen çözümler benimserlerse, endüstri ilişkilerinin ahenkli gelişiminin sağlanabileceğine çekmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1045;ve 364. Rapor, Vaka No. 2887, para. 697.)

1468. Toplu pazarlık mekanizmasının tam olarak geliştirilmesi ve kullanılmasının teşvik edilmesi ve ilerletilmesi çerçevesinde, uyuşmazlığa her iki tarafça da kabul edilebilir bir çözüm bulunması için, bir bakanın sosyal taraflara çağrıda bulunması, 87 ve 98 sayılı Sözleşmelere aykırı değildir.

(Bkz. 349. Rapor, Vaka No. 2545, para. 1155.)

1469. Asgari ücret müzakerelerinin yapıldığı odaya yakın mesafede polis kuvvetlerinin bulunması, müzakerelerin özgür ve gönüllü niteliğini yersiz biçimde etkileme eğilimindedir. Müzakerelerin yapıldığı toplantı salonları civarında herhangi bir polis mevcudiyeti, kesin olarak koşullarla gerekçelendirilmelidir.

(Bkz. 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 804.)

1470. Bir toplu sözleşmenin taraflarını, sözleşmenin Resmî Gazete’de yayınlanmasının son derece yüksek maliyetini karşılamaya zorunlu tutmak, toplu pazarlığın geliştirilmesi ilkesini güvence altına alan 98 sayılı Sözleşme’nin 4. maddesinin uygulanmasını ciddi biçimde engellemektedir.

(Bkz. 351. Rapor, Vaka No. 2622, para. 290.)

Kamu sektöründe toplu pazarlık

A. Genel ilkeler

1471. Kamu hizmetiyle ilgili, 154 Sayılı Sözleşme ile hükmedilen özel uygulama biçimleri, Sözleşme’nin 5. maddesine uygun olarak, kamu yönetiminde toplu pazarlığın teşvik edilmesi ilkesini tamamen yadsıyan veya böyle bir toplu pazarlığın konusunu anlamsız kılan türden olmamalıdır.

(Bkz. 351. Rapor, Vaka No. 2611ve 2632, para. 1277.)

1472. Kamu sektöründe uyumlu mesleki ilişkileri sürdürmek için, müdahale etmeme ilkelerine saygı, en çok temsil edilen örgütlerin tanınması ve müzakerelerde tarafların özerkliği gereklidir.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 3067, para. 950.)

1473. Devlet idaresinde bulunmayanlar dahi olsa, kamu yetkililerini ve kamu çalışanlarını, bir anlaşma bağtılamaktan yasaklayan bir yasa hükmü, kendileri bunun yapılması konusunda istekli olsalar dahi, özgür ve gönüllü müzakereler ilkesine aykırıdır.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2460, para. 990.)

1474. Yasal müdahale, devlet idaresiyle meşgul olmayan kamu çalışanlarının istihdam şartları ve koşulları üzerinde özgür ve gönüllü müzakerelerin yerini alamaz.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2460, para. 993.)

1475. Toplu pazarlık ilkesi, kamu görevlileri ile hükümet arasındaki görüşmelerin, yönetici değil, işveren olma niteliğine izin vermektedir; bu ilke, daha çok, kamu görevlilerinin istihdam şartları ve koşullarıyla ilgilidir ve daha genel olarak vatandaşları ilgilendirebilecek kamu politikası sorularını içermemektedir.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2460, para. 992.)

1476. Kamu sektöründe bir toplu sözleşmenin çelişkili yorumları durumunda, kesin yorum, davada taraf olmanın yanı sıra yargıç olarak hareket edecek olan kamu yönetiminin değil, bağımsız bir yetkilinininki olmalıdır.

(Bkz. 342. Rapor, Vaka No. 2421, para. 580.)

1477. Kamu sektöründeki toplu sözleşmenin kötüye kullanıldığı iddia edilen hükümlerinin denetimi, yalnızca çok ciddi durumlarda (kamu sektöründe hem hâkim hem de taraf olan) idari makama değil, adli makama bağlı olmalıdır.

(Bkz. 370. Rapor, Vaka No. 2926, para. 388.)

1478. Komite, ilgili örgütlere danışılmadan kabul edilen, çalışanların çıkarlarını idareyle paylaşma ve müzakere etme konusunda tekil bir temsil yapısı oluşturan bir hükümle ilgili endişelerini dile getirmiştir. Böyle bir durum barışçıl mesleki ilişkiler sağlamamaktadır.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 3067, para. 950.)

1479. Bu konular pazarlıkla ilgili konular olduğu halde, kamu görevlilerine toplu iş sözleşmesi çerçevesinde olmayan, tek taraflı kararlarla, şartlarda bazı iyileştirmeler sağlanması uygulaması (bunu pazarlıktan ziyade daha çok bir istişare haline getiren) sorunludur. Komitenin görüşüne göre, bu uygulama toplu pazarlığı teşvik etmemektedir ve bundan kaçınılmalıdır.

(Bkz. 367. Rapor, Vaka No. 2816, para. 1004.)

1480. Kamu makamları, özgür toplu pazarlığı teşvik etmeli ve özellikle bu makamlar işverenler olarak rol aldığına ya da ikinci imzacı olmak suretiyle anlaşmaların uygulanmasından sorumlu sayıldıklarında, özgürce bağitlanan toplu sözleşmelerin uygulanmasını engellememelidirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1011; 365. Rapor, Vaka No. 2820, para. 990;ve 37 3. Rapor, Vaka No. 3039, para. 263.)

B. Ekonomik durum, bütçe yetkisi ve toplu pazarlık

1481. Kamu sektörü toplu pazarlık sistemi çerçevesinde, istisnai ekonomik durumlarla başa çıkmak için yeterli mekanizmalar geliştirilebilir.

(Bkz. 364. Rapor, Vaka No. 2821, para. 378;ve 368. Rapor, Vaka No. 2918, para. 362.)

1482. Yapıcı katılım için olası yollar, kamu sektörü toplu pazarlık sistemi çerçevesinde istisnai ekonomik durumlarla başa çıkmak için yeterli mekanizmaların hazırlanmasına dayanabilir.

(Bkz. 365. Rapor, Vaka No. 2820, para. 989.)

1483. Bütçeyle ilgili yetkilerin yasama merciine verilmiş olması, bu merci tarafından veya onun adına imzalanmış toplu sözleşmelere uyulmasını önleme etkisi yaratmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1033; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 743; 35 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 703;ve 354. Rapor, Vaka No. 2684, para. 833.)

1484. Komite, kamu makamları tarafından, mali güçlerin kamu makamlarınca hali hazırda imzalanmış toplu sözleşmelere uyulmasını önleyen veya sınırlandıran bir tarzda kullanılmasının, özgür toplu pazarlık ilkesiyle uyumlu olmadığı kanaatine varmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1034; 346. Rapor, Vaka No. 1865, para. 743; 35 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 703, Vaka No. 2615, para. 869;ve 365. Rapor, Vaka No. 2820, para. 990.)

1485. Bir yandan mümkün olduğunca pazarlık taraflarının özerkliğinin korunması ve diğer yandan bütçe sıkıntılarının üstesinden gelebilmeleri için hükümetler tarafından alınması gereken tedbirler arasında adil ve makul bir uzlaşma aranmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1035; 365. Rapor, Vaka No. 2829, para. 574; 372. Rapor, Vaka No. 2177ve 2183, para. 373; 374. Rapor, Vaka No. 3032, para. 414; ve 378. Rapor, Vaka No. 2177ve 2183, para. 465.)

1486. Kamu işletmelerinin ve kurumlarının gelirleri devlet bütçesine bağlı olduğuna göre – tarafların güvendiği bir sistem içinde, ilgili işveren ve çalışan örgütlerinin arasında kapsamlı bir tartışma ve istişarenin ardından- ne ücret tavanlarının devlet bütçe kanunlarında tespit edilmesi uygunsuz olacaktır, ne de Maliye Bakanlığının toplu pazarlığın başlamasından önce bu tavanın uyulmasının sağlanması amacıyla bir rapor hazırlaması eleştiri konusu olabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1036; 344. Rapor, Vaka No. 2467, para. 571; 35 3. Rapor, Vaka No. 2615, para. 869;ve 374. Rapor, Vaka No. 2941ve 3026, para. 658.)

1487. Ücret tavanlarının tespit edilmesi ile ilgili ilke ile ilgili olarak, Komite, bu geniş pazarlık çerçevesinin belirlenmesinde tam ve kayda değer bir şekilde katılma olanağına sahip olmalarının çalışanlar ve örgütleri için hayati öneme sahip olduğu kanısına varmıştır. Bu, onların, gerçeklerin tam bilgisine sahip olarak durumu değerlendirmelerine izin veren tüm mali, bütçesel veya diğer bilgilere erişimleri olması anlamına gelecektir.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2467, para. 571.)

1488. Kamu sektöründe toplu sözleşme taslaklarına, ilgili kamu kurumu veya işletmesi tarafından değil, mali yetkililer tarafından yayınlanan mali etkiler üzerine ilk görüşlerin eşlik etmesi gerektiği hakkında Komite, kamu sektöründe toplu pazarlığın çeşitli kamu kurumlarında veya işletmelerinde kullanılabilir kaynakların tahakkukunu gerektirdiğinin, bu kaynakların devlet bütçelerine bağlı olduğunun ve kamu sektöründe toplu sözleşmelerin süresinin her zaman Devlet Bütçe Kanunu'nun süresine rastlamadığının -ki bu, sıkıntılara yol açabilen bir durumdur-farkında olduğunu kaydetmiştir. Yukarıdaki görüşü ortaya koyan kurul, aynı zamanda hükümetin ekonomik politikaları veya işletmelerinde çalışanların çalışma

koşullarında herhangi bir ayrımcılığa neden olmamasını sağlamaya çalışmıştır. Bu nedenle kamu sektöründe toplu pazarlık sürecinde hem sendikal örgütlere hem de işverenlere ve onların örgütlerine danışılmasını ve onların bakış açılarını toplu sözleşme taslağının finansal sonuçlarını tayin etmekle sorumlu makama bildirebilmelerini sağlayan bir mekanizma için hüküm koyulması gerekmektedir. Bununla birlikte, mali yetkililer tarafından sunulan her tür görüşe karşın, toplu pazarlık tarafları, özgürce bir toplu sözleşme bağtlayabilmelidirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1037; 344. Rapor, Vaka No. 2434, para. 794; 355. Rapor, Vaka No. 2639, para. 1010; 357. Rapor, Vaka No. 2690, para. 944; 365. Rapor, Vaka No. 2829, para. 572;ve 374. Rapor, Vaka No. 2941ve 3026, para. 666.)

1489. Komite, 1994 Genel İncelemesinde Uzmanlar Komitesi tarafından beyan edilen görüşü onaylamıştır:

Toplu pazarlık taraflarının özerkliği 151 Sayılı Sözleşme'yle kapsanan kamu hizmetleri ile ilgili olarak geçerliiyken, kamu hizmetinin yukarıda açıklanan özel karakteri, uygulanmasında bir miktar esneklik gerektirmektedir. Bu nedenle Komite'ye göre, Parlamentonun veya yetkili bütçe makamının ücret görüşmelerinde üst ve alt limitler belirlemesine veya tarafların çalışma süreleri ve koşulları maddelerini (örneğin çalışma sürelerinin azaltılması veya diğer düzenlemeler, ücret düzeylerine göre ücret artışının değişmesi, yeniden düzenleme koşullarına göre zaman çizelgesi saptanması) görüşebilecekleri genel "bütçe paketini" saptamasına izin veren veya mali makamlara doğrudan işverenin yanında toplu pazarlığa katılma hakkı veren yasal hükümler, toplu pazarlığa önemli bir rol vermeleri koşuluyla, Sözleşme'ye uygundur. Buna rağmen, çalışanların ve işverenlerin, özellikle gerçeklere dayanarak durumu değerlendirmelerine imkân veren mali, bütçeyle ilgili ve diğer bilgilere erişimleri gerektiğini ifade eden, genel pazarlık çerçevesinin hazırlanmasına tümüyle ve anlamlı düzeyde katılabilmeleri zorunludur.

Bu yasal hükümlerin ülkedeki ekonomik duruma dayanarak tek taraflı uygulandığı, örneğin belirli bir yüzdeler artış ve özellikle ağır müeyyidelerin uygulanmasına tabi baskı araçlarını yasaklayarak herhangi bir toplu pazarlık olanağını ortadan kaldırdığı bir durum değildir. Komite, kamu sektöründe toplu pazarlığın "toplularlığın çeşitli kamu kurumlarında veya işletmelerinde kullanılabilir kaynakların teyit edilmesini gerektirdiğinin, bu kaynakların kamu bütçesine bağlı olduğunun ve kamu sektöründe toplu sözleşmelerin süresinin her zaman Devlet Bütçe Kanunu'nun süresiyle bir olmadığı- ki bu, sıkıntılara yol açabilen bir durumdur" farkındadır. Komite bu nedenle, özellikle uzun süreli ve yaygın ekonomik durgunluk dönemlerinde hükümetlerin karşılaştığı mali ve bütçeyle ilgili zorlukları tümüyle hesaba katmaktadır. Bununla birlikte, kamu hizmetlilerinin çalışma koşullarının belirlenmesinde yetkililerin toplu pazarlığa mümkün olduğunca çok öncelik vermesi gerektiğini düşünmektedir; koşullar buna elvermediğinde, bu tür tedbirler zaman içinde sınırlanmalı ve en çok etkilenen çalışanların yaşam standartları korunmalıdır. Başka bir deyişle, bir yandan mümkün olduğunca pazarlık taraflarının

özerkliğinin korunması ve diğer yandan bütçe sıkıntılarının üstesinden gelebilmeleri için hükümetler tarafından alınması gereken tedbirler arasında adil ve makul bir uzlaşma aranmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1038; 344. Rapor, Vaka No. 2434, para. 794, Vaka No. 2460, para. 994; 346. Rapor, Vaka No. 2469, para. 416; 351. Rapor, Vaka No. 2611ve 2632, para. 1273; 357. Rapor, Vaka No. 2690, para. 945; 364. Rapor, Vaka No. 2821, para. 386; 365. Rapor, Vaka No. 2829, para. 574, Vaka No. 2934, para. 1257; ve 374. Rapor, Vaka No. 2941ve 3026, para. 666.)

1490. Kamu sektöründe ücretlendirmeye, haksız işten çıkarılma ve istihdam ilişkisinin sona ermesinin diğer nedenleri için tazminata üst sınır getiren veya Devlet kaynaklarının katkılarını içeren emeklilik planlarını yasaklayan hükümler ile ilgili olarak, Komite Hükümetin ifade ettiği genel menfaatleri gözetme, eşitliği sağlama, toplu sözleşmelerde makul olmayan fazlalıklardan kaçınma ve mali ve bütçesel dengeyi sağlama isteğinden şüphe duymadığını belirtmiştir, ancak bunların, çalışan örgütlerinin toplu pazarlık hakkı üzerinde, çalışma koşullarının özgür ve gönüllü pazarlığını şart koşan 98 sayılı Sözleşme ile bağdaşmayan, kalıcı ve değiştirilemez kısıtlamalar olduğu kanaatine varmıştır. Hükümet zaten meşru olan bu hedeflere erişmeye çabalayan bir politikayı takip etmek isterse, bunu, pazarlık taraflarınca, pazarlığı yapılan içeriğe sınırlandırma getiren dayatmalara başvurmaksızın, toplu pazarlık çerçevesinde yapabilir.

(Bkz. 354. Rapor, Vaka No. 2684, para. 830.)

1491. Pazarlık sürecinde, kamu yönetimini temsil eden işveren tarafının, Maliye Bakanlığının veya taslak toplu sözleşmelerin mali etkisini doğrulayan ekonomik ve mali bir organın görüşüne başvurması kabul edilebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1039.)

1492. Ekonomik istikrar bağlamında, kamu sektöründeki ücretleri sınırlayan yasalar kabul etmek yerine, kamu hizmetlilerinin çalışma koşullarının belirlenmesinin aracı olarak toplu pazarlığa öncelik verilmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1040;ve 368. Rapor, Vaka No. 2918, para. 362.)

1493. Komite, hükümetin toplu pazarlık sürecine müdahale etmemesi için önceki çağrılarına rağmen, bir kez daha kamu hizmetlilerinin çalışma koşullarının değişmesinin müzakere aracı olarak toplu pazarlığa öncelik vermemesini ve kanuni makamın Kamu Sektörü Azaltılmış Çalışma Haftası ve Tazminat Usulü Kanunu'nu kabul etmeye mecbur hissetmesini, özellikle bu Kanunun kamu sektörü ücretlerini bir yıllığına donduran önceki yasal müdahaleyi derhal takip etmesi nedeniyle onaylamamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1041.)

1494. Toplu pazarlık sürecindeki tarafların özerkliği ilkesi, 151 sayılı Sözleşmenin kapsadığı kamu görevlileri ve kamu çalışanları açısından geçerli olmakla birlikte, bu durum, kamu yönetiminin özel nitelikleri dikkate alındığında, belli derecede bir esneklik ile uygulanabilir, aynı zamanda, yetkililer, mümkün olan azami ölçüde, kamu görevlilerinin istihdam koşullarının belirlenmesi için bir mekanizma olarak toplu pazarlık sürecini teşvik etmelidirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1042.)

1495. Kamu idaresi içinde toplu pazarlık için özel uygulama usulleri oluşturulabilir, ancak özgür ve gönüllü toplu pazarlık hakkının yalnızca saygılı dilekçelerin sunumu temelinde var olacağı düşünülemez.

(Bkz. 342. Rapor, Vaka No. 2356, para. 352;ve 344. Rapor, Vaka No. 2434, para. 798.)

1496. Kamu çalışanlarının, özellikle istihdam koşulları ile ilgili olarak müzakereye açık olmayan, yalnızca bu konuda özel yetkinliğe sahip makamlar tarafından belirlenebilen, “uygun yazılı beyanlar” sunabildikleri bir sistem 98, 151 ve 154 sayılı Sözleşmelere uygun değildir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1043.)

ILO sözleşmeleri arasındaki ilişki

1497. 1949 Örgütlenme Hakkı ve Toplu Pazarlık Sözleşmesi’ni (No: 98) tamamlamak niyetinde olan 151 Sayılı Sözleşme, özellikle sendika karşıtı ayrımcılığa karşı koruma ve bütün olarak kamu hizmeti için istihdam şartları ve koşullarının belirlenmesi ile ilgili bazı hükümler koyarak, hiçbir biçimde 87 Sayılı Sözleşme’ye dayanarak tüm çalışanlara garanti edilen temel örgütlenme hakkına ters düşmez veya onu zayıflatmaz.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1061; 35 3. Rapor, Vaka No. 1865, para. 698;ve 36 3. Rapor, Vaka No. 2892, para. 1151.)

1498. Hükümet tarafından atıfta bulunulan 151 sayılı Sözleşme kapsamındaki izin verilen istisnalarla ilgili olarak, Komite, 151 Sayılı Sözleşmenin belli kategorilerdeki kamu görevlilerinin (yüksek düzeyde gizlilik gerektiren pozisyonlarda olanlar dahil) sendika karşıtı ayrımcılık fiillerine karşı korunmalarını garanti altına alan ya da çalışma koşullarının belirlenmesinde katılım yöntemlerinin varlığını güvence altına alan daha genel hükümlerden dışlanabileceğini kabul ederken, bu dışlamanın, 87 sayılı sözleşmeyle teminat altına alınan tüm çalışanların temel örgütlenme hakkının herhangi bir biçimde etkilenmesi ya da azaltılması biçiminde yorumlanamayacağına işaret etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1062;ve 371. Rapor, Vaka No. 2892, para. 933.)

1499. Komite, 98 Sayılı Sözleşme'nin "bu Sözleşme'nin Devlet yönetiminde yer alan kamu hizmetlilerinin korunmasıyla ilgili olmadığını ve de hiçbir biçimde haklarına veya statülerine zarar verildiği biçiminde yorumlanmayacağını" öngören 6. Maddesi'nin şartlarına dikkat çekmiştir. Sözleşme'nin (silahlı kuvvetler ve polisle ilgili olan) 5. Maddesi'nden farklı olarak 6. Maddesi, Sözleşme'nin hiçbir biçimde kamu hizmetlilerinin haklarına veya statülerine zarar verecek biçimde yorumlanamayacağını öngörürken, aynı zamanda Sözleşme ve 87 Sayılı Sözleşme arasında olası çatışmayı ortadan kaldırmıştır ve kamu hizmetlilerinin 87 Sayılı Sözleşme'de temin edilenleri de içeren haklarını özellikle korumuştur. 98 Sayılı Sözleşme'nin 6. Maddesi'ne gönderme yapılırsa, 87 Sayılı Sözleşme'nin hükümlerinin etkisinin sınırlı olduğu iddiası Madde'nin açık koşullarıyla çatışır. Keza, 151 Sayılı Sözleşme'nin 1. Madde'sinin 1. paragrafı, "diğer uluslararası çalışma sözleşmelerinde onlara uygulanabilen daha olumlu hükümler olmadıkça" Sözleşme'nin kamu makamları tarafından istihdam edilen herkese uygulandığını öngörmektedir. Bu nedenle, eğer, 98 sayılı Sözleşme, 87 sayılı Sözleşme tarafından kamu görevlilerine verilen haklara dokunmadıysa, bunu 151 sayılı Sözleşme'nin de onlara zarar vermemiş olduğu takip etmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1063.)

1500. 98 Sayılı Sözleşme'nin 4. Maddesi, gönüllü müzakere kavramını ve tarafların bağımsızlığını içerdiği için, kamu eğitimi gibi her iki Sözleşme'nin de uygulanabildiği bir faaliyet kolunda 151 Sayılı Sözleşme'nin 7. Maddesi'ne göre daha olumlu hükümler sunmaktadır. Böyle durumlarda, 151 Sayılı Sözleşme'nin 1. Maddesi'ni göz önünde bulundurarak, 151 Sayılı Sözleşme'nin 7. Maddesi'ne tercihan kamu makamlarını ya böyle bir pazarlığı mümkün kılan usuller vasıtasıyla ya da kamu hizmetlilerinin istihdam şartları ve koşullarının belirlenmesine katılımına izin verecek benzeri diğer yöntemlerle toplu pazarlığı desteklemeye davet eden 98 Sayılı Sözleşme'nin 4. Maddesi uygulanmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1064.)

Pazarlık için süre sınırları

1501. Yasaların işverenlerin çalışanlar tarafından yapılan tekliflere yanıt vermesi gereken süre sınırının 105 güne kadar tespit edildiği ve toplu sözleşmelerin bağitlanması gereken süre sınırının (bir kereliğine altı ay daha uzatılabilen) altı ay olarak tespit edildiği bir hüküm içerdiği bir durumda, Komite, gönüllü müzakereyi teşvik etmek ve katkıda bulunmak için, özellikle de söz konusu ülkedeki çalışanların greve gidememeleri olgusu nedeniyle, bu sürelerin kısaltılmasının arzu edildiği görüşünü ifade etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1046.)

Toplu sözleşmelerin süresi

1502. Toplu sözleşmelerin süresi öncelikle ilgili taraflar için bir konudur, ancak hükümet müdahalesi göz önünde bulundurulduğunda herhangi bir mevzuat üç taraflı anlaşmayı yansıtmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1047; 344. Rapor, Vaka No. 2467, para. 572; 356. Rapor, Vaka No. 2699, para. 1389;ve 378. Rapor, Vaka No. 3155, para. 110.)

1503. Komite, toplu sözleşme sürelerinin üst sınırlarını ortadan kaldıran değişikliklerin ve bunların temsilciliğin tayin edilmesi, toplu pazarlık, sendikaya bağlılığın değişimi ve üyelik süresi üzerindeki etkilerinin örgütlenme özgürlüğü ilkelerinin ihlalini oluşturmadığını düşünmüştür. Ancak, Komite, en azından potansiyel olarak, uzun bir süre için toplu sözleşme bağtlama olanağının, sınırdan temsil yeteneğine sahip olan bir sendikanın, konumunu sağlamlaştırmak için, çalışanların gerçek çıkarlarının zararına olacak biçimde, uzun süreli bir sözleşmeyi kabul etmeye özendirilmesi riskine neden olduğunun farkındadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1048.)

1504. Taraflarca başka bir süreye karar verilmediğinde, toplu sözleşmenin iki yıl boyunca yürürlükte kalması gerektiğini öngören yasal hüküm, toplu pazarlık hakkının ihlalini teşkil etmemektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1049; 374. Rapor, Vaka No. 2941ve 3026, para. 664.)

Toplu sözleşmelerin teşmili

1505. Toplu iş sözleşmesinde yer alan hükümlerin mahkeme kararıyla derlenmesi, temel olarak, taraflar üzerinde yasal olarak bağlayıcı olan sözleşme nosyonuna sahip olan özgür toplu pazarlık ilkeleriyle uyumsuz değildir.

(Bkz. 365. Rapor, Vaka No. 2905, para. 1225.)

1506. Kamu makamlarının, yürürlükteki toplu sözleşmeler, iddiaya göre sektördeki çalışanların büyük çoğunluğunu temsil eden bir örgüt tarafından muhalefeti karşısında azınlık örgütleri tarafından bağtlanmışken, toplu sözleşmelerin teşmil edilmesini emrettiği bir durumda, Komite, Hükümet'in söz konusu mesleki birliklerin temsil yeteneğinin nesnel bir değerlendirmesini yapabileceğini, böyle bir değerlendirmenin yokluğunda, sözleşmenin teşmilinin, teşmil edilen sözleşme tarafından kapsanan kategorideki çalışanları temsil eden çoğunluk örgütlerinin fikirlerine aykırı biçimde ve böylece çoğunluk örgütlerinin özgür toplu pazarlık hakkını sınırlayarak, tüm faaliyet sektörüne zorla kabul ettirilebileceğini düşünmüştür.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1050.)

1507. Toplu sözleşmelerin teşmili, uygulandığı sektör üzerinde yol açabileceği sonuçların üçlü analizine tabi olarak meydana gelmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1051;ve 365. Rapor, Vaka No. 2820, para. 999.)

1508. Sözleşmenin teşmili, toplu sözleşme tarafından kapsanan işletmenin sendika üyesi olmayan çalışanlarına uygulandığında, kanun hükmünde, tüm çalışanlar adına görüşme yapan en çok temsil yeteneğine sahip örgüt olduğuna göre ve işletmeler ayrı kuruluşlardan oluşmadığına göre (teşmille ilgili kararın taraflara bırakılması gereken bir durum), bu durum, ilkesel olarak örgütlenme özgürlüğü ilkelerine aykırılık oluşturmamaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1052;ve 376. Rapor, Vaka No. 2512, para. 39.)

1509. Teşmil edilen bir sözleşme tarafından kapsanan bir kategorideki çalışanların çoğunu temsil eden örgütün fikirlerine aykırı olarak sözleşmenin tüm faaliyet sektörüne teşmilinin, çoğunluk örgütlerinin özgür toplu pazarlık hakkını sınırlaması olasıdır. Bu sistem söz konusu çalışan kategorisinin çalışma koşullarının kötüleşmesi sonucunu doğurabilecek hükümler içeren sözleşmelerin teşmil edilmesini mümkün kılmaktadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1053;ve 351. Rapor, Vaka No. 2628, para. 1160.)

Bireysel iş sözleşmeleri ile toplu sözleşmeler arasındaki ilişki

1510. Sendika ile toplu pazarlık sırasında, işletme, bireysel sözleşmeler kapsamında sendikasız çalışanlara daha iyi çalışma koşulları sunduğunda, bu durumun sendikanın müzakere kapasitesini zayıflatabileceği ve sendikasız personel lehine ayrımcılığa yol açacağı yönünde ciddi bir risk mevcuttur, ayrıca bu, sendikalı çalışanları sendikadan çekilmeye teşvik edebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1054.)

1511. Komite, Hükümetten bireysel çalışanlarla yapılan görüşmelerin, sendikal örgütlerle toplu müzakereye zarar vermemesini sağlamasını talep etmiştir.

(Bkz. 34 3. Rapor, Vaka No. 2259, para. 90.)

1512. Bireysel istihdam sözleşmeleri ile toplu sözleşmeler arasındaki ilişki ve özellikle ilkinin belirli koşullar altında ikincisini geçersiz kılması olasılığına çeşitli ülkelerde ve ilgili çeşitli türlerdeki toplu pazarlık sistemlerinde farklı biçimde değinilmiştir. Komitenin temel görevi, vakanın Sözleşmelere ve örgütlenme özgürlüğü hakkındaki ilkelere uygun olup olmadığına karar vermektir. Bireysel sözleşmelerle toplu sözleşmeler arasındaki ilişkinin işveren ve sendikal örgütler arasında kararlaştırıldığının görüldüğü bir olayda, Komite olayın yeniden incelemeyi gerektirmediğini düşünmüştür.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1056.)

1513. Bir vakada, Komite, bireysel ve toplu sözleşmelere kanunda verilen eşit statüleri, istihdam şartları ve koşullarının toplu sözleşme vasıtasıyla düzenlenmesi amacıyla, işverenler veya işveren örgütleriyle çalışan örgütleri arasında gönüllü müzakere için mekanizmanın tümüyle geliştirilmesinin ve kullanılmasının teşvik edilmesi ve desteklenmesi gerektiğini öngören toplu pazarlıkla ilgili ILO ilkeleriyle uzlaştırmayı güç bulmuştur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1057.)

İşçi ve işverenlerin toplu pazarlık hakkından vazgeçmeleri için teşvikler

1514. Komite, toplu görüşme hakkından vazgeçmeyi reddeden çalışanların maaş artışından yoksun bırakılmasıyla ilgili çeşitli vakaları incelerken, bunun örgütlenme özgürlüğü ilkelerine uyumla, özellikle 98 Sayılı Sözleşme'nin 1 (2) (b) Maddesi'yle ilgili önemli problemlere neden olduğunu düşünmüştür. Üstelik böyle bir koşulun 98 Sayılı Sözleşme'nin 4. Maddesi'nde öngörüldüğü gibi "istihdam şartları ve koşullarının toplu sözleşmeler vasıtasıyla düzenlenmesi amacıyla ... gönüllü müzakere mekanizmasının tümüyle gelişimini ve kullanımını teşvik etmek ve desteklemek için" bir tedbir oluşturduğunu söyleyebilmek güçtür.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1058.)

İşletmenin kapatılması ve toplu sözleşmenin uygulanması

1515. Bir işletmenin kapanması, özellikle de işten çıkarma durumunda tazminatla ilgili olarak, başlı başına toplu sözleşmeden kaynaklanan yükümlülüklerin sona ermesine neden olmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1059;ve 340. Rapor, Vaka No. 2424, para. 690.)

1516. Ödeme aczi ve iflas işlemleri ile ilgili bir vakada, Komite, toplu sözleşmenin hükümlerine tam olarak uymakta ısrar etmenin işletmenin devam eden faaliyetini ve işçilerin işlerini sürdürmelerini tehdit edebileceği kanaatine varmıştır.

(Bkz.2006 Özeti, para. 1060.)

Genel ilkeler

1517. Komite, Hükümet'in dikkatini, istişarelerin "özellikle iki tarafı da ilgilendiren hususları ortak bir bakış açısıyla ele alarak, mümkün olan en yüksek düzeyde, mutabık kalınmış çözümlere varmayı amaçlaması gerektiğini" düzenleyen ve "çıkarlarını etkileyen yasa ve yönetmeliklerin hazırlanması ve uygulanması" için istişare konularını içeren 1960 (113 sayılı) İstişare (Endüstriyel ve Ulusal Düzeyler) Tavsiye Kararı'na çekmiştir.

(Bkz. 334. Rapor, Vaka No. 2254, para. 1065.)

1518. Komite, bir ülkenin toplumsal uyumunun korunması için, işverenlerin ve çalışanların temsilcileriyle düzenli müzakerelerin önemini ifade etmiştir; bu müzakereler, liderlerin felsefi ya da politik görüşlerinden bağımsız olarak, tüm sendikal hareketi kapsamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1065; 340. Rapor, Vaka No. 1865, para. 763; 350. Rapor, Vaka No.2476, para. 313; 359. Rapor, Vaka No. 2756, para. 722; 367. Rapor, Vaka No. 2949, para. 1224;ve 370. Rapor, Vaka No. 2951, para. 189.)

1519. Komite, çalışanların mesleki çıkarlarını etkileyen konularda tam ve dürüst istişarelerin uyumlu çalışma ilişkileri için önemini altını çizmiştir.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 3051, para. 699.)

1520. Komite, istikrarlı ve sağlam endüstri ilişkilerini geliştirmek amacıyla, işveren ve çalışan örgütlerine saygıya dayalı bir güven ortamı yaratmak için acil harekete geçilmesinin önemini vurgulamıştır.

(Bkz. 372. Rapor, Vaka No. 2254, para. 759)

1521. Komite, çıkarlarını veya üyelerinin çıkarlarını etkileyen konularla ilgili tüm sendikal örgütlere istişarenin önemini hatırlatmıştır.

(Bkz. 378. Rapor, Vaka No. 3095, para. 803.)

1522. Komite, resmi merciler ile işverenler ve çalışanların örgütlerinin endüstriyel ve ulusal düzeylerde müzakere ve işbirliği ilkesinin önem verilmesi gereken bir ilke olduğunu vurgulamıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1066.)

1523. Komite, resmi mercilerle, ilgili sektörün en yüksek temsil düzeyine sahip örgütleri arasında karşılıklı menfaat konuları hakkında, diyalog ve müzakerelerin geliştirilmesine verdiği önemi vurgulamıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1067; 35 3. Rapor, Vaka No. 2171, para. 279, Vaka No. 2614, para. 399, Vaka No. 2625, para. 962; 358. Rapor, Vaka No. 2661, para. 791; 368. Rapor, Vaka No. 2918, para. 356; 371. Rapor, Vaka No. 2947, para. 445; 37 3. Rapor, Vaka No. 3002, para. 75; 374. Rapor, Vaka No. 3077, para. 433; 375. Rapor, Vaka No. 3054, para. 327;ve 378. Rapor, Vaka No. 2254, para. 846.)

1524. Komite, çalışma ilişkileri bağlamında ortaya çıkan sorunlara çözüm bulma aracı olarak üçlü diyalogun temel önemini vurgulamıştır.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 3079, para. 423.)

1525. Komite, yalnızca iş hukuku ile ilgili sorunlara değil, aynı zamanda, emekle, sosyal ve ekonomik konularla ilgili kamu politikasının oluşturulmasına ilişkin sosyal diyalog ve üçlü istişareye son derece önem verdiğini vurgulamıştır.

(Bkz. 375. Rapor, Vaka No. 3054, para. 325.)

1526. Komite, 2015 (204 sayılı) Enformel Ekonomiden Formel Ekonomiye Geçiş Tavsiyesi'ne göre, foırmalleştirilmesi de dahil olmak üzere, kayıt dışı ekonomi ile ilgili politika ve programların tasarlanmasında, uygulanmasında ve değerlendirilmesinde Hükümet'in, ulusal uygulamaya, çalışanların üyelik temelli temsilci örgütlerinin temsilcilerine ve enformel ekonomideki ekonomik birimlere göre derecelendirilmelerini içermesi gereken, en çok temsil gücü olan işveren ve çalışan örgütlerine danışması ve onların aktif katılımlarını teşvik etmesi gerektiğini anımsatmıştır.

(Bkz. 378. Rapor, Vaka No. 3169, para. 351.)

1527. Gerekli zaman kısıtlamaları ile, acil önlemlerin alınmasını gerektiren krizler sırasında istişareye tabi olan ilkeler geçerli kalır.

(371. Rapor, Vaka No. 2947, para. 445.)

1528. Kamu şirketleri sektörü ile ilgili olarak, Komite, ücretlerdeki ve diğer ödeneklerdeki ve yardımlardaki kesintiler gibi çalışma koşullarındaki değişiklikleri, sektördeki en çok temsil gücü olan örgütlerle yapılan derinlemesine istişarelerin konusu haline getirmenin önemini altını çizmiştir.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 3072, para. 921.)

1529. Mesleki eğitim düzenlemeleri de dahil olmak üzere kamu hizmetindeki ulusal insan kaynakları politikalarının, en çok temsil gücü olan sendikal örgütlerle istişare halinde hazırlanması önemlidir.

(Bkz. 358. Rapor, Vaka No. 2661, para. 791.)

1530. Komite, kamu makamları ile işverenlerin ve çalışanların örgütleri arasında, bu örgütlere karşı herhangi bir ayrımcılık yapmaksızın, etkili bir istişare ve işbirliğini teşvik etmek için önlemlerin alınması gerektiğini öngören 1960 (113 sayılı) İstişare (Endüstriyel ve Ulusal Düzeyler) Tavsiyesi'nin 1. Paragrafına atıf yapmayı faydalı bulmuştur. Tavsiyenin 5. Paragrafıyla uyumlu olarak, bu istişare, kamu makamlarının, özellikle kendi çıkarlarını etkileyebilecek yasa ve yönetmeliklerin hazırlanmasında ve uygulanmasında, bu örgütlerin görüşlerine, tavsiyelerine ve yardımlarına başvurmasını sağlamayı amaçlamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1068; 349. Rapor, Vaka No. 2575, para. 955; 350. Rapor, Vaka No.2476, para. 313, Vaka No. 2254, para. 1666; 356. Rapor, Vaka No. 2654, para. 362; 370. Rapor, Vaka No. 2951, para. 189; 373. Rapor, Vaka No. 3039, para. 264;ve 378. Rapor, Vaka No. 3039, para. 37 ve Vaka No. 3155, para. 104.)

1531. Filadelfiya Bildirgesi ile yeniden teyit edildiği gibi, ihtiyaca karşı mücadelenin, her ulusun kendi ülkesi içerisinde tükenmez bir güçle ve ortak refahın sağlanması amacıyla çalışan ve işveren temsilcilerinin Hükümet temsilcileri ile eşit şartlardan yararlanarak, özgür tartışmalara ve alacakları demokratik kararlara katılarak sürekli ve ortak bir uluslararası gayretle yürütülmesi gerekmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1069.)

1532. Üçlü istişare, Hükümet Yasama Meclisine bir taslak sunmadan veya çalışmayla ilgili, sosyal ya da ekonomik bir politika oluşturmadan önce gerçekleştirilmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1070; 367. Rapor, Vaka No. 2930, para. 732; 368. Rapor, Vaka No. 2980, para. 320, Vaka No. 2945, para. 606, Vaka No. 2917ve 2968, para. 1021; 375. Rapor, Vaka No. 3054, para. 327; 377. Rapor, Vaka No. 3118, para. 184;ve 378. Rapor, Vaka No. 3155, para. 104.)

1533. Müzakerelerin iyi niyet, güven ve karşılıklı saygı içinde gerçekleşmesi ve tarafların görüşlerini ifade etmek ve uygun bir uzlaşmaya varmak amacıyla tam olarak tartışmaları için yeterli zamanları olması önemlidir. Hükümet ayrıca, çalışan ve işveren örgütleri arasında varılan anlaşmalar için gerekli önemi verdiğini temin etmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1071; 348. Rapor, Vaka No. 2502, para. 94; 349. Rapor, Vaka No. 2575, para. 955; 350. Rapor, Vaka No. 2254, para. 1666; 354. Rapor, Vaka No. 2684, para. 829, Vaka No. 2177ve 2183, para. 987; 356. Rapor, Vaka No. 2654, para. 362, Vaka No. 2699, para. 1383; 368. Rapor, Vaka No. 2254, para. 981; ve 378. Rapor, Vaka No. 3155, para. 104 ve Vaka No. 2254, para. 849.)

1534. Kendi temsilcilerini istişare organlarında görevlendirmek, sendikaların görevidir.

(Bkz. 357. Rapor, Vaka No. 2714, para. 1119.)

1535. Çalışma ile ilgili makam tarafından bir sendikal örgüt ile işbirliğinin askıya alınması, barışçıl endüstri ilişkilerinin sağlanması için uygun değildir.

(Bkz. 375. Rapor, Vaka No. 3085, para. 100.)

Mevzuatın hazırlanması ve uygulanması sırasında istişare

1536. Komite, onların çıkarlarını etkileyen mevzuatın hazırlanması ve uygulanması sırasında işveren ve çalışan örgütlerine istişarenin değerini vurgulamıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1072; 342. Rapor, Vaka No. 2317, para. 862; 34 3. Rapor, Vaka No. 2432, para. 1023; 351. Rapor, Vaka No. 2622, para. 293; 359. Rapor, Vaka No. 2799, para. 986; 365. Rapor, Vaka No. 2829, para. 572; 368. Rapor, Vaka No. 2918, para. 356; 371. Rapor, Vaka No. 2947, para. 445; 374. Rapor, Vaka No. 3057, para. 203;ve 378. Rapor, Vaka No. 2254, para. 849.)

1537. Kanun tasarıları, sendika kuruluşlarının her biri ile istişare veya müzakere edilmesini gerektirmemektedir, bunların ulusal veya sektörel düzeyde en çok temsil gücü olan örgütlerle gerçekleştirilmesi yeterlidir.

(Bkz. 349. Rapor, Vaka No. 2577, para. 1059.)

1538. Kanun tasarılarıyla ilgili istişarelerin yasama prosedüründen önce gerçekleşmesi gerekmektedir ancak meclis işlemleri sırasında gerçekleşmesi zorunlu değildir.

(Bkz. 349. Rapor, Vaka No. 2577, para. 1059.)

1539. Komite, devletin hem işverenin hem de yasa yapıcı rolünü oynaması nedeniyle, potansiyel olarak zorluklara neden olabilecek olan, kamu sektöründeki mesleki ilişkilerin farklı niteliğini kabul etmektedir. Devletin öznelliğini sorgulayan eleştirinin farkında olması daha önemlidir. Bu türden eleştirileri önlemenin yollarından biri, onların çıkarlarını etkileyen mevzuatın hazırlanması ve uygulanması sırasında işveren ve çalışan örgütlerine danışmaktır.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 3067, para. 948.)

1540. Komite, hükümetlerin dikkatini, iş hukuku alanındaki her türlü mevzuatın kabul edilmesinden önce, işverenlerin ve çalışanların örgütleriyle ön müzakerenin önemine çekmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1073; 354. Rapor, Vaka No. 2684, para. 829; 372. Rapor, Vaka No. 2254, para. 752; 375. Rapor, Vaka No. 3054, para. 327;ve 378. Rapor, Vaka No. 2254, para. 849.)

1541. Komite, sendikal hakları etkileyen herhangi bir sorun ya da yasa teklifi hakkında tam ve açık yürekli müzakerelere verilmesi gereken önemi vurgulamıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1074; 348. Rapor, Vaka No. 2254, para. 1313; 351. Rapor, Vaka No. 2599, para. 546; 358. Rapor, Vaka No. 2733, para. 153; 362. Rapor, Vaka No. 2723, para. 841; 367. Rapor, Vaka No. 2930, para. 732; 368. Rapor, Vaka No. 2980, para. 320, Vaka No. 2917ve 2968, para. 1021; 375. Rapor, Vaka No. 3054, para. 327;ve 376. Rapor, Vaka No. 3067, para. 948.)

1542. Sendikal hakların kapsamı ve kullanılması ile ilgili herhangi bir değişiklik, önemli bir mesele olarak, mümkün olduğu ölçüde, ortak çözümler bulmak için, en çok temsil gücü olan örgütlerle derinlemesine görüşmelere tabi olmalıdır.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 3101, para. 857.)

1543. Komite, en çok temsil gücü olan çalışan ve işveren örgütleriyle, yeterli ön bildirimde bulunarak istişarede bulunulmasına ve özellikle de kanun tasarılarının veya kararnemelerin bu örgütlere, Parlamentoda görüşülmek üzere ön şart olarak Hükümet tarafından kabul edilmeden daha önce istişare için sunulmasını sağlama-ya verdiği önemi vurgulamıştır

(Bkz. 371. Rapor, Vaka No. 2947, para. 445.)

1544. Toplu görüşmeleri ya da çalışma koşullarını etkileyen yasa tasarılarının sunulmasından önce, çalışanların ve işverenlerin uygun örgütleriyle tamamen ve ayrıntılı olarak istişare edilmesi zorunludur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1075; 340. Rapor, Vaka No. 1865, para. 763; 348. Rapor, Vaka No. 2492, para. 992, Vaka No. 2254, para. 1313; 350. Rapor, Vaka No. 2254, para. 1667; 368. Rapor, Vaka No. 2980, para. 320; 373. Rapor, Vaka No. 3039, para. 264; 374. Rapor, Vaka No. 3057, para. 203, Vaka No. 2941ve 3026, para. 661; 376. Rapor, Vaka No. 2970, para. 466;ve 377. Rapor, Vaka No. 3118, para. 184.)

1545. Bir Hükümet'in yasama meclisine bir taslak sunmadan veya çalışmayla ilgili, sosyal veya ekonomik politikasını oluşturmadan önceki üçlü istişareler, tam, açık ve ayrıntılı olmalıdır.

(Bkz. 367. Rapor, Vaka No. 2930, para. 732;ve 368. Rapor, Vaka No. 2917ve 2968, para. 1021.)

1546. Komite, ciddi bir kriz durumunu hafifletmeyi amaçlayanlar da dahil olmak üzere, çalışan hakları üzerinde etkili olabilecek mevzuatın benimsenmesi sürecinde sosyal diyalogun öneminin altını çizmiştir.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 3072, para. 916.)

1547. Mevzuat ve asgari ücretle ilgili istişare süreci, kamu makamları tarafından benimsenen veya uygulanan yasalara, programlara ve tedbirlere daha sıkı bir meşruiyet kazandırmaya yardım etmekte, bunlara çok saygı duyulmasının sağlanması-

na ve başarılı bir şekilde uygulanmalarına yardımcı olmaktadır. Hükümet, işveren ve çalışan örgütlerinin toplumun esenliğini ve refahını bir bütün olarak sağlama sorumluluğunu paylaşabilmesi gerektiğini göz önünde tutarak, mümkün olduğunca genel bir konsensüs için çabalamalıdır. Bu, toplumların karşılaştığı sorunların artan karmaşıklığı göz önüne alındığında özellikle önemlidir. Hiçbir kamu makamı, ne tüm cevaplara sahip olduğunu iddia edebilir, ne de tekliflerinin doğal olarak tüm hedeflerine ulaşacağını varsayabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1076; 349. Rapor, Vaka No. 2434, para. 665, Vaka No. 2575, para. 955; 350. Rapor, Vaka No. 2254, para. 1666; 367. Rapor, Vaka No. 2930, para. 732; 368. Rapor, Vaka No. 2980, para. 320, Vaka No. 2918, para. 356, Vaka No. 2917ve 2968, para. 1021; 371. Rapor, Vaka No. 2947, para. 445; 375. Rapor, Vaka No. 3054, para. 327;ve 377. Rapor, Vaka No. 3118, para. 184.)

1548. En çok temsil gücü olan işveren ve çalışan örgütleri ile özellikle konfederasyonlara, ilgilendikleri konularla ilgili mevzuatın hazırlanması ve uygulanması ile ilgili her şey ve asgari ücretlerin belirlenmesi de dahil olmak üzere, karşılıklı menfaatlere ilişkin konularda, enine boyuna danışılmalıdır; bu, kamu makamlarının kabul etmek ya da uygulamak zorunda olduğu mevzuat, programlar ve önlemlerin daha sağlam bir şekilde kurulmasına ve daha fazla uyum ve daha iyi uygulama için katkıda bulunacaktır.

(Bkz. 330. Rapor, Vaka No. 2067, para. 175)

1549. Komite, üçlü istişarenin Hükümet'in Yasama Meclisine bir taslak sunması veya çalışmayla ilgili, sosyal veya ekonomik bir politika oluşturmasından önce gerçekleşmesi gerektiğini ve bu istişarenin, Hükümet'in karar alması için gerekli olan unsurların bir parçasını oluşturması gerektiğini vurgulamıştır.

(Bkz. 334. Rapor, Vaka No. 2254, para. 1066)

1550. Komite, sosyal diyalog forumunun ILO'nun ilkelerine uygun olarak, çalışanların ve işverenlerin örgütlerinin temsilciliğine gerekli saygıyı gösteren üç taraflı bir kompozisyona sahip olarak kurulması gerektiğini düşünmektedir.

(Bkz. 350. Rapor, Vaka No. 2254, para 1663)

1551. Sendikal örgütlerin, çıkarlarını etkileyen yeni yasaların ya da düzenlemelerin hazırlanmasına katılmasına izin verilmesinin ya da teşvik edilmesinin reddedilmesi, mutlaka sendikal hakların ihlalini oluşturmasa da, kamu makamlarıyla işverenlerin ve çalışanların örgütleri arasında endüstriyel ve ulusal alanda istişare ve işbirliği ilkesi, önem verilmesi gereken ilkelerden biridir. Bu bağlamda Komite, 1960 (113 sayılı) İstişare (Endüstriyel ve Ulusal Düzeyler) Tavsiyesi'nin hükümlerine dikkat çekmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1077.)

İstişare ve istihdam esnekliği

1552. Kamu sektörünün daralması ve/veya daha yaygın istihdam esnekliği (örneğin kısa süreli sözleşmelerin genelleştirilmesi) tek başlarına örgütlenme özgürlüğünün ihlalini oluşturmamalıdır. Bununla birlikte, bu değişimlerin toplumsal ve sendikal alanlarda, özellikle neden olabilecekleri artan iş güvencesizliği açısından önemli sonuçları olan değişimler olduğunda şüphe yoktur. Bu yüzden, işverenlerin ve çalışanların örgütleriyle, yetkililer tarafından alınan önlemlerin alan ve biçimine ilişkin istişarede bulunulmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1078.)

Yeniden yapılanma, rasyonalizasyon ve personel tenkisasi için istişare ve süreçler

1553. Komite, ekonomik rasyonalizasyon programları ve yeniden yapılanma süreçleriyle ilgili iddiaları, bunlar işten çıkarmalara, ya da işletme ya da hizmetlerin kamudan özel sektöre transferini içersin ya da içermesin, sendikalar arasında ayrımcılığa ya da müdahaleye yol açabilecek oldukları takdirde inceleyebilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1079; 340. Rapor, Vaka No. 2439, para. 365, Vaka No. 2339, para. 874, Vaka No. 2177ve 2183, para. 996; 342. Rapor, Vaka No. 2356, para. 348; 350. Rapor, Vaka No. 2384, para. 448, Vaka No. 2583, para. 617, Vaka No. 2586, para. 839; 351. Rapor, Vaka No. 2613, para. 1088; 354. Rapor, Vaka No. 2595, para. 574; 355. Rapor, Vaka No. 2644, para. 550; 357. Rapor, Vaka No. 2719, para. 334, Vaka No. 2731, para. 371; 359. Rapor, Vaka No. 2760, para. 1166; 363. Rapor, Vaka No. 2854, para. 1038; 364. Rapor, Vaka No. 2823, para. 477; 365. Rapor, Vaka No. 2820, para. 991; 370. Rapor, Vaka No. 2950, para. 329, Vaka No. 2926, para. 384; 374. Rapor, Vaka No. 3077, para. 433; 376. Rapor, Vaka No. 3099, para. 444, Vaka No. 3086, para. 783, Vaka No. 3067, para. 948; ve 378. Rapor, Vaka No. 2824, para. 159.)

1554. Rasyonalizasyon ve personel tenkisasi işlemleri, kararname ve idari kararlar yoluyla muamelelere öncelik verilmeksizin, sendikal örgütlere danışma ya da onlarla anlaşmaya varma girişimlerini kapsamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1080; 340. Rapor, Vaka No. 2439, para. 365, Vaka No. 2339, para. 874; 367. Rapor, Vaka No. 2895, para. 528;ve 377. Rapor, Vaka No. 3118, para. 182.)

1555. Komite, hükümetlerin yeniden yapılanma programlarının, istihdam ve çalışanların çalışma koşulları üzerindeki sonuçlarını tartışmak üzere sendikalara danışmasının önemini vurgulamıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1081; 340. Rapor, Vaka No. 2177ve 2183, para. 996; 350. Rapor, Vaka No. 2586, para. 839; 351. Rapor, Vaka No. 2613, para. 1088; 357. Rapor, Vaka No. 2731, para. 371, Vaka No. 2736, para. 1263; 358. Rapor, Vaka No. 2644, para. 379; 365. Rapor, Vaka No. 2829, para. 576, Vaka No. 2820, para. 991; 370. Rapor, Vaka No. 2926, para. 389;ve 376. Rapor, Vaka No. 3051, para. 699.)

1556. Komite, yeniden yapılanma planlarını hazırlarken sendikalarla tam ve açık bir şekilde istişarede bulunmanın önemini vurgulamıştır, çünkü sendikalar bu nitelikteki programların çalışanlar üzerinde mümkün olan en az olumsuz etkiyi sağlaması konusunda temel bir role sahiptir.

(Bkz. 364. Rapor, Vaka No. 2844, para. 647.)

1557. Komite, yeniden yapılanma programları hazırlarken sendikalarla istişarenin önemini vurgulamıştır, çünkü sendikalar bu nitelikteki programların çalışanlar üzerinde mümkün olan en az olumsuz etkiyi sağlaması konusunda temel bir role sahiptir.

(Bkz. 350. Rapor, Vaka No. 2583, para. 617.)

1558. Personelin yeniden yapılanması ile ilgili bir vakada, Komite, çalışanların temel haklarından ve çıkarlarını ileri sürme ve savunma araçlarından yoksun bırakılmalarını güvence altına alacak sağlam çalışma ilişkilerinin sürdürülmesinin önemini vurgulamıştır.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 3051, para. 690.)

1559. Komite, yeni personel tenkisasi programlarının yürütüldüğü durumlarda, ilgili işletme ile sendikal örgütler arasında müzakerelerin yapılmasını talep etmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1082; 359. Rapor, Vaka No. 2760, para. 1166; 360. Rapor, Vaka No. 2775, para. 740; 362. Rapor, Vaka No. 2815, para. 1380; 363. Rapor, Vaka No. 2789, para. 1121; 365. Rapor, Vaka No. 2829, para. 576, Vaka No. 2815, para. 1277;ve 376. Rapor, Vaka No. 3027, para. 292.)

1560. Gönüllü emeklilik programları uygulandığında, sektördeki sendikal örgütlere danışılmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1083; 362. Rapor, Vaka No. 2815, para. 1380; 365. Rapor, Vaka No. 2815, para. 1277;ve 367. Rapor, Vaka No. 2703, para. 89.)

1561.Kamu sektöründeki çalışanları mali tazminat karşılığında işten çıkarma programları kapsamında işlerini bırakmaya razı etmek için alınan tedbirlere ilişkin iddia ile ilgili olarak, Komite, personel azaltma süreci sırasında sendikal örgütlerle bir anlaşmaya varmak için hiçbir istişare olmadığı ve hiçbir girişimde bulunulmamış olduğu için müteessir olmuştur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1084.)

1562.Her ne kadar Komite'nin, bir hükümetin zor zamanlarda ya da Uluslararası Para Fonu'nun tavsiyeleri üzerine alabileceği ekonomik tedbirler üzerine yorum yapma yetkisi bulunmasa da, Komite yine de, çok sayıda çalışanın işten çıkarılmasını kapsayan kararların, ülkenin fırsatları ışığında, bu çalışanların mesleki gele-

ceklerinin planlanması amacıyla, ilgili sendikal örgütlerle geniş ölçüde tartışılması gerektiğini kaydetmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1085; 362. Rapor, Vaka No. 2361, para. 1091;ve 365. Rapor, Vaka No. 2820, para. 991.)

Pazarlık süreci ile ilgili istişare

1563. Bir yandan mümkün olduğunca pazarlık taraflarının özerkliğinin korunması ve diğer yandan bütçe sıkıntılarının üstesinden gelebilmeleri için hükümetler tarafından alınması gereken tedbirler arasında adil ve makul bir uzlaşma aranmalıdır. Komite, hükümetlerin işveren ve çalışan örgütlerinin toplumun esenliğini ve refahını bir bütün olarak sağlama sorumluluğunu paylaşabilmeleri gerektiğini göz önünde tutarak, mümkün olduğunca genel bir konsensüs için çabalamaları gerektiğini düşünmektedir.

(Bkz. 377. Rapor, Vaka No. 3118, para. 184)

1564. Komite, Uzmanlar Komitesi'yle aynı biçimde, bir hükümetin bilfiil ya da dolaylı olarak işveren olduğu pazarlık yapılarını değiştirmeye çabaladığı bir durumda, uygun bir istişare sürecinin takip edilmesinin özellikle önemli olduğunu, ki bununla, kapsamlı ulusal çıkarlar arasında sayılan bütün amaçların ilgili bütün taraflarca tartışılabileceğini belirtmiştir. Bu tür müzakereler, bunların iyi niyetlerle yapıldığına ve her iki tarafın aydınlatılmış bir karar vermek için gerekli tüm bilgiye sahip olduklarına delalet eder.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1086; 34 3. Rapor, Vaka No. 2267, para. 157;ve 350. Rapor, Vaka No. 2254, para. 1670.)

1565. Her iki tarafın anlaşması çabasıyla çalışanların ve işverenlerin örgütleriyle istişare, yetkililer tarafından toplu pazarlığa getirilen herhangi bir sınırlamadan önce yapılmalıdır.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2434, para. 795.)

1566. Komite, çalışanların yaşam standartları için toplu pazarlık sürecinin atlanarak ücretlerin hükümet tarafından belirlenmesinin ve genel olarak hükümetin ücret politikasının sonuçlarını göz önünde tutarak, bu husustaki 113 Sayılı Tavsiye'de yer alan ilkelere uygun olarak, mümkün olan en yüksek düzeyde mutabık kalınmış çözümlere varmak için karşılıklı ilgi duyulan meseleleri ortaklaşa düşünmek amacıyla, kamu makamlarıyla çalışanların örgütleri arasındaki müzakere ve işbirliğinin etkin biçimde geliştirilmesine verdiği öneme işaret etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1087; 349. Rapor, Vaka No. 2575, para. 955;ve 365. Rapor, Vaka No. 2829, para. 572.)

1567. Komite, ücretlerle ilgili bütçe tavanları belirlenirken, kamu işletmelerindeki sendikalara danışılmasını sağlamak için gerekli önlemleri almasını talep etmiştir, böylece ilgili sendikalar durumu değerlendirebilir, görüş ve pozisyonlarını ifade edebilir ve yetkililerle, bu yetkililerin altını çizmeyi gerekli gördükleri genel çıkarla ilgili konuları tartışabilirler.

(Bkz. 355. Rapor, Vaka No. 2639/2934, para. 1013;ve 374. Rapor, Vaka No. 2941ve 3026, para. 658.)

İşveren örgütleriyle istişare

1568. Özel bir durumda Komite, işverenlerin çıkarlarını etkileyen tüm ekonomik, sosyal veya kambiyo politikalarının işveren örgütleriyle istişarelere tabi olması gerektiğini ve bu konulara ilişkin yetkili makamların verdiği herhangi bir somut kararın, belirli bir örgüte ait belirli işverenlere karşı ayrımcılık yapma kararına dayandırılabilceğini düşünmüştür.

(Bkz. 348. Rapor, Vaka No. 2254, para. 1308.)

Tasfiye edilmiş örgütlerin varlıklarının yeniden dağıtım hakkında istişare

1569. Tasfiye edilen sendikaların varlıklarının yeniden dağılımıyla ilgili bir vada, Komite, örgütlenme özgürlüğü ilkeleri ile uyumlu ve ilgili taraflar için kabul edilebilir bir düzenleme arayışında bulunmanın Hükümet ve sendikaların görevi olduğunu, böylece sendikaların faaliyetlerini tam bağımsızlık içinde ve eşit düzeyde yürütebileceklerini hatırlatmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1088.)

1570. Komite, dışarda bırakılması örgütlenme özgürlüğü ilkesini etkileyen net bir ayrımcılık hali meydana getirmiyorsa, belirli bir örgütün, ortak ya da istişari kurullarda yer almak üzere davet edilme hakkı konusunda görüş bildirmesinin talep edilmediği kanaatine varmıştır. Bu, Komite tarafından verili her olayın gerçekleri ışığında saptanması gereken bir meseledir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1089;ve 359. Rapor, Vaka No. 2756, para. 721.)

1571. Sadece çalışan örgütlerinin tam bağımsızlık içinde hareket etme yetilerine tam olarak saygı gösteren bir çerçevede, Hükümet bu örgütlerle ulusal ve uluslararası üçlü organlara ve Uluslararası Çalışma Konferansı'na çalışan temsilcilerini aday gösterme konusunda nesnel ve şeffaf kriterleri belirleyebilecek bir konumda olacaktır.

(Bkz. 36 3. Rapor, Vaka No. 2450, para. 148.)

1572. İşçilerin örgütlerinin bir üçlü organda yer almasıyla ilgili her karar, temsilciliği nesnel olarak kanıtlanmış sendikalarla tam bir istişare ile alınmalıdır

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1090; 342. Rapor, Vaka No. 2450, para. 431; 349. Rapor, Vaka No. 2575, para. 955ve 956,ve 359. Rapor, Vaka No. 2756, para. 724.)

1573. Bir sendikal örgütün istişari kurul üyeliğinden mahrum bırakılması, mutlaka o örgütün sendikal haklarının ihlalinin içermemektedir. Ancak herhangi bir ihlal olmaması için, iki koşulun sağlanması gerekmektedir: birincisi, bir sendikanın istişari kurula katılımdan yoksun bırakılmasının gerekçesi mutlaka, onun, nesnel ölçütlerle belirlenmiş olan, temsil yeteneğine sahip olmama niteliğinde yatıyor olmalıdır; ikincisi, bu kurula katılmamasına rağmen, kullandığı diğer haklar ve diğer alanlarda üstlenebileceği faaliyetler onun 87 Sayılı Sözleşme'nin 10. maddesinin anlamı içinde, üyelerinin çıkarlarını etkin biçimde geliştirmesini ve korumasını mümkün kılmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1091; 349. Rapor, Vaka No. 2529, para. 491;ve 359. Rapor, Vaka No. 2756, para. 721.)

1574. Eğer koşullar, bir ülkede çalışanların ya da işverenlerin en çok temsil gücüne sahip olarak kabul edilen bir örgütün, temsilcisi olduğu ekonomik sektörler ya da işkolları için ortak ve üçlü meslekler arası kurumlarda yer alması engelleniyorsa; Komite, örgütlenme özgürlüğü ilkelerinin ihlal edildiğini düşünecektir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1092.)

1575. İşçilerin çıkarlarını etkileyen konular ile ilgilenecek ortak komiteleri oluştururken, hükümetler sendikal hareketin ihtilafli konularda önemli çıkarları olan değişik kesimlerinin temsil edilmesi için uygun koşulları sağlamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1093.)

1576. Bir örgütün tahkim heyetine katılım amacı için temsil yeteneğine sahip olup olmadığının belirlenmesinde, devletin gerçek koşulları resmi olarak tanımak haricinde müdahale etmemesi önemlidir ve herhangi bir kararın bağımsız bir kurul tarafından önceden koyulan nesnel ölçüte dayanması zorunludur.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1095.)

1577. Ücret sorunlarını ve alınması gereken anti-enflasyonist tedbirleri incelemek üzere üçlü bir grubun oluşturulması, kamu makamlarıyla işverenlerin ve çalışanların örgütleri arasında, bir bütün olarak ekonominin ya da onun ayrı ayrı dallarının geliştirilmesi, iş koşullarını geliştirme ve yaşam standartlarının yükseltilmesi için, karşılıklı anlayışın ve aralarında iletişim sağlanması genel hedefiyle müzakere ve işbirliğinin geliştirilmesini öngören 113 Sayılı Tavsiye'deki hükümlerle uyumludur. Özellikle, yetkililer, uygun bir biçimde, işveren ve çalışan örgütlerinin, kanun ve düzenlemelerin hazırlanması ve uygulanması gibi onların çıkarlarını etkileyebilecek konular hakkında görüşlerini, tavsiyelerini ve yardımlarını istemelidirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1096.)

1578. Örgütlenme özgürlüğü ilkeleri mutlak orantılı bir temsiliyet gerektirmekle birlikte (bu, imkânsız olduğu kanıtlanabilir ve aşırı temsili parçalanma riskleri nedeniyle gerçekten tavsiye edilemez), yetkililer sendikal çokluğun tanınmasına en azından bir miktar izin vermeli, çalışanların seçimini yansıtmalı ve uygulamada tüm temsilci çalışan örgütlerine eşit bir biçimde muamele etmek için adil ve makul çabaların sarf edildiğini göstermelidirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1097)

Genel ilkeler

1579. 135 Sayılı Sözleşme, onaylayıcı üye devletleri, çalışanların temsilcilerinin işlevlerini zamanında ve verimli biçimde yerine getirebilmeleri için uygun olabilecek ve ilgili işletmenin verimli işleyişine zarar vermeyecek biçimde olanaklar sunmaya davet etmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1098; 351. Rapor, Vaka No. 2618, para. 1311; 357. Rapor, Vaka No. 2748, para. 1057; 359. Rapor, Vaka No. 2752, para. 921; 36 3. Rapor, Vaka No. 2752, para. 921;ve 371. Rapor, Vaka No. 2749, para. 514.)

1580. Komite, iki unsur arasında bir denge kurmanın gerekliliğinin altını çizmiştir: (i) işletmedeki tesisler, sendikaların işlevlerini zamanında ve verimli bir biçimde yerine getirmelerini sağlayacak şekilde olmalıdır ve (ii) bu tür tesislerin verilmesi, işletmenin etkin işleyişini bozmamalıdır.

(Bkz. 355. Rapor, Vaka No. 2642, para. 1172;ve 357. Rapor, Vaka No. 2744, para. 1153.)

1581. 1971 (143 Sayılı) İşçi Temsilcileri Tavsiyesi, işletme yönetiminin, işlevlerini yerine getirmeleri için gerekli olabilecek maddi imkanlar ve bilgileri çalışan temsilcilerine sağlamaları gerektiğine hükmetmektedir.

(Bkz. 355. Rapor, Vaka No. 2642, para. 1165.)

1582. 1971 (135 Sayılı) İşçilerin Temsilcileri Sözleşmesi ve 1981 (154 sayılı) Toplu Pazarlık Sözleşmesi, aynı işletmede hem sendika temsilcileri hem de seçilmiş temsilciler bulunduğu, işletmede seçilmiş temsilcilerin varlığının ilgili sendika temsilcilerinin konularını zayıflatmak için kullanılmamasının sağlanması için uygun tedbirlerin alınmasını temin eden açık koşullar içermektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1099.)

1583. İşletme düzeyinde sendika temsilciliğine sahip olma imkanını, bir işverenle toplu sözleşmenin içeriği üzerinde anlaşmaya varmaya tabi kılmak, sırasıyla 87

sayılı Sözleşme'nin 3. Maddesinde ve 98 sayılı Sözleşme'nin 4. Maddesinde yer verilmiş olan, sendikal örgütlerin eylem özgürlüğünü ve toplu pazarlık özgürlüğünü kısıtlayabilir.

(Bkz. 371. Rapor, Vaka No. 2953, para. 619.)

1584. 1978 (151 sayılı) Çalışma İlişkileri (Kamu Hizmeti) Sözleşmesi, 6. Madde'de, bu tür tesislerin, tanınmış kamu çalışanları örgütlerinin temsilcilerine, uygun olacağı gibi, çalışma saatlerinin hem içinde hem de dışında, işlevlerini zamanında ve verimli biçimde sürdürmelerine olanak vermek üzere sağlanacağı ve bu tür tesislerin verilmesinin ilgili idarenin veya hizmetin verimli çalışmasını bozmayacağı şart koşulmaktadır.

(Bkz. 348. Rapor, Vaka No. 2499, para. 198; 349. Rapor, Vaka No. 2532, para. 1169; 351. Rapor, Vaka No. 2532, para. 160; 355. Rapor, Vaka No. 2666, para. 264, Vaka No. 2617, para. 501; 358. Rapor, Vaka No. 2661, para. 794; 365. Rapor, Vaka No. 2861, para. 213;ve 370. Rapor, Vaka No. 2932, para. 399.)

Sendika toplantıları

1585. Toplantıların düzenlenmesi hakkı, çalışan örgütlerinin faaliyetlerini sürdürebilmeleri için hayatidir ve bu hakkın kullanımına ilişkin usuller üzerinde mutabakata varmak işveren ve çalışan örgütlerinin görevidir.

(Bkz. 348. Rapor, Vaka No. 2499, para. 198; 349. Rapor, Vaka No. 2532, para. 1169; ve 351. Rapor, Vaka No. 2532, para. 160.)

Alacakların toplanması

1586. Komite, koruma ve işletmede çalışan temsilcilerine sağlanan olanaklarla ilgili, sendika alacaklarının toplanmasına ilişkin diğer düzenlemelerin yokluğunda, bunu yapmak üzere sendikalarca yetkilendirilmiş çalışan temsilcilerinin işletme yerleşkesi içinde, düzenli olarak sendika alacaklarını toplamasına izin verilmesi gerektiğine hükmeden 1971 (143 sayılı) İşçi Temsilcileri Tavsiyesi'ne dikkat çekmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1100.)

Yönetime erişim

1587. Bir işletme yönetiminin sendika temsilcileri ile iletişim kurmayı reddetmesi durumunda, Komite, çalışan temsilcilerinin, işlevlerini uygun biçimde yerine getirmeleri için önemli olan, aşırı gecikme olmaksızın işletme yönetimine ve karar alma yetkisini haiz işveren temsilcilerine erişmelerinin sağlanması gerektiğine hükmeden (143 sayılı) İşçi Temsilcileri Tavsiyesi'nin 13.paragrafına dikkat çekmiştir

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1101; 359. Rapor, Vaka No. 2752, para. 921;ve 378. Rapor, Vaka No. 3111, para. 708.)

1588. İşverenlerin tesislerine erişim, ilgili işletmenin verimli işleyişine zarar vermek için kullanılmalıdır.

(Bkz. 362. Rapor, Vaka No. 2816, para. 1221;ve 367. Rapor, Vaka No. 2816, para. 998 ve Vaka No. 2910, para. 1072.)

İşyerine erişim

1589. Komite, hükümetin dikkatini, çalışanların temsilcilerinin, işyerlerine giriş de dahil, işlevlerini olağan olarak gerçekleştirmeleri için gerekli olabilecek bu tür olanaklardan yararlanmaları gerektiği ilkesine çekmiştir

Bkz. 2006 Özeti , para. 1102; 350. Rapor, Vaka No. 2602, para. 694; 355. Rapor, Vaka No. 2642, para. 1161; 357. Rapor, Vaka No. 2698, para. 228; 362. Rapor, Vaka No. 2816, para. 1221;ve 367. Rapor, Vaka No. 2816, para. 998.)

1590. Hükümetler, mülkiyet ve yönetim hakkına gereken saygıyı göstererek, sendika temsilcilerinin işyerlerine girebilmelerini temin etmelidir, böylece sendikalar, çalışanları sendikalaşmanın potansiyel avantajları konusunda haberdar etmek amacıyla çalışanlarla iletişim kurabilirler.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1103; 351. Rapor, Vaka No. 2618, para. 1311; 354. Rapor, Vaka No. 2626, para. 360; 355. Rapor, Vaka No. 2642, para. 1161; 357. Rapor, Vaka No. 2719, para. 335; 374. Rapor, Vaka No. 2946, para. 242; 376. Rapor, Vaka No. 3086, para. 785;ve 378. Rapor, Vaka No. 3171, para. 491.)

1591. İşçi temsilcilerinin temsil işlevlerini yerine getirmelerini sağlamak için bu tür bir erişimin gerekli olduğu işletmedeki tüm işyerlerine erişimleri sağlanmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1104; 357. Rapor, Vaka No. 2698, para. 228, , Vaka No. 2748, para. 1066, Vaka No. 2744, para. 1155; 359. Rapor, Vaka No. 2754, para. 675; 364. Rapor, Vaka No. 2901, para. 724; 371. Rapor, Vaka No. 2749, para. 514;ve 377. Rapor, Vaka No. 3017, para. 263 ve Vaka No. 3140, para. 395.)

1592. Komite, sendika üyeleriyle toplantı yapıldığında, onların sendika temsilcilerinin, temsil işlevlerini yerine getirebilmelerine olanak sağlamak için, böyle bir toplantıya katılmak üzere işyerine erişim hakkı tanınması gerektiğini düşünmektedir.

(Bkz. 357. Rapor, Vaka No. 2678, para. 654.)

1593. İşletmede istihdam edilmeyen ancak temsil ettiği sendikanın üyeleri orada istihdam edilen sendika temsilcilerinin, işletmeye erişimleri sağlanmalıdır. Bu tür olanakların tanınması, ilgili işletmenin verimli çalışmasını bozmamalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1105; 355. Rapor, Vaka No. 2642, para. 1161; 357. Rapor, Vaka No. 2744, para. 1155; 359. Rapor, Vaka No. 2754, para. 675; 364. Rapor, Vaka No. 2901, para. 724; 371. Rapor, Vaka No. 2749, para. 514;ve 378. Rapor, Vaka No. 3171, para. 491.)

1594. Örgütlenme hakkının anlamlı olması için, ilgili çalışan örgütlerinin, çalışan temsilcileri olarak işlevlerini doğru bir şekilde yerine getirmek üzere gerekli olabilecek imkânlardan yararlanarak, sendika üyelerinin iş yerlerine erişimi de dahil, üyelerinin çıkarlarını daha ileriye taşıyabilmeleri ve savunabilmeleri gerekmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1106; 344. Rapor, Vaka No. 2470, para. 381; 351. Rapor, Vaka No. 2618, para. 1311; 357. Rapor, Vaka No. 2169, para. 65, Vaka No. 2748, para. 1057; 363. Rapor, Vaka No. 2850, para. 875; 370. Rapor, Vaka No. 2969, para. 528; 371. Rapor, Vaka No. 2925, para. 923;ve 378. Rapor, Vaka No. 3171, para. 491.)

1595. Bir işletmeye girerken güvenlik görevlilerinin eşlik etmesi, belirli durumlarda gerekli bir önlem olarak düşünülebilir. Bununla birlikte, böyle bir prosedürün, sendikanın iç ilişkilerine veya sendika temsilcilerinin sendikalaşmanın potansiyel avantajları hakkında, onları bilgilendirmek için çalışanlarla serbestçe iletişim kurma kapasitelerine yönelik herhangi bir müdahaleye yol açmaması gerektiğini göz önünde bulundurarak, Hükümet tarafından, işyerinde sendika yetkililerinin, işverenin müdahalesi olmaksızın ve işverenin veya güvenlik görevlilerinin varlığı olmadan çalışanlarla serbestçe iletişim kurmaları için gerekli alana sahip olmalarını sağlamak için adımlar atılmalıdır.

(Bkz. 344. Rapor, Vaka No. 2470, para. 381.)

1596. Sendika liderlerinin, yürürlükteki toplu sözleşmeyi bağtlayan sendikadan başka bir sendika tarafından sunulan şikayetler de dahil olmak üzere, uyuşmazlık şikayetlerinin bir listesini sundukları gerekçesiyle işletmelerin tesislerine girişlerinin reddedilmesi, örgütlerin faaliyetlerini özgürce yürütme haklarının ciddi bir ihlali anlamına gelmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1107.)

1597. İşverenlerin binalarında olsa dahi, normal sendikal faaliyetlerin sürdürülebilmesi amacıyla, sendikalar ve bunların görevlileri tarafından, tarım çalışanlarının, ev hizmetlerinde çalışanların ve maden endüstrisindeki çalışanların girişinin serbestçe kabul edilmesinin sağlanması için gerekli önlemler alınmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1108.)

1598. İşyerine erişim, elbette, idarenin veya ilgili kamu kurumlarının verimli işleyişine zarar vermek için kullanılmamalıdır. Bu nedenle, ilgili çalışan örgütleri ve işveren, çalışma saatleri içinde ve dışında, idarenin ya da ilgili kamu kurumunun etkin işleyişini bozmadan çalışan örgütlerinin işyerine erişimlerinin sağlanabilmesi için anlaşma sağlamaya çalışmalıdırlar.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1109; 371. Rapor, Vaka No. 2925, para. 923;ve 374. Rapor, Vaka No. 2946, para. 242.)

1599. Gerekirse, çalışan örgütleri ve işverenler, işyerinin çalışma saatleri içinde ve dışında, işyerinin ya da hizmetin işleyişini bozmadan, çalışan örgütlerinin erişiminin sağlanabilmesi için anlaşmalar yapabilirler.

(Bkz. 351. Rapor, Vaka No. 2618, para. 1311.)

İşletme tesislerinin kullanımı

1600. İşçi temsilcilerinin, e-posta kullanımı da dahil olmak üzere, işlevlerinin düzgün bir şekilde yerine getirilmesi için gerekli olabilecek olanaklardan yararlanmaları gerekmektedir.

(Bkz. 362. Rapor, Vaka No. 2816, para. 1221;ve 367. Rapor, Vaka No. 2816, para. 998.)

1601. Sendikalar tarafından işyerinde e-posta kullanımına ilişkin usullerin, taraflar arasında müzakere konusu olması gerekmesine rağmen, sendikal örgütün kendi e-posta hesabını kendi üyeleriyle iletişim kurmak için iş yerinden kullanabilmesi durumunda, sendika iletilerinin firmanın e-posta adresi kullanılarak değil, örgütün kurumsal e-posta adresi kullanılarak gönderilmesinin gerekmesi, örgütlenme özgürlüğü ilkelerini sınırlandırıyor gibi görünmemektedir.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 3087, para. 319.)

1602. Örgütlenme özgürlüğü bağlamında, hiçbir biçimde izinsiz resmi araç kullanımı olmamalıdır.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 3055, para. 821.)

İşçi temsilcilerine tanınan boş zaman

1603. Komite, sendika toplantılarına katılmak için çalışmaya ara vermenin reddedilmesine ilişkin bir iddiayı incelerken, ülkenin endüstri ilişkileri sisteminin hesaba katılmasının ve bu tür olanakların ilgili işletmenin etkin işleyişine zarar vermemesi gerektiğiyle birlikte, 1971 (143 sayılı) İşçi Temsilcileri Tavsiyesi'nin 10. Paragrafının, 1. fıkrasının işletmedeki çalışanların temsilcilerine, temsilcilik işlevlerini gerçekleştirmek için, ödeme, sosyal ve ek menfaatlerden mahrum kalmaksızın gerekli işe ara verme süresinin sağlanmasını öngördüğünü anımsatmıştır. 10. Paragrafın 2. fıkrası, aynı zamanda çalışanların temsilcilerinin işe ara vermeden önce yönetimden izin istemelerinin gerekebileceğini, bu tür izinlerin makul olmayan gerekçelerle reddedilmemesi gerektiğini belirtmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1110; 342. Rapor, Vaka No. 2356, para. 353; 346. Rapor, Vaka No. 2469, para. 419; 348. Rapor, Vaka No. 2450, para. 553; 356. Rapor, Vaka No. 2614, para. 224; 357. Rapor, Vaka No. 2748, para. 1066; 359. Rapor, Vaka No. 2722, para. 19; 365. Rapor, Vaka No. 2829, para. 579; 370. Rapor, Vaka No. 2969, para. 528;ve 373. Rapor, Vaka No. 3002, para. 76.)

1604. 1971 (143 Sayılı) İşçi Temsilcileri Tavsiyesi Paragraf 10 (3), “İşçi temsilcilerine verilen izin süresine makul sınırlar getirilebileceğini” belirtmektedir.

(Bkz. 365. Rapor, Vaka No. 2863, para. 353.)

1605. Kamu çalışanlarının temsilcilerine izin verilmesi de dâhil olmak üzere olanakların sağlanmasının, “ilgili idarenin veya hizmetin verimli bir şekilde yerine getirilmesini” sağlayan bir sonucu bulunmaktadır. Bu sonuç, yalnızca hizmetlerinin “verimli işleyişinden” sorumlu olan yetkili makamlarca, çalışma saatlerinde devamsızlık için izin taleplerine ilişkin kontrollerin yapılabileceği anlamına gelmektedir.

(Bkz. 2006 Özeti, para. 1111; 346. Rapor, Vaka No. 2469, para. 419; ve 354. Rapor, Vaka No. 2382, para. 34.)

1606. Kişilerin sendika izni alabilmeleri için beş yıl süreyle kaydedilmiş olmaları gerektiğini belirten ve böyle bir iznin verilip verilmeyeceğine karar verirken yetkililerin aşırı takdir yetkisine izin veren bir hüküm, örgütlenme özgürlüğü ilkelerine uygunluk sorunlarına yol açmaktadır.

(Bkz. 376. Rapor, Vaka No. 3101, para. 857.)

1607. Tam zamanlı sendika yetkililerinin tüm sendikal faaliyetlerinin ücretsiz izin olarak muamele görüp görmeyeceği meselesini ilgili taraflar arasındaki istişarelere bırakmak daha uygun olabilir.

(Bkz. 340. Rapor, Vaka No. 1865, para. 751.)

1608. 143 sayılı İşçi Temsilcileri Tavsiyesi'nin 15 (1) ve (2) paragrafı, bir sendika adına hareket eden çalışan temsilcilerinin, sendikaya ilişkin ilanları, yönetim ile üzerinde mutabakata varılan ve çalışanların kolay erişime sahip olduğu, işletme arazisindeki bir yer veya yerlere asmalarına izin verilmesi gerektiğini ve yönetimin bir çalışan sendikası adına hareket eden çalışan temsilcilerinin işletmenin çalışanları arasında haber bültenlerini, broşürlerini, yayınlarını ve diğer sendika belgelerini dağıtmalarına izin vermesi gerektiğini belirtmektedir. Ayrıca, Paragraf 15 (3), bu paragrafta atıfta bulunulan ilan ve belgelerin normal sendikal faaliyetlerle ilgili olması gerektiğini ve bunların asılması ve dağıtımının, işletmenin düzenli işleyişine ve tertibine zarar vermemesi gerektiğini belirtmektedir.

(Bkz. 365. Rapor, Vaka No. 2863, para. 355.)

Plantasyonlardaki tesisler

1609. Komite, plantasyonların, işçilerin yalnızca çalışmadıkları, aynı zamanda yaşadıkları özel mülkler olduğunu kabul etmiştir. Bu nedenle, sendika görevlileri, işçilerin arasındaki normal sendikal faaliyetlerini, sadece plantasyonlara girerek

gerçekleştirebilirler. Bu nedenle, sendika görevlilerinin, yasal sendikal faaliyetleri gerçekleştirmek amacıyla plantasyonlara girişlerine, çalışma saatlerinde işin yürütümüne mâni olmamak ve mülkün korunması için alınmış önlemlere uymak koşuluyla kolayca izin verilmesi özellikle önemlidir. Bu bağlamda, Komite, aynı zamanda, 1950'deki İlk Oturumundaki Plantasyonlar Komitesi tarafından benimsenen, işverenlerin, serbest, bağımsız ve plantasyon işçileri tarafından demokratik olarak kontrol edilen sendikaların örgütlenmesi önündeki, eğer varsa, mevcut olan engelleri kaldırmaları ve bu tür sendikalara normal faaliyetlerini sürdürmeleri için, bedava büro tahsisi, toplantı yapma ve giriş özgürlüğünü de içeren olanakları sağlamaları gerektiğini öngören karara dikkat çekmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1112.)

1610. Hükümet ile sendikalar arasında bir uyuşmazlığa neden olmayan ancak sendikal hareketin kendi içinde bir ihtilafa neden olan konular, sadece tarafların kendilerinin sorumluluğundadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1113; 340. Rapor, Vaka No. 2429, para. 1193, Vaka No. 2351, para. 1345; 370. Rapor, Vaka No. 2951, para. 188; 37 3. Rapor, Vaka No. 3041, para. 99;ve 378. Rapor, Vaka No. 3095, para. 805.)

1611. Sendika içindeki uyuşmazlıklar üyeleri tarafından çözümlenmelidir.

(Bkz. 362. Rapor, Vaka No. 2842, para. 414.)

1612. Hükümet, sendikal hareket içindeki uyuşmazlıklarda tamamen tarafsız bir tutum benimsemekle yükümlüdür.

(Bkz. 354. Rapor, Vaka No. 2382, para. 29.)

1613. Komite, bir sendikal örgütteki i anlaşmazlıklar üzerine, hükümet sendikal hakların kullanılmasını ve bir örgütün normal işleyişini etkileyebilecek biçimde bir müdahalede bulunmadığı sürece, tavsiyelerde bulunmaya yetkili değildir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1114; 340. Rapor, Vaka No. 2406, para. 259, Vaka No. 2439, para. 370; 344. Rapor, Vaka No.2476, para. 455; 354. Rapor, Vaka No.2476, para. 282; 355. Rapor, Vaka No. 2705, para. 749; 356. Rapor, Vaka No. 2695, para. 1114; 367. Rapor, Vaka No. 2764, para. 56; 371. Rapor, Vaka No. 3033, para. 764, Vaka No. 3037, para. 808;ve 378. Rapor, Vaka No. 3166, para. 599.)

1614. Komite bir sendikal hareketin farklı eğilimler arasındaki uyuşmazlık esaslarını inceleme yetkisine sahip değilken, diğer örgüte karşı bir şikayet, eğer davanın esasları üzerinde inceleme yapılabileceğine ilişkin yeterince kesin beyanlarda bulunursa, ilgili ülkedeki hükümet konuyu gündeme getirebilir - örneğin, eğer kendisine karşı şikayette bulunan örgütün fiilleri, yanlış biçimde hükümet tarafından destekleniyorsa ya da bir uluslararası iş sözleşmesini onaylamış olmasından dolayı, hükümetin engellemekle yükümlü olduğu nitelikteyse.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1115.)

1615. Bir sendikal örgüt içindeki iç muhalefet durumlarında, Komite, yargı müdahalesinin, ilgili örgütün liderlik ve temsiliyet sorununu çözüme kavuşturmak amacıyla hukuki açıdan durumun açıklığa kavuşturulmasına izin vereceğine işaret etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1116; 340. Rapor, Vaka No. 2439, para. 370; 344. Rapor, Vaka No.2476, para. 455; 354. Rapor, Vaka No.2476, para. 282; 367. Rapor, Vaka No. 2764, para. 56; 37 3. Rapor, Vaka No. 3041, para. 106;ve 375. Rapor, Vaka No. 3105, para. 524.)

1616. Bir ve aynı sendika federasyonundaki iç anlaşmazlık durumunda, 87 Sayılı Sözleşme'nin 3. Maddesi'ne dayanarak, hükümetin tek yükümlülüğü, çalışanların ve işverenlerin örgütlerinin kendi tüzüklerini ve iç yönetmeliklerini hazırlama, temsilcilerini tamamen özgürce seçme, yönetimlerini ve faaliyetlerini düzenleme ve programlarını belirleme hakkını kısıtlayabilecek ve bu hakkın meşru kullanımını engelleyecek herhangi bir müdahaleden kaçınmaktır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1117; 362. Rapor, Vaka No. 2842, para. 414, Vaka No. 2843, para. 1496; 367. Rapor , Vaka No. 2764, para. 56, Vaka No. 2913, para. 810; 370. Rapor, Vaka No. 2951, para. 188; 37 3. Rapor, Vaka No. 3041, para. 99; ve 375. Rapor, Vaka No. 3085, para. 96, Vaka No. 3105, para. 524.)

1617. 98 sayılı Sözleşme'nin 2. Maddesi, çalışan örgütlerini diğer çalışan örgütlerine veya onların temsilcilerine ya da üyelerine karşı değil, işveren örgütlerine veya onların temsilcilerine ya da üyelerine karşı korumak için tasarlanmıştır. Sendikalar arası rekabet, Sözleşme'nin kapsamı dışındadır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1118;ve 362. Rapor, Vaka No. 2843, para. 1496.)

1618. Sendika içinde iddiaya göre bir tanesi işveren tarafından manipüle edilen iki yönetim kurulunun varlığı hususunda. Komite, 98 Sayılı Sözleşme'nin 2. Maddesinin etkin biçimde uygulamasını sağlamak üzere, işverenler tarafından çalışan örgütlerine müdahale hareketleri için tazminatları ve cezaları yasalara açıkça koyma ihtiyacını anımsatmıştır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1119.)

1619. İç anlaşmazlık durumlarında, Komite, hükümeti, ilgili çalışanların temsilcilerini özgürce seçmelerini sağlamak için mümkün olan en kısa sürede tarafsız usulleri devreye sokmak için, ilgili örgütlere danışarak gayretle sebat etmeye davet etmiştir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1120;ve 371. Rapor, Vaka No. 3037, para. 809.)

1620. Her biri kendini meşru ilan eden iki yönetim kurulu olduğunda, uyuşmazlık bir idari merci tarafından değil, yargısal merci tarafından ya da bağımsız hakem tarafından karara bağlanmalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1121;ve 371. Rapor, Vaka No. 2713, para. 876.)

1621.Bir sendikal örgütte iç uyuşmazlıklar ortaya çıktığında, bunlar ilgili kişiler tarafından (örneğin, oy ile), ilgili tarafların anlaşmasıyla tarafsız arabulucu tayiniyle ya da yargı mercilerinin müdahalesiyle çözümlenmelidir. Bir sendika içindeki ihtilaflar Komite'nin yetkisi dışında kalmaktadır ve tarafların kendileri tarafından ya da yargı merciine başvurarak veya bağımsız bir hakem tarafından çözümlenmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1122; 354. Rapor, Vaka No.2476, para. 286; 355. Rapor, Vaka No. 2705, para. 749; 356. Rapor, Vaka No. 2695, para. 1114; 367. Rapor, Vaka No. 2831, para. 99, Vaka No. 2913, para. 809;ve 375. Rapor, Vaka No. 3085, para. 96.)

1622. Bir sendika içindeki ihtilaflar Komite'nin yetkisi dışında kalmaktadır ve tarafların kendileri tarafından ya da yargı merciine başvurarak veya bağımsız bir hakem tarafından çözümlenmelidir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1123; 340. Rapor, Vaka No. 2351, para. 1345;ve 357. Rapor, Vaka No. 2713, para. 1099.)

1623.İç ihtilaf durumlarında, Komite yargısal müdahalenin ilgili sendika federasyonunun liderlik ve temsil sorununu karara bağlamak amacıyla yasal bakımdan durumun aydınlanmasına izin vereceğine işaret etmiştir. Başka olası çözümler vasıtaları, tarafların üzerinde anlaşmış oldukları bağımsız bir hakem tayin etmek, var olan sorunlara ortak çözüm aramak ve eğer gerekliyse yeni seçimler yapmak olabilir. Her durumda, hükümet, örgütlerin meşru temsilcileri olarak seçilmiş liderleri tanımalıdır.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1124; 354. Rapor, Vaka No. 2382, para. 30; 357. Rapor, Vaka No. 2713, para. 1099; 370. Rapor, Vaka No. 2951, para. 192; 371. Rapor, Vaka No. 3037, para. 809; 375. Rapor, Vaka No. 3105, para. 526;ve 376. Rapor, Vaka No. 3037, para. 135.)

1624.Sendikalar arası rekabetten kaynaklanan şiddet, sendikal hakların özgür kullanımını engellemek için bir girişim meydana getirebilir. Eğer durum buysa ve sorun konusu davranışlar yeterli ciddiyette ise, anlaşılabilir, bu hakların uygun biçimde korunmasını sağlamak için yetkililerin, özellikle polisin müdahalesine başvurulabilir. Sendikal hakların hükümet tarafından ihlali sorunu yalnızca iddia edilen ihlal hakkında uygunsuz davranış ölçüsünde ortaya çıkabilir.

(Bkz. 2006 Özeti , para. 1125; 342. Rapor, Vaka No. 2441, para. 627.)

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün, Örgütlenme Özgürlüğü İhlallerini İddia Eden Şikâyetlerin İncelenmesi İçin Özel Prosedürler

Sendikal hakların ihlalini iddia eden şikâyetlerin incelenmesi için yürürlükteki usul uyarınca aşağıda sunulan ana hatlar, Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu ve Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyi'nin ortak rızasıyla Ocak ve Şubat 1950'de kabul edilen hükümler ve Yönetim Kurulu tarafından şikâyetlerin ilk incelemesi için iç işleyişiyle ilgili 117. oturumunda (Kasım 1951), 123. oturumunda (Kasım 1953), 132. oturumunda (Haziran 1956), 140. Oturumunda (Kasım 1958), 144. oturumunda (Mart 1960), 175. oturumunda (Mayıs 1969), 184. oturumunda (Kasım 1971), 202. oturumunda (Mart 1977) ve 209. oturumunda (Mayıs- Haziran 1979) alınan kararlara ve son olarak Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi'nin kendisi tarafından kabul edilen bazı kararlara dayanmaktadır¹.

Arka Plan

1. Temmuz 1950'de Yönetim Kurulu, Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyi ile müzakerelerin ardından, bir Örgütlenme Özgürlüğü Araştırma ve Uzlaştırma Komisyonu'nun kurulmasına karar vermiştir ve Komisyon'un görev tanımını, işleyişinin genel hatlarını ve oluşum ölçütlerini belirlemiştir, aynı zamanda Komisyon'un hizmetlerini Birleşmiş Milletler'in de kullanmasını mümkün kılmak için

1 Bu bölümde atıf yapılan usulle ilgili kurallar aşağıdaki belgelerde "usulle ilgili sorunlar" başlığı altındadır: Birinci Komite Raporu, paragraflar: 6'dan 32'ye kadar. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Birleşmiş Milletler'e Sunduğu 6. Rapor içinde (Cenevre, ILO, 1952), Ek V, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Birleşmiş Milletler'e Sunduğu 7. Rapor içinde 6. Rapor (Cenevre, ILO, 1953), Ek V, paragraflar 4'ten 21'e kadar, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Birleşmiş Milletler'e Sunduğu 8. Rapor içinde 9. Rapor (Cenevre, ILO, 1954), Ek II, paragraflar 2'den 40'a kadar, *Official Bulletin* içinde 29. ve 43. Raporlar, Vol. XLIII, 1960, No. 3 ve 11. Rapor, *ibid.*, Vol. LII, 1969, No. 4, paragraflar 7'den 20'ye kadar; 127. Rapor; *ibid.*, Vol. LV, 1972, Ek, paragraflar 9'dan 28'e kadar, 164. Rapor, *ibid.*, Vol. LX, 1977, No.2, paragraflar 19'dan 28'e kadar, 193. Rapor, *ibid.*, Vol. LXII, 1979, No.1, ve 327. Rapor, *ibid.*, Vol. LXXXV, 2002, paragraflar 17'den 26'ya kadar.

bir yöntem geliştirmek amacıyla Ekonomik ve Sosyal Konsey'e birtakım öneriler iletmeye karar vermiştir.

2. Ekonomik ve Sosyal Konsey 17 Şubat 1950'deki 10. Oturumu'nda, Yönetim Kurulu'nun kararını dikkate almıştır ve 2 Ağustos 1949'daki Konsey kararının amacına uyduğunu ve bunun sendikal hakları korumanın muhtemel en etkili yolu olduğunu düşünerek bu kararı resmi olarak onayladığı bir karar almıştır. Birleşmiş Milletler adına ILO ve Araştırma ve Uzlaştırma Komisyonu'nun hizmetlerinin kabul edilmesine karar verilmiş ve 1953'te eklenen bir usulü uygulamaya koymuştur.

Birleşmiş Milletler tarafından alınan şikayetler

3. Birleşmiş Milletler tarafından hükümetlerden veya sendikalardan veya işveren örgütlerinden, ILO üye Devletlerine karşı, sendikal hakların ihlali hakkında alınan tüm iddialar, Ekonomik ve Sosyal Konsey tarafından, onların Araştırma ve Uzlaştırma Komisyonu'na gönderilmeleri meselesini düşünecek olan Uluslararası Çalışma Örgütü Yönetim Kurulu'na gönderileceklerdir.

4. Birleşmiş Milletler'in ILO'nun üyesi olmayan herhangi bir üyesi hakkında Birleşmiş Milletler tarafından alınan benzeri iddialar, Ekonomik ve Sosyal Konsey adına hareket eden Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, ilgili hükümetin rızasını aldığı ve Ekonomik ve Sosyal Konsey bu iddiaların iletmeye uygun olduğunu düşünürse, ILO Yönetim Kurulu kanalıyla Komisyon'a iletilecektir. Eğer hükümetin rızası yoksa, Ekonomik ve Sosyal Konsey, durumun gerektirdiği örgütlenme özgürlüğüyle ilgili hakların korunması için öngörülmuş herhangi bir uygun alternatif önlem almak amacıyla, hükümetin reddiyle yaratılan durum hakkında görüş belirtecektir, eğer Yönetim Kurulu'nun önüne ILO üyesi olmayan bir Birleşmiş Milletler üyesine yönelik iddialar gelirse, Yönetim Kurulu bu iddiaları ilk aşamada Ekonomik ve Sosyal Konsey'e gönderecektir.

Şikayetleri incelemekle yetkili organlar

5. Yönetim Kurulu tarafından önceden alınan bir karara uygun olarak, ILO üye ülkelerine karşı şikayetler, ilk inceleme için ilk önce Yönetim Kurulu Yöneticilerine sunulmuştur. 116. ve 117. Oturumlarındaki tartışmaların ardından, Yönetim Kurulu, bu ilk incelemeyi yerine getirmek için bir Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi kurmaya karar vermiştir.

6. Bu nedenle, hâlihazırda, ILO'ya sunulan sendikal hakların ihlal edildiğini iddia eden şikayetleri sorgulamaya yetkili üç kurul bulunmaktadır, bunlar, Yönetim Kurulu tarafından kurulan Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi, Yönetim Kurulu'nun kendisi ve Örgütlenme Özgürlüğü Araştırma ve Uzlaştırma Komisyonu.

Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi'nin bileşimi ve işleyişi

7. Bu organ, ILO'nun kendi üçlü yapısını yansıtan bir Yönetim Kurulu organıdır. 1951'de oluşturulmasından beri, Yönetim Kurulu'nun hükümet, işveren ve çalışan gruplarını eşit oranda temsil eden 9 asil üyeden müteşekkildir; her üye şahsi yetkiyle katılmaktadır. Yönetim Kurulu tarafından tayin edilmiş yedek üyeler de başlangıçta yalnızca, her hangi bir nedenle, asil üyeler bulunmadığında, ilk bileşimi sağlamak için toplantıya katılmaya davet edilmiştir.

8. Komite tarafından Şubat 1958'de kabul edilen ve Mart 2002'de özgüleştirilen mevcut uygulama, yedek üyelere tüm düzenli üyelerin bulunup bulunmadığına bakılmaksızın Komite'nin çalışmalarına katılma hakkı vermektedir. Bu nedenle, delege üye statüsünü kazanmışlardır ve düzenli üyeler ile aynı kurallara uymak zorundadırlar.

9. Komite, Mart 2002'deki prosedürle ilgili en yeni incelemesinde, tüm üyelerin kendi yetkileriyle atandıkları kuralı göz önüne alındığında, Hükümet üyelerinin adaylıklarının da, Hükümet temsilinin göreceli kalıcılığını sağlamak için kendi yetkileriyle yapılacağını umduğunu ifade etmiştir.

10. Kendisine karşı şikâyette bulunulan devletin hiçbir temsilcisi veya vatandaşı veya şikâyette bulunan çalışanların veya işverenlerin ulusal örgütlerinde bir resmi makamı olan hiç kimse, Komite'nin müzakerelerine katılamaz veya söz konusu şikâyetin dinlenmesi sırasında orada dahi bulunamaz.

11. Komite, her zaman kararlara oybirliğiyle ulaşmaya gayret etmektedir.

Komitenin yetki ve sorumluluğu

12. Anayasası gereği, ILO özellikle çeşitli ülkelerde çalışma koşullarını iyileştirmek ve örgütlenme özgürlüğünü teşvik etmek için kurulmuştur. Sonuç olarak, Örgüt tarafından bu bağlamda ele alınan meseleler artık devletlerin özel alanına girmektedir ve Örgüt tarafından bu amaçla yapılan eylem, içişlerine müdahale olarak değerlendirilemez, çünkü bu eylemler, ILO'nun üyelerinden kendisine verilen görev tanımında yer almaktadır².

2 Bkz. *Freedom of Association: Digest of decisions and principles of Freedom of Association Committee of Governing Body of ILO*, fifth (revised) edition, 2006, para. 2

2 [Örgütlenme Özgürlüğü: ILO Yönetim Kurulu Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi Karar ve İlkelerinin Özeti, beşinci (gözden geçirilmiş) baskı, 2006, para. 2.]

13. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün örgütlenme özgürlüğü ve bireyin korunması ile ilgili işlevi, barış ve temel sosyal teminatlardan biri olarak, örgütlenme özgürlüğünün genel ilkelerinin etkinliğine katkıda bulunmaktadır³. İşlevi, çalışanların ve işverenlerin örgütlenme hakkını güvence altına almak ve teşvik etmektir. Hükümetleri suçlamak ya da kınamak değildir. Komite, görevini yerine getirirken, uzun yıllar boyunca geliştirdiği prosedürler aracılığıyla, özel yetkinliğine girmeyen hususlarla uğraşmaktan kaçınmak için azami özeni göstermektedir.

14. Komitenin görevi, herhangi bir mevzuatın veya uygulamanın, ilgili Sözleşmelerde yer alan örgütlenme özgürlüğü ve toplu sözleşme ilkelerine uygun olup olmadığını belirlemekten ibarettir⁴.

15. İddiaları desteklemek için tatmin edici kanıtların sunulup sunulmadığını ve ne ölçüde sunulduğunu incelemek Komitenin yetkisi içindedir; bu takdir, vakanın esasına dayanmakta ve bir kabul edilemezlik bulgusunu destekleyememektedir⁵.

16. Komite'nin yanlış anlaşılması veya yanlış yorumlanması ihtimalini önlemek amacıyla, görevinin kendisine sunulan iddiaları incelemekle sınırlı olduğunu açıklığa kavuşturmanın gerekli olduğunu düşünmektedir. İşlevi, muğlak genel ifadelere dayanarak belirli ülkelerde sendikal durumla ilgili genel sonuçlar formüle etmek değil, sadece belirli iddiaları değerlendirmektir.

17. Komite'nin genel uygulaması hükümetlere yöneltilen ve örgütlenme özgürlüğü ihlaliyle itham edilen kişilere yöneltilen iddialar arasında herhangi bir ayırım yapmamak, ancak her özel durumda, hükümetin toprakları içinde sendikal hakların özgür kullanımını sağlayıp sağlamadığını göz önünde bulundurmak yönünde olmuştur.

18. Komite (bir ön incelemeden sonra ve makul bir süre içinde alındığı takdirde ilgili hükümetlerin yaptığı herhangi bir gözlemi dikkate alarak) Yönetim Kurulu'na, örneğin iddia edilen olayların, sendikal hakların kullanılmasının ihlali anlamına gelmeyeceğinin kanıtlanması halinde veya yapılan iddiaların salt politik nitelikli olması nedeniyle meseleyi daha fazla takip etmenin arzu edilmediği veya yapılan iddiaların vakanın esası hakkında değerlendirmeye izin vermeyecek kadar muğlak olması veya şikayetçinin meselenin Araştırma ve Uzlaştırma Komisyonu'na gönderilmesi için yeterli kanıt sunmaması durumunda, vakanın daha fazla inceleme yapılmasını gerektirmediğini bildirmektedir.

3 Bkz. 2006 *Özeti* (Özeti), para. 1.

4 Bkz. 2006 *Özeti*, para. 6.

5 Bkz. 2006 *Özeti*, para. 9.

19. Komite, Yönetim Kurulu'na ilgili hükümetlerin dikkatini, gözlemlediği anormalliklere çekmesini ve durumu düzeltmek için uygun önlemleri almaya davet etmesini tavsiye edebilir.

Komite'nin şikâyetleri inceleme yetkisi

20. Komite, çalışma koşullarıyla ilgili ILO Sözleşmelerinin ihlali üzerine karara varmanın, bu iddialar örgütlenme özgürlüğüyle ilgili olmadığı sürece yetkisi içinde olmadığını düşünmüştür.

21. Komite, sosyal güvenlik mevzuatıyla ilgili sorunların yetkisinin dışında kaldığını anımsatmıştır.

22. Belirli ulusal yasalar tarafından düzenlenen mülkiyet ve imtiyazla ilgili ortaya çıkan sorunların sendikal hakların kullanımı sorunlarıyla hiçbir ilişkisi yoktur.

23. Belirli bazı ülkelerde endüstri ilişkileri sistemi tarafından yapılan yasal düzenlemelerin seviyesini içeren tip veya özellikler hakkında görüş bildirilmesi Komite'nin görev kapsamı içinde değildir⁶.

24. Komite, her zaman, çalışma ilişkilerinin tarihi ve sosyal ve ekonomik bağlam gibi ulusal koşulları dikkate alır, ancak örgütlenme özgürlüğü ilkeleri ülkeler arasında eşit ve tutarlı bir şekilde uygulanır⁷.

25. Söz konusu hükümet öne sürülen sorunların tamamen siyasi nitelikli olduğunu düşündüğünde, Komite, iddialar siyasi kökenli olabilse ya da belirli siyasi veçheler sergilese de, doğrudan sendikal hakların kullanımı ile ilgili sorunlar öne sürüyorlarsa, esastan incelenmeleri gerektiğine karar vermiştir.

26. Bir şikâyetle ileri sürülen konuların ceza kanunuyla mı sendikal hakların kullanımıyla mı ilgili olduğu sorusuna, şikâyetle bulunulan hükümet tarafından tek taraflı olarak karar verilemez. Bu konuda karar vermek, tüm mevcut bilgileri incelemesinin ardından Komite'nin görevidir⁸.

27. Taslak mevzuat hakkında kesin ve detaylı iddialarla ilgilenmesi gerektiğinde, Komite, bu iddiaların yasa gücünde olmayan bir metinle ilgili olması gerçeğinin onu ileri sürülen iddiaların esasları üzerinde fikrini ifade etmekten alı koymaması gerektiği görüşünü benimsemiştir. O, böyle durumlarda, bundan başka herhangi

6 Bkz. 287. Rapor, Vaka No. 1627, para. 32.

7 Bkz. 2006 Özeti, para. 10.

8 268. Rapor, Vaka No. 1500, para. 693.

bir değişiklik yapmak için, böyle bir konunun kimin inisiyatifine bağlı olacağı hükümete bağlı olduğuna göre, hükümetin ve şikayetçinin yasalaşmadan önce, teklif edilen yasa tasarısı hakkında Komite'nin bakış açısının farkına varmalarının sağlanmasının arzu edildiğini düşünmüştür.

28. Ulusal mevzuatın hakimler veya bağımsız mahkemeler önünde temyiz prosedürlerini getirmesi ve bu yolların şikayetin dayandığı meseleler için kullanılmaması durumunda, Komite, şikayeti incelerken bunu göz önünde bulundurmamayı düşünmüştür.

29. Muameleleri uygun teminatlar sunan bağımsız bir ulusal yargı mercii tarafından bir dava incelenirken ve Komite alınacak kararın ek bilgi sağlayabileceğini düşünürken, bu şekilde karşı karşıya kalınan ertelemenin iddiaya göre hakları ihlal edilen tarafa zarar vermesi riski olmaması koşuluyla, yargı mercii, bu kararı beklemek için dava incelemesini makul bir süre için askıya alacaktır.

30. İç hukuk yollarının kullanılmasının, sonucu ne olursa olsun, şüphesiz göz önünde bulundurulacak bir faktör olmasına rağmen, Komite, her zaman sorumluluklarından dolayı, iddiaları inceleme yetkisinin ulusal yolların tüketilmesine tabi olmadığını düşünmüştür.

Şikayetlerin alınabilirliği

31. ILO'ya doğrudan ya da Birleşmiş Milletler kanalıyla sunulan şikayetler, ya çalışanların veya işverenlerin örgütlerinden ya da hükümetlerden gelmelidir. İddialar ancak konuyla doğrudan ilgili bir ulusal örgüt tarafından, ILO için istişari bir niteliği olan uluslararası işveren veya çalışan örgütleri veya konuyla ilgili iddiaların üye örgütlerini doğrudan etkilemesi durumunda diğer uluslararası işveren veya çalışan örgütleri tarafından sunulduysa alınabilir. Bu şikayetler, ilgili ülke örgütlenme özgürlüğü sözleşmelerini onaylasın ya da onaylamasın, sunulabilir.

32. Komite'nin, bir örgütün ILO Anayasası'ndaki anlamı içinde, bir işveren veya çalışan örgütü olarak kabul edilip edilmeyeceğine karar verme özgürlüğü vardır ve bu terimin herhangi bir ulusal tanımına bağlı kalmayı düşünmemektedir.

33. Komite, hiçbir şikayeti, yalnızca ilgili hükümet, adına şikayette bulunulan örgütü tasfiye ettiği veya tasfiye etmeyi teklif ettiği için veya şikayette bulunan kişi ya da kişiler yurtdışına iltica ettikleri için alınamaz saymamaktadır.

34. Sendikanın ulusal yasalar tarafından gerekli bulunduğu gibi tüzüğünü vermemesi, örgütlenme özgürlüğü ilkeleri, kesinlikle, çalışanların önceden izin almaksızın kendi istedikleri örgütleri kurabileceklerini öngördüğüne göre, şikayetini alınmaz kılmak için yeterli değildir.

35. Bir örgütün resmi olarak tanınmaması, şikâyetlerden bu örgütün en azından fiili bir varlığı bulunduğu açık olduğunda, iddiaların kabul edilmemesini haklı çıkarmaz.

36. Komite'nin, hiçbir kesin bilginin bulunmadığı ilgili örgüt tarafından sunulan şikâyetleri incelemeye davet edildiği durumlarda, Genel Müdür, şikâyetçi örgütün kesin niteliğini anlamasına yol göstermesi için, örgütten, üye sayısı, statüsü, ulusal veya uluslararası üyelikleri ve genel olarak şikâyetin alınabilirliğinin herhangi bir incelenmesinde gereken diğer tüm bilgileri istemeye yetkilidir.

37. Komite yalnızca misilleme korkusuyla adların veya şikâyetlerin kaynağının açıklanmamasını talep eden kişiler tarafından yapılan şikâyetlerin, eğer Genel Müdür, söz konusu şikâyeti inceledikten sonra, Komiteye, Komite tarafından daha önce incelenmemiş belirli bir önem düzeyindeki iddiaları ihtiva ettiği bilgisini verirse farkına varır.

Şikâyetlerin rutin niteliği

38. Şikâyetin Komite'nin zaten üzerinde karar vermiş olduklarıyla tamamen aynı ihlalleri içerdiği herhangi bir durumda, Genel Müdür, ilk önce onunla ilgili harekete geçmeğe uygun olup olmadığına karar verecek olan Komite'ye gönderir.

39. Komite, yalnızca yeni kanıtların gösterilmesi ve dikkatine sunulması halinde, halihazırda esastan incelenen ve Yönetim Kurulu'na nihai tavsiyelerde bulunduğu bir dosyayı yeniden açabileceği görüşünü benimsemiştir. Benzer biçimde, Komite halihazırda bir görüş bildirmiş olduğu, örneğin, bir şikâyet, daha önce incelediği ve yeni unsurlar içermeyen bir kanuna atıfta bulunduğu, iddiaları yeniden incelememektedir⁹.

Şikâyet şekli

40. Şikâyetler yazılı, onları temsil etmeye yetkili bir organ tarafından gerektiği gibi imzalanmış olarak sunulmalıdır ve mümkün olduğunca çok, sendikal hakların kesin ihlallerinin kanıtlarıyla desteklenmelidir.

41. Komite, doğrudan veya Birleşmiş Milletler kanalıyla yalnızca örgütlerce üçüncü taraflara gönderilen mektupların kopyasını aldığı anda, şimdiye kadar, bu mektupların resmi şikâyetler oluşturmadıkları ve onun tarafından çalışma gerektirmediği görüşünü benimsemiştir.

9 Bkz. 297. Rapor, para. 13.

42. Kalıcı bir mevcudiyetleri olan kurullar olmayan veya hatta sınırlı varlıklar olarak örgütlenmiş kurullar olan veya yalnızca geçici mevcudiyetlere sahip olmaları ya da şikayetlerin herhangi bir şikayetçi adresi içermemeleri nedeniyle yazışmanın mümkün olmadığı meclislerden veya toplantılardan gelen şikayetler alınamazlar.

Şikayetçilerle ilişkiler hakkında kurallar

43. Sendikal hakların özel ihlallerine yönelik olmayan şikayetler Genel Müdür tarafından, görüş bildirmesi için Örgütlenme özgürlüğü Komitesi'ne gönderilmektedir ve Komite onlarla ilgili harekete geçilmesi gerekip gerekmediğine karar vermektedir. Bu tip durumlarda, Genel Müdür, Komite'nin toplanmasına kadar beklemekle bağlı değildir, şikayetçi örgütle, doğrudan, ona Komite'nin yetkisinin yalnızca örgütlenme özgürlüğüyle ilgili sorunlarla ilgilenmeye ve bu vesileyle ondan Komite tarafından incelenmiş olmasını istediği özel noktalan belirtmesini isteme izin verdiğini bildirmek için temasa geçebilir.

44. Genel Müdür, örgütlenme özgürlüğünün belirli durumlarda ihlaliyle ilgili olarak, ya doğrudan şikayetçi örgütten ya da Birleşmiş Milletler kanalıyla yeni şikayet alınması hakkında, şikayetçiye şikayetin doğrulanmasında sağlamayı isteyebileceği herhangi bir bilginin kendisine bir aylık süre içinde iletilmesi gerektiğini bildirmektedir. Destekleyici bilginin ILO'ya usullerde öngörülen bir aylık süre dolduktan sonra gönderilmesi durumunda, bu bilginin şikayetçinin tayin edilen süre içinde getirebilecek bir konumda olmadığına ilişkin yeni bir kanıt oluşturup oluşturmadığını saptamak Komite'nin görevi olacaktır; Komite'nin durumun böyle olmadığını düşünmesi durumunda, söz konusu bilgi alınamaz sayılmaktadır. Diğer yandan, eğer şikayetçi (yeterince doğrulanmış görünmediği durumlarda) şikayetin doğrulanmasında gerekli olan bilgiyi, Genel Müdür'ün şikayetin alındığını onaylama tarihinden itibaren bir aylık süre içinde sunmuyorsa, bu konuda bundan başka bir hareketin yerinde olup olmadığına karar vermek Komite'nin görevidir.

45. Ayrı örgütlerden aynı şikayetin çok sayıda kopyasının alınması durumlarında, Genel Müdür'ün her ayrı şikayetçiden ek bilgi istemesine gerek yoktur; Genel Müdür için, normalde, isteği, ülkedeki aynı şikayetlerin kopyalarını sunan organların mensup oldukları merkezi örgüte veya koşulların bunu uygulanamaz kılması durumunda alınan ilk kopyanın yazarlarına yönelmesi yeterlidir, anlaşılmaktadır ki, belirli bir durumun herhangi bir özel koşulunun bunu gerektirdiği görülürse, bu Genel Müdür'ün birden fazla sözü geçen organla temas kurmasını engellemektedir. Genel Müdür ilgili hükümete alınan ilk kopyayı gönderecektir, fakat aynı zamanda, aynı şikayetlerin kopyalarını sunan şikayetçilerin isimlerini hükümete bildirecektir.

46. İlgili hükümete bir şikâyet iletildiğinde ve hükümet bunun hakkında incelemelerini sunduğunda ve şikâyetinde yer alan beyanlar ve hükümetin gözlemlerinden yalnızca biri diğerini götürdüğünde fakat herhangi bir geçerli kanıt içermediğinde, bu suretle Komite için güvenilir bir fikre erişmek imkansız olduğunda, Komite, şikâyetçiden ek açıklama gerektiren şikâyetin şartları ile ilgili sorular hakkında yazılı olarak ek bilgi toplamaya yetkilidir. Böyle durumlarda, bir yandan ilgili hükümetin, davalı olarak, sırası geldiğinde şikâyetçinin yapabileceği ek yorumlara cevap verme fırsatının olduğu ve diğer yandan bu yöntemin tüm davalarda otomatik olarak izlenmediği, fakat ancak şikâyetçilerden böyle bir istekte bulunmanın gerçekleştiği saptamada yardımcı olacağına görüldüğü davalarda izlendiği anlaşılmıştır.

47. Komite, önceki paragrafta söz edilen iki koşula tabi olarak, ayrıca, şikâyetçilere uygun durumlarda, hükümetin incelemelerinin esasını bildirebilir ve onları verilen süre içinde bunun hakkında yorumlarını sunmaya davet edebilir. Buna ek olarak, Genel Müdür, ilgili hükümetin gönderdiği incelemeler ışığında, şikâyetle ilgili meseleler hakkında şikâyetçilerden gelecek ek bilginin mi yoksa yorumların mu gerekli olduğunu tespit edebilir, eğer öyleyse, Komite adına ve gelecek oturumu için beklemeksizin şikâyetçilere doğrudan arzu edilen bilgiyi veya belirli bir tarihte hükümetin incelemeleri üzerine yorumlarını talep ettiğini yazmaktadır, hükümetin cevap verme hakkına önceki paragrafta dikkat çekildiği gibi saygı gösterilmektedir.

48. Şikâyetçiyi işlemin temel basamaklarında düzenli olarak bilgilendirmek amacıyla, şikâyetçiye, Komite'nin her oturumunun ardından Komite'ye sunulmuş olan şikâyet ve eğer Komite raporunda görünen bir sonuca erişmemişse -uygun olduğu gibi- davanın incelenmesinin hükümetten gelen bir yanıtın olmayışı nedeniyle ertelendiği veya Komite'nin hükümetten bazı ek bilgiler istediği bildirilmektedir.

Zamanaşımı

49. Herhangi bir belirli zamanaşımı süresini belirleyen herhangi bir resmi kural, şikâyetlerin incelenmesine yönelik prosedürde somutlaştırılmamakla birlikte bir hükümet için, uzun zaman önce ortaya çıkan meselelere ilişkin iddialara ayrıntılı olarak cevap vermesi - imkânsız değilse de- zor olabilir.

Şikâyetlerin geri çekilmesi

50. Komite şikâyetin geri çekilmesi için kendisine sunulan bir istekle karşılaştığında, her zaman bu şikâyetin geri çekilmesi için bir şikâyet sunan örgüt tarafından ifade edilen isteğin tamamen göz önünde bulundurulması gereken bir unsur oluşturduğunu, ancak Komite'nin davaya daha devam etmesini otomatik olarak

sona erdirmek için başlı başına yeterli olmadığını düşünmüştür. Böyle durumlarda Komite, bir şikayetin geri çekilmesini açıklamak için ileri sürülen gerekçelerin tamamen özgürce değerlendirilmesi ve bunların iptalin tamamen bağımsız olarak yapıldığı sonucuna varabilmek için yeterince akla yatkın görünüp görünmediklerini saptamaya çalışmak için tek başına yetkili olduğuna karar vermiştir. Bu suretle, Komite, şikayetin onu sunan örgüt tarafından iptalinin şikayetin amaçsız olmasının değil, fakat şikayetlerin karşısındaki hükümet tarafından uygulanan baskının sonucu olduğu, eğer iptale rıza göstermedilerse şikayetçilerin durumun kötüleşmesiyle tehdit edildikleri durumlar olabildiğine işaret etmiştir.

İlgili hükümetle ilişkiler için kurallar

51. Uluslararası Çalışma Örgütü üyeliğiyle, her üye devlet, Sözleşmeler üzerinde örf ve adet kuralları haline gelmiş örgütlenme özgürlüğü ilkelerini de içeren birtakım ilkelere uymaya mecbur olmaktadır¹⁰.

52. Eğer ilk şikayet veya şikayetin kabul edilmesine karşılık alınan herhangi bir ek bilgi yeterli düzeyde doğrulandıysa, şikayet ve herhangi benzeri ek bilgiler, Genel Müdür tarafından mümkün olduğunca çabuk ilgili hükümete iletilmektedir; aynı zamanda hükümetten Komite'nin gelecek toplantı tarihine gereken saygı gösterilerek önceden tespit edilmiş belirli bir tarihten önce, yapmak isteyebileceği herhangi bir incelemeyi Genel Müdür'e iletmesi istenmektedir. Genel Müdür hükümetlere iddiaları iletirken, Komite iddialarla ilgili olayların ortaya çıkışından sonra mümkün olan en kısa sürede davaları incelemek durumunda olabileceği için, dikkatlerini Yönetim Kurulu'nun hükümetlerin cevaplarını tayin edilen süre içinde almaya verdiği öneme çekmektedir. Eğer Genel Müdür belirli bir şikayetin gözlemleri için ilgili hükümete bildirmesini haklı kılmak için yeterince kanıtlanmış sayılıp sayılmayacağına karar vermekte zorlanıyorsa, bu konuda karar vermeden önce Komite'ye danışabilir.

53. İddiaların özel girişimlerle ilgili olduğu durumlarda veya uygun durumlarda, iddiaların hükümete iletildiği mektup, ilgili tüm örgüt ve kuruluşların görüşlerini almasını istemektedir, böylece Komite'ye mümkün olduğu kadar eksiksiz bir cevap sağlayabilir. Ancak, bu usul kuralının uygulanması, ne hükümetlere yapılan acil itiraz başvurularının ne de de dosyaların incelenmesinde gecikmeye sonuç vermemelidir.

54. İvedi ve daha az ivedi davalar arasında bir ayırım yapılmıştır. İnsan yaşamı veya kişisel özgürlüğü ya da sendikal hareketin faaliyet özgürlüğünü bütünüyle et-

10 Şili'deki durumla ilgili Örgütlenme Özgürlüğü Araştırma ve Uzlaştırma Komisyonu Raporu, 1975, para. 466.

kileyen yeni veya değişen koşulları içeren konulara ve devam eden bir olağanüstü halden dolayı baş gösteren davalara ve bir örgütün feshini içeren davalara ivedi davalar olarak muamele edilmektedir. Yönetim Kurulu'na daha önce hakkında bir rapor sunulmuş olan davalara da ele alma önceliği verilmektedir

55. Tüm davalarda, eğer söz konusu hükümetin ilk yanıtı çok genel bir nitelikteyse, Komite, Genel Müdür'den hükümetten uygun gördüğü kadar çok durum hakkında gerekli tüm ek bilgiyi edinmesini istemektedir.

56. Genel Müdür, davanın esası hakkında değerlendirme yapmaksızın, yine de hükümetlerin gözlemleri, şikâyetin konusu veya ek bilgi istemi için hükümetlerin cevaplarının, Komite'nin şikâyeti incelemesine izin vermek için yeterli olup olmadığını tespit etmek için ve eğer değilse, Komite'nin adına ve onun gelecek oturumu için beklemeksizin, ona Komite veya şikâyetçi tarafından öne sürülen hususlar hakkında daha kesin bilgiler sunmasının arzu edildiğini bildirmek üzere, doğrudan ilgili hükümete yazmak için ayrıca yetkilendirilmiştir.

57. ILO'da örgütlenme özgürlüğü ihlalleri iddialarının incelenmesi için düzenlenen tüm prosedürün amacı, sendikal haklara fiilen ve kanunen saygı gösterilmesine katkıda bulunmaktır. Eğer prosedür hükümetleri mantıksız ithamlara karşı korursa, hükümetler kendi adlarına, kendi itibarları için, nesnel incelemeye izin vermek amacıyla, kendilerine yöneltilen iddialara ayrıntılı cevaplar hazırlamanın önemini kabul etmelidirler. Komite, kuruluşundan itibaren kendisine sunulan bütün davalarda, her zaman, kendisine karşı şikâyette bulunan hükümetlerden gelen cevapların genel gözlemlerle sınırlı olmaması gerektiğini düşündüğünü vurgulamak istemektedir.

58. Hükümetlerin kendilerine bildirilen veya kendilerinden ek bilgi istenen şikâyetler hakkında gözlemlerini iletmekte geciktikleri durumlarda, Komite, davanın niteliğine ve ilgili sorunların ivedilik derecesine bağlı olarak değişen makul bir sürenin geçmesinin ardından bu hükümetleri raporlarının özel bir giriş paragrafında zikretmektedir. Bu paragraf ilgili hükümete ivedi bir çağrı içermektedir ve mümkün olduğunca kısa süre sonra bu hükümete Genel Müdür tarafından Komite adına özel mektuplar gönderilmektedir.

59. Söz konusu hükümetlerden beklenen bilgi halen alınmadıysa, bu hükümetler Komite'nin sonraki oturumunda konu üzerine bir rapor sunabileceği konusunda ikaz edilmektedirler.

60. Hükümetlerin Komite ile işbirliği yapmaya devam edemediği veya belirli zorlukların devam ettiği vakalar, Komite raporuna girişte özel bir paragraf içinde belirtilmiştir. Sonra hemen ilgili hükümete Komite başkanının Komite adına

Uluslararası Çalışma Konferansı'na iştirak eden temsilcilerle konferansın sonraki bölümü süresince, dikkatlerini ilgili özel durumlara çekmek ve onlarla Komite tarafından istenen gözlemlerin iletilmesindeki gecikme için gerekçeleri tartışmak için temas kuracağını bildirilmektedir. Başkan, daha sonra bu temaların sonuçlarını Komite'ye rapor etmektedir.

61. Cevapların gelmediği uygun durumlarda, ILO dış ofisleri ya davanın incelenmesi esnasında ya da Komite'nin Yönetim Kurulu tarafından onaylanan tavsiyeleri üzerine alınacak tedbirlerle ilgili olarak onlardan istenen bilgiyi temin etmek için hükümetlere yaklaşabilir. Bu amaçla ILO dış ofislerine - özel alanlarıyla ilgili şikayetler hakkında ayrıntılı bilgi gönderilmektedir ve gözlemlerini veya onlardan istenen bilgileri sunmalarının önemine dikkat çekmek için cevaplarını göndermekte geciken hükümetlere yaklaşımları istenmektedir.

62. Dahil edilen hükümetlerin işbirliği yapmaya açıkça isteksiz olduğu durumlarda, Komite, istisnai bir tedbir olarak, iddiaların, Yönetim Kurulu'nun tavsiyelerinin ve ilgili hükümetlerin olumsuz tutumlarının daha geniş biçimde kamuya açıklanmasını önerebilir.

63. Sendikal hakların kullanılmasının ihlal edildiğini iddia eden şikayetlerin incelenmesine ilişkin prosedür, ILO üyesi devletlere karşı sunulan şikayetlerin incelenmesini sağlamaktadır. Açıkça görülüyor ki, ilk şikâyetin sunumuna yol açan olayların sonuçları için ILO üyesi olan yeni bir Devletin kurulmasından sonra, devam etmek mümkündür, ancak böyle bir durum ortaya çıkarsa, şikayetçiler yeni devlet ile ilgili olarak, sendikal hakların kullanılmasının ihlali ile ilgili şikayetlerin incelenmesi için kurulan prosedüre başvurabilir.

64. Aynı Devletin birbirini izleyen hükümetleri arasında bir süreklilik bağı vardır ve bir hükümet eski bir hükümetin altında gerçekleşen olaylardan sorumlu tutulamamasına rağmen, kendisi iktidara gelişinden itibaren, bu olayların devam eden herhangi bir sonucundan açıkça sorumludur.

65. Bir ülkede rejim değişikliği meydana geldiğinde, yeni hükümet, her ne kadar bu olaylar sefeli döneminde gerçekleşse de, iktidara gelişinden itibaren, şikâyetin dayandığı olayların devam eden her tür etkisinin giderilmesi için gerekli tüm adımları atmalıdır.

Dosyanın incelenmesinin ertelenmesi istekleri

66. Şikayetçi örgüt veya ilgili hükümet tarafından dosyaların incelenmesinin ertelenmesi istekleri hakkında, Komite tarafından takip edilen uygulama, istek için

öne sürülen gerekçeler değerlendirilirken soruna tamamen özgürce karar vermek ve vakanın koşullarını hesaba katmaktır¹¹.

Vaka yerindeki görevler

67. Prosedürün çeşitli safhalarında, mücadele edilen sorunlara çözüm aramak amacıyla, ya davanın incelenmesi esnasında ya da Yönetim Kurulu'nun tavsiyeleri üzerine önlem alınması safhasında, bir ILO temsilcisinin ilgili ülkeye gönderilmesiyle "doğrudan temas" yöntemine başvurulabilir. Ancak, bu temaslar, yalnızca söz konusu hükümetlerin davetiyle veya en azından onların rızasıyla tesis edilebilir. Ek olarak, özellikle önemli nitelikteki iddiaları içeren şikâyetin alınması üzerine ve Komite başkanının ön onayının alınmasından sonra, Genel Müdür yetkisi aşağıdaki amaçlar için ilk temasları gerçekleştirmek olan bir temsilci tayin edebilir: şikâyette tarif edilen olayların yol açtığı endişeyi ülkedeki yetkili makamlara iletmek; bu makamlara ilgili örgütlenme özgürlüğü ilkelerini açıklamak; yetkililerden şikâyette ileri sürülen konular hakkında onların ilk tepkilerinin yanında herhangi bir yorum ve bilgi edinmek; yetkililere sendikal hakların ihlal edildiğinin iddia edildiği durumlardaki özel prosedürü ve özellikle Komite ve Yönetim kurulu tarafından durumun tamamen değerlendirilmesini kolaylaştırmak için daha sonra hükümet tarafından istenebilecek doğrudan temas yöntemini açıklamak; yetkililerden şikâyet üzerine hükümetin gözlemlerini içeren ayrıntılı bir yanıtı en kısa zamanda iletmelerini istemek ve onları buna teşvik etmek. Genel Müdür temsilcisinin raporu, sonraki toplantıda diğer mevcut tüm bilgilerle birlikte düşünmek için Komite'ye sunulmaktadır. ILO temsilcisi bir ILO görevlisi veya Genel Müdür tarafından tayin edilen bağımsız bir kişi olabilir. Ne var ki, ILO temsilcisinin görevinin her şeyden önce gerçekleri tespit etmek ve konu üzerinde olası çözümleri araştırmak olduğu aşikardır. Komite ve Yönetim Kurulu bu doğrudan temasların sonucunda durumu değerlendirmek için tamamen yetkili bulunmaktadır.

68. Komite olay yerinde görevli Genel Müdürlük temsilcisinin, ilgili tüm taraftarlarla özgürce görüşemiyorsa görevini hakkıyla yerine getiremeyeceğini ve böylece olayın tüm yönleri hakkında tamamen ve nesnel olarak bilgilendirilemeyeceğini düşünmüştür¹².

Tarafların dinlenmesi

69. Komite, konu hakkında daha eksiksiz bilgi edinmek amacıyla, oturumları esnasında, ister tüm tarafları dinlemesi gereksin ister bir tanesini, uygun örneklerle

11 Bkz.274. Rapor, Vaka No. 1455, 1456, 1696 ve 1515, para. 10.

12 Bkz.229. Rapor, Vaka No. 1097, para. 51.

ve olayın tüm koşullarını hesaba katarak karar verecektir. Bunu özellikle (a) şikayetçilerin ve hükümetlerin konu hakkında aykırı ifadeler sunduktan ve Komite'nin tarafların temsilcileri için sözlü olarak Komite tarafından istendiği gibi daha ayrıntılı bilgi vermeyi yararlı bulabildiği uygun durumlarda; (b) Komite'nin söz konusu sorunların çözümüne ve örgütlenme özgürlüğü ilkelerine dayanarak uzlaşma arayışlarına yol gösterebilecek gerçek durumu ve durumdaki nihai gelişmeleri bütünüyle değerlendirmek için bir yandan söz konusu hükümetlerle diğer yandan şikayetçilerle görüş alış verişinde bulunmayı yararlı görebileceği durumlarda; (c) özellikle ilgili sorunların incelenmesinde veya tavsiyelerinin uygulanmasında güçlüklerin ortaya çıktığı ve Komite'nin meseleleri ilgili hükümet temsilcisiyle tartışmayı uygun bulabileceği diğer durumlarda yapabilir.

Komite tavsiyelerinin yürürlüğe konması

70. Yönetim Kurulu'nun bir hükümete tavsiyelerde bulunması gerektiğini önerdiği tüm davalarda Komite, bu gibi davalarda kararlarına ilgili hükümetin geçen makul bir sürenin ardından ve olayın şartlarını göz önünde bulundurarak, kendisine yapılan tavsiyeler üzerine hangi önlemleri aldığını beyan etmeye davet edildiğini arz eden bir paragraf eklemektedir.

71. Örgütlenme özgürlüğü üzerine bir veya birden çok Sözleşme onaylayan ülkelerle, onaylamayanlar arasında bir ayırım yapılmaktadır.

72. İlk durumda (onaylanan Sözleşmeler), Yönetim Kurulu'nun tavsiyeleri üzerine alınan tedbirlerin incelemesi genel olarak dikkati özellikle ulusal mevzuat, uygulama ve Sözleşme şartları arasındaki farklılıklar veya muayyen olayla bu belgelerin hükümleri arasındaki uyumsuzlukla ilgili Komite raporlarının sonuç paragrafına çekilmiş olan Sözleşme ve Tavsiyelerin Uygulanması Uzmanlar Komitesi'ne verilmektedir. Açıkça, bu imkân, Komite'yi aşağıda ana hatları çizilen yöntemle kendisi tarafından yapılan belirli tavsiyelerin yürürlüğe konulmasını incelemekten alıkoyamaz; bu bazı sorunların niteliğini veya ivediliğini göz önünde bulundurarak faydalı olabilir.

73. İkinci durumda (onaylanmayan Sözleşmeler), eğer yanıt verilmemişse veya verilen yanıt kısmen veya tamamen tatmin edici değilse, konu, Komite'nin her durumun niteliğine göre, uygun sürelerle, konuyla ilgili hükümete hatırlatmada bulunması ve Yönetim Kurulu tarafından onaylanan tavsiyeler üzerine alınan tedbirler hakkında bilgi sunmasını talep etmesi için Genel Direktöre yol göstermesiyle, belirli aralıklarla takip edilebilir, Komite'nin kendisi, zaman zaman durum raporu verir.

74. Komite, Yönetim Kurulu'na davanın Araştırma ve Uzlaştırma Komisyonu'na gönderilmesi için ilgili hükümetin rızasını almaya çalışmasını önerebilir. Komite, Yönetim Kurulu'nun her oturumuna Yönetim Kurulu'nun yeniden inceleme yetkisi verdiği tüm davalar hakkında bir ilerleme raporu sunar. Kendisine karşı şikâyetle bulunulan hükümetin Araştırma ve Uzlaştırma Komisyonu'na gönderilmesine rıza göstermediği veya bu rıza istemine dört ay içinde hiçbir cevap vermediği her durumda, Komite Yönetim Kurulu'na sunacağı raporuna Komite'ye göre, yönetim Kurulu'nun alabileceği "uygun alternatif önlem" hakkında önerileri dahil edebilir. Hükümetin davanın Araştırma ve Uzlaştırma Komisyonu'na gönderilmesine rıza göstermediği bazı durumlarda, Yönetim Kurulu'nun kendisi, alınacak önlemleri ele almıştır.

No.	Ülke
1	Peru
2	Venezuela, Bolivarcı Cumhuriyeti
3	Dominik Cumhuriyeti
4	Mısır
5	Hindistan
6	İran İslam Cumhuriyeti
7	İtalya
8	İsrail
9	Hollanda
10	Şili
11	Brezilya
12	Arjantin
13	Bolivya, Çokuluslu Devleti
14	Çekoslovakya
15	Fransa
16	Fransa
17	Fransa
18	Yunanistan
19	Macaristan
20	Lübnan
21	Yeni Zelanda
22	Filipinler
23	Birleşik Krallık

No.	Ülke
24	Birleşik Krallık
25	Birleşik Krallık
26	Birleşik Krallık
27	Birleşik Krallık
28	Birleşik Krallık
29	Birleşik Krallık
30	Birleşik Krallık
31	Birleşik Krallık
32	Birleşik Krallık
33	Amerika Birleşik Devletleri
34	Sri Lanka
35	Macaristan
36	Suudi Arabistan
37	Birleşik Krallık
38	Birleşik Krallık
39	Bolivya, Çokuluslu Devleti
40	Fransa
41	Birleşik Krallık
42	Amerika Birleşik Devletleri
43	Şili
44	Kolombiya
45	Amerika Birleşik Devletleri

No.	Ülke
46	Amerika Birleşik Devletleri
47	Hindistan
48	Japonya
49	Pakistan
50	Türkiye
51	Almanya
52	İtalya
53	İspanya
54	Arjantin
55	Yunanistan
56	Uruguay
57	Birleşik Krallık
58	Polonya
59	Birleşik Krallık
60	Japonya
61	Fransa
62	Hollanda
63	Güney Afrika
64	İtalya
65	Küba
66	Yunanistan
67	Mısır
68	Kolombiya
69	Fransa

No.	Ülke
70	Amerika Birleşik Devletleri
71	Amerika Birleşik Devletleri
72	Venezuela, Bolivarçı Cumhuriyeti
73	Birleşik Krallık
74	Miyanmar
75	Fransa
76	Kosta Rika
77	Fransa
78	İsviçre
79	Belçika
80	Almanya
81	Şili
82	Lübnan
83	Brezilya
84	Meksika
85	Avusturya
86	İtalya
87	Hindistan
88	Fransa
89	Amerika Birleşik Devletleri
90	Fransa
91	Birleşik Krallık
92	Peru
93	İran İslam Cumhuriyeti
94	Küba
95	Amerika Birleşik Devletleri
96	Birleşik Krallık
97	Hindistan
98	Fransa
99	Fransa
100	El Salvador
101	Birleşik Krallık
102	Güney Afrika

No.	Ülke
103	Birleşik Krallık
104	İran İslam Cumhuriyeti
105	Yunanistan
106	Arjantin
107	Miyanmar
108	Kosta Rika
109	Guatemala
110	Pakistan
111	Rusya Federasyonu
112	Yunanistan
113	Fransa
114	Amerika Birleşik Devletleri
115	Yunanistan
116	İran İslam Cumhuriyeti
117	Arjantin
118	Fransa
119	Güney Afrika
120	Fransa
121	Yunanistan
122	Venezuela, Bolivarçı Cumhuriyeti
123	Alman demokratik Cumhuriyeti
124	Kolombiya
125	Brezilya
126	Kosta Rika
127	Guatemala
128	Hollanda
129	Peru
130	İsviçre
131	Guatemala
132	Yunanistan
133	Hollanda
134	Şili
135	Miyanmar

No.	Ülke
136	Birleşik Krallık
137	Brezilya
138	Amerika Birleşik Devletleri
139	Avusturya
140	Arjantin
141	Şili
142	Honduras
143	İspanya
144	Guatemala
145	Güney Afrika
146	Kolombiya
147	Güney Afrika
148	Polonya
149	Hindistan
150	Birleşik Krallık
151	Dominik Cumhuriyeti
152	Birleşik Krallık
153	Şili
154	Şili
155	Rusya Federasyonu
156	Fransa
157	Yunanistan
158	Macaristan
159	Küba
160	Macaristan
161	Fransa
162	Birleşik Krallık
163	Miyanmar
164	Amerika Birleşik Devletleri
165	Arjantin
166	Yunanistan
167	Ürdün
168	Paraguay
169	Türkiye
170	Fransa

No.	Ülke
171	Kanada
172	Arjantin
173	Amerika Birleşik Devletleri
174	Yunanistan
175	Sırbistan
176	Yunanistan
177	Honduras
178	Birleşik Krallık
179	Japonya
180	Birleşik Krallık
181	Ekvador
182	Birleşik Krallık
183	Güney Afrika
184	Haiti
185	Yunanistan
186	Bolivya, Çokuluslu Devleti
187	Birleşik Krallık
188	Danimarka
189	Honduras
190	Arjantin
191	Sudan
192	Arjantin
193	Miyanmar
194	Birleşik Krallık
195	Fransa
196	Yunanistan
197	Pakistan
198	Yunanistan
199	Arjantin
200	Güney Afrika
201	Yunanistan
202	Tayland
203	Macaristan
204	Hindistan
205	Brezilya

No.	Ülke
206	Uruguay
207	Yunanistan
208	Fransa
209	Mısır
210	Haiti
211	Kanada
212	Amerika Birleşik Devletleri
213	Almanya
214	Gine
215	Yunanistan
216	Arjantin
217	Paraguay
218	Fransa
219	Irak
220	Arjantin
221	Birleşik Krallık
222	Yunanistan
223	Fas
224	Yunanistan
225	Meksika
226	Haiti
227	Şili
228	Yunanistan
229	Güney Afrika
230	Paraguay
231	Arjantin
232	Fas
233	Fransa
234	Yunanistan
235	Kamerun
236	İran İslam Cumhuriyeti
237	Fas
238	Yunanistan
239	Kosta Rika
240	Yunanistan

No.	Ülke
241	Fransa
242	Fas
243	Miyanmar
244	Belçika
245	Yunanistan
246	Küba
247	Yunanistan
248	Senegal
249	Yunanistan
250	Belçika
251	Birleşik Krallık
252	Birleşik Krallık
253	Küba
254	Kongo Demokratik Cumhuriyeti
255	Fas
256	Yunanistan
257	Fransa
258	Arjantin
259	Arjantin
260	Irak
261	Güney Afrika
262	Kamerun
263	Yunanistan
264	Uruguay
265	İran İslam Cumhuriyeti
266	Portekiz
267	Arjantin
268	Arjantin
269	Miyanmar
270	Şili
271	Şili
272	Güney Afrika
273	Arjantin
274	Libya
275	Birleşik Krallık

No.	Ülke
276	Ürdün
277	Senegal
278	Güney Afrika
279	Birleşik Krallık
280	Fransa
281	Belçika
282	Burundi
283	Küba
284	Güney Afrika
285	Peru
286	Portekiz
287	Hindistan
288	Güney Afrika
289	Senegal
290	Kongo Demokratik Cumhuriyeti
291	Birleşik Krallık
292	Birleşik Krallık
293	Almanya
294	İspanya
295	Yunanistan
296	Pakistan
297	Rusya Federasyonu
298	Birleşik Krallık
299	Yunanistan
300	Güney Afrika
301	Liberya
302	Fas
303	Gana
304	İspanya
305	Şili
306	Suriye Arap Cumhuriyeti
307	Somali
308	Arjantin
309	Yunanistan
310	Japonya

No.	Ülke
311	Güney Afrika
312	Dominik Cumhuriyeti
313	Benin
314	Güney Afrika
315	Birleşik Krallık
316	Ekvador
317	Norveç
318	Fas
319	El Salvador
320	Pakistan
321	Güney Afrika
322	Sierra Leone
323	Peru
324	İtalya
325	Birleşik Krallık
326	Burkina Faso
327	Kongo Demokratik Cumhuriyeti
328	Finlandiya
329	Küba
330	Irak
331	Peru
332	Brezilya
333	Yunanistan
334	Arjantin
335	Peru
336	Benin
337	Fransa
338	Kamerun
339	Fas
340	Güney Afrika
341	Yunanistan
342	Irak
343	Sri Lanka
344	Mali
345	Birleşik Krallık
346	Arjantin

No.	Ülke
347	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
348	Honduras
349	Panama
350	Dominik Cumhuriyeti
351	İspanya
352	Guatemala
353	Yunanistan
354	Şili
355	Jamaika
356	İspanya
357	Kongo Demokratik Cumhuriyeti
358	Meksika
359	Fas
360	Dominik Cumhuriyeti
361	Fas
362	Fas
363	Kolombiya
364	Ekvador
365	Kongo Demokratik Cumhuriyeti
366	Birleşik Krallık
367	Kongo Demokratik Cumhuriyeti
368	Avusturya
369	Arjantin
370	Portekiz
371	Almanya
372	Kongo Demokratik Cumhuriyeti
373	Haiti
374	Kostarika
375	Kıbrıs
376	Belçika
377	Kongo Demokratik Cumhuriyeti
378	Honduras
379	Kostarika

No.	Ülke	No.	Ülke	No.	Ülke
380	Birleşik Krallık	413	Yunanistan	446	Panama
381	Honduras	414	Birleşik Krallık	447	Dominik Cumhuriyeti
382	Yunanistan	415	Birleşik Krallık	448	Uganda
383	İspanya	416	Pakistan	449	Birleşik Krallık
384	Ekvador	417	Vietnam	450	El Salvador
385	Brezilya	418	Kamerun	451	Bolivya Çokuluslu Devleti
386	Hindistan	419	Kongo	452	Kolombiya
387	Vietnam	420	Hindistan	453	Yunanistan
388	Kostarika	421	Birleşik Krallık	454	Honduras
389	Kamerun	422	Ekvador	455	İrlanda
390	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	423	Honduras	456	Bolivya Çokuluslu Devleti
391	Ekvador	424	Hindistan	457	Meksika
392	Kongo Demokratik Cumhuriyeti	425	Küba	458	Küba
393	Suriye Arap Cumhuriyeti	426	Yunanistan	459	Uruguay
394	Meksika	427	Kongo Demokratik Cumhuriyeti	460	Meksika
395	Kolombiya	428	Dominik Cumhuriyeti	461	İspanya
396	Guatemala	429	İspanya	462	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
397	İspanya	430	Amerika Birleşik Devletleri	463	Kongo Demokratik Cumhuriyeti
398	Japonya	431	Malta	464	Yunanistan
399	Arjantin	432	Portekiz	465	Birleşik Krallık
400	İspanya	433	Ekvador	466	Panama
401	Burundi	434	Kolombiya	467	Dominik Cumhuriyeti
402	Kongo Demokratik Cumhuriyeti	435	Bahreyn	468	Kongo Demokratik Cumhuriyeti
403	Burkina Faso	436	Hindistan	469	Küba
404	Güney Afrika	437	Kongo Demokratik Cumhuriyeti	470	Yunanistan
405	Peru	438	Yunanistan	471	İtalya
406	Birleşik Krallık	439	Paraguay	472	Güney Afrika
407	Pakistan	440	Amerika Birleşik Devletleri	473	Ekvador
408	Honduras	441	Paraguay	474	Ekvador
409	Bolivya Çokuluslu Devleti	442	Guatemala	475	Şili
410	Paraguay	443	Bolivya Çokuluslu Devleti	476	Peru
411	Dominik Cumhuriyeti	444	Kostarika	477	Ekvador
412	Hollanda	445	Fas	478	Birleşik Krallık

No.	Ülke	No.	Ülke	No.	Ülke
479	Nikaragua	514	Kolombiya	549	Şili
480	Tunus	515	Fransa	550	Guatemala
481	Yunanistan	516	Peru	551	Küba
482	Kıbrıs	517	Yunanistan	552	Arjantin
483	Vietnam	518	Kolombiya	553	Arjantin
484	Hindistan	519	Yunanistan	554	Brezilya
485	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	520	İspanya	555	Libya
486	Fas	521	Birleşik Krallık	556	Fas
487	İspanya	522	Dominik Cumhuriyeti	557	Dominik Cumhuriyeti
488	Belçika	523	Kanada	558	Brezilya
489	Yunanistan	524	Fas	559	Trinidad ve Tobago
490	Kolombiya	525	Birleşik Krallık	560	Fas
491	Sri Lanka	526	Bolivya Çokuluslu Devleti	561	Uruguay
492	Meksika	527	Kolombiya	562	Dominik Cumhuriyeti
493	Hindistan	528	Fas	563	Kostarika
494	Sudan	529	Peru	564	Nikaragua
495	Fransa	530	Uruguay	565	Fransa
496	Honduras	531	Panama	566	Dominik Cumhuriyeti
497	İspanya	532	Peru	567	İsrail
498	Yunanistan	533	Hindistan	568	Fas
499	Fransa	534	Kolombiya	569	Çad
500	Kongo Demokratik Cumhuriyeti	535	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	570	Nikaragua
501	Endonezya	536	Gabon	571	Bolivya Çokuluslu Devleti
502	Ürdün	537	Endonezya	572	Panama
503	Arjantin	538	Hindistan	573	Bolivya Çokuluslu Devleti
504	İspanya	539	El Salvador	574	Arjantin
505	Fas	540	İspanya	575	Hindistan
506	Liberya	541	Arjantin	576	Arjantin
507	İspanya	542	Benin	577	Fas
508	Yunanistan	543	Türkiye	578	Gana
509	İspanya	544	Dominik Cumhuriyeti	579	Guatemala
510	Paraguay	545	Vietnam	580	Amerika Birleşik Devletleri
511	Nikaragua	546	Kolombiya	581	Panama
512	Kıbrıs	547	Peru	582	Brezilya
513	Fas	548	Haiti		

No.	Ülke
583	Arjantin
584	Nikaragua
585	Pakistan
586	Panama
587	Kostarika
588	Arjantin
589	Hindistan
590	Lüksemburg
591	Senegal
592	Jamaika
593	Arjantin
594	Hindistan
595	Brezilya
596	Panama
597	Togo
598	Ekvador
599	Hollanda
600	Yemen
601	Kolombiya
602	Guyana
603	Meksika
604	Uruguay
605	Jamaika
606	Paraguay
607	Uruguay
608	Hindistan
609	Arjantin
610	Panama
611	Kostarika
612	İspanya
613	Mauritius
614	Peru
615	Dominik Cumhuriyeti
616	Brezilya
617	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
618	Malezya

No.	Ülke
619	Honduras
620	Panama
621	İsveç
622	İspanya
623	Brezilya
624	Birleşik Krallık
625	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
626	Guatemala
627	Amerika Birleşik Devletleri
628	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
629	Nikaragua
630	İspanya
631	Türkiye
632	Brezilya
633	Arjantin
634	İtalya
635	Kostarika
636	Arjantin
637	İspanya
638	Lesoto
639	Amerika Birleşik Devletleri
640	Hindistan
641	Kolombiya
642	Birleşik Krallık
643	Kolombiya
644	Mali
645	Ekvador
646	Kostarika
647	Portekiz
648	Birleşik Krallık
649	El Salvador
650	El Salvador
651	Arjantin
652	Filipinler

No.	Ülke
653	Arjantin
654	Portekiz
655	Belçika
656	Arjantin
657	İspanya
658	İspanya
659	Guatemala
660	Moritanya
661	İspanya
662	Nikaragua
663	Paraguay
664	Kolombiya
665	Kostarika
666	Portekiz
667	İspanya
668	Ürdün
669	Arjantin
670	Kıbrıs
671	Bolivya Çokuluslu Devleti
672	Dominik Cumhuriyeti
673	Madagaskar
674	Endonezya
675	Kolombiya
676	Nikaragua
677	Sudan
678	İspanya
679	İspanya
680	Birleşik Krallık
681	Orta Afrika Cumhuriyeti
682	Kostarika
683	Ekvador
684	İspanya
685	Bolivya Çokuluslu Devleti
686	Japonya

No.	Ülke	No.	Ülke	No.	Ülke
687	Kolombiya	723	Kolombiya	759	Birleşik Krallık
688	Şili	724	Filipinler	760	İspanya
689	Mauritius	725	Japonya	761	Mauritius
690	Birleşik Krallık	726	Uruguay	762	Peru
691	Arjantin	727	Nijerya	763	Uruguay
692	Brezilya	728	Jamaika	764	Kolombiya
693	Uruguay	729	Bangladeş	765	Şili
694	Honduras	730	Ürdün	766	Yemen
695	Hindistan	731	Arjantin	767	Güney Afrika
696	Meksika	732	Togo	768	Dominik Cumhuriyeti
697	İspanya	733	Guatemala	769	Nikaragua
698	Senegal	734	Kolombiya	770	Yunanistan
699	Kanada	735	İspanya	771	Uruguay
700	Guyana	736	İspanya	772	İsrail
701	Kolombiya	737	Japonya	773	Meksika
702	Kostarika	738	Japonya	774	Orta Afrika Cumhuriyeti
703	Şili	739	Japonya	775	Uganda
704	İspanya	740	Japonya	776	Jamaika
705	Amerika Birleşik Devletleri	741	Japonya	777	Hindistan
706	Uruguay	742	Japonya	778	Fransa
707	Arjantin	743	Japonya	779	Arjantin
708	Bulgaristan	744	Japonya	780	İspanya
709	Mauritius	745	Japonya	781	Bolivya Çökuluslu Devleti
710	Arjantin	746	Kanada	782	Liberya
711	Fas	747	Guatemala	783	Kostarika
712	Guatemala	748	Brezilya	784	Yunanistan
713	Peru	749	Senegal	785	Kolombiya
714	Ekvador	750	İspanya	786	Uruguay
715	Nikaragua	751	Vietnam	787	Brezilya
716	Birleşik Krallık	752	El Salvador	788	Peru
717	Kostarika	753	Japonya	789	Guatemala
718	Dominik Cumhuriyeti	754	Jamaika	790	Jamaika
719	Kolombiya	755	Japonya	791	İsrail
720	Hindistan	756	Hindistan	792	Japonya
721	Hindistan	757	Avustralya	793	Hindistan
722	İspanya	758	Kostarika		

No.	Ülke
794	Yunanistan
795	Liberya
796	Bahamalar
797	Ürdün
798	Kıbrıs
799	Türkiye
800	Brezilya
801	Uruguay
802	Dominik Cumhuriyeti
803	İspanya
804	Pakistan
805	Malta
806	Bolivya Çokuluslu Devleti
807	Amerika Birleşik Devletleri
808	Fildişi Sahili
809	Arjantin
810	Fransa
811	Ürdün
812	İspanya
813	Kolombiya
814	Bolivya Çokuluslu Devleti
815	Etiyopya
816	Bangladeş
817	Fransa
818	Kanada
819	Dominik Cumhuriyeti
820	Honduras
821	Kostarika
822	Dominik Cumhuriyeti
823	Şili
824	Benin
825	Nikaragua
826	Kostarika
827	Meksika

No.	Ülke
828	Hindistan
829	İtalya
830	Brezilya
831	Meksika
832	Hindistan
833	Hindistan
834	Yunanistan
835	İspanya
836	Arjantin
837	Hindistan
838	İspanya
839	Ürdün
840	Sudan
841	Kanada
842	Arjantin
843	Hindistan
844	El Salvador
845	Kanada
846	Avustralya
847	Dominik Cumhuriyeti
848	İspanya
849	Nikaragua
850	Kolombiya
851	Yunanistan
852	Güney Afrika
853	Çad
854	Paraguay
855	Honduras
856	Guatemala
857	Birleşik Krallık
858	Ekvador
859	Kostarika
860	Birleşik Krallık
861	Bangladeş
862	Hindistan
863	Türkiye

No.	Ülke
864	İspanya
865	Ekvador
866	Fransa
867	Birleşik Krallık
868	Peru
869	Hindistan
870	Peru
871	Kolombiya
872	Yunanistan
873	El Salvador
874	İspanya
875	Kostarika
876	Yunanistan
877	Yunanistan
878	Nijerya
879	Malezya
880	Madagaskar
881	Hindistan
882	Birleşik Krallık
883	Birleşik Krallık
884	Peru
885	Ekvador
886	Kanada
887	Etiyopya
888	Ekvador
889	Kolombiya
890	Guyana
891	Guatemala
892	Fiji
893	Kanada
894	Ekvador
895	Fas
896	Honduras
897	Paraguay
898	Amerika Birleşik Devletleri
899	Tunus

No.	Ülke	No.	Ülke	No.	Ülke
900	İspanya	936	Yeni Zelanda	972	Peru
901	Nikaragua	937	İspanya	973	El Salvador
902	Avustralya	938	Honduras	974	Peru
903	Kanada	939	Yunanistan	975	Guatemala
904	El Salvador	940	Sudan	976	Yunanistan
905	Rusya Federasyonu	941	Guyana	977	Kolombiya
906	Peru	942	Hindistan	978	Guatemala
907	Kolombiya	943	Dominik Cumhuriyeti	979	İspanya
908	Fas	944	Mısır	980	Kostarika
909	Polonya	945	Arjantin	981	Belçika
910	Yunanistan	946	Paraguay	982	Kostarika
911	Malezya	947	Yunanistan	983	Bolivya Çokuluslu Devleti
912	Peru	948	Kolombiya	984	Kenya
913	Sri Lanka	949	Malta	985	Türkiye
914	Nikaragua	950	Dominik Cumhuriyeti	986	Dominik Cumhuriyeti
915	İspanya	951	Peru	987	El Salvador
916	Peru	952	İspanya	988	Sri Lanka
917	Kostarika	953	El Salvador	989	Yunanistan
918	Belçika	954	Guatemala	990	Sri Lanka
919	Kolombiya	955	Bangladeş	991	Kostarika
920	Birleşik Krallık	956	Yeni Zelanda	992	Fas
921	Yunanistan	957	Guatemala	993	Fas
922	Hindistan	958	Brezilya	994	Kolombiya
923	İspanya	959	Honduras	995	Hindistan
924	Guatemala	960	Peru	996	Yunanistan
925	Yemen	961	Yunanistan	997	Türkiye
926	İtalya	962	Türkiye	998	Yunanistan
927	Brezilya	963	Grenada	999	Türkiye
928	Malezya	964	Kanada	1000	El Salvador
929	Honduras	965	Malezya	1001	İspanya
930	Türkiye	966	Portekiz	1002	Brezilya
931	Kanada	967	Peru	1003	Sri Lanka
932	Yunanistan	968	Yunanistan	1004	Haiti
933	Peru	969	Peru	1005	Birleşik Krallık
934	Fas	970	Yunanistan	1006	Yunanistan
935	Yunanistan	971	Dominik Cumhuriyeti	1007	Nikaragua

No.	Ülke	No.	Ülke	No.	Ülke
1008	Yunanistan	1044	Dominik Cumhuriyeti	1079	Kolombiya
1009	Kolombiya	1045	Portekiz	1080	Zambiya
1010	İspanya	1046	Şili	1081	Peru
1011	Senegal	1047	Nikaragua	1082	Yunanistan
1012	Ekvador	1048	Pakistan	1083	Kolombiya
1013	Burkina Faso	1049	Peru	1084	Nikaragua
1014	Dominik Cumhuriyeti	1050	Hindistan	1085	Kolombiya
1015	Tayland	1051	Şili	1086	Yunanistan
1016	El Salvador	1052	Panama	1087	Portekiz
1017	Fas	1053	Dominik Cumhuriyeti	1088	Moritanya
1018	Fas	1054	Fas	1089	Burkina Faso
1019	Yunanistan	1055	Kanada	1090	İspanya
1020	Mali	1056	Honduras	1091	Hindistan
1021	Yunanistan	1057	Yunanistan	1092	Uruguay
1022	Malezya	1058	Yunanistan	1093	Bolivya Çokuluslu Devleti
1023	Kolombiya	1059	Dominik Cumhuriyeti	1094	Şili
1024	Hindistan	1060	Arjantin	1095	Şili
1025	Haiti	1061	İspanya	1096	Şili
1026	Guatemala	1062	Yunanistan	1097	Polonya
1027	Paraguay	1063	Kostarika	1098	Uruguay
1028	Şili	1064	Uruguay	1099	Norveç
1029	Türkiye	1065	Kolombiya	1100	Hindistan
1030	Fransa	1066	Romanya	1101	Kolombiya
1031	Nikaragua	1067	Arjantin	1102	Panama
1032	Ekvador	1068	Yunanistan	1103	Nikaragua
1033	Jamaika	1069	Hindistan	1104	Bolivya Çokuluslu Devleti
1034	Brezilya	1070	Kanada	1105	Kolombiya
1035	Hindistan	1071	Kanada	1106	Dominik Cumhuriyeti
1036	Kolombiya	1072	Kolombiya	1107	Hindistan
1037	Sudan	1073	Kolombiya	1108	Kostarika
1038	Birleşik Krallık	1074	Amerika Birleşik Devletleri	1109	Şili
1039	İspanya	1075	Pakistan	1110	Tayland
1040	Orta Afrika Cumhuriyeti	1076	Bolivya Çokuluslu Devleti	1111	Hindistan
1041	Brezilya	1077	Fas	1112	Bolivya Çokuluslu Devleti
1042	Portekiz	1078	İspanya		
1043	Bahrein				

No.	Ülke	No.	Ülke	No.	Ülke
1113	Hindistan	1146	Irak	1182	Belçika
1114	Nikaragua	1147	Kanada	1183	Şili
1115	Fas	1148	Nikaragua	1184	Şili
1116	Fas	1149	Honduras	1185	Nikaragua
1117	Şili	1150	El Salvador	1186	Şili
1118	Dominik Cumhuriyeti	1151	Japonya	1187	İran İslam Cumhuriyeti
1119	Arjantin	1152	Şili	1188	Dominik Cumhuriyeti
1120	İspanya	1153	Uruguay	1189	Kenya
1121	Sierra Leone	1154	Kamerun	1190	Peru
1122	Kostarika	1155	Kolombiya	1191	Şili
1123	Nikaragua	1156	Şili	1192	Filipinler
1124	Bolivya Çokuluslu Devleti	1157	Filipinler	1193	Yunanistan
1125	Arjantin	1158	Jamaika	1194	Şili
1126	Şili	1159	Nikaragua	1195	Guatemala
1127	Kolombiya	1160	Surinam	1196	Fas
1128	Bolivya Çokuluslu Devleti	1161	Bolivya Çokuluslu Devleti	1197	Ürdün
1129	Nikaragua	1162	Şili	1198	Küba
1130	Amerika Birleşik Devletleri	1163	Kıbrıs	1199	Peru
1131	Burkina Faso	1164	Malta	1200	Şili
1132	Uruguay	1165	Japonya	1201	Fas
1133	Nikaragua	1166	Honduras	1202	Yunanistan
1134	Kıbrıs	1167	Yunanistan	1203	İspanya
1135	Gana	1168	El Salvador	1204	Paraguay
1136	Şili	1169	Nikaragua	1205	Şili
1137	Şili	1170	Şili	1206	Peru
1138	Peru	1171	Kanada	1207	Uruguay
1139	Ürdün	1172	Kanada	1208	Nikaragua
1140	Kolombiya	1173	Kanada	1209	Uruguay
1141	Bolivarçı Venezuela Cumhuriyeti	1174	Portekiz	1210	Kolombiya
1142	Tayland	1175	Pakistan	1211	Bahreyn
1143	Amerika Birleşik Devletleri	1176	Guatemala	1212	Şili
1144	Şili	1177	Dominik Cumhuriyeti	1213	Yunanistan
1145	Honduras	1178	İsrail	1214	Bangladeş
		1179	Dominik Cumhuriyeti	1215	Guatemala
		1180	Avustralya	1216	Honduras
		1181	Peru	1217	Şili

No.	Ülke	No.	Ülke	No.	Ülke
1218	Kostarika	1254	Uruguay	1290	Uruguay
1219	Liberya	1255	Norveç	1291	Kolombiya
1220	Arjantin	1256	Portekiz	1292	İspanya
1221	Dominik Cumhuriyeti	1257	Uruguay	1293	Dominik Cumhuriyeti
1222	Bahamalar	1258	El Salvador	1294	Brezilya
1223	Cibuti	1259	Bangladeş	1295	Birleşik Krallık
1224	Yunanistan	1260	Kanada	1296	Antigua ve Barbuda
1225	Brezilya	1261	Birleşik Krallık	1297	Şili
1226	Kanada	1262	Guatemala	1298	Nikaragua
1227	Hindistan	1263	Japonya	1299	Uruguay
1228	Peru	1264	Barbados	1300	Kostarika
1229	Şili	1265	Amerika Birleşik Devletleri	1301	Paraguay
1230	Ekvador	1266	Burkina Faso	1302	Kolombiya
1231	Peru	1267	Papua Yeni Gine	1303	Portekiz
1232	Hindistan	1268	Honduras	1304	Kostarika
1233	El Salvador	1269	El Salvador	1305	Kostarika
1234	Kanada	1270	Brezilya	1306	Moritanya
1235	Kanada	1271	Honduras	1307	Honduras
1236	Uruguay	1272	Şili	1308	Grenada
1237	Brezilya	1273	El Salvador	1309	Şili
1238	Yunanistan	1274	Uruguay	1310	Kostarika
1239	Kolombiya	1275	Paraguay	1311	Guatemala
1240	Kolombiya	1276	Şili	1312	Yunanistan
1241	Avustralya	1277	Dominik Cumhuriyeti	1313	Brezilya
1242	Kostarika	1278	Şili	1314	Portekiz
1243	Grenada	1279	Portekiz	1315	Portekiz
1244	İspanya	1280	Şili	1316	Uruguay
1245	Kıbrıs	1281	El Salvador	1317	Nikaragua
1246	Bangladeş	1282	Fas	1318	Almanya
1247	Kanada	1283	Nikaragua	1319	Ekvador
1248	Kolombiya	1284	Grenada	1320	İspanya
1249	İspanya	1285	Şili	1321	Peru
1250	Belçika	1286	El Salvador	1322	Dominik Cumhuriyeti
1251	Portekiz	1287	Kostarika	1323	Filipinler
1252	Kolombiya	1288	Dominik Cumhuriyeti	1324	Avustralya
1253	Fas	1289	Peru	1325	Sudan

No.	Ülke	No.	Ülke	No.	Ülke
1326	Bangladeş	1362	İspanya	1397	Arjantin
1327	Tunus	1363	Peru	1398	Honduras
1328	Paraguay	1364	Fransa	1399	İspanya
1329	Kanada	1365	Portekiz	1400	Ekvador
1330	Guyana	1366	İspanya	1401	Amerika Birleşik Devletleri
1331	Brezilya	1367	Peru	1402	Çekoslovakya
1332	Pakistan	1368	Paraguay	1403	Uruguay
1333	Ürdün	1369	Honduras	1404	Uruguay
1334	Yeni Zelanda	1370	Portekiz	1405	Burkina Faso
1335	Malta	1371	Avustralya	1406	Zambiya
1336	Mauritius	1372	Nikaragua	1407	Meksika
1337	Nepal	1373	Belçika	1408	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
1338	Danimarka	1374	İspanya	1409	Arjantin
1339	Dominik Cumhuriyeti	1375	İspanya	1410	Liberya
1340	Fas	1376	Kolombiya	1411	Ekvador
1341	Paraguay	1377	Brezilya	1412	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
1342	İspanya	1378	Bolivya Çokuluslu Devleti	1413	Bahreyn
1343	Kolombiya	1379	Fiji	1414	İsrail
1344	Nikaragua	1380	Malezya	1415	Avustralya
1345	Avustralya	1381	Ekvador	1416	Amerika Birleşik Devletleri
1346	Hindistan	1382	Portekiz	1417	Brezilya
1347	Bolivya Çokuluslu Devleti	1383	Pakistan	1418	Danimarka
1348	Ekvador	1384	Yunanistan	1419	Panama
1349	Malta	1385	Yeni Zelanda	1420	Amerika Birleşik Devletleri
1350	Kanada	1386	Peru	1421	Danimarka
1351	Nikaragua	1387	İrlanda	1422	Kolombiya
1352	İsrail	1388	Fas	1423	Fildişi Sahili
1353	Filipinler	1389	Norveç	1424	Portekiz
1354	Yunanistan	1390	İsrail	1425	Fiji
1355	Senegal	1391	Birleşik Krallık	1426	Filipinler
1356	Kanada	1392	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	1427	Brezilya
1357	Yunanistan	1393	Dominik Cumhuriyeti	1428	Hindistan
1358	İspanya	1394	Kanada	1429	Kolombiya
1359	Pakistan	1395	Kostarika		
1360	Dominik Cumhuriyeti	1396	Haiti		
1361	Nikaragua				

No.	Ülke	No.	Ülke	No.	Ülke
1430	Kanada	1465	Kolombiya	1500	Çin
1431	Endonezya	1466	İspanya	1501	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
1432	Peru	1467	Amerika Birleşik Devletleri	1502	Peru
1433	İspanya	1468	Hindistan	1503	Peru
1434	Kolombiya	1469	Hollanda	1504	Dominik Cumhuriyeti
1435	Paraguay	1470	Danimarka	1505	Barbados
1436	Kolombiya	1471	Hindistan	1506	El Salvador
1437	Amerika Birleşik Devletleri	1472	İspanya	1507	Türkiye
1438	Kanada	1473	Fas	1508	Sudan
1439	Birleşik Krallık	1474	İspanya	1509	Brezilya
1440	Paraguay	1475	Panama	1510	Paraguay
1441	El Salvador	1476	Panama	1511	Avustralya
1442	Nikaragua	1477	Kolombiya	1512	Guatemala
1443	Danimarka	1478	Peru	1513	Malta
1444	Filipinler	1479	Hindistan	1514	Hindistan
1445	Peru	1480	Malezya	1515	Arjantin
1446	Paraguay	1481	Brezilya	1516	Bolivya Çokuluslu Devleti
1447	Saint Lucia	1482	Paraguay	1517	Hindistan
1448	Norveç	1483	Kostarika	1518	Birleşik Krallık
1449	Mali	1484	Peru	1519	Paraguay
1450	Peru	1485	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	1520	Haiti
1451	Kanada	1486	Portekiz	1521	Türkiye
1452	Ekvador	1487	Brezilya	1522	Kolombiya
1453	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	1488	Guatemala	1523	Amerika Birleşik Devletleri
1454	Nikaragua	1489	Kıbrıs	1524	El Salvador
1455	Arjantin	1490	Fas	1525	Pakistan
1456	Arjantin	1491	Trinidad ve Tobago	1526	Kanada
1457	Kolombiya	1492	Romanya	1527	Peru
1458	İzlanda	1493	Kıbrıs	1528	Almanya
1459	Guatemala	1494	El Salvador	1529	Filipinler
1460	Uruguay	1495	Filipinler	1530	Nijerya
1461	Brezilya	1496	Arjantin	1531	Panama
1462	Burkina Faso	1497	Portekiz	1532	Arjantin
1463	Liberya	1498	Ekvador	1533	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
1464	Honduras	1499	Fas		

No.	Ülke	No.	Ülke	No.	Ülke
1534	Pakistan	1568	Honduras	1603	Kanada
1535	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	1569	Panama	1604	Kanada
1536	İspanya	1570	Filipinler	1605	Kanada
1537	Nijer	1571	Romanya	1606	Kanada
1538	Honduras	1572	Filipinler	1607	Kanada
1539	Guatemala	1573	Paraguay	1608	Lübnan
1540	Birleşik Krallık	1574	Fas	1609	Peru
1541	Peru	1575	Zambiya	1610	Filipinler
1542	Malezya	1576	Norveç	1611	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
1543	Amerika Birleşik Devletleri	1577	Türkiye	1612	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
1544	Ekvador	1578	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	1613	İspanya
1545	Polonya	1579	Peru	1614	Peru
1546	Paraguay	1580	Panama	1615	Filipinler
1547	Kanada	1581	Tayland	1616	Kanada
1548	Peru	1582	Türkiye	1617	Ekvador
1549	Dominik Cumhuriyeti	1583	Türkiye	1618	Birleşik Krallık
1550	Hindistan	1584	Yunanistan	1619	Birleşik Krallık
1551	Arjantin	1585	Filipinler	1620	Kolombiya
1552	Malezya	1586	Nikaragua	1621	Sri Lanka
1553	Birleşik Krallık	1587	Kanada	1622	Fiji
1554	Honduras	1588	Guatemala	1623	Bulgaristan
1555	Kolombiya	1589	Fas	1624	Kanada
1556	Irak	1590	Lesoto	1625	Kolombiya
1557	Amerika Birleşik Devletleri	1591	Hindistan	1626	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
1558	Ekvador	1592	Çad	1627	Uruguay
1559	Avustralya	1593	Orta Afrika Cumhuriyeti	1628	Küba
1560	Arjantin	1594	Fildişi Sahili	1629	Kore Cumhuriyeti
1561	İspanya	1595	Guatemala	1630	Malta
1562	Kolombiya	1596	Uruguay	1631	Kolombiya
1563	İzlanda	1597	Moritanya	1632	Yunanistan
1564	Sierra Leone	1598	Peru	1633	Birleşik Krallık
1565	Yunanistan	1599	Gabon	1634	Rusya Federasyonu
1566	Peru	1600	Çekoslovakya	1635	Portekiz
1567	Arjantin	1601	Kanada	1636	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
		1602	İspanya		

No.	Ülke	No.	Ülke	No.	Ülke
1637	Togo	1672	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	1706	Peru
1638	Malavi	1673	Nikaragua	1707	Malta
1639	Arjantin	1674	Danimarka	1708	Peru
1640	Fas	1675	Senegal	1709	Fas
1641	Danimarka	1676	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	1710	Şili
1642	Peru	1677	Polonya	1711	Haiti
1643	Fas	1678	Kostarika	1712	Fas
1644	Polonya	1679	Arjantin	1713	Kenya
1645	Orta Afrika Cumhuriyeti	1680	Norveç	1714	Fas
1646	Fas	1681	Kanada	1715	Kanada
1647	Fildişi Sahili	1682	Haiti	1716	Haiti
1648	Peru	1683	Rusya Federasyonu	1717	Cabo Verde
1649	Nikaragua	1684	Arjantin	1718	Filipinler
1650	Peru	1685	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	1719	Nikaragua
1651	Hindistan	1686	Kolombiya	1720	Brezilya
1652	Çin	1687	Fas	1721	Kolombiya
1653	Arjantin	1688	Sudan	1722	Kanada
1654	Paraguay	1689	Fildişi Sahili	1723	Arjantin
1655	Nikaragua	1690	Peru	1724	Fas
1656	Paraguay	1691	Fas	1725	Danimarka
1657	Portekiz	1692	Almanya	1726	Pakistan
1658	Dominik Cumhuriyeti	1693	El Salvador	1727	Türkiye
1659	El Salvador	1694	Portekiz	1728	Arjantin
1660	Arjantin	1695	Kostarika	1729	Ekvador
1661	Peru	1696	Pakistan	1730	Birleşik Krallık
1662	Arjantin	1697	Türkiye	1731	Peru
1663	Peru	1698	Yeni Zelanda	1732	Dominik Cumhuriyeti
1664	Ekvador	1699	Kamerun	1733	Kanada
1665	Ekvador	1700	Nikaragua	1734	Guatemala
1666	Guatemala	1701	Mısır	1735	Kanada
1667	Ekvador	1702	Kolombiya	1736	Arjantin
1668	Kıbrıs	1703	Gine	1737	Kanada
1669	Çad	1704	Lübnan	1738	Kanada
1670	Kanada	1705	Paraguay	1739	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
1671	Fas			1740	Guatemala
				1741	Arjantin

No.	Ülke	No.	Ülke	No.	Ülke
1742	Macaristan	1778	Guatemala	1813	Peru
1743	Kanada	1779	Kanada	1814	Ekvador
1744	Arjantin	1780	Kostarika	1815	İspanya
1745	Arjantin	1781	Kostarika	1816	Paraguay
1746	Ekvador	1782	Portekiz	1817	Hindistan
1747	Kanada	1783	Paraguay	1818	Kongo Demokratik Cumhuriyeti
1748	Kanada	1784	Peru	1819	Çin
1749	Kanada	1785	Polonya	1820	Almanya
1750	Kanada	1786	Guatemala	1821	Etiyopya
1751	Dominik Cumhuriyeti	1787	Kolombiya	1822	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
1752	Miyanmar	1788	Romanya	1823	Guatemala
1753	Burundi	1789	Kore Cumhuriyeti	1824	El Salvador
1754	El Salvador	1790	Paraguay	1825	Fas
1755	Türkiye	1791	Çad	1826	Filipinler
1756	Endonezya	1792	Kenya	1827	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
1757	El Salvador	1793	Nijerya	1828	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
1758	Kanada	1794	Peru	1829	Şili
1759	Peru	1795	Honduras	1830	Türkiye
1760	İsveç	1796	Peru	1831	Bolivya Çokuluslu Devleti
1761	Kolombiya	1797	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	1832	Arjantin
1762	Çek Cumhuriyeti	1798	İspanya	1833	Kongo Demokratik Cumhuriyeti
1763	Norveç	1799	Kazakistan	1834	Kazakistan
1764	Nikaragua	1800	Kanada	1835	Çek Cumhuriyeti
1765	Bulgaristan	1801	Kanada	1836	Kolombiya
1766	Portekiz	1802	Kanada	1837	Arjantin
1767	Ekvador	1803	Cibuti	1838	Burkina Faso
1768	İzlanda	1804	Peru	1839	Brezilya
1769	Rusya Federasyonu	1805	Küba	1840	Hindistan
1770	Kostarika	1806	Kanada	1841	Burundi
1771	Pakistan	1807	Ukrayna	1842	El Salvador
1772	Kamerun	1808	Kostarika	1843	Sudan
1773	Endonezya	1809	Kenya	1844	Meksika
1774	Avustralya	1810	Türkiye	1845	Peru
1775	Belize	1811	Paraguay		
1776	Nikaragua	1812	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti		
1777	Arjantin				

No.	Ülke	No.	Ülke	No.	Ülke
1846	Fildişi Sahili	1882	Danimarka	1916	Kolombiya
1847	Guatemala	1883	Kenya	1917	Komorlar
1848	Ekvador	1884	Svaziland	1918	Hırvatistan
1849	Belarus	1885	Belarus	1919	İspanya
1850	Kongo	1886	Uruguay	1920	Lübnan
1851	Cibuti	1887	Arjantin	1921	Nijer
1852	Birleşik Krallık	1888	Etiyopya	1922	Cibuti
1853	El Salvador	1889	Brezilya	1923	Hırvatistan
1854	Hindistan	1890	Hindistan	1924	Arjantin
1855	Peru	1891	Romanya	1925	Kolombiya
1856	Uruguay	1892	Guatemala	1926	Peru
1857	Çad	1893	Çad	1927	Meksika
1858	Fransa	1894	Moritanya	1928	Kanada
1859	Kanada	1895	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	1929	Fransa
1860	Dominik Cumhuriyeti	1896	Kolombiya	1930	Çin
1861	Danimarka	1897	Japonya	1931	Panama
1862	Bangladeş	1898	Guatemala	1932	Panama
1863	Gine	1899	Arjantin	1933	Danimarka
1864	Paraguay	1900	Kanada	1934	Kamboçya
1865	Kore Cumhuriyeti	1901	Kostarika	1935	Nijerya
1866	Brezilya	1902	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	1936	Guatemala
1867	Arjantin	1903	Pakistan	1937	Zimbabve
1868	Kostarika	1904	Romanya	1938	Hırvatistan
1869	Letonya	1905	Kongo Demokratik Cumhuriyeti	1939	Arjantin
1870	Kongo	1906	Peru	1940	Mauritius
1871	Brezilya	1907	Meksika	1941	Şili
1872	Arjantin	1908	Etiyopya	1942	Çin - Hong Kong Özel İdari Bölgesi
1873	Barbados	1909	Zimbabve	1943	Kanada
1874	El Salvador	1910	Kongo Demokratik Cumhuriyeti	1944	Peru
1875	Kostarika	1911	Ekvador	1945	Şili
1876	Guatemala	1912	Birleşik Krallık	1946	Şili
1877	Fas	1913	Panama	1947	Arjantin
1878	Peru	1914	Filipinler	1948	Kolombiya
1879	Kostarika	1915	Ekvador	1949	Bahreyn
1880	Peru			1950	Danimarka
1881	Arjantin			1951	Kanada

No.	Ülke	No.	Ülke	No.	Ülke
1952	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	1987	El Salvador	2021	Guatemala
1953	Arjantin	1988	Komorlar	2022	Yeni Zelanda
1954	Fildişi Sahili	1989	Bulgaristan	2023	Cabo Verde
1955	Kolombiya	1990	Meksika	2024	Kostarika
1956	Gine - Bissau	1991	Japonya	2025	Kanada
1957	Bulgaristan	1992	Brezilya	2026	Amerika Birleşik Devletleri
1958	Danimarka	1993	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	2027	Zimbabve
1959	Birleşik Krallık	1994	Senegal	2028	Gabon
1960	Guatemala	1995	Kamerun	2029	Arjantin
1961	Küba	1996	Uganda	2030	Kostarika
1962	Kolombiya	1997	Brezilya	2031	Çin
1963	Avustralya	1998	Bangladeş	2032	Guatemala
1964	Kolombiya	1999	Kanada	2033	Uruguay
1965	Panama	2000	Fas	2034	Nikaragua
1966	Kostarika	2001	Ukrayna	2035	Haiti
1967	Panama	2002	Şili	2036	Paraguay
1968	İspanya	2003	Peru	2037	Arjantin
1969	Kamerun	2004	Peru	2038	Ukrayna
1970	Guatemala	2005	Orta Afrika Cumhuriyeti	2039	Meksika
1971	Danimarka	2006	Pakistan	2040	İspanya
1972	Polonya	2007	Bolivya Çokuluslu Devleti	2041	Arjantin
1973	Kolombiya	2008	Guatemala	2042	Cibuti
1974	Meksika	2009	Mauritius	2043	Rusya Federasyonu
1975	Kanada	2010	Ekvador	2044	Cabo Verde
1976	Zambiya	2011	Estonya	2045	Arjantin
1977	Togo	2012	Rusya Federasyonu	2046	Kolombiya
1978	Gabon	2013	Meksika	2047	Bulgaristan
1979	Peru	2014	Uruguay	2048	Fas
1980	Lüksemburg	2015	Kolombiya	2049	Peru
1981	Türkiye	2016	Brezilya	2050	Guatemala
1982	Brezilya	2017	Guatemala	2051	Kolombiya
1983	Portekiz	2018	Ukrayna	2052	Haiti
1984	Kostarika	2019	Svaziland	2053	Bosna Hersek
1985	Kanada	2020	Nikaragua	2054	Arjantin
1986	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti			2055	Fas

No.	Ülke	No.	Ülke	No.	Ülke
2056	Orta Afrika Cumhuriyeti	2089	Romanya	2125	Tayland
2057	Romanya	2090	Belarus	2126	Türkiye
2058	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	2091	Romanya	2127	Bahamalar
2059	Peru	2092	Nikaragua	2128	Gabon
2060	Danimarka	2093	Kore Cumhuriyeti	2129	Çad
2061	Yeni Zelanda	2094	Slovakya	2130	Arjantin
2062	Arjantin	2095	Arjantin	2131	Arjantin
2063	Paraguay	2096	Pakistan	2132	Madagaskar
2064	İspanya	2097	Kolombiya		Eski Yugoslav
2065	Arjantin	2098	Peru	2133	Makedonya Cumhuriyeti
2066	Malta	2099	Brezilya	2134	Panama
2067	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	2100	Honduras	2135	Şili
2068	Kolombiya	2101	Nikaragua	2136	Meksika
2069	Kostarika	2102	Bahamalar	2137	Uruguay
2070	Meksika	2103	Guatemala	2138	Ekvador
2071	Togo	2104	Kostarika	2139	Japonya
2072	Haiti	2105	Paraguay	2140	Bosna Hersek
2073	Şili	2106	Mauritius	2141	Şili
2074	Kamerun	2107	Şili	2142	Kolombiya
2075	Ukrayna	2108	Ekvador	2143	Svaziland
2076	Peru	2109	Fas	2144	Gürcistan
2077	El Salvador	2110	Kıbrıs	2145	Kanada
2078	Litvanya	2111	Peru	2146	Sırbistan
2079	Ukrayna	2112	Nikaragua	2147	Türkiye
2080	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	2113	Moritanya	2148	Togo
2081	Zimbabve	2114	Japonya	2149	Romanya
2082	Fas	2115	Meksika	2150	Şili
2083	Kanada	2116	Endonezya	2151	Kolombiya
2084	Kostarika	2117	Arjantin	2152	Meksika
2085	El Salvador	2118	Macaristan	2153	Cezayir
2086	Paraguay	2119	Kanada	2154	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
2087	Uruguay	2120	Nepal	2155	Meksika
2088	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	2121	İspanya	2156	Brezilya
		2122	Guatemala	2157	Arjantin
		2123	İspanya		
		2124	Lübnan		

No.	Ülke	No.	Ülke	No.	Ülke
2158	Hindistan	2192	Togo	2227	Amerika Birleşik Devletleri
2159	Kolombiya	2193	Fransa	2228	Hindistan
2160	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	2194	Guatemala	2229	Pakistan
2161	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	2195	Filipinler	2230	Guatemala
2162	Peru	2196	Kanada	2231	Kostarika
2163	Nikaragua	2197	Güney Afrika	2232	Şili
2164	Fas	2198	Kazakistan	2233	Fransa
2165	El Salvador	2199	Rusya Federasyonu	2234	Meksika
2166	Kanada	2200	Türkiye	2235	Peru
2167	Guatemala	2201	Ekvador	2236	Endonezya
2168	Arjantin	2202	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	2237	Kolombiya
2169	Pakistan	2203	Guatemala	2238	Zimbabve
2170	İzlanda	2204	Arjantin	2239	Kolombiya
2171	İsveç	2205	Nikaragua	2240	Arjantin
2172	Şili	2206	Nikaragua	2241	Guatemala
2173	Kanada	2207	Meksika	2242	Pakistan
2174	Uruguay	2208	El Salvador	2243	Fas
2175	Fas	2209	Uruguay	2244	Rusya Federasyonu
2176	Japonya	2210	İspanya	2245	Şili
2177	Japonya	2211	Peru	2246	Rusya Federasyonu
2178	Danimarka	2212	Yunanistan	2247	Meksika
2179	Guatemala	2213	Kolombiya	2248	Peru
2180	Kanada	2214	El Salvador	2249	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
2181	Tayland	2215	Şili	2250	Arjantin
2182	Kanada	2216	Rusya Federasyonu	2251	Rusya Federasyonu
2183	Japonya	2217	Şili	2252	Filipinler
2184	Zimbabve	2218	Şili	2253	Çin - Hong Kong Özel İdari Bölgesi
2185	Rusya Federasyonu	2219	Arjantin	2254	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
2186	Çin - Hong Kong Özel İdari Bölgesi	2220	Kenya	2255	Sri Lanka
2187	Guyana	2221	Arjantin	2256	Arjantin
2188	Bangladeş	2222	Kamboçya	2257	Kanada
2189	Çin	2223	Arjantin	2258	Küba
2190	El Salvador	2224	Arjantin	2259	Guatemala
2191	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	2225	Bosna Hersek	2260	Brezilya
		2226	Kolombiya		

No.	Ülke	No.	Ülke	No.	Ülke
2261	Yunanistan	2297	Kolombiya	2331	Kolombiya
2262	Kamboçya	2298	Guatemala	2332	Polonya
2263	Arjantin	2299	El Salvador	2333	Kanada
2264	Nikaragua	2300	Kostarika	2334	Portekiz
2265	İsviçre	2301	Malezya	2335	Şili
2266	Litvanya	2302	Arjantin	2336	Endonezya
2267	Nijerya	2303	Türkiye	2337	Şili
2268	Miyanmar	2304	Japonya	2338	Meksika
2269	Uruguay	2305	Kanada	2339	Guatemala
2270	Uruguay	2306	Belçika	2340	Nepal
2271	Uruguay	2307	Şili	2341	Guatemala
2272	Kostarika	2308	Meksika	2342	Panama
2273	Pakistan	2309	Amerika Birleşik Devletleri	2343	Kanada
2274	Nikaragua	2310	Polonya	2344	Arjantin
2275	Nikaragua	2311	Nikaragua	2345	Arnavutluk
2276	Burundi	2312	Arjantin	2346	Meksika
2277	Kanada	2313	Zimbabve	2347	Meksika
2278	Kanada	2314	Kanada	2348	Irak
2279	Peru	2315	Japonya	2349	Kanada
2280	Uruguay	2316	Fiji	2350	Moldova Cumhuriyeti
2281	Mauritius	2317	Moldova Cumhuriyeti	2351	Türkiye
2282	Meksika	2318	Kamboçya	2352	Şili
2283	Arjantin	2319	Japonya	2353	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
2284	Peru	2320	Şili	2354	Nikaragua
2285	Peru	2321	Haiti	2355	Kolombiya
2286	Peru	2322	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	2356	Kolombiya
2287	Sri Lanka	2323	İran İslam Cumhuriyeti	2357	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
2288	Nijer	2324	Kanada	2358	Romanya
2289	Peru	2325	Portekiz	2359	Uruguay
2290	Şili	2326	Avustralya	2360	El Salvador
2291	Polonya	2327	Bangladeş	2361	Guatemala
2292	Amerika Birleşik Devletleri	2328	Zimbabve	2362	Kolombiya
2293	Peru	2329	Türkiye	2363	Kolombiya
2294	Brezilya	2330	Honduras	2364	Hindistan
2295	Guatemala			2365	Zimbabve
2296	Şili				

No.	Ülke	No.	Ülke	No.	Ülke
2366	Türkiye	2402	Bangladeş	2436	Danimarka
2367	Kostarika	2403	Kanada	2437	Birleşik Krallık
2368	El Salvador	2404	Fas	2438	Arjantin
2369	Arjantin	2405	Kanada	2439	Kamerun
2370	Arjantin	2406	Güney Afrika	2440	Arjantin
2371	Bangladeş	2407	Benin	2441	Endonezya
2372	Panama	2408	Cabo Verde	2442	Meksika
2373	Arjantin	2409	Kostarika	2443	Kamboçya
2374	Kamboçya	2410	Meksika	2444	Meksika
2375	Peru	2411	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	2445	Guatemala
2376	Fildişi Sahili	2412	Nepal	2446	Meksika
2377	Arjantin	2413	Guatemala	2447	Malta
2378	Uganda	2414	Arjantin	2448	Kolombiya
2379	Hollanda	2415	Sırbistan	2449	Eritre
2380	Sri Lanka	2416	Fas	2450	Cibuti
2381	Litvanya	2417	Arjantin	2451	Endonezya
2382	Kamerun	2418	El Salvador	2452	Peru
2383	Birleşik Krallık	2419	Sri Lanka	2453	Irak
2384	Kolombiya	2420	Arjantin	2454	Karadağ
2385	Kostarika	2421	Guatemala	2455	Fas
2386	Peru	2422	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	2456	Arjantin
2387	Gürcistan	2423	El Salvador	2457	Fransa
2388	Ukrayna	2424	Kolombiya	2458	Arjantin
2389	Peru	2425	Burundi	2459	Arjantin
2390	Guatemala	2426	Burundi	2460	Amerika Birleşik Devletleri
2391	Madagaskar	2427	Brezilya	2461	Arjantin
2392	Şili	2428	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	2462	Şili
2393	Meksika	2429	Nijer	2463	Arjantin
2394	Nikaragua	2430	Kanada	2464	Barbados
2395	Polonya	2431	Ekvatoryal Gine	2465	Şili
2396	El Salvador	2432	Nijerya	2466	Tayland
2397	Guatemala	2433	Bahreyn	2467	Kanada
2398	Mauritius	2434	Kolombiya	2468	Kamboçya
2399	Pakistan	2435	El Salvador	2469	Kolombiya
2400	Peru			2470	Brezilya
2401	Kanada			2471	Cibuti

No.	Ülke
2472	Endonezya
2473	Birleşik Krallık
2474	Polonya
2475	Fransa
2476	Kamerun
2477	Arjantin
2478	Meksika
2479	Meksika
2480	Kolombiya
2481	Kolombiya
2482	Guatemala
2483	Dominik Cumhuriyeti
2484	Norveç
2485	Arjantin
2486	Romanya
2487	El Salvador
2488	Filipinler
2489	Kolombiya
2490	Kostarika
2491	Benin
2492	Lüksemburg
2493	Kolombiya
2494	Endonezya
2495	Kostarika
2496	Burkina Faso
2497	Kolombiya
2498	Kolombiya
2499	Arjantin
2500	Botsvana
2501	Uruguay
2502	Yunanistan
2503	Meksika
2504	Kolombiya
2505	El Salvador
2506	Yunanistan
2507	Estonya

No.	Ülke
2508	İran İslam Cumhuriyeti
2509	Romanya
2510	Panama
2511	Kostarika
2512	Hindistan
2513	Arjantin
2514	El Salvador
2515	Arjantin
2516	Etiyopya
2517	Honduras
2518	Kostarika
2519	Sri Lanka
2520	Pakistan
2521	Gabon
2522	Kolombiya
2523	Brezilya
2524	Amerika Birleşik Devletleri
2525	Karadağ
2526	Paraguay
2527	Peru
2528	Filipinler
2529	Belçika
2530	Uruguay
2531	Arjantin
2532	Peru
2533	Peru
2534	Cabo Verde
2535	Arjantin
2536	Meksika
2537	Türkiye
2538	Ekvador
2539	Peru
2540	Guatemala
2541	Meksika
2542	Kostarika

No.	Ülke
2543	Estonya
2544	Nikaragua
2545	Norveç
2546	Filipinler
2547	Amerika Birleşik Devletleri
2548	Burundi
2549	Arjantin
2550	Guatemala
2551	El Salvador
2552	Bahreyn
2553	Peru
2554	Kolombiya
2555	Şili
2556	Kolombiya
2557	El Salvador
2558	Honduras
2559	Peru
2560	Kolombiya
2561	Arjantin
2562	Arjantin
2563	Arjantin
2564	Şili
2565	Kolombiya
2566	İran İslam Cumhuriyeti
2567	İran İslam Cumhuriyeti
2568	Guatemala
2569	Kore Cumhuriyeti
2570	Benin
2571	El Salvador
2572	El Salvador
2573	Kolombiya
2574	Kolombiya
2575	Mauritius
2576	Panama

No.	Ülke	No.	Ülke	No.	Ülke
2577	Meksika	2612	Kolombiya	2648	Paraguay
2578	Arjantin	2613	Nikaragua	2649	Şili
2579	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	2614	Arjantin	2650	Bolivya Çocuklu Devleti
2580	Guatemala	2615	El Salvador	2651	Arjantin
2581	Çad	2616	Mauritius	2652	Filipinler
2582	Bolivya Çocuklu Devleti	2617	Kolombiya	2653	Şili
2583	Kolombiya	2618	Ruanda	2654	Kanada
2584	Burundi	2619	Komorlar	2655	Kamboçya
2585	Endonezya	2620	Kore Cumhuriyeti	2656	Brezilya
2586	Yunanistan	2621	Lübnan	2657	Kolombiya
2587	Peru	2622	Cabo Verde	2658	Kolombiya
2588	Brezilya	2623	Arjantin	2659	Arjantin
2589	Endonezya	2624	Peru	2660	Arjantin
2590	Nikaragua	2625	Ekvador	2661	Peru
2591	Miyanmar	2626	Şili	2662	Kolombiya
2592	Tunus	2627	Peru	2663	Gürcistan
2593	Arjantin	2628	Hollanda	2664	Peru
2594	Peru	2629	El Salvador	2665	Meksika
2595	Kolombiya	2630	El Salvador	2666	Arjantin
2596	Peru	2631	Uruguay	2667	Peru
2597	Peru	2632	Romanya	2668	Kolombiya
2598	Togo	2633	Fildişi Sahili	2669	Filipinler
2599	Kolombiya	2634	Tayland	2670	Arjantin
2600	Kolombiya	2635	Brezilya	2671	Peru
2601	Nikaragua	2636	Brezilya	2672	Tunus
2602	Kore Cumhuriyeti	2637	Malezya	2673	Guatemala
2603	Arjantin	2638	Peru	2674	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
2604	Kostarika	2639	Peru	2675	Peru
2605	Ukrayna	2640	Peru	2676	Kolombiya
2606	Arjantin	2641	Arjantin	2677	Panama
2607	Kongo Demokratik Cumhuriyeti	2642	Rusya Federasyonu	2678	Gürcistan
2608	Amerika Birleşik Devletleri	2643	Kolombiya	2679	Meksika
2609	Guatemala	2644	Kolombiya	2680	Hindistan
2611	Romanya	2645	Zimbabve	2681	Paraguay
		2646	Brezilya	2682	Panama
		2647	Arjantin		

No.	Ülke	No.	Ülke	No.	Ülke
2683	Amerika Birleşik Devletleri	2715	Kongo Demokratik Cumhuriyeti	2748	Polonya
2684	Ekvador	2716	Filipinler	2749	Fransa
2685	Mauritius	2717	Malezya	2750	Fransa
2686	Kongo Demokratik Cumhuriyeti	2718	Arjantin	2751	Panama
2687	Peru	2719	Kolombiya	2752	Karadağ
2688	Peru	2720	Kolombiya	2753	Cibuti
2689	Peru	2721	Kolombiya	2754	Endonezya
2690	Peru	2722	Botsvana	2755	Ekvador
2691	Arjantin	2723	Fiji	2756	Mali
2692	Şili	2724	Peru	2757	Peru
2693	Paraguay	2725	Arjantin	2758	Rusya Federasyonu
2694	Meksika	2726	Arjantin	2759	İspanya
2695	Peru	2727	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	2760	Tayland
2696	Bulgaristan	2728	Kostarika	2761	Kolombiya
2697	Peru	2729	Portekiz	2762	Nikaragua
2698	Avustralya	2730	Kolombiya	2763	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
2699	Uruguay	2731	Kolombiya	2764	El Salvador
2700	Guatemala	2732	Arjantin	2765	Bangladeş
2701	Cezayir	2733	Arnavutluk	2766	Meksika
2702	Arjantin	2734	Meksika	2767	Kostarika
2703	Peru	2735	Endonezya	2768	Guatemala
2704	Kanada	2736	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	2769	El Salvador
2705	Ekvador	2737	Endonezya	2770	Şili
2706	Panama	2738	Rusya Federasyonu	2771	Peru
2707	Kore Cumhuriyeti	2739	Brezilya	2772	Kamerun
2708	Guatemala	2740	Irak	2773	Brezilya
2709	Guatemala	2741	Amerika Birleşik Devletleri	2774	Meksika
2710	Kolombiya	2742	Bolivya Çokuluslu Devleti	2775	Macaristan
2711	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	2743	Arjantin	2776	Arjantin
2712	Kongo Demokratik Cumhuriyeti	2744	Rusya Federasyonu	2777	Macaristan
2713	Kongo Demokratik Cumhuriyeti	2745	Filipinler	2778	Kostarika
2714	Kongo Demokratik Cumhuriyeti	2746	Kostarika	2779	Uruguay
		2747	İran İslam Cumhuriyeti	2780	İrlanda
				2781	El Salvador
				2782	El Salvador
				2783	Kamboçya

No.	Ülke	No.	Ülke	No.	Ülke
2784	Arjantin	2820	Yunanistan	2856	Peru
2785	İspanya	2821	Kanada	2857	Kanada
2786	Dominik Cumhuriyeti	2822	Kolombiya	2858	Brezilya
2787	Şili	2823	Kolombiya	2859	Guatemala
2788	Arjantin	2824	Kolombiya	2860	Sri Lanka
2789	Türkiye	2825	Peru	2861	Arjantin
2790	Kolombiya	2826	Peru	2862	Zimbabve
2791	Kolombiya	2827	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	2863	Şili
2792	Brezilya	2828	Meksika	2864	Pakistan
2793	Kolombiya	2829	Kore Cumhuriyeti	2865	Arjantin
2794	Kiribati	2830	Kolombiya	2866	Peru
2795	Brezilya	2831	Peru	2867	Bolivya Çokuluslu Devleti
2796	Kolombiya	2832	Peru	2868	Panama
2797	Kongo Demokratik Cumhuriyeti	2833	Peru	2869	Guatemala
2798	Arjantin	2834	Paraguay	2870	Arjantin
2799	Pakistan	2835	Kolombiya	2871	El Salvador
2801	Kolombiya	2836	El Salvador	2872	Guatemala
2802	Meksika	2837	Arjantin	2873	Arjantin
2803	Kanada	2838	Yunanistan	2874	Peru
2804	Kolombiya	2839	Uruguay	2875	Honduras
2805	Almanya	2840	Guatemala	2876	Uruguay
2806	Birleşik Krallık	2841	Fransa	2877	Kolombiya
2807	İran İslam Cumhuriyeti	2842	Kamerun	2878	El Salvador
2808	Kamerun	2843	Ukrayna	2879	El Salvador
2809	Arjantin	2844	Japonya	2880	Kolombiya
2810	Peru	2845	Kolombiya	2881	Arjantin
2811	Guatemala	2846	Kolombiya	2882	Bahreyn
2812	Kamerun	2847	Arjantin	2883	Peru
2813	Peru	2848	Kanada	2884	Şili
2814	Şili	2849	Kolombiya	2885	Şili
2815	Filipinler	2850	Malezya	2886	Kanada
2816	Peru	2851	El Salvador	2887	Mauritius
2817	Arjantin	2852	Kolombiya	2888	Polonya
2818	El Salvador	2853	Kolombiya	2889	Pakistan
2819	Dominik Cumhuriyeti	2854	Peru	2890	Ukrayna
		2855	Pakistan	2891	Peru

No.	Ülke	No.	Ülke	No.	Ülke
2892	Türkiye	2927	Guatemala	2962	Hindistan
2893	El Salvador	2928	Ekvador	2963	Şili
2894	Kanada	2929	Kostarika	2964	Pakistan
2895	Kolombiya	2930	El Salvador	2965	Peru
2896	El Salvador	2931	Fransa	2966	Peru
2897	El Salvador	2932	El Salvador	2967	Guatemala
2898	Peru	2933	Kolombiya	2968	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
2899	Honduras	2934	Peru	2969	Mauritius
2900	Peru	2935	Kolombiya	2970	Ekvador
2901	Mauritius	2936	Şili	2971	Kanada
2902	Pakistan	2937	Paraguay	2972	Polonya
2903	El Salvador	2938	Benin	2973	Meksika
2904	Şili	2939	Brezilya	2974	Kolombiya
2905	Hollanda	2940	Bosna Hersek	2975	Kostarika
2906	Arjantin	2941	Peru	2976	Türkiye
2907	Litvanya	2942	Arjantin	2977	Ürdün
2908	El Salvador	2943	Norveç	2978	Guatemala
2909	El Salvador	2944	Cezayir	2979	Arjantin
2910	Peru	2945	Lübnan	2980	El Salvador
2911	Peru	2946	Kolombiya	2981	Meksika
2912	Şili	2947	İspanya	2982	Peru
2913	Gine	2948	Guatemala	2983	Kanada
2914	Gabon	2949	Svaziland	2984	Eski Yugoslav Makedonya Cumhuriyeti
2915	Peru	2950	Kolombiya	2985	El Salvador
2916	Nikaragua	2951	Kamerun	2986	El Salvador
2917	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	2952	Lübnan	2987	Arjantin
2918	İspanya	2953	İtalya	2988	Katar
2919	Meksika	2954	Kolombiya	2989	Guatemala
2920	Meksika	2955	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti	2990	Honduras
2921	Panama	2956	Bolivya Çokuluslu Devleti	2991	Hindistan
2922	Panama	2957	El Salvador	2992	Kostarika
2923	El Salvador	2958	Kolombiya	2993	Kolombiya
2924	Kolombiya	2959	Guatemala	2994	Tunus
2925	Kongo Demokratik Cumhuriyeti	2960	Kolombiya	2995	Kolombiya
2926	Ekvador	2961	Lübnan		

No.	Ülke
2996	Peru
2997	Arjantin
2998	Peru
2999	Peru
3000	Şili
3001	Bolivya Çokuluslu Devleti
3002	Bolivya Çokuluslu Devleti
3003	Kanada
3004	Çad
3005	Şili
3006	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
3007	El Salvador
3008	El Salvador
3009	Peru
3010	Paraguay
3011	Türkiye
3012	El Salvador
3013	El Salvador
3014	Karadağ
3015	Kanada
3016	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
3017	Şili
3018	Pakistan
3019	Paraguay
3020	Kolombiya
3021	Türkiye
3022	Tayland
3023	İsviçre
3024	Fas
3025	Mısır
3026	Peru
3027	Kolombiya
3028	Mısır

No.	Ülke
3029	Bolivya Çokuluslu Devleti
3030	Mali
3031	Panama
3032	Honduras
3033	Peru
3034	Kolombiya
3035	Guatemala
3036	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
3037	Filipinler
3038	Norveç
3039	Danimarka
3040	Guatemala
3041	Kamerun
3042	Guatemala
3043	Peru
3044	Hırvatistan
3045	Nikaragua
3046	Arjantin
3047	Kore Cumhuriyeti
3048	Panama
3049	Panama
3050	Endonezya
3051	Japonya
3052	Mauritius
3053	Şili
3054	El Salvador
3055	Panama
3056	Peru
3057	Kanada
3058	Cibuti
3059	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
3060	Meksika
3061	Kolombiya
3062	Guatemala

No.	Ülke
3063	Kolombiya
3064	Kamboçya
3065	Peru
3066	Peru
3067	Kongo Demokratik Cumhuriyeti
3068	Dominik Cumhuriyeti
3069	Peru
3070	Benin
3071	Dominik Cumhuriyeti
3072	Portekiz
3073	Litvanya
3074	Kolombiya
3075	Arjantin
3076	Maldivler Cumhuriyeti
3077	Honduras
3078	Arjantin
3079	Dominik Cumhuriyeti
3080	Kostarika
3081	Liberya
3082	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
3083	Arjantin
3084	Türkiye
3085	Cezayir
3086	Mauritius
3087	Kolombiya
3088	Kolombiya
3089	Guatemala
3090	Kolombiya
3091	Kolombiya
3092	Kolombiya
3093	İspanya
3094	Guatemala
3095	Tunus
3096	Peru
3097	Kolombiya

No. Ülke	No. Ülke	No. Ülke
3098 Türkiye	3134 Kamerun	3170 Peru
3099 El Salvador	3135 Honduras	3171 Myanmar
3100 Hindistan	3136 El Salvador	3172 Bolivarçı Venezuela Cumhuriyeti
3101 Paraguay	3137 Kolombiya	3173 Peru
3102 Şili	3138 Kore Cumhuriyeti	3174 Peru
3103 Kolombiya	3139 Guatemala	3175 Uruguay
3104 Cezayir	3140 Karadağ	3176 Endonezya
3105 Togo	3141 Arjantin	3177 Nikaragua
3106 Panama	3142 Kamerun	3178 Bolivarçı Venezuela Cumhuriyeti
3107 Kanada	3143 Kanada	3179 Guatemala
3108 Şili	3144 Kolombiya	3180 Tayland
3109 İsviçre	3145 Rusya Federasyonu	3181 Kamerun
3110 Paraguay	3146 Paraguay	3182 Romanya
3111 Polonya	3147 Norveç	3183 Burundi
3112 Kolombiya	3148 Ekvador	3184 Çin
3113 Somali	3149 Kolombiya	3185 Filipinler
3114 Kolombiya	3150 Kolombiya	3186 Güney Afrika
3115 Arjantin	3151 Kanada	3187 Bolivarçı Venezuela Cumhuriyeti
3116 Şili	3152 Honduras	3188 Guatemala
3117 El Salvador	3153 Mauritius	3189 Bolivya Çokuluslu Devleti
3118 Avustralya	3154 El Salvador	3190 Peru
3119 Filipinler	3155 Bosna Hersek	3191 Şili
3120 Arjantin	3156 Meksika	3192 Arjantin
3121 Kamboçya	3157 Kolombiya	3193 Peru
3122 Kostarika	3158 Paraguay	3194 El Salvador
3123 Paraguay	3159 Filipinler	3195 Peru
3124 Endonezya	3160 Peru	3196 Tayland
3125 Hindistan	3161 El Salvador	3197 Peru
3126 Malezya	3162 Kostarika	3198 Şili
3127 Paraguay	3163 Meksika	3199 Peru
3128 Zimbabve	3164 Tayland	3200 Peru
3129 Romanya	3165 Arjantin	3201 Moritanya
3130 Hırvatistan	3166 Panama	3202 Liberya
3131 Kolombiya	3167 El Salvador	3203 Bangladeş
3132 Peru	3168 Peru	
3133 Kolombiya	3169 Gine	

No.	Ülke	No.	Ülke	No.	Ülke
3204	Peru	3240	Tunus	3276	Cabo Verde
3205	Meksika	3241	Kostarika	3277	Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti
3206	Şili	3242	Paraguay	3278	Avustralya
3207	Meksika	3243	Kostarika	3279	Ekvador
3208	Kolombiya	3244	Nepal	3280	Kolombiya
3209	Senegal	3245	Peru	3281	Kolombiya
3210	Cezayir	3246	Şili	3282	Kolombiya
3211	Kostarika	3247	Şili	3283	Kazakistan
3212	Kamerun	3248	Arjantin	3284	El Salvador
3213	Kolombiya	3249	Haiti	3285	Bolivya Çokuluslu Devleti
3214	Şili	3250	Guatemala	3286	Guatemala
3215	El Salvador	3251	Guatemala	3287	Honduras
3216	Kolombiya	3252	Guatemala	3288	Bolivya Çokuluslu Devleti
3217	Kolombiya	3253	Kostarika	3289	Pakistan
3218	Kolombiya	3254	Kolombiya	3290	Gabon
3219	Brezilya	3255	El Salvador	3291	Meksika
3220	Arjantin	3256	El Salvador	3292	Kostarika
3221	Guatemala	3257	Arjantin	3293	Brezilya
3222	Guatemala	3258	El Salvador	3294	Arjantin
3223	Kolombiya	3259	Brezilya	3295	Kolombiya
3224	Peru	3260	Kolombiya	3296	Mozambik
3225	Arjantin	3261	Lüksemburg	3297	Dominik Cumhuriyeti
3226	Meksika	3262	Kore Cumhuriyeti	3298	Şili
3227	Kore Cumhuriyeti	3263	Bangladeş	3299	Şili
3228	Peru	3264	Brezilya	3300	Paraguay
3229	Arjantin	3265	Peru	3301	Şili
3230	Kolombiya	3266	Guatemala	3302	Arjantin
3231	Kamerun	3267	Peru	3303	Guatemala
3232	Arjantin	3268	Honduras	3304	Dominik Cumhuriyeti
3233	Arjantin	3269	Afganistan	3306	Peru
3234	Kolombiya	3270	Fransa	3307	Paraguay
3235	Meksika	3271	Küba	3308	Arjantin
3236	Filipinler	3272	Arjantin	3309	Kolombiya
3237	Kore Cumhuriyeti	3273	Brezilya	3310	Peru
3238	Kore Cumhuriyeti	3274	Kanada		
3239	Peru	3275	Madagaskar		

Örgütlenme Özgürlüğü

Örgütlenme Özgürlüğü Üçlü Komitesi'nin Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu tarafından 1951'de düzenlenen görevi, gerek hükümetler gerekse çalışan ve işveren örgütleri tarafından kendisine sunulan örgütlenme özgürlüğü ihlali şikayetleriyle ilgilenmektedir.

Kuruluşundan bu yana, Komite, örgütlenme özgürlüğünün ve sendikal hakların korunmasının pek çok yönünü kapsayan 3.200'den fazla vaka ile ilgilenmiştir. Uluslararası Çalışma Konferansı'nın 54. Oturumu'nda kabul edilen, sendikal haklar ile bunların medeni özgürlüklerle ilişkileri konusundaki kararda yer alan talebe uygun olarak, bu derlemede Komite'nin kararları kolay başvuru için özlü biçimde biraraya getirilmiştir.

Bu derleme, temel örgütlenme özgürlüğü ilkelerine etkin biçimde saygı gösterilmesi ve toplu pazarlık hakkının etkin biçimde tanınması için farkındalık yaratmayı ve bu ilkelerin uygulamadaki yansımalarına rehberlik etmeyi amaçlamaktadır.

ISBN 978-92-2-132778-3

9 789221 327783